

གཡའཆེག་སྟོན་ལྷུ་ལོ་ཤྲེའའཕུ་འལྱེ།

༄༅། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་། རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་
སློབ་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐྱལ་བཟང་གི་
ཡིད་འཕྲོག་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

མདོ་སྐྱགས་རབ་འབྲམས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།

རྒྱུད་སྡེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༧

གཤམ་ལེགས་ལོ་སྤྱོད་ལྟེ་ལེན་ལེན་ལ།

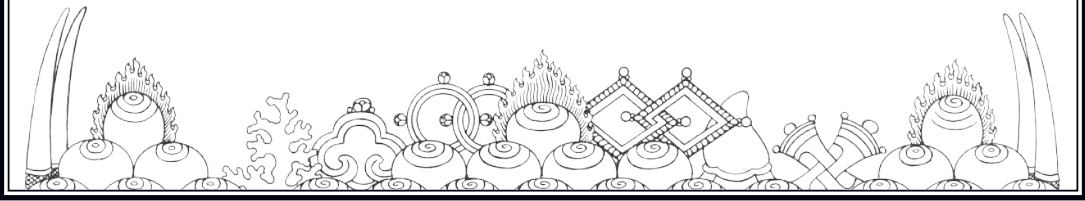
༄༅། དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམ་གཞག་
ལམས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་། རྒྱུན་མ་མི་ལ་ཐར་མཉམ་
ལྷན་ལྟེ་ལམས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ །ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
ཉམ་པར་བཞག་པ་སྐྱམ་པ་ཐར་མི་
ཡིད་འཕྲོག་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

མདོ་སྤྲུགས་རབ་འབྱུངས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།

རྒྱུན་སྤོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༤

གཡུ་བུ་རྒྱ་བཟུང་ལུ་གྲུ་ལྡན་ལོ་ལྷན་པུ་ལོ

༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིག་འཛོགས། **༢ རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་སྐྱོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཛོགས།**
༣ རྒྱད་སྟེ་སྟེ་རི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐལ་བཟང་གི་ཡིད་འཛོགས།
 མཛད་པ་ལོ།   བཏེན་པོ་ལོ་རྒྱུ་གསལ་བ།   ༡༯༩༩-༡༩༩༯།
 བཏོན་བྱ།   དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རིམ་བུ་དང་པོའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡན་ལག་བཞེ་དང་ཐབ་ལམ་རིམ་བུ་གླེ་སྐོར་དང་།
 གསང་ཆེན་རྒྱད་སྟེ་བཞེད་ཐབ་ལམ་དང་ཐབ་ལམ་ལམ།

སྐྱེ་ལྷན་སྐོབ་སྐོན་པ།   མཁས་དབང་ཐམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
 ལྷ་ཆེན་བུ་དང་སྐོབ་སྐོན་པ།   དག་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ཚོར་བཟང་།
 སྐྱེ་ལྷན་འགན་ཁུར་པ།   རྒྱད་སྟེད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སྐོར་བཟང་གྲུ་རྒྱུ་བ།
 ལག་བསྟར་ལྷ་སྐྱིག་པ།   མངས་ཚང་བསྟར་འཛིན་རབ་བརྟན།
 དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་།   རྒྱད་སྟེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
 དཔར་སྐྱོན་པ།   རྒྱད་སྟེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
    རྒྱ་སྐྱིད་དཔེ་རྣམས་ཨང་། ༤༡༩ ༤༣ ༡༩༩༩ ༠༢ ༤

Gyuto Library

Sidhbari - Dharamshala (H.P.)
 Gyuto Library© 2017
 First Edition: 1000 Copies

Series Title: gsañ chen stod rgyud Series; Vol. 14

Volume Title: 1. *dpal gsañ wa hdus pañi bskyed rim gyi rnam gzhag mkhas pañi yid hphrog*
(Attracting Adepts' Minds—A presentation of generation stage
of the glorious Guhyasamāja); 2. rzogs rim thar lam sgron me, mkhas pañi yid hkhrog
(A Lamp for Liberation, Attracting Adepts' Minds—[A Presentation on] Completion Stage);
 3. *rgyud sde spyiñi rnam par bzhag pa skal bzañ yid hphrog*
(Attracting the Fortunate Ones' Minds—A presentation of the classes of Tantra in general)

Author: pañ chen bsod nams grags pa (Panchen Sonam Drakpa) {1478-1554}
Subject: The four branches of *achieving approaching*, of the glorious Guhyasamāja generation stage; the profound path of the five stages; the distinct profundity and the profound paths of the great-secret four classes of Tantra

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche
Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang
Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Librarian - Gyuto Library)
Editorial input: Langsang Tenzin Rabten
Copyright: Gyuto Library
Publisher: Gyuto Library

ISBN:978-93-84839-07-9

Published by: Gyuto Library, Sidhbari - 176057, Dharamshala
 Distt. Kangra (Himachal Pradesh) India

E-mail: gyutolibrary@gmail.com

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

། འཇུ་ཏཱ་ནི་ཏི་རྒྱལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་།

GYUTO TANTRIC MONASTERY
(Ramoche Temple)

P.O. Sidhbari, 176 057,
Dharamsala, Distt. Kangra,
Himachal Pradesh, India
Tel.: +91-1892-236154
Fax: +91-1892-234609
gyutomonastery@yahoo.com

Ref. No.: G.T.M.132

Date: 24/1/2017

གཞུང་གི་སྤྱི་ཚོམ་། རོང་སྤེང་གི་སྤྱི་བ་བཅས་དང་། ལུང་ཚིག་གཞན་རྣམས་ལ་མཛད་པ་པོའི་མཚན། གཞུང་གི་
མཚན། ལེའུའི་མཚན། སོག་གངས། རྒྱབ་རྟགས་དང་མདུན་རྟགས་སོགས་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ་བཅས་
བཀོད་སྲུབ་པ་ནི་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

མདོར་ན་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལྷ་སྦྱིག་སོགས་སློབ་པ་ནས་ཆེས་སྐྱབ་སྐྱམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དཔར་སྐྱབ་ཤིང་
སྐབ་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་པན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ་ལྷ་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་པའུ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཚོག་གིས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་རྣམ་སོགས་
དཔར་སྐྱབ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགན་གཙོ་བོ་བཞེས་མཁན་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་སློབ་སྟོན་པ། དཔེ་
བསྐྱར་བ་དང་ལྷ་སྦྱིག་པ་སོགས་ལས་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མ་ལ་བསྐྱབས་བཅོམ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ལྷ། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་ཉིད་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པ་དང་། དགོས་གསང་
སྐྱབས་རྗོད་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་འདི་རྫོང་སྤོང་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འབེལ་
བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐྱ་ཆེ་བསྐྱབ་བརྒྱར་བརྟེན་ཅིང་
སྐྱབས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གོགས་མེད་སྐྱབ་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

རྒྱུད་སྟོན་མཁན་སོག་བརྒྱ་དང་ཉེར་དུག་པའི་མཁན་མིང་འདིན་པ་སྐབ་བསྐྱབ་བསྐྱབ་འདིན་གྱིས།

ཕྱི་ལོ་ 2017 ལྷ་བ་ 1 ཚེས་ 24 ཉིན།

༥ རྒྱུན་སྒྲིབ་

༡༣༥། རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚོས་འཁོར་བུ་མ་བསྐོར་བ་རྣམས་ལས་རབ་དང་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་དབལ་གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། དག་ཅེས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་དོ། ། ཞེས་དང་། ཞེས་ལུང་ལས། སངས་རྒྱལ་གུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད། གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ་ཏེ། ལོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ། ། ཞེས་སོགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་གསང་འདུས་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་མོར་བསྐྱབས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་དབལ་ལུགས་ན་དོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་དོ་རྗེའི་བཀའ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱུས་ཏེ་ཨོ་རྒྱལ་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་དུ་བརྟུག་པ་ལས་སྐལ་ལྷན་རིག་འདི་ན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྐྱོན་བྲངས་ཏེ་ཉམས་བཞེས་མཛད། དེ་ནས་སྐབ་ཆེན་ས་ར་ཉ་དང་། བད་མ་དོ་རྗེ་སོགས་ལས་བརྒྱུད་པ་དབལ་མགོན་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱིས་གསན་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་། ལོང་བསྟེ། རིམ་ལྔ་བཅས་མཛད། སྐྱུ་བྱང་གིས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རྒྱ་བས་སྐྱོན་གསལ་དང་། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་སོགས་མཛད། དེ་དག་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་དེ་མར་འགོས་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྐྱེལ་བའི་བརྒྱུད་རྣམས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་དཀའ་བ་དུ་མས་དག་ཐེང་མཛད་དེ། སྐྱབ་ཐབས་རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། བསྐྱེད་རིམ་ཐེན་གྱིས་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོ་གསལ་བྱང་བའི་རེ་སྐོར་། རྗོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྐྱོན་སོགས་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་པོ་ཉི་ཆེན་པོ་ལྔ་

ལྷན་སྐྱེ་གསང་བཅས་མཛད། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བས་རྫོགས་རིམ་མཁ་དག་དང་།
 བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་མེ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དང་། རྒྱུད་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྷན་
 སོགས་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་། རྒྱུད་ཆེན་ཡབ་སྲས་སོགས་
 གྱི་གསུང་སྐོས་རྣམས་ཁྲུངས་སུ་མཛད་དེ་མདོ་སྲགས་རབ་འབྱམས་སྐྱེ་བ་མཁ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 བསོད་ནམས་གྲགས་བ་མཚོ་ག་གིས་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་ལྷགས་ཚོམ་
 མཛད་པ་ནི། རྗེ་ཉིད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། “ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 བ་ལ་སྐོབ་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་། རོ་རྗེ་འཇིན་
 བ་སྐྱེན་པ་དཔལ་གཉིས་གྱི་སྐྱེ་བུ་རྒྱུད་པ་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་གྱི་གསུང་སྐོས་
 རྙིང་བ་ལ་གཞི་བྱས། ཚོས་གྱི་སྐྱེན་ལྡན་རོ་རྗེའི་སྐོབ་དཔོན་ཚོས་ལྡན་སྐོ་གོས་གྱི་གསུང་གིས་ཁ་
 འགོང་དགོས་པ་རྣམས་བསྐྱངས། རྗེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལྷོ་ཀླ་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད་གྱིས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྐྱོས། བདག་གིས་ཚོས་འདིའི་བཀའ་རིན་
 མཚོས་པའི་ཡོངས་འཇིན་གཉིས་གྱི་གསུང་གིས་ཅུང་ནས་བརྒྱན། མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་
 གྲུང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཚོས་པས་གསེབ་ནས་འཚངས་ཏེ་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་འདི་དགེ་
 སྐྱོང་རོ་རྗེ་འཇིན་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་དབེན་གནས་བུམས་པ་སྤིང་དུ་སྐྱུང་
 བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།” ཞེས་དང་། “གཉིད་ཟབ་རྫོགས་རིམ་མཚོ་ག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། འདུག་
 རོགས་ཆེ་དེར་བདེ་ལྷག་སྐོས་པའི་བྱ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་འགྲེལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི། ལེགས་
 བཤད་གསང་པའི་དགའ་སྐྱོན་ཨེ་མ་མཚར། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དང་འཕགས་སྐོར་གཞུང་རྣམས་
 དང་། ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་དགོངས་དོན་ནམ་ཞིག་ན། རྙིང་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཞེས་ལེགས་སྐོན་
 ལས་ཚོགས་དོན་ཅུང་དུ་སྤངས་ཏེ་རྒྱས་པར་སྐྱུང།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།

མདོར་ན་ལེགས་བཤད་འདི་ནི་གོ་བདེ་ཞིང་གནད་རིམ་བར་མ་ཟད་སྐྱུང་འཇིན་དང་
 དགག་གཞན་སོགས་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐོས་པ་དོར་ཏེ་དོན་གྱི་ཁོག་བསྐྱངས་ཤིང་རྒྱུད་པ་གོང་མ་

རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོམ་མཉམ་དག་གིས་བརྒྱན་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། ། དེའི་སྤྱིར་གཞུང་འདི་དག་ལ་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བས་སྦྱངས་པར་
 གྲུ་དགོས། དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཅག་གི་སེམས་ལ་པན་
 པའི་ཞལ་ཆེམས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་འདིར་འགོད་པ་ལ། ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་སྒྲོ་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དམར་རྗེན་དུ་སྟོན་པ་ནི། “ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་བསྐྱབས་ཆེ་སྒྲོ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་སྤྱོད། ། གསུང་
 རབ་དགོངས་དོན་བསམ་ན་ལོངས་མེད་སྟེ། རོས་བསམ་བྱ་བྱལ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏུན་པ། །
 མོ་ཚོད་དེས་འབྲུང་ཅན་རྣམས་བཟོད་པ་མཛོད། །”ཅེས་གདམས་སོ། ། རང་བྱང་དུ་རང་མཛུབ་
 བཅུགས་ཏེ་རེད་ཨི་འདུག་མི་འདུག་སྟོས་ཤིག ། གསང་སྤྱུགས་སྦྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 སྒྲོན་རྣམས་ངོས་གཟུང་བ་དང་གཞུང་འདིའི་ཆེད་བཟོད། མཐའ་དོན་སྒྲོན་ལམ་བཅས་ནི། “སྒྲོན་
 རས་སྦྱང་པའི་རྣམ་དཀར་ལས་འཕྲོ་ཅན། རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་ཤིང་དམ་པའི་མགོན་ལ་
 གུས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། རོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་བྱི་
 དོར་བྱ་བར་རིགས། མཁས་པའི་དབང་པོའི་ཞབས་རུལ་མ་བསྟེན་ཅིང་། ཅ་བཤད་རྒྱད་
 ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པར། རང་གར་རོམ་འགྲོས་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས། །
 སྤོགས་འདིར་མི་སྤྱིའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཟུང་ན་མཛོད། ། ཁོ་བོས་ཐོག་མར་ལུགས་འདིར་
 ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། ། བར་དུ་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་བཤད། ། མཐའ་མར་སྤེལ་
 ལེགས་ཚོམ་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱས། ། ལེགས་བཤད་འགྲུན་ཆེན་ལ་ལོ་ཤེས་པར་གྱིས། ། འདི་
 ལས་བྱང་པའི་རབ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས། ། ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྲ་གང་ཞིག་བསགས་
 པ་དེས། ། རིང་ནས་རྩོམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། ། ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་སྦྱང་དུ་
 མཐའ་སྤོང་ཤིག ། བདག་གྱུང་ལམ་བཟང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ། འཁོར་བར་མི་གནས་
 ཞི་བའི་བདེ་ཐོབ་ཅིང་། ། དེང་སང་དུས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདི། ། རྗེགས་ལྡན་དུས་
 བཞིན་ལེགས་པར་གསལ་གྱུར་ཅིག ། དེ་ལྟར་སྦྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་སྒྲོབས་ལྡན་པ། ། ལྷུང་

མཛད་མགོན་པོ་མཚུ་གྲུ་ལ་དང་།། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་ཚེན་པོ་ཡིས།། མ་གཡེལ་
མ་གཡེལ་རྟག་ཏུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །”

ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་མཚོག་གི་སྡེ་པའི་ཚེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསང་
འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་དེབ་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་སྐྱུན་སྐབས་སྔོན་གླེང་ཞིག་དགོས་པའི་
གསོལ་འདེབས་ལྷུས་དོན་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་མཚོག་ནས་བསྐྱུལ་བའོ།།

༥ དཔེ་སྐྱེན་གསལ་བཤད།

༡༡། གསང་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་གྲགས་ཆང་གི་
དཔེ་མཛོད་འདིའི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཛིན་ཉེན་ཡོངས་ཀྱི་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་
མེད་ལྷུ་སེང་གའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞེས་
བསྟུས་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་དང་
དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྦྱར་གསོ།
དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་སློབ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་དང་
ཉམས་བཞེས་ལ་སྦྱོར་པའི་ཆེད། ཟབ་གསང་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ཚོས་སྟོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
དཔེ་རྒྱན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་སྦྱེས་ཆེན་དག་གིས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གསལ་ཆེན་
ཁག་སྟོགས་བསྟུས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་སྦྱོང་ཞེས་པ་ལྷ་སྦྱེལ་གྱི་དཔེ་ཚོགས་
གསར་དུ་དབར་སྦྱོར་ཞུས་དང་ཞུ་ལུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཉི་ལ།

ད་ལམ་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྲམས་སྦྱོར་བ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཚོག་
གིས་མཛད་པའི་«རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་»དང་། «དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་
ཐར་ལམ་སློབ་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་»དང་། «རྒྱུད་སྡེ་སྦྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐྱལ་
བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག་»བཅས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པར་དབར་མ་
མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་འདྲ་བསྐྱར་ཞུས་པའི་བསྐྱར་མཚན་དང་། གཞུང་འདིར་བྲངས་

པའི་བཀའ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ལུང་མཆན་བཅས་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ཆ་ལག་ཚང་བའི་ཐོག་ནས་
དཔར་སྐྱེད་རི་ལྟར་ལུས་པའི་སྐོར་མདོ་ཙམ་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ཡང་གསར་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་མོ་ནས་གྲུ་ཚང་འདྲིའི་འཆད་ཉན་གྱི་
གཞུང་ཡིན་པར་མ་ཟད། དུས་ཕྱིས་གསར་དུ་རྒྱུགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འཛིན་གྲུ། མོ་རྣམས་
གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་རྒྱུད་ལ་ཚོས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
རྣམས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གྱི་གཞིགས་དཔའི་གཞུང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ལྷན་དཀའ་ས་
འདྲོངས་གྱིས་དཔར་སྐྱེད་བྱ་དགོས་པ་དམིགས་གཞིར་བཟུང་། གཞུང་འདི་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤
ལོའི་དགེ་སློང་དམིགས་བསལ་བས་དཔར་སྐྱེད་གནང་བ་དེ་ཉིད་དཔར་གཞིའི་ས་ཐོན་
བྱས་ཐོག་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྐྱར་བསྐྱར་ཡང་བསྐྱར་གྱི་
ལམ་ནས་ཞིབ་འདུག་བྱས།

རྩ་བའི་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལྷན་དཀའ་གི་གཞི་འཛིན་ཡུལ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་
དཔར་བྱང་སློན་ཚིག་སྐྱར་བའི་ཤིང་དཔར་རྙིང་བ་དང་། འབྲས་སློབ་སྐྱིད་དཔེ་མཛོད་ནས་
བསྐྱེད་པའི་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་འབྲུམ་དཔར་དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པན་རྩོད་མཚུངས་
བསྐྱར་ལུས་ནས་བསྐྱར་མཆན་བཀོད། རྒྱུད་སྐྱེའི་སྐྱི་རྣམས་སློབ་སྐྱིད་དཔེ་མཛོད་ནས་བསྐྱེད་
པའི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རིང་གི་ཁོད་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་དཔེ་མ་རྙིང་སྐྱབས་
འབྲེལ་ཡོད་སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྐྱེ་སྐྱི་རྣམས་བཅས་ལ་བསྐྱེད་
ནས་དག་བཅོས་ལུས།

གོང་གསལ་གཞུང་ཚན་རྣམས་༡༩༩༩ ལོར་སློབ་ཤར་གྲུ་ཚང་གཉིས་ནས་བསྐྱེད་
པའི་དོ་དཔར་དཔེ་རིང་མ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོར་དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ནས་བསྐྱེད་པའི་
དེབ་གཞུགས། ༢༠༡༤ ལོར་རྒྱུད་སྐྱེད་དགེ་སློང་དམིགས་བསལ་བས་བསྐྱེད་པའི་དེབ་
གཞུགས། ཡང་ལོ་དེར་འབྲས་སློབ་སྐྱིད་དཔེ་མཛོད་ནས་བསྐྱེད་པའི་དེབ་གཞུགས། ༢༠༡༣

མོར་སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོམ་བསྟུ་སྤྱོད་ལས་སྤྱི་གཞི་ཁང་ནས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་
 གསུང་སྟུ་བསྟུན་པའི་དེབ་གཟུགས་བཅས་ནི་ཞིབ་འཇུག་སྐབས་པན་ཐོགས་གང་ལེགས་
 གུང་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚ་བའི་དབར་གཞི་གོང་གི་དབར་མ་གཉིས་པོ་དེ་རང་ཡིན་སྟབས་
 མཚུངས་བསྟུང་བྱ་ལུལ་དུ་བཟུང་ནས་བསྟུར་མཚན་བཀོད་པའི་དགོས་གཤིས་ཆེར་མ་
 མཐོང་བས་བསྟུར་མཚན་བཀོད་མེད།

ཚ་འཛིན་གྱ་ལུལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀའི་ནང་དཔེ་མ་དག་པ་དང་། བརྗོད་བ་མི་བདེ་
 བཞུ་དོགས་གཞི་ཆེ་བའི་རིགས་ཆེས་མང་སྟབས་འབྲེལ་ཡོད་ཁུངས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་། རྗོ་སྐྱ་
 མའི་རྗོགས་རིམ་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་། རྣམ་འགྲུབ་དག་རིམ། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་
 བཤད། རྣམས་རིམ་ཆེན་མོ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གསང་
 འདུས་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་སྟུན་ཐབས། རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་རྣམས། བརྗོད་གཉིས་རྣམས་བཤད། དུས་
 འཁོར་འབྲེལ་ཆེན། མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྗོགས། དུགས་
 པོ་རྣམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྗོགས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསང་
 འདུས་བསྐྱེད་རྗོགས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཏུགས་ནས་དག་མཚན་དང་དོགས་མཚན་ཅི་
 རིགས་བཀོད་ཅིང་ལྷན་དག་པར་བྱས། མ་དཔེ་རྣམས་སྟུ་ཡིག་འོར་གཅིག་འབྲུས་སྟུ་ཡོད་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ནག་གསུབ་ཏུ་མ་བཏང་བར་འོག་མཚན་དུ་བཀོད་ཅིང་དཀྱུས་སྟུ་གཞུང་
 གང་དང་གང་ལ་བསྟུན་ནས་བཅོས་པ་རྣམས་ཁ་གསལ་བཀོད་ཡོད།

དཔེར་ན། རྣམས་ཡིག་ལ་མཚོན་ན་མ་དཔེར། སྟོབ་དཔོན་འཛིགས་མེད་འབྲུང་
 གནས་པའི་མཚན་རྒྱ་སྐད་དུ། གཞུང་འདྲིར་ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་ཞེས་པ་དང་། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་
 དུ་ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་རྗོ་རྗེ་འབྲེང་བ་སོགས་
 ཀྱི་མཛད་བྱུང་དུ་ཨ་རྒྱ་ཡུ་ཀ་ར་དང་། ཡང་གཞུང་གཞན་གྱི་ནང་ཨ་རྒྱ་ཡུ་ཀ་ར་སོགས་
 མི་འདྲ་བ་མང་། འོན་ཀྱང་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་

དག་གི་མཚན་བྱུང་དང་བསྐྱུ་ན་ཡ་ལ་རིང་ཆ་དགོས་པར་སྤང་བས་དག་བཅོས་ཞུས། དེ་
བཞིན་གཞུང་འདིར་ཤུའི་བ་ཞེས་གསལ་ཡང་། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་ཤུའི་བ་
མང་བས་དེ་བཞིན་བཅོས།

འགྲི་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་རིགས་རྣམས་གཞུང་གི་གོང་འོག་ཀྱང་ཏུ་གཅིག་མཐུན་ཏུ་
ཡོད་བ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ཅིང་། མི་མཐུན་པའི་རིགས་རྣམས་གང་ཁྱབ་ཆེ་བ་དེའི་
སྲོགས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བཅོས་ཡོད། གོང་གསལ་དེ་དག་གི་དཔེ་མཚོན་ནི།
གསུམ་བཅེགས་ལ་སུམ་བཅེགས། དེམ་གྱི་ལ་དེམ་གྱིས། ལྷོམ་པར་ཞུགས་ལ་སྣོམས་
པར་ཞུགས། རེམ་བུ་ལ་འཛེམ་བུ། མཚམས་ནས་མཐོན་ལ་མཚམས་ནས་འཐོན། ལྷ་མ་
གི་ལ་སྤྲ་མ་གྱི། ཨ་ལྷུ་ལ་ཨ་ལྷུ། ལྷོད་བཏུས་ལ་སྤྱོད་བསྐྱུས། བཟུང་འཛིན་ལ་གཟུང་འཛིན།
རིན་ཅེན་ལ་རིན་ཚེན། བཟུང་དོན་ལ་གཟུང་དོན། མཉམ་བཞག་ལ་མཉམ་གཞག། ཐུན་
འཚམས་ལ་སུན་མཚམས། ལྷོས་ལ་བལྷོས། དངས་ལ་དྲངས། སོ་སོ་ལ་བཞུགས་ལ་སོ་
སོ་ལ་གཞུག་ཅས་སུ་བཅོས།

གཞན་ཁྱབ་མི་ཆེའང་འགྲི་སྲོལ་ཡོད་བ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ནས་གཞུང་གོང་
འོག་གི་ཚིག་འགྲོས་རྣམས་གཅིག་གྱུར་ཏུ་གནས་ཐབས་གཙོ་བོར་བཟུང་། དོ་ཐག་ཚོད་
པའི་ཡིག་འོར་རྣམས་ཀྱང་དཔར་གཞི་རྣམས་པའི་ཚིག་བརྗོད་རྒྱུན་གནས་ཡོང་ཆེད་བསྐྱུར་
འབྲས་རེའུ་མིག་ཏུ་བཞག་ཡོད།

རྒྱུད་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆེན་གྱི་མ་དཔེའི་ནང་མིང་ཚིག་དང་ཕྱད། དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་གྱི་ཐད་ནོར་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བས་དེ་དེ་བཞིན་མཚན་དུ་བཀོད་
དཀའ་བས་དོན་གྱི་ཆ་རྣམས་སྤྲགས་དེམ་ཆེན་སོ་དང་། མཁས་བྱུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆེན་གྱི་
བཟླ་གཉིས་རྣམ་བཤད་སོགས་ལ་བསྐྱུ་ནས་མ་བཅོས་ཐབས་མེད་ཏུ་གྱུར་བ་རྣམས་
དག་བཅོས་ཞུས་ཡོད།

དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ཚིག་རིས་དང་འགྲི་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་མིང་ཚིག་དཔེར་
 བ། འགྲེལ་བ་ལ་འགྲེལ་བ། ཐར་བ་ལ་ཐར་བ། ལྡང་གྲུ་ལ་ལྡང་ལྷ། ཡིན་ཡང་ལ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཞིག་ལ་ཅིག་ ཅིག་ལ་གཅིག་ ལྷ་བྱ་རི་སྡེད་ཅིག་མཚེས་བ་རྣམས་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་
 བ་ལ་ཟད་དཔེ་གཅིག་གི་ནང་གོང་ལོག་མི་མཐུན་བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མཚན་དུ་དགོད་
 དཀའ་སྟབས་གཞུང་གོང་ལོག་གི་ཚིག་འགྲོས་གཅིག་གྱུར་ཏུ་གནས་ཐབས་ཀྱིས་ཚད་ལྡན་
 གྱི་གཞུང་གཞན་དང་བརྟེན་གྱི་འགྲོས་ལ་བསྟུན་ནས་བཅོས། བསྟུར་མཚན་རྣམས་ལྟར་
 མཚན་དང་མཚམས་འབྲེད་སྟེ་བའི་ཆེད་ཚུང་ནག་ཤས་ཆེ་བ་བཟོས་ཡོད།

ལྟར་མཚན་ནི། ལྟར་ས་བཅོས་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱེད་ཞིབ་གནང་བའི་སྟེང་
 ལྟར་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ། སྡེ་བཀའ།
 རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེ་ཕུ་རྒྱལ་བ། ལོག་གྲངས་༤༤༧ ཞེས་བཀའ་
 བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཚན། རོད་སྟེང་གི་སྡེ་བ། བསྟན་བཅོས་
 ལ་མཛད་བ་པོ། གཞུང་མཚན། ལེ་ཕུ་འཛམས། ལོག་གྲངས། མདུན་ཉགས་ན
 རྒྱབ་ཉགས་བ ཐེག་སྟེང་གི་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འགྲེལ་ལྟར་ཚིག་མི་མཐུན་
 བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་བ། དཔེར་ན། སྡེ་བཀའ་དུ། ‘བརྟེན་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་
 གནས་བ།།’ ཞེས་བར་གཞུང་དུ། ‘བརྟེན་ཡི་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་བ།།’ ཞེས་བ་ལྷ་བྱ།
 དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལྟར་གི་མཚམས་གསལ་པོར་འབྲེད་པའི་ཆེད་ལྟར་ཚིག་གི་ཐོག་
 མཐའ་གཉིས་སུ་ཉགས་“ ”འདི་དང་། ལྟར་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་རྒྱུར་རེ་གཉིས་
 མི་མཐུན་བ་བྱུང་ཆེ་ཉགས་“ ’འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རིམ་ལྡོ་
 ལས། “ཆགས་བ་བར་མའི་སྐད་ཅིག་དང་།། བརྟེན་ངས་བ་དང་འཇུག་པ་དང་།། མི་
 ལྟར་གྱུར་དང་སྐོ་བ་དང་།། ལེ་སོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།” ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་མི་
 ལྟར་གྱུར་དང་སྐོ་བ་དང་།། ཞེས་ཚིག་རྒྱུར་གཅིག་མི་མཐུན་བ་ལྷ་བྱའོ།།

དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དགུས་སུ་ཡོད་པའི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་
 རྣམས་མཚམས་མ་འདྲེས་པའི་འབྲེད་མཚམས་དང་། གཞུང་དོན་གྱི་གལ་གནད་བརྗོད་
 པའི་སློན་སྒྲིང་། མཛད་པ་པོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྟུན། ལྷངས་བཅོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་
 བསྟན་གཉིས་དང་ཞིབ་འཇུག་གྲུ་ཡུལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བསྟུས་མིང་དོ་སློད་རྣམས་ཐོག་
 མའི་ཟུར་རྒྱན་དུ་བཀོད།

འབྲེལ་ཡོད་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་གང་རྟེན་གྱི་དཔེ་མཚན་དང་། བཏ་
 ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག །བསྟུར་འབྲས་རེུ་མིག །དབར་
 བྱང་སློན་ཆེན་རྣམས་མཇུག་གི་ཟུར་དུ་བརྒྱན་ཅིང་བདག་དབང་ཤོག་དོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 འགྲོ་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད།

མཐའ་མའི་ལག་བསྟར་ལྷ་སྤྱིག་གི་སྐབས་དོགས་གནས་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་
 ལྷ་ཆེན་པ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་མཚོག་ལ་ལམ་སྟོན་རིམ་ལྷས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དག་
 པས་འབད་བཅོལ་ལྷས་ལུལ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སློབ་སྟོན་དང་བཀའ་འདི་ལྷ་ཡུལ་གྱི་ཆ་
 རས་མཐུན་རྒྱུ་ཆང་དེས་ཡིན་ནའང་། སྐབས་བབ་ལས་ལ་འཇུག་པ་པོ་རྣམས་སློ་གྲོས་
 དང་ཉམས་སྦྱོང་གི་མཐུན་རྒྱུ་སྤོན་པའི་དབང་ལས་འགལ་འཇུག་ལོར་བའི་ཆ་རྣམས་ལྷ་
 དང་སྦྱ་མ། གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྦྲར་དང་བས་ཀུན་ནས་སྦངས་ཏེ་བཟོད་པར་
 གསོལ།

༥ ལེགས་གསོལ།

ད་ལས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཐེང་བཅུ་བཞི་བ་གསང་དུ་དབར་སྐྱུན་གྱི་ལས་
 གཞིའི་ནང་གྲུ་ཆང་གི་དཔེ་ཁྲིད་ཀན་དང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་དང་ལྷ་ཆེན་པ་གཅིག་
 ལྷོགས་པེར་སྟོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་མཚོག་ནས་

དཔེ་མཛོད་མཛད་གསེང་གི་དུས་ཚོད་གང་ཡོད་ལ་སློབ་སྟོན་དང་། ཞིབ་འཇུག་ལྟ་དག་གཞན་ལ། གཞུང་དོན་གསལ་ཆེ་བའི་སྐོར་དང་། གཞུང་གི་དོན་བསྐྱུས་ཀྱི་གནད་ཚང་བའི་སྟོན་སྟེང་གནད་ལ།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལག་བསྟར་ལྟ་སྒྲིག་པ་རྒྱུ་མཚན་ཚང་བསྟན་འདོན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་སྟེང་ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྟར་ནས་བཟུང་། དཔེ་བསྟར་དང་ལྷུང་ལྷུང་ས་འཚོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཚན་དང་བསྟར་མཚན་བཞོད་པའི་བར་གྱི་སྐྱེའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་རྒྱུ་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་གནད་བ་དང་། ལྟ་སྒྲིག་ལས་རོགས་སྟོན་སྟེང་དཔེ་བཞེས་འཇུག་གཅེས་མཚོག་ནས་དཔེ་བསྟར་དང་ཞིབ་འཇུག་གིས་མཚོན་སྐབས་བསྟན་གྱི་ལས་རིམ་རི་ཡོད་སྐབས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གྱིས་ལེགས་བསྟར་བསྟར་གནད་ལ། སྐྱེ་ཞབས་རྩ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་དཔྱིན་བསྟར་གནད་བ་དང་།

སྐྱེ་གཞེགས་རྒྱུད་སྟོད་སྐབས་རམས་བ་དཔེ་སྟོར་བྱུང་བསྟན་བཅོམ་འགྲུས་མཚོག་གི་སྐབས་དཔོངས་ཐབ་མོ་ཡོངས་སྐྱོན་གསལ་བའི་སྐྱེར་དུ། དཔེ་སྐྱོན་སྟོན་བཟང་ཡི་ཤེས་གཙོས་དཔེ་སྐྱོན་སྟོན་དང་ཉེ་འབྲེལ་དག་ནས་དབང་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྲུར་ཆ་ཚང་གནད་བ་བཅས་ད་ལམ་སྐབས་དེ་བའི་ཉེད་མཇུག་ཡོངས་སྐྱེ་བྱུང་བ་ནི་གོང་གསལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་འགྲུར་དང་གོགས་དན་འབད་བཅོམ་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བཀའ་བྱིན་སྟོན་བཅངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐབས་རིམ་ལེན་དུ་ཆེ་ལྟ། དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཡོངས་ནས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་འདི་སྐྱེ་བྱུང་ལ་ལྟགས་རྒྱུའི་སྐྱེས་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྟོན་ཡི་རངས་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དཔེ་ཅ་རྣམས་ལ་བསྟན་འདོན་ཡོངས་ཀྱི་གཞུག་འོར་ལ་གོང་ས་སྐབས་མཐོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཚོག་གིས་དབུས་བའི་རིས་སྐྱེ་མ་མཚེས་བའི་སྐྱེས་དུ་དམ་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱེས་

བརྒྱུད་བརྟན་ཅིང་རྒྱལ་ས་ཆེན་སྤྲུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྤྱོད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་
 རྒྱུད་ཀྱི་དང་འབྲུག་པར་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སློབ་མ་ཤར་ཅོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་
 གི་བསྐྱེད་པའི་ཡང་སྤྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤེད་སྤྲུབ་འཆད་
 ཉན་ཡངས་པའི་མཐའ་ལྷན་གྱི་དུ་དང་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་འགྲུབ་
 བར་སློབ་ནོ།།

རྒྱུད་སྤྲེལ་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་བ་སློབ་བཟང་སྤྲུབ་ཀྱིས།
 བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༧༧ ལྷོ་ལོ་༡༩༧༧ ལྷོ་ལོ་༡༩ ཆོས་༡༥ ལ།

ཕྱི་བུམ་མིང་ལོ་རྒྱུད།

བཀའ་འགྲུལ།

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ།

(དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ལྡན་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༡ ༡༣༧༡-༡༤༤༧

མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་མེ་གྲུ།

(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་མེ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཟླ་པ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༨ ༣༠༩༤-༤༤༧༧

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།

(དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༩ ༡༥༤༡-༡༦༡༧

རྒྱུད་ཉོག་གསུམ།

(དཔལ་གཤེན་མའི་གཤེན་ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉོག་པ་གསུམ་པ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༤ ༡༤༤༡-༡༤༧༧

རྒྱུད་དོ་མེ་དཔལ་མཚོག།

(དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རྣམས་ལྷ་ལྡན་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དོ་མེ་དཔལ་མཚོག་ཆེན་པོ་བཟླ་པ་དང་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༨ ༡༠༣༧-༣༣༧༤

རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ།

(གསལ་བ་རྣམས་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 9 10357-32034

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས།

(ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས།)

མདོ་སྤེ། 8 30437-34332

མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ།

(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་མ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 11 30437-32032

བརྟག་གཉིས།

(ཀྱའི་རྗེ་རྗེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཀྱའི་རྗེ་རྗེས་འགྲོམ་བྱ་བའི་རྗེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 5 1037-3033

དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 9 1037-10332

གདན་བཞི།

(རྣམས་འཕྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 5 10371-33754

བདེ་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྤྲེལ་འབྲུང་།

(དཔལ་བདེ་མཚོག་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 18 36437-37736

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་སྤྱད་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་
འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྗེས་ལྷོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།)
རྒྱུད་འབྲུག་ ༩ ༡༩༧༤-༡༥༧༧

རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།)
རྒྱུད་འབྲུག་ ༩ ༡༩༧༡-༡༩༧༧

རྗེ་སྣང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།

(དཔལ་རྗེ་སྣང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབྲུག་ ༨ ༣༦༧༡-༤༧༧༣

རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་།

(རྣམ་པར་སྤང་མངོན་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྗེས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱལ་བ་བྱིན་གྱིས་སློབ་
པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མངོན་སྣེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།)
རྒྱུད་འབྲུག་ ༩ ༡༥༧༧-༣༦༧༣

དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད།

(འཕགས་པ་དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབྲུག་ ༩ ༡༧༧༡-༡༩༧༧

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག།)
རྒྱུད་འབྲུག་ ༨ ༤༦༧༡-༤༧༧༧

དབང་མངོན་བསྟན་པ།

(དབང་མངོན་བསྟན་པ།)   རྒྱུད་འབྲུག་ ༧ ༡༩༧༡-༣༧༧༤

ལྷ་གསང་ཐིག་ལེ།

(དཔལ་ལྷ་གསང་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱད་འབུམ། ར ༡༧༧༧-༣༠༣ན།

ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱད།

(ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལས་སྐབ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་བྱེ་བ།)

རྒྱད་འབུམ། ཨ ༡༢༡ན།-༡༡༡བ།

གཤམ་ཆེ་གཤམ་ནག་པོའི་རྒྱད།

(དེ་བཞིན་གཤམ་གསེབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད།)

རྒྱད་འབུམ། ར ༡༣༧ན།-༡༥༡བ།

གཤམ་ཆེ་གཤམ་དམར་པོའི་རྒྱད།

(དཔལ་ལྷ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དམར་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱད་འབུམ། ར ༡༧༧ན།-༡༧༧བ།

བཤད་རྒྱད་དོ་ཆེ་ཐེང་བ།

(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་དཔལ་དོ་ཆེ་ཐེང་བ་མདོན་པར་བཞེད་པ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློང་པོ་

གསང་བ་རྣམ་པར་བྱེ་བ།)

རྒྱད་འབུམ། ཅ ༡༠༡ན།-༡༡༧བ།

གསང་འདུས་ཅ་རྒྱད།

(དེ་བཞིན་གཤམ་གསེབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་

བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱད་འབུམ། ཅ ༤༠ན།-༡༧༧བ།

གསང་འདུས་ཅ་རྒྱད་འགོས་འགྲུར།

(འོ་ཙྰ་བ་འགོས་ལྷས་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞུས་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། རྒྱད་འབུམ། ཅ འོག་གངས་༧༧༡-༥༡༡

བསམ་གཏན་གྱི་མ།

(བསམ་གཏན་གྱི་གྱི་མ་རིམ་པར་གྱི་བ།)

རྒྱུད་འབྲུག། མ ༡༡༣༧-༡༡༥༧

སྲིད་ཀྱི་མ།

(ཡང་དག་པར་སྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུག། ཀ ༡༣༧-༡༤༧

བསྐྱེད་འགྲུལ།

དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷུ་འཁོར་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ།)

རྒྱུད་འབྲུག། ད ༡༣༧-༡༤༧

འཁོར་ལོ་སློབ་པའི་དབང་མདོར།

(སློབ་དཔོན་རྗེ་རྒྱལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སློབ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྐྱེད་པ།)

རྒྱུད་འབྲུག། མ ༡༤༧-༡༥༧

འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད།

(རིགས་ལྡན་པས་དཀར་པོས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་འབྲེལ་

བཤད་ཅེས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་སློང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མེད་པའི་འོད།)

རྒྱུད་འབྲུག། མ ༡༥༧-༡༦༧

འབྲེལ་བ་སློབ་གསལ།

(དཔལ་ལྡན་ལྷ་བླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སློབ་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འབྲུག། ཏ ༡༧-༡༨

རྒྱད་དོན་ལ་འཇུག་པ།

(སློབ་དཔོན་ཐུགས་ཀར་མཚན་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སློབ་མེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བསྟུས་པ།)
རྒྱད་འགྲེལ། ཚུ ༡༠༧-༡༡༥ནཟ

རྒྱད་སློབ་མ།

(རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སློབ་མའི་བསྟན་བཅོས།)
སེམས་ཅམ། མི ༥༧-༡-༡༣ནཟ

སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས།)
རྒྱད་འགྲེལ། དི ༡༡༧-༣༦ནཟ

སྐྱབ་ཐབས་ཡོངས་གཟུང་།

(མཁའ་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་མཐོན་པའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་སྐྱབ་ཐབས་
བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ།)
རྒྱད་འགྲེལ། ཉ ༡༣༠ནཟ-༡༥༧ནཟ

མངོན་རྟོགས་རྒྱན།

(རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)
ཤེར་བྱིན། ༧ ༡༧-༡༣ནཟ

ཚོས་མངོན་པ་མངོད།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)
མངོན་པ། ༧ ༡༧-༡༥ནཟ

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉེས་པའི་དེ་ལོ་ནི་ད་བསྐྱོམ་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)
རྒྱད་འགྲེལ། དི ༡༧-༡༢ནཟ

སྒྲོབ་པོ་རྒྱལ།

(སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཚོ་གའི་
སྒྲོབ་པོ་རྒྱལ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ཟླ ༡༣༡༣-༡༤༣༣

ཐོད་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

(སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏུས་མཛད་པའི་དཔལ་སང་སརྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཡི་
ཤེས་ལྡན་པ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ར ༡༠༤༧-༡༡༠༩

དེ་ལོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།

(ལྷུ་ཆེན་ལག་པོ་སྒྲོད་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་དེ་
ལོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།) རྒྱུད་འགྲེལ། མ ༣༤༤-༣༥༤

དོ་ཏུ་མཛོད།

(དཔལ་ས་ར་ཏུས་མཛད་པའི་དོ་ཏུ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ།) རྒྱུད་འགྲེལ། མེ ༡༠༧-༡༡༩

དོན་དམ་བསྟེན་པ།

(བསྐྱུ་དཀའ་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟེན་པ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ ༡༧-༡༠༩

བདེ་མཚོག་རིམ་ལྗ།

(སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྗེ་རིམ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལྗ།) རྒྱུད་འགྲེལ། མ ༡༣༤-༡༣༧

བདག་སྐྱབ་པ།

(སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདག་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ།) རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡༩-༤༩

བདག་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱལ་དེ་བཅས་མཛད་པའི་བདག་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནམ་པར་དབྱེ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༡༡༣ན ༣-༡༡༧བ།

མདོར་བྱས།

(མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༡བ།-༡༡ན།

མདོ་དང་བསྐྱེད་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྐྱེད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༡༡ན ༣-༡༥བ།

དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་བ།

(རྩེ་བཅུན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོས་མཛད་པའི་ཀྱེའི་དོ་རྩེའི་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་
ཆེར་འགྲེལ་བ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ༧ ༡བ།-༡༣ན།

དོར་སེམས་སྐྱེད་པའི་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱལ་དེ་བཅས་མཛད་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེད་པའི་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ ༣༣༠བ ༣-༣༣༡ན།

སྤྲེལ་བ་དང་དུ་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ།

(སློབ་དཔོན་འདུལ་བའི་སྤྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་ཐ་དང་པ་རིམ་པར་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་སྤྲེལ་
པ་ཐ་དང་པ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ།)
འདུལ་བ། ལྷ ༡༥༧བ ༣-༡༥༧བ།

སྤོམ་གསུམ་འོད་ལྷེང་།

(པཱེ་ཏ་ཆེན་པོ་བུ་ཉི་ཅུ་སེམས་མཛད་པའི་སྤོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ལྷེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རྒྱ ༥༧བ ༣-༥༧བ།

རྣམ་འཛོམས་གསུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

(སངས་རྒྱལ་གསང་བས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་དོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུངས་
ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ།) ལྷན་འགྲེལ། ཟུ ༡༧༦༩-༡༩༦༡

རྣམ་གཞག་རིམ་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷུ་འུ་སློབ་མཛད་པའི་འདུས་པའི་སྐབས་ལའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ།)
ལྷན་འགྲེལ། རི ༡༣༡༦-༡༣༡༧

སློབ་བསྐྱེད།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷུ་འུ་དེ་བས་མཛད་པའི་སློབ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་མ།)
ལྷན་འགྲེལ། རི ༧༩༩-༡༠༦༧

དབང་མདོར་བཤད།

(སྐ་རྩ་བུ་ཏ་དཔལ་འཛིན་དགའ་བས་མཛད་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་པའི་མདོར་བཤད།)
ལྷན་འགྲེལ། བ ༣༡༤༧-༣༠༣༧

དབུ་མའི་ཅ་བ་ཤེས་རབ།

(མཁོན་པོ་ལྷུ་སྐབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ཅ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)
དབུ་མ། ལྷན་འགྲེལ། ཅ ༡༧༡-༡༧༧

ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཏ་དབུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བཅུ་པ།)
ལྷན་འགྲེལ། ལྷ ༡༠༩༩-༡༡༩༩

སློབ་པོའི་ལྷན་བ།

(སློབ་དཔོན་ལྷུ་སྐབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སློབ་པོའི་ལྷན་བ།)
ལྷན་འགྲེལ། ཟུ ༡༩༠༧-༡༩༠༧

ཅ་ལྷུང་བསྐྱུས་པ།

(སློབ་དཔོན་ཅ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱུས་པ།)
རྒྱད་འགྲེལ། ཟླ ༡༦༤ནཱ-༡༦༤བ།

ཡན་ལག་བདུན་པ།

(པ་རྗེ་ཏ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ།)
རྒྱད་འགྲེལ། བེ ༡༤༠ནཱ-༡༥༣ནཱ

རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་དགའ་རྒྱལ་མི་ཐུབ་རྣམས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་
དགའ་འགྲེལ།) རྒྱད་འགྲེལ། བ ༡༤༦བ༡-༣༡༥ནཱ

རིམ་ལྗ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྗ་པ།)
རྒྱད་འགྲེལ། རི ༤༥ནཱ-༥༦ནཱ

རིམ་ལྗ་བསྐྱུས་པ།

(དཔལ་ལྷན་ལྷ་རྣམས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྗ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ།)
རྒྱད་འགྲེལ། ཞི ༡༦༤ནཱ-༡༦༤ནཱ

ལས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད།

(འབྲེགས་པ་ལྷའི་སློབ་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ།)
རྒྱད་འགྲེལ། རི ༡༤༥བ༣-༡༤༦ནཱ

གསང་བ་གྲུབ་པ།

(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་པརྣམས་མཛད་པའི་རྒྱད་མ་ལུས་པའི་དོན་ངེས་པར་སྐྱལ་བར་
བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པ།)
རྒྱད་འགྲེལ། མེ ༡བ༡-༡༤བ༤

སྣོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ།

(སྣོན་དཔོན་གྱི་རྣམ་པ་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣུང་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་སྣོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ།) རྣུང་འབྲེལ། བི 1757-73352

སྣེ་བཀའ།

(སྣེ་དགེ་བཀའ་འཇུག།)

པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་བྱི་ལོ་1234 ལས་ཚུ་སྤང་བྱི་ལོ་1235 ལའང་བཟང་བྱ་ལྗེ་རིང་ཁམས་སྣེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་ནས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་དཔའ་དུ་བཞེངས་པའི་སྣེ་དགེ་བཀའ་འཇུག།

སྣེ་བསྟན།

(སྣེ་དགེ་བསྟན་འཇུག།)

པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྤུལ་བྱི་ལོ་1236 ལོར་ཁམས་སྣེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་ནས་དཔའ་དུ་བཙོན་པའི་དབུ་བཅའ་ལ། དེའི་སྤུལ་སྤོང་མ་གྱུན་དཀའ་འབྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཐུག་བསྐྱེད་ནས་ཤིང་བྱི་བྱི་ལོ་1237 ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྣེ་དགེ་བསྟན་འཇུག།

པོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་གཞག་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྤྲོ་མའི་གསུང་རྒྱུན།

(དུགས་པོ་ནམས་མཁའ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་གཞག་རྗེ་རྗེ་འཆང་དབང་སྤྲོ་མའི་གསུང་རྒྱུན།) རྣུང་སྤྲོ་ཆོས་སྐོར། རྗེགས་བམ་བརྒྱུད་པ། 2327-12412

བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྣུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།)

པོད། ཆ གཙང་དཔལ། 737-74166

རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཚོང་ལ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མངོན་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སློན་མ་གསལ་བའི་ཆོག་དོན་རྗེ་བཞིན་འབྱེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འགྲེལ།) མོད། ༨ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༥༩༡༩༥

རྒྱུད་སྤྲེལ་རྒྱུ་ལྟུང་།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མངོན་པའི་རྒྱུད་སྤྲེལ་རྒྱུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།) མོད། ༩ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༢༢༡༩

རྒྱུད་གསུམ་སྡོན་འགྲོ་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཟིན་བྲིས།

(ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མངོན་པའི་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ས་རྒྱུ་པའི་ཡབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་རྒྱུད་གསུམ་སྡོན་འགྲོ་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཟིན་བྲིས་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་མངོན།) དཔལ་ས་སྐྱའི་སྤྲེལ་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གསུང་འདུམ། ཨ་གླུ་གསུང་བམ་ཉི་ཤུ་བ། ༥༡༢༡༡-༢༠༩༤

ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྲེལ།

(རྗེ་བོ་རྗེས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྗེ་རྗེས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་མངོན་པའི་དུས་སུ། དཔལ་ཨོ་ཏེ་ཡུ་ན་གསང་བའི་གནས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་སྐྱབས་པ་སྤྲེལ་ལ་བཞག་ནས། སྤྲིས་སོ་མ་སུ་རིང་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོའི་དུས་སུ་མགྱུར་དུ་སྐྱབས་པ།) སྤྲེལ་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་། སྤྲེལ་གསུང་། ༣ རྒྱུ་ ༢༥༤༩-༢༦༩༥

བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ།

(ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མངོན་པའི་ཚུལ་བཞི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་དཔལ་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་ཙ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱུད་བཤད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད།) ས་སྐྱུ་བ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གསུང་འདུམ། ཨ་གླུ་གསུང་བམ་ཉི་ཤུ་བ། ༡༡-༥༡༤༩

བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛད།)
པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༠༡བཟ

སྟོང་ཐུན་ས་བཅད།

(རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྡེའི་རྣམ་གཞག་དང་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་
པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཐུན་ས་བཅད།)
ས་སྐུ་བཀའ་འབུམ། ཆ རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། ༡ ༡༩༣༡-༣༩༠༡༡

རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་གསལ་བ།)
པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༤༠བཟ

དུགས་པོའི་རྫོགས་རིམ།

(དུགས་པོ་ནམས་མཁའ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྡན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དོ་རྗེ་འཆང་དབང་སླ་མའི་
གསུང་རྒྱན།) ༡༩༡༡-༤༥༥༡ ༣

རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་
ངག་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉུ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ།)
པོད། ར གཙང་དཔར། ༡༩༡-༣༩༩བཟ

གསལ་སྟོན་སྡེ་པོ།

(པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་གངས་ངག་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་གྱི་སྡེ་པོའི་གནད་ཀྱི་བསྐྱེས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།)
པོད། ཁ བེང་དཔར། ༡༩༡-༡༥༩༡

སྡེ་བཀའ།

(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུང།)

པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གུ་མེ་ལོ་༡༡༩ ལས་ཚུ་སྐྱེད་མེ་ལོ་༡༡༩ ན་བར་བཀའ་གུ་མེའི་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་
པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་ནས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུང།

སྡེ་བསྟན།

(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུང།)

པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྐྱལ་མེ་ལོ་༡༡༩ ན་ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་
ཆེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བཙོན་པའི་དབུ་བཅམས། དེའི་སྐོས་སྐོས་མ་གཏན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཚུགས་སྐྱེད་སྐྱེད་ནས་ཤིང་གི་
མེ་ལོ་༡༡༩ ལོར་ལེགས་པར་བྲུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུང།

དཔེ་བསྐྱར་ལྷུ་ལུལ་གྱི་མ་དཔེ།

སློབ་སྦྱོང་དཔར་མ།

(འབྲས་སློབ་སྦྱོང་དཔེ་མཚོ་དན་ལས་བསྟན་པའི་དཔེ་རིང་གསུང་འབྲུམ་སློབ་དུ་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་བསོད་
ནམས་གྲགས་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་མཁམས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་། རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་
སློབ་མེ། རྒྱད་སྡེ་སྦྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ།)

དཔར་རྫིང་།

(པོད་ཐོག་དཔེ་རིང་མ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་བདེ་ཆེན་སྟིང་པོས་དཔར་བྱང་སློབ་ཆོག་སྐྱར་བའི་ཤིང་དཔར་
རྫིང་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་མཁམས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་།
རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་སློབ་མེ།)

༥ མཚན་དཀར་མཚན་བསྐྱེད་པ།

༡༡། དགའ་ལྷན་གྱི་ཐོག་བཙུག་པ་ལ་ལྷ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ནི་ཅེད་ཐང་གི་ཉེ་
འདབས་ནང་བར་ལམ་བའི་སྐུ་སྲུང་བ་བྱུང་བ་རྒྱུད་པའི་ས་བྱི་༡༧༡༥ ལོར་འབྱུངས། ཅེད་ཐང་
ལས་ཆེན་བསོད་ནམས་བཀའ་ཤིས་ལས་རབ་བྱུང་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་བསོད་ནམས་གྲགས་
པ་ཞེས་གསོལ་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཞེག་ལས་གསལ་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་«བཀའ་
གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཚོས་འབྱུང་»ལས། འོད་སྣའི་སྐྱེ་མ་ལ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་སོ་ལྷན་ཞེས་
གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷ་ཆེན་གྱི་དངོས་སློབ་བྱ་བལ་ལྷ་དབང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་
ཐང་ལས། ཅེད་ཐང་ལས་ཆེན་པའི་བྱུང་དུ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་བསོད་
ནམས་གྲགས་པ་ཞེས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་ཁྱེད་པར་སྣང་། ཅེད་ཐང་ཚོས་
སྡེ་དང་། གཡའ་བཟང་དགོན་པ་གཉིས་སུ་པར་བྱིན་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སྐྱུངས་ནས་བྱ་སྐྱོར་ཡང་
མཛད།

དགའ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཚུ་སྐྱུང་༡༧༤༣ ལོར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་དུ་ཚོས་ལྷགས་གནང་
ཐོག་། ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་བཟང་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་ཚད་
མ་དང་དབུ་མའི་བཤའ་པ། གཞན་ཡང་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མདོ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོར་
ཆ་ཚང་བར་གསལ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་སྐྱུ་སྐྱུ་སོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་སོ་
བསྟེན་ནས་མདོ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱན་མཐའ་ཡས་པ་གསལ། གཞན་ཡང་ཅེད་ཐང་ལས་ཆེན་ཀུན་
དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཐོན་པ་མཁས་བཅུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ནས་བཀའ་གདམས་

ཀྱི་ཚོས་སྐྱོར་མང་པོ་གསལ། དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་འབྲུག་༡༥༠༩ ལོར་
རྒྱུད་སྐྱེད་གྲུ་ཚང་དུ་སྐྱིག་ཞུགས་ཐོག །མཁམ་ཚེན་ཚོས་ལྷན་སྐྱོ་སྐྱོས་པ་སྐྱ་མར་བསྐྱེན་ནས་
གསར་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། མན་རག་
ཐུག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཚང་བར་གསལ།

དགྲུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་རྒྱ་སྐྱེལ་༡༥༡༣ ལོར་རྒྱུད་སྐྱེད་གྲུ་ཚང་གི་མཁམ་པོའི་
ཁྲིད་ཐེབས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་
སྐར་སྐྱོལ་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་ཐོག །དགེ་འདུན་གྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རྩ་ཚུལ་འཇུགས་
པ་དང་། འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་སོགས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས།
དགྲུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ཤིང་ཁྲི་༡༥༡༧ ལོར། «གསར་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་»བཅུ་མས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ཤིང་སྐྱེལ་༡༥༡༯ ལོར། རྒྱལ་དབང་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་འབྲས་སྐྱུངས་སྐོ་གསལ་གྱིར་གྱི་མཁམ་པོ་ལོ་གཅིག་
ལྷག་ཙམ་མཛད། དེའི་རིང་«མར་སྐྱོན་སྐྱེ་དོན་ལུམ་དོན་གསལ་བའི་སྐོན་མེ་»བཅུ་མས། དེ་
རྗེས་དགའ་ལྷན་གར་ཅེ་གྲུ་ཚང་གི་མཁམ་པོར་ཐེབས། གྲུ་ཚང་ཁག་གཉིས་རྒྱུང་འགྲེལ་དུ་སྐྱོང་
བར་མཛད་ཅིང་། དགྲུང་ལོ་རྩ་གཅིག་པ་ས་གྱི་༡༥༢༡ ལོར་«དབུ་མའི་སྐྱེ་དོན་ཟབ་དོན་གསལ་
བའི་སྐོན་མེ་»བཅུ་མས།

དེའི་སྐྱེ་ལོ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྐྱུང་༡༥༢༤ ལོར་དགའ་ལྷན་གྱི་ཁྲིད་ཐེབས་ནས་ལོ་བརྒྱུད་
ཀྱི་རིང་བསྐྱུངས། ཁྲི་ལ་ཐེབས་པའི་ལོ་དེར་«བཀའ་གདམས་གསར་རྫིང་གི་ཚོས་འབྲུང་ཡིད་
ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་»བཅུ་མས། དེའི་སྐྱེ་ལོ་ལྷགས་སྟག་༡༥༣༠ ལོར་«འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ལུང་
རིགས་ཉེ་མ་»བཅུ་མས། དེའི་སྐྱེ་ལོ་ལྷགས་ལོས་༡༥༣༡ ལོར་«དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཟབ་
དོན་ཡང་གསལ་སྐོན་མེ་»བཅུ་མས། དགྲུང་ལོ་རྩ་བདུན་པ་ཤིང་ཉ་༡༥༣༧ ལོར་«ཚད་མ་རྣམ་

འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་»བཅུ་མས། དགྲུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ཤིང་ལུག་
 ༡༥༣༥ ལོར། རྒྱ་རྒྱ་ཚོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོར་དགའ་ལྡན་གྱི་མི་གཏད་ནས་རང་ཉིད་ལུང་བལྟགས་
 མཛད་དེ་ལོ་ངོ་བརྒྱད་གྱི་རིང་གཙོ་བོར་དགའ་ལྡན་རང་ཏུ་རྒྱུན་བལྟགས་ཐོག་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་
 པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་ལོས་སྣང་མཁན་པོ་མཛད། དེའི་རིང་ལ་«འདུལ་བའི་ཚོས་འབྱུང་།»
 «མདོན་པ་མདོད་གྱི་འགྲེལ་པ་»བཅས་བཅུ་མས། དགྲུང་ལོ་ངེ་གཅིག་པ་ས་མི་༡༥༣༧ ལོར་
 «དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ་»སྟེ་མིང་གཞན་«རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་གྱི་ལྗེ་མིག་»ཏུ་འབོད་
 པ་དེ་བཅུ་མས། དགྲུང་ལོ་ངེ་དྲུག་པ་ཚུ་ལོས་༡༥༣༩ ལོར་འབྲས་སྤངས་ནས་རེ་བསྐྱེད་ལྷུས་
 པ་སྣང་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་འབྲས་སྤངས་གྱི་མཁན་པོ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ངེ་དགུ་པ་མེ་རྟ་༡༥༤༠
 ལོར་སེ་ར་ནས་རེ་འདུན་ལྷུས་པ་སྣང་སྐྱེ་མ་གཤེགས་བར་ལོ་ངོ་དགུའི་རིང་སེ་རའི་མཁན་པོ་
 མཛད། དེའི་རིང་ལ་«རྒྱད་སྟེ་སྤྱི་རྣམ་»དང་«མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་གྱི་འགྲེལ་པ་»མཛད།
 དགྲུང་ལོ་ངོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག་༡༥༤༢ ལོར། འབྲས་སྤངས་སྐྱ་མེབས་
 བས་གཞིམས་ཁང་གོང་ཏུ་སྐྱེ་གཤེགས། སྐྱ་གདུང་ལྷ་གང་ཙམ་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟགས་འབྲུལ་ལྷུས་
 པར་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་མང་ཏུ་སྤོན་པ་རྣམས་དཔུལ་གདུང་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་ཏུ་བལྟགས་
 པ་འབྲས་སྤངས་སྐྱ་ལོད། ཅས་མདོ་སྟགས་རབ་འབྲུལ་སྐྱ་བ་པའ་ཆ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
 པའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྐྱེད་འདི་བཞིན་མཁས་དབང་ཏུང་དགའ་སྟོན་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཆོག་མདོད་
 ཆེན་མོ་ལས་བཏུས། དགེ་ལེགས་འཕེལ། །།

ཕྱི རྟེན་ཆ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚན་མིག་

དང་པོ། ཆེད་བརྗོད།	༣
གཉིས་པ། མྱེད་བརྗོད།	༥
གསུམ་པ། དཔེ་སྐྱུན་གསལ་བཤད།	༩
བཞི་པ། བསྐྱེད་མིང་རྣམས་ཀྱི་སྐོར།	༡༧
ལྔ་པ། མཛོད་ཀྱི་མཛུགས།	༣༡
དྲུག་པ། ས་བཅད།	༣༥

བདུན་པ། བསྐྱེད་མིང་གི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་གི་སྐོར་བཤད་པའི་རིམ་བཤེས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད། ༡

- ༡ མཛོད་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ༣
- ༢ མཛོད་རྣམས་དངོས་སོ། ༣

དང་པོ་མཛོད་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད། ༡ .....

- ༡ མཛོད་མཛུགས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་རིམ་བཤེས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད། ༥
- ༢ མཛོད་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད། ༧
- ༣ མཛོད་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད། ༣

དང་པོ་མཛོད་མཛུགས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་རིམ་བཤེས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཚན་མིག་གསལ་བྱེད། ༡ .....

གཤམ་མཁོན་དོན་བཅའ་པའི་སྐོན་ནས་དོར་ཤིང་འཛོན་པ་དང་། 3

ཁ། ཉང་མཁོན་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་པ་དང་། 3

གཤམ་སྐོན་འགྲོ་གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ་དང་། 3

ང། བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཁོན་པ་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་པ་དང་། 3

ཅ། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐོན་བརྒྱས་ལོ།

གཉིས་པ་ཉང་མཁོན་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཁ། 4

    1 བསང་བ། 4

    2 ལྷན་བ། 4

    3 བསྐྱེད་ཅིང་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་ལོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གཉིས། 4

    1 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། 4

    2 གཉིས་པ་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་ལོ།

གཉིས་པ་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། 6

    1 ལྷན་བ། 6

    2 རྫོགས་བ། 6

    3 ལྷན་བལོ། 6

གསུམ་པ་སྐོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ལ་གཉིས། གཤམ་གྱི་ 2

    1 མཁོན་གཏོར་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་པ་དང་། 2

    2 མཁོན་སྐྱེད་བཅས་ནས་འབྲུལ་ཚུལ་ལོ། 1

བཞི་པ་བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཁོན་པ་གྱི་གྲིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། ང། 1

༡ འཁྱུག་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལོ་དང་། ༩

༢ འཁྱུག་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ༤

༣ འཁྱུག་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཚོན་རྟེན་རྣམས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་གང་ལ་འབྲུལ་བའོ།། ༤

ལྷ་པ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས། ཅེ། ༤

གཉིས་པ་མཐུན་ཀྱེན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཚོན་ཅིང་སྒྲོམ་པ་བརྒྱད་བ་ལ་
བདུན། ཁ་..... ༡༣

༡ ཚོགས་ཞིང་སྐྱབ་པའི་མཚོན་པ་དང་། ༡༣

༢ ལྷག་འཚལ་བ་དང་། ༡༣

༣ ལྷག་པ་བཤགས་པ་དང་། ༡༤

༤ བསྐྱོ་ཞིང་རྩེས་སྐྱ་ཡི་རང་བ་དང་། ༡༤

༥ ལྷག་པ་སྐྱོ་བ་དང་། ༡༥

༦ སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ༡༦

༧ སྒྲོམ་པ་བརྒྱད་བ་དང་བདུན་ལོ།།

བདུན་པ་སྒྲོམ་པ་བརྒྱད་བ་ལ་གསུམ། ༡༦

༡ སྒྲོམ་པའི་ཡང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ༡༦

༢ ལྷག་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱད་བ་དངོས་དང་། ༡༦

༣ དོན་བསྐྱུས་ཉེ་དམ་བཅའ་བའོ།། ༡༧

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ། ག་ ༡༤

༡ བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིས་པ་རྒྱ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་། ༡༤

༢ བཤེགས་ལ་ཕྱིར་གདབ་བྱ་ཚུལ། ༢༡

༣ རྒྱུ་ལོ་གསུམ་བསྐྱོན་ཚུལ་ལོ། ༣༣

གཉིས་པ་མངོན་ཉེན་གསུམ་དངོས་གཞི་བསྐྱོན་པ་ལ་གསུམ། ༡ ..... ༣༤

། ། རྒྱུ་གཞི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོན་པ་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་བསྐྱོན་པ་དང་། ༡

། ། རྒྱུ་ལོ་གསུམ་གྱི་མངོན་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་ལས་
རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོན་པ་དང་། ༡

། ། རྒྱུ་ལོ་གསུམ་ལ་སྐྱོན་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། ༡

དང་པོ་སྐྱོར་གཞི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱོན་པ་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་བསྐྱོན་པ་ལ་གཉིས། ། ། ། ༣༤

། ། ། རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོན་པ་དང་། ༡

། ། ། ། རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་འཁོར་བསྐྱོན་པའོ། ༡

དང་པོ་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོན་པ་ལ་
གཉིས། ། ། ། ༣༥

། ། ། རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོན་པ་དང་། ༡

། ། ། རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོན་པའོ། ༡

དང་པོ་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོན་པ་ལ་གཉིས། ། ། ༣༥

དང་པོ་མཐུན་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ༣༥

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོན་ཚུལ་ལོ། ༣༦

འདི་ལ་གསུམ།

༡ རྒྱུ་ཉིད་མི་བསྐྱོན་པར་འདོད་པའི་ལོག་ཉེན་དགག་པ། ༣༦

༡ ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས། ༣༧

༢ ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པའོ།། ༣༧

གཉིས་པ་སྤྱི་མ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། གྲུ། ༣༣

གེ། འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་ས་ཆ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ༡

གྲུ། ལྷོང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ།། ༡

དང་པོ་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་ས་ཆ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་གཉིས། གེ། ༣༣

༡ མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། ༣༣

༢ དེ་དང་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་ས་ཆ་བསྐྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༣༥

༡ ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་དང་། ༣༥

༢ ལྷུབ་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ།། ༣༥

གཉིས་པ་སྤྱི་མ་རི་གླིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་གཞུང་ཡས་ཁང་
 བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། གྲུ། ༤༡

༡ མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། ༤༡

༢ དེ་དང་མཐུན་པར་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༤༡

༡ ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་དང་། ༤༡

༢ ལྷུབ་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ།། ༤༣

ཉིམ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པོ།

དང་པོ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། ཉིམ་ ༤༩

༡ མཐུན་ལུལ་འཇམ་བུ་གྲིང་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཆགས་ཚུལ། ༤༩

༢ དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། ༥༡

༣ འཇམ་བུ་གྲིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། ༥༩

གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཇེད་པ། ཉིམ་ ༥༦

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། ཉིམ་ ༥༧

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

ཚུལ་ལ་བཞི། ཉིམ་ ༥༧

ཉིམ་། སེམས་ཅན་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཚོས་སྐྱབ་སྐྱོམ་པ་དང་། ༩

ཉིམ་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བར་དོ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱབ་སྐྱོམ་པ་དང་། ༩

ཉིམ་། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱབ་དོར་སེམས་སྐྱབ་སྐྱུར་བའི་སྐྱལ་སྐྱབ་སྐྱོམ་པ་དང་། ༩

ཉིམ་། ལྷ་ལ་ལམ་བའི་བ་ཆེན་པོ་བཞད་པའོ། ༩

དང་པོ་སེམས་ཅན་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཚོས་སྐྱབ་སྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། ཉིམ་ ༥༧

༡ མཐུན་ལུལ་བཞད་པ་དང་། ༥༩

༡ དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། ༢༠

གཉིས་པ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུར་སེམས་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་

    མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། །ཁྱོད། ༢༣

    ༡ མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། ༢༣

    ༡ དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། ༢༥

གསུམ་པ་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྣམས་
    སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། །ཁྱོད། ༢༠

    ༡ མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། ༢༠

    ༡ དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལྷ། ༢༡

    གི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དང་། ༢༡

    ལྷ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་དངོས་དང་། ༢༥

    གེ དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཚུལ་དང་། ༡

    གོ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།

    ལྷ་སེམས་དབང་སྤུམ་བཅེགས་བྱས་ཏེ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། །གེ ༢༢

    ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། ༢༢

    ལུང་སོགས་བརྟེན་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལོ། ༢༢

བཞི་པ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པ། །གོ་ ༢༤

ལྷ་པ་སེམས་དབའ་སྲུང་བཅེགས་བྱས་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་ཚུལ། བླ་..... 12

བཞི་པ་སྲུང་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །ཁོ། 13

1 རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། 13

2 རྗེས་ཆགས་དང་མཚོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བའོ། 14

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་།

ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། །ཁོ། 16

གི། སྐྱའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་། 2

བྱ། ཐུགས་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པའོ། 3

དང་པོ་སྐྱའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་

ལ་གཉིས། གི། 16

1 དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྐྱོ་བདུན་གྱི་ཚོ་གས་དགོང་ཚུལ་དང་། 12

2 དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པའོ།

གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལ་གསུམ། 17

1 ཐུག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་། 17

2 འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་། 18

3 འདུས་པའི་ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པའོ། 18

གཉིས་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཚོག་

བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱ། 14

།གི་ ཐུན་དངོས་དང་འགྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། 4

།གྱུ་ ཐུན་མཚོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 5

། རྒྱུ་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཚེ་གསོ།

དང་པོ་སྐྱེད་དངོས་དང་འགྲེལ་བའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་ལྟ། ། རྒྱུ་ ༤༤

། རྒྱུ་ཉེ་སྐྱེད་གི་རྣམ་འབྱོར། ༤༤

། རྒྱུ་ཉེ་བརྒྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར། ༡

། རྒྱུ་ཉེ་ལྷ་བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཉེ་དེའི་རོ་བོར་བཞེངས་པ།

། རྒྱུ་ཉེ་དེ་ལ་མཚོན་བསྟོན་བདུན་ཅི་ལྟར་བ། ༣

། རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་གསོ།

གཉིས་པ་བརྒྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ། རྒྱུ་ ༤༥

༡ བསྐྱེད་རིམ་པའི་དོར་བརྒྱས་དང། ༤༥

༢ དག་གི་བརྒྱས་པའོ།

གཉིས་པ་དག་གི་བརྒྱས་པ་ལ་བཞི། ༤༥

དང་པོ་དམ་ཚིག་གི་བརྒྱས་པ། ༤༥

གཉིས་པ་ཁྲོགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ། ༤༦

གསུམ་པ་ཁྲོས་པའི་བརྒྱས་པ། ༤༦

བཞི་པ་ཁྲོ་བོའི་བརྒྱས་པའོ། ༤༦

གསུམ་པ་ལྷ་བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཉེ་དེའི་རོ་བོར་བཞེངས་པ། ། རྒྱུ་ ༤༤

བཞི་པ་དེ་ལ་མཚོན་བསྟོན་བདུན་ཅི་ལྟར་བ། ། རྒྱུ་ ༡༠༡

ལྷ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་གསོ། ། རྒྱུ་ ༡༠༣

གཉིས་པ་སྐྱེད་མཚམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བཞི། ། རྒྱུ་ ༡༠༣

༡ ལྷས་བརྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་གསོ། ༡༠༣

༡ ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་། ༡༠༩

༢ ཉལ་བའི་རྣམ་འབྱུང་། ༡༠༥

༣ གཏོར་མའི་རྣམ་འབྱུང་ལོ། ༡༠༥

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཉིག་ ༡༠༧

གསུམ་པ་སྐྱེད་ཐབས་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉིག་ ༡༠༧

༡ ལྷན་བཞེས་ལ་མངོན་ཉོགས་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་དང་། ༡༠༧

༢ དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ། ༡༠༧

སྐྱེད་ཐབས་དེ་རྣམས་ཆེད་སྲུ་བསྐྱེད་ན་དུག་ ༡༠༩

༡ དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆེད་སྲུ། ༡༠༩

༢ རྣམ་འབྱུང་བཞིའི་ཆེད་སྲུ། ༡༡༣

༣ རྣམ་འབྱུང་དུག་གི་ཆེད་སྲུ། ༡༡༩

༤ བསྐྱེད་སྐྱེད་ལན་ལག་བཞིའི་ཆེད་སྲུ། ༡༡༩

༥ རོ་རྗེ་བཞིའི་ཆེད་སྲུ། ༡༡༩

༦ ཉིང་འེ་འཇོན་གསུམ་གྱི་ཆེད་སྲུ་སོ། ༡༡༧

བརྒྱད་པ། རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་སློབ་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ ༡༡༩

རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༢༣

༡ རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཤྲི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། ༣

༢ རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཤྲི་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༣

ག བྱེ་བྱུང་ལྷུང་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་བའོ། ། ༣

དང་པོ་སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་བཤམ་

གསུམ། ཀ..... ༡༣༩

ག༽ ཐོབ་བྱེད་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱི། ༩

ཁ༽ ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི།

ག༽ དེ་འབྲེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དང་གསུམ། ༩

དང་པོ་ཐོབ་བྱེད་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱི་ལ་གཉིས། ཀ༽..... ༡༣༩

༡ དང་དོན་ལྷུ་བཤད་བཤམ་དང་། ༡༣༩

༩ དེས་དོན་ལྷུ་བཤད་བཤམ་གཉིས། ༡༣༩

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི། ཁ༽..... ༡༣༥

གསུམ་པ་དེ་འབྲེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ལ་གཉིས། ཀ༽..... ༡༣༥

༡ ལྱིའི་འབྲེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་བཤད་བཤམ་དང་། ༡༣༥

༩ ལྷན་གྱི་འབྲེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་བཤད་བཤམ་འོ། ། ༡༣༦

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་བཤམ་

གཉིས། ཁ..... ༡༣༦

༽ ཨེ་ཨྱི་གྱི་དེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་བཤམ་དང་། ༩

༽ ཁ དེ་བསྐྱེད་བཤམ་ལ་འབྲེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་གྱི་སློབ་ས་ལུས་ལ་གནད་ལྷུ་བསྟན་བཤམ་

དགོས་པར་བསྟན་བཤམ་འོ། ། ༩

དང་པོ་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་བཤམ་ལ་གཉིས། ཽ༽..... ༡༣༦

༽ ཀ༽ བདེ་སྤོང་དབྱེད་མེད་ཀྱི་སྤོང་བ་དང་སྤོང་རྗེའི་དོན་བཤད་བཤམ་དང་། ༡༣༦

།ཁ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྟིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྟིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ། །ཀ། ༡༣༧

འདི་ལ་གསུམ།

༡ སྟོང་པའི་དོན་བཤད་པ། ༡༣༧

༢ བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ། ༡༣༧

༣ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྟོང་རྩལ་བཤད་པའོ།། ༡༣༩

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྟིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ། །ཁ། ༡༣༠

བྱང་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན།

སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས། ༡༣༠

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བཞི།

༡ གཟུགས་སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། ༡༣༡

༢ སྐྱང་གཞིའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། ༡༣༢

༣ ལྟ་བུ་སྐྱེད་རྩལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། ༡༣༣

༤ ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྟོང་རྩལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའོ།། ༡༣༣

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་མི་གྱི་སྟོན་ས་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་

དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། །ཁ། ༡༣༤

༡ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་

བསྐྱབ་པ་དང་། ༡༣༤

༢ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་

བསྐྱབ་པའོ།། ༡༣༥

གསུམ་པ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ག ༡༣༧

ཀེ གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ༣

ཀུ ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བཞ། ༤

ཀེ འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། འདི་ལ་གསུམ། ཀེ ༡༣༩

ཀེ། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༣

ཀུ། བར་ཏུ་གནས་ནས་མཐར་འཇིག་པའི་ཚུལ།

ཀེ། དེ་དག་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་སློ་མི་འབྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཞག་པའོ།

དང་པོ་ལ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ་གསུམ། ཀེ། ༡༤༠

༡ ཅ་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༡༤༠

༢ རྒྱུད་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༡༤༦

༣ ཐིག་ལེ་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༡༤༦

གཉིས་པ་བར་ཏུ་གནས་ནས་མཐར་འཇིག་པའི་ཚུལ། ཀུ། ༡༤༧

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་སློ་མི་འབྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་

བཞག་པ། ཀེ། ༡༤༧

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི། ཀུ ༡༥༠

།ཀེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། ༡

།ཀུ། གྲངས་ངེས་བཞ།

།ཀེ། ལོ་རིམ་ངེས་བཞ།

།ཀེ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཞག་པའོ། ༡

དང་པོ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། ཉི་ཤེན་། ༡༥༠

༡ དངོས་གྱི་དོན་དང་། ༡༥༡

༢ ལྷོད་བ་ཡན་ལག་རྒྱག་ལམ་རིམ་བ་ལྷའི་ནང་དུ་སྤྱད་ཚུལ་ལོ།། ༡༥༢

གཉིས་བ་གངས་ངེས་བ་ནི། ཉི་ཤེན་། ༡༥༣

གསུམ་བ་གོ་རིམ་ངེས་བ་ནི། ཉི་ཤེན་། ༡༥༣

བཞི་བ་སྐྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བ་ལ་གཉིས། ཉི་ཤེན་། ༡༥༤

ཉི་ཤེན་། དབེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ༣

ཉི་ཤེན་། བདེན་བ་གཉིས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། ༣

དང་པོ་དབེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཉི་ཤེན་། ༡༥༤

ཁི ལུས་དབེན་སྐྱེ་རྗེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༤

ཁུ དག་དབེན་གསུང་རྗེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༤

ཁེ སེམས་དབེན་སྐྱབས་རྗེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། ༥

དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐྱེ་རྗེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་རྒྱག་། ཁི་ ༡༥༤

ཁི། ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་བ། ༣

ཁུ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ།

ཁེ། ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བརྒྱུད་བ།

ཁོ། ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ། ༤

ཁཱ། ལུས་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།

ཁེ། ལུས་དབེན་རིམ་གྱི་ལྷན་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།། ༣

དང་པོ་ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་བ་ལ་གསུམ། ཁི། ༡༥༥

༡ ལྷ་མ་རྣམས་གྱི་བཞིན་པ་དགོད་པ། ༡༥༥

༢ དེ་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ། ༡༥༦

༣ རང་གི་ལུགས་སོ།། ༡༥༧

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི། སྟེ། ༡༥༩

གསུམ་པ་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བརྒྱུད་བ་ནི། སྟེ། ༡༥༩

བཞི་པ་ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི། སྟེ། ༡༦༠

    །འི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། རྒྱུ་

    །འི་དེ་ཉིད་རིགས་ལྡེའི་ལུས་དབེན།

    །འི་གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན།

    །འི་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།།

དང་པོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ལ་བཞི། སྟེ། ༡༦༠

    ༡ ལུང་པོ་ལྡེའི་ལུས་དབེན། ༡༦༠

    ༢ ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན། ༡༦༡

    ༣ དབང་པོ་རྒྱག་གི་ལུས་དབེན། ༡༦༢

    ༤ དུལ་ལྡེའི་ལུས་དབེན་ནོ།། ༡༦༢

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྡེའི་ལུས་དབེན་ནི། སྟེ། ༡༦༦

གསུམ་པ་གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི། སྟེ། ༡༦༦

བཞི་པ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནི། སྟེ། ༡༦༦

ལྷ་པ་ལུས་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྟེ། ༡༦༦

རྒྱག་པ་ལུས་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལོན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྟེ། ༡༦༩

ཁྱིའི་ལོག་སྐྱོད་ལྷ་མོ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ། ༡༢༩

ཁྱིའི་དེ་ལས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་སྐྱོད་པ་དང་ལུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ། ༣

ཁྱིའི་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོད་ཚུལ་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་སྐྱོད་པ་དང་ལུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་

གཉིས། ཁྱིའི་ ༡༢༩

༡ ལྷ་མོ་བསྐྱོན་པས་རྒྱང་ཐེམ་པའི་སྐྱོད་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ༡༣༠

༢ བྱང་སེམས་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་ལུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། ༡༣༣

གསུམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོད་ཚུལ་ནི། ཁྱིའི་ ༡༣༧

གཉིས་པ་དག་དཔེན་གསུང་དོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་བཤའ་བ་ལ་བྱུག་ཁུ་ ༡༣༧

གི་ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་གྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ། ༡༣༩

གུ་དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་། ༡༣༩

གི་དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད། ༧

གོ་དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲགས་གྱི་དེ་ཉིད། ༥

གུ་དག་དཔེན་སྐྱོག་ཚོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།

གུ་དག་དཔེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། ༣

གསུམ་པ་དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ལ་བདུན། གི་ ༡༣༩

གི་དེ་རྒྱང་སྒྲགས་དོར་བརྒྱས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན། ༡༤༠

གུ་དེ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མཉམ་པའི་ཉེས་དམིགས། ༡༤༠

གི་དེ་རྒྱང་གི་རབ་དབྱེ། ༡༤༡

གོ་དེ་སྐྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤའ་བ། ༣

བྱུག་པ་དག་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་མེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། བྲ 302

། སྲིག་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། 3

། སྲིག་ཚུལ་གསུམ་ལྷི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་དང་། 3

། སྲིག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། 3

དང་པོ་སྲིག་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྲིག་ 302

། སྲིག་ལྷི་ཐུན་གའི་སྐྱ་ཅེར་སྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྲིག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ། 3

། སྲིག་ལྷི་ཐུན་གའི་སྐྱ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྲིག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ། ༤

། སྲིག་ལྷི་ཐུན་གའི་སྐྱ་ཅེར་རྗེས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྲིག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་སྲིག་ལྷི་ཐུན་གའི་སྐྱ་ཅེར་སྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྲིག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ་ལ་

གཉིས། སྲིག་ 302

། ཐིག་ལའི་ཉི་མེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། 4

། སྲགས་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ཐིག་ལའི་ཉི་མེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་ལྷ། སྲི 302

། གནས་གང་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་དང་། 302

། ཉེན་གང་ལ་གནས་ནས་བསྐྱོམ་པ། 302

། ཚུལ་རི་ལྟར་ལྟར་བསྐྱོམ་པ། 302

། དེ་ལྟར་དང་ཁ་དོག་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ། 302

། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་མན་ལོན་དང་ལྟོ། 302

གཉིས་པ་སྲགས་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལྷ 302

གཉིས་པ་གདོང་གི་སྐྱ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྲིག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ་ལ་

བཞི། རྒྱུ། 304

1 དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་གང་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱ་བ། 304

2 གནས་གང་ནས་བྱ་བ། 306

3 རྒྱུ་ལྟགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ། 306

༤ དོར་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།།

བཞི་པ་དོར་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། 304

1 བརྒྱས་པའི་ཡུལ་རྒྱུ་གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། 304

2 བརྒྱས་པའི་ལྟགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང། 304

3 གནས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བའོ།། 304

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློབ་ཚུལ་བསྟོན་པ་

བཤད་པ། རྒྱུ། 304

གཉིས་པ་དོར་བརྒྱས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ 310

1 དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སྦྱིང་གའི་ཅ་མདུད་འཕྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང། 310

2 སྦྱིང་གའི་ཅ་མདུད་འཕྲོལ་བ་དེ་ཅ་མདུད་འཕྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།། 312

གསུམ་པ་སློབ་ཚུལ་བསྟོན་པའི་ཉམས་སྦྱོང་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ 316

1 སྦྱིང་གར་མི་ལོགས་པ་བསྟོན་པ་ལས་ཉམས་སྦྱོང་གི་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་སྦྱེ་བ་དང། 316

2 དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་ཉམས་སྦྱོང་རི་ལྟར་སྦྱེ་བ་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་ཉམས་སྦྱོང་རི་ལྟར་སྦྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། 316

1 དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་སྦྱོང་བ་སོ་སོ་ལ་སྦྱོང་བ་སྦྱེ་ཚུལ་དང། 316

2 དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱ་ཉིར་ཐིམ་པར་བྱེད་ཚུལ་དང། 317

༣ རྩོམ་བཞུས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། ༣༡༧

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྩོམ་རྩིང་ལོ་འཛིན་ལ་སྦྱོབ་པ་ལ་ལྟ། ཁེ ༣༡༧

ངེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ༣༡༧

ཅུ། སེམས་དེའི་རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། ༣༡༩

ངེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལོ་འཛིན་པར་
བསྟན་པ། ༣༡༩

ངོ། རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤད་པ། ར

མ། དེ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ།

བཞི་པ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་བཞི། རོ། ༣༢༡

།ངེ། རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་པ། ༡

།ངེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ། ༢

།ངེ། ལྷན་གྱི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེས་ཚུལ་བཤད་པ།

།ངོ་དེ་དག་གི་བདེ་སྦྱོར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་སྣང་བ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །ངེ། ༣༢༡

།ངེ། རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་དང་། ༡

།ངེ། རྣམ་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།

དང་པོ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །ངེ། ༣༢༣

༧ བར་ལྷན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དང་། ༣༢༣

༨ རྩོམ་རྩིན་གྱི་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། ༣༢༥

གཉིས་པ་སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། །ངེ། ༣༢༦

གཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་..... ༣༣༤

༡ ལྷང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ༣༣༤

༢ མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་བཤད་པ་དང་། ༣༣༧

༣ ཉེས་ཐོབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཤད་པའོ།། ༣༣༩

གསུམ་པ་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉེས་ལས་སྤྲང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྤྱིས་ཚུལ་

བཤད་པ། རྟེན་..... ༣༣༩

བཞི་པ་དེ་དག་གི་བདེ་སྤོང་སྤོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྟེན་..... ༣༣༤

ལྷ་པ་དེ་རྗེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་

བསྟན་པ། རྟེན་..... ༣༤༡

གཉེས་པ་བདེན་པ་གཉེས་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉེས། རྟེན་..... ༣༤༩

ཅི་བདེན་གཉེས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང་། ༩

ཚུ་དབྱེར་མེད་ལྟར་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། ༩

དང་སོ་བདེན་གཉེས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉེས། ཅི་..... ༣༤༩

ཅི་ཉེས་རྫོགས་སྤྱི་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང་། ༩

ཚུ་ཉེས་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། ༥

དང་སོ་ཉེས་རྫོགས་སྤྱི་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉེས། ཅི་..... ༣༤༩

རྟེན་སྤྱི་ལུས་གྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ༩

རྟེན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པའོ།། ༩

དང་སོ་སྤྱི་ལུས་གྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉེས། རྟེན་..... ༣༤༩

༡ ཉེས་པ་སོ་རྗེ་འབྲེལ་གིས་སྤྱི་ལུས་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་།..... ༣༤༩

༡ འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པོ།

གཉིས་པ་འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། ༡༤༣

༡ ལྷ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་སྐྱ་མའི་མན་ངག་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་བརྟན་པ། ༡༤༣

༡ ལྷ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ། ༡༤༥

༡ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༤༦

༡ སེམས་དབེན་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་
བཤད་པ། ༡༤༦

༡ ལྷ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་མདོར་བསྟུན་ཉེ་གསལ་བར་བཤད་པ། ༡༤༧

༡ ལྷ་ལུས་སྐྱབ་པའི་པན་ཡོན་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པོ། ༡༤༠

གཉིས་པ་ལྷ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བསྐྱེ་བ། །རྩ ༡༤༠

འདི་ལ་གཉིས།

༡ བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞུངས་བཤད་པ་དང་། ༡༤༡

༡ བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་ཉིད་བཤད་པོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༤༡

༡ ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་ནས་བསྐྱེ་བ་དང་། ༡༤༢

༡ གནས་སྐབས་གང་གི་ཆེ་བསྐྱེ་བ་གང་བསྐྱོམ་པ་དང་། ༡༤༢

༡ བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༤༢

༡ བསྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་དང་། ༡༤༢

༡ བསྐྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤའ་བའོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤའ་བ་ལ་གསུམ། ༣༥༡

། རྩི། སད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤའ་བ། ༣

། རྩི། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤའ་བ། ༣

། རྩི། འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤའ་བའོ།། ༡

དང་པོ་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤའ་བ་ལ་གསུམ། རྩི། ༣༥༣

། སད་དུས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ།

༡ གཉིས་པ་སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ།

༢ གསུམ་པ་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ།

གཉིས་པ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤའ་བ་ལ་གསུམ། རྩི། ... ༣༥༣

། ལས་དང་པོ་བ་གཉིད་ཚེས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ།

༡ གཉིས་པ་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ།

༢ གསུམ་པ་སད་བ་སྐྱལ་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ།

གསུམ་པ་འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤའ་བ་ལ་གཉིས། རྩི། ༣༥༤

། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་བཤའ་བ་དང་། ༣༥༤

༡ སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་བཤའ་བའོ།། ༣༥༤

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྷ། རྩི། ༣༥༥

། ཆེ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་སྐྱེ་ལུས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་དང་། ༣༥༥

། ཆུ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྐྱོན་བའི་སྐྱོད་རུང་དུ་བྱ་བ། ༣༥༦

། ཆེ་དེ་ལ་འོད་གསལ་ཀྱི་གདམས་ངག་བཤའ་བ། ༣

ཚོ་རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ།

ཚུ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཚེ་..... ༣༥༩

༡ ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ། ༣༥༩

༢ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་བཤད་པ། ༣༥༩

༣ མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ཚེ་བཟོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་བཤད་པའོ།། ༣༦༣

བཞི་པ་རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་ནི། ཚོ་..... ༣༦༣

ལྷ་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ཚུ་..... ༣༦༦

གཉིས་པ་དབྱེ་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་..... ༣༦༧

ཚེ། རིམ་ལྷ་དང་སྐྱོད་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ༣

ཚེ། རྒྱུད་ཕྱི་མར་གསུངས་པའི་རྗེས་རྟན་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་རིམ་ལྷ་དང་སྐྱོད་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་

གསུམ། ཚེ། ༣༦༧

༡ དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་ཚུལ། ༣༦༧

༢ བཞེངས་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་མཉམ་རྗེས་གྱི་སྐྱབས་མཛད་ཚུལ། ༣༧༠

༣ ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༣༧༡

༡ དོད་ཐུབ་གྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ༣༧༡

༢ རོ་པོའི་སྐོ་ནས་བཤད་པའོ།། ༣༧༣

གཉིས་པ་རྒྱུད་སྡེ་མར་གསུངས་པའི་རྗེས་བྲན་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་

བཤད་པ། ལྷོ། 328

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། ཀེ 328

དགུ་པ། ལྷུང་སྡེ་སྡེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐྱལ་བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག་ 329

རྒྱུད་སྡེ་སྡེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། 329

༡ ལྷོན་དུ་བསྟན་པ་སྡེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང། ༤

༢ འདུས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། ༥

དང་པོ་ལྷོན་དུ་བསྟན་པ་སྡེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བཞི། ཀེ 329

༡༽ ལྷོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་དང། 3

༢༽ སངས་རྒྱས་ནས་ཚུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་དང། 3

༣༽ དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་གྱི་འཇུག་དོགས་སུ་བསྟན་པ་དང།

༤༽ དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འབྲ་བའི་སྡོམ་བསྟན་པའོ། 3

དང་པོ་ལྷོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀེ 329

༡ ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས། 329

2 ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་སོ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་གཉིས། 330

༡ བར་བྱིན་གྱི་ལུགས་དང། 330

2 ལུགས་གྱི་ལུགས་སོ། 330

ཡོ་ག་དང་སྐྱ་མེད་ཀྱི་འཇུག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ཡོ་གའི་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། ༡༧

གཉིས་པ་སྐྱ་མེད་ཀྱི་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། ༡༥

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་ལ་གཉིས། །། ༡༦

༡ མདོ་སྐྱེའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་དང། ༡༦

༢ འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ལོ། ༡༧

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་
བསྟན་པ་ནི། །། ༡༧

བཞི་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འབྲ་བའི་སྐོ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། །། ༡༧

།། གྲུབ་མཐའི་སྐོ་བསྟན་པ་དང། ཅ

།། གྲུབ་མཐའི་སྐོ་བསྟན་པ་དང། ཆ

དང་པོ་གྲུབ་མཐའི་སྐོ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། །། ༡༧

༡ བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ།

༢ མདོ་སྐྱེ་བ།

༣ སེམས་ཅན་ལ།

༤ དབྱུང་བ་ལོ།

གཉིས་པ་ཐེག་པའི་སྐོ་བསྟན་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། །། ༡༧

༡ ཐེག་པ་དམན་པ་དང། ༡༧

༢ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ། ༡༧

སྐབས་ཀྱི་ཐོག་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་བཞི།

༡ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག ༣

༢ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག །

༣ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག ༣

༤ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣

དང་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༠༧

༡ རྒྱུ་རྐྱེན་འདུག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། ༣

༢ དབང་དང་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག

༣ ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་བཤོ།

དང་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༠༧

༡ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣

༢ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

དང་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༠༧

༡ དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་རིམ་བཤོ། ༣༠༧

༢ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༠༧

༣ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༠༧

གཉིས་པ་རིམ་བཤོ་གསུམ་སྤྱི་ལོ་དབྱེ་བ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༠༧

གཉིས་པ་དབང་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༡༠

གསུམ་པ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༣༡༥

འདི་ལ་བཞི།

། ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན། ༡

། ཀྱི་མེད་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན།

། ཀྱི་ལྷ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན།

། ཀྱི་ལྷ་མཐར་ཐར་པ་སྟེང་བའི་བསམ་གཏན་ནོ།།

དང་པོ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས། ཀྱི་..... ༣༡༥

༡ སྟོན་དུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། ༣༡༥

༢ དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ༣༡༦

༡ མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི།

༢ ལྷ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི།

༣ ལྷ་མཐར་ཐར་པ་སྟེང་བའི་བསམ་གཏན་ནི།

གཉིས་པ་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ཀྱི་..... ༣༡༩

གསུམ་པ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཀྱི་..... ༣༢༠

༡ རྒྱུད་རྣམས་ལས་རི་ལྷར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། ༣༢༠

༢ དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་བའོ།། ༣༢༡

བཞི་པ་རྣམ་འབྱོར་གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཀྱི་..... ༣༢༥

༡ གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ༣༢༥

༢ མཚན་དོན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་མཚན་དོན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། 334

༡ དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། 334

༢ དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་གཉིས།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 336

༡ གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། 336

༢ རང་ལུགས་སོ།། 336

བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་མོངས་བཟུང་བ། 336

༢ ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཆད་པ། 337

༣ ལུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའོ།། 337

གཉིས་པ་འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཁ 339

།གི། འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། 339

།ཀྱི། འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། 339

།གི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་བྱང་ཚུལ། 340

།གི། མན་ངག་དེ་མོད་ཏུ་བརྒྱུད་ཚུལ། 340

།ཀྱི། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལོ།།

ལྟ་བུ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། 341

ཞི་སྣོད་རྒྱུད་ཏུ་བྱེད་པ་དབང་གི་རྣམ་གཞག་དང་། 6

ཞུ་དབང་དུས་སྟུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྣོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་སྣོད་རྒྱུད་ཏུ་བྱེད་པ་དབང་གི་རྣམ་གཞག་ལ་ཏུག་ཞི 341

- ༡ སྐྱུག་གི་འབྲུག་སློབ་དབང་བསྐྱུར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ༣༥༡
- ༢ གང་གིས་དབང་བསྐྱུར་བ་དོན་རྒྱུ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ༣༥༢
- ༣ གང་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དོན་རྒྱུ་མཉམ་མཚན་ཉིད། ༣༥༣
- ༤ གང་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ༣༥༣
- ༥ དེར་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱུར་བའི་དབང་གི་གངས་དང་དམ་ཚིག། ༣༥༤
- ༦ རི་སྐྱུར་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཚོ་གའི་མཚན་ཉིད་དོ། ༣༦༤

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་བཞི།

ཁི་ཤེ་བྱམ་དབང་། ༡

ཁུ་ཤེ་གསང་དབང་། ༡

ཁི་ཤེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་།

ཁོ་ཤེ་དབང་བཞི་བའོ།

དང་པོ་བྱམ་དབང་ལ་གཉིས། ཁི་ཤེ་ ༣༦༥

།ཁི་སྐྱུག་མོང་བ་དོན་རྒྱུ་སློབ་མཉམ་དབང་དང་། ༥

།ཁུ་སྐྱུག་མོང་མ་ཡིན་པ་དོན་རྒྱུ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོ།

དང་པོ་སྐྱུག་མོང་བ་དོན་རྒྱུ་སློབ་མཉམ་དབང་ལ་ལྟ། །ཁི་ ༣༦༥

༡ ལྷ་དབང་།

༢ ཚོད་བཏུ་གྱི་དབང་།

༣ རོ་རྒྱའི་དབང་།

༤ དྲིལ་བུའི་དབང་།

༥ མིང་མིག་སྐྱུར་མེ་ལོང་གི་དབང་དོ།

གཉིས་པ་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། བྱོ་..... 362

༡ གསང་དབང་མཚོག་བསྐྱར་བ་དང་།

༢ གསང་དབང་ཙམ་བསྐྱར་བའོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ། བྱོ་..... 364

དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ། བྱོ་..... 365

གཉིས་པ་དབང་དུས་སྲུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱར་ཚུལ། བྱོ་..... 373
བྱར་རྒྱན་དང་པོ།

བཅུ་གཅིག་པ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགྲའི་ཚིངས།..... 373

བྱར་རྒྱན་གཉིས་པ།

བཅུ་གཉིས་པ། བསྐྱར་འབྲས་རེུ་མིག་..... 374

བྱར་རྒྱན་གསུམ་པ།

བཅུ་གསུམ་པ། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།..... 379

བྱར་རྒྱན་བཞི་པ།

བཅུ་བཞི་པ། གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་སྐོར་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།..... 384

བྱར་རྒྱན་ལྔ་པ།

བཅུ་ལྔ་པ། རྒྱད་སྡེ་རྒྱུ་རྣམས་སྐོར་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།..... 389

བྱར་རྒྱན་དྲུག་པ།

བཅུ་དྲུག་པ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས་དཀར་ཆག་..... 393

བྱར་རྒྱན་བདུན་པ།

བཅུ་བདུན་པ། དཔར་བྱང་སྡོམ་ཚིག་..... 393

༡༡ ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་ལོ་དཔལ་གསང་བ་

འདུས་པའི་བསྐྱེད་མིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་

མཐས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་

བཞུགས་ལོ།།

༥ ལྷ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ལྲུབ་བདག་དོ་རྗེ་འཆང་།།
རྣམས་ཆེན་ལྷགས་རྗེས་བསྐྱོད་པའི་སྒོས་གར་གྱིས།།
ཞིང་འདིར་དུར་སྐྱིག་འདིན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱུར།།
འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་འདུད།།

ལྷར་གཞི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་སྐྱ་གསུམ་དུ།
ལྷར་བྱེད་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་སྐྱེན་བྱེད་མཆོག།
དམ་པ་གོང་མའི་བཤད་སྒོལ་རི་ལྷ་བར།།
སྒོ་གསལ་རྣམས་ལ་པན་བྱིར་དགོད་པར་བྱ།།

འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གཉིས། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།།
དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཐོག་མར་རི་ལྷ་བྱ་བའི་རིམ་པ་
དང་། མཐུན་རྐྱེན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་དང་། འགལ་
རྐྱེན་འགོག་པའི་བྱིར་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའོ།། དང་པོ་(ཐོག་མར་རི་ལྷ་བྱ་བའི་རིམ་པ་)
ལ་ལྷ། མཆོན་དོན་བྱུང་བའི་སྐོ་ནས་རྗོར་བྱིལ་འདིན་པ་དང་། རང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་
པ་དང་། སྐྱོན་འགྲོ་གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ་དང་། བདག་བསྐྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་
པ་དང་། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐོམ་བརྟུན་སོ།།

དང་པོ་(མཆོན་དོན་བྱུང་བའི་སྐོ་ནས་རྗོར་བྱིལ་འདིན་པ་)ནི། འོག་ནས་འབྲུང་བའི་རྗོར་བྱིལ་དང་
རང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པ་ལ་ལྷའི་རྣམ་འགྲུབ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པས། རང་

༡ བཙོང་ཁ་བ་ དཔར་རྒྱུད།

ཉིད་སྐྱོད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྒྲུབ་རྗེ་ལྷན་བཅས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ངེས་དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་ཐབས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ངེས་དོན་གྱི་རྗེས་བྱ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་དུ་
 འབྲེལ་བའི་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་པའི་སྟོན་པ་དོར་རྗེས་འཛིན་པའོ། ། དང་
 བོར་དོར་རྗེས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤམ་ན། ལོ་གིས་སྐྱུ་གསུང་
 ཟུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་མཚོན། སང་ནས་རྩ་ར་ཡ་མི་ཞེས་པའི་བར་ནི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བའི་རྗེ་རྗེ་མི་འདའ་བར་དམ་ཚིག་མཐོས་པའི་སྟོ་
 བས་གསུང་ཞིག་ཅེས་པའོ། ། བརྗ་སཏུ་ཞེས་པས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རོ་བོ་དེ་བསྟན། ཉི་
 ལུས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཟུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣ་དང་། རྩུ་གསུམ་གྱིས་རྗེ་རྗེ་སེམས་
 དཔའི་སྐྱུ་གསུང་ཟུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་དེ་བསྟན། བརྗ་
 ལྷ་རྩུ་རྩུ་ཉི་
 དོན་གྱི་རྗེས་བྱ་བསྟན། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་དང་རྗེས་བྱ་དེ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
 བར་རྒྱུད་ལ་མཉེས་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། ། ངེས་དོན་གྱི་དོར་རྗེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་
 རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ངེས་དོན་ནི། དེའི་
 དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་གསོར་བ་ནི་མཛེས་པའམ་བཟང་པོ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པ་མ་དེག་
 བ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྷར་བྱེད་པ་ཡང་ཚོས་ཀྱིས་
 ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱ་བའམ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ། ། མཚོན་དོན་དེ་ལྷར་བྲན་པའི་
 སྟོན་པ་སྟོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་དོར་རྗེས་གསུང་བར་བྱའོ། ། རྩུ་གསུམ་ནི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པ་དང་། ཉི་ལྷར་ཞེ་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྲོལ་བས་མཉེས་པར་

1 བསྐྱེད་ཞིག་ དཔེ་རྟོགས། བརྗ་སྟོན་གྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ན་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན་དགོས།
 2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསུམ་ཡང་རྩུན་བྱུང་བཞི་ཉིད་འཛིགས་བསྐྱེད་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཀྱིས་ཞེས་བཅོས།
 3 བརྗ་སྟོན་ བརྗ་སྟོན་ ལྷ་གསུམ་འདི་གཞུང་རྣམས་སུ་འདི་ལྷ་བྱའི་འབྲེ་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་མང།
 4 རྗེས་བྱུང་ དཔེ་རྟོགས།

བྱེད་པ་དེ་བསྟན། ཡང་ཨོ་མི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེད་མེད་པ་དེ་མཚོན། བརྟོན་ས་ལི་མི་ཞེས་
 པའི་བར་མི་དེས་དོན་གྱི་རྗེས་བྱ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ཚོས་སྐྱ་སྟོག། །རབ་ཏུ་སྟོག། །ཀུན་ཏུ་
 རབ་ཏུ་སྟོག། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་
 ལྷན་པར་བསྟན། སྐྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། བརྟོན་ཞེས་པ་མན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
 སྐྱའི་རང་བཞིན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། ། རྩུ་གསུམ་དང་ཉོ་
 གསུམ་མི་སྲར་བཞིན་ལོ། ། སྐྱ་ཏུ་མི་དབྱུགས་འབྱིན་པའོ། །

གཉིས་པ་(ནང་མཚོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ལ་གསུམ། བསང་བ། སྤྱང་བ། བསྐྱེད་ཅིང་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། ། དང་པོ་(བསང་བ་)ནི། བེ་སྐྱུན་ཉོ་བྱིད་གྱིས་ནང་མཚོད་གྱི་བགེགས་
 བསང་། གཉིས་པ་(སྤྱང་བ་)ནི། སྤུ་ཏུ་ཏུས་མ་དག་པའི་ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་སྟོང་བ་ཡིན་
 ལོ། ། གསུམ་པ་(བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ལ་བསྐྱེད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གཉིས། དང་
 པོ་(བསྐྱེད་པ་)ནི། སྟོང་པའི་རང་ལས་རྒྱང་མེ་ཐོད་པའི་རྗེས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་རྣམས་
 དོན་དམ་པར་མེད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན། རྒྱང་མེ་གཉིས་མིང་ཡིག་ཡི་རིམ་ལས་བསྐྱེད་
 པ་ནི། དེ་གཉིས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའོ་ཞེས་
 བསྟན། དེ་གཉིས་ཁ་དོག་སྟོ་དམར་དང་། དབྱིབས་རྩ་གམ་གྱུ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི།
 མིང་རྒྱང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་རྒྱང་མེ་གཉིས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་དང་ལྷན་པར་
 བསྟན། ཐོད་པའི་གདན་མི་མགོའི་སྤྱེད་ཏུ་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 བདུད་ཅི་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དེས་དོན་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐབས་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་མཚོན། བདུད་
 ཅིའི་སྟོང་ཐོད་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཐོད་པའི་སྐད་དོད་ཀ་སྤྱ་ལ་ཞེས་པ་བདེ་བ་སྟོང་བ་ལ་འཇུག་

1 བེ་སྐྱུན་ མ་དཔེར་འདི་ལྷ་རྒྱུ་གསལ་ཡང་། དབྱུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ལྷན་ཐམས་བཅས་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཞོད།
 2 སྤུ་ཏུ་ཏུས་ མ་དཔེར་འདི་ལྷ་རྒྱུ་གསལ་ཡང་། ལས་འབྱོར་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

ཅིང་། རོད་པ་བདེ་སྐྱོང་གི་སྒོད་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དུས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཉེན་ཁམས་དཀར་པོ་རོད་པའི་ནང་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ན་གནས་པའི་སྤྱིར། རོད་
 པའི་ས་བོན་ལྷུ་མེ་སྒོར་ཉིད་མཚོན། སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བས་མི་ཁམས་དཀར་དམར་
 གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བཟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཚོན། དེ་ཆེན་སོགས་ལྟ་བུ་དུང་ཅིའི་རྣམས་
 སུ་འཛོག་པ་ནི། ལྟ་བོ་དེ་སོག་མར་ལུས་རྒྱུངས་ཆགས་པའི་དྲངས་མ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་
 ལ་སྐྱེས་ཉོགས་སྐྱར་གསུམ་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པས་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་
 རྟེན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། འགྲུ་བདུད་ཅིའི་རྣམས་སུ་འཛོག་པ་ནི་དེ་ལྟ་ལ་སྐྱེས་ཉོགས་
 སྐྱར་གསུམ་བྱས་ཏེ་རང་གིས་ཐོས་ཤིང་རང་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་སྐྱེས་པས་དངོས་བྱུང་སྐྱེས་
 དུ་འབྱུག་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འགྲུ་ལ་སྐྱོན་མ་ལྟར་དང་
 ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ལ། སྐྱེད་པ། ཉོགས་པ། སྐྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་(སྐྱེད་པ)ནི། དེ་དག་གི་ཞེས་པ་ནས་ཤེས་ལྟར་དག་པར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
 གཉིས་པ་(ཉོགས་པ)ནི། བརྒྱ་ལྷུང་དང་ཞེས་པ་ནས་ཉོགས་པར་བྱས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བསྟན། གསུམ་པ་(སྐྱར་པ)ནི། ཨོ་ཡིག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སྤེལ་བར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་བསྟན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཉོགས་གཉིས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་གི་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་
 ལྟར་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲ། སྐྱར་བས་དམ་ཚིག་གི་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་འཇུག་
 པར་བྱེད། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང་འབྲའོ།། ལོང་དུ་བཤད་པ་དེ་
 རྣམས་ཁུངས་དང་སྐྱེད་པ། ལྷུངས་སྐྱེད་པའི་རོད་པ་དང་བརྒྱ་དང་འགྲུ་དང་བདུད་ཅི་ལྟར་
 དང་སྐྱེད་པོར་དུ་ཨོ་ཡིག་གིས་མཚན་པ་དང་། རྣམས་རྣམས་སྐྱེད་ཉོགས་སྐྱར་གསུམ་བྱས་
 བས་རང་སྐྱེད་པ་ལ་འབྲུལ་བ་རྣམས་མི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས་བཤད། འགྲུ་གཤེགས་པ་
 སྐྱེད་པ་ལེ་ཏུ་འབྲུག་པ་ལས་བཤད། བདུད་ཅི་ལྟར་གཤེགས་མ་སྐྱེད་པ་བཤད་

རྒྱུད་དོན་རྗེ་སྲིད་པ་ལས་པ་འདུ། མོད་པའི་འོག་གི་རྒྱུད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དོན་རྗེ་ཉི་གདན་ལ་གནས་པ་རྒྱ་རོ་པས་པ་འདུ། རྒྱུད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩྱུ་ཡི་རྩྱུ་རི་སོགས་དང་། འག་ལྷ་བདུད་ཅི་རྒྱ་རྩྱུ་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། དོན་རྗེ་དཀར་པོར་བྱེད་པར་བྱབ་པ་དཔལ་གྱིས་པ་འདུ། རྫོན་པོར་འུལྱི་པས་པ་འདུ། མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་བདུན་བརྗོད་པར་བྱབ་པ་དཔལ་གྱིས་པ་འདུ། དེ་རྣམ་འག་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་རྒྱའི་བསྐྱེད་ཚོག་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་སྲུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་སྲུང་ཁྱད་བདེ་སྟོང་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འཇག་དགོས། དེ་ལ་ཁམས་དཀར་པོ་རྒྱས་དགོས་པས། དེའི་ཐབས་སུ་འག་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་རྒྱའི་བཅུད་ལེན་མཚོག་ཏུ་སྲུང་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། “དེ་ལ་ག་བྱང་རྒྱ་ཡི་བྱིར། འག་ཉི་ཟ་བ་ཉིད་དུ་བྱ།” ཁྱད་པར་དུ་ཉི་ཚང་ཉིད་དོ།”¹ ཞེས་གསུངས། རྒྱས་པར་ཉི་བསྐྱེད་རིམ་ལྡིག་² ལས་ཤེས་དགོས་སོ།། ཐོག་མར་ནང་མཚོན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཚོན་གཏོར་སོགས་ལ་གནས་པའི་བགོགས་བསང་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྫོན་འགོ་གཏོར་མ་ལ་གཉིས། མཚོན་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། མགོན་སྲུབ་བྱངས་ནས་འབྱུང་ཚུལ་སོ།།

དང་པོ་(མཚོན་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ནི། བྱང་མཚོན་གཏོར་ཉི་ལས་སྲགས་བརྗོད་ནས་མཚོན་རྣམས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བགོགས་བསང་། རྩུ་རྒྱ་རྒྱའི་སྲགས་བརྗོད་དེ་མཚོན་རྣམས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷན་ལས་བྱུང་བའི་མོད་པའི་ནང་དུ་ཨི་པི་ལྷོ་³ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུང་། ༥ བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་ འོག་གྲངས་༥༤༥༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་རྒྱུད་མའི་འདུ་སྟེ། “འག་ཉི་ཟ་བ་ཉིད་དུ་བྱ།” ཞེས་སོ།།
 2 ལྡིག་ རྫོན་ལྡིག་དཔར་མ།
 3 ལྷོ་ རྫོན་ལྡིག་དཔར་མ།

བའི་ངོ་བོ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་སྡོན་འགྲོའི་གཏོར་མའི་མཚོན་རྫས་སོ་སོ་བྱེད་ལས་མགྲོན་རྣམས་གྱི་དབང་པོ་དུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟུག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་དུ་བསམ། སྡོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ལ་ཡང་ནང་མཚོན་གཏོར་ཉེ་ནང་མཚོན་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ།

གཉིས་པ་(མགྲོན་སྤྱོད་བྱངས་ནས་འབྲུལ་ཚུལ་)ནི། སྐྱབ་ཐབས་གྱི་སྡོན་དུ་སྤྱོགས་སྤྱོད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བར་འདིའི་རྒྱད་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། མཁམས་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་རང་ཞེ་སྤང་རྩོམ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཀར་སྤྱོགས་ལ་དགའ་བའི་སྤྱོགས་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་སྤྱོད་བྱངས། དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པའི་སྤོང་པའི་ངང་ལས་རྩོམ་ཞེ་འཆང་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྡོན་དུ་ཚུ་བཞི་འབྲུལ། དེ་ནས་རྩོམ་གསལ་ཞེ་འཆང་བྱེད་པའི་ལྷན་ལས། ཞི་ལྷན་དུས་གསུམ་སྤྱོད་པ་ཀུན་དང་སྤྱོགས་བརྒྱུ་ཡི། ཞེས་སོགས་གྱི་གཏོར་མ་སྤུལ། འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་ཞལ་བསིལ་མཚོན་ཡོན་སོ་ཅི་རྣམས་དང་། ཉེར་སྤྱོད་ལྷ་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་ཞེ་འཆང་མཚོན་ཀྱང་སྤུལ་ཉེ། མ་ཚེད་ཅེས་སོགས་གྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད། སྤྱོགས་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ། སྡོན་འགྲོ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བགོགས་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཚོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་པོ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚོན་རྫས་རྣམས་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་འབྲུལ་བའོ། དང་པོ་(བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་པོ)ནི། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྩོམ་

༡ བརྒྱབ་པའི་དཔར་རྙིང་།

རྗེར་གསལ་བའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་བའི་སློབ་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྩོམ་)ནི། ལས་སྤྲུགས་གྱིས་བསང་། ལུ་ཅུ་ཏུའི་སྤྲུགས་གྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སྦྱངས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་ཨི་པི་ཏྱི་ལ་སོགས་པ་ལས་མཚོན་རྗེས་རྣམས་བསྐྱེད། ཨི་ལྷུང་ཏྱི་གི་བར་དུ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་སྐུལ་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཚོན་རྗེས་རྣམས་དུས་ནས་གྱི་ཚེ་ལུམ་གང་ལ་འབྲུལ་བ་)ནི། དུས་བདག་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་མཇུག་བསྟོད་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་ལུམ་རང་མི་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མོས་པ་དེ་ལ་འབྲུལ་ལོ།།

ལྷ་པ་རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སློམ་བརྒྱས་ནི། རང་རྗོར་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱང་། ལྷ་མ་སྤྲ་མའི་བྲག་ལེན་ལྷར་རང་གི་སྤྱི་བོར་རྗོར་སེམས་བསྐྱེད་ཚོག་མཚན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་བོར་པི་ལས་བརྒྱ་དང་ལྷུང་ལས་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་ཏྱི་དང་རྗོ་རྗེ་ལས་རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཏྱི་དང་རྗོ་རྗེས་མཚོན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗོར་སེམས་གྱི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་སློབ་ས་དང་། དེ་རྣམས་དཀར་པོར་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤྲིག་པ་ཞི་བ་སོགས་ཞི་བའི་ལས་ལ་བསྤྲུགས་པའོ།། དེ་ལྷ་བུའི་རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ལུམ་དམ་ཚོག་པ་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་སྟེ་རུས་ལྷན་དུ་བྱས་དབང་བསྐྱར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ། བརྟན་པར་བྱས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བར་བྱའོ།། སྤྲུགས་དོན་ནི། ཨི་ལ་ཨ་ལྷ་མ་གསུམ་ཡོད་པས། རྗོ་རྗེ་གསུམ་སོ་སོ་བ་དེ་མཚོན། ཨི་གཅིག་དུ་དེས་བས་རྗོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་ལྷ་བུ་བའི་སློབ་ས་ཨི་ཞེས་བརྗོད་པས་ཕན་ཡོན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་སུ་བརྗོད་དེ།¹ རྗོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། “ཨི་ནི་ཅེ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད།།

¹ བརྗོད་དོ།། དཔའ་རྩིང་།

མཚོག་དང་འོར་གཉེར་དཔལ་དང་གཡང་།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཟ་ཤིས་དོན།། སྐལ་
 བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།། འོར་བུ་འཛིན་པའི་སྲུགས་སུ་བཟོད།།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ།།² ཨོ་བརྟ་སཏུ་ས་མ་ཡ། མ་བུ་སྲ་ལ་ཡ་ནི། རྩོལ་སེམས་དཔལ་དམ་ཚིག་བཞིན་
 དུ་རྩེས་སུ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་པའོ།། བརྟ་སཏུ་ཉེ་ལོ་པ་ཉེ་ལྟུ་ནི། རྩོལ་སེམས་དཔལ་ཉེ་བར་
 མཚོས་ཤིག་ཅེས་པའོ།། རྩོལ་སེམས་སྲུགས་སུ་བཞིན་ནི། བདག་ལ་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་
 དུ་མཛོད། བདག་ལ་དགུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། བདག་ལ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་
 དུ་མཛོད། བདག་ལ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།། སར་སིརྟུ་སྲུགས་
 གསུམ་ནི།⁴ བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྐྱོལ་བར་མཛོད། ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱོལ་བར་
 མཛོད། བདག་གི་སྐྱོང་ལ་དཔལ་གནས་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ།། ལྷུ་གི་རྩོལ་སེམས་དཔའི་
 སྲུགས་རྩོལ་སེམས་ཐོན་དང་། ཉ་བཞི་དང་ཉོ་དང་ལྷ་ནི། དངོས་གྲུབ་དང་འཕྲིན་ལས་དང་
 ལམ་ལ་དགའ་ཞིང་སྐྱོ་བར་གྲུའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད། ལྷ་ག་སྐྱེན་སྲུགས་བཞིན་ནི།⁵ བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་རྩོལ་སེམས་དཔལ་ལ་ཐོས་ནས། མ་མེ་
 ལྷུ་ཞེས་པས་བདག་དང་མ་བུལ་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ།། བརྟུ་སྲུགས་པ་ནི་རྩོལ་སེམས་
 ལྷན་པའི་སྐྱོ་ནས་རྩོལ་སེམས་ཐོན་ཅེས་པའོ།། འཛིན་པའི་དངོས་པོར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།། མཏུ་
 ས་མ་ཡ་སཏུ། ཞེས་པ་ནི་རྩོལ་སེམས་དཔལ་ལ་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་སེམས་དཔལ་ཞེས་
 ཐོས་ནས་གོང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྐར་ཡང་ནན་ཉན་དུ་གསོལ་

1 ལྷུ་བཟང་། ལྷུ་འདུས། 2 ལྷུ་འཛིན་རྩོལ་སེམས་ལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ལོག་གངས་74 རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།།
 མཚོག་དང་འོར་གཉེར་དཔལ་དང་གཡང་།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཟ་ཤིས་དོན།། འོར་བུ་འཛིན་པའི་སྲུགས་
 ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
 2 ལྷུ་ལྷུ་ དཔལ་རྩིང་།
 3 ལྷུ་རྩོལ་སེམས་དཔལ་ལ།
 4 ལྷུ་རྩོལ་ དཔལ་རྩིང་། བཟང་བསྐྱེན་སྲུགས་དང་ཐོད་མཁས་པའི་གསུང་པལ་ཆེ་བའི་ནང་དུས་སུ་བཟོད་པ་ལྷུར་གནང་བས་དེ་ལྷུར་བཅོས།
 5 བཞིན་ནི། དཔལ་རྩིང་།
 6 སྲུགས་ནི། ལྷུ་ལྷུ་ དཔལ་ལ།

བ་བཏབ་པའོ།། ལྷ་མོ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གསུང་དོ་རྗེའི་ས་སོན་དེ་མཚོན། རྒྱུ་དང་པའ་
 གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཚོམས་ཤིག་ཅེས་པའོ།། དེ་ནས་སྤོམ་
 འབྱུང་ནས་བཤའ་བའི། བདག་ནི་མི་ཤེས་ཚོངས་པ་ཡིས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་
 བཏབ་ནས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་རང་ལ་ཐེམ་བར་བསྐོམ། དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའི་སྐོམ་བཞུས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤའ་ས་བ་བསྟན་ཏེ། སྤྱབས་འགྲོ་
 སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཉེན་གྱི་སྟོབས་བསྟན། དོར་སེམས་སྐོམ་བཞུས་²ཀྱིས་གཉེན་པོ་
 ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་བསྟན། བདག་ནི་མི་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་
 སྟོབས་བསྟན་ནས། རྒྱགས་ལ་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་བཞེད་པའི་སྟོབས་བསྟན། དེ་ལྟ་བུ་སྐོམ་
 བཞུས་³དང་འབྲེལ་བའི་སྐོན་ལོག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་དེ་བཞུས་ན་ཅ་རྒྱུང་སྐོམ་པོ་སོགས་
 ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འབྲེལ་ཐག་ཏུ་བཞུས་ན་ཅ་རྒྱུང་
 སོགས་ཅ་བ་ནས་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷིང་པོ་རྒྱན་ལས། “སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་གཅིག་
 པོ།། བད་དཀར་རྩ་བའི་དབྱུས་གནས་ཤིང་།། དོ་རྗེ་བྱིས་བུ་རྒྱན་སྤྲུལ་པ།། དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་།། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཚོ་ག་བཞིན།། ཉི་ཤུ་ཅ་ཉི་ཤེ་ཤེ་བཞུས།།
 ‘ལྷང་སོགས་ཀྱིན་གྱིས་བཞུབ་གྱུར་ནས།། འབྲེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞིང་།། ལྷབ་པ་མཚོག་
 རྣམས་ཀྱིས་བཤའ་བ།། ལྷན་མཚམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ།། འབྲེལ་ཐག་ཏུ་ནི་བཞུས་གྱུར་
 བ།། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།།”⁴ ཞེས་གསུངས་སོ།། ལྷན་མཚམས་སུ་བཞུ་
 བར་བཤའ་གྲང་སྒྲ་མ་སྤྲ་མའི་ཕྱག་ལེན་ལྷར་ལྷན་གྱི་འགོར་མཛད་དོ།།

1 སེམས་དཔའ་ཚོ་མེད་དཔའ་ལ།

2 བསྐོམ་བཞུས་ དཔའ་རྩིང་།

3 བསྐོམ་བཞུས་ དཔའ་རྩིང་།

4 ལྷ་བསྟན། ལྷང་འབྲེལ། རྗེ་སྐོན་པ་དོན་འདམ་དཔལ་ལྷགས་ལ། ལྷིང་པོ་རྒྱན། སོག་གྲངས་331ནལ་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུང་གསུམ་
 པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དག་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། དོ་རྗེ་བྱིས་བུ་རྒྱན་སྤྲུལ་པའོ།། ‘ལྷང་སོགས་ཀྱིན་གྱིས་བཞུབས་གྱུར་ནས།། འབྲེལ་བ་རུ་
 ཉི་ཤུ་ཅ་ཉི་ཤེ་ཤེ་བཞུས་ཞེས།། ལྷབ་པ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤའ་བས།། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐུན་སྐྱེན་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་ཚོགས་ཞིང་མཚོན་ཅིང་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་
 བདུན། ཚོགས་ཞིང་སྐྱེན་འདུས་མཚོན་པ་དང་། ལྷག་འཚེལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་
 པ་དང་། བསྐྱོ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་
 ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྡོམ་པ་བཟུང་བ་དང་བདུན་ནོ།། དང་པོ་(ཚོགས་
 ཞིང་སྐྱེན་འདུས་མཚོན་པ་)ནི། རང་མི་བསྐྱེད་པ་ཞི་བར་གསལ་བའི་ཕྱགས་ཀའི་རྩུ་སྡོམ་པོའི་འོད་
 ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཚོགས་གསོག་
 པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེན་འདུས། དེ་ཡང་སྐྱེས་སྐྱེན་འདེན་པ་ལ། སྐྱེས་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་
 ཏུ་མོས་པའི་རྩུ་ལ་དུ་སྐྱེན་འདེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་པ་མི་དང་དུ་མོས་ནས་སྐྱེན་
 འདེན་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་སྤྲི་མ་ལྟར་ཡིན། གནས་གང་ནས་སྐྱེན་འདེན་པ་ནི། རང་
 བཞིན་གྱི་གནས་དང་། གནས་ཀྱི་བྱ་བ་པ་འོག་མིན་གཉིས་ལས། འདིར་རང་བཞིན་གྱི་
 གནས་ནས་ཡིན། དེ་ཡང་ཚོས་སྐྱེས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་སྐྱེད་
 རྣམ་པར་སྐྱེན་འདེན་པ་དང་། འོརས་སྐྱེས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་སྐྱེད་
 རྣམ་པར་སྐྱེན་འདེན་པ་གཉིས་ལས། རང་ཕྱགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ལྟར་
 བཞེད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་བཟོད་ལས། “སྡོམ་བྱུང་བ་ནི་བསྐྱེད་ནས་སུ།”¹ ཞེས་
 པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ཡང་གང་དུ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སྐྱེས་སྐྱེད་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པས་
 གཉིས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཞེད། རང་ཕྱགས་ནི་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཚོག་གོ། དེ་ལ་འབྲུལ་
 བའི་མཚོན་རྗེས་ནི་སྐྱོས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པས་ཐོགས་པའི་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ལ། འབྲུལ་བའི་རྩུ་ལ་ནི། ལོ་ཞེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཚོན་ལྟ་རྣམས་སྤྱིང་ག་ནས་སྐྱོས་
 ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པའི་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་
 ལྷགས་བཅུར་འགོ་བ་དམ་ཚིག་བཞིན་དུ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་བའོ།། རྩུ་ཞེས་པ་དང་མཉམ་

1 རྩུ་བཀའ། ལྷུང་འབྲུལ། ༡ མངོན་བཟོད་རྣམས། རོག་ལྷུང་པ་༣༥༤

དུ་མཚོན་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་སྤྱིར་གཤི་རྩི་ལ་སྤྱད། མཚོན་སྟགས་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་
བཤད། མཚོན་པའི་དོན་ནི། ལྷ་མ་དང་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་
མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཐུག་འཚམ་པ་)ནི། གང་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཐུག་འཚམ་ལོ།།
ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་
ནི་ཐུག་འཚམ་ལོ་ཞེས་བྱང་ངོ་།། ཡུལ་གང་ལ་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྗེ་འཚང་དང་
སྤངས་ཉོགས་མཉམ་པར་འབྲེལ་བྱེད་། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་
སྤྱིར་འཁོར་ལོ་ཤར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོ།། དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་པོ་
སྤྱ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སྤྱ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཚེད་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱེ་མཚེད་དུག་རྣམ་པར་དག་པའི་དོ་རྗེ་མ་སྤྱ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་
ཀུན་བཟང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་
སེམས་དབའ་དུག །ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སྤྱ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞི་
དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་འཇམ་དབའ་ལོ།། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི་ཐུག་
འཚམ་ལོ་ཞེས་བྱང་ངོ་།། ཡུལ་གང་ལ་ན།¹ བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྗེ་འཚང་དང་སྤངས་
ཉོགས་རྗེགས་པ་དང་འབྲེལ་བྱེད་། རིག་པ་སྤྱེ་རིག་མ་²སྤྱ་མོ་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྤྱར་
བ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་དུས་ཉུག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ཚོས་ཅན་སྤྱ་
ཚོགས་སུ་སྤྱང་བ་རྣམས་སྤྱན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དགའ་བས་སྤྱོས་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་གསལ་
དང་བདེ་སྤྱིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་ཤར་བ་དེ་ལོ།།
དེ་གང་ཞེ་ན། གཉི་ཐུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་ཚོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད།

¹ གང་ལ་ནི། རྗེ་སྤྱིང་དབའ་ལ།

² མ་དཔེར་རིགས་པ་སྤྱེ་རིགས་མ་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཅ་ཚིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ དུགས་བསྐྱེད་བཅས་ལ་བསྟུན་ནས་རིག་པ་
སྤྱེ་རིག་མ་ཞེས་པར་བཅོས།

ཉེས་པ་རྒྱལ་རྣམས་པར་དག་པ་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ།¹
 འདོད་ཆགས་རྣམས་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་ཉ་མགྱིན། རྫོ་རྗེ་དོན་
 ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་བགོགས་མཐར་བྱེད་དོ། ཚིགས་བཅད་གསུམ་པའི་དོན་
 བེ་ལུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྲང་རོ། ། དུལ་གང་ལ་ན། བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོ་རྗེ་འཚང་དང་
 སྤངས་ཉོགས་མཉམ་པར་འབྲེལ་བ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣའི་
 འཁོར་ལོ་ཤར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའོ། དེ་གང་ཞེ་ན། མོངས་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་པར་དག་
 པ་རྣམས་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་མི་འབྲུང་བ་སྟེ་མི་གཡོ་བ་དང་། སྦྱིབ་པ་རྒྱལ་རྣམས་པར་
 དག་པ་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་སྤྱད་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ་དང་། འདོད་ཆགས་
 རྣམས་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་དགའ་དང་ཞེས་པ་དབྱུག་སྟོན་ཅན་
 དང་། རྫོ་རྗེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་རྣམས་པ་ཞེས་པ་སྟོབས་ལོ་ཆེ་དང་། ཞེ་སྤང་
 རྣམས་པར་དག་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་རྒྱ་གཞོན་མངོས་དང་། འབྲས་བུ་གཏུག་
 གཏོར་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་དེ་ལའོ། ། ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་ལུག་འཚལ་བ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྤེམ་ལས་
 འབྲུང་བའོ། །

གསུམ་པ་(ལྷིག་པ་བཞགས་པ་)ནི། བཞགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་དུས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་གནས་སྤིང་པའི་ཚུ་སྤྱང་དུ་ཀུན་སྤོང་དུག་གསུམ་མ་ལུས་པའི་ཀུན་ཉོག་གིས་
 བསགས་པ་རོ་ལོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྣོག་པ་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞགས་
 དུལ་ལུགས་རྗེ་ཆེ་སྤྱན་སྤྲུམ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོ་གས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤྲུ། ཚུལ་
 རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་བཞིན་གཉེན་ལོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་བདེན་
 མེད་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་པ་བཞགས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་(བསྟོ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་)ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྲང་ཚུབ་སེམས་

¹ 'དེ་ཞེས་པ་ཚིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་སྟེ།

དཔལ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་
ཅ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཤིང་། དུས་གསུམ་དུ་
བསགས་པའི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་བསྡོ་བར་བགྱིདོ།

ལྷ་བ་(སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ནི། ཡིད་ཀྱི་རོལ་བས་ཉེ་བཞོད་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་དི་མ་མེད་པ་ལྷ་བ་དང་འབྲ་བར་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷིང་རྗེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས་ཉེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་ཉག་དུ་གནས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
རྣམས་རང་ལ་སྐྱབས་སུ་བའི་སྡོམ་པར་ཁས་ལེན་པའོ།། གཉིས་པ་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་ནི། གཉིས་སྣང་གི་རྫོག་¹པ་མ་ལུས་པ་ལས་ས་རང་དུས་ནས་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་།
སེམས་དཔལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་
བའི་གཞི། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཚོས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གནས་
ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དངོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱུང་ཁས་ལེན་པའོ།། གསུམ་པ་དགོ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ས་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་འཚིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་
གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིང་།² ལྷིང་རྗེ་མཚོག་གི་མ་མས་བསྐྱུན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་
དང་ལྡན་པ། ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་སོགས་ལ་བཞུགས་པའི་སྡོམ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
བརྒྱལ་ཞུགས། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་³ལས་དབང་པོ་སྟེ། ཐབས་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་རང་གི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པའོ།།

1 ས་དབང་རྫོགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་ཅིང་ཆེན་སོ་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་རྫོག་ཅིང་བཅོས།
2 གྱུར་ཅིག་རྫོག་དཔལ་མ།
3 ཐེག་ཆེན་དང་སོ་སྐྱེ་ དཔལ་རྣམས།

དུག་པ་(སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི། བསམ་པ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་
 བྱེད་ལས་སྐྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་
 འདུག་པའི་སེམས་གཉིས་གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་
 བྱང་ཚུབ་དམ་བ་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ།། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྲས་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བགྱོད་པའི་ལམ་གཅིག་ལུ་སྐྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་
 དང་། དཀར་པོ་དགོ་བ་བཅུདི་ལས་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པའི་སྒོས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གནས་
 པར་བགྱིདོ།། སྤྲིག་བཤགས་ནས་འདིའི་བར་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 བཀོད་པའོ།།

བདུན་པ་(རྫོམ་པ་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། རྫོམ་པའི་ཡང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོམ་པ་བཟུང་བ་དངོས་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བའོ།། དང་
 པོ་(རྫོམ་པའི་ཡང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན།། བདག་
 ལ་དགོངས་པར་མཇེད་དུ་གསོལ།། ཞེས་པ་དེས་སྐྱབ་གསུམ་དབབ་ལ་ཅི་བྱེད་སྐྱམ་ན།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སྐྱ་ན་མེད།། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི།། ཞེས་དམ་བཅའ་
 བའོ།། གང་ཟག་གང་གིས་ན། བདག་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་བགྱི་བས་སོ།། དུས་རི་སྲིད་
 དུ་བསྐྱེད་ན་སྤྲགས་ལ་ལྷགས་པ་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ནི། སྤྱིང་པོ་བྱང་ཚུབ་ལ་མཆིས་གྱི་
 བར་དུ་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ།། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་ན་རི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། དུས་གསུམ་
 གྱི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཚུབ་དུ་ངེས་པར་གདོན་
 མི་ཐ་བར་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ།།

གཉིས་པ་བྱུན་མོང་མིན་པའི་རྫོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྐྱང་གི་

༡ མ་དཔེར་རྒྱན་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྣམ་འཕྲོར་དག་རིམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་བཅས་ལ་བསྐྱབ་ནས་བཅོས།

སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ནི། ཉེས་སྲོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགོན་པ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གསུམ། དགོན་མཚོག་¹གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགྲོ་བ་ལ་ཉེན་མཚན་སྟན་ཏུ་སློབ་པའོ།། གཉིས་པ་མི་བསྲོད་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་
 བེད། རྒྱལ་བའི་སྤྱད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་སྤྱིར་དུ་ཆ་ཚད་དང་ལྡན་
 པའི་དོན་ལྡོག་པ་དོན་ལྡོག་དམ་ཚིག་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སློབ་པ་
 ཉིད་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་དེལ་བྱ་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་པའི་སྤྱིར་དུ་ཆ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དེལ་བྱ་འཛིན་ཅིང་། དེལ་བྱའི་སྐྱེས་
 ཀྱང་དོན་དེ་སློབ་པར་སེམས་པའི་སློབ་པ་དེ་འཛིན་པ་དེལ་བྱའི་དམ་ཚིག་དང་། རང་དོན་ལྡོག་
 སེམས་དབའ་ལ་སོགས་པའི་སྣའི་སྐྱེས་སུ་སྤྱད་ཆེན་པོར་བསྐྱེད། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་
 རྒྱ་གང་ཡང་དུང་བ་དང་འཇུག་པའམ་སྡོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་
 སློབ་པ་དབྱེད་མེད་དུ་སློབ་པ་ནི་སྤྱད་ཆེན་པོར་བསྐྱེད། རང་ལ་སྤྱད་པ་ཀྱི་ཚོས་སྡོན་པའི་སྐྱེས་
 ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཞིང་མཚོག་དུ་འཛིན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་
 ཉེན་མཚན་སྟན་ཏུ་སློབ་པའོ།། གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ནི། ཟང་ཟིང་
 གི་སྦྱིན་པ། རང་གི་དགོ་ཅ་གཞན་ལ་བསྡོ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བསྡོམ་
 པ་²བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ། བཏང་སྡོམས་ཚད་མེད་བསྡོམ་པ་མི་འཛིགས་པ་³སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་
 པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཉེན་མཚན་སྟན་ཏུ་སློབ་པའོ།། བཞི་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་
 བཟུང་བ་ནི། ཕྱི་བྱ་སྲོད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྐྱོན་མེད་
 བ་གཉིས། གཞན་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་ལ་སློབ་འདོད་དེ་རྣམས་
 ལ་ཉེན་མཚན་སྟན་ཏུ་སློབ་པའོ།། ལྷ་བ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ནི། མེ་ཏོག་ལ་

¹ དགོན་ཚོག་ དཔར་རྟེན།
² སྡོམ་པ་ རྫོ་མེད་དཔར་ལ།
³ སྡོམ་པ་མི་འཛིགས་ རྫོ་མེད་དཔར་ལ།

སོགས་པ་སྤྱིའི་མཚོན་པ་དང་། བང་མཚོན་བདུད་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་¹ཕུམ་
 བ་ནང་གི་མཚོན་པ་དང་། བདེ་བས་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཚེས་བར་བྱེད་པ་གསང་
 བའི་མཚོན་པ་དང་། བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་
 ཉིན་མཚོན་ཐུན་ཏུ་བྱ་སྟོབ་པའོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུས་ཉེ་དམ་བཅའ་བ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ཐུན་མོང་བའི་
 སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་
 བ་དང་། མཚུག་བསྐྱུས་ཉེ་དམ་བཅའ་བའོ།། དང་པོ་(སེམས་བསྐྱེད་ཐུན་མོང་བའི་སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་དོན་
 བསྐྱུ་བ་)ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གྲ་ན་མེད།། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི།། ཞེས་
 པའོ།། གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་)ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་
 སྤྱིར་།། བདག་གིས་སྟོམ་པ་མ་ལུས་བཟུང་།། ཞེས་པའོ།། གསུམ་པ་(མཚུག་བསྐྱུས་ཉེ་དམ་བཅའ་
 བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པའི་འཚིང་བ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་
 གིས་བསྐྱལ་བ་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་གིས་
 སྟོལ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་དབྱུགས་མ་ཡུང་བ་ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་
 གིས་དབྱུགས་ཡུང་སྟེ་མི་གནས་པའི་ལྷང་འདས་ལ་འགོད་པར་བགྱིའོ།། སྐབས་འདིར་
 སྟོམ་པ་འཛིན་པ་ནི་ཐོབ་ཐེན་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཚོན་པའི་
 ཡན་ལག་ཡིན་གྱི།² འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམ་པ་སྤར་མེད་གསང་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཉམས་
 པ་སོར་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་ནི་སྤྲུགས་སྟོམ་ལ་དམིགས་སྤྲུག་པའི་ཐོབ་འདོད་དང་།
 དབང་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་ལྡེའི་སྟོམ་བཟུང་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ཉེ་བྱུང་པར་
 གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ།། སྟོམ་བཟུང་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྤྱི་ལྷ་ཁ་ལས་

1 མ་དཔེར་“བརྒྱབ་ནས”ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོས།
 2 གྱིས་ཀྱི་དབང་རྟེན།

འབྱུང་བའོ། དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་གཤེགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་སྤྱིང་གར་བསྐྱེམས་
པ་དང་། སྤྱིན་མཚམས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། ལུས་ལ་བསྐྱེམ་པ་དང་། སྣོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་
དང་། མི་དམིགས་པར་བསམ་པ་དང་། དང་པོར་གང་ནས་སྤྱན་དངས་པའི་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་པ་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སྲི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ།

གསུམ་པ་(འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་སྲིད་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གསུམ། བསྐྱེད་པའི་འཁོར་
ལོ་ཅིབས་བཅུ་པ་རྟེན་དང་²བརྟེན་པ་བཅས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། བགེགས་ལ་སྤྱད་གདབ་
བྱ་ཚུལ། ར་གྲུར་སོགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
བཅས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་)ནི། སྐབས་འདིར་ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཉིད་བསྐྱོམས་ནས་འཁོར་
ལོ་བསྐྱེད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་དང་ཅ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
གྲང་། ཨ་རུས་ཚོས་ནམས་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་སྣོང་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྣོང་པའི་རང་
ལས་འཁོར་ལོ་སེར་བོ་ཅིབས་བཅུ་པ་མགྲོགས་པར་འཁོར་བའི་ཅིབས་ནམས་ལ་ཁྲོ་བོ་
བཅུ་དགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྲི་མ་ལས། “ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།
ཅིབས་བཅུ་དེ་དབུས་ནམ་པར་བསྐྱོམ། ཅིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ། ཡེ་ཤེས་བདག་
ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་། འགོག་པའི་དོ་རྗེ་བསྐྱོམ་བྱ་ཞིང་། མཚོག་ཏུ་མཛེས་པ་བསྐྱབ་པར་
བྱ། དོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྱིན་སྤྱོས་པས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།”³ ཞེས་
གསུངས་པའོ། སྣོན་དུ་སྣོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་གྱི་རྟེན་
བརྟེན་པ་ནམས་བདེ་སྣོང་གི་ནམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལོ། འཁོར་ལོ་རྒྱ་ལས་
བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱ་འཁོར་ལོའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་། ཁ་དོག་སེར་བོ་བསྐྱོམ་པ་ནི་

1 བསྐྱེམས་པ་ རྫོང་རྒྱུད་དཔར་མ།
2 བཅུ་བརྟེན་དང་ རྫོང་རྒྱུད་དཔར་མ།
3 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ འབྲས་པའི་རྒྱུད་སྲི་མ། ལེ་ཏུ་བཙུག་པོ་བརྒྱུད་པ། ཤོག་གངས་༡༥༡བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཚུགས་ལ་དང་དབུག་པ་
གཉིས་ཅུང་མི་འད་སྟེ། ‘འགོག་པའི་དོ་རྗེ་བསྐྱོམ་བྱ་ཞིང་། མཚོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ།’ ཞེས་སོ།

སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་དེ་མཚོན་པར་བྱེད། འཁོར་ལོའི་དབྱིབས་ནི་སྟེ་བ་མདུང་སོ་མཇུག་སྤྱད་
 པ་སྟེ་བྱུང་དབྱས་ཀྱི་བར་སྤྱང་ལ་གཙོ་བོ་བསྐྱོམ་ཞིང་། ཅིབས་ཅམས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་
 མ་སྟེ་བྱུང་ཅེ་མོ་ལ་ཅུང་ཟད་མ་དེག་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱོ་བོ་ཅམས་སྟེ་ཚོགས་པར་ཉིའི་སྟེང་དུ་
 གཡོན་བརྒྱུད་གི་གར་སྟབས་ཀྱིས་འཁོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བགོགས་ཅམས་དུམ་
 བྱར་གཙོད་པའི་ཚེད་དང་། ཁྱོ་བོ་མི་འཁོར་བ་སྟོགས་མཚམས་ཀྱི་བགོགས་བསྐྱེད་བ་དེས་
 ཅན་དུ་མཛད་པའི་ཚེད་དང་། སྟེ་བའི་དབྱས་སུ་གཙོ་བོ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་། དབྱས་
 ཀྱི་སྟབས་སྟོང་གི་བར་སྤྱང་ལ་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱ་དང་ཟླ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་རྩོ་
 རྩོ་འཆང་སྟེ་མདོག་དཀར་སོ་ཞལ་གསུམ་སྟབས་དུག་པ་རྩོ་རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྟབས་
 འཁྱུད་པ། རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་སེམས་དཔའ་སྟུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གཙོ་བོ་སྟེ་མདོག་དཀར་སོར་བྱེད་པར་མདོ་བསྟེ་ལས་བཤད། ཞལ་
 གསུམ་སྟབས་དུག་པར་བསྐྱེད་པར་ཨ་ལྷས་བཤད། དུམ་རྩོ་རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྟབས་
 འཁྱུད་པ་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད། སེམས་དཔའ་སྟུམ་བཅེགས་དང་རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱིས་
 མཚོན་པར་བྱུད་ཀྱི་མ་ལས་བཤད། རང་རྩོ་རྩོ་འཆང་དཀར་སོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་
 ཞེ་སྤར་རྩོ་རྩོར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཁྱོ་བོ་ཅམས་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་
 བཅུག་ནས་ཞེ་སྤར་རྩོ་རྩོར་བསྐྱེད་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྤར་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 ཡིན། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་¹པའི་སྟབས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྱོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་སྟུན་འདྲེན་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྱོ་བོ་
 བཅུ་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན། རྩོ་རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྟབས་མ་དེག་བྱ་རྩོ་རྩོ་
 མར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཡབ་ཞེ་སྤར་རྩོ་རྩོར་བསྐྱེད་པའི་རིགས་འགྲོས་²སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ།། ཁྱོ་བོ་

1 མ་དཔེར་བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། ཅམས་འཁོར་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཞུགས་ཞེས་བཅོས།
 2 རིགས་བགྲོས་ཚོ་སྤྱི་དཔེར་མ།

བརྩུ་རྩྱུ་རིང་པོ་བརྩུ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལེན་བརྩུ་གསུམ་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད། རྩོམ་འཆང་
དཀར་པོ་ཞེ་སྤང་རྩོམ་འཆང་བསྐྱེད་པ་དང་། དེགས་ཐམས་ཅད་པ་དང་སེམས་དཔའ་སྐྱུམ་
བཅེགས་ཅན་དང་། ཁོ་པོ་རྣམས་མངལ་འབྲིན་གྱི་དུ་བརྩུ་བཞི་པ་ཅ་འགྲེལ་
གྱིས་བཤད།

གཉིས་པ་བགོགས་ལ་སྤྱད་གདབ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་བདག་ཉིད་གྱི་འོག་གི་
གཞོན་མཛེས་ལ་བསྐྱེད་པས། དེས་སྐྱུལ་པའི་གཞོན་མཛེས་གཉིས་པ་གཅིག་གཙོ་བོའི་
མདུན་དུ་འོང་སྟེ། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བཞི་ཞེས་བཀའ་འོད་པ་ལ། ཨོ་སྤྱི་རྩེ་ཞེས་སོགས་
གྱིས་བགོགས་རྣམས་ཁྲུག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོས་པས། གཞོན་མཛེས་གྱི་སྤྱད་གཤམས་
གྱི་དང་པོའི་རྩོམ་འཆང་དེ་རྩོམ་འཆང་སྤྱད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས། བགོགས་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
བརྩུ་འཕྲི་ཁ་ནས་སྤྱད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས། མཁྱིལ་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཤུག་
ནས་ཁོ་པོ་བརྩུ་ལ་གཏད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་
རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པས་ལོ་ལོ་ལོ།། སྤྱོད་པའི་གཞོན་མཛེས་མདུན་ནས་
གཞུགས་པ་ལ་སྤྱི་རྩེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀའ་བསྐྱོ་བར་རྩོམ་འཆང་སེམས་དཔའི་སྐྱུལ་ཐམས་
ལས་བཤད། གཞོན་མཛེས་གྱི་སྤྱད་མཚན་རྩོམ་འཆང་དེ་རྩོམ་འཆང་སྤྱད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་ལེན་
བརྩུ་བཞི་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད། བགོགས་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྩུ་བཤུག་སྟེ་ཁོ་པོ་
བརྩུ་ལ་གཏད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་
རྣམས་སྤྱོད་པས་བཤུག་པོ་དམ་ཚིག་རྩོམ་འཆང་བཤད། སྤྱད་པ་དོན་ནི། ཨོ་གྱི་དོན་བཤད་
ཟིན། ཨོ་རྩེ་ཞེས་པར་འདུལ་བ། ཅི་སྤྱི་རྩེ་མ་ལུས་པར་དེས་པར་འདུལ་བ། སྤྱི་རྩེ་སྤྱི་རྩེ། ཞེས་
པས་བསྐྱེད་བསྐྱེད། སྤྱི་རྩེ་པ་ལ་སྤྱི་རྩེ་པ་ལ།¹ འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཚུགས། །རྩྱུ་གསུམ་
ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཨ་ན་ལ་ཏོ་རྩེ་ག་སྤྱོད་ཞེས་པ་²ཀྱི་བཅོམ་སྤྱོད་འདས་ཁྲུག་ཅིག །

1 མ་དཔེར་སྤྱི་རྩེ་པ་ལ་སྤྱི་རྩེ་པ་ལ། ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་པའི་ཚེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་པས་དུས་ལྟར་བཅོམ་

2 ཞེས་པས་ རྩོམ་འཆང་དཔེར་པ།

བེདུ་རྩ་ཇ་ཞེས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོན་མངོས་ལ་པོས་ནས་དབྱུགས་དབྱུང་བ། རྩ་
 བའ་གཉིས་ནི་གསོད་པའི་སྲིང་བསྐྱལ་བའོ།། དེ་ལྟར་འབྲུབ་ཁུང་དུ་བཅུག་པའི་བགའ་གས་
 གྱི་གཙུག་པོ་སྲོགས་སྲོང་བཅུ་ལ་ཕྱར་བུ་འདེབས་ཚུལ་དངོས་ནི། བྱང་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་
 བས་སྐྱལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྟོན་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་
 འབྲིལ་བའི་དབྱིབས་ཅན་ལ། སྐད་མདུང་ཅི་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕྱར་བུ་མེ་དབྱང་
 རབ་དུ་འབར་བ་བཅུར་གྱུར་ཏེ། སྲོགས་སྲོང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མགོ་བོར་རྒྱག་པར་
 བསམ་སྟེ། སྐྱལ་པའི་གཞོན་མངོས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྩོ་རྩེ་ལྷགས་ལྷ་འདེད་རྩོ་རྩེ་ལོ་བ་མེ་
 རབ་དུ་འབར་བར་གྱུར་བས། ཡོ་རྩ་རྩ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐགས་གཞོན་མངོས་ཀྱིས་བརྗོད་
 ཅིང་། ཕྱར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྲི་བོ་ནས་བདུངས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། འོ་ན་སྐབས་འདིར་
 རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། བྱང་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་བ་རང་གནས་སུ་
 བཞག་ནས། ཅ་བའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་རང་ཉིད་ཕྱར་བུར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན་སྲོལ་མེད་དེ་དེ་གཉིས་འགྲམ་ང་ཅན་ནོ།། སྐགས་དོན་ནི། ཡོ་རྩ་དོན་བཤད་
 ཟེན་། ལྷ་རྩ་ཞེས་པའམ། ལྷ་ཏ་ལྷ་ཏ་སྟེ། གསོད་བྱེད་གསོད་བྱེད་ཅེས་པའོ།། ལྷ་ཏ་ལ་ལྷ་
 ཏ་ལ་སར་དུའྲོ་ཞེས་པ་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཚོམ་ཚོམ་པར་གཉིས་ནི་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་དོན་ནོ།། གྱི་ལ་ལ་གྱི་ལ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱར་བུ་བཏབ་པ་ལས་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་མི་
 འགྲུལ་བར་གྱིས། སར་སྐྱ་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད། བའ་གཉིས་
 བེ་འགས་པར་བྱེད་པ། རྩ་གསུམ་གྱིས་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱལ་བར་བྱེད་
 པ། བརྗོད་གྱི་ལ་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྩོ་རྩེ་ཕྱར་བུ་ལ་བྱ་བའི་སློབས་འཕོད་པ། བརྗོད་ལྟར་ཨུ་ལྷ་⁴པ་

1 ལྷགས་ལྷས་ དཔར་རྟེན།
 2 དེ་ཉིད་ དཔར་རྟེན།
 3 དུའྲོ་ ལོ་སྤྲིང་དཔར་ལ།
 4 ལྷ་ལྷ་ ལོ་སྤྲིང་དཔར་ལ།

ལྷ་ལྷ་ དཔར་རྟེན། དབྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚན་མོ་དང་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལྟར་བཞོད།

ཡ་ཉི་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་¹ཅིག་ཅེས་པའོ།། སང་བེ་གྲུབ་²ཀྱི་ཡ་སྐྱ་ག་ཅི་ཉེ་
 ཞེས་པ་བཞེགས་ཆམས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིད་གསུམ་ལ། བརྗོད་ཀྱི་ཡ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་སྲིད་
 བྱས་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་པའོ།། རྩུ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་³བར་གྱེད་པ། བཟ་གཉིས་ནི་འགས་བར་
 གྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་གཞོན་མངོས་གཅིག་གིས་སྐྱགས་ལན་བཅུར་བརྗོད་ཅིང་། སྲིད་བྱ་
 ཆམས་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་བ་⁴ཡིན་གྱི་གཞོན་མངོས་བཅུ་གྱེད་པ་མ་ཡིན། སྐྱེལ་པའི་གཞོན་
 མངོས་འོག་གི་གཞོན་མངོས་ལ་བསྐྱེད་བར་གྱེད་པ་སྟེ་དོན་ཐོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ།། སྐྱེད་
 ཡང་⁵ཁོ་བོ་བཅུ་དང་སྲིད་བྱ་ཆམས་ལས་དོ་རྗེའི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་སྐྱོགས་བཅུར་
 འཕྲོས་པས་འཁོར་གྱི་བཞེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིག་ནས་ལན་ཚུན་དུ་གྲོས་
 བར་བསམ་བར་མདོར་བྱས་ལས་བཤད་དེ། “དོ་རྗེའི་མེ་ནི་བསྐྱེད་བྱས་པས། ཆམ་བར་
 འཕྲོ་བ་དེས་བར་བསྐྱོམ།། གདུག་པ་ཚིག་པས་ལན་ཚུན་དུ། གྲོས་བར་གྱུར་བ་ཆམ་བར་
 བསམ།།”⁶ ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་(ར་གྱུར་སོགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་)ནི། རྩུ་རྩུ་ར་ཞེས་ལན་བཞི་བརྗོད་པས་རིམ་པ་
 བཞིན་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྲིད་པ་ཏུ་སྐྱགས་གྱི་དོ་རྗེའི་ར་བ་དང་། ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་ར་
 བ་སྟེ། སྐྱགས་གྱི་དོ་རྗེའི་ར་བ་ནི་དོ་རྗེ་ཆེ་བ་ཆམས་གྱི་ཁོར་སེང་དུ་དོ་རྗེ་ཚུད་བ་ཆམས་གྱི་
 རྩུ་ལ་སྐྱེད་བར་གྱིས་གཏམས་པ། ཚུའི་ར་བ་ནི་ཐེགས་མ་⁷སྲིད་འཁོར་བ་སྐྱ་བུའོ།། མེའི་ར་
 བ་ནི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྐྱ་འཕྲོ་བ། རྒྱུད་གི་ར་བ་ནི་དབང་ཅིང་རྒྱུད་པའི་སྐྱ་དང་བཅས་བར་

1 བཀའ་ལ་ཉོན་ རྩུ་ཚིང་དཔའ་ལ།
 2 མ་དཔེར་“མེ་རྒྱུན་ཞེས་གསལ་ཡང་། ཆམ་འཕྲོར་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་དུས་སྐྱེད་བཞོན།
 3 སྐྱེལ་ དཔའ་རྩེད།
 4 བརྗོད་པ་ རྩུ་ཚིང་དཔའ་ལ།
 5 སྐྱེད་རང་ དཔའ་རྩེད།
 6 རྩུ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱེལ། མདོར་བྱས། འོག་གུངས་ཕབ་མེས་ལྷུང་བ་ཚུད་མེ་འོད་སྟེ། “དོ་རྗེ་མེ་ཡིས་གུན་དུ་བེ། ཆམ་བར་
 འཕྲོ་བ་དེས་བར་བསྐྱོམ།། གདུག་པ་ཚིག་པས་ལན་ཚུན་དུ། འཕྲོས་བར་གྱུར་བ་ཆམ་བར་བསམ།།” ཞེས་སོ།།
 7 མ་དཔེར་“ཐེག་མ་ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

བསམ་ལ། ལྷེད་དུ་དོ་རྗེའི་གྲུང་དང་། གྲུང་གྱི་འོག་ར་བའི་ལྷེད་དུ་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་རེ་དང་། ཡི་
 གོ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་དང་། འོག་གཞི་རྩུ་ལས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་། ལྷེད་སྤྱོད་གས་མཚམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མདའི་བྲ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་དོ་རྗེ་ཅེ་སྐྱ་པའི་མདེུ་ཡོད་
 པའམ། དོ་རྗེ་ཅེ་སྐྱ་བ་བསྐྱེད་མར་རྒྱལ་གས་པར་བསྐྱེམ། ར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུ་
 རོ། དཔངས་ལྷེད་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་སྤྱད་པར་ལྷ་བ་
 བས་བཤད། ལྷེད་འོག་མིན་ནས་འོག་རྒྱུང་གི་དབྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱད་པར་ཨ་རྒྱུས་བཤད།
 རྒྱ་རྒྱལ་གས་རི་ནག་པོ་ལ་སྤྱད་པར་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་བཤད། ལྷོས་རི་ཅམ་འཚམ་པར་སྤྱོ་
 བར་ལྷ་བ་བས་བཤད། འདུས་པའི་སྐྱོར་¹ན་འདིའི་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཚད་མི་འབྲུང་ངོ་། དེ་
 ལྷེད་བསྐྱེད་འཁོར་གསལ་བཏབ། དམིགས་རྣམས་²ལེགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱས། རྟེན་བཟེན་
 པ་དང་ལྷེད་གདབ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་རོལ་དུ་བསྐྱས་ཏེ། ལྷེད་གདབ་ལ་སོགས་
 བྱས་ན། ལྷེད་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱེམ་³པ་ལ་བགོགས་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་པ་སྤྱོ་བར་ཚད་སྤྱོད་
 མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞི་བསྐྱེམ་པ་ལ་གསུམ། ལྷེད་གཞི་སྤྱི་ལི་བར་དོ་
 གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེམ་པ་⁴དང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དབྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་ལས་
 རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པ་དང་། ལྷེད་ཐབས་ལ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་
 པའོ། དང་པོ་(སྤྱོད་གཞི་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱེམ་པ་དང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པ་)
 ལ་གཉིས། ལྷེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་གཞིལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེམ་པ་དང་། ལང་

1 མ་དཔེར་བསྐྱོར་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གཞན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 2 རྣམས་ དཔངས་རྟེན།
 3 མ་དཔེར་བསྐྱོར་ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 4 སྐྱེམ་པ་ ལྷོ་སྤྱོད་དཔངས་ལ།

བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་བསྐྱོམ་པའོ།། དང་པོ་(ཉི་སྐྱོད་ཀྱི་
 རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་གཞུག་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱོད་སྲ་མ་ཞིག་ཅིང་སྐྱོད་པའི་རིམ་པ་
 དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱི་མ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ།།
 དང་པོ་(སྐྱོད་སྲ་མ་ཞིག་ཅིང་སྐྱོད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་
 དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ།།

དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། སྐྱོད་སྐྱོང་པའི་སྐྱོན་དུ་བཅུད་སྐྱོང་པ་འགོ་དགོས་པས་
 དེའི་ཚུལ་ནི། མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་ལས་ཟད་པ་རྣམས་བདེ་འགྲོང་ཆེ་འཕོས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོང་ས། ཆེ་དང་ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་
 མནར་མེད་དུ་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོང་ས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དཔྱལ་ལྷག་མ་བདུན་
 དང་གང་དཔྱལ་བརྒྱད། ཅ་པའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དུགས་རྣམས་སྐྱོང་ས་སོ།། དེ་ནས་
 གྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་ཚུལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་ས་ཤིང་།¹ འདོད་
 པའི་ལྷ་མི་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་དུད་འགོ་ནི་དེ་དག་དང་སྐྱོན་ཅིག་སྐྱོང་ས་སོ།།
 ཡི་དུགས་སྐྱོང་ས་པའི་རྗེས་སུ་མི་སྐྱོང་ས་པའི་ཚུལ་ནི། འཇམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་ཞིག་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོབས་གྱིས་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ། དབེན་པ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་གཞན་དག་གིས་ཐོས་པས་
 གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་²ཡང་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ། བསམ་གཏུན་
 དང་པོར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོང་ས། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ལུས་འཕགས་སོ། ལུབ་བ་
 ལང་སྐྱོད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚུལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་ས། བྱང་སྐྱེས་སྐྱོན་པ་ནི་རྣམ་

1 སྐྱོང་ས་ཤིག་ལྷོ་སྤྱིང་དཔར་མ།
 2 གི་ དཔར་རྟེན།
 3 རྒྱུ་ལྷོ་སྤྱིང་དཔར་མ།
 ལུལ་ དཔར་རྟེན། དལུས་སུ་དུགས་བསྐྱེད་ལྟར་བཤོད། རྣམ་གཞག་གི་རྣམ་བཤད་དུའང་ཆོག་ཟེན་ཅི་བཞིན་མེད་ཀྱང་དོན་འདི་དང་འབྲེལ།

སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས་
 འདོད་ལྟར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོངས། འདོད་ལྟ་རིགས་རྒྱལ་ཀྱང་ཚུལ་སྲ་མ་བཞིན་
 ཏུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོངས། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་བཅུད་སྟོངས་པའི་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་
 སྟོབས་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་གཞན་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པས་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོངས། དེ་ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགུའི་
 ཡུན་ཡོད་དོ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོད་སྟོངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་ཆེ་འཛིན་ཉེན་ན་སེམས་ཅན་
 མེད་པའི་དབང་གིས་ལྷས་ཏུ་སུ་ཆར་འབབས་པ་མེད་པས། ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་ཉིད་གྱིས་
 ཚི་ཤིང་ནགས་ཚལ་རྣམས་སྐླེམ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་
 ཏེ་ལྟང་ཀ་དང་ཚུ་ཐུན་རྣམས་སྐླེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་
 ཏེ་ཚུ་པོའི་རྒྱན་རྣམས་སྐླེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ཏེ་མཚོ་
 མ་རྫོས་པ་སྐླེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་ལྔ་པ་དང་རྒྱལ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཤར་ཏེ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྐླེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་རྒྱལ་པའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་དང་བདུན་པ་ཤར་ཏེ་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཐུན་བརྒྱུད་དང་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་ནག་པོ་དབུས་
 གྱི་རི་རབ་རྣམས་ཏུ་བར་འཕུལ་ཞིང་མེ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་སྐྱེ་དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེས་གྱི་མེ་འབར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་
 ཁང་ཡང་བསྐྱེགས་ནས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཏུ་བྱས་སོ། དེ་ལ་བར་བསྐྱལ་
 གཅིག་གི་ཡུན་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “གང་གི་ཆེ་འདིར་འཛིན་

རྟེན་འཛིག་པར་¹འགྱུར་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་
ནས་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཚེ། རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་²
འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེགས་ཏེ་ནམ་མཁའི་རང་
བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།།”³ ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དམ་
པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས།། མིང་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱོམ།། ‘དངོས་པོ་མེད་
པས་བསྐྱོམ་པ་མེད།།’ བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་བསྐྱོམ་པ་མིན།། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་
པས།། བསྐྱོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ‘ཚིགས་བཅད་འདིའི་རྒྱ་མི་རྒྱ་ཡི།།’ བདག་ཉིད་
ཅན་རྣམས་སྣོད་པར་བསྐྱོམ།། ‘ཚོ་གའི་སྣོར་བ་འདི་ཡི་ནི།། ཡེ་ཤེས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ།།”⁴ ཅེས་གསུངས། དེ་གཞི་དང་ཚོས་མཐུན་སྣོར་བ་ན། རྣམ་གཞག་ལས། “དོན་
འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བསྐྱོམ་⁵པ་པོས་དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱོམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།”⁶ ཞེས་གསུངས། ཚོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་
ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་སྣོད་ཉིད་དེས་པའི་ངེས་ལོན་སྣོད་མེད་པར་⁷མོས་པ་

1 རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད། བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་བཅས་ལ་བསྟན་ན་‘འཛིག་རྟེན་དུ་འཛིག་པ་ཚོའི་པར་ཅེས་གསལ་བ་དག་པར་སྟུང་།
2 མ་དབེར་‘གྱིས་’ཞེས་གསལ་བ་མ་དདག
3 མེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་འཇུག་ལུགས་ལྟར་ལྟོས། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གྲངས་ 13756 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “གང་གི་ཚེ་འདིར་འཛིག་རྟེན་དུ་འཛིག་པ་ཚོའི་པར་གྱུར་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་ནས་སྣོད་གྱི་
འཛིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེགས་པས་ཁམས་གསུམ་པ་བསྐྱེགས་ཏེ་ནམ་
མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
4 མེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་མཁོན་པོ་སྟུ་སྟུ། མདོར་བྱས། འོག་གྲངས་ 353 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུམ་པ། བདུན་པ། དགུ་པ།
བཅུ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱོམ་པའི་དངོས་པོ།’ ‘ཚིགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱ་མི་རྒྱུའི།’ ‘ཚོ་གའི་སྣོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ཡེ་
ཤེས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ།།’ ཅེས་སོ།།
5 མ་དབེར་‘བསྐྱོམ་’ཞེས་པ་མ་དག
6 མེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་འཇུག་ལུགས་ལྟར་ལྟོས། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གྲངས་ 13756 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བསྐྱོམ་པ་པོས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་
བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
7 མེད་པས་་སྟོན་ལྟར་དབང་མ།

དང་། གཞི་ལ་སྣོད་སྣོད་ས་པའི་ཆེ་སྣོད་མེད་པ་དང་ཚོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོས་སྣོད་ཉིད་དེས་པའི་དེས་དོར་སྣོད་མི་སྣོད་བར་མོས་པ་དང་། གཞི་ལ་སྣོད་སྣོད་ས་
 པའི་ཆེ་སྣོད་མི་སྣོད་བ་གཉིས་ཚོས་མཐུན། ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྲལ། སྣོད་སྣོད་ས་
 སྣོད་ས་པའི་ནམ་མཁའ་དེས་སྲི་མ་ཆགས་པའི་རྟེན་གྱི་དེ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་དེས་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆགས་པའི་རྟེན་གྱི་དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ས་ཞེས་བྲལ། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། སྣོད་ཉིད་མི་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
 དགག་པ། སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས། སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པའོ།།

དང་པོ་(སྣོད་ཉིད་མི་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ)ནི། ཁ་ཅིག་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་
 ལ་སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣོད་ཉིད་མི་བསྐྱོམ་ཞེས་
 གསུང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
 བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ཐབས་ཀུན་བཟང་དང་སྣོན་
 གསལ་གྱིས། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱོམ་པ་མེད།། ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་
 ཐར་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་དང་ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་བསྐྱོམ་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས)ནི། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣོད་ཉིད་
 བསྐྱོམ་པར་གྱེད་དགོས་ཏེ། སམ་ཁེ་ལས། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་དང་། མིང་གི་ཐ་སྣོད་ཀྱིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དུལ་བར་
 བྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། “སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཞིང་ལ། རྫོང་དང་ལྗན་པས་ས་བོན་གདབ།”¹ ཅེས་གསུངས།

¹ རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ག་སྐབས། བཞག་པ་དང་པོའི་རབ་གྱེད་དང་པོ། སོག་གྲངས་ ༡༧ བར་ ལས་རྒྱུད་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ཀྱི་སྣོད་པའི་
 ཞིང་སོགས་ལ། རྫོང་དང་ལྗན་པས་ས་བོན་གདབ།” ཅེས་སོ།།

སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡང་བསྟན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཅ་རྒྱུད་ལེན་གཉིས་ལ། དགུ་ལ།
 བཙུ་ལ། བཅུ་བདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། ཉོགས་ཚུལ་¹གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བ་
 དང་པོའི་སྐབས་སུ་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོགས། རིམ་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་
 སུམ་དུ་ཉོགས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་དག་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚོས་ཉིད་གཉིས་སྤང་མཐའ་
 དག་དང་བལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས། རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའི་སློ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་
 པའི་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད།² དེ་སྒྲོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སློ་ནས་སྒྲོང་
 དགོས་པས། སྐབས་འདིར། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱོམ་བ་མེད།། ཅེས་³སོགས་ཡིག་དོན་
 དང་སྒྱུ་དོན་དུ་བཤད་ན། སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 པས་དབྱུད་ནས་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་
 བསྐྱོམ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྒྱང་
 བས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཅ་ཤེ་ལས། “ལམ་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད་ན་ནི། ‘བསྐྱོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ངོ།’”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱོམ་པ་པོ་
 སོགས་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་⁵གྲུབ་པ་
 དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀར་བརྒྱང་ནས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་⁶གྲུབ་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་

1 ཉོགས་ཚུལ་ དབང་རྟེན།
 2 བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད། དབང་རྟེན།
 3 ཞེས་ དབང་རྟེན།
 4 རྗེ་བསྟན། དབྱུ་ལ། ཅ་ མགོན་པོ་སྤྲུལ། དབྱུ་ལ་ཅ་ཤེ་ལས་དབང་རྟེན་གཞི་ལ། འོག་གྲངས་༡༥༧༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་
 ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐྱོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ངོ།’ ཞེས་སོ།།
 5 ཀྱི་ དབང་རྟེན།
 6 ཀྱི་ དབང་རྟེན།

ནས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡང་འགོག་ཅུས་སོ།། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྐྱོམ་པ་བོ་དང་། རི་ལྟར་
 བསྐྱོམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསམ་པ་དེ་ཡི་གཏེ་དོན་
 ལོ།། སྤྱི་དོན་འདུས་པའདུས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་
 ལ་སྤྱང་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ལོ་ཆ་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་ཡུལ་དུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་དུ་མ་འབྱེད་
 ཅུས་ལ་དེའི་ཆེ་དེ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། རང་རང་སོ་སོའི་ཆ་རྣམས་དང་ཆ་ཅན་
 གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་གཅིག་ཡིན་ན། ཐ་དད་ཡེ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསམ་
 པ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས།། སྤིང་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱོམ།། ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ལོ།། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་
 མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཡིན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་སྤྱི་འགོག་གི་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་ཆེ་བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱ་བདེན་
 པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན། སྟོན་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ། གང་

༡ སྤྱི་དོན་སྐྱེད་པར་ལ།

སྒྲོན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྒྲོན་པ་པོ་དང་། རི་ལྟར་སྒྲོན་པ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབྲས་བུ་
 བདེན་པས་སྟོང་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་བྱེད་རིམ་པ་དང་
 པོའི་སྐབས་འདྲིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདྲིར་ཆེ་གཅིག་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་
 གཙུག་དགོས། དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུ་དགོས་པས། འདྲིར་ཡང་ལུ་ལུ་ལྟའི་
 ལྷགས་དོན་བཞིན་དུ་སྟོང་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་སྟོང་ཉིད་དམ་སྟོང་བཅུད་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བདེ་བ་དབྱེར་མི་ཕྱིད་
 པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྐྱམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷ་མཚན་དེས་ན་
 མདོ་སྐགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་དང་
 སྐྱོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྐབས་འདྲིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྟོང་
 ཉིད་གསར་དུ་ཉོགས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་བརྗོད་པ་བྱུང་བ་གསོ་བ་དང་། རྣོན་པོས་ཉོགས་
 ཟེན་བཏུབ་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུབ་ཞེན་སྟོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།། འོ་ན་སྐབས་འདྲི་ལྟ་བུ་དང་སྐྱུག་
 མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱུབ་པར་མོས་ནས་སྟོང་
 ཉིད་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་
 པལ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེའི་ལན་དུ་སྐྱུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། “ཐ་མལ་རྣམ་ཉོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི།།
 སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུས་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན།། དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་

སེམས་ཀྱི་འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཀྱི་གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར།”¹ ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་
 རྩལ་བྱིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་
 གོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་མི་འདུག་པའི་སྲིར་ཞེས་ན། ཐ་
 མལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་རིམ་པ་དང་པོར་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་འཁོར་
 བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཐ་
 མལ་རྣམ་རྟོག་སྟེ་བདག་འདྲིན་གཉིས་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་པ་ཡི། མིད་
 བ་འཁོར་བའི་སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་འདྲིན་
 དེ་དང་རྣམ་པ་སྟེ་འདྲིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་གྱུར་བའི་སེམས་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྟའི་
 རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ལ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟང་དོར་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གསལ་བར་སྣང་
 ཞིང་དེས་དོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་པ་
 དེར་ནི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་སྣང་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིར་ཞེས་པའོ།²
 རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེས་དོར་སྟོང་ཉིད་དེས་ཤིང་།
 ལྟང་དོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་སློ་གཅིག་གི་དོར་མངོན་
 དུ་ཚོགས་པ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་ལ་དེའི་རྒྱུ་སྐྱེན་བྱེད་དུ་ཡིན་ནོ། དོན་དེ་རྣམས་ལ་
 དགོངས་ནས་བརྟག་གཉིས་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བརྒྱལ་ཞུགས་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། རྒྱལ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༧༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 ཀར་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་དང་རྣམ་པར་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས།” ཞེས་སོ།
 2 ཞེས་བུའོ། རྩེ་སྐྱོད་དཔར་མ།
 3 མ་དཔེར་སྟོ་ཅིག་ཅེས་གསལ་བ་དུས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་བཤད།

ཅན་གྱིས་སྐྱོས་པ་བསྐྱོམ།། སྐྱོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས།། སྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱོས་མེད་
 བྱ།།¹ ཞེས་དང་། རྩོམ་གྱི་ལམ། “དཔེར་ན་རྩ་བ་ལྷན་པ་བཞིན།། རྩོགས་དག་བདེན་མིན་
 རྩུབ་པའང་མིན།། དེ་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ནི།། དྲུང་ས་ཤིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་
 ལོ།།”² ཞེས་གསུངས། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དེ་ལྟར་འོང་
 བ་ཐེག་པ་འདིའི་ཟབ་ཁྱད་སྲོལ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་པས། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྐྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་
 ཉོགས་པའི་སྐོ་ལ་ཚོས་ཅན་སྐྱུ་གུ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་སོགས་དང་ཡེ་མི་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་(ཕྱི་མ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གཉིས། འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་རྩོམ་པ་ཆ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩེད་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་
 ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་(འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་རྩོམ་པ་ཆ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་
 དང་མཐུན་པར་རྩོམ་པ་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྣོད་བཅུད་
 ལྟ་མ་ཞིག་ནས་བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུར་ནམ་མཁའ་སྣོད་པར་གནས་པས་དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཕྱི་
 མ་ཆགས་པའི་འགོ་རྩོམ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས།
 འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་མས་རིམ་ནས་ཆགས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་
 རྒྱུད་རྒྱུད་ཟད་འོག་དུ་བབས་³པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་ཆགས། དེ་
 བས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟད་འོག་དུ་བབས་པ་ལས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་གྱེད། འཕྲུལ་དགལ། དགལ་
 ལྟན། འཐབ་བྲལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ནས་རྒྱུད་རྒྱུད་

1 རྩོམ་གལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༥ བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གྲངས་༡༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་མ་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། སྐྱོས་པ་ཉིད་ནི་སྐྱོས་མེད་བྱེད།། ཅེས་སོ།།
 2 རྩོམ་གལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཆ རྒྱུད་རྩོམ་ཉི་དཔལ་མཚོག་ལེའུ་བཅུ་པ། འོག་གྲངས་༡༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔེར་ན་རྩ་བ་ལྷན་པ་ནི།།
 བདེན་མིན་བརྩུབ་པའང་མ་ཡིན་པ།། དེ་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འདི།། དང་ཞིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ།། ” ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་རྩོམ་གྱི་ལམ་
 ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་རྒྱུད་རྩོམ་ཉི་དཔལ་མཚོག་ལེའུ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཚིག་ཅིག་འདུག་པ་དེ་འདྲིར་འདྲས་ཡོད།
 3 བབ་ དབང་རྩེད།

ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པ་རྒྱན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་དབག་
 ཚད་འབྲམ་སྤག་བཅུ་དྲུག་པ། རྒྱུད་དབག་ཚད་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཚན་པོ་ཆེའི་
 རོ་རྩེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རྒྱས་པ་གཅིག་ཆགས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་
 གྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་གསེར་གྱི་སྣོད་པོ་ཅན་འབྲིགས། དེ་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་
 རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་དུ་བབས་པ་རྒྱན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུད་དགྲིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་
 དབག་ཚད་འབྲམ་སྤག་བཅུ་གཅིག་དང་སྣོད་སྤག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གཅིག་ཆགས། དེ་རྒྱུད་
 གིས་སྤོགས་བཞི་ནས་བསྐྱབས་པས། འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་ལས་སྤྱིས་མའི་རྒྱལ་དུ་གསེར་གྱི་ས་
 གཞི་རྩམས་སུ་དབག་ཚད་གསུམ་འབྲམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པ་གཅིག་ཆགས། རྒྱ་གསེར་གཉིས་
 ཀའི་རྒྱར་ཤར་མཐའ་ནས་རྒྱབ་མཐའི་བར་དང་། རྒྱང་མཐའ་ནས་སྣོ་མཐའི་བར་དབག་ཚད་
 འབྲམ་སྤག་བཅུ་གཉིས་དང་སྣོད་སྤག་གསུམ་སྤེད་དང་ལྷ་བརྒྱ་རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་
 དེའི་གསུམ་འགྲུར་དང་། གསེར་དགྲིལ་ཆགས་ཟིན་པའི་རྩེས་སུ་རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་རྩམས་
 སུ་དབག་ཚད་འབྲམ་སྤག་བརྒྱད་དུ་འགྲུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། “དེ་ལ་སྣོད་གྱི་
 འཛིག་ཉེན་གྱི། གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གིས། རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་
 བློ། ས་ཡ་དུག་འབྲམ་གྲངས་མེད་དོ། རྒྱ་རྩམས་འབྲམ་སྤག་བཅུ་གཅིག་དང་། སྣོད་སྤག་
 དག་ཅི་ཉི་ཤུ་ཡོད། སྤྱིས་ཅི་རྩམས་སུ་འབྲམ་སྤག་བརྒྱད། ལྷག་མ་དག་ཅི་གསེར་དུ་འགྲུར།
 རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི། ཟད་ཀར་འབྲམ་སྤག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྣོད་སྤག་
 གསུམ་དང་བརྒྱ་སྤག་ཅི། སྤེད་དང་ལྷ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཅི་གསུམ་འགྲུར་
 རོ།”¹ ཞེས་གསུངས། གཞི་ལ་མེ་དགྲིལ་མེད་ཀྱང་། འབྲུང་བ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཁྲིང་ན་
 མའི་རྒྱལ་དང་བྲེད་ལས་ཡོད་པས། མཐུན་ཡུལ་ཆད་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ།

¹ ལྷ་བསྐྱེད། མཛོད་པ། གུ་སྣོད་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། ཚོས་མཛོད་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ 160 ལས་རྒྱུད་བའི་ནང་ནས་ཚིག་
 ཀར་གྱི་མ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཅི་སུམ་འགྲུར་རོ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དང་།
 སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་བ)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་
 ལས། དེ་གཞི་དང་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ན་“དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
 འཁྱོར་པས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་
 པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་དོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ།”¹ ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། ཚོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱབ་འཁོར་དང་ཚོས་འབྱུང་
 ལྡོ་ཚོགས་དོ་རྗེ་རྣམས་གཞི་ལ་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བསྐྱོམ་པ་གཞི་ལ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པ)ནི། འབགས་པ་ཡབ་སྐུ་གིས་སྐྱབས་འདིར་
 སྐྱབ་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སྐྱབས་འདིར་
 བསྐྱབ་འཁོར་མི་བསྐྱོམ་པ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། སྐྱིར་སྐྱབ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་སྐྱབ་
 ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཞགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
 དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་འཁོར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསྐྱོམས་ཟེན།²
 ཀུན་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་འཁོར་ཅིབས་བཅུ་བ་སྟུན་མོང་མིན་པ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་
 མེད་པས། སྐྱབས་འདིར་སྦྱོང་བའི་ངང་ལས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ར་ཀྱང་³མེ་རི་ཅ་མ་གྱི་སྐྱབ་
 འཁོར་སྟུན་མོང་བ་གསལ་མ་བཏབ་ན། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་བཞགས་
 ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱོག་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་ལ། སྐྱབས་འདིར་དོ་ར་དང་མེ་རི་གསལ་མི་
 འདེབས་ན་གྱི་ཆ་ལ་འོང་དོན་མེད་པས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱུང་གིས་⁴དཀྱིལ་འཁོར་སྐོ་ཆད་ཉི་ལུ་

1 ལྡོ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། རི་སྐོར་དཔོན་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་པ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གངས་ཉ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འབྲ་
 ལྡོ། “དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འཁྱོར་པས། རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་པས་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།།
 2 བསྐྱོམ་ཟེན། རྫོ་སྐྱིང་དབང་མ།
 3 ས་གཞིར་ཀྱང་། རྫོ་སྐྱིང་དབང་མ།
 4 ས་དཔེ་གཉིས་སུ་གི་ཞེས་གསལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་གིས་ཞེས་བཅོས།

ཅ་བཞིར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དགོས་པའི་སྲིད། ཡང་ཁ་ཅིག་སྲུང་འཁོར་ཅིབས་བཅུ་པ་
 གསལ་འདེབས་པ་རྒྱ་རོ་བས་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བར་གསུང་ཞིང་། དེ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་
 བཞེད་པར་བྱེད་དགོས་པས་འདོན་ཆ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་དང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲུང་འཁོར་ཅིབས་བཅུ་པ་¹བསྐྱོམ་པ་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་ལོ་གསུང་
 བ་མི་རིགས་ཏེ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་སྡེ་བར་གཞལ་
 ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་སློན་འགྲོའི་སྲུང་འཁོར་དུ་མ་བཟང་སྐབས་འདིར་ཡང་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱ་
 རོ་²པའི་གསུང་དེ་བྱང་དོན་དུ་རྒྱད་འགྲེལ་གྱི་མཆན་བྱུང་གསལ་བར་བཤད་པས། རྗེ་ཉིད་
 ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་པར་བྱུབ་པའི་སྲིད་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ར་གྱུར་³མེ་རི་དང་
 བཅས་པའི་དབྱུས་སྤྱོད་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། “ནམ་མཁའི་
 དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར།”⁴ ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་“ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་
 གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འབྱུང་ལ་གནས་པའོ།”⁵ ཞེས་གསུང་ཞིང་། ཚོས་འབྱུང་
 དེ་ཡང་ཁ་དོག་དཀར་ལོ། དབྱིབས་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། “ཚོས་འབྱུང་བ་ནི་རི་ལྟར་བསྐྱོམ།”⁶
 ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། “སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། སྐྱ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་
 བསྐྱོམ།”⁷ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱུ་གསུམ་པ་ཁོག་པ་སྟོང་བ་ཅེ་མོ་སྤྱ་བ་འོག་དུ་ལུག་
 འས་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེན་དུ་སྤོགས་པ་ཤེས་རབ་མའི་བླ་གའི་དབྱིབས་ཅན་ལོ། དེ་ལྟ་

1 བཅུ་པོ་ རྫོ་མྱིང་དཔར་མ།
 2 རྒྱ་རོ་ རྫོ་མྱིང་དཔར་མ།
 3 ས་གཞིར་གྱུར་ རྫོ་མྱིང་དཔར་མ།
 4 ཕྱེ་བཀའ། རྒྱད་འབྲེལ། 3 གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་༤༥བ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
 དབྱུས་གནས་པར།” ཞེས་སོ།
 5 ཕྱེ་བཀའ། རྒྱད་འབྲེལ། 5 དཔལ་ལྡན་ཆུ་བ་ཐུགས་པ། འགྲེལ་བ་སློན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་36བ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པའོ།” ཞེས་སོ།
 6 ཕྱེ་བཀའ། རྒྱད་འབྲེལ། 3 འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། འོག་གངས་74 ལན་3
 7 ཕྱེ་བཀའ། རྒྱད་འབྲེལ། 3 འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། འོག་གངས་74 ལན་3

བུའི་ཚོས་འབྲུང་གི་ནང་དུ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱི་
 བྱ་ལ་བརྒྱ་ཡོད་པས་བྱི་བྱ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱི་བྱ་ལ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདེ་མཚོན་སྟོན་འབྲུང་ལས། “ཐེག་གི་མཚན་
 མ་དུག་ཅུ་བཞི།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།”¹ ཞེས་ཐེག་སྐྱེད་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་
 པ་དང་། སྐྱེ་བྱུང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། “ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འབྲུང་ཏེ།།”
 སྟོན་མིན་དེ་བཞིན་སྟེ་བ་མིན།།”³ ཞེས་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་གོ་དུག་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་
 ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འབྲུང་དུ་གསུང་ཞིང་། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་དེ་བཞི་
 པ་ནི། ཅ་ཐེག་ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་ཉིས་འབྲུང་དང་། ཆ་རྒྱུད་གོ་དུག་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ཉིས་འབྲུང་དུ་གསུངས་ལ།⁴ ཐེག་སྐྱེད་
 ཆ་རྒྱུད་དེ་བཞི་པ་རྟ་བབས་⁵དབངས་སུ་སྟོ་ཚད་གཅིག་དང་། ཚོས་འཁོར་གྱི་རྩ་ཅེ་དང་
 བཅས་པ་ལ་སྟོ་ཚད་གཅིག་སྟེ་སྟོ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་
 གོ་དུག་པ་ནི་རྟ་བབས་⁶དབངས་སུ་སྟོ་ཚད་གསུམ་དང་། ཚོས་འཁོར་རྩ་ཅེ་དང་བཅས་
 པ་ལ་སྟོ་ཚད་གཅིག་སྟེ་སྟོ་ཚད་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བད་ར་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། རྟོ་
 ར་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། མེ་རི་ལ་སྟོ་ཚད་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་གོ་
 དུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྟོ་ཚད་བཅུ་

1 ཐེ་བགའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 18 བདེ་མཚོན་གི་བསྐད་རྒྱུད་སྟོན་འབྲུང་། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། འོག་གྲངས་316ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐེག་
 སྐྱེད་མཚན་མ་དུག་ཅུ་བཞི།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།” ཞེས་སོ།།

2 དཀྱིལ་ཚོག་ རྟོ་རྗེའི་དབང་པོ་ལ།

3 རྟོ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲུམ། 2 རྟོ་བ་དཔོན་རྒྱུའི་བྱང་རྒྱུ། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ། ཐེག་གཏམ་པའི་ཚོག་གི་འོག་གྲངས་736བ3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་
 བས་ཚེག་རྟེན་སྟེ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་འབྲུང་ཏེ།།” ཞེས་སོ།།

4 མ་དབེར་གསུང་ལ། ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་མིམ་ཚེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

5 མ་དབེར་རྟ་བབ་ཅེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་མིམ་ཚེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

6 མ་དབེར་རྟ་བབ་ཅེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་མིམ་ཚེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

གཉིས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་སྟོགས་རེ་རེ་སྟོ་ཚད་རྒྱག་རྒྱག་སྟེ་ཉེར་བཞི་ཡིན་པ་ལ།
 དེའི་ཚེ་བད་རྩ་མེད་ན་མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་སྟོགས་རེ་ལ་སྟོ་ཚད་སྟེད་དང་
 རྒྱག་རྒྱག་ལས་མེད་བས་མེ་རི་ནས་མེ་རིའི་མཐའི་བར་སྟེ་བ་པའི་ཐིག་སྐྱུད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཉིས་འགྲུར་དུ་སྟོ་ཚད་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པར་འགྲུར་བས་བརྒྱ་དེས་པར་ཁས་གྲངས་
 དགོས་སོ།། ལྷ་ཚོགས་བརྒྱའི་སྟེ་བར་འགྲུར་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རི་
 ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བྱས་ལས། “རྩྭ་གཉིས་ས་བོན་ཡི་ལས་བྱུང་།། རྩོ་
 རྩོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ།། རྩྭ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ།། རྩྭ་གཉིས་ས་བོན་
 རི་ལས་བྱུང་།། རྩོ་རྩོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་
 ཡི་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།། རྩྭ་གཉིས་ས་བོན་འི་ལས་བྱུང་།། རྩོ་རྩོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་
 ལྟ།། རྩྭ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། རྩྭ་གཉིས་ས་བོན་
 ལི་ལས་བྱུང་།། རྩོ་རྩོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ།། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་
 ཡི་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྒྱའི་སྟེ་བར་རང་རང་གི་ས་བོན་
 ཡི་རི་ལོ་བོ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་རྩྭ་གི་དཀྱིལ་འཁོར། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར། རྩྭའི་དཀྱིལ་
 འཁོར། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རང་རང་གི་ངོས་གཉིས་སུ་ས་བོན་རྩྭ་རེ་རེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོ་རྩོ་
 གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་བཞི་སྟེན་²སོགས་ལྟ་
 མོ་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་ཤིང་། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་
 བསྐྱུས་།། རྩོ་རྩོ་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ།།”³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་རྣམས་གཅིག་
 ཉུ་འདྲེས་པ་ལས་སྟོ་ཚོགས་རྩོ་རྩོར་གྲུར་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། ལྷ་ཚོགས་རྩོ་རྩོའི་སྟེ་བའི་

1 རྩོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེལ། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་པ་བཟུང་། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱང་བདུན་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།།” “དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།།” ཞེས་སོ།།
 2 དེ་བཞིན་ རྩོ་སྟེང་དཔར་ས།
 3 རྩོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེལ། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་པ་བཟུང་། ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་
 བསྐྱུས་།། རྩོ་རྩོ་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ།།” ཞེས་སོ།།

དབྱེ་བས་གྲུ་བཞི་པ། རྒྱུ་རྫོང་ཚད་བཅུ་གཉིས་པ། རྩེ་སྲིད་ཐིག་རྒྱུད་ཆ་རྒྱུད་གོ་བྱུག་པ་
 དང་། ཉ་བབས་རྫོང་ཚད་གསུམ་མའི་ཕྱོགས་ལ་རྩེ་རྫོང་བཞི། ཐིག་རྒྱུད་ཆ་རྒྱུད་དེ་བཞི་
 པ་དང་། ཉ་བབས་རྫོང་ཚད་གཅིག་མའི་ཕྱོགས་ལ་རྩེ་རྫོང་གཉིས་ཡིན། རྩེ་གྲངས་ལ་
 རོས་དེ་དེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་རོས་དེ་ལ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་སུ་
 དེས་སོ།། རྩ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་གྲེད་པར་ལྷ་བའི་ན་བཟང་ཅན་གྱིས་བཤད། རྩ་ཁ་གྲེད་
 པར་ཨ་རྒྱས་བཤད། རྩ་ཁ་གྲེད་ཚུལ་ནི་རྩ་བཅུ་གཉིས་མའི་ཁ་ནང་བལྟའི་ཤར་རྩ་ལྷ་བྱ་
 ལ་མཚོན་ན། དབུས་རྩ་དཀར་བ་རྣམ་སྣང་གི་མདངས་སོག་ །གཡས་རྩ་ལྷང་བ་དོན་གྲུབ་
 གྱི་མདངས་སོག་ །གཡོན་རྩ་སེར་བ་རིན་འབྲུང་གི་མདངས་སོག་ །དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
 མཚོན། རྩ་ཉི་ཤུ་པའི་ཁ་ནང་བལྟའི་ཤར་རྩ་ལྷ་བྱ་ལ་མཚོན་ན། སྟེང་རྩ་སྟོ་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་
 མདངས་སོག་ །དབུས་རྩ་དཀར་བ་རྣམ་སྣང་གི་མདངས་སོག་ །གཡས་རྩ་ལྷང་བ་དོན་གྲུབ་
 གྱི་མདངས་སོག་ །གཡོན་རྩ་སེར་བ་རིན་འབྲུང་གི་མདངས་སོག་ །འོག་རྩ་དམར་བ་འོད་
 དཔག་མེད་གྱི་མདངས་སོག་ །དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། རྩེ་རླུག་མཚམས་ནི་རྩ་
 རྫོང་ཚད་བཞི་མ་ལྷར་ན་གཡས་གཡོན་དུ་རྫོང་ཚད་བཞི་བཞི་སྲིད་དོར་བའི་མཚམས་ནས་
 ཕྱོགས་རྩ་འཛོན།¹ རྩེ་རྫོང་ཚད་གཉིས་མ་ལྷར་ན། གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱད་དེ་
 སྲིད་དོར་བའི་མཚམས་ནས་འཛོན་ལ། རྩ་རྣམས་གྱི་ཞེང་ཚད་ནི་རྫོང་ཚད་བཞི་མའི་ཕྱོགས་
 རྩ་རྣམས་གྱི་སྟོན་ལ་ཆ་རྒྱུད་གསུམ། དབུས་རྩེ་སྟོན་ལ་དེ་འབྲ་བའམ་ཡང་ན་ཆ་ཆེན་
 གཅིག་། རྩ་ཆེ་ལ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་རྣམས་ཡིན་ནོ།། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་གྱི་མཚོན་
 དོན་རྒྱུར་ན། རྫོགས་རྩ་བས་བགོགས་གྱི་མི་སྲེད་པ་དེ་མཚོན། མེ་རིའམ་འོད་སྲེད་གིས་ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་འབར་བ་དེ་མཚོན། ཚོས་འབྲུང་གི་ཆེ་མོ་སྤྲ་བ་སྤར་ལ་རླུག་
 པས་ལས་དང་སོ་པའི་སར་ཡོན་ཉན་རྒྱུད་བ་དེ་མཚོན། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གྲེན་དུ་ཕྱོགས་

1 མ་དཔེར་མཚོན་ཞེས་གསལ་ཡང་དབུས་སུ་བསྐྱེད་ཅི་མ་ཚེན་སོ་ལྷར་བཤོད།

བས་མོས་སྐྱོད་ནས་བརྒྱུ་ཉེ་ཡོན་ཉན་གྱི་ཆ་རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་དེ་མཚོན། ཟུར་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་ཕྱགས་གྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་མཚོན། ཁ་དོག་དཀར་བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་མཚོན། ལྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དེ་མཚོན། ཚོས་འབྱུང་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་འཁྱེ་བས་བཤད་བ་སྐར་ན་དཀར་བའི་ཆ་དེས་ཁམས་དཀར་པོ་དེ་མཚོན། དམར་བའི་ཆ་དེས་ཁམས་དམར་པོ་དེ་མཚོན། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱིས་ཁམས་དཀར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་དེ་མཚོན། ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་གྲངས་པས་འབྲས་དུས་གྱི་ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་མཚོན། ལྷ་ཚོགས་བརྒྱས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་བ་དེ་མཚོན། དགྱིལ་འཁོར་བཞིས་རྗོགས་རིམ་པའི་སྐྱབ་བ་པོས་གང་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱ་བའི་ཡུལ་རྩ་བའི་རྒྱང་བཞི་མཚོན། དགྱིལ་འཁོར་བཞི་སྐྱོན་སོགས་ཡུལ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་བ་ནི་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་པོ་དེ་མཚོན། དགྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་བ་ལས་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྗེར་བསྐྱོམས་པས་ནི་སྤྱིའི་རྒྱུན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐར་བ་དང་། ནང་གི་རྒྱུན་དོ་རྗེ་བརྒྱས་བ་བྱས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཚོན། རྩ་ལྷས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལས་ལྡོག་བས་སྤེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤེ་པོ་དེ་མཚོན། ཡང་རྩ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་བ་དེ་མཚོན། རྩ་ཉི་ལུས་འཛིགས་སྐྱ་ཉི་ལུ་དག་བ་དེ་མཚོན། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྷེ་བའི་ནང་དུ་སྐྱག་མོས་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པས་ནི་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུང་འདུག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་

1 མ་དཔེར་དེ་ཞེས་གསལ་བ་མ་དག་པས་དག་བཅོས་ཞུས།
 2 མ་དཔེར་བརྒྱ་ཞེས་གསལ་ཡང་། མོང་འོག་གི་འགྲོས་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

འགྲུང་བ་དེ་མཚོན།

གཉིས་པ་སྒྲིབ་ལེ་རི་སྒྲིབ་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་གཞུག་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གཞུག་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། འོག་གཞི་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཆགས་
པའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཚོ་གས་པའི་སྒྲིབ་
པོ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲིགས། དེ་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅོམ་འོག་
ཏུ་བབས་པ་ཡུན་རིང་ཏུ་བསགས་པ་ལས་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་དེ་ཆགས། དེ་ལ་སེམས་
ཅན་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྤོགས་བཞི་ནས་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པས་ཁམས་
རབ་རྣམས་ལ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། འབྲིང་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་རོལ་པའི་མཚོ་
བདུན། ཐ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཐན་བརྒྱུད་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་ནག་པོ། ལྷན་ཤིང་ལྷག་
ཐན་ལ་སོགས་པའི་བར་ཏུ་ཆགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་གཞུག་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ། ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་
དང་། ལྷུབ་ཐབས་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་)ནི། མདོར་བྱས་
ལས། “དེར་ནི་རྗེ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། གཞུག་ཡས་ཁང་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ།”¹ ཞེས་
གསུངས། དེ་གཞི་དང་ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་ན། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། མཐུན་ཡུལ་
རི་སྒྲིབ་ལ་སོགས་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་“སྤྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་གྱི་དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྐྱོན་
ཏུ་བཏང་ནས་དགྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་གྱི་དོ་རྗེ་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་དེར་གཞུག་ཡས་ཁང་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱོན་པར་འགྱུར་རོ།”² ཞེས་པས་བསྟན། ཚོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི།

1 རྗེ་བསྟན་འཕྲིན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མཐོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུག་། མདོར་བྱས། འོག་གཞུང་པ་པོ་པ་། ལས་བྱུང་བ་རྩུབ་མི་འདྲ་སྟེ། “དེར་ནི་རྗེ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། གཞུག་
ཡས་ཁང་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ།” ཞེས་སོ། །
2 རྗེ་བསྟན་འཕྲིན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མཐོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུག་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གཞུང་པ་པོ་པ་། ལས་བྱུང་བ་རྩུབ་མི་

སྣ་ཚོ་གསུང་དོན་རྒྱུ་ལྟར་དུ་སྣ་གཞུང་ལོ་སྟེན་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་ནི། གཞི་ལས་སྤྱི་བུ་གི་སྟེང་དུ་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན།

གཉིས་པ་(སྣ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་)ནི། བོད་དུ་བཤད་པའི་དོན་རྒྱུ་ལྟར་སའམ་སྣ་ཚོ་གསུང་དོན་རྒྱུ་ལྟར་སྣ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་འསྐོ་བ་ལས་གཞུང་ལས་ཁང་གྲུ་བཞི་བ་སྐོ་བཞི་བ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་²བསྐྱོམས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་། གཞུང་ལས་ཁང་འདྲིའི་སྣ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལྟར་གཞུང་ལས་ཁང་ལྟ་བུ་འཁོར་ལོ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁང་ལྟ་བུ་རྣམ་སྐྱེད་གི་སྣ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་དོན་འབྲས་སྟེ། སྣ་རྣམ་སྐྱེད་གི་ས་བོན་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་རྣམ་སྐྱེད་གི་བྱུག་མཚན་ཡིན་པས་སོ།། དེ་རྣམས་ལས་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་ལས་ཁང་མ་དག་པའི་སྣ་དུ་གྱི་འདིགས་ཉེན་སྣོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འདིགས་ཉེན་སྣོད་པོ་སྣའི་ནང་ནས་གཟུགས་སྣོད་དུ་འཛོག་ཅིང་། རྣམ་སྐྱེད་གཟུགས་སྣོད་རྣམས་པར་དག་པའི་སྣ་ཡིན་དེའི་ས་བོན་རྣམས་བྱུག་མཚན་སྣ་རྫོགས་པ་ལས་གཞུང་ལས་ཁང་སྣོད་པར་བྱེད་དོ།། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞུང་ལས་ཁང་རྣམ་སྐྱེད་གི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་པའང་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་གཞུང་ལས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རི་སྣ་ལོན་ཞེས།

འདི་ལ་གཉིས། ཚད་ཅི་ཅམ་³གི་ཞིང་བསྐྱོམ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་རི་སྣ་བྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་པའོ།། དང་པོ་(ཚད་ཅི་ཅམ་གི་ཞིང་བསྐྱོམ་པ་)ལ་སྣའི་སྣོ་ནས་བཞག་པ་དང་། སྣོ་བ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱོམ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(སྣའི་སྣོ་ནས་

འབྲས་སྟེ། “སྟེང་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་སྣོད་པ་ཉིད་དམིགས་པ་སྣོན་དུ་སོང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེད་རིམ་པས་སའི་ཆ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་འགྲུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

1 གཞི་ལས་ རྫོ་སྒྲིང་དབང་མ།
2 རྫོགས་ལ་ རྫོ་སྒྲིང་དབང་མ།
3 ཚད་ཅམ་ དཔའ་རྫིང་།

བཞག་པ་)ཀྱི། གུར་ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱུ་གསུམ། རྣམ་སྒྲིབ་གི་དགྲིལ་འཁོར་
 ཁྱུ་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱུ་ལྔ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱུ་དྲུག། འོན་
 གུབ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱུ་བདུན་པར་གསུང། འདུས་པའི་ལེའུ་བཞི་བ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་ཁྱུ་བཅུ་གཉིས་པ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱུ་བཅུ་དྲུག་པ།
 གསུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱུ་ཉི་ལུ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། སྒྲོབ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 ལྷ་བྱང་གིས་ཁྱུ་གང་ནས་ཁྱུ་སྒྲོབ་གི་བར་དུ་གི་བར་གསུངས་པ་དང་། ཨ་ལྷས་ལག་མཐིལ་
 རས་དཔག་ཚད་ཀྱི་བར་དུ་གི་བར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོམ་འབྱུང་ནས་ཁྱུ་སྐྱེད་སོགས་ནས་
 བཅུམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། བསྒྲོམ་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་
 དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཅམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་རི་རྣ་བུ་གི་ཞིང་བསྒྲོམ་པ་)ལ་གཉིས། ཉ་བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
 དང་། གཞུག་ཡོས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཉ་བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བཤད་པ་)ཀྱི། ཉ་བབས་དེ་ལ་སྒྲོ་ཚད་གཅིག་མ་དང་གསུམ་མ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཉ་བབས་སྒྲོ་
 ཚད་གསུམ་མའི་ཉ་བབས་དང་ཅིག་པའི་བར་ན་གི་ཆ་ལ་ལྷན་སྐྱམ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་ཅིང་། ཉ་བབས་སྒྲོ་ཚད་གཅིག་མའི་ཉ་བབས་དང་ཅིག་པའི་བར་ན་ལྷན་སྐྱམ་མེད་
 པས་ཁྱབ། བསྒྲོམ་དོན་¹ལ་ཀི་དེ་ཐམས་ཅད་དང་ཅིག་པའི་བར་ན་ལྷན་སྐྱམ་ཆ་ཚུང་རེ་
 དེས་བར་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་གི་ཆ་ལ་སྒྲོ་དང་ཉ་བབས་ཀྱི་བར་ལྷན་སྐྱམ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་
 བསྐྱང་བ་²དང་། བསྒྲོམ་དོན་³ལ་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གའོད་ནས་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་སོང་བའི་སྐྱ་
 ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྷེ་བའི་བྱང་མཚམས་ནས་ཉ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འཇུགས། གི་ཆ་ལ་ལྷན་སྐྱམ་

1 མ་དཔེར་སྒྲོམ་དོན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 2 སྐྱང་པ་ རྒྱལ་ལོ་དཔེར་པ།
 སྐྱང་པ་ དཔེར་རྒྱུད། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་ལྟར་བཤོད།
 3 མ་དཔེར་སྒྲོམ་དོན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

མེད་པ་ལྟར་ན་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་འོག་བྱུར་གྱི་ཅིག་མཚམས་དང་། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེ་བའི་
 ཟད་མཚམས་ནས་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པས་སྟེ་བའི་ཟད་མཚམས་ནས་ཆ་སྟན་གཅིག་སྟེར་
 སོང་བའི་མཚམས་ཀྱི་དུ་སྟེར་ན་ཏྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འདུགས་ཤིང་། ཀ་བའི་དབངས་ཚད་
 བི་ཆ་སྟན་ལྡ་དང་། གངས་ལྷི་བཅུ་བྱུག་གོ། ཏྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་དང་ཅིག་པའི་བར་
 བ་སྟུན་སྒྲུལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། ཏྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ལ་
 འགུམ་ལོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ཡོད། མི་མཉམ་པ་དང་ཅིག་པའི་
 བར་ན་གྲི་ཆ་ལ་སྟུན་སྒྲུལ་ཡོད་ཅིང་། མཉམ་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཅ་ཐེག་ནས་
 མདའ་ཐེག་གི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགུལ་ཞིང་། ཏྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་
 འོག་མ་ཀ་བ་ལ་མི་ཁེལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་སྟེར། ཏྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་ཏྟ་བབས་
 དང་ཅིག་པའི་བར་ན་གྲི་ཆ་ལ་སྟུན་སྒྲུལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། ཏྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་
 མ་ལ་མདའ་ཐེག་དང་ཚངས་ཐེག་སྟད་མཚམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟན་བྱུག་བྱུག་
 སོང་བའི་མཚམས་ནས་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེགས་དུ་འཕྲོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒོ་དང་ཏྟ་
 བབས་ཀྱི་བར་དུ་སྟུན་སྒྲུལ་བྱས་ན་ཀ་བའི་ཐེག་ལས་དུ་འཕྲོན་པར་བྱུར་མེད་ལ། དེ་ལྟར་
 བ། “ཀ་བའི་ཅེ་ལས་འཕྲོན་ཅེ་ལོ།། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེ་འོད་པོ་ཆེ།།”¹ ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཚིག་
 གིས་གཞོན་པ་ཡིན་ལོ།། ཏྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་རྣམས་ལི་མས་རིམ་ནས་གསེར་དང་། ཤར་
 བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཏྟ་མིག་²དང་། སྟུན་སྒྲུལ་དང་། ལྷ་རྒྱ་དང་། སྟུན་པ་དང་། ཤར་
 བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། མིག་པ་དང་། མདའ་ཡབ་སྟེ། སྒྲུལ་བྱ་བཅུ་གཅིག་ལི་སྒྲུལ་བྱ་ལྡ་
 པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་སྟེར་དང་གཉིས་དང་། གཞན་དགུ་དབངས་ལ་
 ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་བར་འདྲ་བས་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་དང་། ལྷ་མཉམ་གསུམ་

1 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། །མ་མཁས་འཕྲོ་རྒྱ་མཚོ། ཤེུ་བཅུ་བ། ཤོག་གངས་༡༤༥༡ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀ་བའི་ཅེ་ལས་འཕྲོན་ཅེ་ལོ།། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེ་འོད་ཆེན་པོ་ཆེ།།” ཞེས་པོ།
 2 ཏྟ་མིག་ མོ་མེད་དབང་ལ།

མཉམ་གྱི་སྐྱམ་བུ་ཞེས་བྱའོ།¹ ཏྲ་བབས་གྱི་མཚོན་དོན་སྦྱར་ན། ཏྲ་བབས་བཞེས་བསམ་གཏུན་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། ཏྲ་བབས་གྱི་ཤར་གྱི་ཀ་བ། ལྷོའི་ཀ་བ། ལུབ་གྱི་ཀ་བ། བྱང་གི་ཀ་བ་ཞེས་བཞེས་བསྐྱུས་པས་ཡང་དག་པ་སྒྲོང་བ་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། གཡས་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡས་གྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས། གཡོན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡོན་གྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་པས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དག་པ་དེ་མཚོན།

གཉིས་པ་གཞུག་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་ནི། གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ཚིག་པ་ལྷ་པོ་སྤྱི་ནང་དུ་ལྷ་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཚིག་པ་དེ་དེའི་འོག་གི་ཞེང་ཚད་ལ་སྒྲོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་དེ་སྟེ། བསྐྱེམས་པས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་། དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་གསུམ། ས་གུ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་། གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཉེ་བཅུ་དུག །ཚིག་པའི་སྤྱི་དོལ་དུ་འདོད་སྐྱམ་གྱི་དོག་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་ཉེ་སྒྲོའི་ཐད་ཀར་ཆད་ནས་མེད་པར་གསུངས་པས་འདོད་སྐྱམ་བཞི་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འདོད་སྐྱམ། སྟེགས་བྲ། ལ་ཁྲེར། གཞུངས་སྐྱམ་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེའི་སྟེང་དུ་མཚོན་པའི་ལྷ་མོ་བཅུ་དུག་འགོད་པར་བྱའོ།། བྱ་འདབ་ནི་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་བཀབ་པའི་སྤྱི་མཚམས་ནས་བྱུད་དུ་འདོགས་ཤིང་། ཞེང་འདོད་སྐྱམ་དང་མཉམ་པ་ཆ་སྐྱབ་གཉིས་དང་། སྐོ་འབྲུད་སྐོ་འགམ་གྱི་ཐད་དུ་ལངས་པ་གཅིག་པལ་ཏུ་གཅིག་སོང་བའི་ཅི་མཛེས་བྱ་ཞེས་དམ་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་གྱིས་གསུངས།

འོ་ན་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། སྤྱི་བྲམས་འབྲུབས་²པའི་རྩལ་དང་། ཐོ་བྲང་ནང་མ་འབྲུབས་³པའི་རྩལ་ལོ།། དང་པོ་ཚི་བྲམས་འབྲུབས་པའི་རྩལ་)ནི། སྤྱིགས་བཞིའི་རྩ་ཐིག་དང་ཚངས་ཐིག་སྤད་མཚམས་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཚེན་གཅིག་འོངས་པ་ན། གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་སྐྱ་སྐྱ་སྤྱིན་པའི་སར་ཀ་བ་གྱུ་བཞི་

¹ སོགས་བྱའོ།། རྫོ་སྤྱིང་དཔང་མ།
² འབྲུབ་ དཔང་རྩལ་།
³ འབྲུབ་ དཔང་རྩལ་།

བ་ཞེང་དུ་ཆ་རྒྱུང་གཅིག །དཔངས་སུ་ཆ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་གྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གས་
 པའི་སྟེང་དུ། དཔངས་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་པའི་གདུང་སྟོགས་བཞིར་ཐལ་མར་རྒྱུགས་པའི་སྟེང་
 བ་གསེར་གྱི་སྐར་ལྷན་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྗེ་ལྷར་འཚམ་པའི་ལྷམ་རྣམས་སྟེ་མོ་རྒྱུང་ཟད་སྲིང་
 ཐལ་བའི་སྟེ་ལ་བ་བ་བ་སྲིད་འཕྲུང་བ། ལྷམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བལ་མ་སོགས་བཀོད་དེ་
 བྱ་འདབ་བཀོད་པའི་ཤིང་སྐལ་རིན་ཅེན་ཤར་བྱ་འཕྲུང་བ་དང་། བྱ་འདབ་གྱི་མཐའི་སྟེང་དུ་
 མདའ་ཡབ་ཕུ་ལྷར་བསྐྱེད་བ་¹ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(སོ་བྱང་ནང་མ་འབྲུགས་པའི་རྒྱལ་)ནི། མོ་བྱང་ནང་མའི་འོག་གཞི་གར་བྱ་མཆུལ་
 ཁ་སྐྱབ་པ་སྟེ་བྱའི་ཁོང་སེང་ཡོད་པ་སྟེ་སྐམ་ནང་མ་ལ་སྟོ་ཚད་གཅིག་སྟེ་ཅམ་གྱིས་མཐོ་
 བའི་མཐའ་སྟོར་དུ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་²བས་རྒྱུམ་སོར་བསྟོར་བའི་བར་བར་ནས་རིང་ཕྱང་དང་ཞེང་
 ཚད་སྲར་དང་འབྲ་བའི་ཤར་དུ་འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་ཀ་བ་དཀར་སོ་གཉིས། ལྷོར་རིན་སོ་
 ཚེས་མཚན་པའི་ཀ་བ་སེར་སོ་གཉིས། ལུབ་དུ་བརྒྱས་མཚན་པའི་དམར་སོ་གཉིས། བྱང་
 དུ་རལ་གྱིས་མཚན་པའི་ལྷང་ལུ་གཉིས་ཉེ་བརྒྱད་གྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གས་པའི་སྟེང་
 དུ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་གདུང་རྒྱམ་ཁོར་མར་བཏང་བའི་མཚམས་སུ་སྟེ་མོ་ཀ་གཞུ་ལ་བཀལ་བའི་གདུང་
 བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་ཐོག་མ་བཀལ་བར་གདུང་འོག་དུ་གནམ་རྒྱན་གྲེས།³
 ལྷོ་བྱང་ལ་རྒྱུགས་པའི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བྱང་གི་མཚམས་སུ་ཅ་བ་རྒྱག་པའི་འདེགས་
 བྱེད་བསེགས་ཀ་ཡོད་པ་བཅུ་གས་པའི་སྟེང་དུ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་གདུང་སྟོ་བྱང་ནས་རྒྱུགས་པའི་
 སྟེང་ནས་ལྷམ་རྣམས་རྒྱུགས་པ་སྲི་བྱམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀ་རྒྱུང་གྲེ་ཕུལ་⁴དང་བཅས་པ་བར་
 ཐལ་འཚམ་པར་སྐབས་སྐབས་སུ་བཅུ་གས་པའི་སྟེང་དུ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་གདུང་ཁོར་མར་སྟོགས་

1 མ་དཔེར་“སྐྱེད་བ་”ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 2 འཕྲུང་ དཔངས་རྟེན།
 3 གྲིས། དཔངས་རྟེན།
 4 ལྷོ་ལ་ཕུལ་ ལྷོ་ལྷོ་དཔངས་མ།

བཞིར་བཏང་བ་ལ་སྣེ་མོ་བཀའ་བ་ཅུང་ཟད་གདུང་ལས་སྤྱིར་ཐལ་བས་ཐོག་འོག་མ་འོན་
 བར་བྱའོ།། གར་བྱའི་སྣང་དུ་གཙོ་བོ་དང་། གདུང་བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་བྱས་པའི་སྣང་དུ་
 གཞུག་ཉིར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ། གཙོ་བོའི་འོག་གར་བྱའི་ཁོང་སེང་དུ་གཞོན་མངོས་རྒྱལ་
 བོ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ནི་སྐྱུ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།། གོང་
 དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དག་བ་སྐྱུར་ན། བྱ་བཞི་སྣོ་བཞིའི་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་སྐྱུར་
 དག་པ་དེ་མཚོན། རོས་བཞིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། བྱ་བཞིས་
 ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། སྣོ་བཞིས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དག་པ་དེ་
 མཚོན། སྣོ་འབྱུང་བཞིས་རྩུ་འབྱུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟས་
 དད་སོགས་དབང་བོ་ལྟ་དག་པ་དེ་མཚོན། ཉང་གི་ཤར་དཀར་བ་ལ་སོགས་པས་རིགས་
 ལྟ་དག་པ་དེ་མཚོན། བ་བྱས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྣོང་བ་དེ་མཚོན། རིན་ཅེན་ཤར་བྱས་གདུལ་
 བྱ་ལ་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ཚོས་སྣོན་པ་དེ་མཚོན། མདའ་ཡབ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཚོས་དཀར་བ་འཇུག་པ་དེ་མཚོན། འ་བས་སྣོམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྤངས་པ་དེ་
 མཚོན། འ་བ་སྤེད་པས་སྣོམ་སྤང་མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས་པ་དེ་མཚོན། འདོད་སྣམ་བཞིས་
 ཉིང་རེ་འཇིན་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། ཡང་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། “འོན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་
 བོ་ནི།། ‘ཁ་སྤྱིར་བཞི་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོན་པ་ཉེར་གཞག་³བཞི་
 དག་པའང་མཚོན། དེ་ལ་བཀོད་པའི་མཚོན་པའི་སྣེ་མོ་བཅུ་དུག་ཡོད་ཀྱང་། ལྷོགས་བཞི་
 རེ་རེར་བསྐྱས་པའི་སྣེ་མོ་བཞིས་གསུངས་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། ཉང་གི་གཤེགས་པ་བཞི་
 དང་གཤེགས་མ་བཞི་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིང་ཚེ་བརྒྱད་ཀྱིས་⁴རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དག་པ་

1 འཇུག་པ་ དབང་རྣེད།
 2 ལྷོ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འགྲེལ། བེ་སྣོམ་དཔོན་བསོད་སྣོམས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་བ། །ཤོག་གངས་། 132ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚེག་རྟེན་གཉིས་
 པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བྱས་སུ་རྣམས་བཞི་བོར་ཤེས་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
 3 བཞུག་ དབང་རྣེད།
 4 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། གོང་འོག་གི་འགྲོས་དང་དོན་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

དེ་མཚོན། སྤྱིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཀ་བའི་གངས་ལ་སློ་ལོགས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད། མོ་བྲང་
 བྲང་མའི་ཀ་བ་བརྒྱད། སྤྱི་བྱམས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དེ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སློ་ལོགས་
 ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དག་པ་དེ་མཚོན། མོ་བྲང་བྲང་མའི་
 གཏུང་རླུམ་ཀྱིས་འཁོར་མར་བསྐྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་ལ་དོ་རྗེ་རྗེ་རྗེ་གཤམ་པའི་ཚོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་དུས་ཉལ་ཉལ་བསྐྱོར་བ་དེ་མཚོན། དེའི་སྤྱིང་དུ་གཏུང་བཞི་མིག་མང་རིས་སྤུ་
 བྲིས་བས་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་དག་པ་དེ་མཚོན། སྤྲགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དང་
 བོར་རྒྱད་སྒོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཉེ་བརྒྱུག་
 བས་དབང་བསྐྱར་དགོས། བར་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། སྤྲགས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཤེས་པ་གཤམ་ཚེར་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནང་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་
 པ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཐབས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་མངོན་
 པ་དང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པའོ།། དང་པོ་(སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ་)ལ་གསུམ།
 མཐུན་ལུལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ཆགས་ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྤྱི་བའི་
 རིམ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱར་པའོ།།

དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ཆགས་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་བརྒྱད་ཆགས་པའི་

༡ རིམ་བུ་དབང་རྟེན།

རིམ་པ་ནི་བསམ་གཏུན་གཉེས་པའི་ལྷ་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དང་ལས་ཟད་པ་ཞིག་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འབྲུལ་དབང་གྱེད། འབྲུལ་དགའ་དགའ་ལྡན། འཕམ་བུལ། ལུས་ཅུ་ཅ་གསུམ། རྒྱལ་ཚེན་རིམ་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ནས་བྱང་སྐྱ་མི་སྟོན། ལུབ་བ་ལང་སྟོན། འདར་ལུས་འཕགས་པོ། ལྷོ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ནས་ཅ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ། གང་དམུལ་བརྒྱད་ཚ་དམུལ་བརྒྱད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། “ཆགས་པ་དང་པོ་རྒྱུད་ནས་ནི། དམུལ་བ་སྤིད་པའི་བར་དུ་དོ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཛིག་ཉེན་ཆགས་པ་རྫོགས་ཤིང་གནས་བསྐྱལ་གྱི་འགོ་ཚེས། དེ་ཡང་སྟོད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་དང་། བཅུད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགུའི་ཡུན་ཡོད་དོ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེས་པ། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ། རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་²ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ། མཚན་དཔེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་པ། ལུས་ཀྱི་དོད་ཟེར་གྱིས་ཉེན་མཚན་བྱུང་པར་མེད་པ། ཁམ་ཟས་ལ་མི་སྟོས་པར་དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་ཚོས་བདུན་ལྡན་ལོ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་ཚེན་པོ་འདིའི་སྤྱིང་དུ་སའི་ཞག་རོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྷ་བུ་ཁ་དོག་མར་གསལ་པའི་མདོག་ལྷ་བུ་ཞིག་གིས་བྱུང་པར་གནས་སོ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁམ་ཟས་³ལ་སྤིད་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་གཅིག་གིས་མཐུབ་མོའི་ཅེ་མོ་ལ་སྤྱངས་ཏེ་ཟ་བ་དང་སྤྱང་བར་བྱས། དེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མཛོད་སྟེ་

1 ལྷོ་བསྟན། མཛོད་པ། ཀུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མཛོད་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༡༠ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་གནས་ནི། དམུལ་བའི་སྤིད་པའི་བར་དུ་དོ།” ཞེས་སོ།
 2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་དཀྱུས་སུ་དྲགས་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཤོད།
 3 མ་དཔེར་ཁམས་ཟས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བ་དང་སྤང་བར་བྱས། ཟས་དེ་རགས་པས་རྩལ་ལྷན་གྱིས་ནམ་མཁའ་
 ལ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད། ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱང་ཡལ་ནས་སྤུན་བ་བྱུང་བར་གྱུར། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 འདུས་ནས་སྤང་བྱས་པས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་བྱུང། དུས་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་
 རོ་།། དེའི་ཆེ་བས་དེ་མང་དུ་བོས་པ་རྣམས་མདོག་དཔ། ཉུང་དུ་བོས་པ་རྣམས་མདོག་བཟང་
 བས། ང་ལྟེ་མདོག་བཟང་ཁྱོད་ལྟེ་མདོག་དཔ་ལྟེ་ཞེས་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཉི་མ་པས་དེ་ཡང་
 ལུབ་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤང་བྱས་པས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་
 ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤྲེང་དུ་སའི་བཅུད་རོ་སྤྲང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དོང་ཁའི་མེ་ཉོག་
 ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གནས་སོ།། དེ་ལ་ཟ་བ་དང་སྤང་བ་ནས་བྱུང་གསོད་²ཀྱི་བར་སྤྲང་
 བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་ལུབ་པར་གྱུར་ཉོ།། དེ་ལ་ཀུན་འདུས་ཉེ་སྤང་བྱས་པས་སེམས་
 ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤྲེང་དུ་སྤྲུ་གྱའི་ཆ་ལ་རོ་སྤྲང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་
 ལྟ་བུ་ཁ་དོག་ཀ་དམ་ཡུག་ཀའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གནས། དེ་ལ་ཟ་བ་དང་
 སྤང་བ་ནས་བྱུང་གསོད་³ཀྱི་བར་སྤྲང་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་ལུབ་པར་གྱུར་ཉེ། དེ་ལ་
 ཡང་ཀུན་འདུས་ཉེ་སྤང་བྱས་པས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་
 སྤྲེང་དུ་མ་ཚོས་མ་བཟའ་བའི་འབྲས་ས་སྤྲུ་ཚད་སོར་བཞི་པ། ལུབ་མ་དང་ལྷན་བ་མེད་
 པས་གཙང་བ། རང་བཟའ་ལུབ་སྤྱི་བ་ལུབ་བཟའ་རང་སྤྱི་བ་བཟའ་པའི་རྗེས་མི་མདོན་པ་
 ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གནས་སོ།། དེའི་ཆེ་བས་དེ་ལྟེ་ལྟེ་རགས་པ་ཡིན་པས་སྤྲིགས་མ་
 བཤང་གཅིར་གྱུར་ཉེ། དེ་འབྱུང་བའི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་པར་གྱུར་ཉོ།། དེའི་ཆེ་
 མི་འཁྲིག་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་གཅིག་གིས་མན་ཚུན་མིག་བགྱུད་དེ་ལྟ་བ་དང་ལོག་
 པར་ལྷགས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་མཐོང་སྟེ། ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་

¹ བྱུང་སོད་པའི་དཔར་རྟིང།
² བྱུང་སོད་དཔར་རྟིང།
³ བྱུང་སོད་དཔར་རྟིང།

པོང་བ་འཛོལ་བ་སོགས་བྱས། དེ་མི་མཛོང་བར་བྱ་བའི་སྲིར་བྱིས་བཅིགས་པས་བྱིས་
 བཅིགས་པའི་ཐོག་མའང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་།། དེའི་ཆེ་འབྲས་ས་ལུ་ནང་བ་ནང་ལེན། ལུབ་བ་
 ལུབ་ལེན་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་མི་ལེ་ལོ་ཅན་གཅིག་གིས་ནང་ལུབ་གཉིས་ཀ་ལུབ་གཅིག་
 ཏུ་སྒྲུངས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུངས། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་
 བདུན་དང་རྩ་བ་སྟེང་དང་རྩ་བའི་བར་དུ་སྒྲུངས་ཏེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པས་འབྲས་ས་ལུ་དེ་
 ཡང་ལུབ་མ་དང་ལུན་པ་དང་བཅས་སྐྱར་འདེབས་དགོས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལ་བཞེན་ནས་
 མ་སྐྱིན་ལེན་པ་སོགས་པའི་ལས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཀུན་འདུས་
 ཏེ་གོས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རང་བཞིན་གྱི་གཤེས་བཟང་བ་སྟོ་
 ཚད་པ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དེ་ལ་སྟོན་ཐོག་གི་དུག་ཤས་འབྱུང་བར་བྱས། དེས་
 ཚད་པ་དང་པོར་གཅོད་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྲགས། དེ་
 བས་བརྒྱུད་པ་ལ་ནི་ཤུག་འི་གདུང་རབས་རྣམས་བྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབས་ལོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལའི་ཚུལ་དངོས་)ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་
 བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷག་ལོས་ཀྱི་སྐྱབས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དཔྱོདས་ཏེ་
 བསྐྱེད་པ་ཚོས་མཐུན། ལྷག་ལོས་ཀྱི་སྐྱབས་པོ་ལོའི་རྣམ་པར་བསྐྱོན་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་
 པོའི་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་རིམ་གྱིས་པོ་ལོ་སོང་བ་གཉིས་ཚོས་མཐུན། རོ་རྗེ་འཆང་གི་
 ལྷག་ལོས་ཀྱི་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱལ་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་ལོས་ཀྱི་སྐྱབས་ཚུ་ཅ་གཉིས་
 སྐྱལ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་བྱུང་སེམས་བ་¹ལ་བཞེན་ནས་སྟོད་ཀྱི་འཛོག་ཉེན་
 ཚགས་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཚགས་པ་གཉིས་ཚོས་མཐུན་ཏེ། རྣམ་གཞག་
 རིམ་བར། “རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རོ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོ་²སེམས་ཅན་སྐྱེད་³པ་པོས་

1 སེམས་དབང་ དཔར་རྙིང་།
 2 ཚེན་པོས་ རྫོ་སྤྱིང་དཔར་མ།
 3 བསྐྱེད་ དཔར་རྙིང་།

སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྐྱུལ་པར་མཛད་
 ཏོ་¹ཞེས་གསུངས། སྣོམ་ཚུལ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ས་པོན་བྲལ་མཚན་ལ་སོགས་
 ལ་མི་བསྟོས་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་
 བཟུང་། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོའི་སྐྱུའི་ཆ་
 འགས་ཅམ་དུ་བལྟ་བ་ཡིན་ལོ། ། རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ནི་དུག་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་ངེས་ཤིང་སྐྱ་མདོག་སྡོ་བསངས་སམ་སྡོ་སྐྱ་སེམས་དཔའི་
 སྐྱིལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཤེགས་པ་བཞི་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དེ་གཙོ་འཁོར་བརྩ་
 གསུམ་ཞི་བའི་རྣམ་པ། ལྷ་མོ་དགུ་ཞི་ཁོ་ཕྱེད་མ། ལྷ་པར་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མའི་འཕ་ཐབས་
 ‘འཕྱར་བ་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་བཞུགས་པ།’² རོ་རྗེ་རྗེ་མ་མན་གྱི་འཁོར་ཉི་ཤུ་དོ་རྗེའི་སྐྱིལ་གྲུང་གིས་
 བཞུགས་པ། རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་གཙོ་བོ་ལ་འཕྱུང་པ། ཁོ་བོ་རྣམས་ཁོ་བོའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པ་གཡས་བསྐྱུལ་གཡོན་བརྒྱུད་བའི་³སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུ་རྩ་མ་གཅིག་པ། དབུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཞལ་ཅ་ཞལ་ཡིན་པས་གཞན་
 གཉིས་དེའི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་གའི་མགྱེན་པའང་གཅིག་ཡིན། རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་
 བྱི་དབུ་སྐྱ་མ་ལུས་པ་སྐྱི་བོར་བཅིངས་པ། ཕྱེད་བཅིངས་ནི་ལྷག་མ་ཕྱིར་ཉིལ་བ། རིན་པོ་
 ཆའི་རྒྱན་⁴བརྒྱད་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ནི་རིན་པོ་ཆའི་ཅེ་ཐོན་ལྷ་སྐྱུད་པས་སྐྱེལ་བ་ཤོག་ཞུ་ཞེས་པ་
 དང་དོན་གཅིག །སྟོན་རྒྱན་ནི་གྲིས་པ་ལྷ་བྲ། མགུལ་རྒྱན་ནི་མགུལ་འཁོར་ཅམ་གྱི་རིན་པོ་
 ཆའི་རྒྱན། སེ་མོ་དོ་ནི་མགུལ་རྒྱན་ནས་ཏུ་མའི་བར་དུ་སྟེབ་པ། དོ་འལ་ནི་བརྒྱ་པ་སྟོམ་

1 ལྷ་བསྟོན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྣོམ་དཔོན་སྐྱུའི་བྱང་ཆུབ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པར་ཞེས་པའི་བདག་པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སྣོད་པར་མཛད་པ་པོས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྐྱུལ་པར་མཛད་དེ།” ཞེས་སོ། །
 2 འཕྱར་བ་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་བཞུགས་པ། རྫོ་སྐྱིད་དཔའ་མ།
 3 བརྒྱུད་པའི་རྫོ་སྐྱིད་དཔའ་མ།
 4 མ་དཔེར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་ལྷ་ལ་འཕྱོར་དག་རིམ་ལྡར་བཞོད།

གྱི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ། ལྷག་གཤམ་ནི་ལག་པའི་མཁུག་མའི་རྒྱུ་དང་དབྱེད་རྒྱུ་གཉིས་
ཞབས་གཤམ་ནི་ཞབས་ཀྱི་མཁུག་མའི་རྒྱུ། འོག་པག་ནི་རིན་པོ་ཆའི་ཚར་ཚར་དུ་མས་
བརྒྱུ་པའི་སྐྱ་རགས་ཁྲད་པར་ཅན། ལོགས་ཀྱི་གཤམ་ནི་སྐྱོགས་གཉིས་ཀར་སེ་རལ་ཁར་
བྱས་པའོ།།

གསུམ་པ་(འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་སྤྱིང་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་)

ནི། འདྲིའི་སྐྱག་མོས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་དང་
ཚོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འདྲིའི་སྐྱག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་སྤྱད་པ་སོགས་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཤམ་པ་ནི། ཐེག་
པ་འདྲིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཤམ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་འདྲ་བའི་གཤམ་བྱ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལས་དུ་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་བའི་གཤམ་
བྱ་ལ་འཛོག་ཅིང་། ངན་སོང་བ་ནི་ཚོས་བྱེད་པའི་རྟེན་ཏུ་མི་ཁོམ། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ཁམས་
དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད། སྤྱིང་གཞན་ན་ཆེ་དེ་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་
དེ་ལ་སློན་པ་མེད་ཅིང་སྐྱུན་ཚོངས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པ་སོགས་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་
སྐྱོབས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་གཤམ་བྱ་ཡིན་ན་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པར་
གྲུབ་པས་འདྲིའི་ཚོས་མཐུན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་ལའང་འཛམ་བུ་
སྤྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ད་ལྟར་གྱི་འཛམ་བུ་
སྤྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་ཚོས་མཐུན་ཀྱི་དཔེར་བྱས་པས་ཚོག་མོད། བསྐྱལ་པ་
དང་པོའི་མི་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། དེ་ཡང་འཆི་བ་སྤྱིང་བྱེད་སྐྱག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་
ལས། འཆི་བ་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱག་མོས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱེད་དགོས། ལྷག་མོས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་
ནི་གཞལ་ཡས་ཁར་དུ་སྐྱ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞལ་ཡས་ཁར་བསྐྱེད་པ་ཡང་

སྣོད་ཀྱི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་མི་ཆགས་
 པའི་ཐོག་མ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཡིན་པས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱལ་བ་དང་
 པོའི་མི་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དེ་ཉི་ལ་དང་ཚོས་མཐུན་
 པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉི་ནས་བར་དོ་བྱུང་བའི་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་
 བར་དོ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱེད་མེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནི་
 བར་དོ་བ་དེ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངས་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་དུ་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཉི་ལ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཉི་ལ་དང་ཚོས་མཐུན་དགོས་
 སུ་ཚུགས་པོ། སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ལ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་ངོས་བཟུང་སྣོས་མི་དགོས་ཏེ།
 འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཉི་ལ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པས་སོ་སྣམ་ན།
 དེ་ཡང་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ལམ་ནི། མར་སྐྱུང་གཞི། ཡར་འབྲས་
 བུ། བར་དུ་རྫོགས་རིམ་གསུམ་ཆར་དེར་རྣམ་པ་མཐུན་པ་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱུང་
 གཞིའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་པོར་མ་ཟད། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུར་མངས་རྒྱས་
 པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་ལས། “འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་
 ཞུགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དངོས་བྱུང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
 ཏོ།། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།”² ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
 བ་རིམ་པ་དང་པོའི་ཚོས་མཐུན་སྐྱལ་གསུམ་གྱི་མཐུན་ཡུལ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་བསྐྱལ་བ་

1 མཚོག་གི་སྐྱུར་སྐྱེ་སྒྲིང་དཔར་མ།
 2 རྗེ་བསྟན་འཕེལ། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲིང་དཔོན་ལྷའི་བྱང་ཚུགས། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གུངས་༡༩༩༧༦ ལས་བྱུང་བ་བྱང་མི་
 འབྲས་སྟེ། “འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 དངོས་བྱུང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་རོ།། རྒྱ་དེས་ན་འདིར་མིའི་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།

དང་པོའི་མི་འཆི་བ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་ལམ་བསྐྱོན་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 པས་དེ་སྐྱུང་གཞིར་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་མི་བྱས་ཤིང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིད།
 དཔེར་ན་ན་ཉིང་འགགས་པའི་¹བྱེད་ཤིང་ད་ལོའི་མེས་བསྐྱེད་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།། འོ་
 བ་གང་སྐྱུང་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་
 རྒྱུའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱུང་གཞིར་བྱེད་པ། དེའི་ཚུལ་ནི་མངོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀའི་
 ལྷགས་ཀྱི་སེམས་སྣ་མ་ངེ་མ་དང་བཅས་པ་ལམ་བསྐྱོན་པས་²སྐྱོབས་ཀྱིས་སྐྱི་མ་ངེ་བྲལ་
 ཏུ་བྱས་པ་དེ་སེམས་སྐྱོང་བའི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྣ་མ་ངེ་མ་
 དང་བཅས་པ་ལམ་བསྐྱོན་པས་³སྐྱོབས་ཀྱིས་སྐྱི་མ་ངེ་བྲལ་ཏུ་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱོང་བ་མིན་
 ཉེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་ཡིན་ངེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིད། ཡང་ཚོས་ཉིད་མངོན་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ངེ་མ་བསལ་
 བའི་⁴སྐོ་ནས་ཚོས་ཉིད་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་སྐྱོང་བའི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་
 སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་ཏུ་གྱུར་བ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ངེ་མ་བསལ་བའི་སྐོ་ནས་སྐྱོང་བ་མིན་
 ཉེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ཟེན་པའི་བྱིད། ཡང་
 བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྐོ་ནས་
 བདག་འཛིན་རྒྱུན་གཙོད་པ་དེ་བདག་འཛིན་སྐྱོང་བའི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་ཤི་བར་
 དོ་གསུམ་རང་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ལམ་གྱིས་⁵སྐྱོང་བ་མིན་ཉེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་
 དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་དགོས་པའི་བྱིད། དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་
 སྐྱབས་སུ་སྐྱུང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོན་དགོས་པས། སྐྱུང་

1 འགགས་པའི་སྐྱོང་དབང་ལ།
 2 མ་དཔེར་སྐོ་ནས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཤོད།
 3 མ་དཔེར་བསྐྱོན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཤོད།
 4 གསལ་བའི་སྐོ་སྐྱོང་དབང་ལ།
 5 མ་དཔེར་ཀྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཤོད།

གཞི་གསུམ་པོ་དེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྤངས། དེས་རྒྱུད་སློན་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་
 སྐབས་སུ་དངོས་གནས་ལ་སྤངས་ཏེ། སྤང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དང་ནམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཚོས་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་འབྱུང་། དེ་ལ་བཏེན་ནས་འབྲས་དུས་
 ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། རང་གཙོ་པོ་དོན་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་
 ཀའི་ས་བོན་རྒྱུ་ངམ་ལྟ་བམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་
 རྒྱ་ལྟ་བུས་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་
 བས་ཅིག་པ་སོགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་¹འཇུག་པ་ལ་
 ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་མཚམས་ནས་སྟོས་པའི་དོ་བོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས། སྤྱི་པོ་ནས་འཇུག་ཏེ་
 ལུས་གང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སོབ་སྟེ། དོན་
 རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏེ་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་བྱེད་
 པའོ།། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ།² སྟོབ་མ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་
 སྟོན་པ་འཇུག་པ་དང་། དོན་རྗེ་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་ནས་འཇུག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་ནས་ཐལ་
 བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་ནས་སོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། འདྲིའ་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ།། སེམས་ཅན་ནམས་དོན་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་
 བས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་ནི་གཞན་ལས་ལོགས་སུ་

1 མ་དཔེར་“འཇུག་པ་”ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རྣམས་འཕྲོར་དག་རིམ་ལྟར་བཀོད།
 2 ཡོད་དོ།། རྒྱ་སྐད་དབང་མ།

མ་གསུངས་ཀྱང་། དཀྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་བཤད་པ་སྣང་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནམས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་སྣང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་གྱི་མངོན་
པ་འདི་གཞི་ལ་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་སྦྱར་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་
སེམས་ཅན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་གཙོ་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་
ཀའི་རྒྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་སྣང་ནས་གཞོད་མངོན་གྱི་བར་གྱི་སྣ་ནམས་སྦྱར་བྲངས་ཏེ།
རང་གི་སྦྱི་བོར་འགོད་པ་ནས་རྒྱང་མཐོལ་དུ་འགོད་པའི་བར་བྱས། སྤང་སོགས་དང་དོ་པོ་
དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་མོ།། འདི་གཞི་ལ་
ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་སྦྱར་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་བསྐྱོས་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱང་
པའི་གཞི་འདིངས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་ཅ་རྒྱུར་ཐིག་ལེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྣ་པོ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོམ་མོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།
སེམས་ཅན་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་གྱི་སྣ་དོན་དམ་པའི་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་སྦྱོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུར་སེམས་ལས་
བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་གྱང་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་
པའི་ལོངས་སྦྱོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པར་དང་
པོའི་མགོན་པོ་སྦྱུལ་སྦྱུ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་སྦྱུལ་སྦྱུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྦྱར་ལམ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སེམས་ཅན་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་གྱི་སྣ་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་
པའི་ཚོས་སྦྱོར་བསྐྱོམ་པ)ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ།།

༡ མ་དཔེར་འགོད་བྱའི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

དང་པོ་(མཐུན་ལུས་བཞད་པ་)ནི། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་
 བར་གྱུར་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་རྒྱལ་སྐྱོན་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ།
 གཞི་དུས་གྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས། སའི་ཁམས། མིག་གི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་གྱིས་
 བསྐྱེས་པའི་གཟུགས། ལག་པ་གཡས་དང་དཔུང་པ་གཡས་པའི་ཚིགས་ལ་གནས་པའི་
 རྒྱུད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར། དེ་ལ་སྤྱི་རྟགས་ནང་རྟགས་གཉིས་
 ལས། སྤྱིའི་རྟགས་ལ་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷུས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལྷུང་ལས་སྤྱ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་འགྱུར། ལྷུས་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་བྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར། གཞི་དུས་
 གྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་མིག་མི་གསལ་བ་རབ་རིབ་ཅན་དུ་འགྱུར།
 སའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷུས་ཤུགས་ཆེར་སྐྱེས།¹ མིག་གི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་
 སུ་མིག་འབྱེད་འཇུག་མི་ཤེས། རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་
 ལྷུས་གྱི་མངལ་ལལ་ཞིང་ཉམས་སྣོན་པར་འགྱུར། བྱང་རྟགས་ལ་སྤྱི་གུ་རྒྱ་བུའི་
 ལྷུང་བ་འགྱུར། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། གཞི་དུས་གྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། རྒྱའི་ཁམས། རྣ་
 བའི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྐྱ། ལག་པ་གཡོན་པ་དང་དཔུང་པ་གཡོན་
 པའི་ཚིགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ལ་སྤྱི་རྟགས་དང་
 བྱང་རྟགས་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་རྟགས་ལ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དབང་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱལ་བཏང་སྣོན་པ་གསུམ་མི་འདྲ། གཞི་དུས་གྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱལ་བཏང་སྣོན་པ་གསུམ་མི་
 འདྲ། རྒྱའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཁ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་ཁག་རྣམས་ཤུགས་ཆེར་སྐྱེས། རྣ་བའི་
 དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་བས་སྤྱི་ནང་གི་སྐྱ་མི་ཐོས། རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྐྱ་
 ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་བའི་ནང་གི་ཕུར་སྐྱ་མི་འབྱུང། བྱང་རྟགས་སུ་དུ་བ་རྒྱ་བུའི་སྤྱང་བ་

1 མ་དཔེར་སྐྱེས་པ། ཞེས་གསལ་བ་གཞུང་གོང་ལོག་འཛོལ་དང་བསྐྱེད་པས་བཅོས།

འབྲུང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། མེད་ཁམས། ལྷའི་དབང་
 པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤི། ཁ་དང་ལུས་མོ་གཡས་པའི་ཚིགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་བར་གྱུར། དེ་ལ་སྤྱི་རྟོགས་ནང་རྟོགས་གཉིས་ལས། སྤྱི་
 རྟོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱི་
 རོན་མི་འབྲ། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་
 དུ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མི་འབྲ། མེད་ཁམས་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་ལུས་ཀྱི་བཟང་བཏུང་འཇུ་བའི་
 ལུས་བ་ཉམས། ལྷའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་དབུགས་སྤྱིར་རྒྱ་བ་འབྲ། ཅིང་ནང་དུ་རྒྱ་
 བ་ཞན་པའི་དབུགས་བཅེགས་མ་དེ་འབྲུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤི་ཐེམ་པའི་རྟོགས་
 སུ་སྣམ་ཤི་མི་ཚོར། རང་རྟོགས་སུ་མཁའ་སྣང་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྲུང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་
 པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་བུ་ཡེ་ཤེས། རྒྱང་གི་ཁམས། ལྷའི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་རོ་དང་རེག་བྲ། གསང་གནས་དང་ལུས་མོ་གཡོན་པའི་ཚིགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་བར་གྱུར། དེ་ཐེམ་བ་ལ་སྤྱི་རྟོགས་ནང་རྟོགས་གཉིས་
 ལས། སྤྱི་རྟོགས་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་ལུས་བསྐྱུས་བསྐྱོད་མི་ལུས།
 གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱིར་བྱ་བ་དང་དགོས་བ་
 མི་འབྲ། རྒྱང་གི་ཁམས་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་རྒྱང་བཅུ་རང་གནས་ནས་སྤྱིང་གར་འཕོ། ལྷའི་
 དབང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་སྤྱི་སྤོམ་ཞིང་སྤང་ལ་སྤྱི་ཅ་སྤོན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རོ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་སྤྱི་སྤོམ་རོ་མི་སྤོང་། རེག་བྲ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་ལུས་
 ཀྱིས་རེག་བྲ་མི་ཚོར། རང་རྟོགས་སུ་མར་མེ་ལྷུང་འབར་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དེ་འབྲུང་། དེ་ནས་
 ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྣང་བ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྲུང་།
 ལྷུང་བ་མཆེད་བ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟོགས་སུ་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྲུང་། མཆེད་བ་ཉེར་

༡ མཁའ་སྣང་མེ་བྱེད་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐོང་དབང་ལ།

ཐོབ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ནག་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་
པའི་རྟགས་སུ་སློབ་གསུམ་པོ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྣང་སང་གི་སྣང་བ་འབྱུང་། འོད་གསལ་དེ་
ལ་ནི་མིང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྣང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྣང་ནས་མི་གཡོ་བའི་
བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནས་ལག་པ་གཡས་དང་
དཔུང་བ་གཡས་པའི་ཚིགས་ལ་གནས་པའི་རླུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པའི་
བར་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཆེ་འབྲེང་བ་ལས། “གཟུགས་སྤང་རྟོག་
དང་མེ་སོང་དང་།། ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་།། གཟུགས་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་པ་
སྟེ།། ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ།།”¹ ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རིན་འབྱུང་
ནས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་ནི། ཚོར་བའི་སྤང་པོ་ནས་ལག་
པ་གཡོན་དང་དཔུང་བ་གཡོན་པའི་ཚིགས་ལ་གནས་པའི་རླུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་
དུ་ཐེམ་པའི་བར་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཚོར་བའི་སྤང་པོ་མཉམ་ཉིད་
དང་།། ལུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་།། སྤང་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་
ཡང་དག་ལྟ།།”² ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་འོད་དབག་མེད་ནས་དཔྱུག་སྟོན་
ཅན་གྱི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནས་ཁ་དང་ལུས་མོ་
གཡས་པའི་ཚིགས་ལ་གནས་པའི་རླུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པའི་བར་དང་
ཚོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།། འྱིན་ཟ་སྐྱ་ཡི་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེས། མདོར་བྱས། འོག་གངས་ 339 གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཆེ་འབྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
ཉིད་པས་སྤྱད་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་རྫོང་ལྷང་བྲངས་པ་ཁྲངས་སུ་བྱས་ནས་བཤོད།
2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེས། མདོར་བྱས། འོག་གངས་ 339 གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཆེ་འབྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
ཉིད་པས་སྤྱད་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་རྫོང་ལྷང་བྲངས་པ་ཁྲངས་སུ་བྱས་ནས་བཤོད།
3 དེས་ན་ དཔར་རྟོག་།

དབང་པོ་དང་།། ཇི་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ།།¹ ཞེས་གསུངས།། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དོན་གྲུབ་ནས་སྟོབས་པོ་ཆེའི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བྲིམ་བའི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ནས་གསང་གནས་དང་སྤུས་མོ་གཡོན་པའི་ཆོགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྲིམ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།། “འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་།། རྒྱང་ཁམས་སྟེ་ཡི་དབང་པོ་དང་།། རོ་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ།།”² ཞེས་གསུངས།། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་གཙུག་ཉིད་འཁོར་ལོས་སྤྱུང་བ་ནས་གཙོ་བོའི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བྲིམ་པའི་བར་ལོ།³ གུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྤང་བ་ལ་བྲིམ་བ་ནས་ཉེར་སྟོབ་འོད་གསལ་ལ་བྲིམ་པའི་བར་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།། “སྟེང་འོག་ཁྲོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས།། ‘རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྤང་བ་ཉིད།།’ རྣམ་ཤེས་སྤང་བོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། ‘རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བ།།’ ལྷ་རན་འདས་བཅས་གུན་སྟོང་དང་།། ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།།”⁴ ཞེས་གསུངས།། དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་འོག་ཏུ་མདོར་བྲས་ལས།། “བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བློ།། གསང་སྤྲུགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ལྷོ་ཕུ་ཅུ་ཏུ་”⁵ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་པའོ་སྟུང་དུ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་ཞིང་། རག་ཏུ་ཡང་ཕུ་ཅུ་ཏེའི་སྤྲུགས་

1 ལྷ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲུག། མདོར་བྲས། ཤོག་གངས་ ༣བཅ གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱད་དོན་མེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོར་གྱང་དེར་མ་རྟེན་པས་སྤྱད་ཐབས་མདོར་བྲས་སྤྱད་པོར་ཕྱིར་བྲངས་པ་ཁྲངས་སྤྱད་པས་ནས་བཤོད།

2 ལྷ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲུག། མདོར་བྲས། ཤོག་གངས་ ༣བཅ གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱད་དོན་མེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོར་གྱང་དེར་མ་རྟེན་པས་སྤྱད་ཐབས་མདོར་བྲས་སྤྱད་པོར་ཕྱིར་བྲངས་པ་ཁྲངས་སྤྱད་པས་ནས་བཤོད།

3 རང་ནི་རྫོག་མེད་དཔའ་ལ།

4 ལྷ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲུག། མདོར་བྲས། ཤོག་གངས་ ༣བཅ ལས་སྤྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤང་བ་ཉིད།།’ ‘རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།’ ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱད་དོན་མེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོར་གྱང་དེར་མ་རྟེན་པས་སྤྱད་ཐབས་མདོར་བྲས་སྤྱད་པོར་ཕྱིར་བྲངས་པ་ཁྲངས་སྤྱད་པས་ནས་བཤོད།

5 ལ་དཔེར་བརྟན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སྤྱད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བརྟན་ནས་བཅོས།

6 ལྷ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲུག། མདོར་བྲས། ཤོག་གངས་ ༣བཅ

བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཚོས་སྐྱུ།¹ འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུར་བྱེད་པའི་ལམ་
 བྱེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་ཚུབ་པ་དོན་དམ་པའི་དགྲིས་འཁོར་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་སོ།། ད་ནི་འདི་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། མཐུན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་
 འདྲམ་བྱ་སྐྱིད་པའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པའི་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་
 བའི་ཆེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་མི་འབྲད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
 དེ་རྣམས་སྐྱེས་ཡིན་པས་རྣམས་སྐྱེས་འཆི་བ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་
 འགགས་པར་མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གི་རྗེས་ལས་གྲང་། “སྐྱུར་བཤད་
 པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ལོ་བ་ནི། རྣམས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ནས་འཆི་བ་
 ཡིན་པས་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་ལོ་བའི་འོད་གསལ་
 ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཅམ་ཡོད་པས་དེ་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་པོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་པ་ནས་རྣམས་སྐྱེས་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་
 པོ་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་པར་བཤད་པ་ནི། དབང་སོགས་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་རྒྱུ་ཆད་ནས་ཅིག་
 ཅར་དུ་འགགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་སྤུང་སོགས་ཐིམ་རིམ་བཤད་པ་ནི་སྤུང་པོ་རང་
 རང་གི་རྣམ་ལེས་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འགགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་སྐྱེས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་³སོང་ནས་འཆི་བའི་
 ཆེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྣམ་ལེས་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་རིམ་གྱིས་
 ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་པ་⁴མི་འགལ་ཞིང་། རྣམ་
 གཞག་གི་རྗེས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། རྗེ་ཉིད་གྱིས་བྱས་ནས་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

1 ཚོས་སྐྱུར་ དཔར་སྟོང་།
 2 རྗེ་ཚང་ཁ་པ་ལྷོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ཆ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔལ་། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༧༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། བརྗོད་པ་གཉིས་པའི་རྣམས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཞེས་པར་རྣམ་གཞག་རྗེས་རྣམས་སྐྱེས་དབང་སོགས་ཞེས་གསལ།
 3 རིམ་གྱི་ཐ་མལ་བར་ ལྷོ་སྐྱིད་དཔར་མ།
 4 འགགས་པ་ ལྷོ་སྐྱིད་དཔར་མ།

བཞེད་དེ། གསུང་འགྲོས་ལས་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྩལ་སྐྱེས་རིམ་
 གྱིས་ཐ་མལ་བར་¹ གྱུར་ཞེས་བ་ཚེ་སྟོང་སྟོང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དུས་གྱི་དབང་གིས་མངལ་
 སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་པར་སོང་བ་ལ་བཞེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་སྤྲི་རྒྱུར་ཡང་། སྐབས་འགར་
 མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་བ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་མཐུན། ཡང་སྤྲི་རྒྱུར། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
 མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་ལྡན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་² འཆི་བ་དང་། ད་ལྟའི་ཁམས་
 དུག་ལྡན་བ་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་འབྲུང་བའི་ཐེམ་ཚུལ་ལ་མི་འབྲུང་བའི་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མེད་
 བས་དེ་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདྲིར་མཐུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་བ་ཡང་མངལ་སྐྱེས་ལ་
 དགོངས་བ་འབྲུང་ཞིང་། གསུང་དེས་མཐུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་གཞིར་བྱེད་པ་ལྷ་བཞི་
 ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ནོ།། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྟག་མོས་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་ལས་འགོད་པ་བསྐྱལ་བ་
 དང་པོའི་མི་བརྩལ་ཉེ་³ སྐྱེས་བ་དང་ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་ནས་དེ་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པ་མངལ་
 སྐྱེས་གྱི་འཆི་བ་དང་སྐྱོར་བ་འགྲིག་དཀའ་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ།། སྐྱོས་བས་ཚོག་གོ།

གཉིས་བ་(འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་བར་དོ་འབྲུབ་པའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་མངོན་བྱེད་ལྟ་
 ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱོམ་བ་)ལ། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ།། དང་པོ་(མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛུལ་བུ་སྤྱིར་
 བའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་བ་རིམ་གྱིས་འཆི་
 བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུང་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་བས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་གྱིས་
 ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛུལ་བུ་སྤྱིར་དུ་སྐྱེ་འབྲུང་གྱི་བཞེད་ལག་གི་
 རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རྒྱུང་གི་ལུས་ཅན་རྣམས་སྤོང་གྱི་སྐྱེད་པོ་རྟེན་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་

1 རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་ རྫོང་སྤྱིར་དབང་ལ།
 2 གྱུར་རིམ་གྱི་ རྫོང་སྤྱིར་དབང་ལ།
 3 རྩལ་ཉེ་ རྫོང་སྤྱིར་དབང་ལ།

གྲེ་ནས་དངོས་གནས་སུ་གྲུབ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷགས་སྡོག་¹གི་ཉེར་སྐོབ་ནས་སྡིག་
 རྒྱུའི་²བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་བར་དོའི་དོ་བོའི་བྱུང་བར་ནི། སྤ་བའི་ལུས་
 ཅན་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་པ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་པ་རི་བོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་
 དུ་འགྲོ་བ། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། ལས་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ལྷགས་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་
 དགག་པར་མི་གཙོད་པའོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྡིད་འཚོལ་དང་
 རི་བ་སྡིད་པ་བར་མ་དང་སྡོན་གྲུབ་གྱི་སྡིད་པ་རྣམས་སོ། ཚེ་ཚང་གྱི་བྱུང་བར་ནི་སྡིར་
 བར་དོའི་ཚེ་ཚང་ཞག་བདུན་ཡིན་ལ་བདུན་གོང་དུ་འཆི་བ་ཡང་ཡོད། སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་མ་རྙེད་
 བ་ཞག་བདུན་བདུན་ན་འཆི་ཚུང་རེ་བྲས། བདུན་པག་བདུན་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་རེས་པར་རྙེད་
 པས་བྲུབ་པོ། སྡིད་པ་འཕོ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་ནི། དམུལ་བར་སྐྱེ་ན་བཤང་ལམ་དང་། ཡི་
 དུགས་སུ་སྐྱེ་ན་ཁ་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་ན་ཚུ་ལམ། མིར་སྐྱེ་ན་མིག །འདོད་ལྟར་སྐྱེ་ན་ལྟེ་
 བར་། གནོད་སྐྱེན་དུ་སྐྱེ་ན་སྒྲ། གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྟར་སྐྱེ་ན་མིག་དབུས། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་སུ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བོ་ནས་འཕོའོ། མཐོང་ཚུལ་བྱུང་བར་ནི། བར་དོ་རིགས་མཐུན་དང་
 ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོང་། བོངས་ཚོད་³གྱི་བྱུང་བར་ནི་འཇམ་བུ་སྡིང་པའི་མིའི་
 བར་དོ་བྱིས་པ་ལོ་ལྷའམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུའོ། རྣམ་པའི་བྱུང་བར་ནི་རན་འགྲོའི་བར་སྡིད་
 ལུང་བ་ནག་པོ་བརྒྱུང་བའམ་མཚན་མོ་ལུན་ནག་གིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་
 སྡིད་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་བརྒྱུང་བའམ་མཚན་མོ་རྩེ་འོད་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སའི་དངོས་
 གཞི་ལས་བཤད། ཡང་དམུལ་བའི་བར་དོ་སྡོད་དུམ་མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དུགས་
 གྱི་བར་དོ་ཚུ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་མིའི་བར་དོ་གསེར་
 ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྟའི་བར་དོ་དཀར་པོ་སོགས་སུ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་

1 མ་དཔེར་“ལྷགས་བསྐྱེད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དུགས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོམ།
 2 མིག་རྒྱུའི་ རྫོ་སྡིང་དཔེར་མ།
 3 མ་དཔེར་བོང་ཚོད་“ཅེས་གསལ་ཡང་། དུགས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོམ།

མདོ་ལས་བཤད། བྱད་གཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྣོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་
 བྱད་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པ། འགོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རན་འགོའི་བར་དོ་སྐྱེ་གཙུག་ནས་
 འགོ་བ་དང་། མིའི་བར་དོ་ཐད་ཀར་¹འགོ་བ། ལྷའི་བར་དོ་སྲིད་དུ་འགོ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་
 བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད། དེ་ཡང་། འདོད་ཁམས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་
 བར་དོ་ཡོད་ཀྱི། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་མེད་དེ། གང་དུ་ཉི་བའི་གནས་དེ་ཉིད་
 དུ་མིང་གཞིའི་སྤང་པོ་ཅམ་ལས་འགྲུབ་²པས་སོ།། སྐབས་འདིར་རྣམ་གཞག་ལས་ནི་བར་
 དོ་ཁྱད་པར་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་བ་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ནས་ཡུམ་
 ཀྱི་སྐྱམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ། གཞོན་ལྷ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འོད་ཀྱིས་སློང་བཞི་བྱེ་
 བ་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་བཤད། དེ་ལ་དགོས་པ་སྐྱེ་བོ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་དེ་
 བེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་སྣང་སྐྱེ་བ་
 མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེས་པའི་སྣོད་པའི་ངང་ལས། གདན་དབུས་མ་ཉི་གདན་གྱི་སྣོད་
 དུ་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྣོད་དུ་ཨྱོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྭ་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར། དེའི་སྣོད་དུ་ཉྱུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། དེའི་སྣོད་དུ་ཨྱོ་
 ཉྱུང་ལྷོ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྣོད་ནས་སྣོད་དུ་བཅེགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་བརྒྱ་ཡི་གེ་དང་བཅས་
 བ་ལས་ནས་དང་། ཉི་མ་མས་ནས་རྩྭ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩྭ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མ་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་
 རྩོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྣོད་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་བཀུག་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ནས། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་

1 རྩྭ་སྣོད་དཔེར་མར་ཐད་དཀར་ཞེས་པ་མ་དག
 2 ཅམ་སྐྱེ་བ་ རྩྭ་སྣོད་དཔེར་མ།
 3 མ་དཔེར་ཨ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རྣམ་འགྲོར་དག་ཤིང་དང་བསྐྱེད་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅས།

བར་རྒྱུད་སེམས་ཅོམ་རྒྱ་བར་སྤང་བ་དེ་ངོ་སྤྲོད་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱ་ཞིང་། དེ་བཟུང་བའི་དོན་ཏུ་
 ངག་ཏུ་ཡང་ཨོྲ་ཟླ་རྒྱ་ཏུ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་བར་བྱའོ། རྩེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས། འདིའི་བར་ནི་མངོན་བྱུང་གཉིས་པ་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་ཚུབ་པའོ། དེ་
 རྩེ་བྱའི་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་ཚུབ་པའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉི་གདན་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་གནས་པ་ནི་འདི་ནས་བཟུང་
 རྩེ་སྤྱིལ་སྤྱོད་སེམས་ཞེ་སྤང་རྩོ་རྩེར་མི་བསྐྱུར་བར་གྱི་གདན་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྤང་
 གྱི་རྒྱ་བ་ཉི་གདན་ལ་ཐེམ་པའི་སྤྱིང་ཏུ་ཞེས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པའོ། རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་
 ཚུབ་པ་གོང་ཏུ་བཞད་པ་དེ་སྤྱང་བྱ་ཡི། ཁ་ཅིག་མདོར་བྱས་ལས། “སྤྲལས་དང་བརྒྱ་ཉི་
 མ་དག །རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།”² ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་བྱས་ནས་བར་གྱི་
 རྒྱ་བ་ལ་བརྒྱ་སྤྲལས་དང་བཅས་པ་ཡས་ནས་ཞུགས། ཉི་མ་མས་ནས་ཞུགས་པའི་རྒྱ་བ་
 དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་ཚུབ་པའི་རྒྱ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།³ མདོར་བྱས་ལས་དེ་ཅམ་
 མི་གསལ་ཡང་། རྒྱོན་གསལ་ལས། “དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་
 དགྲིལ་འཁོར་དེ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནམ་པར་བསམ་བར་བྱའོ།”⁴ ཞེས་པ་དང་། མདོ་
 བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། “དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་བར་བསྐྱས་ལ།”⁵ ཞེས་རྒྱ་ཉི་བད་གསུམ་སྤྲལས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་ཚུབ་པའི་རྒྱ་བ་དེ་
 ལས་ཚུ་བྱུང་རྩོལ་བའི་ཚུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཨོྲ་དཀར་པོ། ལྷ་ཅད་མར་པོ། རྩེ་སྤོན་པོ་གསུམ་རྒྱ་

1 རྒྱམ་ དཔར་རྟེན།
 2 རྩེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། མདོར་བྱས། འོག་གངས་3བཅ
 3 མི་འཐད་དེ། རྒྱ་ལྷོང་དཔར་ལ།
 4 རྩོམ་ཁ་པ་རྒྱ་བཟང་གསལ་བའི་གསུང་འདུལ། རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཙུ་གཅིག་ལ། གཙང་བར། འོག་གངས་33བཅ ལས་བྱུང་བ་
 རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉེ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནམ་པར་བསམ་བར་བྱའོ།” ཞེས་
 སོ། །གཞུང་ཏུ་སྤོན་གསལ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་བསྐྱེད་འགྲུར་ཁོང་གི་སྤོན་གསལ་ལས་མ་རྟེན་པས་རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན་མོ། ཞུངས་སུ་བྲངས་ཡོད།
 5 རྩེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། མདོ་དང་བསྐྱེད་པ། འོག་གངས་13བཅ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཉེ་རྒྱ་
 བའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་བར་བསྐྱས་ལ།” ཞེས་སོ། །

བ་དེའི་དབུས་སུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་བྱང་གསུམ་པ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ།།
 ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྱོད་པ་བཅུ་གསུམ་རིགས་ལྟ་བུའི་འཁོར་བཅས་སྐྱབས་
 བྱངས་ནས། རྣམ་སྣང་གསུམ་རིན་འབྱུང་འཁོར་བཅས་ཨོ་ལ་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་
 གྲུབ་འཁོར་བཅས་ལྷུང་ལ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་འཁོར་བཅས་རྩྭ་ལ་ཐེམ་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་
 བསམས་ལ། དག་དུ་བཟོ་སྐྱེད་ཀོའུ་ཉི་ཞེས་བཟོད་ནས་དོ་རྗེ་དེ་དངོས་སུ་པའི་ར་རྒྱལ་བྱས་
 ཉེ། མངོན་བྱང་བཞི་པ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ།། དོ་རྗེ་དེ་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ནི། དེ་
 ལས་བྱང་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་། ཅེ་ལྟ་བར་
 བྱེད་པ་ནི། དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ཕྱག་དང་པོའི་དོ་རྗེ་དེ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་།
 དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་ནི། དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དོ་
 རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལོ།། དོ་རྗེ་ཡི་
 གོ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱུ་མདོག་
 དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ལས་
 པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ།། ལོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་མཐུན་སྦྲུང་ན། གཞི་ལ་སྦྲུང་བ་
 དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་སྦྲུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྦྲུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བེད་ལྟོ་རྣམ་གཞག་ལས། “བར་དོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཐེན་མ་ཐག་དུ། འདིས་བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་
 པས་ལྟེ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཉེ།”¹ ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་དང་སྦྲུང་
 ལ་དེའི་ཚུལ་ནི་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་འཆི་བ་དང་ཚོས་

¹ ལྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་ལྟེ་བྱང་ཚུལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། ལོག་གྲངས་ ༡༩༩༥ ལས་བྱང་བཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིས་བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་པ་སྐོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྟེ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཉེ།” ཞེས་སོ།།

མཐུན་པར་བཤད་ཟེན། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཉི་ཟླ་བརྒྱ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ནི། འཆི་བ་
 འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་སྟོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐོབ་མཆེད་སྣང་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། ཉི་ཟླ་
 བརྒྱ་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་ཐོབ་མཆེད་སྣང་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་
 རྒྱང་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། བརྒྱའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ་
 འོ། ཐོབ་མཆེད་སྣང་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི། བར་དོའི་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་
 སེམས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དེ་མཚོན། འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱ་
 བ་ལ་ཐེམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་དེ་
 མཚོན། ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནི་བར་དོའི་དག་དང་ཚོས་མཐུན། ལྷག་མཚན་ལས་བྱང་
 ཚུབ་པ་བར་དོའི་ཡིད་དང་ཚོས་མཐུན། ལྷ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བར་དོའི་ལྷས་དང་
 ཚོས་མཐུན། ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོའི་བྱ་བ་དང་ཚོས་མཐུན།
 གཙོ་བོ་འཕྲོས་པའི་དབང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ལྷག་མ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་འདྲ་བ་ལ་ཉི་ཟླ་བད་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི།
 འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་སྟོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐོབ་མཆེད་སྣང་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་
 རྒྱང་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། བརྒྱའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་
 བསྐྱོམ་པ་ནི། བར་དོའི་ལྷས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་པ་ལས་རྒྱ་བར་རྒྱར་པས་ནི། བར་དོའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བྲངས་པ་དང་ཚོས་མཐུན།
 དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་དེ་ལ་ཐེམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དའི་རྒྱང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཚོས་མཐུན། ས་བོན་གསུམ་མངལ་གྱི་
 ལྷས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། དེ་རྣམ་བར་དོའི་ལྷས་དག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་

༡ རྩོགས་པ་ལ་ དབང་རྙིང་།

དང་བཅས་པ་སྐྱུངས་པའི་¹དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པའི་སྐྱེད་ཏུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསམ་པ་གསུང་ཚོས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིགས་ལྡན་འཁོར་བཅས་སྐྱུན་བྱངས་
 བ་སོགས་ནི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ཕྱག་སྐྱེད་པ་
 ཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་འོ།།
 རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་སྐྱུར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་
 ཚོས་མཐུན་ཞིང་འབྲུག། ཉི་རྣམ་པ་ད་གསུམ་ནི་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་ལྷུས་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 བྱང་བའི་ཕྱག་སྐྱོག་གི་སྐྱུང་བ་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། ཉི་རྣམ་པ་ད་གསུམ་གྱི་སྐྱུའི་ཡི་
 གེ་གསུམ་ནི་དེའི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་རྒྱུང་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། དེའི་སྐྱེད་གི་ཡི་གེ་གསུམ་
 བའི་དེའི་བཞོན་པར་བྱུར་པའི་རྒྱུང་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདེས་
 བ་ལས་རྣམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྐྱ་ལྷུས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ངོ་པོ་
 དབྱེད་མེད་པ་དང་ཚོས་མཐུན། ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བསྐྱུ་
 བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། སྐྱ་རྡོ་གསལ་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་རྣམས་
 བའི་སྐྱ་ལྷུས་པའི་སྐྱ་གསུང་ཕྱག་སྐྱེད་པ་བཞི་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྐྱོན་པར་
 བྱེད། རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པའི་སྐྱ་ལྷུས་པའི་ཕྱག་སྐྱེད་པའི་ཚེན་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྡོག་པས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 ལྡན་མཚོན། དང་པོའི་མགོན་པོ་དཀར་པོར་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྐྱ་ལྷུས་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོར་
 ཡོད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྐྱོན་པར་བྱེད། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་ན། ས་
 བོན་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རིགས་ལྡན་འཁོར་བཅས་སྐྱུན་བྱངས་པའི་སྐྱོ་བསྐྱུ་
 དང་། རྡོ་རྗེ་དང་སྐྱ་རྡོ་གསལ་པ་རྣམས་ནི། འབྲས་བུས་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་གི་

1 ལྡོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་དཔེ་མཛན།
 2 མ་དབང་རྒྱ་ཞེས་གསལ།

བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་
 རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་ཚོས་མཐུན། རྩ་ཉི་བད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པས་ནི། རྒྱལ་བའི་
 ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་འདུག་གི་སྐྱ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་མཆེད་
 རོབ་གསུམ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་དང་ཚོས་མཐུན། ཉི་རྩེ་བད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་
 འདྲེས་པ་ལས་རྩེ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྩེ་བ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྱང་མཆེད་རོབ་གསུམ་
 རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་
 རོ་བོ་དབྱེད་མེད་པ་དང་ཚོས་མཐུན།

གསུམ་པ་(བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོད་སེམས་སྤྱད་
 བའི་སྐྱལ་སྐྱོབ་སྐྱོམ་པ་)ལ། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་པར་
 བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། སྤར་བཤད་པའི་བར་དོ་བ་དེ་འཛམ་གུ་
 སྤྱིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། མ་ནད་མེད་ཅིང་རྩེ་མཚན་དང་ལྡན་པ།
 འི་བ་ཉི་བར་འཁོར་བ། བ་མ་གཉིས་པན་ཚུན་ཆགས་ཤིང་ལྷན་པ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་ཚང་དགོས་
 བར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཤད། མངལ་ནས་འདྲ་བ། རྒྱལ་མའི་རྟེན་པ་འདྲ་བ། རྒྱུད་
 མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། བ་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་
 སྤྱི་ཕྱིར་བབས་པའམ་དུས་མཉམ་དུ་བབས་ཀྱང་ས་བོན་རུལ་པ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པ་དང་།
 འི་བ་དེས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་བསགས་པའམ། བ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འི་
 བ་དེའི་པ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་གསུམ་དང་
 བལ་དགོས་པར་དགའ་བོ་མངལ་འདུག་གི་མདོ་ལས་བཤད། དེ་སྤར་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བལ་བའི་འི་བ་དེས་པ་མ་གཉིས་ཉལ་བོ་བྱེད་པ་
 མཚོང་སྟེ། པའི་ཁམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས།¹ ཅ་སྟོང་པལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་བའི་

¹ ཞུགས་པ། རྩོམ་སྐྱེད་དཔར་མ།

ཐེག་ལེ་དང་འགྲོགས་ཏེ། མའི་མངལ་དུ་ཁྱ་ཁག་འདྲེས་པའི་དབྱུང་སྐྱ་ཉིང་མཚམས་¹སྦྱར།
 དེའི་ཚེ་ཁམས་དཀར་པོའི་སྒོ་ནས་མངལ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། སྤྱི་སྤྱིས་མ་འདྲ་བ་ལ་ནང་
 །ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མེར་མེར་པོ་དང་། སྤྱི་ནང་གཉིས་གཞོ་²ལྟར་བསྐྱར་བའི་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་།
 །ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མཚན་མི་བཟོད་པའི་གོར་གོར་པོ་དང་། །ཤར་ཡང་གྱུར་ལ་མཚན་ཡང་
 །བཟོད་པའི་འཁྲང་འགྱུར་དང་། འགྱུར་པོ་ལྷ་དོད་པའི་རྐང་ལག་འགྱུས་བ་སྟེ་ལྷོའོ། དེའི་
 དང་པོ་མེར་མེར་པོ་མི་བསྐྱོད་བ་དང་སྦྱོར། ལྟར་ལྟར་པོ་རིན་འགྱུར་དང་སྦྱོར། གོར་གོར་
 པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་སྦྱོར། མཁྲང་འགྱུར་དོན་གྲུབ་དང་སྦྱོར། རྐང་ལག་འགྱུས་བ་རྣམས་
 ལྟར་དང་སྦྱོར། ཁམས་དམར་པོའི་སྒོ་ནས་མངལ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་བ་དམར་པོ།
 གོང་བྱ་དང་མཁྲང་འགྱུར། ཡང་དག་པར་འདྲེས་བ་དང་ལྷ། དེའི་དང་པོ་ལྷ་བ་མི་བསྐྱོད་བ་
 དང་སྦྱོར། དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་སྦྱོར། གོང་བྱ་རིན་འགྱུར་དང་སྦྱོར། མཁྲང་འགྱུར་
 དོན་གྲུབ་དང་སྦྱོར། ཡང་དག་པར་འདྲེས་བ་རྣམས་ལྟར་དང་སྦྱོར། ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ལ་ཁྱ་
 བ་རྐང་རུས་བ་གསུམ་སྟེ། བ་ལས་ཐོབ་པའི་མངོན་གསུམ་དང་། དམར་པོ་དེ་ལས་ཤ་
 བགས་བ་ཁྲག་གསུམ་སྟེ། མ་ལས་ཐོབ་པའི་མངོན་གསུམ་འབྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱ་དང་
 སེན་མོ་དང་བ་སྐྱ་ལ་སོགས་བ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བ་རྣམས་དང་། ཐོ་མོའི་མཚན་
 མ་རྣམས་དང་། ཁ་ནས་འབྱུང་བའི་དབྱུངས་རྒྱུད་དང་། གྱེད་བ་སྟེ་རྐང་ལ་སོགས་པའི་
 དག་གི་གནས་བརྒྱད། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྲན་བ་རྫོགས་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་
 མངལ་ཆགས་ནས་ཐོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཡིན་ན་མའི་སྒོ་གཡས་སུ་ཁ་སྐྱལ་གཞུང་ལ་སྦྱོགས་ཏེ་
 ཙོག་བྱ་དང་། མོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཡིན་ན་མའི་སྒོ་གཡོན་དུ་ཁ་མདུན་ངོས་སུ་སྦྱོགས་ཏེ་ཙོག་
 ཡུར་གནས། གནས་པའི་ཡུན་ཚད་ཀྱང་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་ཞག་བདུན་

1 མ་དཔེར་“འཚམས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 2 གཉིས་ཚོ་སྒོ་སྒྲིང་དཔར་མ།

སྤག་སོ་བརྒྱད་གནས་པར་བཤད། སའི་དངོས་གཞིར་དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཙའ་
 བར་གསུངས། སྡོམ་འབྲུང་ལས་ལྷ་བ་བཅུ་བ་ལ་སྤྱིར་འབྲུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་
 གསུངས། ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་རིལ་པོ་¹དག། རོ་བཅུར་བྱེད་པ་ལ་མཐུན་པས་དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། མངལ་དུ་ཞག་བདུན་སྤག་སོ་བརྒྱད་གནས་པའི་སོ་བྲུག་པ་ལ་མངལ་དུ་མི་དགའ་
 ཞིང་སྤྱིར་འབྲུང་བར་འདོད་པའི་སྣོད་དེ་འབྲུང་། སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་དུ་བྱི་ང་བ་དང་མི་
 གཙང་བའི་སྣོད་དེ་འབྲུང་། སོ་བརྒྱད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བས་མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེ་ཚོས་འབྲུང་གི་སྣོད་སྤོགས་པར་བྱེད། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་ཁ་ཐུར་²དུ་ལྟ་བ་
 ཞེས་བྱ་བས་མགོ་མཚུག་བསྐྱར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་བཙའ་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་ཅིང་མིང་འདོགས་པ་སོགས་བྱེད་དོ། དེ་ལ་ཡང་གྱིས་པ། གཞོན་ཅུ། དར་བབ།
 དར་ཡོལ། ཟན་པོའི་གནས་སྐབས་དང་ལྷ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལྷ། ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དང་། དང་པོའི་
 མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱུ་རྟོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ལུས་དགྱིལ་དགོད་པའི་
 ཚུལ་དང་། སྤྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སེམས་དབང་སྤུམ་བཅེགས་
 བྱས་ཏེ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའོ། དང་པོ་(ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་
 ལས། “གཞུང་འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྐྱོམ་པ་པོས། རྣམ་འཕྱོར་བཞི་ལས་བྱུབ་པ་
 བྱི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུགས་པས་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།”³ ཞེས་ཚོས་མཐུན་
 སྦྱོར་བར་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་པ་ནི།

1 རིལ་བུ་སྣོད་དབང་མ།
 2 མ་དབང་འབྲུང་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་སོ་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཙའ་
 3 ཕྱི་བསྐྱེད། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྣོད་དཔོན་སྤྱིའི་བྱང་ཚུལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། ལོག་གངས་196བལ་ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཞུང་འདིས་
 རྣམ་འཕྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱུབས་པ་བྱི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུགས་པས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ” ཞེས་སོ།

གཞི་ལ་མོ་མོ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཐུན། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་
 མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པར་བྱས་ཞེས་པ་ནི། མོ་མོ་གཉིས་གྱི་
 ཅ་ནང་སོ་སོ་¹ ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་གང་བ་དང་ཚོས་མཐུན། མི་བསྐྱོད་
 པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་འབྲེས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་དཀར་དམར་མའི་
 གསང་གནས་སུ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་དང་ཚོས་མཐུན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ནི། པ་མ་
 གཉིས་བདེ་བས་ཚིམ་པ་དང་ཚོས་མཐུན། དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ།
 སྐྱལ་སྐུ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནི། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་ཁྱེད་ཁྱེད་འབྲེས་
 པའི་དབྱུས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་གྲངས་པ་དང་ཚོས་མཐུན། སྐྱལ་སྐུ་དོར་སེམས་གྱི་ལུས་
 ལ་བཀོད་པའི་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ཁྲོ་པོ་རྣམས་མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེའི་སྤང་པོ་ཁམས་དབང་པོ་ཡུལ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ཚོས་མཐུན། སྐྱེ་བྱིན་
 རྒྱབས་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་དང་ཚོས་མཐུན། གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ནི་མངལ་
 གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རག་གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཚོས་མཐུན། ལུགས་བྱིན་རྒྱབས་ནི་མངལ་
 གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན། དམ་
 ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་
 ཚོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་རེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་གཉིས་ནི་མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེའི་སྤང་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་ཚོས་མཐུན། སྐྱལ་སྐུ་དོར་སེམས་ལ་རིགས་
 བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་ནི་མངལ་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་བཅས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ཤེས་གྱིས་
 མིང་འདོགས་པ་སོགས་དང་ཚོས་མཐུན། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་²བསྐྱོམ་པ་ནས་རིགས་

¹ མོ་མོར་སྐྱོད་དཔར་མ།
² ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྐྱོད་དཔར་མ།

བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའི་བར་སྐྱུང་གཞི་དང་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། གནས་གྱི་
 དེ་ཉིད་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་བར་ནི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་སྡོན་འགོ་ཡིན་པས་སྐྱུང་གཞི་
 དང་མི་སྦྱོར། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས་དངོས་བྱུང་འགྲིང་བསྐྱབ་པའི་བར་ནི་འབྲས་བུས་དང་
 སྦྱོར་གྱི། སྐྱུང་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་ཉེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལ་གང་དུ་འཚང་
 རྒྱ་བའི་གནས་སྐྱུག་མོས་ཀྱི་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱུག་མོས་ཀྱི་སྤྱིའི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ། གང་གི་ངོ་བོར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉེན་སྐྱུག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་
 པའི་ཚོས་སྐྱ། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱ་དེ་སྐྱུལ་སྐྱུར་
 བསྐྱུར་བའི་སྐྱུལ་སྐྱ་སྟེ། དེ་བཞི་མ་དག་པའི་སྦོད་དང་མ་དག་པའི་བཅུད་ཀྱི་སྤྱི་ལི་བར་དོ་
 གསུམ་ཡིད་དོར་སྦོང་བྱས་ཤིང་། སྐྱུང་གཞི་བཞི་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་ལུང་བ་མེད་པའི་
 གནད་ཀྱིས་སོ།། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་སྤྱི་གསུངས་པ་
 བེ། སྐྱུལ་སྐྱ་དོར་སེམས་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་སྤྱ་རྣམས་པོ་མོའི་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱི་འདུ་
 བར་ཉོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་རིགས་སྤྱི་དང་སྐྱུར་བ་ལྟེ།
 སྐྱུལ་སྐྱ་དོར་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་སྤྱ་རྣམས་རིགས་ལུང་འདུ་བ་ཉོགས་པའི་
 སྤྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱིའི་ཐོག་མ་མེད་མེད་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྐྱུར་³
 བ་ལྟེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཐོག་མར་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་
 བ་ཉོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། རིམ་བ་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་ན། དང་པོའི་
 མགོན་པོ་སྐྱུལ་སྐྱ་དོར་སེམས་དཔའར་བསྐྱུར་བ་ལྟེ། སྐྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རགས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱ་འཛིན་པ་དང་། ལོངས་སྐྱ་སྐྱུལ་སྐྱ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་
 ཚོས་མཐུན། ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་དང་འབྲས་བུའི་

1 མ་དཔེར་སྦོང་གཞི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཚན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 2 མ་དཔེར་སྦོང་གཞི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཚན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 3 སྦྱོར་སྤྱི་སྤྱི་དཔེར་མ།

སྐྱ་གསུམ་གྱི་ལྷ་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པ་དང་ཚོས་མཐུན། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
 བརྒྱབ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན། དམ་ཚིག་
 སེམས་དབའ་ནི། དག་མ་དག་གི་སྐྱ་ལུས་པས་རགས་པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་བརྒྱད་པའི་རྟེན་དང་
 ཚོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ནི་རྟེན་དེའི་ནང་ན་གནས་པའི་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་མའི་
 སྐྱ་དང་ཚོས་མཐུན། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དབའ་ནི། དེའི་ཐུགས་དང་ཚོས་མཐུན། རྟེན་རྗེ་
 རྗེ་དང་རྩྭ་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་བྱེད་པས་ནི། སྐྱ་ལུས་པའི་ཐུགས་བདེ་ཚེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་མཚོན། རྗེ་རྗེ་ཅེ་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩྭ་ལ་ཆ་ཤས་སྐྱར་བྱེ་བའི་ཐུགས་
 བདེ་ཚེན་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མཚོན།

གཉིས་པ་དེ་སྐྱལ་སྐྱ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་ཚུལ་དངོས་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “མི་
 བསྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ལུགས་པས། ཞལ་གསུམ་ཐུག་དུག་འབར་བ་དང་། ‘ཨི་རྩ་རྩི་ལའི་འོད་
 འབར་བའི།’ རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའ་རྣམ་པར་བསྟོན།”¹ ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱ་
 དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གསུངས། དེའི་དོན་ལ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྗེ་རྗེ་
 དང་། རྗེ་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་པོའི་མགོན་པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ག་
 རས་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན། མཛད་པ་མཛད། སྐྱར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་སྐྱལ་སྐྱ་དོར་
 སེམས་སུ་བསྐྱར་བར་བཞེད། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱ་དོར་སེམས་
 སུ་བསྐྱར་བ་འདི་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་ཚོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ།
 བར་དོ་ཁྱ་ཁག་གི་དབུས་སུ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི།² ཁྱ་ཁག་བར་དོ་ལ་ཚུར་འཇུག་པ་མིན་
 པས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྐྱལ་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་པ་རྣམས་
 སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་མི་

1 རྗེ་བསྐྱུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱལ། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་ ༤ན ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨི་རྩ་
 རྩི་ལའི་འོད་མཉམ་པའི།’ ཞེས་སོ།
 2 མ་དབེར་ཡིན་གྱིས། ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གོང་འོག་དང་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཚེན་པོ་བཅས་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

བསྐྱོད་པ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རང་དང་སོའི་མགོན་པོ་རང་གནས་ནས་མ་གཏོས་
 བར་ཞུགས་ནས་སྐྱེས་སྐྱུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཡང་། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་
 ཞུགས་པས། ཞེས་པ་འགྲུར་སྐྱོན་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྗེས་ཞུགས་པ། ཞེས་དོན་
 གྱི་ཐོབ་བོ། འོན་ཏེ་ལའོར་གྱི་སྐབས་སུ་དོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞུགས་
 པ་དང་། འོག་ཏུ་དོར་སེམས་སྐྱོན་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྐར་དོ་རྗེར་བསྐྱུར་བ་
 དང་། སྐབས་འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་དང་སོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་པས་དོར་སེམས་ཞེ་བར་
 འགྲུར་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཁྲོ་
 བོ་དབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཞེ་སྐར་འདུལ་བའི་སྲིར་དུ་ཁྲོ་བོར་ལྡང་སྐྱམ་པའི་འཕེན་
 པ་དང་། འདིར་སྐྱེ་སྲིད་སྲོང་བའི་སྲིར་དུ་སྐྱེས་སྐྱུ་དོར་སེམས་སུ་ལྡང་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་
 ཅམ་ཡོད་པས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། ལུང་སོགས་བརྟེན་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་
 དཀྱིལ་ལོ། དང་པོ་(ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་)ནི། རྣམ་གཞག་ལས། “ཆངས་
 པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅུམ། གྲུ་བཞི་བ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ། ‘གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་
 ལྡང་བ་ཡི། རྣལ་འཕྲོར་བ་ཡི་སྐྱེ་དཀྱིལ་འཁོར།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོ་རྗེ་འཕྲེང་
 བ་ལས། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།”² ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ལུས་རྟེན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ངེས་པར་དགོས་སོ། དེ་ཡང་ལུས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྐོ་བཞི་པའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྐྱབ་ཐབས་ལས་

1 ལྷོ་བཟུང་། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་སྐྱོལ་དཔོན་རྒྱའི་བྱང་ཚུལ། རྣམ་གཞག་རིམ་བཤ། རིམ་བར་ལྷོ་བ་གཉིས་པ། ཐོག་གངས་༡༩༥༩ནས་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
 རྣམ་ཚོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་ལྡང་བ་ཡིས། རྣལ་འཕྲོར་བ་ཡི་སྐྱེ་དཀྱིལ་འཁོར།’ ཞེས་སོ།།
 2 ལྷོ་བཟུང་། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་འེ་བརྒྱུད་པ། ཐོག་གངས་༡༩༥༩ནས་ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ནི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།

འགྲུང་བ་བཞིན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཅེས་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོར་གྲུང་ཞེས་པའི་བར་དུ་ཞིབ་དུ་བསྐྱོམ་མོ། འོ་ན་ལུས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཡ་ཞེས་
 པ་བསགས་པ་ལ་ཡང་འདྲུག་པས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྲ་སྲི་དུ་མ་
 བསགས་པ་ན་ལུས་ཞེས་སྐྱ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། དེ་ལྟ་¹ནའང་སྐར་
 བསྐྱེད་ཟེན་པའི་སྲིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་རང་སྐྱུལ་སྐྱུ་དོར་སེམས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་
 དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་ལུས་ཉེན་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཚེ། སྲི་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་སྐར་བ་བསྐྱས་ནས། ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པའང་མིན། བྲེ་
 བར་དུ་བྲེ་བཅུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་²བསྐྱོམ་པའང་མིན་གྱི།³ འོ་ན་རི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྲི་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རིགས་རྒྱན་གྱི་སྟེང་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་
 འོ། དཔེར་ན་སྐྱམ་བུ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་དང་། རྒྱ་སྐག་སྐད་ཅིག་དང་པོས་སྐྱོན་
 ཅིག་བྱེད་སྟེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱམ་བུའི་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་ཚོན་ཅན་དུ་འགྲུར་བ་བཞིན་དུ་སྲི་
 དགྲིལ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རིགས་འདྲས་ཉེར་ལེན་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེར་གྲུང་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པས་སྐྱོན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་བྱས་པ་ལས། ལུས་
 ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་འོ།

གཉིས་པ་ལུང་སོགས་བརྟེན་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་
 ལུས་དགྲིལ་གྱི་བརྟེན་པ་སྐྱ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལུས་དགྲིལ་

¹ དེ་ལྟར་སྐྱོ་སྐྱེད་དཔར་ལ།
² མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།
³ མ་དཔེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།

གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་¹ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། ལྷལ་སྐྱུ་རྡོར་སེམས་ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དགྱིལ་
 གྱི་ལྷ་དང་ལུས་དགྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ།། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག །ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལུས་དགྱིལ་
 གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འགོད་པར་བཞེད་དོ།། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་²
 ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 རང་གི་སྤང་སོགས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་དགྱིལ་
 གྱི་ལྷར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་ག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་སྤང་སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་ནས་
 ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷལ་ཐབས་ལས་ནི། སྤང་སོགས་དང་ས་བོན་རོ་
 བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྣམ་སྤྱང་སྤྱི་བོར་བསྐྱོམ་པ་
 བློ། དེའི་སྤང་གཞི་གཟུགས་སྤང་གི་གཙོ་བོ་ཁམས་དཀར་བོ་སྤྱི་བོར་གནས་པའི་ཆ་ནས་
 ཡིན་ནོ།། འོད་དཔག་མེད་མགྱིན་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྤང་གཞི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཕོ་
 མགྱིན་པར་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱིང་གར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྤང་གཞི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིང་གར་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། རིན་འབྱུང་སྟེ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་དེའི་
 སྤང་གཞི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཙོ་བོར་རྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཞིང་། རྡོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཏུམ་མོ་
 སྟེ་བར་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། རོན་གྲུབ་སྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྤང་གཞི་
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལུས་ཀྱི་སྤང་ནས་བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཐབས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་ཡིན། ལྷན་མ་སྟེ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྤང་གཞི་ས་ཁམས་ལུས་ཀྱི་སྤང་བའི་ཆ་

1 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོས།
 2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོས།

རོག་མར་ལྷེ་བར་ཆགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། ལྷ་མ་གྱི་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་
 ཚུ་ཁམས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་སྤྱིང་ག་ནས་¹ཆགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། ལོས་དཀར་
 མོ་མགོན་པར་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་མེ་ཁམས་ལུས་ལ་འགྲེམས་བ་རོག་མར་མགོན་
 བ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན། སྐྱོམ་མ་སྤྱི་བོར་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་རྒྱང་ཐམས་
 ཅད་ལུས་ལ་འགྲེམས་བ་སྤྱི་བོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན། བྱམས་བ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
 བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་ཅ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོའི་ཅ་འདབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་
 ཡིན། སྤྱི་བ་སེལ་གསང་གནས་སུ་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱིར་གྱི་
 རེག་བྱ་སྤོང་བའི་ལུས་དབང་གསང་གནས་ན་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། གཞན་རྣམས་ནི་
 ལོ་སྤོང་། དེ་ལྟར་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་དང་བོར་གསལ་སྤྱང་། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་
 སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་དང་། གཙོ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་། བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་རེལ་ཏུ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་སྐྱོབ་བ་ཡིན་ནོ། ། ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཞིབ་བར་ནི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 འདི་དང་དེལ་བྱ་ལུས་དགྲིལ་གཉིས། ལུས་དགྲིལ་མཚན་ཉིད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་མི་རུང་འོང་བ་ནི། དེལ་བྱ་ལུས་དགྲིལ་ལ་སྤྱང་
 གཞི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱི་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལམ་ཁྲིར་ཚང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཡོད། འདིའི་ལུས་དགྲིལ་ལ་དེ་མ་ཚང་ཞིང་། དབང་
 བསྐྱར་རུང་བའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་པས་སོ། །

བཞི་བ་སྤྱི་གསུང་སྤྲུགས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱུ་བཤམ་པ་ནི། རང་སྤྱིལ་སྤྱི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
 སྤྱི་བོར་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷེ་བར་ཚོ་དཀར་པོ། ལྷེའི་དབྱས་སུ་
 བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བར་ལྷུང་དམར་པོ། སྤྱིང་གར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་

¹ སྤྱིང་གནས་ཚོ་སྤྱིང་དཔའ་མ།

གྱི་སྡེ་བར་རྩྭ་སྡོན་སོ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་ལྗེའི་ཅེ་མོ་ལས། སྤྱན་ལ། བོས་དཀར་མོ། ལྷ་
 མ་གྱི་འཛོགས་དབག་ཏུ་མེད་བ་སྤོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་¹སྤྱོད་རྗེ་ཞུས་སྤང་དང་། གསུང་
 རྗེ་རྗེ་འོད་དབག་མེད་དང་། ཐུགས་རྗེ་རྗེ་མི་བསྐྱེད་པའི་འཛོགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱན་བྲངས།
 འཛོགས་སུ་བཅད་བ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་བར་
 ལྷགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་²ངོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་
 མཐེང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལྷ་བ། རང་གི་སྤྱི་བོ། ལྷེ། ལྷིང་ག་གསུམ་དུ་ལྷགས་པས་ལུས་
 དག་ཡིད་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། རིམ་བ་བཞིན་སྤྱིའི་དབང་ལྷག །གསུང་གི་དབང་
 ལྷག། ཐུགས་གྱི་དབང་ལྷག་གསུམ་ཐོབ་པར་མོས་ཏེ། བཏུན་བྱེད་དུ། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་
 སྤྱོད་གང་ཡིན། ཞེས་སོགས་འཛོགས་སུ་བཅད་བ་གསུམ་བརྗོད། དེ་ནས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་
 གྱིན་རྒྱབས་³གྱི་སྤྱོད་ཆོས་བ་གསུམ་བརྗོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་
 རྗེ། གསུང་རྗེ་རྗེ། ཐུགས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྟོན་དུ་ང་རྒྱལ་
 བྱེད་བ་སྟེ། སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། དེ་ནས་སྤྱོད་གསུང་བརྗོད་དེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྟོན་དུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་བ་སྟེ། སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་⁴པའོ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཐམས་ཁ་ཅིག་ལས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་གྱིན་རྒྱབས་
 དང་ཡེ་ཤེས་བ་དགུག་གཞུག་སོ་སོར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་
 སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་གྱིན་རྒྱབས་འདི། ཡེ་ཤེས་བ་དགུག་གཞུག་གི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱོད་གྱིན་རྒྱབས་སྤྱིའི་ཡེ་ཤེས་བ་དགུག་གཞུག །གསུང་གྱིན་རྒྱབས་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་བ་

1 མ་དབང་གི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རྣམ་འཛོམས་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 2 སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་ རྗོ་ལྷིང་དབང་ལ།
 3 སྟོབས་གྱི་ དཔར་རྟེན། དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཤོད།
 4 གྱིན་བརྒྱབས་ རྗོ་ལྷིང་དབང་ལ།
 5 མ་དབང་བརྒྱབས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་མཁས་སྤྱོད་པའི་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསང་བསྐྱེད་ལྟར་བཤོད།

དགུག་གཞུག། སྤྱགས་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་གི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཞེགས་བྱས་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ནི།
རང་གི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱོད་ཆུང་ས་བཞོད་དེ། སྤྱོད་གསུང་སྤྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་འོ། ཅིའི་སྤྱིར་
དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ན། རང་སྤྱོད་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་པ་དེར་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
འཕྲོ་ཞིང་¹འདུ་བས་ན་དམ་ཚིག་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བྱའོ། དེ་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་བྱུང་ལྷན་སྤྱོད་སེམས་འདི་ལ་བཤད་
ན། མདོན་བྱང་ལྷ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཚིག་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་
སེམས་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་²དེའི་སྤྱགས་ཀར་བད་
ལྷའི་གདན་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་སྤྱག་གཉིས་པ། རྫོ་
རྗེ་དང་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པ་རང་སྤྱང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་³འཁྱུད་པ་བསྐྱོམ་པར་རྫོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་སྤྱི་བ་ཐབས་དང་། ཨ་རྒྱ་ཡ་སོགས་གྱིས་⁴བཤད་པ་སྤྱང་བྱ། ཅིའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱང་ཅིང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་
པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། རོ་ན་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རང་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་སྤྱིར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། དམ་
ཚིག་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་
དང་། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྣམ་སྤྱང་གི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་སྤྱང་གི་

¹ འཕྲོ་ཞིང་ དཔའ་རྙིང་།
² སེམས་དཔའ་ དཔའ་རྙིང་།
³ མ་ལས་ དཔའ་རྙིང་།
⁴ མ་དཔའ་ཀྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སྤྱོད་མཁས་བྱུང་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་སྤྱང་བཞོད།

རིགས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་རྣམ་པ་
 ཀྱུན་ཏུ་འབྲུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་
 དཔལ་སེར་པོ་རལ་གྱི་དང་སྐྱེགས་བམ་འཇིན་པ་དང་། གཤེད་དམར་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་རྫོན་པ་སེར་པོས་མཚན་པ་སོགས་དུ་མས་མ་ངེས་
 པ་ཡིན་ནོ།། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཀར་རང་རིགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 འགོད་པར་བཤད་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།¹ དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་
 མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་འབྲུ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཇམ་
 དམར་པོ་གདམ་ང་ཅན་དང་། ཚད་ཀྱང་ནས་འབྱུ་ཅམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
 སོ།། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཕྱགས་ཀར་སྐྱེ་བའི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་
 བའི་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་པོ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་
 པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱུན་པ་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུར་བསམ་པར་
 བྱའོ།། ཅིའི་སྤྱིར་ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ན། གནས་དེར་དམིགས་པ་གཏད་
 དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྐྱུ་བ་པ་སོ་ངེས་ལེགས་ལ་སྦྱོར་བས་
 བ་ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་བ་ཅེགས་བྱས་ཏེ།
 རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ནི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི། “དབྱུ་རྒྱན་བདག་པོ་འཇིན་
 པའི་མཚོག།”²ཅེས་པ་འདིས་བསྟན་ལ། རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ན། དེའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇམ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་
 པོ་ཞེས་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་བྲིལ་བུ་འཇིན་པ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྐྱུ་ག་
 མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་

1 ཡིན་གྱིས། དཔར་རྙིང་།
 2 ལྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས། 3 གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་190བལ་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབྱུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་མཚོག་
 འཇིན་པ།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
 གསུམ་ག་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་བར་བསམ་མོ།། འོ་ན་ལྷག་མོས་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ། དང་
 བོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། དང་བོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱེད་པོ་སེམས་སྐྱེད་པ་བྱས། སྐྱེ
 གསུང་སྐྱུགས་སྐྱེན་མོང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བར་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་མ་བཟུབ་
 བར་སྐྱབས་འདིར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་
 མོས་གྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ་བྱས། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་ནི་སྐྱལ་སྐྱེད་པོ་
 སེམས་གཅིག་གི་བསྐྱེད་ཚོག་ཡིན་ལ། སྐྱེ་གསུང་སྐྱུགས་སྐྱེན་མོང་དུ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་བར་བསྐྱེད་ཚོག་མ་རྫོགས་ཤིང་། སེམས་དཔའ་སྐྱུམ་བཅེགས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཚོག་
 རྫོགས་པས། སྐྱབས་འདིར་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་བ་ལྷུང་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་གྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། རྗེས་ཚགས་དང་མཚན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྷུང་སྐྱོར་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས།། ཚོ་གའི་སྐྱོར་
 བ་འདི་ཡི་ནི།། ལྷག་རྒྱའི་བསྐྱབས་པ་བརྩམ་བར་བྱ།།”² ཞེས་སེམས་དཔའ་སྐྱུམ་བཅེགས་
 ཅན་གྱི་སྐྱལ་སྐྱེད་པོ་སེམས་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བར་གསུངས། འོ་
 བ་རིག་མའི་ལྷག་རྒྱ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ལྷའི་སྐྱབས་པ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷེ་
 ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོ། བཙོ་ལྷག་མཁན་གྱི་བུ་མོ། གང་མཁན་གྱི་བུ་མོ། ལྷེང་རྒྱུད་མཁན་གྱི་བུ་
 མོ། བཙོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་གྱི་
 སྐྱབས་པ་བོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མདོར་བྱས་ལས། “གསུགས་བཟང་གཞིན་པས་བརྒྱབ་
 པ་ཡིས།། ལྷེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིང་ཆེ།། བུ་མོ་ལྷུན་ལ་མཐིང་གའི་མདོག་། མིག་ཡངས་

1 མ་བཟུབ་པས་ རྫོང་མིང་དཔའ་མ།
 2 ལྷེ་བཟུན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེས། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་(བཅུ་ལམ་བུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱང་གི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་ལྟེ། ཚོ་
 གའི་སྐྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། ལྷུང་བ་ཆེན་པོ་བརྩམ་བར་བྱ།། ཞེས་པོ།

དམ་པ་རྗེད་ནས་ནི། 'མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས།། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་གྲུས།།'¹ ཞེས་གདོམ་པའམ་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོར་བཤད། དེ་རྣམས་དངོས་གྱི་ཕྱག་
 རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་²དད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། དན་པ་དང་།
 ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ལམ་སྟན་མོང་བའི་རྒྱད་སྦྱངས་པ། དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་
 རྣོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ། ལྟེན་རྣམས་འཕྲོར་བརྟན་པ། འདོད་པའི་སྐྱུ་ཅལ་དུག་ཅ་
 བཞི་བསྟན་པའི་³རྒྱད་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གྲུས་པ་སོགས་མཚན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་རང་
 རིགས་གྱི་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྦྱང་། ལུ་ཅུ་ཏུའི་སྐྱགས་གྱིས་སྟོང་
 བར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཁི་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་ཁི་གིས་⁴མཚན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་
 བྱུང་པ་ལས་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱས་
 བས་སུས་ལ་སྟེ་རྣམས་འགོད་པར་བྱའོ། ། དངོས་གྱི་རིག་མ་ཡང་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་
 ཚུལ་གོང་ལྟར་བྱའོ། ། ལུས་ལ་སྟེ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། དངོས་གྱི་རིག་མ་ཡིན་ན། ཡབ་
 གྱི་ལུས་དགྱིལ་ལྟར་ལུས་གྱི་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་ལས་རྣམ་
 ལྟར་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དགྱིལ་མཚན་ཉིད་པ་འོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་སྐྱབ་གཞིའི་ལུང་ཁམས་དངོས་གསལ་ལ་མེད་པས། ལུས་དགྱིལ་མཚན་
 ཉིད་པ་མི་འོང་སྟེ། ལྟེ་རྣམས་རང་གི་ས་བོན་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་
 གནས་རྣམས་སུ་འགོད་པར་བྱའོ། ། དེའི་ལུས་ལ་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་བཟང་
 གསུམ་མི་འགོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་གྱི་ལུས་ལ་སྟེ་འགོད་པའི་ཚོ། ལྟེ་མོ་

1 རྗེ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། རི་མགོན་སོ་སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས།། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས།། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས།། ཞེས་སོ། །
 2 ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། 'གཞུགས་བཟང་གཞིན་པས་བརྟན་པ་ནི།' 'མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས།། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས།།' ཞེས་སོ། །
 3 ཚུལ་པའི་ དཔར་རྗེད།
 4 ཁི་གྱིས་ རྗེ་སྤྱིང་དབང་པ།

གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ལ་དངོས་ལུམ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་ཆགས་དང་མཚོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ལ། རོག་མར་དོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་
འདུ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་ལས་རྩུ་ལས་གྱུར་བའི་དོ་རྗེ་ཅེ་
ལྷ་བ་རྩ་དབུས་མའི་འོར་བུ་ལ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་བར་བསམ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་
ལུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་ལས་ལྷུང་ལས་གྱུར་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་པ་དང་། དོ་རྗེ་དང་བརྒྱའི་ནང་གཉིས་ཀ་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་ལྷས་གང་བར་བསམ།
དོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་སྟོང་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དགག་པའི་དོན་དུ་
ཡིན། རྩུ་དང་ལྷུང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩུ་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷུང་སྟོང་
ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན་ཞིང་། མཉམ་བར་སྟོང་བ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཚོན་
པའི་དོན་དུ་ཡིན། དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བས་ཡབ་གྱི་དོ་རྗེའི་ཅ་འདབ་ལྷ་དང་། བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་པར་བསྐྱེད་པས་ལུམ་གྱི་བརྒྱའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་མཚོན། ཨོ་ཡིག་དཀར་པོས་
ཁམས་དཀར་པོ་དང་། བྱ་ག་པའ་²ཡིག་སེར་པོས་བཀག་པས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུར་རེངས་
བ་དེ་མཚོན། དོ་རྗེ་དང་བརྒྱའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་གང་བས་ནི། རྗེས་སེལ་གྱི་སྐབས་
སུ་ཡབ་ལུམ་གྱི་དོ་རྗེ་དང་བརྒྱའི་ནང་ནས་རྒྱུར་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་ཆགས་པའི་མེས་ལྷ་སྟེ་
ཐེག་ལའི་གཞུགས་སུ་གྱུར་ནས་བབས་བ་དེ་མཚོན་ཞིང་། ད་ལྟ་བུར་སེལས་ཕྱིར་འཕོ་བ་
འགོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་རྗེས་ཆགས་སོགས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱལ་ནི་རང་ཉིད་རིན་
འབྲུང་དུ་ང་རྒྱལ་འཕྲོས་ལ་འབྲུད་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། དག་དུ་ཨོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ལ།
ཡིད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་
བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྤུམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་འཕྲོས་ནས།

1 ལྷུང་སྟེ་རྒྱུར་དབང་ལ།
ལམ་ དཔལ་རྩིང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་པོ་དང་བརྒྱན་ནས་བཅོས།
2 པའ་ དཔལ་རྩིང་།

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དྲན་པའི་དོན་དུ་དེའི་མཚོན་གྱིད་སྤྱོད་རིང་པོར་སྐྱར་ལེན་
 ཞིང་། བརྒྱན་དོ་རྗེ་བསྐྱོད། ལྷོ་མས་འཇུག་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞིས་དངས་
 བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞིས་རྒྱུད་སློན་གྱིད། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་དམ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་འཕོས་ཏེ།
 དག་ཏུ་ཕེབ་ཞེས་བརྗོད་ནས། ཐེག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱན་སྤྱང་བའི་མོས་བ་བྱས་ནས། ལྷོ་མ་
 འཇུག་གི་བདེ་བས་རང་གི་ཡུས་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཚིམ་པར་མོས་ཏེ། དག་
 ཏུ་ཨོྲེ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། ཡིད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོན་པ་
 རྫོང་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྣམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་། རྗེས་ཆགས་གྱི་ཚེ་རིན་
 འབྱུང་དང་། མཚོན་པའི་ཚེ་དོན་གྲུབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་འཕོ་བ་ནི། ལྷོན་སྤྱང་ལ་རྗེས་ཆགས་དང་
 མཚོན་པའི་སྐྱགས་གཉིས་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། རྗེས་ཆགས་ནི་
 འབྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རིན་འབྱུང་ཚོར་སྤྱང་
 དག་པ་དང་། དོན་གྲུབ་མཚོན་པ་ལས་གྱི་དོ་རྗེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་
 ཚེ་རྫོང་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་འཕོ་བ་ནི། ཡུམ་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ།། རིག་
 མ་འདུ་བྱ་བ་འདི་རྣམས་འབྲས་དུས་གྱི་མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་སྟོར་བ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་
 ལས་གོ་བུས་སོ།།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཚོག་

གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་
 གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་། ཐུགས་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་
 རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱིའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཚོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྟོ་བདུན་གྱི་

༡ མ་དཔེར་བཅའ་ཅེས་གསལ་ཡང་། དུས་སྐབས་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

ཚོ་གས་དགོད་ཚུལ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བའོ། ། དང་པོ་
 (དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ལྟ་རྒྱུ་སྐོ་བདུན་གྱི་ཚོ་གས་དགོད་ཚུལ་)འི། རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་ཐོག་མར་སྐྱེ་
 གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ། མཚོག་གི་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་མཛད་པར་སྐྱོད་བ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མཚོག་གི་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་བཞེས་ཏེ། གདུལ་བུ་
 དམན་བ་ལ་མོས་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་བུལ་གྱི་སྐྱོད་བ་དང་། རྒྱ་ཚེ་བ་ལ་མོས་བ་རྣམས་
 ལ་ས་དང་བ་རོལ་དུ་སྐྱེན་བའི་སྐྱོད་བ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་བ་རྣམས་ལ་འདོད་
 ཆགས་གྱི་སྐྱོད་བ་གསུམ་བཟླ་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་བ་ལས་འདིར་བ་མ་དང་མཐུན་
 བར་བུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་བས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་བ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་
 གྱི་སྐྱོད་བ་སྟོན་བའི་འཕྲིན་ལས། སྟོན་བུང་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་བར་ཞུགས་ཏེ། དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ལྟ་ཚོ་གས་སྐྱེལ་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་གོ་འཕང་ལ་བགོད་
 བ་ལ་སོགས་བའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར། འདིར་ཡང་འདུ་བུས་བའི་རིག་མ་དང་སྟོམས་
 བར་ཞུགས་བའི་སྐོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེལ་ཏེ། སྐྱི་སྐོས་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་
 མཛད་པར་བསྐོམ་བ་ཡིན་འོ། ། དེ་ལྟ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱེད་པ་ན་ལྟ་མེ་མེ་
 བས་སྐོ་བདུན་བདུན་དང་ལྟན་པར་བུ་སྟེ། གོང་དུ་བཤའ་བ་ལྟར། སྐྱེལ་སྐྱེ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་
 ཡུལ་སྟོམས་བར་ཞུགས་བས་ཡུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་ཚིམ་ནས་ཞུ་བའི་སྐོ་གཤེགས་ལེ་ཡུལ་
 གྱི་བརྒྱའི་ནང་དུ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་བའི་ཆ་གཅིག་གཞུལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་
 བསྐྱེད། ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཐེག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་
 བོ་དེ་ལྟ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་རྩོ་
 རྩེ་སོགས་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྟ་སོ་གཉིས་
 གྱི་སྐྱེ་རྩོགས་བར་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་འི་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་འོ། ། དེ་ནས་ཡུལ་གྱི་བརྒྱར་

༡ མ་དཔེར་ཞུགས་པའི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རྣམས་འཁོར་དག་རིམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཚེག་སོ་སྟེར་བཅོས།

གནས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྤྱིང་གར་བྲངས་ཏེ་རང་རང་གི་འབྲིན་
 ལྷགས་ཀྱིས་སྤྱང་སྟེ་སྤྱོད་པ་བཅུར་སྟོང་བ་ཅི་སྟོང་བའི་སྟོང་། དེ་ནས་རིགས་ལྷ་སོགས་རང་
 རང་གི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་སྤྱིའི་མཛད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤྱོང་བ་སྟོས་¹ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་པ་སོགས་མཛད་པའི་སྟོ། འོ་ན་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་།
 ཁྲི་བོ་རྣམས་ལ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་མི་སྤྱོད་བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་རྣམས་
 གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་བྱུང་བ་ཅིང་། སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་མཛད་པར་མོས་པ་འདི་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚོག་
 གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྟོན་སེམས་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། མཚོག་
 གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་²ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཁྲི་བོ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱིས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་³ཡིན་ནས་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྱལ་པ་རྣམས་ཅ་བའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་སྤྱད་པ་ནི་
 སྤྱད་པའི་སྟོང་། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་བྲངས་པའི་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་
 པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་འབྲེས་པའི་སྟོང་། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱིས་⁴དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོ། འདོན་
 བྱ་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ནས་རང་རང་གི་རིགས་
 བདག་ཡུམ་བཅས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་སེམས་གྱིས་འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་མོས་པ་བྱེད་པའོ། སྤང་བྱོན་ནས་སྤྱི་དཀྱིལ་

1 དགོས་ དཔར་རྟོང་།

2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་མཁས་བྱུང་བོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

3 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་མཁས་བྱུང་བོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

4 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་གསང་འདུས་མཚོན་རྟོགས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

གྱི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་རང་གནས་སུ་འཁོད་པའི་སྐོལ། དེ་ལྟར་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཚང་
 ཉེ། ལྷའི་སྐྱ་ནི་ཕྱག་ཚེན་དང་། གཙོ་མོ་ལམ་ཕྱག་མཚན་རྣམས་དམ་རྒྱ་དང་། སྐྱགས་གྱི་ཡི་
 གོ་རྣམས་ཚོས་རྒྱ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་གཞག་རིམ་བར་
 གསུངས་པས་སོ། ། ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། ལྷ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་
 དེ་དང་དེའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ངས་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྐྱོན་བྱུང་དོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་
 གྱི་སོགས་གྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་བདེན་བྲལ་གྱི་བྱ་སོགས་སུ་བཞུགས་པར་བཤའ་
 ཅིང་། རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྐྱུལ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་
 བྱེད་དགོས་པས་སོ། ། སྐྱུལ་སྐྱེད་དོན་སེམས་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱུར་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་བཤའ་
 པ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རང་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་
 པས། ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་ཡོད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་སྤིང་སྤོས། སྤི་སྤོས་གྱི་མཛད་པ་མཛད། སྤང་
 འོན་ནས་རང་གཙོ་བོའི་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་མདུན་དུ་འདུག་པ་དེ་ལ་ང་མི་བསྐྱོད་པ་
 དེའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་གྱི་སྐྱེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གཙོ་བོའི་
 སྤིང་ག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱུར་
 བས་སྤང་གྱི་རྒྱ་བ་ཉི་གདན་ལ་ཐེམ་པའི་ཉི་གདན་གྱི་སྤིང་དུ་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེའི་ང་
 རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་སྐོ་ནས་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས།
 “ཞེ་སྤང་དོ་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བར་མཛད། །”¹ ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། ། ཡུང་འདིས་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེ་དེ་འདི་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲིན་པའི་བར་
 དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་ཀའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །

¹ ལྷ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མཐོན་པོ་རྒྱ་སྐྱེས། མདོར་བྱས། འོག་གངས་ལེགས་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། ཞེ་སྤང་དོ་
 རྗེ་ཉིང་འཛིན་གནས། ཞེས་སོ། །

འོ་ན་འདི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མི་བསྐྱོད་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་པས་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོ་ནི་སྐྱུར། རྗེ་
 རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། རང་གི་
 ལུགས་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སྐྱབ་བཞི་བྱེད་དེ། ལྷག་མོས་གྱི་གཙོ་བོ། ལྷང་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ། དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་སྐྱུལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བའི་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡིན། ལྷང་འཁོར་གྱི་མངལ་འབྲིན་གྱི་
 མི་བསྐྱོད་པ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཡུམ་གྱི་
 པར་འཛིན་པའི་མི་བསྐྱོད་པ། རྒྱ་དབང་གི་སྐབས་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་རྗེ་རྗེ་འཆང་མ་ཡིན་
 པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན། ལྷང་འཁོར་གྱི་རྗེ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་
 ལྷང་རྗེ་རྗེར་བསྐྱུར་བའི་ཞེ་ལྷང་རྗེ་རྗེ་དང་སྐབས་འདིར་སྐྱུལ་སྐྱུར་དོར་སེམས་ལ་མི་བསྐྱོད་
 པ་བཅུག་ནས་ཞེ་ལྷང་རྗེ་རྗེར་བསྐྱུར་བའི་ཞེ་ལྷང་རྗེ་རྗེ་གཉིས་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་མི་
 བསྐྱོད་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་རིགས་སོ། ། འོ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་
 བོ་འཕོ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྗེ་སྐྱུལ་ན། དོན་དེ་ཉིད་སྐྱུར་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།
 གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་མི་འཕོ་བར་མངོན་བྱང་སྐྱབ་བསྐྱེད་
 བས་འཕོ་བ་དང་། མངོན་བྱང་སྐྱབ་བསྐྱེད་ནས་མི་འཕོ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ནས་
 འཕོ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ལྷག་མའི་སྐྱུལ་
 ཐབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བར་དོ་སྐྱོར་བྱེད་དང་པོའི་མགོན་པོ་མེད་ཅིང་། རང་རང་
 གི་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་སྐྱུལ་སྐྱུར་རྣམས་སོགས་རྗེ་གསུངས་པར་བསྐྱེད། ལུས་
 དཀྱིལ་བཞེད་དེ། དང་པོ་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་ཡུམ་
 གྱི་པར་ནས་སྐྱུལ་སྐྱུར་རྣམས་སོགས་སྐྱུར་སྐྱེ། རང་ལ་བསྟེན་པས། རྣམས་པ་དང་རྒྱལ་

གཉིས་ཀ་སྐྱུང་གི་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི།¹ གཙོ་བོས་འཕོས་པར་མི་འཛོག་། རྒྱལ་
 མ་སོགས་སྣ་མོའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ།
 མཚན་བསྐྱུར་ནས་རྣམ་པ་རྣམ་སྤང་ལ་ང་རྒྱལ་སྐྱུན་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་བས་གཙོ་བོ་འཕོས་
 པ་མིན་ནོ།། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག་། དེའི་ཚེ་རྣམ་སྤང་དག་པོ་གཉི་
 ལུག་དོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་སུ་འགྲུང་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ནས་
 མི་འཕོ་བར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐྱབས་སུ་འཕོ་བ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྐྱབ་
 ཐབས་འདྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་སྐྱུལ་
 སྐྱེད་པའི་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་གསུམ་ཀ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་མཚུངས་པས། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་
 ཀྱི་དུས་སུ་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་དོན་མེད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་དུས་སུ་སྐྱུལ་སྐྱེ་
 དོར་སེམས་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱུར་བའི་ཚེ། སྐྱུལ་སྐྱུལ་སྐྱེད་
 སེམས་དེ་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པ་དེ། འདྲིའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 དོ་རྗེ་འཆང་དུ་འགྲུང་བའི་ཆ་ནས་གཙོ་བོ་འཕོས་པར་འཛོག་གོ། །གཞན་དག་བསྐྱེད་རིམ་
 ལྷིག་འཕྱེད་གསུང་ཐེན་ཁ་ཅིག་ལ་བཏེན་ནས། སྐྱུལ་སྐྱེད་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་
 ལྷོགས་ལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོ་མི་འཕོ་བར། མངོན་བྱང་ལྔ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཕོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་རྗེའི་གསུང་དང་ཡང་དངོས་སུ་
 འགལ་ལ། མཁས་བྱུབ་རྗེའི་བཞེད་པའང་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ། ལུག་རྒྱ་
 བཞེའི་རྒྱས་འདེབས་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་དང་། འདུས་པའི་སྣ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་
 གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་དང་། འདུས་པའི་སྣ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བའོ།།
 དང་པོ་(ལུག་རྒྱ་བཞེའི་རྒྱས་འདེབས་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་ལས། “འདུས་པའི་རྒྱུད་

¹ ཡིན་གྱིས། དཔལ་རྗེད་།

འདིར་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཛིང་བ་མེད་ན། བྲག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་མི་འོང་སྟེ། དམ་རྒྱ།
 ལས་རྒྱ། བྲག་ཆེན་གསུམ་ལ་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཛིང་དགོས་པས་སོ།།”¹ ཞེས་དོགས་པ་
 བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་སྐར་བཞིན་བྲག་རྒྱ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་ལག་པའི་བྲག་
 རྒྱ་འཛིང་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་སོ།། འོ་ན། བྲག་མཚན་ལ་བཅུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཅུན་མོས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཚོན་ཞིང་།
 བྲག་མཚན་གྱིས་ཀྱང་བྲག་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན།

གཉིས་པ་(འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱང་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་
 པར། ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་། རྩོམ་རྩི་ཅེ་མོ། དཔལ་མཚོག། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་
 རྣམས་ལས་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། འདུས་པའི་རྒྱུད་འདིར་ལྷ་རྣམས་
 ཞལ་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་གྲངས་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་དོགས་
 པ་བཀོད་ན། དེའི་ལན་ལ་ཐོག་མར་རྩོམ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་བཤད་ན། འོད་གསལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོམ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་དང་། ལྷང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོམ་
 ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལག་པའི་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་པན་ཚུན་
 དུ་བསྐྱོལ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྩོམ་
 ལྷའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་མཚོན། གཡམ་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཐབས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་རིགས་ལྷའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་མཚོན། ལག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཚོགས་པས། ཡུལ་དབང་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་
 མཚོན། ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་དག་པར་བྱས་

1 རྩོམ་ཐལ་མོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ཅ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཅོང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥༧༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “གཡམ་ཏེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཛིང་བ་མེད་ན་རྩོམ་རྩི་ཅེ་མོ་ན་བྲག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལྷའི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
 མི་འགྱུར་སོ།། ཞེས་རྩིས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན་བྲག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་ལག་པའི་
 བྲག་རྒྱ་མེད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དམ་རྒྱ་དང་ལས་རྒྱ་དང་བྲག་ཆེན་ལ་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཛིང་དགོས་པས་སོ།” ཞེས་སོ།། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་
 ལྷང་ཆོག་འདི་མི་གསལ་བས་རྩོམ་ཐལ་མོ་ལྷ་རྣམས་བཤད་ཁྱེད་སྟེ།

2 མ་དབང་འཛིངས་ཞེས་གསལ་ཡང་དཀྱིལ་སྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

པའི་འོད་གསལ་དེ་མཚོན། གཉིས་པ་བྱང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཡོན་གྱི་སོར་
 མོ་ལྷས་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཚོན། གཡས་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་དག་པ་སྐྱུ་མའི་
 སྐྱུ་མཚོན། བན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་དེ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་མཚོན། དེ་ཡང་
 དོགས་པའི་ལན་སྟོན་པའི་སྐབས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞལ་གསུམ་གྱི་གཡས་ཞལ་གྱིས་
 དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་མཚོན། གཡོན་ཞལ་གྱིས་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཚོན།
 དེ་གཉིས་གང་ལ་སྐྱར་བའི་རྩ་ཞལ་གྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་མཚོན།
 དེས་ན་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་
 བྱང་འཇུག་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དབེན་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དབལ་གསང་བ་འདུས་པས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས། འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་ངེས་ཅན་དུ་གསུངས་སོ།། བྱལ་རྒྱ་དུག་
 གི་མཚོན་དོན་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་བ་གསུམ་དང་དེའི་བཞོན་
 པའི་རྒྱང་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བཞེད་དེ། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་
 ཅིག། གཡས་གྱི་ལུག་གསུམ་གྱིས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་བ་གསུམ་དང་། གཡོན་གྱི་ལུག་
 གསུམ་གྱིས་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་མཚོན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། “དེ་ཡི་ལག་པ་མ་
 རིག་¹ཡིན།”² ཞེས་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུག་གཡས་གྱི་དང་པོས་ཉེར་ཐོབ་མཚོན་པར་བཤའ་
 བས་སོ།། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱུས། “ལུག་གཡས་གསུམ་ལས་འགྱེད་དང་།
 གཡོན་གསུམ་མས་འགྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།”³ ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་ལས། ལྷང་བའི་དཀྱིལ་

1 མ་རིག་ རྫོག་པར་དབང་མ།
 2 ལྷ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འགྲེལ། 9 དབལ་ལྷན་ཟླ་བ་གསལ་པ། འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། ལེའུ་དགུ་པ། རོག་གངས་ལེན་3 གཞུང་དུ་ལུང་སྟོན་ལས་ཞེས་
 གསལ་ཡང་དེ་མ་རྟེན་པས་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་དུ་དངས་པ་ལ་ཞུངས་བཅོལ་ཡོད།
 3 ལྷང་འདི་མ་རྟེན།

འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་འགོད་པའི་གྲངས་ལ། འདུས་པའི་དོན་སྣ་བའི་སློབ་དཔོན་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ནའང་། གྲངས་འདི་ཅམ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པར་འགྲུར་ཞེས་དོགས་པ་བཞོད་དོ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་ལུགས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚུལ་ནི། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཡང་ཁ་ཅིག་བཅུ་གསུམ་མར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་དགུ་མར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔར་འདོད་དོ”¹ ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ལ་དང་པོ་རིགས་ལྷ་དང་། དུམ་བཞིའི་སྤྲེང་དུ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་པོ་བཞི་བསྐྱེད་པས་བཅུ་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྤྲེང་དུ་གསུགས་དོ་རྗེ་མ་ནས་ཚས་དཀྱིངས་དོ་རྗེ་མའི་བར་དུ་ག་བསྐྱེད་པས་བཅུ་དགུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྤྲེང་དུ་ཁྲོ་པོ་དུ་ག་བསྐྱེད་པས་ཉེར་ལྔའོ། དོགས་པའི་ལན་དུ། རྣམ་གཞག་ལས། “རྗེ་ལྷར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་འགོད་པར་འགྲུར་རོ”² ཞེས་དང་། སློན་གསལ་ལས། “རྗེ་ལྷར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་འགོད་པར་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲས་སྟེ”³ ཞེས་གསུངས། ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་དེ་འགྲེལ་གྱི་མཚན་བྱ་དང་། རྣམ་གཞག་ཀྱི་ཀར་གསུངས་པ་ལྷར་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་བའི་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཚས་ཅན། ལྷ་སུམ་ཅུ་

1 ལྷ་བསྐྱེད། ལྷ་དེ་འགྲེལ། དེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས། འོག་གྲངས་ ༡༤༦ན 3 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འབྲས་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཡང་ཁ་ཅིག་བཅུ་གསུམ་པར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་དགུ་པར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔར་འགོད་པར་འདོད་དོ།” ཞེས་སོ།

2 ལྷ་བསྐྱེད། ལྷ་དེ་འགྲེལ། དེ་སློབ་དཔོན་སྐྱའི་བྱང་ཚུལ། རྣམ་གཞག་རིམ་ལ། རིམ་བར་གྱི་བ་གསུམ་ལ། འོག་གྲངས་ ༡34ན4 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འབྲས་སྟེ། “རྗེ་ལྷར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་མིང་གིས་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་འགོད་པར་འགྲུར་རོ།” ཞེས་སོ།

3 ལྷ་བསྐྱེད། ལྷ་དེ་འགྲེལ། 5 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་བ་སློན་གསལ། འཕུ་དང་པོ། འོག་གྲངས་ 37བ4 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འབྲས་སྟེ། “རྗེ་ལྷར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་འགོད་པར་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་དེ་འགྲེལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲས་སྟེ” ཞེས་སོ།

ཅ་གཉིས་འགོད་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་ལྷ་གྲངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་
 ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་སྐྱུ་དགྲིལ་བཞིན། འདི་ལྟར་འགོད་པར་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 འྲེལ་བའི་གསུངས་ཟིན་ལྟར། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཚོག་གི་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། ལྷ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་འགོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་
 ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་སྐྱུ་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ལོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ཤིང་། འྲེལ་བའི་གསུང་དེ་མི་བདེ་བར་མཐོང་ནས་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
 སྐྱོར་བ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་གཞག་དང་། སློབ་གསལ་གྱི་གཞུང་དེས་མི། འདུས་པའི་
 ལྷ་གྲངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་ཀྱི་
 རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ། ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་པར་བྱ་བསྐྱུབ་¹བཞེད་པ་ཡིན་ལ།
 གོང་གི་སོ་གཉིས་སོ་དེས། དེ་མཐའ་དག་ལ་མ་ཁྲུབ་པའི་སྲིད་ཏེ། འདུས་པའི་ལྷ་རྫོགས་
 པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་འཕོས་
 པའི་དབང་གིས་རྣམ་སྐྱེད་ནས་གཞོན་མཛེས་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་དེ་ཡོད་
 པའི་སྲིད། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་²འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་གཙོ་བྱས་པའི་སྐྱུང་བའི་རྟེན་
 གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་
 མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་སོགས་སློབ་མི་དགོས་ཤིང་། འཕགས་ལུགས་ཞེས་སོགས་སྐྱོར་བ་
 ཡང་ལེགས་པར་སྐྱུས་པ་མིན་པར་ཤེས་³པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཚོག་བཤའ་པ།

1 ལྷ་བསྐྱུབ་ རྩོ་རྩེ་དབང་ལ། མཁས་གྲུབ་ལོ་རྒྱུ་མཚོའི་གསུང་བསྐྱེད་དུ་བྱ་བར་བསྐྱུབ་ཅེས་གསལ།
 2 གྱི་ དཔེར་རྟོན།
 3 མིན་པར་དག་ལ་ཤེས་ དཔེར་རྟོན།

བ་ལ་གསུམ། ལྷན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྱོར། ལྷན་མཚམས་¹ཀྱི་རྣམ་འབྱོར།
 བསྐྱེད་རིམ་བས་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཚོགས། དང་པོ་(ལྷན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྱོར་)ལ་ལྷ།
 ལྷ་ཐོག་གི་རྣམ་འབྱོར། བཟུངས་པའི་རྣམ་འབྱོར། ལྷ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུས་ཉེ་དེའི་ངོ་པོར་བཞེངས་
 བཤེན་དེ་ལ་མཚོན་བསྟོན་བདུན་ཅི་ལྟར་བ། ཉེ་བར་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས། དང་པོ་(ལྷ་ཐོག་གི་རྣམ་
 འབྱོར་)ནི། ལྷར་བཞག་བ་ལྷར་རང་དོན་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འབང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་དེས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་བ་བསྐྱུན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་བ་
 ལ་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་མཛད་བ་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོ་སྐྱུའི་མཛད་བ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ལྷ་
 ཚོགས་བ་བསྐྱུན་ནས། འགོ་བའི་དོན་མཛད་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཚོག་དང་། གསུང་གི་མཛད་བ་གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བ་
 བཟུངས་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མཛད་བ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཞུགས་བ་
 དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བ་ནི་ལྷ་ཐོག་གི་རྣམ་འབྱོར་རོ། དེ་ལྷ་ལུའི་ལྷ་ཐོག་གི་རྣམ་འབྱོར་
 བསྐྱོམ་²པའི་ཚུལ་ནི། རང་མི་བསྐྱོད་པའམ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་པོ་ཡིན་ན་
 རང་དོ་རྗེ་འཆང་རམ་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྐྱ་ཅེར་ཉི་གདན་ལ་དོ་རྗེ་སྟོན་
 པོ་ཅེ་ལྷ་པ། དུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཅམ་ཞིག་སྐྱའི་ངོ་པོར་བསྐྱུས་ཉེ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་རིག་
 མཐོང་གི་མཚན་མ་བཅུན་པོ་རྟེན་³པ་ན། དོ་རྗེ་དེ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་། བརྒྱ་ནས་སྟོང་
 གི་བར་དུ་སྟོ་ཞིང་སྐྱར་ཡང་ཅ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བར་སྐྱད་པའི་སྟོ་བསྐྱུ་
 ལ་བསྐྱབས། དེ་ལ་སེམས་བཅུན་བ་ན་དོ་རྗེ་དེ་སྐྱ་སྐྱ་མི་བསྐྱོད་བ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་བ་
 ཅན་དུ་བསྐྱར་ནས་སྐྱར་བཞིན་སྟོ་བསྐྱུ་ལ་བསྐྱབས། མཐར་ཐུག་མཚན་དོ་རྗེ་ལ་བསྐྱུས་བ་
 དེ་ཉིད་སྐྱ་བྱུག་གཉིས་གང་རུང་ནས་བྱངས་ཉེ། ལྷིང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་རྟེན་

1 འཚམས་ དབང་རྟེན།

2 མ་དཔེར་ལྷ་ཐོག་གི་བསྐྱོམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུངས་སུ་མཁས་བྱུང་དོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

3 བརྟེན་ དབང་རྟེན།

གྱི་ཕྱག་མཚན་སྤོ་ལ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་མཚན་སྤོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་¹
 མཚན་མ་རྟེན་པ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་ཐོབ་པར་བྱུང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད།
 དེ་ཉིད་ཞི་གནས་བྱུབ་པའི་ཚད་དུ་ས་སྡེ་སོགས་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་ལས་བཤད་པས།
 སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྒྱུད་འདིར་
 ལྷའི་རྣམ་འགྲུབ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་
 འོག་སྒྲིའི་སྤོ་ལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་ལྷུང་གསལ་བའི་དོ་རྗེ་བྱུག་པའི་ཁར་ཉི་གདན་སྤོ་
 མ་སྐྱེད་གཤམས་ཅམ་གྱི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་སྡོན་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཅམ་འོད་ཟེར་ལྷ་
 འཕྲོ་བ་ཞིག་ལྷའི་དོ་ཟོར་བལྟས་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་
 པ་ན་ཐིག་ལེ་དེ་ཡིད་གྱིས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་ནང་དུ་བྱུང་། དེའི་ནང་དུ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་
 བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉེས་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་དེའི་ཡང་གཙོ་པོ་ཡབ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡིད་གྱིས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་བྱུང་སྟེ་རྟེན་བརྟེན་པའི་
 དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ།
 འདི་ལ་སྐྱར་ལྷུང་སྟོ་བསྐྱབ་བྱ་མི་དགོས་སོ།།

གཉེས་པ་བཟླས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ལ་གཉེས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དོར་བཟླས་དང་།
 དག་གི་བཟླས་པའོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་པའི་དོར་བཟླས་)ནི། རང་ལྷའི་རྣམ་འགྲུབ་ལ་གནས་པའི་
 རང་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ཏེ། ལོངས་སྟོན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དང་མཚུ་མི་འགྲུལ་
 ཞིང་སྐྱ་སྤངས་པའི་སྟོ་རྣམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་བྱེད་པའོ།།

གཉེས་པ་(དག་གི་བཟླས་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་ནི།
 ལྷ་རང་རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྡིང་པོ་དང་ཉེ་སྡིང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ནས་

1 སེམས་བརྟེན་ རྫོང་མི་དཔལ་ལ།
 2 ལྷུང་ཚུལ་ དཔལ་རྟེན།
 3 སྟོམ་ཚུལ་ རྫོང་མི་དཔལ་ལ།

སྲགས་བརྒྱ་བའི་ཚེ་ས་བོན་ལས་དབྱེལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་སྟོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་
 བྱས་¹ནས་སྲགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེང་བའི་སྐྱེད་པ་འདྲེན་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་ཏུ་འདུག་
 བའི་རྒྱུད་གིས་²སྦྱིང་གའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྲགས་བརྗོད་པ་རྫོགས་
 བས་སོ་སོར་སྟོ་ཞིང་སྐྱེད་པ་སྟེ། སྦྱིང་སོ་དང་ཉེ་སྦྱིང་གི་བརྒྱས་པའོ།། ཅིའི་སྲིར་དམ་ཚིག་
 བརྒྱས་པ་³ཞེས་བྱ་ན། བརྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཁྲོགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་⁴
 སྲགས་སྐྱེང་རང་གི་ཞལ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྫོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སོན་⁵ཏེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་སོང་ཞིང་
 ཡུམ་གྱི་ཚ་དབུ་མ་ལས་གྲེན་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་སོན་⁶པ་རང་གི་ཚ་ཞལ་ཏུ་
 ཞུགས་ཤིང་། ཚ་དབུ་མའི་ནང་ནས་འཁོར་བར་བསམ་ནས་སྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྟོང་
 ཅིང་ཞི་བའི་སྲགས་བརྗོད་པ། ཚ་སྲགས་སམ་སྐྱེང་སྲགས་ཀྱི་བརྒྱས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཁྲོས་པའི་བརྒྱས་པ་ནི། དང་སོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ཏུ་སར་ཞུགས་ནས་སྲུང་
 བཞིན་འཁོར་ཅིང་རྩལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། འདི་ཡང་ཚ་སྲགས་སམ་སྐྱེང་སྲགས་ཀྱི་
 བརྒྱས་པའོ།།

བཞི་པ་ཁྲོ་བོའི་བརྒྱས་པ་ནི། སྦྱིང་སོ་དང་ཉེ་སྦྱིང་དང་། ཚ་སྲགས་དང་སྐྱེང་སྲགས་
 ཀྱི་བརྒྱས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སོས་པར་དག་ཏུ་བརྗོད་པའོ།།
 གཞན་ཡང་ཐུགས་གའི་ས་བོན་ལ་སྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་མགོ་གྲེན་ཏུ་བསྟན་པའི་རྣམ་
 པས་འབྲེངས་ཏེ་རྒྱལ་སོར་བསྐྱོར་བ་མར་མེ་ལྟར་འོད་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་

1 དོན་ཏུ་བྱས་ རྫོ་སྦྱིང་དཔང་ལ།
 2 རྒྱུད་གི་ དཔང་རྟེང་།
 3 བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོར་དམ་ཚིག་གི་བརྒྱས་པ་ཞེས་གསལ།
 4 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།
 5 མཚོན་ དཔང་རྟེང་།
 6 མཚོན་ དཔང་རྟེང་།

གྱིས་ཐྱིས་པ་བཞེན་དུ་དམིགས་ནས་བཟོ་བ་གོང་བུའི་བཟོས་པའོ། ། བཟོས་པ་དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་འདོན་པ་དམིགས་ནས་བཟོས་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་འགྲུང་འབྲུང་བར་དེའི་བྱ་ཞལ་གྱིས་བཤའ་དོ། ། དེ་ཡང་སྐྱུ་གྱི་རོ་བོ་ལ་སེམས་མ་གཡེང་བར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་བཟོས་པ་རྣམས་བཟོས་པའི་གངས་སུ་གཞུག་པར་འབྱུང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་བཟོས་པ་རྣམས་བཟོས་པའི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ་མི་མན་ཡང་བར་ཚད་བསྐྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། བཤའ་གཅི་བྱ་བ་སོགས་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོ་བར་བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་སོ། ། བཟོས་པའི་གངས་ནི། དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་གངས་ལ། གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ། འཁོར་རེ་རེ་ཞིང་ཁྱི། བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་གས་ཀྱང་ཁྱི། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྐྱུ་གས་འབྲུམ། དེའི་བཅུ་ཚའི་སྐྱེན་སྲིག་དང་བཅས་པ་དགོས་སོ། ། དངོས་གྲུབ་སྐྱུ་བ་ལ་ཞི་བྱེ་བ་སོགས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་མཚན་མ་རྣམས་མ་ཐོབ་བར་དུའོ། །

གསུམ་པ་ལྷ་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ཉེ་དེའི་རོ་བོར་བཞེངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྤ་ཐིག་བསྐོམ་པ་དང་། བཟོས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐོམས་ནས་ཕྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུས་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མཚན་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་རྫོགས་ནས་ཞིང་དེར་སྐྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་

1 བཞུགས་པར་ རྫོ་སྐྱིང་དཔལ་ལ།
 བཞུགས་པར་ དཔལ་རྫིང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 2 དེར་དངོས་ རྫོ་སྐྱིང་དཔལ་ལ།

ཚུལ་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོན་དམ་འོད་
 གསལ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཞུ་བ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཡབ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐེམ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དེ་ཡི་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། དེ་ཉིད་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། ཉིད་འཛིན་སེམས་
 དཔའ་རྒྱ་གི་ཞབས་ཀྱི། ལྷ་ནི་ཉ་ལ། ཉ་ནི་ཉའི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ལྷ་ཚེས་ལ། ལྷ་ཚེས་
 ཐེག་ལེ་ལ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ། རྒྱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པའི་ངང་ནས་སྐྱེའི་ཆ་ཐམས་
 ཅད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གར་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་
 དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་དོན་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་སོ།། དེ་ལྟར་
 གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་བཞུགས་པ་ལས་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་
 བཞིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱུལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྟོ་ག¹་བཞིས་བསྐྱུལ་བ་ཡིན། འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱུལ་བའི་ཡུལ་ནི།
 སྟོན་གྱུར་ལ་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའོ།། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་
 བཞིས་བསྐྱུལ་བ་ནི། སྟོན་པ་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱུལ་བ་བཞེངས་པ་དེ་ཐུགས་
 རྗེ་ཚེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་མཚོན། དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་བཞིས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་དབངས་
 གྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལས། འོད་གསལ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེའི་སྐྱེ་ཡུམ་
 དང་བཅས་ཉེ་ཅིག་ཅར་དུ་བཞེངས་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བར་མོས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་དབང་གིས་ཞིང་གཞན་དུ་འཆང་རྒྱ་
 བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་
 པ་དང་ཚོས་མཐུན། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་སྐྱུར་ན། སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལུས་དབེན་གྱི་

¹ སྟོ་ག་ དཔར་རྫིང་།

རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད། བརྒྱུས་པས་ངག་དཔེན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་
དུ་ཞུགས་པས་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ལྷུས་བསྐྱེད་བ་ལས་བཞེངས་པས་འོད་
གསལ་ལས་བྱུང་འདུག་གི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ།།

བཞི་པ་དེ་ལ་མཚོན་བསྟོན་བདུན་ཅི་མུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་(བསྟོན་པ་)ནི།
དེ་ལྟར་སྐྱེལ་པའི་སྐྱུས་ཞིང་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཚེ། ཞིང་དེའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་གཉེན་དུ་བྱོན་པ་མཚོང་ནས་སོག་མར་
བསྟོན་པ་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཚོན་པའི་བྱེ་བྲག་བྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་
གིས་བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོན་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བ་བདག་གིར་
མཛད་པའི་སྐོ་ནས་འདི་གཉེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་
ལ་བསྟོན་པ་དང་། མཚོན་པ་དང་། བདུན་ཅི་མུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་
འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྟའི་ཡོན་ཏུན་ཚང་
བའི་སྐོ་ནས་བྲག་ཚའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོན་པ་ནི། མི་བསྐྱེད་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་
སོགས་སྟོ་ག་ལྟའི་སྐོ་ནས་ཡིན། འདི་དག་སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པ་དོ་རྗེ་འཚང་ལ་དང་། རྗེས་
འདུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོན་པའོ།། གཉིས་
པ་མཚོན་པ་ནི། སྐྱུར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚོན་པ་རྣམས་རང་མི་བསྐྱེད་
པར་གསལ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་པའི་
ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གང་བར་བསམས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་སོས་ཏེ་
ལོངས་སྟོན་པས་ནང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་བསྟོན། དེ་ལྟ་བུའི་མཚོན་པའི་
འཁོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་དུ་འཚང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

9 འོད་གསལ་བྱུང་འདུག་ རྫོ་སྐྱེད་དཔར་ལ།
3 སྟོ་ག་ རྫོ་སྐྱེད་དཔར་ལ།
སྟོ་ག་ དཔར་ཉིད། དལུས་སུ་ཡོངས་བྲགས་ཀྱི་འགྲི་སྟོལ་ལྟར་བཞོད།

གསུམ་པ་བདུན་ཅི་མུང་བ་ནི། བོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བདུན་ཅི་འབྲུལ་བའི་ཚེ།
 རོག་མར་བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་ལས། “སློམ་པོ་མཐའ་ལྷག་ཅེ་སྦྱར་ཏེ། རྣམ་འཕྱོར་རིགས་
 པས་ཉལ་ཏུ་དབྱེད།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐེ་བོད་སྲིན་ལག་སྦྱར་བ་གཡས་སྐྱོར་
 དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དཀྱུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློན་ལྷ་རྣམས་གྱིས་རི་རབ་
 ལ་སྦྱབ་ཤིང་² བྱས་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བདུན་ཅི་འབྲུང་བར་བསམས་ལ་འབྲུལ་
 བའི་ཚུལ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོད་ལྷོ་ལས་ས་གཞི་མིང་མེད་སྟེ་³ ལས་རི་རབ་ཏུ་
 གྱུར་པའི་དབྲུས་ནས་བདུན་ཅི་སྤྱིང་པོ་སྤངས། འདི་འདོན་བྱ་ལྟར་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་ལྷོ་རྒྱུར་
 ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོད་སྟེ་ལས་⁴ རི་རབ་མིང་མེད་སྟེ་⁵ ལས་ས་གཞི་ཞེས་འབྲུང་ངོ་།།
 དང་བོད་ཅེ་བརྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་རྣམས་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རོག་བྲངས་དགྱིལ་
 འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱལ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མཐེ་བོད་སྲིན་སྦྱར་ནས་བདུན་ཅི་བདག་ཉིད་
 གྱི་ལྷེ་ཅེར་བཞག་ནས་སྦྱང་བར་བྱའོ།། སྐབས་འདིར་གསང་མཚོད་བྱ་བ་ནི། རང་གཙོ་
 བོ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བྱས་ཏེ་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
 བོ་སྤོང་བ་ན་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་⁶ པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་
 ཚེམས་པར་བསམ་མོ།།

ལྷ་པ་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཚོ་ག་ནི། བཏོར་བྱས་ལས། “རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་
 ལོ་བཞུགས།། འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས།།”⁷ ཞེས་གཞུང་ལས་ཁང་དང་

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཁ་རྗེ་རིམ་མཁས་པའི་ཡིད་འཛོལ་ལུང་ལྷོ་ལ། ལུང་དང་པོ། རོག་གྲངས་༡༣༧བལ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློམ་པོ་མཐའ་ལྷག་ཁ་
 སྦྱར་བས།། ཉལ་ཏུ་རྣམ་འཕྱོར་བཞེན་སྤངས་ཏེ།།” ཞེས་པོ།།
 2 བ་དཔེར་“བསྐྱབས་ཤིང་ཞེས་གསལ་ཡང་དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 3 བ་དཔེར་“སྟམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 4 སྦྱུ་ལས་མོ་སྤྱིང་དཔར་ལ།
 5 གསུམ་ལས་ དཔར་རྗེད་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 6 རྒྱ་གཅིག་ དཔར་རྗེད་།
 7 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། རི་མཐོན་པོ་སྦྱ་སྦྱབ། བཏོར་བྱས། རོག་གྲངས་༡༠༣༧ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་

འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གཙོ་བོ་ལ་བསྟུ་བ་དང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་སྤྱི་སྦྱད་པར་
 བསྟན། དེའི་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཅད་
 ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྦྱད་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟུག་ཅིང་ལུས་གྱི་ཆ་གང་
 དང་གང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་གྱི་ཆ་དེ་
 དང་དེ་ལ་བརྟུགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་མས་པར་རྟུགས་པའི་
 སྦྱོར་མཚམས་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱེད་ཞིང་སྤྱི་བ་བ་སྦྱངས་ནས་རྩི་ཡིག་དུ་གྱུར། དེས་ནས་མཁའའི་
 ཁམས་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྗོ་རྗོ་འཆང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་ཅད་རང་གི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་བྱངས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་བརྟུག་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་གི་རྣམ་འབྲོར་ལ་བཞི། ལུས་བརྟུགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ག །
 ཁ་བས་གྱི་རྣམ་འབྲོར། ཉལ་བའི་རྣམ་འབྲོར། གཏོར་མའི་རྣམ་འབྲོར་རོ། དང་པོ་(ལུས་
 བརྟུགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ག)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་དབགས་པ་བྱ། སྤྱི་བོར་རྒྱ་
 བ་བརྟུག་པར་བྱ། བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་དེས་འབབ་པའི། ཨོ་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།”² ཞེས་
 བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞི་ཉམས་སུ་གྲངས་པས་ལུས་ཉམས་སྟོབས་³ཚུང་བར་སོང་ན་རང་གི་
 སྤྱི་བོ་ལས་མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་དབགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 བ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་འོག་གི་དབྱས་སུ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་བོ་སྦྱར་དུ་
 བལ་བ་དང་། ཨོ་ཡིག་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་རིགས་ལྡེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདུད་ཅི་ལྷ་
 བབས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐེལ་གྱི་བར་གང་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་

གཞུག། མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པོ་བཞུགས།།” ཞེས་སོ།།
 1 གྱིས་ དཔར་རྟིང་།
 2 མེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱོད། མདོར་བྱས། འོག་གངས་ ༡༠བཟ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་དབགས་པ་བྱ། སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་དེས་འབབ་པའི། ཨོ་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།།
 3 ཉམས་སྟོབས་ དཔར་རྟིང་།

ལུས་ཉམས་སྟོབས་དང་གཟེ་བརྗིད་དང་སྐྱེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་འབྲོར་ནི། ཁ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་བཟའ་བརྟུང་རྣམས་
བརྟུང་ཅིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དེ་ནས་ཐོག་མར་སློབ་མ་སློབ་བ་ནི། རང་མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་དག་གམ་དོ་རྗེ་འཆང་གང་ཕྱང་ཕྱུ་བསྐྱོམ་པའི་
མགྱིན་པ་དྲུང་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་སྦྱིལ་ས་ཡུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་
བརྒྱད་པའི་སྟེ་བར་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་ལས་ཡུང་བའི་དོ་རྗེ་ཅེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
གྱི་ཅེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཏེ། དེ་ནས་སྦྱིང་ག་སྦྱང་
བ་ནི། སྦྱིང་གར་སྟོ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་འོ་པོར་ཡུང་བའི་རྩྱུ་
ཡིག་སྟོན་པོ་མེ་སྟེ་ཅེ་གསུམ་འབར་བ་སྟེ་སྟེ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་
པ་དགང་ལྷགས་སུ་མོས་ནས་མོ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲངས། སྟེའི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྦྱང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་འབྲུལ་གྱིན་བཟའ་བརྟུང་ལ་འོངས་
སྟོན་པ་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྟེ་ག་པོ། དེ་ནས་གསང་གནས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར།
སྟེ་བར་འོ་ལས་མའི་དགྱིལ་འཁོར། སྦྱིང་གར་ལོ་ལས་སའི་དགྱིལ་འཁོར། མགྱིན་བར་པོ་
ལས་⁴རྩྱུའི་དགྱིལ་འཁོར་བསམ་ལ་རྒྱང་གིས་མེ་སྦྱང། མེས་ས་བསྟེག། དེའི་དོད་གྱིས་⁵རྩྱུ་
འོལ་བས་བཟའ་བརྟུང་རྣམས་མགྱིན་པའི་བརྒྱ་ནས་ལྷགས། སྦྱིང་གར་སྟེ་བ་བ་ན་དྲངས་མ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་རྣམས་ཆེ་མ་ཞིང་། སྟེ་བར་སྟེ་བ་བ་ན་གཏུམ་མའི་མེས་བསྟེགས་ཏེ་ཅིག་མ་
རྣམས་ཐལ་བར་ཡུར་ཏེ། འོག་སྟོ་ནས་ཐོན་⁶པར་བསམ་ལ་ཕྱང་ཟད་ལྷུ་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱང་ཁ་

1 ལྷག་པ་ དཔར་རྙིང་།
2 སྦྱིང་ག་ནས་སྦྱང་བ་ མོ་སྦྱིང་དཔར་ལ།
སྦྱིང་ག་ནས་སྦྱང་བ་ དཔར་རྙིང་དུ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ་ལས་གསལ་པོ་མི་མཐོང་།
གཞུང་གི་དཔྲུག་སུ་མཁས་སྟེ་བ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་ལྟར་བཤོད།
3 ཡི་གྱིས་ དཔར་རྙིང་།
4 རྩྱུ་ལས་ དཔར་རྙིང་།
5 དོད་གྱི་ དཔར་རྙིང་།
6 མཐོན་ དཔར་རྙིང་།

སྐྱུར་བཟུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་བྱས་ན་ནང་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
 ཚུགས་ཤིང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡང་བསྐྱོག་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྣམ་སྤྱང་
 སོགས་རིགས་གཞན་གྱི་སྐྱུ་བ་པ་པོ་ཡིན་ན་ལྟེ་འཁོར་ལོ་དང་། བརྒྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེར་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བང་མཚོད་སྤྱོད་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྡེ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་
 བོད་ལྟར་བྱའོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་བཟུང་བརྒྱང་
 ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་རི་སྡེད་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དད་ཟས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱང་པོ་རི་སྡེད་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་སྤྱོད་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། “གང་ཞིག་བཟུང་བརྒྱང་ཚུང་ཟད་རྣམས།།
 བསྐྱོ་བ་བྱས་ནས་བཟུང་བར་བྱ།།” འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། ལུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ།།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཐུན་མཐའ་མའི་མཐར་ཉལ་བའི་ཆེ་ལུས་དཀྱིལ་
 ཀྱི་ལྟ་རྣམས་སྟག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་སྐབས་རི་སྡེ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་པའི་མཐར་
 སེམས་གཞན་དུ་མི་བརྟང་བར་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཚོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་ངང་དེ་ཉིད་ནས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
 འཛིན་ཅི་བྱབ་བྱ། ལྟར་བའི་ཆེ་ལྟ་མོ་བཞིས་བསྐྱུལ་བར་བསམ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་
 གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་ལྟར་བ་ལ་སྐྱོབ་པོ།།

(བཞི་པ་)གཏོར་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཟན་དང་འབྲས་ཆན་²སྐྱུ་མ་ལ། །ཉ་ལ་ཆང་ཆུ་
 སྐོག་སྐྱུ་བཙོང་།། ཆན་ཐུག་འཁུར་བ་³ཞོ་ལོ་མ།། གཞན་ཡང་འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་

1 རྩི་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ང་གདན་བཞི། རིམ་བར་བྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ 39 ཙ 3 ལས་རྒྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་སྐྱུ་མ་གཉིས་ཚུང་མི་
 འབྲས་སྟེ། ‘ཚུང་ཟད་བཟུང་དང་བརྒྱང་ལ་སོགས།། ཚུང་བར་བྱས་ནས་བཟུང་བར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
 2 འབྲས་ཆེན་ རྫོ་རྒྱུད་དཔར་མ།
 3 མ་དཔེར་ཁུར་བ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཙོང་།

ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ནི། བགོགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་གྲུབ་ན་ཐུན་བཞིའི་མཐའ་
 གྲུ་མ་གྲུབ་ན་ཐུན་ཐ་མའི་མཐའ་དེས་བར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་གཏོར་མའི་སྡོད་ནི།
 བརྒྱའི་སྡོད་ཅེས་བ་ཐོད་བ་ཡིན། འོགས་ཞེས་བ་རས་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁུད་དང་
 ཟངས་གཞོང་སོགས་སུ་བྱ་ཞིང་། དཀྱིལ་ཚོག་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་ནི། ཁམ་ཕོར་དང་།
 ལག་པའི་ཁྱིར་བའི་ནང་དུ་ཡང་སྦྱིན་པར་བཤད་དོ།། གཏོར་མའི་རྣམ་ནི་ཟབ་དང་། འབྲས་
 ཚན་དང་། སྐྱ་མ་དང་། ལ་དང་། ཉ་ལ་དང་། ཚང་དང་། ལུ་དང་། བཙོང་དང་། སྐྱོག་སྐྱུ་
 དང་། ཚན་ཐུག་དང་། འཁྱུར་བ་དང་། ཞོ་དང་། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་འབྱོར་ན་ཚང་
 དང་ཚུ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཚོག་པར་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་སྡོམ་འབྱུང་ལས། “གཏོར་མ་
 སྡོམ་བྱེད་མེད་པར་ལས།། ལྷུང་དུ་འབྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་སྡོམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
 གྱིས་།། གཏོར་མ་རབ་དུ་བསྐྱབས་པར་གསུངས།།”⁴ ཞེས་ཆང་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 སོ།། གཏོར་མ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ནང་མཚོན་ལྟར་བྱ། གཏོར་མ་ཕྱོག་སྦྱོར་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ནི།
 དཀྱིལ་ཚོག་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་བཤད་བ་ལྟར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 ཁོ་ལོ་བཅུ་⁵དང་བཅས་པའི་སྤྱང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་ལྷོ་བར་གཞུས་ཡས་ཁང་
 གི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལྷོ་ལོ་དུ་སྡོགས་སྤྱིང་བཙོ་ལྷ་འཁོར་བཅས་
 དང་། ལྷ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་སྐྱོད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་
 པའི་སྡོང་པའི་ངང་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་ལ། འབྲུལ་ཚུལ་

1 མ་དཔེར་“རྒྱུད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་མཁམས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་ལྟར་བཤོད།
 2 དཀྱིལ་ཚོག་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་དཔེར་ལ།
 3 འབྲས་ཚན་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་དཔེར་ལ།
 4 ལྷོ་བཀུག་རྒྱུད་འབྲུལ། ཁ་བདེ་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། དེམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཉིས་ལ། འོག་གངས་༢༠༧བལྷེ ལས་བྱུང་མི་འདྲ་
 ལྷོ། “ཆང་དང་གཏོར་མ་མེད་པར་ནི། ལས་རྣམས་སྤྱང་དུ་འབྱུབ་མི་འགྱུར། དེས་ན་གཏོར་མ་རབ་བསྐྱབས་ཏེ། སྡོམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་
 གསུངས།།” ཞེས་སོ།།
 5 ཁོ་བཅུ་རྡོ་རྗེ་འབྲེང་དཔེར་ལ།

ནི་ཚུ་བཞི་འབྲུལ་བ་སློབ་དུ་འགྲོ་བས་རིམ་བྱ་དགོལ་ཞིང་དོ་རྗེ་གསོར་ཉེ་བརྗེ་གྲིག་ཅིས་
 སོགས་ལྟ་རང་རང་གི་མཚན་སྒྲགས་ཀྱི་མཐར་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡི་གོ་གསུམ་དང་སྤེལ་
 བ་བརྗོད་དེ། མཐར་སམ་དུལ་ས་མ་ཡ་ལུ་ཉ་མ་གྱི་རྩི་རྩི་ག་སྐ་མ་འཁྱོད་དུ་ཅ་ཀྱ་ཅུ་ཡི་སྐྱུ་
 ཞེས་བརྗོད་དེ་འབྲུལ། དེ་ནས། ཨོ་ལྷ་ལྷ་ས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་སྤོགས་
 སྐྱོང་སོགས་ལ་འབྲུལ། མཇུག་ཏུ་ཞལ་བསེལ། ལུག་བཟུ་བ་དང་། སོ་ཅི་རྣམས་བྱིན་ནས་
 བཟོད་བ་གསོལ། ཡིག་བརྒྱ་བརླས་ནས་ཨོ་ཡོ་ག་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ། བད་ཀོར་དང་
 འཇུད་པའི་ལུག་རྒྱ་བྱེད་བ་དང་། སེ་བོལ་གཏོག་སྟེ་སྤོགས་སྐྱོང་འབོར་བཅས་རང་གནས་
 ལུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་བ་བསྐྱེད་རིམ་བས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། ལྷིང་སྤགས་
 བས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལ་རྗོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་²པ་ཐོབ་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི། ཐུན་མོང་བའི་འམ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཡིན། དེ་ལ་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར། “ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཚོ་ག་དང་། དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི།”³ ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་གྲུབ་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།།

གསུམ་བ་སྐྱེད་ཐབས་ལ་སློབ་པའི་རིམ་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་བཞི་ལ་
 མངོན་རྟོགས་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམིགས་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(ཐུན་
 བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་)ནི། འོ་ན་ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 ཚད་རི་ཅམ་རེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་⁴ཡིན་ཞེ་ན། ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་རྒྱས་པ་དང་། བར་

1 བརྗོགས་ཚོ་སྐྱེད་དཔར་མ།
 2 བརྗོགས་དཔར་རྟེན། དུལ་ས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚེན་མོ་ལྟར་བཤོད།
 3 མ་དཔེར་རྟོག་ཅིས་གསལ་ཡང་། དུལ་ས་སུ་མཐའ་གྲུབ་ཞོར་ཐམང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བསྐྱེད་ལྟར་བཤོད།
 4 ཕྱི་བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 5 དཔལ་ལྷན་བ་གགས་པ། འགྲེལ་བ་སློབ་གསལ། ལེའུ་དང་སོ། འོག་གངས་མཐོང་
 6 བྱེད་པར་ཚོ་སྐྱེད་དཔར་མ།

བ་གཉིས་ལ་བསྐྱུས་བ་བསྐྱོམ་བ་དང་། དང་པོ་རྒྱས་ལ་མཐའ་མ་གསུམ་ག་བསྐྱུས་བ་བསྐྱོམ་བའི་ཚུལ་བཤད་བ་ནི། རྒྱན་གྱི་བྱེད་ལུགས་ཡིན་གྱི།¹ དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྲེལ་བའི་ཚེ་དང་པོ་ཡང་བསྐྱུས་བ་བྱེད་པར་མན་སྟེར་གསུངས་སོ།། རོ་ན་མངོན་རྟོགས་²རྒྱས་བསྐྱུས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལོང་དུ་བཤད་བ་ལྟར་རྒྱས་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱེད་བ་ནས།³ ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ག་ཚང་བ་དང་། བསྐྱུས་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱེད་བ་ནས་⁴མཚོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་བ་ཡན་གྱི་དང་པོ་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་སྐྱེལ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ལུས་དགྱིལ་གྱི་སྣ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་བརླས་བྱའི་སྐྱགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སོགས་བསྐྱོམས་ནས་བརླས་བ་དང་། དེ་ནས་མཚོད་བསྐྱོད་བདུད་ཅི་སྲུང་བར་བྱ། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་རང་གི་ལུས་གྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱུ་བ་སོགས་གྱི་ཉེར་བསྐྱུ་བྱའོ།། བསྐྱུས་བ་འདི་བསྐྱོམ་ན་ཡང་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཚེ་འཁོར་གྱི་སྣ་རྣམས་གྱི་གདན་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་བ་དམིགས་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲུང་བྱ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྐྱང་བ་འགོག་པ་དེའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་ཡིད་མ་གཡེངས་⁵པར་བྱས་ཉེ་མངོན་རྟོགས་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་བ་གསལ་ཞིང་། དེ་དང་འདིའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་སྐྱོག་པར་⁶འགྱུར་

1 གྱིས་ དཔར་རྟོག་།
 2 མངོན་རྟོགས་ དཔར་རྟོག་།
 3 ལྟ། དཔར་རྟོག་།
 4 བསྐྱེད་བ་ན་ དཔར་རྟོག་།
 5 མ་གཡེངས་ དཔར་རྟོག་།
 6 འགྱུར་ དཔར་རྟོག་།

རོ།། མདོར་ན་གྱི་དགྲིལ་དང་ལྷན་དགྲིལ་གྱི་སྣ་རྣམས་སྐྱོ་མདོག་ཞལ་སྐྱག་སྐྱག་མཚན་
རྒྱན་རིགས་བདག་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྣང་བ་གྱིར་ཚོད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་འཛོག་ཏུས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་བརྟན་ན་རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། ལྷོང་སྐྱོར་སྐྱག་མཚན་སྤོང་དང་། འོག་སྐྱོའི་ཐིག་ལེ་སྤོང་ལ་ལོ་བས་
པ་མཐར་ཕྱིན་ན་སྤོང་གོ་གས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐབ་ཐབས་དེ་རྣམས་ཆིངས་སུ་བསྐྱུ་ན་འབྲུག་སྟེ། དེ་ཉིད་
ཞེ་དགྲའི་ཆིངས། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས། རྣལ་འབྱོར་འབྲུག་གི་ཆིངས། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་
ལག་བཞིའི་ཆིངས། རྩོ་རྩེ་བཞིའི་ཆིངས།¹ ཉིང་དེ་འཛོལ་གསུམ་གྱི་ཆིངས་སོ།། དང་པོ་(དེ་
ཉིད་ཞེ་དགྲའི་ཆིངས་)ཀྱི། ལེའུ་བརྟ་གཉེས་པ་ལས། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་སྤོགས་སུ།”² ཞེས་
སོགས་གྱིས་བསྐྱེན་པའི་བྲང་དོན་གྱི་གནས་ལྟ་སུ། གནས་གྱི་དེ་ཉིད། རང་མི་བསྐྱོད་རྩོ་
རྩེར་གསལ་བ། ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར། ཞེས་པའི་
བར་བཅེ་བ་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། ཚི་སྤྱ་སྤྱ་མ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་
དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་སྐྱང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་
དེ་ཉིད། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་པ་ནས་ཚར་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་
གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ནི་སྐྱང་འཁོར་གྱི་འཁོར་གྱི་སྣ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། བདག་ཉིད་གྱི་འོག་
གི་གཞོན་མཛེས། ཞེས་པ་ནས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་³བར་ནི་བགོགས་ལ་
ལུང་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད། ལྷ་གྱི་རྩུ་རྩོ་ཞེས་པ་ནས། ཚི་ལྷ་རྩུ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གྱུར་
སོགས་གྱི་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་

1 མ་དཔེར་འདྲིའི་སྐབས་དང་པོ་རྩོ་རྩེ་བཞིའི་ཆིངས་དང་། དེ་རྩེས་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་ཡོད་ཀྱང་། འོག་གི་གཞུང་དངོས་གཞིའི་
སྐབས། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་གྱི་རྩེ་སྤྱ་རྩོ་རྩེ་བཞིའི་ཆིངས་ཡོད་པས་དེ་དང་བསྐྱེན་ནས་བཞོད།
2 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསལ་འདུས་ཅན་རྒྱུད། ལེའུ་བརྟ་གཉེས་པ། འོག་གསལ་མ་༡༡༡བ༡ ལས་གྱུར་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་
སྤོགས་དང་།” ཞེས་སོ།།
3 ཞེས་པའི་ དཔའ་རྩེད།

དུ་གྲུར་ཅེས་པའི་¹བར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ལྟོང་པའི་ངང་ལས་སྐྱད་ཅིག་
 གི་ཞེས་པ་ནས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེར་གྲུར་ཅེས་པའི་²བར་དོ་རྗེ་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།
 ལྷོ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་སྤྱོད་པ་ནས་ལ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་གདན་ཞེས་པའི་
 བར་དོ་སྣག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་
 ཅེས་པ་³ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་གྲུར་ཅེས་པའི་བར་སྣག་
 མོས་ཀྱི་སྣའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པའི་དེ་ཉིད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྡོན་པོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་
 པ་ནས་རྐང་མཐེལ་གཉིས་སུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བར་ནི། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་ལྷུན་གྲོའི་ཉི་ཞེས་པའི་བར། ལྷག་མོས་འོད་
 གསལ་དུ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། གདན་དབུས་མའི་ཞེས་པ་ནས། ལྟོང་ནས་སྟོང་དུ་བཅེགས་
 པར་གྲུར་ཅེས་པའི་⁴བར་ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་སྣང་པའི་དེ་ཉིད། དེ་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་དུ་འདྲེས་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུར་ཅེས་
 པའི་⁵བར་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བར་སྣང་
 བ་དེ་ངའོ་ཞེས་པའི་བར་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དེ་ཉིད། ཟླ་བའི་སྟེང་
 དུ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ཐེམ་ཞེས་པའི་བར་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་
 ཉིད། དེ་ཡོངས་སུ་⁶གྲུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། ལྷུན་གྲོའི་ཉི་ཞེས་གསལ་བར་ཐུག་མཚའ་
 ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད། དོ་རྗེ་ཡི་གོ་དང་ཞེས་པ་ནས། བ་བཟའ་ཅན་དུ་གྲུར་ཅེས་པའི་⁷
 བར་སྐྱོ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཞེས་པ་ནས། བ་

1 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།
 2 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།
 3 ཞེས་པ་ དཔར་རྟེན།
 4 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།
 5 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།
 6 དེ་ཉིད། ཡོངས་སུ་ རྫོགས་དཔར་མ།
 7 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།

བཟའ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུལ་སྐྱོད་མེས་སུ་བསྐྱུར་བའི་དེ་
 ཉིད། རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཅེས་པ་ནས། ཆ་སོ་སོར་གྱུར་ཅེས་པའི་¹བར། ལུས་ཉེན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཅེས་པ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་
 མཚན་ཐ་མ་ནོར་བུ་²འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་ནི། ལུང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།
 ལྷེ་བར་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སློབ་མའི་ཕྱག་མཚན་ཐ་མ་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་
 ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས། བྱམས་པའི་
 ཕྱག་མཚན་ཐ་མ་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་མིག་སོགས་ས་སྤྱིར་སོགས་སུ་བསྐྱོམ་
 པའི་དེ་ཉིད། མིག་གི་སྐྱོར་ཞེས་པ་ནས། དེག་བྱ་དོ་རྗེ་མའི་ཕྱག་མཚན་ཐ་མའི་རིན་ཆེན་
 རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་ཡུམ་ལྷ་དོ་རྗེ་མ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ལག་བ་གཡས་
 ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་³བར་ཡན་ལག་
 ཁྲོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཞེས་པ་ནས་ལྷན་གོ་ཉཉི་ཞེས་པའི་བར་སྐྱུ་བྱིན་
 རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱི་པོར་ཞེས་པ་ནས་ལྷན་གོ་ཉཉི་ཞེས་པའི་བར་གསུང་
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱིར་གའི་ཞེས་པ་ནས་ལྷན་གོ་ཉཉི་ཞེས་པའི་བར་ཐུགས་
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གོ་ཉཉི་ཞེས་པའི་བར་སྐྱུ་
 གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་དེ་ཉིད། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཞེས་
 པ་ནས། ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། དེའི་ཐུགས་
 ཀར་ཞེས་པ་ནས་ཚིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ཉིང་འེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། རང་
 གི་སྤྱིར་ག་ནས་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་ལྷན་གང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་⁴བར་ནི། རིག་མ་འདུ་

1 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།
 2 ཕྱག་མཚན་ནོར་བུ་ དཔར་རྟེན།
 3 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།
 4 ཞེས་པའི་ དཔར་རྟེན།

བྱ་བའི་དེ་ཉིད། རང་ཉིད་རིན་འབྲུང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ལྷན་ཀོལ་ཉི་ཤེས་པའི་བར་རྗེས་
 ཚགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ལྷན་ཀོལ་ཉི་ཤེས་པའི་བར་
 མཚོན་པའི་དེ་ཉིད། རིགས་ལྡེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་དབྱུང་རང་གནས་སུ་འཁོད་
 བ་གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། ཡུམ་བཞི་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་བསྐྱེད་པ་¹སྤྱིར་དབྱུང་རང་
 གནས་སུ་འཁོད་པ་གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། སེམས་དབའ་བརྒྱད་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་
 བསྐྱེད་པ་²སྤྱིར་དབྱུང་རང་གནས་སུ་འཁོད་པ་སེམས་དབའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། རྗེ་རྗེ་མ་ལྡེ་
 ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་བསྐྱེད་པ་³སྤྱིར་དབྱུང་རང་གནས་སུ་འཁོད་པ་སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།
 ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་དབྱུང་རང་གནས་སུ་འཁོད་པ་ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་
 ཉིད། རྩེད་སྒོར་སྤྱད་མཚན་སྤྲོ་མོ་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོ་བསྐྱོམ་པའི་
 དེ་ཉིད། ལྡོ་ལྷུང་ཉུ་ཤེས་པ་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ལྡོ་ལྷུང་བརྒྱ་ཤེས་སོགས་ངག་བཟླས་ཀྱི་
 དེ་ཉིད། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ནས། ལྷ་དུ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་
 པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད། དེ་ནས་ཚད་མེད་པ་
 བཞིའི་ཤེས་པ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཤེས་པའི་བར་ཞུ་བ་⁴སྤྱུས་བསྐྱུལ་བ་
 ལས་བཞེངས་པའི་དེ་ཉིད། མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཤེས་པ་ནས། མཉེས་ཤིང་ཚིམ་
 པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་མཚོན་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱད་ཀའི་ཉུ་ཤེས་པ་ནས། ལྡོ་
 ཡོ་གཟུང་ཤེས་པའི་བར་ཉེ་བསྐྱེད་དེ་ཉིད། ལ་ཟས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཡུམ་རྟེན་⁵པར་བྱེད་པའི་
 དེ་ཉིད། དཔོན་གྲུབ་ཚུང་དུ་སྐྱབ་⁶པའི་དེ་ཉིད། དཔོན་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱབ་⁷པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་

1 བསྐྱེད་པའི་ ལྡོ་ལྷུང་དཔལ་ལ།
 2 བསྐྱེད་པའི་ ལྡོ་ལྷུང་དཔལ་ལ།
 3 བསྐྱེད་པའི་ ལྡོ་ལྷུང་དཔལ་ལ།
 4 མཐོང་བར་ཞུ་བ་ དཔལ་རྟེན།
 5 མ་དཔེར་ཤེས་བརྟེན་ཤེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རྣམ་འབྲོར་དག་རིམ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 6 མ་དཔེར་ཤེས་བརྟེན་ཤེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་སྤྱི་ལོ་དག་རིམ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 7 བསྐྱེད་ ལྡོ་ལྷུང་དཔལ་ལ།

སོ།། འོ་ན་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་ང་གཅིག་སྣང་བ་ཞེ་དགའའི་གྲངས་སུ་སྤྱད་
 ཚུལ་རྗེ་སྣང་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། བྱུག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་
 དང་། སྐྱེ་ལས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་མདོ་
 བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་སྣང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ཞེ་དགའའོ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པས་གསུངས། རྗེས་ཆགས་དང་མཚོན་པ་གཉིས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་
 གྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ཞེ་དགའའོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ཡབ་སྐུ་
 བཞེད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱིས་མ་འགའ་ཞིག་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་
 སོགས་གྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་ཞེ་དགའུ་མ་གཏོགས་ང་གཅིག་བྲངས་པ་མི་སྣང་གསུང་བ་ཡང་
 འདི་དང་མཐུན་ཤིང་ཆེ།

གཉིས་པ་(རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆེངས་)ལ། རྣལ་འབྱོར། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞི། དང་པོ་(རྣལ་འབྱོར་)ནི། གནས་གྱི་དེ་ཉིད་ནས་ཡེ་ཤེས་
 ཅམ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་(རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ས་
 བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་ལས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན།
 གསུམ་པ་(ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་)ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱུལ་སྐྱེ་རྗེས་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནས་
 ཡན་ལག་ཁོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། བཞེ་པ་(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་)ནི། སྐྱེ་བྱིན་
 རྒྱལ་གྱི་དེ་ཉིད་ནས་མཚོན་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆེངས་ནི་སྐྱུབ་
 ཐབས་རྒྱས་པའི་ཆེངས་མིན་གྱིས། དང་པོ་སྐྱོར་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་
 རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་
 འབྱོར་ཆེ། དང་པོ་སྐྱོར་བ་མདོར་བསྐྱུས་པའོ།”² ཞེས་གསུངས།

1 གྲངས་པ་ དཔར་རྟོག་
 2 ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲུག་ལ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་ག། ལེའུ་སོ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ 32-33 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་
 རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བཅུ་བརྒྱུད་ཀྱིས། དང་པོ་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་(རྣལ་འབྱོར་དུག་གི་ཆེང་ས་)ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་སྣ་མ་བཞིའི་སྤྱིང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཚོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བསྟན་པས་དུག་ཏུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ལོ།། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ནི་གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ནས་ཁོ་ལོ་དབྱུང་
 བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། ལས་རྒྱལ་མཚོག་ནི་སྤྱིང་སློར་ལུག་མཚན་སྣ་མོ་བསློམ་པའི་དེ་
 ཉིད་ནས་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱབ་¹པའི་བར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཚོག་གིས།། རྣལ་འབྱོར་མཚོག་ལ་དབྱེ་བ་ལྟ།། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་།
 རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ།། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཞི་བཅུ་དགྲ།། ‘བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 མདོར་བསྟུས་པའོ།།”² ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་(བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆེང་ས་)ལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་
 བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆེང་ས་དང་། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་
 ལག་བཞིའི་ཆེང་ས་གཉིས། དང་པོ་(ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆེང་ས་)
 ལ། བསྟེན་པ། ཉེར་སྐྱབ་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་ཆེན་དང་བཞི། དང་པོ་(བསྟེན་པ)ལ། བསྟེན་པ་དངོས་
 དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་(བསྟེན་པ་དངོས་)ཀྱི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་(དེའི་ཡན་ལག)ཀྱི། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 བས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ན།
 དུལ་ཅན་བདེ་³བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེན་ཅིང་
 དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ།། གཉིས་པ་(ཉེར་སྐྱབ)ལ། ཉེར་སྐྱབ་དངོས་
 དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་(ཉེར་སྐྱབ་དངོས་)ཀྱི། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་

1 བསྐྱེད་ རྫོང་མེད་དཔར་མ།
 2 རྩི་བཀའ། རྒྱད་འབྲམ། 3 བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་མེད་པ། ལེའུ་སོ་བཞི་པ། སོག་གྲངས་30496 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱ་ལྷ་གཉིས་ཚུང་
 མི་འདྲ་ལྟེ། དེ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ནི།། ‘བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྟུས་པ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།
 3 མ་དཔེར་ལུལ་བདེ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྟེན་ནས་བཙམ།

ལྷན་པའི་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱོད་ཀྱིས་པ་ལས་བྱུང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་¹ཀྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་(དེའི་
 ཡན་ལག)འི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོད་མེམས་སྐྱབ་སྐྱུར་བ་ནས་ཡན་ལག་ཁོ་བོར་
 བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་སྐྱབ་ཅེས་བྱ་ན། གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་
 འི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁད་ཉེ་བའི་སྐྱགས་ཀྱི་ལོངས་
 སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེར་སྐྱབ་ཅེས་བྱའོ།། གསུམ་པ་(སྐྱབ་པ)འི། སྐྱབ་
 འི་ཕྱི་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་
 ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་ན། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་
 གསུམ་དང་། སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཅེགས་དོ་བོ་དབྱེད་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱབ་
 པ་ཞེས་བྱའོ།། བཞི་པ་(སྐྱབ་ཆེན)འི། རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད་ནས་དངོས་བྱུབ་འགྲིང་སྐྱབ་
 པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ན། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ལ་འཇུག་པས་ན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱད་མི་མ་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆེངས་)ལ། ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེད་
 པ་དང་། དེ་ལ་ཡིན་པའི་ཉེར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་ཆེན་དང་བཞི། དང་པོ་(ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེད་
 པ)འི། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ལུས་རྟམ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་(དེ་ལ་
 ཡིན་པའི་ཉེར་སྐྱབ་)འི། ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
 དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་སློབ་དུ་བཏང་། ལྷ་རྣམས་སེམས་དཔའ་
 སྐྱམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བྱས་ཉེ་འོད་ཟེར་གྱི་བ་²གཏོང་བ་དང་། གཞོད་མཛེས་གཏོང་བ་ལ་
 'སོགས་པའི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་³དང་རྒྱུད་སྐྱགས་དབྱེད་མེད་དུ་སྐྱོར་བའི་དོ་རྗེའི་བཞུགས་
 པ་དང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སློམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་

¹ བྱང་ཚུབ་པ་འདི་དེ་ཉིད་ དཔའ་རྙིང་།
² སྐྱོབ་ དཔའ་རྙིང་།
³ སོགས་པའི་རྒྱལ་མཚོག་ རྫོང་རྒྱུད་དཔའ་ལ།

དང་། ལྷོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། ལྷོང་པོ་
 བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་པར་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ལ་དགའ་བུལ་གྱི་
 ལུང་གདབ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ནི། མདོ་བསྐལ་ལས་བཤད་
 པའི་དངོས་གྲུབ་ཚུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་གཉིས་
 པོ་དེ་ཡིན། ཡང་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིམ་གཉིས་སུ་མོང་བའི་བསྐྱེད་པ། ཉེར་
 སྐྱབ་། སྐྱབ་པ། སྐྱབ་ཆེན་དང་བཞི་ལས། ལྷ་མེད་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་སྦྱོང་དབྱེར་
 མེད་གྱི་ལམ་ནི་དང་པོ་དང་། ལྷ་མེད་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་པོ་བསྐྱལ་བ་
 གཉིས་པ་དང་། ལྷ་མེད་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་འདིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་
 པ་གསུམ་པ་དང་། ལྷ་མེད་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་(དོན་རྗེ་བཞིའི་ཆེད་སྟེ།)ལ། ལྷོང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་གྱི་དོན་རྗེ། ས་བོན་བསྐྱས་པའི་དོན་རྗེ།
 གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པའི་དོན་རྗེ། ཡི་གེ་འགོད་པའི་དོན་རྗེ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་(ལྷོང་ཉིད་བྱང་
 ཚུབ་གྱི་དོན་རྗེ)ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱུང་པའི་དེ་
 ཉིད་གྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་(ས་བོན་བསྐྱས་པའི་དོན་རྗེ)ནི། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ལྷང་
 བའི་དེ་ཉིད་ནས་བྱུག་མཚོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་གྱི་བར་ཡིན། གསུམ་པ་(གཟུགས་ཉིད་
 རྫོགས་པའི་དོན་རྗེ)ནི། སྐྱུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་ཡན་ལག་གྲོ་བོར་བསྐྱོམ་
 པའི་དེ་ཉིད་གྱི་བར་ཡིན། བཞི་པ་(ཡི་གེ་འགོད་པའི་དོན་རྗེ)ནི། སྐྱུ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱབ་
 ཐབས་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཚོན་པའི་དེ་ཉིད་གྱི་བར་ཡིན། རྒྱས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་གྱི་བར་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་གང་ཡོད་ཡིན་ཏེ།
 ལྷོང་གྱི་མ་ལས། “དང་པོ་ལྷོང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སྟེ།། ‘གཉིས་པ་ས་བོན་བསྐྱས་པའོ།། གསུམ་

གསུང་རབ་དགོངས་དོན་བསམ་ན་ལོངས་མེད་སྐྱེ། ཐོས་བསམ་བྱ་བལ་བྱེད་པའི་བསམ་
 གཏན་པ། མོ་སྐོད་ངེས་འབྱུང་ཅན་རྣམས་བཟོད་པ་མངོད། བཟོད་བྱ་དམ་པའི་གསུང་
 བཞིན་བཞོད་པའི་སྲིད། རང་བཟོའི་ཉེས་པས་ཅུང་ཟད་གོས་པ་མེད། རྗོད་བྱེད་སྲེལ་
 ལེགས་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྲིད། ལྷན་ཚིག་གོང་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རིང་དུ་དོར། དེ་
 ལྟར་བཞུས་འདི་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པའི། ལྷོ་གོས་གཞོན་ཀུའི་སེམས་ལ་མི་འབབ་
 གྲང་། རྣམ་དཔྱོད་མཛངས་ཤིང་བཟང་བོའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། ལམ་འདྲིར་མོས་པ་རྣམས་
 གྱི་བགོ་སྐྱལ་མངོད། འདི་ལས་བྱུང་བའི་རབ་དཀར་དགོ་བའི་ཚོགས། གངས་རིའི་
 ཉོག་འབྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། ཡུན་རིང་དོན་མེད་འབྲམས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། ཟབ་
 མོའི་ལམ་མཚོག་སྐྱུང་དུ་བཞོད་པར་ཤོག །བདག་གྲང་དེང་ནས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རུ། འཛམ་
 སྐྱིང་གསང་སྐྱགས་སྐྱོད་པའི་ཉེན་ཐོབ་ཅིང་། ལམ་འདིས་རྒྱད་སྐྱུངས་གོ་འཕང་མཐར་སྲིན་
 རས་། ཞིང་ཁམས་བྱེ་བར་ཚོས་འདི་སྐྱོན་སྐྱུང་ཅིག །ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ་ལ་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་དང་། རྗོ་རྗོ་འཛིན་པ་སྐྱིན་
 བ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱུང་པ་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་སྐོས་²རྗོང་བ་ལ་གཞི་བྱས།
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་ལྡན་རྗོ་རྗོའི་སྐོབ་དཔོན་ཚོས་ལྡན་སྐོ་གོས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁ་འགོང་དགོས་པ་རྣམས་བསྐྱངས།³
 རྗོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྲི་རྒྱ་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་
 རྒྱས་པར་སྐོས། བདག་གིས་ཚོས་འདིའི་བཀའ་རྒྱུན་མཐོས་པའི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་གིས་རྒྱར་
 རས་བརྒྱན། མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་གྲང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐོས་པས་གསེབ་ནས་འཚངས་ཉེ་སྐྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་ལྷུའི་དགོ་སྐོར་རྗོ་རྗོ་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་པའི་དཔལ་གྱིས་དབེན་གནས་བྱམས་པ་སྐྱིང་
 དུ་སྐྱུང་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །།

༡ ལོ་སྐྱལ་ རྗོ་རྗོང་དཔར་མ།
 ༢ གསུང་བསྐོས་ དཔར་རྗོང་།
 ༣ མ་དཔེར་བསྐྱང་ཞེས་གསལ་བ་དག་བཅོས་ལུས།

༡༡ །། ཇམ་ལ་གསུང་བ་འདུས་པ་ལི་རྣམས་ཤི་ལ་
ཐར་ལམ་སློན་མེ་ལའས་པ་ལི་
ཡི་དེ་འཕྲོག་ཅི་ས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༥ མཚན་དཔེ་དབུ་འབར་མད་བྱང་མཛེས་པའི་སྒྲ།
ལྷ་མེད་ཐེག་པའི་སྐྱ་ཆེན་སྒྲོག་པའི་གསུང་།།
སྣན་སྐྱེས་བདེ་ལ་ཉག་ཏུ་རོལ་པའི་ཐུགས།།
རྒྱད་རྒྱལ་གསུང་བ་པོ་ལ་བྱས་ཐུག་འཆོལ།།

དོ་རྗེ་འཆང་གིས་དབུ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱད།།
མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་ལེགས་བཏབ་པ།།
གང་གི་དྲིན་གྱིས་འགྲོ་ལ་སྣང་བར་མཛད།།
འབགས་བ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།།

རྫོ་གྲོས་སྟོབས་གྱིས་གོ་འཕང་¹མཐོན་པོར་གཤེགས།།
བཟང་པོའི་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་བྱུང།།
སྣན་ཐགས་ཚངས་པའི་བར་དུ་གཡོ་བྱེད་པའི།།
སྟིགས་དུས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་བྱུག་འཆོལ།།

ཕུལ་བྱང་ཤེས་རབ་གངས་རིའི་ཡུལ་གནས་ཤིང་།།
ཅ་བཤད་རྒྱད་ཀྱི་རལ་ཚོགས་གཡོ་བ་ཅན།།
རིས་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལུས་སྟོབས་ཆེར་རྒྱས་པ།།
ཐེག་མཚོག་སྐྱ་བའི་སེང་གོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

1 མ་དཔེར་འཕངས་ཤིས་གསལ།

ལྷ་མེད་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི།
 སྤྱན་བས་སྐལ་བཟང་ཚེམ་པར་མཛད་བ་ཡིས།
 དབལ་ལྷན་སྐྱ་མ་རྒྱད་འཛིན་གཉིས་བ་ཞེས།
 སྟན་བས་ས་ཆེན་འགོངས་ཁྲོད་ཕྱག་གི་ཡུལ།

མདོ་རྒྱད་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་སྟོབས་བ་བརྟེས།
 ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འགྲོ་ལ་འདོད་དགུ་སྟོལ།
 རང་གཞན་དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་མཚོག།
 རྩེ་བཙུན་དམ་པའི་ཞབས་བད་སྤྱི་བོས་མཚོད།

ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཐུགས་མཚོག་བསྐྱེད།
 མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྐྱབ་བ་སྦྱང་པོར་མཛད།
 བསྟན་བ་རིན་ཆེན་རྒྱས་པའི་ཁུར་ཁྲེར་བའི།
 དབལ་ལྷན་སྐྱ་མས་འགྲོ་ལ་དགོ་ལེགས་སྟོལ།

རྒྱ་ཆེན་ཚོས་གྱི་སྤྱན་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ།
 མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་བ་མི་རུབ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན།
 མཁས་མང་སྟོ་གྲོས་མཚོག་དུ་དགའ་བའི་དབལ།
 བཀའ་བྲིན་མཉམ་མེད་དེ་ཡིས་བདག་སྟོངས་ཤིག།

མ་དག་སྤྱད་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ཡི།།
 ས་བོན་དྲུང་ནས་འབྱེན་པ་ཟབ་མའི་ལམ།།
 རིམ་པ་ལྟ་ཡི་གནད་དོན་ཀུན་གསལ་བ།།
 དམ་པའི་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་བཤམ་གྱིས་ཉོན།།

འདིར་རྒྱུད་སྐྱོན་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤམ་པ་ལ་
 གསུམ་དུ་སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙུག་ལོ་ཨེ་མི་གཉེས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། རྫོགས་རིམ་
 གྱི་གཙུག་ལོ་ཨེ་མི་གཉེས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤམ་པ། རྩེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་
 བཤམ་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙུག་ལོ་ཨེ་མི་གཉེས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ)འི། སྤྱིར་སྐྱེ་མེད་དང་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་འདུས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཨེ་མི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་ནང་ཏུ་
 འདུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་ཨེ་མི་གྱི་ནང་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་བཤམ་རྒྱུད་དོན་རྩེ་འཕྲེང་
 བར་དུ་ “རྒྱུད་ཏུ་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ཡི།། འདི་སྐྱད་བདག་སོགས་རི་ལྟ་བུ།། འདི་སྐྱད་
 ཅེས་སོགས་དང་པོའི་ངག །དོན་རྒྱས་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྲུམ།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་
 བ་དང་པོ་གཉེས་ཀྱིས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཏུ་ཐོག་མར་འབྲུང་བའི་སྐྱེད་གཞིའི་
 དོན་ཨེ་མི་གཉེས་ཀྱི་དོན་ཏུ་འགྲུམ་ཚུལ་དང་། སྤྱི་མ་གཉེས་ཀྱིས་ཨེ་མི་ཞེས་སོགས་རེ་རེ་
 བསྟན་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤམ་ན་རི་ལྟར་འགྲུམ་གཉེས་བྲིས་པའི་སྤྱི་མའི་ལན་ཏུ་ཡི་གེ་རེ་
 ཚིགས་བཅད་རེས་བཤམ་ཅིང་།

དང་པོའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་མི། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་མི། དེ་
 འབྲེན་བྱེད་ཉུགས་ཀྱི་ཨེ་མི་དང་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་(ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་མི)ལ། དྲང་

1 མ་དག་གི་ཞེས་གསལ།
 2 རྩེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འབྲུམ། 3 བཤམ་རྒྱུད་དོན་རྩེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཐོག་གསལ་377ན6

དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(འང་དོན་དུ་བཤད་པ་)ནི། ཞེས་སྟོན་པ་གང་དུ་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་གནས་ལ། རྒྱུད་ལ་ལར་གསང་བ་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལར་མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ག་དང་། ཚོས་འབྱུང་དང་། བསྐྱེད་པ་སོང་གའི་གདན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མཚོན། མི་ཡིག་གིས་གདན་དེ་རྣམས་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་ལ་དོ་རྗེ་ཅན་དང་། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། དོ་རྗེ་འདྲིམས་བྱེད་དང་། དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་དང་། ཉེ་རུ་ཀའ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མཚོན། ཐེག་ལེས་དོ་རྗེ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་དེ་རྣམས་གསང་བ་ལ་སོགས་པའི་གདན་དེ་རྣམས་ལ་བཞུགས་ནས་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ཞེས་ནི་གསང་བ་མཁའ་དབྱིངས་དང་།” ལྟ་ག་ཚོས་འབྱུང་བསྐྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སོང་གའི་གདན་ལ་བཞུགས། མཚོག་ཏུ་མད་བྱུང་སྟོན་པར་མཛད། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་དོ་རྗེ། དོ་རྗེ་འདྲིམས་བྱེད་དབང་ལྷུག་དང་། ཉེ་རུ་ཀའ་དང་དུས་འཁོར་ལོ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཚོན།”¹ ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་(དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་)ནི། ཞེས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མཚོན། ཡམས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཚོན། ཐེག་ལེས་²དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། “ཞེ་མི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་མཚོན་བྱེད་དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བཟོད། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་ནི། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྟོང་གཞིར་གསུངས།”³ ཞེས་གསུངས།

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག། 3 བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྟོང་ག། ལེའུ་ད་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་36 3བ4 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུད་དང་པོ་དང་གྱི་མ་གཉིས་བཅས་ལུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཞེ་ནི་གསང་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སམ།’ ‘ཉེ་རུ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཚོན།’ ཞེས་སོ།

2 ཐེག་ལེ་སྟོང་སྟོང་དཔའ་མ།

3 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག། 3 བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྟོང་ག། ལེའུ་ད་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་36 3བ6 ལས་བྱུང་བ་ལུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་མི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་བདེ་མཚོག་དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དང་། གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བཟོད། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་ནི། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྟོང་གཞིར་གསུངས།” ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་མི་)ནི། ཨེས་ལེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མཚོན། ཟས་སྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དེ་མཚོན། ཐེག་ལེས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཚོན་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་ཁྲབ་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟན་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ཨེ་
 བེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས།། དེ་བཞིན་མི་ལོ་ལྷགས་ཇི་དང་།། ཐེག་ལེས་དེ་གཉིས་སྟོར་
 ལས་བྱུང་།། དེ་སྟོར་བ་ཡི་མདུན་མཚོག་གོ། ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁྲབ།། མདོར་
 བསྟན་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད།། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ལོ་ཐོག་མར་
 གསུངས།།”¹ ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(འདེབ་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་མི་)ལ་གཉིས། ཕྱིའི་འདེབ་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་མི་
 བཤད་པ་དང་། བར་གི་འདེབ་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་མི་བཤད་པའོ། དང་པོ་(ཕྱིའི་འདེབ་བྱེད་རྟགས་
 ཀྱི་ཨེ་མི་བཤད་པ་)ནི། ཨེས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་བརྒྱ་དེ་མཚོན། ཟས་རང་དང་
 དབྱིབས་འདྲ་བའི་ཡབ་ཀྱི་རྩོམ་ལོ་རྩེད་དེ་མཚོན། ཐེག་ལེས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོར་བ་དེ་
 མཚོན་ཅིང་། རྩོམ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་ལེས་ལོ་སྟོ་ཚོགས་པའི་སྐྱེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
 རྩོམ་ལོ་ལེས་དབའ་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། “ཨེ་ལོ་རྩེད་གཞི་མཚོན་ཉིད་དེ།། བརྒྱ་རྟེན་དུ་ལེས་པར་བྱ།། བརྟེན་པ་རྩོམ་ལོ་
 གསུངས།། བརྟེན་པ་རྩོམ་ལོ་འཆང་བ་ཡི།། དེ་ལ་གནས་པ་ཐེག་ལེའི་གཞུགས།། ལྷ་ཚོགས་
 སྐྱེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད།། བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡི་གནས།། རྩོམ་ལོ་ལེས་དབའ་བདེ་བ་
 ཚོ།།”² ཞེས་གསུངས།།

1 ཐེག་ལེས་རྒྱུད་འབྲམ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་ལོ་ལེའི་ལེ་ལྷན་པར་བསྟན་པ། འོག་གྲངས་363བ3 ལས་བྱུང་བ་ལྷང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨེ་ལོ་སྟོར་པ་ཉིད་
 དུ་བཤད།། དེ་བཞིན་ལོ་ལོ་སྟོན་ལས་བྱུང་།། ཐེག་ལེ་དེ་གཉིས་སྟོར་ལས་བྱུང་།། དེ་ལོ་རྩེད་ལ་འཁོར་ཚད་མཚོག་བྱུང་།། ཨེ་ལོ་གཉིས་ལོ་སྟོ་ཚོགས་
 དང་།། མདོར་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས།། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ལོ་ཐོག་མར་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།

2 ཐེག་ལེས་རྒྱུད་འབྲམ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་ལོ་ལེའི་ལེ་ལྷན་པར་བསྟན་པ། འོག་གྲངས་363བ3 ལས་བྱུང་བ་ལྷང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨེ་ལོ་རྩེད་གཞི་མཚོན་
 ཉིད་དོ།། བརྒྱ་རྟེན་དུ་ལེས་པར་བྱ།། རྟེན་པ་རྩོམ་ལོ་གསུངས།། བརྟེན་པ་རྩོམ་ལོ་འཆང་བ་ཡི།། དེ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་ལེའི་གཞུགས།། ལྷ་

གཉེས་པ་(ནང་གི་འདེན་བྱེད་ཉལ་གི་ཨེ་མི་བཤད་པ་)ནི། ཨེས་རང་དང་དབྱིབས་འབྲ་བའི་སྤྱི་
 བོ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་¹ ། གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་མཚོན། མས་
 རང་དང་དབྱིབས་འབྲ་བའི་མགྲིན་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་མཚོན། ཐེག་ལེས་མགྲིན་པ་དང་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་ཐབས་ཤེས་སུ་སྤྱོད་གས་
 པ་དང་། སྤྱིང་ག་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཐབས་ཤེས་སུ་སྤྱོད་གས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། སི་བུ་
 རི་ལས། “སྤྱི་བོ་ལྟེ་བར་སོན་འཁོར་ལོ། ། ཨེ་ཡིག་རྣམ་པར་ཡང་དག་གནས། ། སྤྱིང་ག་
 མགྲིན་པར་ཡང་དག་གནས། ། མི་གྱི་ཡི་གེ་འབྲ་བར་འདོད། །”² ཅེས་གསུངས།

གཉེས་པ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་མི་གཉེས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཨེ་མི་གྱི་རེས་
 དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདེན་བྱེད་ཉལ་གི་ཨེ་མི་གྱི་སློབ་པ་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་བསྐྱེད་པའོ། ། དང་པོ་(ཨེ་མི་གྱི་རེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་
 གཉེས། བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤོང་པ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉེས་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤོང་པ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤོང་པ་
 དང་སྤྱིང་རྗེའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཨེ་ཡིག་གྲུ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་མཚོན་པས། ཚས་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སུ་ཐག་ཚོད་པ་
 མེད་ན་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཚང་། དེ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་མེད་ན་མི་ཡིག་གི་
 དོན་མ་ཚང་། དེ་གཉེས་ཡོད་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྟར་བདེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་བདེ་སྤོང་
 སྤོང་བ་མེད་ན་ཐེག་ལའི་དོན་མ་ཚང་བས། བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་མི་གྱི་དོན་ཤེས་
 པར་འདོད་ན་དེ་རྣམས་དགོས་སོ། །

ཚོགས་སྐུལ་པ་སློབ་པར་བྱེད། བདེ་བ་ཀྱང་གྱི་གཞི་ཡི་གནས། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་བདེ་བ་ཆེ།” ཞེས་སོ། །
 1 ལྟེ་བར་སློབ་པར་བཤད།
 2 ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལྟར་བཤད། བཟོ་གྲངས་༡༡༤བལ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱི་བོ་ལྟེ་བ་སོན་
 འཁོར་ལོ་ནི། ཨེ་ཡི་དབྱིབས་སུ་ཡང་དག་གནས། ། སྤྱིང་དང་མགྲིན་པར་ཡང་དག་གནས། ། སི་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བརྟོད།” ཅེས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ལྷོང་པའི་དོན་བཤད་པ། བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ། བདེ་ལྷོང་
 དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྦྱོང་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་།
 མདོ་སྤེ་བ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
 གྱིས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་¹རྣམ་
 གཞན་གྱིས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་²རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 དང་། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ཚོས་རྣམས་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པས་འདོད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་
 ཅར་དུ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ།
 སྦྱོར་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཚུར་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བཞིར་གཞུང་
 ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་གསུངས། དེ་ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྦྱོང་པའི་
 ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྐབས་འདིའི་བདེ་ཆེན་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་
 གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 དང་། སྐབས་འདིའི་བདེ་ཆེན་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་དམན་པ་བཞིས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱར་ནས་
 བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་

¹ བཟུང་འཛིན་ དཔལ་རྫིང་།
² ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ རྫོ་སྦྱང་དཔལ་མ།

བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོར་སེམས་ཤིན་སྐྱེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་
 སྐྱེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་། སེམས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་
 སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་དང་སྣོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་སྤྱི་ནང་གཉིས་དང་།
 ཉན་པ་
 ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མདོ་སྐབས་གཉིས་དང་། སྐབས་
 ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་དང་། ལྷ་མེད་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་། ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་དང་སྣོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་
 གཟུགས་ཁམས་པའི་སོ་སྤྱི་རང་འགའ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཐོག་མར་སྣང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུན་ལ་བབ། ཚོགས་སྣོར་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས། སྐོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་སྣན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡང་སྐབས་འདིའི་
 སྣང་བ་དང་སྣོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
 རྟོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་བས་
 བརྒྱན་ཅིང་། སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ཐོབ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་དང་སྣོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་
 བར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉན་ས་དང་མངོན་པ་
 མཐོང་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་བགྲང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏུན་
 གྱི་མ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ནང་དུ་སྐོམ་
 པའི་སྟོག་སྟོལ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་
 དང་སྣོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་བྲལ་བའི་
 སྤྱིར། བསྐྱོམས་པའི་ལྟ་མོ་ལ་བལྟས་པ། མོད་པ། ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་

བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོང་པ་དང་སྟོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་མ་ཡང་ཡོད་པའི་སྲིད། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོང་པ་དང་སྟོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཞན་ཞིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་རྣམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་¹སྐབས་འདིའི་སྟོང་པ་དང་སྟོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་ཚུལ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོར་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་དོན་མིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྷ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། བདེ་ཆེན་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དབེར་ན། ལྷན་སྐྱེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མ་སོང་བའི་སྲིད་རོ། འོ་ན་རི་ལྟར་བྱེད་སྟམ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྟོར་བ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་དོན་དང་། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་གྲུབ་སྡེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་བ་ཡང་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། གྲུབ་སྡེ་

¹ དགའ་བདེ་རྫོགས་དཔར་མ།

གཅིག་པའི་དོན་ཅི་སྡེ་བ་སྡེ་སྡེ་གནས་འདིག་གསུམ་གཅིག་ཅེས་བཤོ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྣང་བ་ཉིད་གཉིས། ཚུ་ལ་ཚུ་
 བཞག་པ་བཞེན་དུ་རོ་མཉམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱོར་བ་དངོས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་གོང་དུ་
 བོ་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ལོ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྣང་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་དུ་སྐྱོར་བ་དགོས་ཀྱི་རེ་རེས་མི་ཚོག་པ་ནི། ས་ར་ཉལ། “སྣང་རྗེ་དང་བལ་སྣང་བ་
 ཉིད་ཞུགས་པས།” དེས་ཅི་ལམ་མཚོག་རྟེན་བ་མ་ཡིན་ལོ། འོན་ཏེ་སྣང་རྗེ་འབའ་ཞིག་
 བསྐྱེམ་ན་ཡང་།” འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་བ་ཐོབ་མི་འགྲུང་། ‘གང་ཡང་གཉིས་པོ་
 སྐྱོར་བར་རུས་བ་དེ།’ འཁོར་བར་མི་གནས་སྲུང་བ་འདས་མི་གནས།”¹ ཞེས་གསུངས།
 བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་གྱི་གཏམ་ནི་རྒྱུད་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་སྐྱོར་ཚུལ་ཤེས་བ་ཤིན་དུ་དགོན་བ་
 ལ་དགོངས་ནས། ས་ར་ཉལ། “ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེ་ཡི་གཏམ་སྐྱུ་ཡང་། བདེ་ཚེན་གནས་
 བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་མེད།”² ཅེས་གསུངས་པས། དོན་དེ་རྟོགས་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་སྣང་བ་དང་སྣང་རྗེའི་དོན་བཤད་བ་ནི། ཨེས་
 ཤེས་རབ་དོན་དམ་བདེན་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཚོན། ཟས་ཐབས་ཀྱན་རྫོག་བདེན་
 བ་དག་བ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་མཚོན། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་སྐྱུ་དང་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་
 པའི་བྱང་འཇུག་དེ་མཚོན། དེ་འབྲ་བའི་བྱང་འཇུག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་
 མི་སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་དོ།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བཞི། གཟུགས་སྐྱུའི་སྐྱོན་

1 རྗེ་བསྟན་འཇུག་ལྷན་འབྲེལ། མེ་ས་ར་ཉལ། དོ་རྟ་མཚོ་དེ་གྱི་ལྷུ། ཤོག་གངས་༡༡༧༡ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་ཀྱང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། ཐུ་བ་
 བཅས་བྱང་མི་འབྲ་སྟེ། “སྣང་རྗེ་དང་བལ་སྣང་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་།” འོན་ཏེ་སྣང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམ་ན་ཡང་།” ‘གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྐྱོར་བར་
 རུས་བ་དེས།” ཞེས་སོ།
 2 རྗེ་བསྟན་འཇུག་ལྷན་འབྲེལ། མེ་ས་ར་ཉལ། དོ་རྟ་མཚོ་དེ་གྱི་ལྷུ། ཤོག་གངས་༡༡༧༡ ལས་བྱང་བ་བྱང་མི་འབྲ་སྟེ། “ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེ་ཡིས་གཏམ་སྐྱུ་
 ཡང་། བདེ་ཚེན་གནས་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་མེད།” ཅེས་སོ།

མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་གཞིའི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ།
 ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། ཐབས་ཤེས་དབྱེད་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་
 གྱི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའོ།། དང་པོ་(གཟུགས་སྐྱའི་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་
)ནི། མངོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས། “སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྲིད། ཡང་དག་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་འདོད།།”² ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་
 གཙོ་བོ་ནི། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་དོན་ཡིན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 དཔེར་ན། རྣོམ་པས་གདུངས་པའི་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། བཏུང་བ་ཡིན་
 གྱི་དེའི་ཡན་ལག་དུ་སྦོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཞིན་ལོ།། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་
 དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཟུགས་སྐྱ་
 དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྐྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱས་གདུལ་བྱ་ལ་
 དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྐོ་ནས་དོན་སྐྱབ་པར་མཇེད་ཅིང་། ཆོས་སྐྱས་དེ་ལྟར་མི་མཇེད་པའི་
 སྲིད་ལོ།། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྐྱ་དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 བྱེད་པའི་ལམ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་འབྲའི་ལམ་དེ་ནི། བར་སྤྱོད་ཐེག་
 པ་ནས་བརྟེན་ཏེ་རྒྱུད་སྤེལ་གཏམ་གསུམ་དང་།³ བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་། དཔེན་པ་གསུམ་
 གྱི་སྐབས་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་བར་དུ་མེད་དོ།། དེ་ཡང་བར་སྤྱོད་ཐེག་པ་ལ་མེད་
 དེ། བར་སྤྱོད་ཐེག་པར་བླ་མ་སྐྱེལ་བསུ་སོགས་བྱས་པས་བྱུག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་
 ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་སྐྱ་དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་

1 སྐྱབ་པ་གཞིའི་ རྫོགས་རིམ་དབང་མ།
 སྐྱབ་པ་གཞིའི་ དཔེར་རྟོན། དལུས་སུ་རིམ་ལྡན་གསལ་སྦྱོན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོམས།
 2 རྩ་བསྐྱེད། ཤེར་སྤྱོད། ཀ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྫོགས་རྒྱན། རྣམས་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་334
 3 གཟུགས་སྐྱས་ རྫོགས་རིམ་དབང་མ།
 4 རོག་མ་དང་། རྫོགས་རིམ་དབང་མ།

བསྐྱབ་བར་མི་འདོད་པའི་སྲིད། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 གཟུགས་སྐྱུ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་མཐར་གཟུགས་
 སྐྱུ་ལ་གཏུགས་མི་བྱས་པའི་སྲིད། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་སྤང་མཐར་སྲིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་རང་གི་
 ལུས་དངོས་གནས་ལ་ལྟ་སྐྱུར་སོང་བ་མེད་པའི་སྲིད་ཉེ། རི་སྲིད་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
 སྤོང་གི་ཉོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྟ་སྐྱུའི་གསལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་ཡོད། ཀུན་སྤོང་གི་ཉོག་
 པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་ལྟ་སྐྱུའི་གསལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། དཔེན་
 པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ལྟ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དོའི་ལྟ་སྐྱུ་ཅམ་དུ་
 བད་པའི་སྲིད། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མེད་དེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 དེ་བསམ་གཏུན་གཉིས་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུག་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་
 བས་གཟུགས་སྐྱུའི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་བཀའ་མེད་གྱི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་བུས་ཉེར་ལེན་
 དང་། སེམས་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་དགའ་པ་
 སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་གཟུགས་སྐྱུ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་རྩོ་རྩེའི་སྐྱུ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རིགས་
 འདྲ་སྲི་མ་ཞིག་གིས་གཟུགས་སྐྱུའི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(སྤྱང་གཞིའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་)ནི། ལྷ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ནམས་ནས་སྤྱང་གཞི་
 སྡོད་བརྒྱུད་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་
 ལ། དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞི་དུས་གྱི་སྡོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་ཆགས་གྱི་
 རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྟ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གཞི་དུས་གྱི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་
 བ་དང་། བར་དོའི་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཅམ་མིན་གྱི་
 གཙོ་བོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པས། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་

གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གྱེད་
རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རྒྱུར་
གི་ལུས་ཅན་རྣམས་སྤོན་གྱི་ལུང་པོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ་ལས་ཏུས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྡ་
པའི་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དཔེས་
སྤྲས་པའི་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡང་སྐྱབ་དགོས་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་(ལྷ་བསྐྱེད་རྩལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་)འོ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་།
བསྐྱེད་རིམ་དང་། དཔེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྣོད་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པ་དེ་སྣོན་ཏུ་
བཏང་ནས་ལྷ་ཡི་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ལུས་དངོས་གནས་ལ་ལྷ་སྐྱུར་སོང་བ་མེད་
ལ། མཐར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མོས་སྣོ་ཅམ་མིན་པར་སྣོར་པར་ཞུགས་པའི་མཐར་
རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་སྣའི་སྐྱུར་དངོས་གནས་སུ་སྣང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་
སྣར་སྣོར་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་སྣོན་ཏུ་བཏང་ནས་ལྷ་ཡི་སྐྱུ་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་མེད་ཏུ་
འགྱུར་བའི་སྲིད། དེ་ཡང་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་
ཤེས་ན་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ།།

བཞི་པ་(ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྣོར་རྩལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་)འོ། སྣོབ་པའི་རྒྱུར་འདུག་
གི་སྐྱུ་དེ་ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྣོར་བའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་གཟུགས་སྐྱའི་
རིགས་འདྲའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱུར་
འདུག་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་རྗེས་སོབ་ཏུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཉེན་བཞེངས་པ་དང་།
གྱིས་སྐྱུ་སོགས་ལ་བྱུག་མི་བྱ་བར་གསུངས། བར་སྐྱིན་ཐེག་པར་ས་བརྒྱུད་པ་སོབ་ནས་
སྣོར་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལས་བསྐྱུར་ནས་དེད་གྱི་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་།

༡ མ་དཔེར་སྣངས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྡ་གསལ་སྣོན་དང་བསྐྱེན་ནས་བཙོས།

ཞིང་ཚད་མེད་པ་སོགས་བྱིད་ལ་མེད་པས་དེ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཚོམས་ཤིག །
 བཟོད་པའི་སྐྱོ་འདི་ཡང་མ་འདོད་ཞིག །ཅེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་
 སྐོམ་པར་བྱེད་ཏུ་མི་འདུག་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བསོད་རྣམས་
 ཀྱི་ཚོགས་གསོག་བ་ན་དེ་ལས་བསྐྱུལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་དེ་
 ལྟར་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ཤེས་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཚང་ཞིང་། སྒྲ་མེད་ནས་བཤད་པའི་
 འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་སྐོམ་པའི་སྤང་ནས་ཚོས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱར་མ་
 བད་གཟུགས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཚང་བཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེ་ཡང་འོད་
 གསལ་གྱི་རྒྱར་སེམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཤེས་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་(དེ་བསྐྱེད་བ་ལ་འཕྲིན་བྱེད་རྟོགས་ཀྱི་ཨེ་རྩི་གྲོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་བ་དགོས་པར་
 བསྐྱུན་པ་)ལ་གཉིས། བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་
 དགོས་པར་བསྐྱུན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱུང་འདུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་
 གནད་ཏུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་(བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་
 གནད་ཏུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་བསྐྱུན་པ་)འི། སྐགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྣང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་པར་
 བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ལྟག་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་བསྐོམ་པ་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྣང་ཉིད་
 དེས་ནས་བསྐོམ་པའི་བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་སྣང་
 བ་སྐྱུར་བའི་རུས་པ་འདྲ་བ་ལུལ་ཅན་གཞན་གང་ལ་ཡང་མེད་པས་དེས་པར་དེ་བསྐྱེད་
 དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས། བྱི་ལུག་
 རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ཅ་རྒྱར་ཐེག་ལེ་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་གཉིས་གསུངས་
 པའི་བྱི་མ་ནི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་འི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་
 ལས་བསྐོམ་པའི་སྐྱ་མོ་ལ་བསྐྱས་པ། དགོད་པ། ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་

བ་དང་རྣམ་བ་དངོས་གནས་སྤྱི་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།། ལྷུ་ལ་འདི་གསལ་
 བར་ནི་འདུས་པའི་སྐྱོར་རྣམས་ནས་གསུངས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། “རི་
 ལྷུར་མེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་པོ་མེད།། ལྷུ་མེད་པར་ནི་ཐེམ་ནས་འགྲོ།། སྐར་ཡང་སྲོག་གི་རྒྱུར་
 ཤར་ནས།། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་སྤྲོ་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་།། སྐར་ཡང་
 འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེ།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་
 བག་ཆགས་དང་།། དེ་ལས་སྐར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྷུར་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདྲ།།
 སྐྱོན་བཞིན་དོ་རྗེ་བསྐྱེས་པ་སོགས།། རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་འགྲུང།།”¹ ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཡང་རི་ལྷུར་ཏེ་དཔེར་ན་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུང་
 བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་རྣམས་སྲོག་འཛིན་གྱི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་འཆི་ཞིང་། ཡང་འཆི་
 བ་འོད་གསལ་ལས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཤར་ཏེ་དེ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྤྲོ་ཅིག་དུ་འཛིག་རྟེན་
 གསུམ་དུ་གནས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྒྱུ་
 སྐྱེ་ལ། དེས་ལས་བཟང་ངན་གཉིས་བསགས་ནས་ཡང་འཆི་ཞིང་ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ་འགྲུང་ལ། སྐྱོན་དུ་བཤད་པའི་དོ་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེས་པ་སོགས་རིམ་བུ་ནི་
 གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་བུ་དེའི་དབྱེ་བར་འགྲུང་ཞེས་པའོ།། རིམ་ལྡེ་ལས་ཀྱང་། “ཀུན་
 རྫོག་བདེན་བ་སྐྱུ་མ་ཉིད།། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་ཅི་ཟེའི་སེམས་
 ཅན་འགྲུང།། དོ་རྗེའི་སྐྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།།”² ཞེས་རིམ་བུ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཅི་ཟེའི་
 སེམས་ཅན་བར་དོར་བཤད་པས་ལམ་གྱི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་བར་དོར་བཏགས་པ་དང་། གཞིའི་

1 ལྷུ་བཤད་རྒྱུད་འདུམ། 3 བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འབྲེང་བ། ཡེ་ཅུ་ལྷུ་ལྷུ་མེ་དུག་ལ། སོག་གངས་མཉམ་པའི་ལས་སྐྱེད་པའི་ལུང་མེ་འདྲ་སྟེ། “རི་ལྷུར་མེས་
 བསྐྱེད་པ་དངོས་པོ་མེད་དང་།། ལྷུ་མེད་པར་ནི་ཐེམ་ནས་འགྲོ།། སྐར་ཡང་སྲོག་གི་རྒྱུར་ཤར་བ།། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་སྤྲོ་ཅིག་རྣམ་
 ཤེས་དང་།། སྐར་ཡང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེས།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་།། དེ་ལས་སྐར་
 ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྷུར་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདྲ།། སྐྱོན་བཞིན་དོ་རྗེ་བསྐྱེས་པ་སོགས།། རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་འགྲུང།།” ཞེས་སོ།།

2 ལྷུ་བཤད་རྒྱུད་འདུམ། དེ་མཐོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ། རིམ་ལྡེ། རིམ་བུ་གསུམ་པ། སོག་གངས་མཉམ་པའི་ལས་སྐྱེད་པའི་ལུང་མེ་འདྲ་སྟེ། “ཀུན་རྫོག་བདེན་བའི་
 ལུང་མེ་འདྲ་སྟེ། ཀུན་རྫོག་བཤད་པའི་སྐྱུ་མ་ཉིད།། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཡང་དེ།། ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་བཏགས་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དང་བྲལ་བ་ལ་བར་དོ་རང་འགའ་བ་འོང་རྒྱུའི་རྒྱང་སེམས་
 དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་
 ཡིན་ཏེ། ལྷོད་བསྐྱུས་ལས། “དེ་ལྟར་གྱིས་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འཁོར་བའི་རྒྱར་འལྱར་རོ། དེ་ཉིད་སྐྱ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ལྟར་ཅིག་བཏམ་རས་རིས་མེ་ཡོང་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་རྒྱུའི་དོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་སྐྱུ་ལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལས་ཚོག་
 མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚོན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་
 ལྟེ།”² ཞེས་གསུངས། འབགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་བར་དོ་ལ་དེ་ལྟར་³བཤད་པའི་
 གནད་ཀྱི་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་འཆི་རང་འགའ་བའི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ། མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བའི་དོད་དུ་ཚོས་སྐྱེ་དང་སྐྱུ་ལ་
 སྐྱར་འཆར་བས་གཞིའི་ཚོས་གཉིས་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་ལ་
 གཞིའི་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་གའི་མི་
 ཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་རྒྱང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གི་གསུམ་གྱི་གདངས་སྐྱེ་ཤར་
 བའི་རྩོད་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ལེ་དེར་ཐེམ་པ་ལས་དབེ་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ལ་ཤར་བའི་མཇུག་ཐོགས་སྐྱེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་། ལྷང་འཇུག་གི་

¹ བརྒྱབས་པ་ དཔར་རྫིང་།

² ལྷོད་བསྐྱུས་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྐོར་དཔོན་ལྷན་དེ་གི་ལྷོད་བསྐྱུས། ལེ་ལུ་ལུགས། ཤོག་གངས་༡༥བཟ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་ལྟེ། “དེ་ལྟར་གྱིས་བ་
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱར་འལྱར་རོ། དེ་ཉིད་སྐྱ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཅིག་པའི་རས་རིས་མེ་ཡོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་
 རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྐྱུའི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་སྐྱུ་ལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བྱ་
 ཆེན་པོའི་མཚོན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་ལྟེ།” ཞེས་སོ།

³ ད་ལྟར་ ལྷོ་སྲིད་དཔར་ལ།

སྐྱེ་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་རྩིང་བ་ལ་ཞུགས་ནས་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་
 འཛིན་པར་མཛད་པ་ནི། གཞིའི་འཆི་བ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་རིེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 ཏུ་མཐུན་ཞིང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱེན་
 དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་དེའོ། །མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱས་འདེབས་བའི། ཨེ་མི་གཉིས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡ་མཚན་ཅན། རྒྱུད་ལྡེ་གཉིས་ནས་འབྱུང་བ་རིེ་ལྟ་བར། རང་གཞན་གཉིས་
 ལ་མན་སྲིར་བཀའ་འདྲིན་མཛད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་
 གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(གཞི་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་)ནི། འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་གཞིར་སྲིད་
 པ་སྐྱེ་འཛིག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་ཀྱང་། གཞིའི་རིམ་ལྟ་དང་ཚོས་ལོངས་སྐྱེལ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་དང་། ཞག་གཅིག་གི་རིམ་ལྟ་དང་ཚོས་ལོངས་སྐྱེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་
 མཛད། དེ་བཞིན་ཏུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟའི་རྗེས་འབྲང་ཨ་ལྷོ་¹ཀ་ར། ལྷུ་བ་དབལ།
 ལུགས་རྗེ་དབལ་ཞབས། ཁ་ཆེ་ལག་སྐྱེ། སྐལ་ལྡན་བྲགས་པ། ཀུ་ལྷ་ར། ཀུ་ལ་རྩ་ར། ཉ་
 ལྷ་ག་ཉ་རྟེ་ཉ། ལི་ལ་བཟོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་མཛད། མར་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་
 རོ་བའི་རིམ་ལྟ་བསྐྱེལ་བ་གསལ་བ་ལས། “སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག་། ལྷན་གཅིག་
 ལྟེང་ཏུ་སྤྱང་ཉེ་བཤད།”² ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིའི་རིམ་ལྟ་དང་ཚོས་ལོངས་
 ལྟེང་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཞག་གཅིག་གི་རིམ་ལྟ་དང་ཚོས་ལོངས་སྐྱེལ་གསུམ་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་ལྟ་དང་ཚོས་ལོངས་སྐྱེལ་
 གསུམ་པོ་དེ་གཞིའི་རིམ་ལྟ་དང་ཚོས་ལོངས་སྐྱེལ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་རིེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་

¹ ཨ་ལྷོ་རྫོ་ལྷིང་དཔལ་ལ།
 ཨ་ལྷོ་ དཔལ་རྩིང་ དལུས་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་རྒྱན་ལྟར་བཤོད།
² ལྷེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འཕྲེལ། ཞི་དབལ་ལྷན་རྒྱ་རོ་བ། རིམ་ལྟ་བསྐྱེལ་གྱི་ལོག་གའངས་ 32136

མཐུན་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་གྱི་སྐབས་ལ།
 གི་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུང་གྱེད་པ་ལོ། གཞིའི་རིམ་པ་དང་པོ་རྫོང་བཟུངས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། འཆི་
 ཏུས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་གཞིའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་
 དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཞིའི་རིམ་པ་བཞི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྲིད་པ་
 བར་དོ་ནི་གཞིའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྷ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་འཛོག། །འཆི་བ་འོད་གསལ་
 ནི་གཞིའི་ཆོས་སྐྱུ་དང་། སྲིད་པ་བར་དོ་ནི་གཞིའི་ལོངས་སྐྱུ་དང་། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་
 སྐྱེ་བ་གྲངས་པ་ནི་གཞིའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་འཛོག། །ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུ་སྐྱེ་ལྟར་འབྱུང་འབྱུང་གྱེད་
 པ་ལོ། ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་དང་པོ་རྫོང་བཟུངས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིད་ཏུས་ཀྱི་སྤང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་།
 གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་བཞི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། མི་
 ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྷ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་
 འཛོག། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཆོས་སྐྱུ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་
 ཅན་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ལོངས་སྐྱུ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 ལུང་པོ་རྟེན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་སད་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ།།
 དེ་ལྟར་འཛོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་མ་ཞིག་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྫོང་རྩེའི་ལུས་ལ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་རྫོང་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས།
 དེ་ལ་གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཀོད་པ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་
 ཆགས་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐའ་མར་འཛིག་ཚུལ། དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་
 སྐོ་མི་འབྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཤེས་དགོས་པ་འདི་ལ་གསུམ།

ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ནས་མཐའ་འཛིག་

༡ ཅིག་དཔར་རྟེན།

པའི་ཚུལ། དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སློ་མི་འདྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།།
 དང་པོ་(ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ཅ་ཆགས་པའི་ཚུལ། རྒྱུད་ཆགས་
 པའི་ཚུལ། ཐེག་ལེ་ཆགས་པའི་ཚུལ། དང་པོ་(ཅ་ཆགས་པའི་ཚུལ་)ནི། དགའ་པོ་མངལ་འཇུག་གི་
 མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་ལ་ཅ་ཉི་ཁྲི་ཉི་ཁྲི་སྟེ་ལུས་ལ་ཅ་
 བརྒྱད་ཁྲི་ཆགས་པར་བཤད། ལྷ་མེད་ཀྱི་བསྐྱུས་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་
 ལུས་ལ་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉི་ལྔ་སྟོང་ཆགས་པར་བཤད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཅ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་པོ་
 བེ་གཙོ་པོ་ཡིན་ཏེ། བརྟམ་གཉིས་ལས། “ཅའི་གཙོ་པོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ།
 དེའི་ནང་ནས་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་གཙོ་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་²སྐྱ་སྐྱ་
 སེན་མོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྲིད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རོ་རྒྱུད་དབུ་མ་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་
 པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀྱིས་³རྒྱུད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་ཅ་གཞན་རྣམས་དེ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་རོ།། སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག །ཅ་ཆགས་པའི་ཆེ་ཐོག་
 མར་སྟེ་པའི་ཅ་འཁོར་དང་། ཐེག་ལེ་ཆགས་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་རོ་རྒྱུད་གི་ཐེག་ལེ་ཆགས་
 པར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་གཞིའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས་པས། ཅ་ཆགས་པ་ན་ཐོག་མར་སྐྱེང་ཁའི་ཅ་
 འཁོར་དང་། ཐེག་ལེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱེང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་
 མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་སྐྱེང་ཁ་ནས་འཇུག་ཅིང་ལུས་སྐྱེང་ཁ་ནས་ཆགས་པ་
 དང་། དེ་ནས་ལུས་རིམ་གྱིས་ཆགས་ཏེ་མཐར་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེང་ཁ་ནས་འཕོ་
 བར་ས་སྟེ་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་དང་། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། ལུག་ཆེན་

1 ལུང་འདི་མ་རྟེན།
 2 ཀྱི་རྫོང་ལྷོ་དཔལ་མ།
 ཀྱི་དཔལ་རྫོང་།
 3 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་དོན་ལ་གྱིས་ཡིན་དགོས་པར་སྟུམ།

ཐེག་ལེ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྒྱུ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྡིང་ཁའི་རོ་
 རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ། འཤར་གྱི་སྲུང་བསྐྱོར་མ། ལྷོའི་འདོད་མ་སྟེ་ལྷ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོག་མར་
 ཆགས། དབུ་མ་དང་སྟུན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བདུད་བྲལ་མ་དང་། ལུབ་གྱི་ཁྲིམ་མ་དང་།
 བྱང་གི་གཏུམ་མ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས། དེ་རྣམས་ལ་སྡིང་ཁར་ཐོག་མར་ཆགས་
 པའི་ཅ་བརྒྱུད་ཅེས་བྱའོ།། སྡིང་ཁའི་རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེ་མོ་ཡན་མན་དུ་རིམ་གྱིས་
 གྱེས་ཤིང་། རྩོགས་གྱི་ཅ་བཞིས་རོ་རྒྱུ་གཉིས་གྱིས་དབུ་མ་ལ་ལུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བའི་
 མདུད་མཚམས་ནས་བྱག་པ་གཏོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱག་སྟེ་གནས་ལ། རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་
 གསུམ་གྱི་ཡར་སྟེ་ལུས་གྱི་དབུས་ཐད་དངས་ནས་སོང་སྟེ་ཅེ་མོ་ཅུང་ཟད་གྲུག་ནས་མིག་
 དབུས་གྱི་ནང་ཐད། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་ཐད་དུ་གནས། མར་སྟེ་སྟེས་པ་ལ་རྟགས་
 གྱི་ཅེ་དང་། བུད་མེད་ལ་བརྒྱའི་ཅེར་བྱག་སྟེ་གནས་ཤིང་། ཆ་ཤས་རེ་རྟེན་མཐིལ་གཉིས་
 སྲུ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།། དབུ་མ་དང་སྟུན་ཅིག་གནས་པའི་བདུད་བྲལ་མ་ནི། མར་སྟེ་
 སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་བྱག་ཅིང་། ཡར་སྟེ་དབུ་མ་དང་མཉམ་དུ་སོང་སྟེ་མཐིལ་བའི་ཐད་ནས་
 ཅུང་ཟད་གྲུག་སྟེ་སྟེ་ཅ་ལ་བྱག་སྟེ་གནས། སྡིང་ཁའི་ཅ་ཞེས་པ་ཡང་སོག་པ་ཅ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་རྒྱལ་ཚིགས་གྱི་ནང་རྩོགས་ནས་རྒྱལ་ཚིགས་²ལ་བརྟེན་ཏེ་ལུས་གྱི་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་
 དུ་གནས་ཤིང་། རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ་ཡང་ཅ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། སོག་
 པ་ཅ་དེ་ནི་མགོ་བོ་གྲུ་གསུམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐིལ་པ་གཞོན་ལུ་མའི་
 ལུ་མ། སྡིང་ཁ་བའི་མིག་། ལྟེ་བ་བརྒྱ། གསང་གནས་དོ་རྟེ། རོར་བུའི་ཅེར་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་
 གི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་རྩོགས་གྱི་ཅ་བཞི་ལས་མཚམས་གྱི་ཅ་བཞི་གྱེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། འཤར་གྱི་སྲུང་བསྐྱོར་མ་ལས་འཤར་སྟེ་འདོད་མ་ལས་སྟོ་ལུབ་

¹ གཉིས་སྲུ་ཡོད་སྟེ་སྡིང་དཔར་མ།
² རྒྱལ་ཚིགས་སྟེ་སྡིང་དཔར་མ།

གྱི་ཙྰ་འདབ་དང་། ལུབ་གྱི་ཁྲིམ་མ་ལས་ལུབ་བྱང་གི་ཙྰ་འདབ་དང་། བྱང་གི་གཏུམ་མ་ལས་
 བྱང་ཤར་གྱི་ཙྰ་འདབ་གྲེས་པའོ།། དེ་བརྒྱད་ལ་ནི་སྣང་ཁའི་ཙྰ་འདབ་བརྒྱད་དང་ཐུན་ཚོང་
 བརྒྱད་གྱི་ཙྰ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྣང་ཁའི་ཙྰ་འདབ་བརྒྱད་དང་། སྣང་ཁར་ཐོག་
 མར་ཆགས་པའི་ཙྰ་བརྒྱད་དོན་མི་གཅིག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་འོ།། ལྷོགས་གྱི་ཙྰ་བཞི་ལས་
 འབྲུང་བ་བཞི་འབབ་པས་འབྲུང་བའི་ཙྰ་དང་། མཚམས་གྱི་ཙྰ་བཞི་ལས་གཟུགས་ཀྱི་རོ་
 རེག་བྱ་བཞི་འབབ་པས་མཚོང་བའི་ཙྰ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་ཙྰ་འདབ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་
 བཤད་གཅི་ཁྲ་ཁྲག་བད་ཀན་ཏེ་བདུད་ཅི་ལྟ་འབབ་པར་ཡང་བཤད། ཡང་ཙྰ་བརྒྱད་པོ་རེ་
 རེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱང་འབབ་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཁྲག་འབབ་པ། གཙོ་བོར་ཁྲ་བ་
 འབབ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྲེས་ཏེ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་གནས་པའི་ཙྰ་
 དེ་དག་ལ་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཙྰ་ཞེས་བྱ། ཉེར་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་མཚམས་སུ་མི་སྤྱེད་
 མ། སྤྱི་བོར་སྤྲུག་ཟུགས་མ། ལྷ་བ་གཡས་ལ་བཅེ་བ་མ། ལྷག་པར་གཡོན་པ་མ། ལྷ་བ་
 གཡོན་ལ་བྱང་དུ་མ། མིག་དབུས་སུ་དུས་སྤལ་སྤྱེས་མ། མིག་གཉིས་ལ་སྒོ་མ། དྲག་པ་
 གཉིས་ལ་དབང་མ་སྟེ། དེ་བརྒྱད་ལས་གཙོ་བོར་རྒྱང་འབབ་པས་ཟུགས་གྱི་ཙྰ་ཞེས་བྱ།
 མཚན་ཁུང་གཉིས་ལ་སྐོན་ལྡན་མ། ལུ་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་མ། སྣང་ལ་གཞིལ་མ། ལྟེ་བར་
 རྒྱ་མ་མ། ལྷ་ཅེར་མཚན་མོ་མ། ཁ་ལ་བསེལ་བྱིན་མ། མགྱིན་པར་ཚ་བ་མ། འབྲས་བུ་
 གཉིས་ལ་རངས་མ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ལས་གཙོ་བོར་ཁྲག་འབབ་པས་གསུང་གི་ཙྰ་ཞེས་བྱ།
 ཏྲགས་གྱི་ཅེར་ཤིན་ཏུ་བཟང་ལོ། བཤད་ལམ་ལ་སྟེ་བ་མ། བརྒྱ་གཉིས་ལ་རྒྱད་བྱིན་མ།
 བྱིན་པ་གཉིས་ལ་སྐྱོར་བྲལ་མ། སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤུག་གྲུ་མ། བོལ་བོང་གཉིས་ལ་ཁྲ་
 བ་མ། མཐེ་བོང་བཞི་ལ་འཚོད་པ་མ། ལུས་མོ་གཉིས་ལ་ཡིད་བཟང་མ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ལ་

༡ མཚན་མོ་སྐོན་ལྡན་དཔར་མ།
 ༢ དབུས་དཔར་རྙིང་།

གཙོ་བོར་ཁུ་བ་འབབ་པས་སྐྱའི་ཅ་ཞེས་བྱའོ།། ཅ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་དུ་སྡེ་ཁར་ཐོག་མར་
 ཚགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱན་¹པས་ཅའི་གཙོ་བོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱུད་དང་བྱུང་
 སེམས་འབབ་པའི་ཅ་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་བདུད་བྲལ་མའི་ནང་ནས་དེ་ལྟར་འབབ་པར་གསུང་
 བ་ནི། འཆི་ཆེ་དང་ལམ་དུས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཀྱི་ད་ལྟ་གཞི་ལ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་
 དང་བྱུང་སེམས་གང་ཡང་མི་འབབ་པ་ཡིན་ནོ།། བདུད་བྲལ་མའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་མི་འབབ་
 པར་མ་ཟད། དེས་ཅ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱུད་དང་བྱུང་སེམས་འབབ་པའི་གོགས་
 བྱེད་²པས། བདུད་བྲལ་མ་དང་། དུས་ཀྱི་ཅ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པའི་ཅ་
 ཞེས་བརྟག་གཉིས་ལས་བཤད། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་ནི་གཞི་ལ་བདུད་བྲལ་མའི་ནང་ནས་ཁྲབ་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུད་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རེ་རྒྱ་ཞིང་། དེ་ནི་ཆེ་ཟད་པའི་འཆི་རྒྱུད་འོ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་ཁས་མི་སྤང་ངོ་།། གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་དེ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་ཁུ་བ་འབབ་པ།
 གཙོ་བོར་ཁྲག་འབབ་པ། གཙོ་བོར་རྒྱུད་འབབ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྡེ་བས་ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་
 གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོང་སྟོང་དུ་སྡེ་བས་ཅ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས། སྟོང་ཕྲག་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་ལ། སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་པ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་སྡེ་བའི་ཚན་པ་གཅིག་ནས་
 གཙོ་བོར་ཁུ་བ་འབབ་པ་དང་། ཚན་པ་གཅིག་ནས་གཙོ་བོར་ཁྲག་འབབ་པ་དང་། ཚན་པ་
 གཅིག་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱུད་འབབ་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་
 དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། “ལ་ལྷ་ན་དང་ར་ས་ན།།
 ཨ་བ་རྒྱ་ཉི་ཞེས་བྱའི་མིང་།། དེ་རྣམས་སྟོ་བའི་སྟོར་བ་ཡིས།། རིམ་གྱིས་³ཐུན་ནི་བརྒྱད་དུ་
 འགྲུང་།། གསུམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་འགོ།། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྡེ་བས།། ཅ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་
 ད་སྡེ་བ་ལས།། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱགས་ཀྱི་ནི།། གསུམ་སྡེ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གསལ།།

1 མ་དཔེར་མནན་ཞེས་གསལ།
 2 འགོག་བྱེད་ རྫོ་སྡེ་དཔར་མ།
 3 རིམ་གྱི་ དཔར་རྟེན།

དེ་ལ་སྣོད་དུ་རབ་སྤེ་བ།། སོ་སོར་སྣོ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི།། སྣོད་སྤྲུལ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་
 ཀྱི།། ཙུ་ཙུ་སྣོ་ཉི་གངས་ཞེས་བྲ།།¹ ཞེས་གསུངས། བནས་ཉེར་བཞིའི་ཙུ་ཉེར་བཞི་པོ་
 དེ་ལ་བརྒྱད་ཚོན་པ་གསུམ་དུ་སྤེ་བའི་བརྒྱད་ཚོན་གཅིག་གི་ནང་ནས་སྣོད་སྣོ་བས་ཡུས་ཁྱ་
 བ་འབབ། བརྒྱད་ཚོན་པ་གཅིག་ནས་རྩལ་དག་ཞུག་འབབ། བརྒྱད་ཚོན་པ་གཅིག་ནས་
 ལུན་པ་ཡིད་བཞོན་པའི་རྣམ་དང་བཅས་པ་འབབ་པར་གསུངས། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྣོ་གསུང་སྤྲུལ་གྱི་ཙུ་ ཡུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཙུ་སྣོད་སྣོ་བས་རྩལ་ལུན་གྱི་ཙུ་
 ཞེས་བྲ། སྣོ་ལས། “སྣོད་སྣོ་བས་རྩལ་ཉེ་ཡུས་དང་དག །ལུན་པ་སེམས་གྱི་རང་
 བཞིན་ལོ།།”² ཞེས་གསུངས། ཙུ་ཙུ་སྣོ་ཉི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལོ། དབྱ་ལ། ཨ་བ་རྣུ་ཉི།³
 སྤྲ་གཅན། བཉིས་སྤངས་གྱི་ཙུ་ ལུན་པའི་ཙུ་ ཡིད་གྱི་ཙུ་ སྤྲུལ་གྱི་ཙུ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་
 གི་རྣམ་གངས། རོ་ལ། ར་ས་ན། འཛེན་པའི་ཙུ་ ཉི་མའི་ཙུ་ རྩལ་གྱི་ཙུ་ དག་གི་ཙུ་ གཡས་
 གྱི་ཙུ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས། རྒྱང་ལ། ལ་སྤྲ་ན། བརྒྱད་པའི་ཙུ་ ལྷ་པའི་ཙུ་
 སྣོད་སྣོ་བས་གྱི་ཙུ་ སྤྲིའི་ཙུ་ གཡོན་གྱི་ཙུ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ།། འོ་ན་རོ་
 རྒྱང་དབྱ་ལ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛེན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། བཉིས་སྤངས་གྱི་
 ཙུ་ཙུ་སྣོ་ཉི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལོ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་བཞོན་པའི་རྣམ་དང་བཅས་པ་རོ་མའི་
 བན་ནས་བྱུང་སྟེ་ཡུལ་འཛེན་པའི་བྲ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་བརྒྱད་ནས་རྒྱང་མའི་ནང་དུ་འཇུག་
 བར་བྱེད་པས་ན། རོ་ལ་ལ་འཛེན་པའི་ཙུ་དང་། རྒྱང་ལ་ལ་བརྒྱད་པའི་ཙུ་ཞེས་པ་དང་། རོ་

1 རྩེ་བཀའ། རྒྱང་འཇུག་ ཅ བཀད་རྒྱུད་རྫོགས་ལྟེ་ལྟེ་བཀ ལེའུ་སྤུལ་ཅུ་ལ། སོག་གངས་3-336 ལས་བྱུང་བ་རྒྱང་མི་འད་སྟེ། “ལ་ལ་རྣ་དང་ར་ས་རྣ།། ཨ་བ་རྣུ་ཉི་ཞེས་བྲའི་མིང་།། དེ་རྣམས་སྣོ་བའི་སྣོ་བ་ཡིས།། རེ་མའི་རིམ་གྱིས་སྤུལ་བརྒྱད་བརྒྱད།། གསུམ་སོ་ཉི་ལུ་ཙུ་བཞི་འཛོ།། ཞེས་དང་ཡོངས་
 སྣོད་བདག་སོའི་ཕྱིར།། རིམ་གྱིས་གངས་ཉི་བདུན་ཅུ་གཉིས།། སྤང་ཡང་དེ་སྣོ་སྣོ་བ་ཡིས།། རེ་མེ་འད་སྣོད་སྣོད་དབྱེ་བ་ཡིས།། ཉུག་ཉུ་གངས་ཉིད་
 འཇུག་བ་ལོ།། སྣོད་སྤྲུལ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སོ།། བཅོ་པོ་གསུམ་སོ་སྤང་ཡང་ལོ།། སྣོད་བས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འཛོ།།” ཞེས་སོ།།

2 རྩེ་བཀའ། རྒྱང་འཇུག་ ག སྤྲུལ་ བཉིས་སྤྲུལ་པའི་རབ་བྱེད་དང་སོ། སོག་གངས་1100བ3 ལས་བྱུང་བ་རྒྱང་མི་འད་སྟེ། “སྣོད་སྣོ་བས་སྣོ་དང་
 རྩལ་དག་གཅས། ལུན་པ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལས།།” ཞེས་སོ།།

3 རྣུ་ཉི་ རྣོ་མིང་དཔར་ལ།

རྒྱུ་གི་རྒྱུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་བརྒྱུ་འཛིན་གཉིས་སྤང་རགས་¹པ་
 མཐའ་དག་ལོག་པར་འགྱུར་བས་དབུ་མ་ལ་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྱའོ།། ཚད་ལྡན་གྱི་
 གཞུང་རྣམས་ལས་རོ་མ་ཐབས་ཀྱི་ཅ་དང་། རྒྱུ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅར་གསུངས་པ་དང་།
 བརྟག་གཉིས་ལས། དེ་ལས་བརྒྱུ་གྱེ་རྒྱུ་མ་ཐབས་ཀྱི་ཅ་དང་། རོ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅར་
 གསུངས་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་ལྡན་གྱི་
 གཞུང་རྣམས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། རོ་མ་གཡས་ཀྱི་ཅ་དང་། རྒྱུ་མ་གཡོན་གྱི་ཅ་
 ཡིན་པ་ལ་དགོངས། བརྟག་གཉིས་སུ་དེ་ལས་བརྒྱུ་གྱེ་གསུངས་པ་ནི། རོ་མའི་ནང་ནས་
 ཁམས་དམར་པོ་དང་། རྒྱུ་མའི་ནང་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་འབབ་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ།།
 རོ་མའི་ཁ་སྤོང་དང་། རྒྱུ་མའི་ཁ་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པས་བཟང་བཤད་པ་ནི། རོ་མས་མཐོན་པའི་
 སྤྱོད་པས་ནས་སྤྱེས་པ་ལ་སྤོང་དུ་ཐུག་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་མས་སྤྱེ་བའི་
 སྤྱོད་པས་ནས་ལོག་ཏུ་ཐུ་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།² སྤྱིར་
 བོ་གཉིས་ཀའི་སྤོང་ལོག་ཏུ་བྱུག་པ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་
 ལ་ནི་ཐུན་པར་མེད་དོ།། རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དབུས་གསུམ་ལ་
 གནས་པར་གསུངས་པ་ནི། དང་པོར་ཆགས་པའི་ཆེ་སྤེ་གོང་སྤེ་ལོག་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་
 གནས་ཀྱང་། ལུས་རིམ་གྱིས་བྱུབ་སྤེ་ཅ་ནང་གི་ཐིག་ལེ་ཆགས་ནས་ནི་སྤེ་ལོག་ནས་རྒྱུ་
 མ་དབུས་³འཕྲོག་སྤེ་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སོང་སྤེ་སོ་སོ་གཉིས་ཀ་ལ་རི་རྩུ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་
 བྱེད་ཅིང་ཐུན་པར་སྤྱེས་པ་ལ་ཐུ་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད། རོ་མ་གཡོན་དུ་འཕྲོག་
 བས་གསང་གནས་ཀྱི་ལོག་ནས་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེས་ཏེ། ཆ་གཅིག་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སོང་སྤེ་
 བྱེད་མེད་ལ་ཐུག་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ཆ་གཅིག་བཟང་ལས་ཀྱི་ཅེར་སོང་སྤེ་སོ་

1 རག་ དཔར་རྟེན།
 2 གྱིས་ དཔར་རྟེན།
 3 ལོག་གི་ཆེག་འཕྲོས་ལ་གཞིག་ན་སུ་ཚད་པར་མཛོན།

མོ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤང་བ་¹འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དབུ་མ་གཡས་སུ་འཁྲིག་སྟེ་
རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སོང་སྟེ་སྐྱེས་པ་ལ་ཁུ་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱང་ཆགས་པའི་ཚུལ་ནི། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་
དུས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱང་སྟོག་འཛིན་དེ་ལས། ལྷ་སྟོར་འབྱུང་འདུག་བྱེད་པའི་སྟོག་འཛིན་
ཀྱི་རྒྱང་རགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཉ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར་
བཤང་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་བཤང། དེ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལྷ་བ་དང་སོའི་ལུས་
ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་ཡིན། ལྷ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་དེ་ལས་ཕྱར་སེལ་གྱི་རྒྱང་སྟེ།
དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་འབྱར་སོ་ལྷ་དོད་པ་རུས་སྐལ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ལྷ་བ་
གསུམ་པ་ལ་ཕྱར་སེལ་གྱི་རྒྱང་ལས་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་
ལུས་འབྱར་སོ་ལྷ་དོད་པ་ལ་སྟོན་ཅུང་ཟད་སྐྱར་བ་པག་ལོད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ལྷ་བ་
བཞི་པ་ལ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱང་དེ་ལས་བྱེན་རྒྱའི་རྒྱང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་
སྟོན་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་སེར་གའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལ་བྱེན་རྒྱའི་རྒྱང་དེ་ལས་
ཁུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མིུ་ཕྱར་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། ལྷ་བ་
དུག་པ་ལ་²མིག་གི་སྟོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་སྐྱ་དང་འབྱུང་བ་ས་སྟེ། ལྷ་བ་བདུན་པ་ལ་ན་བའི་སྟོར་
རྒྱ་བའི་རྒྱང་རུས་སྐལ་དང་འབྱུང་བ་ཚུ་སྟེ། ལྷ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱའི་སྟོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ཅངས་
བ་དང་འབྱུང་བ་མེ་སྟེ། ལྷ་བ་དབུ་པ་ལ་སྐྱའི་སྟོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་སྐྱ་འི་དང་འབྱུང་བ་རྒྱང་
སྟེ། ལྷ་བ་བརྒྱ་པ་ལ་ལུས་³ཀྱི་སྟོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་གཞུ་ལས་རྒྱལ་དང་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་
ཁམས་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སྟོང་རྣམས་ཆགས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་ཆགས་པའི་ཚུལ་ནི། ས་མ་གཉིས་ལས་སོབ་པའི་ཁམས་དཀར་

¹ བཤང་བ་ དབར་རྟེན།
² མ་དཔེར་ལས་ཞེས་གསལ་བ་གོང་ཡོག་གི་ཆེན་འཕྲོས་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།
³ བརྒྱ་པ་ལུས་ རྫོ་མྱིང་དཔེར་ལ།

དམར་གྱི་དྲུང་ས་¹མ་དང་། བར་དོའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་མེས་ས་གྱི་རིགས་འདྲ་གྱི་
 མ་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཐེག་ལེ་དེ། ལྷིང་ཁའི་ཙ་མདུད་གྱི་དབུས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འི་ནང་གི་
 སྐྱབས་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ན་གནས། དེ་ལ་ནི་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་
 ལ། མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཐེག་ལེ། ཡེ་ཞེས་གྱི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བ་རྣམས་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེ་ནི་ལུས་རྒྱངས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་རྣམས་
 དེའི་རྣམ་འགྲུལ་ཙམ་ཡིན་ལོ།། རྒྱུ་དང་གཏུམ་མོའི་རྣམ་འགྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་
 གྲག་དང་། སྤྱི་བོའི་བྱང་མེས་ལས་མན་དུ་འཕོ་འཕྱུག་²བྱེད་བ་སྲིད་གྲང་། ལྷིང་ཁའི་མི་
 ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ནི་འཆི་ཆེ་མ་གཏོགས་འཕོ་འཕྱུག་³བྱེད་བ་མི་སྲིད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་མི་ཞིགས་བ་དེ་ལ་ཆེ་རྗེ་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་མི་ཞིགས་བ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་
 མི་ཞིགས་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐེག་ལེ་མི་ཞིགས་བ་ནི་དང་པོ་དང་། རྒྱུ་མེས་མི་
 ཞིགས་བ་ནི་གཉིས་བ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སོ།། ལྷིང་གའི་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་དེ་ལས་
 ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་གཅིག་སྤྱི་བོའི་ཙ་མའོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ། ཐོག་མར་སྤྱི་བོའི་ཁམས་
 དཀར་པོ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་གྱི་ཐེག་ལེ་དཀར་
 པོ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད། ལྷིང་གའི་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་དེ་
 ལས་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་ཆ་གཅིག་འོག་སྟེ་བའི་ཙ་མའོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཐོག་མར་སྟེ་བའི་
 ཁམས་དམར་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་གྱི་
 ཁམས་དམར་པོ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད། སྤྱི་བོ། དབུལ་
 བ། རྒྱ་རྒྱུ་འི་མར་སྟེ། འོར་བུའི་དབུས་རྣམས་ནི་ཁམས་དཀར་པོར་འཕེལ་བའི་གནས་དང་།
 དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཕོར་ལོ་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བའི་གནས་གྱི་གཙོ་

1 མ་དཔེར་“དངས་”ཞེས་གསལ།
 2 མ་དཔེར་“འཕྱུག་”ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་རིམ་ལྡོག་གསལ་སྟོན་དང་བརྒྱུན་ནས་བཙོས།
 3 འཕོ་འཕྱུགས་ རྒྱུ་མིང་དཔེར་མ།

བོ་ཡིན་ནོ།། ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ཡང་ནམ་དགོས་པའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་དུ་ཚུ་སྐྱུག་པ་
 ལྟ་བུར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། མགྱིན་པ། ལྟེ་བ། གསང་གནས་རྣམས་ནི་ཁམས་དམར་
 པོ་འཕེལ་བའི་གནས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལྟེ་བ་སྐྱུག་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཁམས་དམར་པོ་
 འཕེལ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཁའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཁམས་དཀར་
 དམར་ཆ་མཉམ་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྟོང་གྱི་རྒྱང་རྣམས་སྟོང་ཁ་དང་།
 སྟོང་གྱི་རྒྱང་རྣམས་ནོར་བུའི་དབུས་སུ་འདུས་པ་ནས་གཉིད་འབྱུག་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་
 བ་གཉིད་འབྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། སྟོང་གྱི་རྒྱང་རྣམས་མགྱིན་པ་དང་།
 སྟོང་གྱི་རྒྱང་རྣམས་གསང་གནས་སུ་འདུས་པ་ན་མི་ལམ་འཆར་བས་དེ་གཉིས་ན་མི་ལམ་
 བསྐྱེད་པའི་གསུང་གི་ཐིག་ལེ་དང་། སྟོང་གྱི་རྒྱང་རྣམས་དབུས་བ་དང་། སྟོང་གྱི་རྒྱང་རྣམས་
 ལྟེ་བར་སྐྱེ་བ་བ་ན་གཉིད་སད་པ་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་ན་སད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུའི་ཐིག་ལེ་
 དང་། ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་དུ་བྱང་སེམས་བབས་པ་¹བས། ལྟེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གསང་གནས་
 མན་ཆད་དུ་བྱང་སེམས་བབས་པ་བདེ་བ་ཆེ་བ་གཅིག་འབྱུང་བས། ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་
 གཉིས་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡོད། རྗེ་མ་འདིའི་ཐ་སྟོང་
 བོ་འདུས་པའི་སྐོར་ན་མི་འབྱུང་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་ནས་མཐར་འཇིག་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་
 མར་ཆགས་པ་སྟོང་ཁ་ནས་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་མཐར་འཇིག་པའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་ཞིག་ཏུ་
 སྐྱུང་བ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་ཇི་ལྟར་མེས་བསྐྱེགས་དངོས་པོ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྐོར་མི་འདྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཤད་
 པ་ནི། སྐྱེ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་པ་ལྟེ་

¹ བབས་པ་ དཔར་རྫིང་།

བ་བྱ་གསུམ་པ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་དང་། མགྲིན་པ་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བཅུ་
 རྟལ་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལྟེ་བ་རྒྱམ་པོ་ཁ་སྟེང་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྟེང་ཁ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་རྒྱམ་པོ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟེ་བ་སྐྱུལ་པའི་
 འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་རྟལ་ཅུ་རེ་བཞི་བ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལྟེ་བ་བྱ་གསུམ་པ་ཁ་སྟེང་དུ་ལྟ་
 བ་སྟེ། ཅ་འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་ནན་ཏན་གྲགས་ཆེ་ལ། དབྱལ་བར་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་
 མ་རྟལ་པ་གཅིག་དང་། མགྲིན་པ་དང་སྟེང་ཁ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མའི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་
 གསུམ་པ་གཅིག་ཡོད་པར་རྟོ་རྗེ་འབྲེང་བར་བཤད། གསང་གནས་སུ་བདེ་སྐྱོད་གི་འཁོར་
 ལོ་ཅ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དེས་བྱ་ཞབས་
 ཀྱིས་འབྱེད། རོར་བུའི་དབུས་སུ་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་དབང་མདོར་བསྟན་
 དང་མན་ངག་སྟེ་མ་གཉིས་ལས་བཤད་པ་སྟེ། ཅ་འཁོར་ལོ་བརྒྱད་དང་རྒྱ་ཕྱིའི་ཡར་སྐྱ་མར་
 སྐྱ་གཉིས་དང་བཅུ་ནི། རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྐོ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་
 བསྐྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་འདི་ལ་ནི་སྟེང་ཁ་ཉིད་
 གང་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཆེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། ལོ་
 བ་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྐོ་དང་གང་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་འདྲ་བ་རི་
 ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྟོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་དང་། དུམ་པ་ཅན་བསྐོམ་པ་སོགས་རྒྱུད་གི་རྣམ་
 འཕྲོར་དང་། ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་སུ་བསྐོམ་པའི་གཏུམ་མའི་རྣམ་འཕྲོར་དང་། སྟེང་ཁ་
 དང་རྒྱ་ཕྱིའི་མར་སྐྱ་སོགས་སུ་བསྐོམ་པའི་ཐིག་ལའི་རྣམ་འཕྲོར་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་
 དུས་འཁོར་བ་ནི་ལྟེ་བར་བུམ་པ་ཅན་བསྐོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་
 པར་བྱེད། རོམ་མི་པ་དང་། བག་པོ་སྐྱོད་པ་དང་། ལྷ་རོ་ཚོས་རྟལ་པ་ནི་ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་

༡ ཞབས་ཀྱི་སྐོ་སྟེང་དམར་མ།

བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། ལྷ་ཨི་པ་ནི་སྟེ་བར་རྒྱ་ཡིག་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། དེའི་བྱ་བ་ནི་དང་པོར་སྟོང་
 ཁར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་འི་མར་སྒྲ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་འི་ཡར་སྒྲ་སོགས་སྲུ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། གྲུ་གྲུ་རི་པ་ནི་མཐུ་
 མ་ཡའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འབྲངས་ཏེ་སྟོང་ཁར་དོ་རྗེའི་བསྐྱུ་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་
 དབུ་མར་འཇུག་པར་བྱེད། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པ་ནི་དང་པོར་སྟོང་ཁར་དང་། དེ་ནས་
 རྒྱ་རྒྱུ་འི་མར་སྟེ། དེ་ནས་སྟོང་ཁར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་འཇུག་
 པར་བྱེད། འབགས་ལུགས་པ་ནི། དང་པོར་རྒྱ་རྒྱུ་འི་མར་སྒྲ། དེ་ནས་སྟོང་ཁར་གནད་དུ་
 བསྐྱུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་སོ་
 སོ་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའི་བཞེད་པས་རྒྱང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་འབྲ་བ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ། སྤྱི་པོ་ནས་ཉི་ཡིག་ལྷ་བ་རྒྱ་
 རྒྱུ་འི་ནང་ནས་བབས་པ་ལས་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྲུང་ལུགས་ལྗོག་ཏུ་བྲངས་སྟུན་སྤྱིས་ཀྱི་
 དུས་སྲུ་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་བསྐྱོམ་པ་འབྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
 མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་སྤྱིར་ལུགས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་བཞོད་པ་ཡིན་ལོ། དོ་རྗེའི་ལུས་
 ཀྱི་གནས་རྒྱུ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི། ལེགས་བཤད་འདི་འབྲ་སྟོན་ཆད་བྱུང་མ་སྟོང་། སྤང་
 བས་བྱུང་ན་རྗེ་བཅུན་ཀུན་དགའ་ཡིས། འཕྲིན་ལས་འོད་དཀར་འཕྲོས་པའི་བཀའ་བྲིན་
 ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆེགས་སྲུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་ལམ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྲངས་ངེས་
 བ། བོ་རིམ་ངེས་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་(རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབྱེ་བ)གཉིས།
 དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྟོང་བ་ཡན་ལག་དུག་ལམ་རིམ་པ་སྟེ་ནང་དུ་སྤྱད་རྒྱུ་ལོ། དང་

༡ མ་དཔེར་“དབུས་སྲུ་ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྟ་གསལ་སྐྱོན་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་དག་བཅོས་ལུས།

པོ་(དངོས་ཉིད་ཀྱི་ལོ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལེ་འུ་རྒྱུག་པ་ལས། “སྤྲུགས་ལ་དེས་རྟོག་ལུས་གྱིས་ནི། ངག་གི་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་བྱས་པས། བསྐྱལ་བྱ་རབ་མཚོག་དངོས་གྲུབ་དང་། ཡིད་ནི་དགའ་དང་མགུ་བའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེའི་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷོད་བསྐྱུས་གཉིས་ལས། ལུས་དབེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་བ་རྒྱལ་ཏུ་མཛད་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བར། “རྗེ་རྗེ་བརྒྱུས་བ་རབ་སྐྱོར་བས། རྒྱུད་གི་མཚོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་རྟོག་རྒྱུད་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། བདག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་རིམ་པས་ཀྱང་། དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ལྷན་བ་ལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ཐོབ། རྒྱུད་འཇུག་རིམ་བ་ལ་གནས་པས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ནི། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་འགྱུར་བ། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད།”² ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པའི་རིམ་ལྷ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་བ་གཉིས་ལས། རྗེས་བརྒྱུས་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་བ་ལྷན་མཛད་པ་དང་། ལེ་འུ་དང་པོའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་རིམ་བ་དང་པོ་དང་། སེམས་དབེན་རིམ་བ་གཉིས་པར་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་བ་ལྷན་མཛད་པ་རྣམས་ནི། དབྱེ་བསྐྱུ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་འགའ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། རྫོགས་རིམ་རིམ་བ་བཞེད་བྱེད་པའི་ཆེ་ལུས་དབེན་དང་ལག་དབེན་གཉིས་ཀ་སེམས་དབེན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེད་གཞི་སྐྱས་བཤད་གྱི་དགོངས་པ་འོ།།

1 ལྷོ་བཀའ་ལྷན་འབྲེལ། ཅུ་གསལ་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེ་འུ་རྒྱུག་པ། རོག་གྲངས་ ༤༧༧༤ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྲུགས་དམིགས་པ་ལི་ལུས་གྱིས་ནི། ངག་དང་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་བྱས་པས། བསྐྱལ་བྱ་རབ་མཚོག་དངོས་གྲུབ་དང་། ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་མཛེས་པ།” ཞེས་སོ།།

2 ལྷོ་བཀའ་ལྷན་འབྲེལ། ཅུ་བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ། ལེ་འུ་རྗེ་བརྒྱུད་པ། རོག་གྲངས་ 3227 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྗེ་རྗེ་བརྒྱུས་པའི་རབ་སྐྱོར་བས། རྒྱུད་གི་མཚོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་རྟོག་རྒྱུད་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། བདག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་རིམ་པས་ཀྱང་། དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ལྷན་བ་ལ་སོགས་དབྱེ་བཤེས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་རིམ་བ་ཐོབ། རྒྱུད་འཇུག་རིམ་བ་ལ་གནས་པས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ནི། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་འགྱུར་བར་འགྱུར། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་མེད།” ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལམ་རིམ་པ་ལྗེ་ནང་དུ་སྤྱད་ཚུལ་)ལོ། སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣམ་
 གཞག་དེ་ལ་སེམས་འགྲེལ་བསྐྱོར་གསུམ་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག །ཞལ་
 ལུང་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག །སྒྲིམ་པའི་མེ་ཉོག་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་
 བ་ཡན་ལག་དྲུག །མན་ངག་སྟེ་མ་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག །ལྷ་¹མི་པའི་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོ་རྗེས་མཛད་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་
 ལག་དྲུག །རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དོན་སྐོན་གསལ་གྱིས་བཀའ་བའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སོགས་
 མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་ལམ་རིམ་པ་ལྗེ་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།།
 དེའི་ཚུལ་ཡང་། སོར་བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དབེན་
 རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གང་སྤང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་འོལ་ཏུ་ལྷ་བ་སོར་སྤྱད་དང་།
 དེའི་གཞུང་རྣམ་²ལྷ་སྐྱུར་ལྷ་བ་ལ་བསམ་གཏན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར། སློབ་ཚེས་ངག་དབེན་
 གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་ཚེས་ལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་རྫོང་བཟླས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འཛིན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་དང་འོད་གསལ་གཉིས་
 དོན་གཅིག་པའི་སྤྱིར། རྗེས་འབྲེལ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ལྷང་འཇུག་གི་ནང་དུ་འདུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྗེས་འབྲེལ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉིང་ཐོབ་ནས་སྤྲིག་
 ལྷའི་³བར་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་འཛོག་པའི་སྤྱིར། སེམས་
 དབེན་དང་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སྐོན་པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་བརྟན་
 ཀྱང་སེམས་དབེན་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
 དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་ཤིང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་

1 མ་དཔེར་‘ལུ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་སྤྲོས་དོན་ཀྱན་གསལ་དང་བརྟུན་ནས་བཙུམས།
 2 བཟུང་རྣམ་ རྫོ་སྤྱིར་དཔར་མ།
 3 སྤྲིག་སྐྱའི་ རྫོ་སྤྱིར་དཔར་མ།
 མིག་སྐྱའི་ དཔར་ཉིང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྗེ་གསལ་སྐོན་དང་བརྟུན་ནས་བཙུམས།

མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས། སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱུ་ལྷས་སེམས་དབེན་གཉིས་ཀྱང་རྟོགས་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གངས་རེས་པ་)ནི། མོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་པ་སྣང་གངས་རེས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་མང་མི་
དགོས་པ་ནི་རིམ་གྲ་ལས། “བྱང་འཇུག་ཉིང་འདྲིན་ལ་གནས་ནས།། སྣང་ཞིང་གང་ལའང་
མི་སློབ་པོ།།”¹ ཞེས་བྱང་འཇུག་མོབ་ནས་སྣང་སློབ་མ་སློང་བའི་ལམ་གསར་པ་ལ་སློབ་མི་
དགོས་པར་གསུངས་པས་བྱུབ་པོ།།

གསུམ་པ་(གོ་རིམ་རེས་པ་)ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྐྱུ་²མཚན་དབེན་སྐྱས་པའི་
ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་ཡོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་
སྐྱུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དངོས་གནས་སྐྱུ་ཡོད་ལ། དེའི་སློབ་དུ་
སྐྱུ་མཚན་དབེན་སྐྱས་པ་དག་པ་སྐྱུ་མའི་³སྐྱུ་དང་། ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་འགོ་དགོས། དེའི་སློབ་དུ་སྐྱོད་བསྐྱས་⁴ལས།
“དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པར་ནི། བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
བར་མི་ཅུས་སོ།།”⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་འགོ་དགོས། དེའི་སློབ་དུ་
དེ་ཉིད་ལས། “ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

1 རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ། རིམ་གྲ། རིམ་པ་དང་པོ། འོག་གངས་༤༥༧
2 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ རྫོང་གླིང་དཔལ་ལ།
3 སྐྱས་པ་དང་། རྒྱ་མའི་ རྫོང་གླིང་དཔལ་ལ།
4 བདུས་ རྫོང་གླིང་དཔལ་ལ།
5 གསུམ་ དཔལ་རྫོང་།
6 རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་དེ་གྱི་སྐྱོད་བསྐྱས། རེ་ཅུ་དང་པོ། འོག་གངས་༤༠༧

མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་བྱས་སོ།།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་
 སྐྱུ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་
 ཅོམ་ནས་ཉོན་སྐྱེ་བ་རྫོགས་པར་སྟོང་བ་ལ་གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་
 དགོས་ཤིང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱིས་²པར་སྐྱེན་ཐེག་པའི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
 གསུམ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོད་ལྷན་པའི་སྟོན་ལོན་ཡིན་ནོ།། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱེ་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་བངས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སེམས་དཔེན་ཀྱི་རྫོགས་
 པ་མཐར་སྐྱེན་པ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་ཀྱིས་³སྟོང་ཁའི་ཅ་མདུད་
 རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་གནས་
 གཞན་དུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དཔེན་ཀྱི་རྫོགས་པ་མཐར་སྐྱེན་པ་དེ་འགྲོ་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དཔེན་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་
 ཚུལ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དཔེན་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དཔེན་སྐྱུ་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། དག་
 དཔེན་གསུང་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། སེམས་དཔེན་སྐྱུ་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དཔེན་སྐྱུ་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་བྱུག །ལུས་
 དཔེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དཔེན་བྱུང་བར་ཅན་ཀྱི་གོ་
 རིམ་དེས་ཚུལ། ལུས་དཔེན་ཀྱི་དཔེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ། ལུས་དཔེན་ཀྱི་རབ་
 དབྱེ། ལུས་དཔེན་སོར་བསམ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ལུས་དཔེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་

1 ཕྱེ་བསྐྱབ། ལྷུང་འབྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་ལྷུང་དེ་ག་སྟོད་བུམ། ལེུ་དང་ཕོ། སོག་གངས་༡༠༦༫
 2 ལ་དཔེན་ཀྱི་ཞེས་གསལ།
 3 གསུམ་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དཔེན་པ་

ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་)ལ་གསུམ། སྤ་མ་རྣམས་ཀྱི་
བཞེད་པ་དགོད་པ། དེ་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ། རང་གི་འཇུགས་སོ།།

དང་པོ་(སྤ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དགོད་པ་)ནི། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར། ཐུབ་པ་དཔལ། ཁ་ཆེ་ལག་སྒྲི།¹
སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་སོགས་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་དང་།
ལུས་དབེན་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་སོགས་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ལྷའི་རྣམ་གཞག་དོན་གཅིག་པ་ལ་
བསམས་ནས་ལུས་དབེན་རིམ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཨ་
རྒྱ་ཀ་ར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱོམ་པ་དང་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་
སོགས་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལུས་དབེན་དུ་འདོད། ཐུབ་པ་དཔལ་ལུས་དབེན་ཀྱི་
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་གསལ། ཁ་ཆེ་ལག་སྒྲི་དང་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་
གཉིས་སྐྱེར་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཀྱང་མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འདོད། བརྗེ་ཏུ་མདོན་ཤེས་ཅན་དང་བཅུ་མོ་ཅན་ནི་སྐྱོད་བསྐྱབ་ལས།
རགས་པ་བྱ་བ་གཅིག་པ་དང་། སྤ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་ལོ་བས་ནས། ལས་དང་
པོ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་སྐྱོབ་
པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་ལུས་དབེན་
རིམ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད། ལས་དང་པོ་བ་³ནི་འདི་པའི་འཇུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་
མར་སྐྱོབ་ནས་མཐར་ཐུན་པའི་བར་ལ་འཛོག་པ་ནི་རིམ་ལྡར། “དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྐྱེར་བ་
ཡིས།། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”⁴ ཞེས་པ་དང་། སྐྱོད་བསྐྱབ་ལས། “དོ་རྗེ་ཐེག་པ་

1 ལག་སྒྲི། དཔལ་རྟེན།
2 དང་པོ་པའི་སྐྱོད་དཔལ་ལ།
3 དང་པོ་བ་ནི་སྐྱོད་དཔལ་ལ།
4 རྗེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་འགྲེལ། དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེད། རིམ་ལྡར་རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་པ་༥༡ན་

འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལོ་བས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དང་མཐུན་པར་འགོ་ས་ལུགས་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡང་ལུས་དབེན་
 རིམ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད། རག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེ་དང་མཁས་པ་གྲན་གཉིས་ནི་སྟོད་
 བསྐྱེད་ལས། “ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི་ལུས་
 རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟ་རྣམ་པར་འགོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་སྟེ་རགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་
 པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་མཛད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེ་ས་དམ་པ་
 རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྡ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ལུས་
 དབེན་དང་། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་དུ་འདོད་
 ཅིང་། མཁས་པ་གྲན་སྐྱེད་སོགས་རེ་རེ་ལ་ལྟ་ལྟར་མ་སྟེ་བར་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་
 བསྐྱེད་རིམ་ལུས་དབེན་དང་། ལུང་སོགས་རེ་རེ་ལ་ལྟ་ལྟར་ཞེས་ཏུ་སྟེ་ནས་ལྟར་བསྐྱོམ་
 པའི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་འཐད་མི་འཐད་དཔུང་པ་)ནི། ལུས་དབེན་རིམ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་ལ་
 བཅུན་མོ་ཅན་དང་། མདོན་ཤེས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱངས་སུ་བྱངས་པའི་སྟོད་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ལུང་གིས་གཞོད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཡང་མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་པའི་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱད་སྟེན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཆ་
 ཚང་བར་བསྟན་པས་མི་འཐད་ལ། ལུས་དབེན་རིམ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་རྫོབ་དཔོན་ལྷུང་དེ་ག། རྫོད་བསྐྱེད་ལུས་ལུང་བརྒྱད་པ། འོག་གྲངས་༤༠ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དོ་རྗེ་ཐེག་པ་
 འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
 2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་རྫོབ་དཔོན་ལྷུང་དེ་ག། རྫོད་བསྐྱེད་ལུས་ལུང་བརྒྱད་པ། འོག་གྲངས་༤༡ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུང་པོ་དང་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟ་རྣམ་པར་འགོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་སྟེ།
 རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

ལ་ཡང་ནག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེ་དང་། མཁས་པ་སྐྱོན་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་པའི་
 ལྷོད་བསྐྱུས་ཀྱི་ལྱང་གིས་གཞོད་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཚ་མཛད་པ་ཙམ་ལེགས་པ་ཡིན་
 འོ།། དེ་ལྟ་ནའང་ནག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེ་ལྟར་ཞི་མི་འདོད་དེ། བསྐྱུ་བྱ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་
 བསྐྱུས་པ་རྫོགས་རིམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་སྐྱོན་གྱི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྱང་སོགས་རེ་རེ་ལ་ལྟ་ལྟར་འབྱེད་མི་རུས་པ་དང་།
 རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྱང་སོགས་རེ་རེ་ལ་ལྟ་ལྟར་འབྱེད་རུས་པའི་ཁྱུང་བར་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཞི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྱང་སོགས་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་འདི་ལ་སྟོང་ཉིད་
 རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷོ་བདེས་སྟོང་
 ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷོ་བདེས་
 མའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷོ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་
 བ་དང་མ་ཤར་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ལྷོ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་
 ལྟར་ཤར་བ། ལྷོ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ། ལྷོ་བདེས་སྟོང་
 བའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་
 ལྟར་ཤར་བ་རྣམས་ཞི་བསྐྱེད་རིམ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལྟག་མོས་
 ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་སྐབས་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་དང་། ཉིང་བསྐྱེད་སྐབས་དང་།
 དུལ་སྐྱར་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད། ལྷོ་བདེས་སྟོང་ཉིད་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷོ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་
 ལྱང་སོགས་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཞི་རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་དུ་འཛོགས། །དེ་གང་

1 བཟུང་རྣམས་ དཔེར་རྒྱུར། ས་ཁོངས་འདིའི་ནང་གཟུང་རྣམས་ཞེས་པ་རྣམས་འགྲོམ་འདི་དང་མཚུངས་སོ།།
 2 ལྷོ་བདེས་ ལྷོ་ལྷོ་དཔེར་ལ། ས་ཁོངས་འདིའི་ནང་ལྷོ་བདེས་ཞེས་པ་རྣམས་འགྲོམ་འདི་དང་མཚུངས་སོ།།

ལས་ཤེས་སྐྱམ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་སྟོད་བསྐྱེས་སུ་ལྷུང་བྱངས་པ་ལས།
 “འཕྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད།” གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྷུང་
 ལྷུང་།། གར་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་སུ་ཉིད།། གཅིག་སུ་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མངོན་
 དོ།།¹ ཞེས་གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆས་གོས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་
 བ་དང་། ཚོན་ཅི་གཅིག་ཉིད་རི་མོ་མཁན་གྱི་དབང་གིས་རི་མོ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་བཞིན་
 དུ་བདེ་ཆེན་གཅིག་ཉིད་རྣམ་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ལྷ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་རྫོགས་རིམ་
 ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷུང་སོགས་ལྷུང་བསྐྱོམ་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ།
 དེ་ཡང་གར་ཟག་གཞན་རྒྱད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེས་ལྷུང་སོགས་ལྷུང་བསྐྱོམ་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་དེ་དེས་ལྷུང་སོགས་ལྷུང་བསྐྱོམ་པར་གྱེད་པ་
 ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་རིམ་ཚུལ་)ནི། ལྷུང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྐྱོན་གྱེད་དང་། དེའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་འོག་སྐྱོའི་ཐིག་ལེ་སྐྱ་མོ་བསྐྱོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ། རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐྱ་
 མོའི་རྣམ་འཁྲུང་གྱི་རྒྱུད་སྐྱོན་གྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་འོག་སྐྱོའི་ཐིག་ལེ་སྐྱ་མོ་དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་²ན། ཐིག་ལེ་དེ་
 ཡིད་གྱིས་ལུམ་གྱི་བརྒྱར་ལྷུང་སྟེ། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱོས་པ་
 སོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་དམིགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལ་མི་སྐྱོབ་པར་རྒྱ་རྒྱུའི་མར་
 ལྷུང་ཐིག་ལེ་སྐྱོན་པོ་ལ་དམིགས་པ་གཏང་དེ་བསྐྱོམས་པས། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་

¹ ཐེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྐྱོབ་དབེན་ལྷུང་དེ་ག། རྒྱུད་བསྐྱེས། ལེའུ་གཉིས་ལ། སོག་གྲངས་ ༦༦ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུད་དང་པོ་
 རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཕྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྷུང་བདག་ཉིད།།’ ཞེས་སོ།།

² བརྟེན་པ་ དབང་རྙེད།

ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་
ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཁ་ཅིག་སྐྱོད་བསྐྱུས་
ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་¹ལུས་དབེན་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
དབེན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་དབེན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དབེན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་
ནི། རང་གི་ལུས་རགས་པ་ཉེར་ལྷའི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་མི་
གཙང་བའི་རྣམ་པོ་དུག་གི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་སེམས་ཅམ་
ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། བཞི་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་གསུང་།
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ལ་ལུས་དབེན་དུ་འཕགས་སྐྱོར་གྱི་གཞུང་གང་ནས་
ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། སྐྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རི་ལྟར་
བྱེད་སྐྱུམ་ན། དང་པོར་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལུས་དབེན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ན་
རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྷ། ཁམས་ལྷ། དབང་པོ་ལྷ། ལུལ་ལྷ།
ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ནི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་
དབེན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ནི་འདི་ཁམ་ཆོད་དང་། ལྷག་གི་
ཏུབ་ཆོད་དུ་བསམགས་པའམ་ཚོགས་པས་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས་ནི་ལུལ་གོ་ས་གཞོན་རུས་དུ་མ་བསམགས་པའམ་སྐྱུངས་པའམ་ཚོགས་པས་
ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་²རྣམས་ནི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱེ་བུ་མ་བསམགས་
པའམ་སྐྱུངས་པའམ་ཚོགས་པས་ན་ལུས་ཞེས་བྱའོ།། དེ་འདྲ་བའི་དབེན་གཞིའི་ལུས་གང་
ལས་དབེན་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་དབེན། གང་གིས་དབེན་པར་

1 བསམ་སྐྱོད་དཔར་ལ།
2 སེམས་འབྱུང་དཔར་རྟེན།

བྱེད་ན། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་དག་པའི་ལྷའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པར་བྱེད་དོ།

བཞི་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་)བཞི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། དེ་ཉིད་རིགས་
 ལྷའི་ལུས་དབེན། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་
 གི་ལུས་དབེན་ལོ། དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་)ལ་བཞི། ལུང་པོ་ལྷའི་ལུས་དབེན།
 ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན། དབང་པོ་དུག་གི་ལུས་དབེན། དུལ་ལྷའི་ལུས་དབེན་ལོ། དང་
 པོ་(ལུང་པོ་ལྷའི་ལུས་དབེན་)ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལས། “མདོར་ན་ལུང་པོ་ལྷ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་
 ལྷར་ནི་རབ་རྩ་བསྐྱབས།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་པོའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ལུང་པོ་ལྷ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྷར་བསྐོམ་པ་ནི་ལུང་པོའི་ལུས་དབེན་ཡིན། དེའི་ཚུལ་ཡང་
 གཟུགས་ལུང་རྣམ་སྤང་ལ་སྟེ་ན། ལྷི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་རིང་ལུང་ལ་སོགས་དབྱིབས་
 གྱི་གཟུགས་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་དང་། ལྷོ་སེར་ལ་
 སོགས་པ་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་། ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤང་གི་རྣམ་སྤང་ནས་
 རྣམ་སྤང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་བསྐོམ་པ་ཡིན་ལོ། ཚོར་ལུང་རིན་འབྲུང་ལ་སྟེ་ན་བཏང་
 ལྷོམས་གྱི་²ཚོར་བ། བདེ་བའི་ཚོར་བ། ལྷུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོར་བ། བད་རྐྱུང་ལས་བྱུང་བའི་
 ཚོར་བ། འདུས་པ་དང་མཁའ་མཁའ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིན་
 འབྲུང་གི་རྣམ་སྤང་ནས་རིན་འབྲུང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་བསྐོམ་པ་ཡིན་ལོ། འདུ་ཤེས་
 འོད་དཔག་མེད་ལ་སྟེ་ན། མི་གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཀར་བཞིའི་འདུ་ཤེས་
 དང་། ཀར་མེད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཀར་མང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཀར་གཉིས་གྱི་འདུ་ཤེས་
 དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྣམ་སྤང་ནས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་མི་བསྐྱོད་

1 ལྷོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་རྫོགས། ལུང་པོ་ལྷ་བཏང་བཏུན་པ། ཤོག་གངས་༡༩༣༧༥
 2 བཏང་ལྷོམ་གྱི་ དཔར་རྒྱུང་།

བའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། འདུ་བྱེད་དོན་གྲུབ་ལ་སྟེ་ན། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད། དག་གི་འདུ་བྱེད། ཐར་བའི་འདུ་བྱེད། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་ལྟ་བུ་གོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་སྐྱབ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་བའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སྟེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། ལྷའི་རྣམ་ཤེས། ལྷའི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྟ་བུ་གོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་བའི་རྣམ་སྐྱབ་ནས་མི་བསྐྱོད་བའི་མི་བསྐྱོད་བའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། “ས་ནི་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། ཚུ་ཡི་ཁམས་ནི་སྐྱ་མ་གྱི། མེ་ནི་ཤོས་དཀར་མོ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུད་ནི་སྐྱོལ་མར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཤོས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་སྐྱེན་སོགས་སྐྱ་མོ་བཞིར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་ཡིན། དེ་ཡང་ས་ཁམས་སྐྱེན་མ་ལ་སྟེ་ན། མྱི་ནང་གཉིས་ལས་ནང་ལ་སྐྱ་རུས་པ་སྟེ་ས་³མཚན་པ་སྟིང་དང་། སྐྱ་སེན་མོ་རྟག་སྟིང་དང་། སོ་བགས་པ་ཤ་སྟིང་དང་། རྒྱས་པ་ཤ་ཅིབ་མ་སྟིང་དང་། ཇི་མ་རྒྱ་མ་མཁྲིས་པ་སྟིང་སྟེ་ལྷའོ།། སྐབས་འདིར་སྟིང་ལ་ལྷུང་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དོ་རྩེ་འབྱེད་བར། “སྟིང་ནི་ལྷ་ལ་ངེས་གནས་ཏེ། ‘དབང་པོ་ལྷ་ལས་ངེས་འབྱུང་བ།།’ རྒྱུད་ལྷ་དང་ནི་སྐྱེན་པ་རུ། འདོད་པ་ལྷ་རྣམས་སྐྱོད་པར་བྱེད།།”⁴ ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་པོ་ལྷའི་རྒྱུད་གི་ཅ་བའི་གནས་སྟིང་ཁ་ཡིན་པའི་སྐོ་ནས་ལྷུང་སྟེ་བའོ། མྱི་ལ་དཔུས་ཀྱི་རི་རབ་དང་། ལྷོ་སྟིང་། ལུབ་སྟིང་།

1 ལྷོ་ལ་ རྫོ་སྟིང་དཔར་མ།
སྐྱོམ་པ་ དཔར་རྟེན། དཔུས་སྐྱ་ཤོད་གི་ཚིག་ཟེན་དག་ལ་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།
2 མེ་བགས་ལྷུང་འབྱེད། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལུ་བཅུ་བདུན། ཤོག་གངས་༡༩༩༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ནི་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། ཚུ་ཡི་ཁམས་སྐྱ་མ་གྱི་ཞེས་བྱ། དཀར་དང་སྐྱོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ། མེ་དང་རྒྱུད་དུ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།།” ཞེས་སོ།།
3 རྒྱས་ རྫོ་སྟིང་དཔར་མ།
4 ལྷོ་བསྐྱེན་ རྒྱུད་འབྱེད། 2 ལྷོ་བ་དོན་སྐྱུར་དེ་བ། རྫོང་བསྐྱས། ལུ་བཅུ་གཉིས་བ། ཤོག་གངས་༢༩༧༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུད་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱུད་ལྷུང་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ནི།།” ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་དོ་རྩེ་འབྱེད་བར་ཞེས་གསལ་ཡང་དེ་ལས་མ་རྟེན་སྟབས། རིམ་ལྷོ་གསལ་སྐྱོན་དུ་ལྷུང་འདོད་གཞུང་གི་མཚན་དུ་སྐྱོད་བསྐྱས་ལས་ཞེས་གསལ་བས་སྐྱོད་བསྐྱས་ཁྱུངས་སྐྱ་བཅོལ་ཡོད།

བྱང་སྤྱིང་། འདར་སྤྱིང་དང་ལྷ་སྟེ་སྤྱི་ནང་ཚོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱུན་མའི་རྣམ་སྤྱང་
 བས་སྐྱུན་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷ་སྐྱ་མ་གྱི་ལ་སྤྱེ་ན་སྤྱི་
 བང་གཉིས་ལས། བང་ལ་བད་ཀན་མཆེ་མ་དང་བཅས་པ། རུལ། ལྷག ལ་ལྷ། གཅེན་ཏེ་ལྷ་
 དང་། སྤྱི་ལ་འབབ་ཚུའི་ལྷ། ལྷ་བོའི་ལྷ། བཀོད་མའི་ལྷ། ལྷེད་ཀའི་ལྷ། ལྷ་མཚོའི་ལྷ་སྟེ་སྤྱི་
 བང་གི་ཚོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མ་གྱིའི་རྣམ་སྤྱང་བས་སྐྱ་མ་གྱིའི་མི་བསྐྱོད་པའི་
 བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། མེ་གོས་དཀར་མོ་ལ་སྤྱེ་ན་སྤྱི་བང་གཉིས་ལས། བང་ལ་མགོ་
 བོའི་རྫོད་དང་། ལྷེ་བའི་རྫོད། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོད། ལྷེ་བའི་རྫོད། ལྷེད་གའི་རྫོད་དེ་
 ལྷ་དང་། སྤྱི་ལ་རྩོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མེ། མེ་ཤེལ་ལས་བྱུང་བའི་མེ། ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་མེ།
 བགས་ལས་བྱུང་བའི་མེ། ལྷུན་བཞག་གི་མེ་སྟེ་སྤྱི་བང་གི་ཚོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 གོས་དཀར་མོའི་རྣམ་སྤྱང་བས་གོས་དཀར་མོའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
 ལྷུང་སྐྱོལ་མ་ལ་སྤྱེ་ན་སྤྱི་བང་གཉིས་ལས། བང་ལ་ལྷུབ་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་། ལྷུང་སེལ་ཀྱི་ལྷུང་།
 འབྲུག་ལྷུང་། མཉམ་གནས་ཀྱི་ལྷུང་། ལྷོག་འཛིན་ཀྱི་ལྷུང་སྟེ་ལྷ་དང་། སྤྱི་ལ་སྤྱེད་གི་
 ལྷུང་། ལྷོའི་ལྷུང་། ལུབ་ཀྱི་ལྷུང་། བྱང་གི་ལྷུང་། འདར་ཀྱི་ལྷུང་སྟེ་སྤྱི་བང་གི་ཚོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱོལ་མའི་རྣམ་སྤྱང་བས་སྐྱོལ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དབང་པོ་རྩལ་གི་ལུས་དཔེན་)ནི། ཅ་ལྷུང་ལས། “རྩོ་རྩེའི་སྤྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་
 གྱང་།། བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག །”³ཅེས་གསུངས་པ་ལྷུང་སྐྱུབ་པ་
 པོའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྩལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དབང་པོའི་
 ལུས་དཔེན་ཡིན། དེ་ཡང་མིག་སྤྱིང་ལ་སྤྱེ་ན་མིག་གི་གཟུགས་གསུམ་འཛིན་པ། མིག་

1 མཚོན་ དཔའ་རྩེད།
 2 དཀར་མོ་མ་ལ་ རྫོ་སྤྱིང་དཔའ་ལ།
 3 ལྷོ་བཀའ། ལྷུང་འབྲུག། ཅ་གསལ་འདུས་ཅ་ལྷུང་། ལུའུ་བཅུ་བདུན། ཤོག་གངས་༡༤-༡༧༤ ལས་བྱུང་བ་ལྷུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩོ་རྩེའི་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་
 ཉིད་ནི།། བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག །”ཅེས་སོ།།

འབྲས་ཀྱི་དཀར་པོ། ལྷར་གྱི་རྩ་བའི་མིག་། མིག་གཡོ་བ།¹ ལྷན་འབྲུའི་ཚད་ཅམ་གྱི་མིག་
 དབང་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་སྟེང་གི་རྣམ་སྐྱེད་ནས་ས་སྟེང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་
 དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལོ། ། རྩ་བ་བྱུག་དོར་ལ་སྟེ་ན། རྩ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱ་གསུམ་འཛིན་པ།
 རྩ་བའི་བྱ་ག་། རྩ་བའི་ཚ་བ། སྟོ་ག་གཙུག་² ཉེ་བཅད་པ་རྩ་བའི་རྩ་བའི་དབང་པོ་³ དང་ལྷ་ནི་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱུག་དོར་གྱི་རྣམ་སྐྱེད་ནས་བྱུག་དོར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་ལོ། ། ལྷ་ནས་སྟེང་ལ་སྟེ་ན། ལྷའི་རང་བཞིན། ལྷའི་ནང་གི་དབྱུག། རི་གསུམ་འཛིན་
 པ། ལྷའི་བྱ་ག་། མིག་སྐྱེད་གྱི་ལྷར་མ་སྐྱ་བ་རྩ་བའི་རྩ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་རྣམ་སྟེང་གི་རྣམ་སྐྱེད་ནས་རྣམ་སྟེང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལོ། ། ལྷེ་
 འཛིག་ཉེན་དབང་སྐྱུག་ལ་སྟེ་ན། ལྷའི་རང་བཞིན། ལྷའི་ཚ་བ། ལྷའི་ཚེ་མོ། རོ་གསུམ་འཛིན་
 པ། ལྷ་བ་སྟེད་པ་རྩ་བའི་ལྷའི་དབང་པོ་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཉེན་དབང་སྐྱུག་
 གི་རྣམ་སྐྱེད་ནས་འཛིག་ཉེན་དབང་སྐྱུག་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལོ། ། ལུས་
 སྐྱིབ་སེལ་ལ་སྟེ་ན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་རང་བཞིན། ལུས་ཀྱི་ཤའི་རང་
 བཞིན། ལུས་ཀྱི་པགས་པའི་རང་བཞིན། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་སེལ་གྱི་རྣམ་སྐྱེད་ནས་སྐྱིབ་སེལ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་ལོ། ། ལྷང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་དུ་འདུ་བའི་ཡིད་དབང་འཇམ་དཔལ་ལ་སྟེ་ན། གཞི་
 དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་རྩ་བའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། རྩ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས།
 ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣམ་སྐྱེད་ནས་དེའི་མི་
 བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལོ། ། སྐྱོད་བསྐྱེད་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 བཤའ་བཞིན་པའི་འོག་དུ་རྩོ་རྗེ་མ་སྐྱ་བཤའ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་བཤའ་བ་ལ་བསམས་

1 མ་དབེན་མི་གཡོ་བ། ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྷ་གསལ་སྐྱོན་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་དུས་རྒྱུས་རྩེ་བཅོས་ཡོད།
 2 མ་དབེན་བཙུམ་ཞེས་གསལ།
 3 ལྷ་བའི་དབང་པོ་སྐྱོད་དབང་པ།

ནས་ཡིད་དབང་འཇམ་དབལ་ལ་སྣང་མི་འབྲེད་པར་དེ་ལས་སོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འཆད་
 པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཁྲོ་ལོ་བརྟུ་དང་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་མ་གཏོགས་པའི་སྣ་ཉི་
 །ལུ་ལོ་རེ་རེ་ལ་རིགས་སྣ་སྣར་འབྲེད་པའི་སྲིར་དང་། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་རིགས་སྣར་
 བཟང་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་སྣ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་ལོར་འདུ་བའི་སྲིར་རོ།།

བཞི་པ་(ཡུལ་སྐྱེའི་ལུས་དབེན་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། “གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་སྐྱགས་པ་
 ཡིས།། སྣ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་སྣང་སྐྱབ་པ་ལོའི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་སྐྱ་དོ་རྗེ་མ་སྣང་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན། དེ་ཡང་གཟུགས་
 གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སྲེ་ན། རྒྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྐྱི་ཅམ་པ།
 རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་གྱི་གཟུགས། རྩ་བ་རྣམས་
 སྐྱབ་པའི་གཟུགས། འབྲིང་བག་²དང་རྣམ་རོལ་སྟེག་པ་སྟེ་སྟེག་པའི་གཟུགས་དང་སྣ་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་ནས་གཟུགས་དོ་རྗེ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་
 དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། སྐྱ་སྐྱ་དོ་རྗེ་མ་ལ་སྲེ་ན། ར་བའི་ནང་དང་། མགོ་ལོ་དང་། སྐྱའི་སྐྱ་
 དང་། སྐྱ་དང་རྒྱན་གྱི་སྐྱ་དང་། ཀའ་དང་མཚུ་དང་དག་གི་སྐྱ་དང་། འགས་ཚལ་དང་ཚུ་ལོ་
 དང་ཐལ་མོ་དང་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པ་རོལ་མོའི་སྐྱ་དང་། སྐྱི་ཡིག་ཞི་དག་གི་སྐྱ་དང་སྣ་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱ་དོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་ནས་དེའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
 གྲི་གྲི་དོ་རྗེ་མ་ལ་སྲེ་ན། གྲི་སྐྱི་ཅམ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲི། གྲི་གསུམ་གྱི་ལུ་
 རག། རོའི་གྲི། གྲི་མི་ཐད་པ་དང་སྣ་ནི། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་གྲི་དོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་ནས་དེའི་
 མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་སྐྱོམ་³པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། རོ་རོ་དོ་རྗེ་མ་ལ་སྲེ་ན། མངར་བའི་རོ།

1 རྩ་བཀའ། རྒྱུད་འདུམ། ཅ་གསང་འདུས་རྫོགས། རེ་ལུ་བཟུན་པ། ལོག་གངས་༡༠༠བ། ལས་བྱུང་བ་རྣུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་སྐྱ་གྲི་སོགས་
 སྐྱགས་པ་ཡིས།། སྣ་རྣམས་ཉིད་དུ་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ།།” ཞེས་སོ།།
 2 བཞིད་བག་ དཔལ་རྗེད་།
 3 བསྐྱོམ་ རྫོགས་དཔལ་ལ།

བསྐྱ་བའི་རོ། ལན་ཚུའི་རོ། ཚ་སྐྱུར་གྱི་རོ། ལ་བའི་རོ་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རོ་རྩོ་རྩོ་
 མའི་རྣམ་སྐྱང་ནས་དེའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེག་དེག་རྩོ་རྩོ་མ་ལ་
 ལྷེ་ན། ལྷག་སྐྱ་དང་སྐྱན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་དེག་གྲ། འཇུང་པའི་དེག་གྲ། འོ་བྱེད་པའི་
 དེག་གྲ། རུབ་པའི་དེག་གྲ། རྩོ་རྩོ་དང་བསྐྱེ་མཉམ་བར་སྐྱོར་བའི་དེག་གྲ་དང་ལྷ་ནི། གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་དེག་གྲ་རྩོ་རྩོ་མའི་རྣམ་སྐྱང་ནས་དེའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་
 བོ།། འོ་ན་དམ་པ་དེག་ས་བརྒྱའི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་ལྷག་མཚན་གང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་
 བ།། སྐྱེ་མདོག་མི་འགྱུར་ཞིང་ལྷག་མཚན་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྐྱང་སྣ་བུ་ལ་མཚོན་ན།
 རྣམ་སྐྱང་གི་རྣམ་སྐྱང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། དེའི་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ཡིན་པ་སོགས་དེག་ས་
 ལྷས་རང་གི་སྐྱེ་མདོག་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་མཚན་ནི་དེའི་དེག་ས་སྣ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཡས་
 འཁོར་ལོ་རྩོ་རྩོ་བསྐྱེ་དཀར་པོ། གཡོན་རིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དེས་སྣག་མ་རྣམས་ལ་མཚོན་ཏེ་ཤེས་བར་གྱུ་ལོ།། འོ་ན་སྐྱབས་འདིར་དམ་པ་
 དེག་ས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ཅམ་བཤད་ནས། ཁྱོ་ལོ་བརྩུ་དང་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་གི་ལུས་
 དབེན་མི་འཚད་པའི་སྐྱེ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཅ་སྐྱུད་ལས། དམ་པ་དེག་ས་བརྒྱའི་
 ལུས་དབེན་ཅམ་བཤད་ཀྱི། ཁྱོ་ལོ་བརྩུ་དང་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་གི་ལུས་དབེན་གསལ་
 བར་མ་བཤད་པས། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་
 སྐྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོ་རྩོ་འབྲེང་བར་གྲེང་གཞིའི་སྐས་
 བཤད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཁྱོ་ལོ་བརྩུའི་ལུས་དབེན་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། མིག་སོགས་སུ་
 བསྐྱོམ་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དབེན་གསུངས་པ་
 དང་། ལྷ་ནི་ལྷའི་ལུས་དབེན་ལ་སྐྱ་སྐྱར་འབྱེད་དེག་ས་ལ། ལྷག་མ་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་
 དབེན་ལ་སྐྱ་སྐྱར་འབྱེད་མི་དེག་ས་པའི་བྱེད་པར་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ།། དེས་ན་ལུས་
 དབེན་གྱི་སྣ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་སྤྱོད་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་བསྐྱེན་བརྒྱ་བྱུག་ཟུ། དེ་བསྐྱེན་དམ་

བ་རིགས་བརྒྱུད་འདུའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རིགས་ལྗེ་ལུས་དཔེན་ནི། དམ་བ་རིགས་བརྒྱུད་སྤེ་བ་དེ་དག་གྲང་བསྐྱུ་
ན་དེ་ཉིད་རིགས་ལྗེ་འདུ། དེར་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་སྤྱང་ཉི་ཤུ་ས་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་
བས་རྣམ་སྤྱང་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བ་དང་། རིན་འབྲུང་ཉི་ཤུ་ཚུ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་བས་རིན་
འབྲུང་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཉི་ཤུ་མེ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་བས་འོད་
དཔག་མེད་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བ་དང་། རོན་གྲུབ་ཉི་ཤུ་རྒྱུང་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་བས་རོན་
གྲུབ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བ་དང་། མི་བསྐྱོད་བ་ཉི་ཤུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་བས་
མི་བསྐྱོད་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བ་ཡིན་འོ།།

གསུམ་པ་(གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དཔེན་)ནི། དེ་ཉིད་རིགས་ལྗེ་བསྐྱུས་བ་དེ་ཡང་
གསང་བ་རིགས་གསུམ་ཏུ་འདུ་སྟེ། རིན་འབྲུང་སྐྱེ་རྗེ་རྣམ་སྤྱང་། རོན་གྲུབ་གསུང་རྗེ་
རྗེ་འོད་དཔག་མེད། རྗེ་རྗེ་འཆང་མི་བསྐྱོད་བར་སྤྱད་ལ། མདོར་ན་སྐྱུབ་བ་པོ་རང་གི་ལུས་
རག་ཡིད་གསུམ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱོམ་བའོ།།

བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དཔེན་)ནི། གསང་བ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་
གསུམ་པོ་དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་སྤྱད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་གཅིག་ཏུ་སྐྱོམ་བར་བྱེད་
བའོ།། དམ་བ་རིགས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དཔེན་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་རྣམས་སྐྱོད་
བསྐྱུས་སུ་སྐྱེ་གསང་ཐེག་པའི་ལུང་བྲངས་ནས་བཤའ་ཅིང་། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས་གྲང་། “དེ་
ཉིད་རྣམ་བཤ་ཏུ་བཤའ།། གསང་བ་རྣམ་བཤ་གསུམ་ཏུ་བཤའ།། ‘ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གསང་
ཆེན་ཏེ།། དམ་པའི་རིགས་ནི་རྣམ་བཤ་བརྒྱུད།།”¹ ཞེས་གསུངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་འོ།།

ལྷ་པ་(ལུས་དཔེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། ལུས་དཔེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་

¹ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འདུམ། 3 འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད་པ། ཤོག་གྲངས་7403 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གསང་ཆེན་ཏེ།། དམ་པའི་རིགས་ནི་རྣམ་བཤ་བརྒྱུད།། ཞེས་སོ།།

དབང་པོ་ལྷ་དང་། དེའི་སྐྱེས་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལྷ་སྟེ་བཅུའི་ནང་ནས་དབང་པོའི་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་
 ལ་འབྲུག་པའི་ཚེ། ཡུལ་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ལྷ་ཞིང་ཡོངས་སྟོན་
 པས་ན་སོར་སྤྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། “དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་གྱི་ལོ།། རང་
 གི་འབྲུག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ།། འདོད་པ་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ན།། སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཞེས་
 བཤད་དོ།།”¹ ཞེས་གསུངས། འདོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལྷ་མདོར་བསྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་
 རྣམ་སྤང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་གྱི་ངོ་སོར་སྤྱད་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་བཟླ་བས་
 ཉེ་དག་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་དེ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་
 ལྷར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འདོད་པ་ལྷ་ནི་མདོར་བསྐྱེས་ན།། སངས་རྒྱས་ལྷ་
 ཏུ་སྟོང་བ་ཡིས།། བཟླ་བ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ།། བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྷར་
 འགྱུར་།། རྟོག་དང་སྟོན་དང་དགའ་བ་དང་།། དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཡང་།། སེམས་
 གྱི་ཚེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ།། ལྷ་པོ་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བསྐྱེ།།”² ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་
 ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡུལ་དབང་ལྷར་ཤར་བ་ལ། ཅིང་བའི་རྣམ་པས་རྟོག་
 པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ལ་ཞེས་ཏུ་དཔྱད་པ་ནི་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།། རྣམ་པ་ཏུ་མར་ཡོངས་བཤད་
 པ།། གསང་བ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ།། དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་དཔྱད་པའོ།།”³ ཞེས་གསུངས།
 རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དེས་ཡུལ་ཏུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་

1 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད། ཤོག་གངས་༡༥༩ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་
 གྱི་ཡང་།། རང་གི་འབྲུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ།། འདོད་པ་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ན།། སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
 2 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད། ཤོག་གངས་༡༥༩ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུད་དང་སོ་དང་ལྷ་བ་
 གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདོད་པ་ལྷ་ནི་མདོར་བསྐྱེས་ནས།། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དགའ་བ་དང་།། ཞེས་སོ།།
 3 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད། ཤོག་གངས་༡༥༩ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་
 ཐམས་ཅད་དུ།། རྣམ་པ་ཏུ་མར་ཡོངས་བཤད་པ།། གསང་བ་གསུམ་འབྲུང་རྟོག་པ་སྟེ།། དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་བྱེད་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

ཀྲིས་བྲངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྲིས་བྲངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལས་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱིག་རྒྱ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ངོ་བོར་གསུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་རགས་པ་མཐའ་དག་ལོག་པ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དགའ་བ་¹རིག་པ་གསུམ་པ་སྟེ། བདེ་བས་བསྐྱུས་པ་བཞི་བའོ།།” ཞེས་དང་ཞེས་བྱ་བྱུང་བའི། རང་སེམས་ལྟ་བུར་ཞེས་པར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཞི། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་གནས།”² ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཡི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། སྤྱི་མ་གསུམ་ནི་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་འོ།།

དུག་པ་ལུས་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། འོག་སྟོང་ལྷ་མོ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་རྒྱུད་དང་བྱུང་སེམས་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་པ་དང་ལྷ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ། སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྟོང་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(འོག་སྟོང་ལྷ་མོ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ་)ནི། རིམ་ལྟར་བསྐྱུས་པ་གསལ་བར། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱུད་གི། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཞེས་བྱ།”³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནད་བཞི་ལས་ལུས་དང་རྒྱུད་གི་གནད་ནི་འོག་དག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱིར་དུས་རྒྱུན་དུ་

1 དགའ་བ་ རྫོགས་དཔར་ལ།
 2 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། 3 འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བཙུན། འོག་གངས་ཉལ་བཟུང་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དགའ་དང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་སྟེ། བདེ་བ་བསྐྱུས་པ་བཞི་བའོ།།’ ཞེས་སོ།།
 3 དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་དཔར་ཉིད།
 4 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཞི་དབལ་ལྷན་རྒྱ་རོ་བ། རིམ་ལྟར་བསྐྱུས་པ། ལེའུ་ འོག་གངས་ཉལ་བཟུང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་ཞི། གནད་ནི་བཞི་དུ་ཞེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།།

བ་དང་། ལྷན་བར་དུ་ཐོ་རངས་རིག་པ་དངས་པའི་དུས་དང་། སྤྱི་རོ་མའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ།
 ལུལ་གྱི་གནད་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པར། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ།”¹ ཞེས་རྒྱ་རྒྱའི་
 མར་སྐྱར་སྤ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་ལེའུ་དུག་པར་“ལྷན་ལ་མཐོང་
 གའི་མདོག་འདྲ་བ།”² ཞེས་དེར་སྤྲུག་མཚན་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་
 བསྐྱོམ་པ་དང་གདམ་ང་ཅན་ཡིན། བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་སྐྱོན་གསལ་ལས། གཞི་དུས་གྱི་ཕོ་མོ་³
 སྐྱོམས་པར་ལྷགས་པས་ཆགས་པའི་མེས་ལུ་བའི་ཐིག་ལེ་བརྒྱར་སྐྱུང་བའི་སྤྱིད་པ་བསྐྱེད་
 རིམ་སྐྱར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་དམིགས་པས་ཐིག་ལེ་འོག་སྐྱོར་བབ་ནས་ཐིག་ལེ་
 དེ་ཉིད་ཉི་གདན་གྱི་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཞལ་ལུང་ལས་ནི། “སྤྱིད་སྐྱོབས་ཚུལ་དུ་
 ཐིག་ལེ་ཡང་།། སྤྱིད་གི་བརྒྱལ་བབ་ནས།། རང་གི་རྩོ་རྩོ་ཞོ་རྒྱ་ཡི།། དཀྱིལ་དུ་རྣམ་པར་
 གནས་པ་ལ།། འབྱུང་བ་ལྡ་ཡི་གཟུགས་ཅན་མཚོག། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་རོ་ཕོ་ཉིད།། འོད་ཟེར་
 ལྡ་འབར་རང་ལྡ་ཡི།། མཚན་མ་སྤ་མོ་རྣམས་བསམས་ནས།།”⁴ ཞེས་རང་གི་སྤྱིད་གའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་⁵ དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོན་བྲངས་སྤྱིད་གར་བཅུད་པ་རྣམས་ལུ་རྣམས་བབ་པའི་ཐིག་
 ལེ་དེ་ཉིད་ཞོ་རྒྱའི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་སྤོང་བ་དང་ལུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྤ་
 མོ་བསྐྱོམས་⁶པས་རྒྱུད་ཐིམ་པའི་སྤོང་བ་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་དབང་

1 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད་པ། འོག་གྲངས་ ༡༥༧བཟ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྤ་
 ལྡ་པ།” ཞེས་སོ།།
 2 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་དུག་པ། འོག་གྲངས་ ༤༩ནོ
 3 སྤ་མོ་སྐྱོ་སྐྱོང་དཔའ་མ།
 4 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། དེ་སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་དབལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་། འོག་གྲངས་ ༤༩༧ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “སྤྱིད་སྐྱོབས་ཚུལ་དུ་ཐིག་ལེ་ཡང་།། སྤྱིད་གི་བརྒྱལ་བབ་ནས།། རང་གི་རྩོ་རྩོ་ཞོ་རྒྱ་ཡི།། དཀྱིལ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལས།། འབྱུང་བ་ལྡ་ཡི་
 གཟུགས་ཅན་མཚོག། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་རོ་ཕོ་ཉིད།། འོད་ཟེར་ལྡ་འབར་རང་ལྡ་ཡི།། མཚན་མ་སྤ་མོ་རྣམས་བསམས་ནས།།” ཞེས་སོ།།
 5 མ་དབེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྡ་གསལ་སྐྱོན་ཤོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཙོས།
 6 མ་དབེར་བསྐྱོམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྡ་གསལ་སྐྱོན་དང་བསྐྱུན་ནས་བཙོས།

གིས་ལྷ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(སྐ་ལོ་བསྐྱོན་པས་རྒྱུད་མེས་པའི་སྣོད་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་)འི། འོག་སྐྱོའི་
 སྐ་ལོ་བསྐྱོན་པས་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་སྲོག་ཚེལ་དུ་འགྲོ་བ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་
 བ། སྤྱིར་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལས་དང་པོ་ལས་¹རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་ཕྱིར་
 སྤྱད་པའི་སྲོག་ཚེལ་བཤད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་སྐྱི་མ་ལས། འོག་སྐྱོར་སྐ་ལོར་བསྐྱོན་པའི་
 སྲོག་ཚེལ་བཤད་པས་རྫོགས་རིམ་ལས་དང་པོ་ལས་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་ཁྱད་ས་
 ལུ་མཛད་ནས། ཞལ་ལུང་ལས། “དབུགས་འགགས་སྣོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །”²ཞེས་འོག་
 སྐྱོར་སྐ་ལོ་བསྐྱོན་པས་རྩི་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་
 བ་སྲོག་ཚེལ་ཞེས་སྲོག་ཚེལ་དང་སྲོག་འགོག་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དོ་རྗེས་ཀྱང་། འབྲུང་བ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྲོག་རྒྱུད་ལྟར་དུ་རྒྱ་བ་བྱས་
 བས། ལྷངས་འབྲུའི་ཚད་ཅམ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོ་རྗེའི་
 ལྟའི་ཅེ་མོར་ཕབ་ནས། མོང་དུ་གསུངས་པའི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྟའི་³བསམ་
 གཏན་གྱི་རིམ་ལས་བསམ་པར་བྱའོ། ། འདི་ཡང་ཐིག་ལེའི་སྣོར་བ་སྟེ་སྲོག་ཚེལ་རྣམས་སྐྱི་
 རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྣོག་པའི་དོན་དུ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་གྱིས་ན་གསང་བ་འདུས་པ་སྐྱི་མའི་རྒྱུད་ལས་
 སྲོག་ཚེལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། འདི་ཡང་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ་སྟེ་བར་སྐྱེ་བའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་
 སྣོར་བའམ་ཐུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་སྣོར་བའི་བསམ་གཏན་གང་
 དེ་ཡང་སྲོག་འགོག་པ་སྣོག་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་ཚེལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་
 གཏན་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོབས་གྱིས་རོ་མ་དང་རྒྱུད་མ་དག་གི་རྒྱ་བ་ལས་ལོག་ནས་དབུ་མར་
 སྲོག་རྒྱུད་གི་ཚེལ་བ་འི་རབ་ཏུ་རྒྱ་སྟེ། འདི་ཡང་སྲོག་ཚེལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་འོག་སྐྱོའི་

1 མ་དཔེར་“ལས་ཞེས་གསལ་བ་དོན་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 2 སྟེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྣོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་དབལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གངས་ལེན། ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མེ་འདྲ་སྟེ།
 “དབུགས་དགགས་སྣོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །”ཞེས་སོ།
 3 མ་དཔེར་“ཡན་ལག་གསལ་ལྟའི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དབུགས་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྐྱོན་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས་ཡོད།

སྤ་མོ་བསྐྱོམ་བས་འོ་རྒྱུང་ནས་སྣ་བུ་གཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་འབྱུང་འཇུག་བཀག་ནས་དབུ་མར་
 འཇུད་བས་¹ རྫོག་ཚེས་དུ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་གསུངས་པ་སྤྱོད་མ་ཅམ་ཞིག་མཚོན་བའི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཕྱི་འོ་ནང་དུ་ཡི་གེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་
 གྱི་རྒྱ་ཕྱི་འོ་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམས་བས་ཀྱང་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་བའི་རྫོག་ཚེས་དུ་བཤད་པ་
 འདི་ལུས་གྱི་ཅ་འཁོར་གང་ཡོད་གྱི་ཐད་གྱི་རྒྱ་ཕྱི་འོ་ནང་དུ་དམིགས་པ་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་
 བའི་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་འོར་བུའི་དབུས་སམ་རྒྱ་ཕྱི་
 མར་སྤར་ཐིག་ལེ་བྱེད་བར་གསུམ་ལྟན་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྐྱོམ་བས་དེར་སེམས་
 གནས་པ་འབྱུང་། དེའི་རྒྱུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་གྱིས་² རྒྱུང་རྒྱ་ཕྱིར་ལྷགས་
 བ་དེ་འབྱུང་། ལྷགས་རྗེས་སུ་གནས་པ་དེ་འབྱུང་། གནས་རྗེས་སུ་ཐིམ་པ་དེ་འབྱུང་། ཐིམ་
 བ་ན་ཉགས་ལྟ་འཆར་བ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། “དེ་ནས་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ། རབ་ཏུ་
 སྤ་བ་གོང་མ་བཞིན། རང་སེམས་དལ་བུ་དལ་བུས་བཟུང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་
 སུ་འགྱུར། དེ་ཡང་བཟུང་བ་གོམས་པ་ཡིས། ཕྱིན་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པར་ལྡོག་ །སྤིག་རྒྱ་
 ལྟ་བུ་སྤར་བ་ནི། ཉགས་ནི་དང་པོར་ཤེས་བར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་རྒྱ་ལོག་པས། དུ་བ་
 ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ནི། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་བར་བྱ། མེ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས། །
 མཁའ་སྤར་འདྲ་བ་གསུམ་བཤོ། རྒྱུང་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན། མར་མེ་ལྟ་བུར་རབ་
 སྤར་བ། ཉགས་ནི་བཞི་བར་ཤེས་བར་བྱ། དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས། ལོག་
 བ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི། དོན་འདྲ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་སྤར། གསལ་བ་ཉགས་ནི་
 ལྟ་བཤོ། མཚན་མ་ལྟ་བོ་དེ་ཡིས་ནི། མི་གནས་སུ་ངན་འདས་ཐོབ་པས། རྣལ་འབྱོར་
 བས་ནི་འདི་ལ་འབད། བཟུང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ།”³ ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། དེ་

¹ མཇུད་བས་ དབར་རྫིང་།

² མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྡོག་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས་ཡོད།

³ ལྟ་བུ་སྤར་བུ་རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྤོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་དབལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༤༡༣ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་

ཡང་ནམ་མཁའ་སྐྱིན་མེད་ལྟར་སྤང་བའི་རྟགས་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དབའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་མ་སྤེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ལ། སོ་སོར་སྤེ་ན་སྤོང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(བྱང་སེམས་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་ལྷ་བདེ་སྤྲེལ་)ནི། ལྷེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་ཁམས་ལྷ་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་པ་སོགས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་བསྐོམས་མ་བསྐོམ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་བསྐོམ་པའི་སྤོབས་གྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་བྱང་སེམས་བལྟས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷན་སྤྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། སྤྱིར་སྤྱི་པོ་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་ལྷེ་བ་མན་ཆད་དུ་སྤེལ་བ་གཅིག་དང་། ལྷ་བར་དུ་ནོར་བུའི་ཅེར་སྤེལ་བ་རེ་ཞིག་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་ལུས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་རིམ་པ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ལྷན་སྤྲེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷན་སྤྲེས་བདེ་ཆེན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་¹རྒྱུད་དབུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྲས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་པོ་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནོར་བུའི་ཅེར་བཟུང་ཡང་ལྷན་སྤྲེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་སྤྲེས་བར་དུ་ཕྱིར་མི་འཕོ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་སྤྱི་པོ་ནས་ལྷ་བ་ན་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་²རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་རེ་ཞེན་རེ་ཞེན་དུ་སོང་ནས་ནོར་བུའི་ཅེར་སྤེལ་བ་ན་བྱང་སེམས་སྤེ་རོལ་དུ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་གི་འདུག་པ་ཞི་བར་འགྱུར་

ནས་གསང་བའི་ཐེག་ལེ་ཆོ། རབ་ཏུ་སྤོ་བ་གོང་མ་བཞིན། རང་སེམས་དལ་བྱ་དལ་བྱས་གཟུང་། དོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར། དེ་ཡང་བཟུང་བ་གོམས་པ་ཡིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རྣམ་པར་རྫོག་། སྤྲིག་རྒྱ་རྩ་བུ་སྤང་བ་ནི། རྟགས་ནི་དང་དོར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་རྩ་ལོག་པས། དུ་བལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ནི། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། མེ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས། མཁའ་སྤང་འབྲུ་བ་གསུམ་པའོ། རྒྱུད་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན། མར་མེ་ལྷ་བུ་རབ་སྤང་བས། རྟགས་ནི་བཞི་བར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས། ལོག་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི། རོན་བཞུག་སྤོན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྷར། གསལ་བ་རྟགས་ནི་ལྷ་པའོ། མཚན་མ་ལྷ་པོ་དེ་ཡིས་ནི། མི་གནས་སུ་བྲན་འདས་ཐོབ་པས། རྣམ་འགྱོར་པས་ནི་འདི་ལ་འབད། གཟུང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ།” ཞེས་སོ།

1 འཛིན་པ་ནི་ རྫོ་སྤོང་དབང་ལ།

2 མ་དབའི་རིམ་གྱི་རིམ་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྐོན་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།

བའི་སྲིང་རོ།། རྒྱུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྦྱེས་པའི་དབང་གིས་¹འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་
 རིམ་པའི་སྤྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་པའི་མཐུས་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་ལས་ནི་ལོར་བུའི་ཅེར་
 སྤེབ་པ་དེ་ཞིག་འཕོ་མེད་དུ་འཇོན་མི་རུས་པས་དེ་མ་ཐག་ལྡོག་དགོས་ལ། ལྡོག་པའི་མཐོ་
 དམན་གྱི་མཚམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས། ལྷ་བ་ཤས་རྒྱུང་ན་ལོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཀྱང་ཤས་
 ཚེ་ན་འགེམ་དགོས་པས་དེའི་རྒྱལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གནས་
 གང་དུ་སྤེབ་པ་ན་ཡས་བབ་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
 བྱང་སེམས་ལྷ་བ་སྐྱེ་བོ་ནས་མགྱིན་པར་སྤེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་། མགྱིན་པ་ནས་སྦྱིང་
 གཤེད་སྤེབ་པ་ན་མཚོག་དགའ་དང་། སྦྱིང་ག་ནས་ཉེ་བར་སྤེབ་པ་ན་བྲལ་དགའ་འཕ་བྱང་
 དགའ་དང་། ཉེ་བ་ནས་ལོར་བུའི་ཅེར་སྤེབ་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། “དེ་རྗེས་ལུགས་འབྱུང་བ་ཤད་བྱ་སྟེ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་བོ་ལ།།
 དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན།། ལོངས་སྡོད་འཁོར་ལོ་མཚོག་དགའ་དང་།། བྲལ་དགའ་
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོར་གནས།། སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།། དགའ་བ་ཉམས་སུ་
 རྫོང་བར་བྱེད།།”² ཅེས་གསུངས། དེ་རྣམ་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བོ་ནས་ལྷ་བ་ལོར་བུའི་ཅེར་སྤེབ་
 པ་དེ་རྒྱ་ཀྱི་འཕམ་ནས་མང་འོངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་སྐྱེ་
 བོའི་བར་རྫོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྫོག་³ན་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་བྱང་
 སེམས་སྐྱེ་འོལ་དུ་འཕོ་སྲིད་པ་དང་། མ་འཕོས་ཀྱང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགོ་བ་དང་ལུས་
 གྱི་སྤྲད་ནམས་སུ་བྲམས་ནས་འགོ་བ་སོགས་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྲིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་
 རང་གར་མི་རྫོག་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྩོལ་བས་རྫོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།

1 དབང་གི་ དབང་རྣམས་
 2 ལྷ་བ་གསུངས་ རྒྱུང་འབྱུང་། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ། ལེ་ཉེ་ཉི་ཤུ་བ། ཤོག་གངས་ ༥༣༧ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་རྗེས་ལུགས་འབྱུང་
 བཤད་བྱ་སྟེ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་བོ་ལ།། དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན།། ལོངས་སྡོད་འཁོར་ལོ་མཚོག་དགའ་དང་།། དགའ་བྲལ་ཚོས་གྱི་
 འཁོར་ལོར་གནས།། སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།། དགའ་བ་ཉམས་སུ་རྫོང་བར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།
 3 རིམ་ལྡོག་གསལ་རྫོག་ལོགས་དང་བརྟན་ན་མ་རྫོག་ཅེས་པ་དག་གམ་སྐྱེས།

“རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་སྐོན་སོང་ནས།། དེ་ཉིད་སྦྱིང་དུ་རྒྱ་བ་ནི།། རྣམ་འཕྲོར་པས་ནི་སྐྱུ་བ་པར་
 བྱེད།།”¹ ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ལོར་བུའི་ཅེ་ནས་སྟེ་བར་སྟེ་བ་བ་ན་དགའ་བ་
 དང་། སྟེ་བ་ནས་སྦྱིང་གར་སྟེ་བ་བ་ན་མཚོག་དགའ་དང་། སྦྱིང་ག་ནས་མགྱེན་པར་སྟེ་བ་བ་
 བ་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་། མགྱེན་པ་ནས་སྦྱི་པོར་སྟེ་བ་བ་ན་སྐྱེ་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་
 བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྐྱུ་ལ་པའི་འཁོར་ལོ་དགའ་བ་དང་།། མཚོག་དགའ་ཚོས་གྱི་
 འཁོར་ལོར་གནས།། ལོངས་སྦྱོད་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དང་།། སྐྱེ་ཅིག་སྦྱེས་དང་བདེ་བ་
 ཚེ།། ‘ལུགས་སྐོག་རིམ་བ་ཞེས་ནི་གསུངས།།”² ཞེས་བཤད། དེ་སྟེ་བུའི་ཡར་མར་དུ་བྱང་
 སེམས་འབབ་པའི་དགའ་བ་དེ་ལ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུར་ཚུལ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཡར་མར་དུ་འབབ་པ་³ན་ཁྱད་དང་བཅས་པར་འབབ་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་བྱང་
 སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་བདེ་བའི་སྐོག་ཆ་ནས་བཅུ་དྲུག་དང་། དམར་པོ་འབབ་པའི་
 བདེ་བའི་སྐོག་ཆ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་སྦྱི་པོ་ནས་མགྱེན་པའི་བར་
 ལ་ཆ་མཉམ་བཞིར་བྱེ་ནས་ཆ་མཉམ་དང་པོར་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྟེ་བ་བ་ན་དགའ་བའི་
 དགའ་བ་དང་། གཉིས་པར་སྟེ་བ་བ་ན་དགའ་བའི་མཚོག་དགའ་དང་། གསུམ་པར་སྟེ་བ་བ་
 བ་ན་དགའ་བའི་ཁྱད་དགའ་དང་། བཞི་པར་སྟེ་བ་བ་ན་དགའ་བའི་སྐྱེ་ཅིག་སྦྱེས་དགའ་སྦྱོར་
 བར་འཛོག་ །དེས་མཚོན་ནས་འོག་མ་གསུམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པའི་འཛོག་
 ཚུལ་ནི་སྦྱི་པོ་ནས་མགྱེན་པའི་བར་ལ་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས། ཆ་མཉམ་དང་པོ་བྱང་
 སེམས་དམར་པོ་⁴སྟེ་བ་བ་ན་དགའ་བ་ཚུང་དུ་དང་། གཉིས་པར་སྟེ་བ་བ་ན་དགའ་བ་འབྲིང་
 དང་། གསུམ་པར་སྟེ་བ་བ་ན་དགའ་བ་ཚེན་པོ་སྦྱོང་བར་འཛོག་ །དེས་མཚོན་ནས་འོག་མ་

1 ལུང་འདི་མ་རྟེན།
 2 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྩེ་འབྲེང་བ། ལེུ་ཉི་ཤུ་བ། འོག་གངས་པ་༣༣༡བ་༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུང་མ་ཚུང་མི་འདྲ་
 སྟེ། ‘ལུགས་སྐོག་རིམ་བ་ཞེས་ནི་གསུངས།། ཞེས་སོ།།
 3 འབབ་པ་ རྫོ་སྦྱིང་དཔར་ལ།
 4 མ་དཔེར་དམར་པོས་ཞེས་གསལ།

གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱག་ཚེན་ཐེག་ལེ་ལས། “རི་ཤོང་མཚན་མའི་
 ཚ་འདི་རྣམས།། དགའ་བའི་ཐེག་ལེ་བཅུ་དྲུག་སྟེ།། ལྷ་ཡི་འཛི་ངོ་ཤོ་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་
 བཞི་རུ་རིམ་པ་ལས།། ཇི་སྐད་བཤའ་རྣམས་དེ་ལྟ་བུར་།། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སྲ་
 བཤའ།།”¹ ཅེས་གསུངས། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཀ་ལྟར་སྐྱེས་ལ། ཚུང་རུ་འབྲིང་
 ཚེན་པོ་ཚེན་པོ་འཛི་ཚེན་པོ་དང་བཞིར་བྱེ་བར་མན་ངག་སྟེ་མར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ལེགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་མཉམ་གཞག་²ལས་མ་ལངས་པར་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་
 དངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེས་པའི་
 ཚོ། སྐྱིར་དགའ་བ་བཞི་ཀ་དང་བྱད་པར་སྟོན་སྐྱེས་གྱི་དུས་སྲ་བདེ་སྟོང་སྐྱིར་ནས་བསྐྱོམ་
 པར་བྱའོ།། བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱིར་³ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་
 རྒྱིའི་ནང་གི་གཏུམ་ཚོ་བྱད་པར་ཅན་འབར་བའི་དོད་གྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཞུ་བ་
 བབས་པ་ལས་རྒྱ་རྒྱིའི་ནང་དུ་རེག་བྱ་བྱད་པར་ཅན་ཅིག་སྐྱེས་རེག་བྱ་དེས་གཟུང་དོན་དང་
 རྒྱ་རྒྱིའི་ནང་གི་ལུས་དབང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་བདག་སྐྱེན་བྱས་པ་ལས་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། དེས་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་
 སྟེ་ཞིང་དེས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལོ།། འོ་ན་རྒྱང་དབྱ་
 མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིའི་དགའ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ། རྒྱ་
 རྒྱིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་ངེས་པར་བསྐྱོམ་དགོས་སམ་སྟུམ་ན་དེ་མི་དགོས་ཏེ།
 རྒྱང་འདུ་སྐྱ་⁴པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕ་ཐེག་བསྐྱོམས་པ་

1 རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༥ ཕྱག་ཚེན་ཐེག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་ལ། ཤོག་གྲངས་ 193༥ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འད་སྟེ། “དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཐེག་ལེ་
 སྟེ།། རྩོ་མའི་ཚ་རུ་རབ་ཏུ་བྱེད།། ལྷ་ཡི་ཐེག་ལེར་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་རིམ་པས་སོ།། ཚངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ་དང་བྲལ།། རོ་དང་བཅས་
 པ་བདག་གི་ཞལ།། བཅུ་གཉིས་དེ་ནི་ཉི་ཞེས་ཤེས།།” ཞེས་སོ།།
 2 མཉམ་གཞག་ དཔར་རྫིང་།
 3 རྒྱ་རྒྱིར་ རྩོ་མའི་དཔར་ལ།
 4 འདུ་སྐྱ་ དཔར་རྫིང་།

ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བཞི་བསྐོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་ཅི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།། གལ་ཏེ་འོག་སྐོར་སྤྱོད་བསྐོམ་པ་ལ་དགའ་བཞི་དང་སྐོར་བཞི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། བཞི་ཚན་གཉིས་པོ་སྤྱི་མི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་འཕགས་སྐོར་ལྟའི་གཞུང་ནས་དགའ་བཞི་བཞི་སྐོར་བཞིར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཡབ་སྲས་སྲས་བྱང་སེམས་ལྷོ་བ་གནས་འདིར་སྐྱེ་བ་ན་དགའ་བཞི་འཕེལ་སྐོར་བཞི་འདི་སྐྱེ་མ་གསུངས་པར་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ལས་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཐིམ་པས་མཆེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། ལྷག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ནི། “གང་སྤྱིར་དགའ་བ་དེར་སྣང་བ།། སྣང་བ་མཆེད་པ་མཚོག་ཏུ་བཤད།། ལྷན་དགའ་ཉེ་བར་ཐོབ་པར་ཤེས།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཏེ་འོད་གསལ་བའོ།།”¹ ཞེས་དགའ་བཞི་སྐོར་བཞིར་བཤད། དེའི་ཚུལ་ལ་རང་ལུགས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱུ་ཐིམ་སྐྱེ་ཞིང་བྱང་སེམས་འཇུ་དགའ་བའི་སྐབས་འདིར་སྤྱི་བཞི་བསྐོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འགའ་ཞིག་ལ། སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་སོགས་གནས་བཞིར་དགའ་བཞི་དང་སྐོར་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བཞེད། ཡང་རང་ལུགས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལ། ལྷོ་བ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་བབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷོ་བ་ནས་ངོ་རྒྱུ་ཅེ་བ་དང་། དེ་ནས་ངོ་རྒྱུ་མགྲིན་པ་དང་། དེ་ནས་ལོར་བུའི་དབུས་དང་། དེ་ནས་ལོར་བུའི་རྩ་མོའི་བར་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་དགའ་བཞི་དང་སྐོར་བཞི་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་བ་དཔལ་གྱིས་གནས་དེ་རྣམས་སུ་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ན་སྐོར་

¹ ལྷན་འདི་མ་རྟེན།

² མ་དཔེར་ལྷོ་བ་ངོ་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྷོ་གསལ་སྐོན་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་དུས་ལྟར་བཅོས།

བཞི་འཆར་བར་བཤའ་ཅིང་། རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་དགའ་བཞི་འབྲུང་བར་བཤའ་བས་སོ།།
ཞེས་གསུངས། རང་གི་ལུགས་ནི། གནས་དེ་ཅམས་སུ་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་ལས་སྤེ་བ་བཞི་དང་
སྟོང་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུས་མཉམ་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་བར་བྲས་ན་གོང་དུ་བཀོད་
པའི་སྤྲུལ་ཆེན་ཐིག་ལའི་ལུང་དང་། རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་དང་། ལུབ་པ་དཔལ་གྱི་¹ལུང་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྲུར་ཞིང་། ཡས་བབས་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་
དུག་འབྲུང་བའི་རྩལ་དང་ཡང་མཐུན་པར་འགྲུར་རོ།།

གསུམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྟོང་རྩལ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་
བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ལུལ་ལུལ་ཅན་དུ་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོང་བའོ། ཡང་ན་དེ་
དང་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྟོ་གཉིས་གྲུབ་སྤེ་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་ནས་བསྐྱེམ་ཞིང་། དེ་
ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སོབ་ཏུ་གང་སྣང་སྟོང་པ་སྟོང་པ་བདེ་བ་བདེ་བ་ལྟ་སྐྱེའི་ཅམ་ངོལ་ཏུ་
འཆར་བ་ལ་སྟོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དོན་དེ་ཅམས་ལ་དགོངས་ནས་ས་ར་ཉམས། “གཉིས་
སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྲེད་པར། ཁམས་གསུམ་མ་
ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་བསྐྱར་ཅིག་དང་།
དེར་ནི་སོག་མ་བར་མཐའ་མེད། མིད་མིན་སྲ་ངན་འདས་པ་མིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་
འདི་ལ། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་བུ། གང་
གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟ་འཁྲུལ་པ་ཆད། དེ་ནི་སུ་ལའང་བྱི་
བར་མི་བྱའོ།”² ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དག་དཔེན་གསུང་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་འེ་འཛིན་བཤའ་པ་ལ་དུག ། ལུས་དཔེན་དང་

1 མ་དཔེར་གྱིས་གསལ་བ་དོན་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
2 རྗེ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། མི་ས་ར་ཉ། རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་། ལོག་གངས་མཉམ་ལས་བྱུང་བ་རྩལ་མི་འདྲ་སྟེ། “གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ།
རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྲེད་པར། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་བསྐྱར་ཅིག་དང་།
དེར་ནི་སོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད། རི་སྟོང་སྲ་ངན་འདས་པ་མིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། མདུན་དང་
རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་བུ། གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟ་འཁྲུལ་པ་ཆད། དེ་ནི་སུ་ལའང་བྱི་བར་མི་བྱའོ།” ཞེས་སོ།

དག་དཔེན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ཏུ་འདོད་པ་དགག། དག་
 དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད། དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྐྱགས་གྱི་དེ་ཉིད། དག་དཔེན་
 རྫོག་ཚེས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲུང་ཚུལ། དག་དཔེན་རི་རྣམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོ།། དང་
 བོ་(ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་)ནི། དག་དཔེན་གསུང་དོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྲོན་
 ཏུ་ལུས་དཔེན་སྐྱེ་དོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་དཔེན་དོ་རྗེའི་བརྒྱས་
 པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་རྩུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྒྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་གང་གིས་སློབ་པའི་
 རྟེན་རྫོགས་རིམ་པའི་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་གཅིག་མེད་ན། བརྒྱས་པ་དེའི་རྩུས་པ་རི་སྐྱ་བ་བཞེན་མི་
 འགྲུབ་པའི་སྲིད་རོ།། འོ་ན་ལུས་དཔེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་རི་རྣམ་ཡོད་
 བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་བྱས་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང། རིགས་འབྲུག་
 མི་འཆད་པའི་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་དབྱེ་མའི་ནང་ཏུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
 བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་གཟུང་ནམ་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་
 དུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྗེའི་དོན་ཚང་བས་རྟེན་
 དེ་ལ་གནས་ནས་སློབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་གནས་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེང་གའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ཏུ་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཉམས་སྟོང་གི་རྫོགས་¹པ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱ་ཉིའི་མར་ལྷ་
 ལ་སོགས་པའི་ལུས་གྱི་གནས་གཞན་ཏུ་གནད་ཏུ་བསྐྱེན་པ་ལས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཉམས་སྟོང་གི་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་²
 སྲོན་ཏུ་སོང་ན། དེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྲོན་ཏུ་མ་སོང་ན་སྐྱེ་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གོ་རིམ་
 དེ་རྣམ་ངེས་སོ།།

¹ རྫོགས་ དཔལ་རྙིང་།
² རྫོགས་སྐྱེ་བ་ཅེག་ དཔལ་རྙིང་།

གཉིས་པ་(ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་)ཀྱི། སློབ་དཔོན་ཨ་མུ་ཀ་ར་ནི་སློབ་
 བསྟུས་ལས། ངག་དབེན་གསུང་རྫོ་རྗེའི་རྣམ་འགྲུབ་ལ་གནས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལས་
 འདས་ནས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་¹རྗེས་སུ་བཅའ་²ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་
 སུ་བསྐྱེད་རིམ་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ལས་འདས་ནས་སེམས་དབེན་ལ་སློབ་པ་བསྟུན་
 བར་བསམས་ནས་ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། སློབ་བསྟུས་ལས། ངག་དབེན་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་ལྷ་རིམ་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་གྱི་ལྷ་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡུལ་
 ཡིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེས་ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་
 བར་བསྟུན་གྱིས། སེམས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པར་མ་བསྟུན་ཅིང་། སློབ་བསྟུས་
 སུ། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ། ཞེས་པའི་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་དོར་བཞུས་ལ་
 བཤའ་པ་དང་། རིམ་ལྡར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་འདོད་པ་ལ་
 རྫོ་རྗེའི་བཞུས་པ་སོགས་རིམ་པ་ལྟ་བཤའ་པར་གསུངས་པ་སོགས་གྱིས་གཞོད་ལ། ལྷ་
 རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་མིན་
 གུང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། ། ངག་དབེན་དང་བསྐྱེད་རིམ་གཉིས་ཀ་ས་བརྒྱད་པ་
 ལ་བཞག་པས་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ཏུ་བྱའོ་སྟེ་ལྷ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟ་
 ལྷིའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་འདོགས་གཅིག་འོ་ནར་བྱ་མི་དགོས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུང་གི་དེ་ཉིད་)ལ་བདུན། རྒྱུང་སྟགས་དོར་བཞུས་གསུམ་

1 སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ རྫོ་རྗེའི་དཔར་མ་དང་། དཔར་རྙིང་།
 རིམ་ལྟ་གསལ་སློབ་ཏུ་འགྲེལ་པ་རྫོ་རྗེའི་ལུང་དང་ལས་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་རྫོ་རྗེའི་གཞུང་དོས་བསྟུན་འགྲུབ་
 དཔེ་བསྟུང་མ་དེབ་ཨང་། 19 རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་རིམ་པ་ལྷིའི་དགོངས་འགྲེལ་རྫོ་རྗེའི་འོད་ཟེར། ཤོག་གྲངས་1263།12 སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཞེས་
 གསལ་པ་བཅས་ལ་བསྟུན་ནས་དཀྱིལ་སུ་དག་བཅོས་ཞུས།
 2 མ་དཔེར་“ཅུཔ་”ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སློབ་དང་བསྟུན་ནས་བཅོས།
 3 མ་དཔེར་“ཅིག་ཅིས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སློབ་ལྟར་བཅོས།

ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་
 དམིགས། རྒྱུད་གི་རབ་དབྱེ། རྩེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། རྒྱུད་རྣམས་རི་ལྟར་འཕོ་བའི་
 ཚུལ། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་ལོ།།
 དང་པོ་(རྒྱུད་སྐབས་དོར་བཞུས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན)འི། རིམ་ལྟར། “རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་རིམ་
 གྱིས་འི།། སྐབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འཇུག །སྐབས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཉོགས་ནས་འི།། རོ་རྗེའི་
 བཞུས་པ་ལ་འི་སྐོབ།།”³ ཅེས་རྒྱུད་སྐབས་དོར་བཞུས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྐོབ་པར་
 གསུངས་པ་འི་རྗེ་འཕོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཐོག་མར་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ནས་
 སྐབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ལ། རྒྱུད་སྐབས་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་
 ཤེས་པ་ན་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་སྐབས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྐྱོད་པའི་རོ་རྗེའི་བཞུས་པ་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས)འི། རོ་རྗེ་འཕྲོད་བར། “དེ་
 བས་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་མཚོག། །དོན་དམ་པ་འི་བཤད་གྱིས་ཉོན།། ‘རྣམ་འཕྲོར་པས་འི་རྒྱུད་
 བསྐྱོམ་ན།།’ ལྷུང་ཏུ་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”⁴ ཞེས་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕན་
 ཡོན་དང་། སྐོམ་འགྱུར་ལས། “རྒྱུད་གི་རྣམ་འཕྲོར་མི་ཤེས་དང་། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་
 བསྐྱོམ་པ།། དེ་འི་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས།། ཉེར་འཚེ་འཕོར་བའི་སྲིན་ལུང་འགྱུར།།”⁵
 ཞེས་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་གསུངས་སོ།།

1 མ་དཔེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་རིམ་ལྟར་གསལ་སྐོན་ལྟར་བཅོས།
 2 མ་དཔེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་རིམ་ལྟར་གསལ་སྐོན་ལྟར་བཅོས།
 3 རྩེ་བསྐྱབ། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མཐོན་པོ་ལྷུ་ལྷུ། རིམ་ལྟར་ རིམ་པ་དང་པོ། སོག་གྲངས་༤༥༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུང་མ་གཉིས་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། “སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཉོགས་ནས་འི།། རོ་རྗེ་བཞུས་པ་རྣམས་ལ་སྐོབ།།” ཅེས་སོ།།
 4 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། 3 བཤད་རྒྱུད་རོ་རྗེ་མེད་པ། ལེའུ་བཟུ་གཉིས་པ། སོག་གྲངས་337བ3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུང་གསུམ་པ་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་འཕྲོར་པ་ཡིས་རྒྱུད་བསྐྱོམས་ན།། ཞེས་སོ།།
 5 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། 11 བདེ་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྐོམ་འགྱུར། རིམ་པར་བྱེ་བ་ལྟར། སོག་གྲངས་337བ6 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “རྒྱུད་གི་རྣམ་འཕྲོར་མི་ཤེས་པའམ།། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ།། དེ་འི་འཕོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཚོགས།། ཏུ་མས་གཅེག་པའི་སྲིན་ལུང་
 འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱུད་གི་རབ་དམེ)འི། མཉམ་སྦྱར་དང་ཡེ་ཤེས་རྫོང་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས།
 རྒྱུད་བརྟམ་ལ། ཀོ་ལ་བྲ། ཀོ་ལ་མ། ཀོ་ལ། ཀོ་ལ་མས་ཅ། ཀོ་ལ་ར་ག་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཀོ་
 ལ་བྲ། ཀོ་ལ་མ། ཀོ་ལ། ཀོ་ལ་མས་ཅ། ཀོ་ལ་ཉ་སྤ་ཞེས་སྦྱ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟམ་
 བསྟན་པ་དང་། རྫོང་རྫོང་ཞེས་བྲ་བའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་བརྟམ་ལ། སློག་འཛིན། བྱུང་སེལ།
 མཉམ་གནས། གྲེན་རྒྱ། རྒྱབ་བྲེད། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་ཏུ་
 རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་ཞེས་སྦྱ་རི་བཞེན་པ་བརྟམ་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་
 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གཉིས་ལས་སྤ་མ་ལྷ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལས། བྱི་མ་ལྷ་ལ། “སྦྱ་དང་
 ཏུས་སྦྱལ་རྩངས་པ་དང་།། ‘སྦྱ་བྱིན་དང་འི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”² ཞེས་གསུངས། ལྷ་ཚེན་
 གཉིས་ལས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གི་ཐ་སྦྱད་འི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་
 རྫོང་གཞན་ལས་མི་གསལ་ཡང་སྦྱ་དབྱེངས་བརྟམ་གཅིག་པས་མཛད་དོ།།

བཞི་པ་(ལྷེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྩ་བའི་རྒྱུད་གི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་
 གི་རྒྱུད་གི་དོན་བཤད་པ། རྒྱུད་གཉིས་བྱུན་མོང་བའི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྩ་བའི་རྒྱུད་གི་
 དོན་བཤད་པ་)འི། རྫོང་རྫོང་ཞེས་པ་ལས། “སློག་གི་རྒྱུད་འི་སྦྱིང་གར་གནས།། མི་བསྦྱོད་བྱེ་བྲག་
 དིགས་ལས་སྦྱེས།། འདོམས་ན་གནས་པའི་བྱུང་སེལ་འི།། དེན་ཚེན་འབྱུང་ལྡན་བྱེ་བྲག་
 སྦྱོ།། སྦྱོད་ཏུ་རྒྱ་བ་སློག་མར་གནས།། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞེན་འོ།། མཉམ་གནས་
 ལྷེ་བའི་བསྐྱར་གནས།། དོན་ཡོད་བྲུབ་པའི་རང་བཞེན་འོ།། རྒྱབ་བྲེད་ཡན་ལག་ཀུན་ལ་
 གནས།། རྣམ་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོའོ།།”³ ཞེས་དང་། ཡང་། “གཡས་པ་ནས་འི་འབྱུང་བའི་

1 ལ་དཔེར་རྫོང་འོ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དབྱུས་སུ་དེམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་རྒྱུར་བཅོས།
 2 ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོང་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་ཏུག་ལ། འོག་གངས་མཉམ་ལེ་ལེ ལས་བྱུང་བ་རྩང་མི་འབྲ་སྟེ། ‘སྦྱ་བྱིན་དང་འི་གཞུ་ལས་
 རྒྱལ།།’ ཞེས་སོ།།
 3 ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོང་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་ཏུ་འབྱུང་བ། འོག་གངས་མཉམ་ལེ་ལེ ལས་བྱུང་བ་རྩང་མི་འབྲ་སྟེ། “སློག་གི་རྒྱུད་འི་སྦྱིང་
 གར་གནས།། མི་བསྦྱོད་བྱེ་བྲག་དིགས་ལས་སྦྱེས།། འདོམས་ན་གནས་པའི་བྱུང་སེལ་འི།། དེན་ཚེན་འབྱུང་ལྡན་བྱེ་བྲག་སྦྱེས།། སྦྱོད་ཏུ་རྒྱ་བ་སློག་
 མཛར་གནས།། འོད་དཔག་མེད་པའི་རང་བཞེན་འོ།། མེ་དང་མཉམ་གནས་ལྷེ་བར་གནས།། དོན་ཡོད་བྲུབ་པའི་རང་བཞེན་འོ།། རྒྱབ་བྲེད་ཡན་ལག་
 ཀུན་ལ་གནས།། རྣམ་སྦྱང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས།།” ཞེས་སོ།།

ཁམས་ཀྱི་མེ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་དམར་པོ་བཟང་པོ་འདི། བརྒྱ་མགོན་
 པོའི་རྒྱ་བ་འོ། གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྲུང་བའི་ཁམས། རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ།
 རྒྱུང་སེར་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་འོ། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྲུང་བའི་
 ཁམས་ཀྱི་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། དབང་ཆེན་གྱི་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད། རིན་ཆེན་
 མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་འོ། དལ་ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཁམས། དག་པའི་ཤེལ་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ནི།
 འདི་ནི་རྒྱ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། རྗོ་རྗོ་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་འོ། ཁམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་
 འབྲུང་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཟུང་བ་ནི། རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ། འཆི་བའི་
 མཐར་ནི་འབྲུང་བར་འབྲུང།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་ན། སློབ་
 འདོན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལ། མཉམ་གནས། གྲེན་རྒྱ། རྒྱབ་བྱེད་དེ་ཅ་བའི་རྒྱུང་སྒྲུང་གནས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་ག། གསང་གནས། ལྟེ་བ། མཐོན་པ། ལུས་ཀྱི་ཆེགས་
 རྣམས་ལ་གནས། མགོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྲུང་།
 དོན་གྲུབ། འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྒྲུང་གི་རྒྱུང་། ལྷ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲུ་
 མ་གྱི་² སྤྱན་མ། སྒྲོལ་མ། ལོས་དཀར་མོ། སྤྱན་མའི་རྒྱུང་། འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་ས། རྒྱུང་མ། རྣམ་མཁའི་རྒྱུང་། ཁ་དོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་
 དཀར་པོ། སེར་པོ། རྒྱུང་གྲ། དམར་པོ། སྒོ་བསངས། རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་
 བཞིན་སྒྲུབ་ལུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱ་བ། གཉིས་ཀ་ནས་དག་ཏུ་རྒྱ་བ། གཡོན་རྒྱུང་
 རས་དལ་བར་རྒྱ་བ། གཡས་རྒྱུང་ནས་དག་ཏུ་རྒྱ་བ། འཆི་དུས་མ་གཏོགས་གཞི་ལ་སྒྲུ་སྒྲོ་
 རས་འབྲུང་འཇུག་མི་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ཅ་བའི་རྒྱུང་བཞི་སྒྲུབ་ལུག་གཉིས་ཀ་དང་། གཡས་
 གཡོན་རེ་རེ་བ་ལ་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི། རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

1 ལྟེ་བཀའ། རྒྱུང་འབྲུམ། 3 བཤད་རྒྱུང་རྗོ་རྗོ་སྤེང་བ། ཤེལ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གངས་333བ།
 2 མ་སྒྲུ་གྱི། རྒྱ་སྤྱིང་དཔར་མ།
 མ་མ་གྱི། དབང་རྟེང་། དུས་སྒྲུ་རྣམ་འབྲོར་དག་རིམ་ལྟར་བཤད།

ཀྱི་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་ལས། “འཁོར་ཡང་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྒྲོ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་གང་རུང་དེས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་སྟག་དེ་རྒྱུ་བའི་ཆེ། གཞན་གསུམ་འཁོར་རམ་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་གྲེན་རྒྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གྲེན་རྒྱ་རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡིན་པས་སྒོག་འཛིན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་དང་། སྤར་སེལ་སེར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་དང་། མཉམ་གནས་ལྗང་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་སྟེ། འཇར་ཚོན་གཅིག་²བཞིན་དུ་བྱེད་ནས་རྒྱུ་བར་བྱེད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་གང་རུང་དེས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་སྟག་དེ་རྒྱུ་བ་ལ། ལྷ་མོར་བགོས་པའི་ཆེ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་དེ་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་འབྲུང་བ་གྲེན་རྒྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གྲེན་རྒྱས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་སྟག་གཅིག་རྒྱུ་བའི་ཆེ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་དང་པོ་གོས་དཀར་མོའི་རྒྱུད་སྣ་བྱག་གི་ཉེང་ལ་བདར་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཚོན་པ་གཅིག་སྒྲོལ་མའི་རྒྱུད་སྣ་བྱག་གི་ལོགས་ལ་བདར་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཚོན་པ་གཅིག་སྒྲུབ་མའི་རྒྱུད་སྣ་བྱག་གི་དབྱུང་ཐད་བདར་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚོན་པ་གཅིག་སྣ་མ་གྱིའི་རྒྱུད་སྣ་བྱག་གི་ལོག་ངོས་ལ་བདར་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སྟོན་ལས། “གོས་དཀར་ལ་སོགས་དེམ་བཞིན་དུ། ལྷེང་དང་བསེགས་དང་ཐད་ཀ་ལོག ། མེ་དང་རྒྱུད་དང་དབང་ཆེན་དང་། རྒྱ་སྟེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།”³ ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ།

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅན་རྒྱུད། རེ་ལྷ་ལ། སོག་གངས་༤༤ནི། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཁོར་དག་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྒྲོ།” ཞེས་སོ།།
 2 མེ་དཔེར་ཚོན་ཆེ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དབྱུས་སུ་དེམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་དང་། མཁས་བྱུང་ལོར་བཟང་རྒྱ་ཚོའི་གསང་རྫོགས། དུགས་པོའི་གསང་རྫོགས་བཅས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།
 3 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན། རེ་ལྷ་གསལ་ལ། སོག་གངས་༡༢༡ནི། ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གོས་དཀར་ལ་སོགས་ཡང་དག་གི། དེ་རྣམས་དབྱུས་སུ་ལྷ་མོར་བཅས། ཞེ་སྒྲོར་མཚོག་དང་མཚོག་མིན་ཅན། ལྷེང་དང་ཐད་ཀ་མཉམ་དང་ལོག ། རྗེ་ལྷ་རྗེ་ལྷར་གོས་དཀར་སོགས་ཀྱི་མེ་དང་རྒྱུད་དང་དབང་ཆེན་དང་། རྒྱ་སྟེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།” ཞེས་སོ།།

རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུར་ལྟ་ནི་མགོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། རོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུར་། ལྟ་
 མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བ་བཞིན་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ། སྤྲོ་དོ་རྗེ་མ། ཅི་དོ་རྗེ་མ། རོ་དོ་རྗེ་
 མ། དེག་བྱ་དོ་རྗེ་མའི་རྒྱུར་། འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བ་བཞིན། ས་ཁམས། རྩ་
 ཁམས། མེ་ཁམས། རྒྱུར་ཁམས། བམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུར་། ཁ་དོག་གི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་རིམ་བ་བཞིན་དམར་བ། སྟོ་བ། སེར་བ། དཀར་བ། ལྡང་གྲ། བཀས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་སྟོང་གར་གནས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་སྟོང་གའི་རྒྱ་བའི་ཆ་དང་། སྤང་བ་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་དང་། རྒྱོག་ཤལ་དང་།
 མཆིན་པ་མ་སྟེ་ཅ་འདབ་ལྟ་ལས་རྒྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྤྲུམ་སྐྱོར་མ་ནས་བདུད་བྱལ་
 མའི་བར་གྱི་ཅ་འདབ་ལྟ་དང་དོན་གཅིག་ལོ། །སྟོང་ག་ནས་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུར་ལྟ་
 དང་སྟོག་འཛིན་རགས་པ་དང་བྱུག་ནི། དབང་པོ་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་¹གིས་
 རྒྱུར་བརྟུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། “སྟོང་གའི་དབྱུས་གནས་བདེ་
 བའི་དངོས།” སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད། གཟུང་དང་²འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་། དེ་ནི་འོད་ཟེར་བརྟུ་གཉིས་སོ། །³ ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རིམ་བ་བཞིན་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུག་ལྷུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་
 པའི་རྒྱུར་བྱུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ནས་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུག་ལྷུལ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཆ་ནས་བཟུང་བའི་རྒྱུར་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་
 གཟེ་བརྗིད་མ། གསལ་བ་འབར་མ་འོད་འབར་མ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

1 བཟུང་འཛིན་ དཔལ་རྩིད།
 2 བཟུང་དང་ དཔལ་རྩིད།
 3 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་མེད་ལ། ལེའུ་ཉིད་བརྒྱུད། ཤོག་གྲངས་ 397 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུང་དང་སོ་རུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “སྟོང་གི་དབྱུས་ནས་བདེ་བའི་དངོས།” ཞེས་སོ།

སྤྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་ལོ།། འོད་ཟེར་འོད་མ་སྣང་བ་མ།། གསལ་མཛེས་
གསལ་འོད་ཉི་མ་གསལ།། སྤྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་ལོ།། འུག་པོ་འདི་དག་འོད་དུ་
འདོད།།”¹ ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་(རྒྱུད་གཉིས་སྟུན་མོང་བའི་དོན་བཤའ་བ་)ནི། རྒྱུད་བཅུ་མངལ་དུ་ཆགས་པར་བཤའ་
གུང་མ་བཅས་བར་དུ་སྣ་སྟོར་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པས་བཅས་མ་ཐག་ནས་སྣ་སྟོར་འབྱུང་
འཇུག་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།། རྒྱུད་བཅུ་པོ་དེ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་ནས་དོར་བཞུས་གྱི་
རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། ཨ་མུང་གི་གཞིར་གྱུར་ནས་ངག་སྦྱ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷིང་གའི་
མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྟུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་གཞི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བར་སྦྱོད་བསྟུས་
ལས་གསུངས། དེམ་ལྷ་ལས། “འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞེན་པས་ཏེ།”² ཞེས་རྒྱུད་གིས་རྣམ་
ཤེས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཅོག་གཡོ་བའི་འཛིན་ཉེན་ལོ་
ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གིས་གཟུགས་ལུས་གཡོ་བ་བཞེན་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱུང་མེད་པས།
རྒྱུད་གི་རྣམ་ཤེས་གཡོ་བའི་དོན་རི་ལྟར་སྟུང་ན། རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཞོན་ནས་ཡུལ་ལ་འགོ་
བའམཎ། རྒྱུད་འགོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུད་གི་རྣམ་ཤེས་
གཡོ་བའི་དོན་ཡིན་ལོ།།

ལྷ་པ་(རྒྱུད་རྣམས་རི་ལྟར་འཕོ་བའི་རྒྱལ་)ལ་གསུམ། ལྷ་བྱུག་གི་འཕོ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ།
རྩ་འདབ་གྱི་འཕོ་བའོ།། དང་པོ་(སྣ་བྱུག་གི་འཕོ་བ་)ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགོག་སྟུང་
གཉིས་གྱིས་གཅོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ལྷ་བྱུག་གཉིས་ཀ་ནས་
མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པས་སྣ་བྱུག་གི་འཕོ་བ་མེད་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་མཉམ་

1 ལྷ་བཤའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤའ་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཉིད་ལ། ལུ་ཉེད་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་ 307 ལས་རྒྱུད་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ་ ‘སྟུན་མོང་འོད་མ་སྣང་བ་མོ།། ཞེས་སོ།།
2 ལྷ་བསྟན་རྒྱུད་འབྲུམ། རི་མཚོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུག། དེམ་ལྷ། དེམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ 243 ལས་རྒྱུད་བའི་ནང་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་
བཞེན་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱུ་པ་སྟག་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་བའི་ཆེ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་བ་བྱལ་བྱལ་
སྟེ་སྣ་བྱལ་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་བཤའ་རྒྱུད་ནམས་ལས་བཤའ་དོ།།

གཉིས་པ་(དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་)ཅི། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཆེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་བ་བྱལ་བྱལ་སྟེ་ཉེར་བཞི་རེས་པ་ཡིན་ལོ།།
ལུང་སྟོན་ལས། ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུད་དགུ་བརྒྱུ་པ་སྟག་ཉེར་བཞི་རྒྱ་བར་བཤའ་བ་དང་། རྫོ་
རྗེ་འཕྲེང་བར་སྟུན་སྟེད་རེའི་ལུན་ལ་རྒྱུད་དགུ་བརྒྱུ་པ་སྟག་རེ་རྒྱ་བར་བཤའ་བ་དང་། སྟོན་
གསལ་ལས། སྟུན་སྟེད་རེའི་ལུན་ལ་རྒྱུད་དགུ་བརྒྱུ་པ་སྟག་རེ་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་དོར་བཞེས་
ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱུ་བ་བར་བཤའ་བ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱིག་པ་ལས་སོན་པར་འགྱུར་
བའི་སྲིད་རོ།། དཀྱིལ་འཁོར་ཆུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆེ་བའི་འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་བའི་
འཕོ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་འཕོ་ཆུང་གོ་བྱལ་ཏུ་འགྱུར་རོ།། སྟོམ་འགྱུར་དང་བརྟག་གཉིས་ལས་ནི་
ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བའི་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་བཅུ་བྱལ་དང་། དེ་ལ་སྣ་མོ་བཞིའི་
རྒྱུད་དང་བཅས་པས་འཕོ་ཆུང་བྱལ་ཅུ་ཅ་བཞིར་བཤའ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་པས་ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་སྣ་བྱལ་གི་འཕོ་བ་བརྒྱད་དང་། སྣ་བྱལ་གི་མི་འཕོ་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(ཅ་འདབ་ཀྱི་འཕོ་བ་)ཅི། ཕྱི་ལ་དབྱལ་གུ་བྱལ་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བར་
དུ་ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་སྟེ་བའི་ཅ་འདབ་བྱལ་ཅུ་ཅ་བཞི་ནས་དབྱལ་གུ་བྱལ་ཅུ་ཅ་བཞིའི་རྒྱུད་
རྒྱུ། དབྱལ་གུ་རེ་རེའི་བར་ནས་རྒྱུད་སུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་སྟེད་དང་བརྒྱད་རེ་རྒྱ་བར་བྱེད།
ཕྱི་ལ་རྒྱ་ཆོད་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བར་སྐྱི་བོའི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་ནས་རྒྱ་ཆོད་སོ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ། རྒྱ་ཆོད་རེ་རེའི་བར་ནས་རྒྱུད་བྱལ་བརྒྱ་དང་དོན་སྣ་རེ་རྒྱ་བར་བྱེད།
ཕྱི་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་བྱལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བར་མགྱིན་པའི་ཅ་འདབ་བཅུ་བྱལ་ནས་འཕོ་བ་

༡ དུགས་སོའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཀྱིས་ཞེས་གསལ།

བཅུ་ལྔ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ། འཕོ་བ་རེ་རེ་ལྟར་ནས་རྒྱུད་རྫོང་དང་སྐྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བར་
 སྐྱེད་ཀྱི་ལ་སྐབ་ཚོད་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ནང་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ནས་སྐབ་ཚོད་
 བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ། སྐབ་ཚོད་རེ་རེ་ལྟར་ནས་རྒྱུད་ཉིས་སྟོང་བརྟུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བ་སྟེ་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུད་ཉི་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་ལྔ་གཉིས་བརྒྱ་ལྔ་མཇུག་མེད་པར་རྒྱུ་ལོ།¹ ཉིན་ཞག་གཅིག་
 གི་རྒྱུད་ཉི་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་ལྔ་གཉིས་བརྒྱ་ལོ་དེ་ཡང་སྟེ་བའི་ཅ་འདབ་གཉིས་ནས་རྒྱ་བ་རྫོགས་པ་
 བ་སྐྱེ་བོའི་ཅ་འདབ་གཅིག་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བོའི་ཅ་འདབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་རྫོགས་པ་ན་མགྱིན་པའི་ཅ་འདབ་གཅིག་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དང་། མགྱིན་པའི་
 ཅ་འདབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྫོགས་པ་ན་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་གཅིག་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་
 ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་སྐྱ་ལྔ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང་། ཅ་འདབ་ཀྱི་འཕོ་
 བ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ཡོད་དེ། ཅའི་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་ལས་རྒྱ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེད་ལས། “སྟོག་དང་སྐྱུར་སེལ་རྒྱ་བར་སྐྱེད། དེ་
 གཉིས་རྟོག་དང་བཅས་པ་ཡི། རྒྱུད་གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས། སྐྱ་དང་གསུང་
 གི་སྤྱིང་བོ་གཉིས། ལ་ལ་རྣ་དང་ར་ས་ན། ཨ་མ་རྒྱ་ཏུ་མཚོག་གི་ཅ། དེ་ཉིད་དབུས་ན་
 མཚོག་གི་མཚོག །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱུད་གང་ཡིན། ཉག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ།”²
 ཅས་³སྟོག་སྐྱུར་གཉིས་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་སྐྱེད་དང་། དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་རྣམ་
 རྟོག་འགོག་སྐྱེད་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་། “སྐྱ་གསུང་རྫོང་མེད་བཅད་ནས་ནི།”⁴ ཞེས་སྟོག་སྐྱུར་
 གཉིས་བཅད་པ་ལ། སྐྱ་དང་གསུང་གི་རྫོང་མེད་བཅད་པར་གསུངས་པས། སྐྱ་དང་གསུང་གི་

1 རྒྱ་བའོ། རྫོང་མེད་དཔར་མ།
 2 རྟོག་གསུང་རྒྱུད་འབྲུག་ཅེས་བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེད་ལ། ལེའུ་ཉིང་གཉིས། འོག་གངས་མ་མེད་ལྟེ་ལས་རྒྱུད་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོག་དང་སྐྱུར་སེལ་
 རྒྱ་བར་སྐྱེད། དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས། སྐྱ་དང་གསུང་གི་སྤྱིང་བོ་གཉིས། ལ་ལ་རྣ་དང་ར་ས་ན།
 ཨ་མ་རྒྱ་ཏུ་མཚོག་གི་གནས། དེ་གཉིས་དབུས་ན་མཚོག་གི་མཚོག །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད། ཉག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ།” ཅས་སོ།
 3 ཞེས་ དཔར་རྫོང་།
 4 རྟོག་གསུང་རྒྱུད་འབྲུག་ཅེས་བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེད་ལ། ལེའུ་ཉིང་གཉིས། འོག་གངས་མ་མེད་ལྟེ་ལས་མེད་

སྤྱིང་པོ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི་སློབ་ཕྱུར་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅ་གཉིས་ལ་རྒྱ་བར་བསྟན་
 པས། སློབ་ཕྱུར་གཉིས་ནི་འཆི་ཆེ་དང་ལམ་དུས་མ་གཏོགས་དབུ་མའི་ནང་ནས་མི་རྒྱ་བའི་
 ལུགས་སོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ནི། ‘སྣ་ཡི་བྱ་གནས་ནི་
 འབྱུང་།’ ། ཡང་དག་ཉི་མ་རྣམ་པ་གཉིས། སྤུས་པ་ནང་ནས་རྒྱ་བར་བྱེད།”¹ ཅེས་²གསུངས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྣ་མའི་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན། དེས་ན་རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ལ་
 དེས་འཛོག་དུ་རྒྱ་བ་དང་། དུས་མཉམ་དུ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མེ་མཉམ་གཉིས་གང་
 རུང་གིས་³གཙོ་བུས་ནས་དགུ་བརྒྱ་བ་སྤྲུལ་རེ་རྒྱ་བའི་ཆེ། དེས་འཛོག་དུ་རྒྱ་བ་དང་། སློབ་
 ཕྱུར་གཉིས་གང་རུང་གིས་⁴གཙོ་བུས་ནས་དགུ་བརྒྱ་བ་སྤྲུལ་རེ་རྒྱ་བའི་ཆེ། དུས་མཉམ་དུ་
 རྒྱ་བས་རྒྱུད་སྣ་བྱུག་ནས་མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ། དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས་མ་ཁྲབ་པོ། །
 རོ་ན་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ཅའི་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཉིན་ཞག་
 རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱུད་བཞི་གང་དང་གང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིས་བྱ་ནང་མེད་ཅིང་
 ཁམས་སྟོམས་པ་རྒྱུད་ལྟས་མ་ལོག་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཀར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེས་
 གཅིག་གཉིས་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་དང་པོ་མཉམ་གནས་ཀྱིས་⁵གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་བ་
 སྤྲུལ་གཅིག་སྣ་བྱུག་གཡོན་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་དང་། བཞི་སྣ་བྱུག་གི་སྤྱོད་དང་པོ་བྱེན་རྒྱུས་
 གཙོ་བུས་དགུ་བརྒྱ་བ་སྤྲུལ་གཅིག་སྣ་བྱུག་གཡས་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེས་
 མོས་ཀྱིས་⁶བཙོ་སྤྱི་བར་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤོམ་འབྱུང་ལས། “དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་
 གཅིག་ནས། ། ཡང་དག་བཙམས་ཏེ་ཉིན་གསུམ་རྒྱུད་། ། རྣམ་པ་རྒྱ་བྱུག་བྱེད་ལ། ། དེ་ནས་

1 ལྷོ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེ་མེད་ཀྱི་ ལེའུ་ཉེར་གཉིས། ཤོག་གངས་པ 3 333 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་རྒྱུད་མི་
 འབྱུང་སྟེ། “སྣ་ཡི་བྱ་གནས་ནི་བྱུང་།” ཞེས་སོ། །
 2 ཞེས་ དཔལ་རྟེན།
 3 མ་དཔེར་གི་ཞེས་གསལ།
 4 མ་དཔེར་གི་ཞེས་གསལ།
 5 མ་དཔེར་གི་ཞེས་གསལ།
 6 མ་དཔེར་གི་ཞེས་གསལ།

ཉེན་གསུམ་ཉེ་མ་རྒྱ། ཡངས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བར་།¹ ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་གསུངས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་གཉིས་གསུམ་གྱི་སྤོ་དང་ཕོ་
 གྲུ་རྒྱས་གཙོ་བོ་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྷན་གཅིག་སྤྱད་པ་ལྷན་གསུམ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བཞི་ལྷན་དུ་གྱི་སྤོ་དང་ཕོ་མཉམ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྷན་གཅིག་སྤྱད་པ་
 གཞི་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དེ་བཞིན་དུ་རེས་མོས་ཀྱིས་²བཙོ་ལྷན་བར་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དེ་ཉིད་ལས། “ནག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་ནས། བཙམས་ཏེ་ཉེ་མ་གསུམ་དུ་རྒྱུ་།
 ཉེན་བར་བརྗོད་པ་སྤོ་རྒྱ། རི་སྤོ་ཚེས་ནི་བཙོ་ལྷན་བར།”³ ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
 ཡང་ངོ་མར་ངོ་མོ་ཐོག་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཚོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བ་སྤོ་དུ་ལོག་པ་ལྷན་དུ་ལས་པ་ལས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་དུ་ལོག་པ་སྤོ་དུ་གྱི་གཉེན་རྣམས་རྒྱུ་དང་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་
 བ་སྤོ་དང་གཉིས་སྤོ་ལོག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ལོག་པ་དུ་རང་ཉིད་འཆི་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། “གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྷ་། ཉེ་མ་རྒྱུ་དུ་ལོག་པ་ལས། གཞི་ལྷན་
 ཉི་རྒྱུ་བཞི། དེ་ཆོ་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། རྒྱ་གསུམ་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། ལྷན་ཉི་
 ཆེན་པོ་ལྷན་དུ་འབྱུང་། རྒྱ་གསུམ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། ལྷན་སྤྱད་གཉེན་རྣམས་རྒྱུ་
 བར་འབྱུང་། རྒྱ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བར་འབྱུང་།”⁴

1 རྒྱ་བཀའ་རྒྱུ་འབྱུང་། ལ་བདེ་མཚོག་གི་བཤའ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འོ་ཚེས་གཅིག་ནས་བརྗོད་ནས། ཉེན་ཞག་གསུམ་གྱི་སྤོ་ལོ་ལ། རྒྱ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འདིས་ནི་རི་སྤོ་དུ། ཡང་ཚེས་བཙམས་པར་དུ་ལོ།” ཞེས་སོ།

2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསུངས།

3 རྒྱ་བཀའ་རྒྱུ་འབྱུང་། ལ་བདེ་མཚོག་གི་བཤའ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འོ་ཚེས་གཅིག་ནས་བརྗོད་ན། ཉེན་ཞག་གསུམ་གྱི་སྤོ་ལོ། ཉེ་མའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 རི་བཞིན་ཚེས་ནི་བཙམས་པར་དུ། ཞེས་སོ།

4 རྒྱ་བཀའ་རྒྱུ་འབྱུང་། ལ་བདེ་མཚོག་གི་བཤའ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 མ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་བཞི། ལྷ་དང་རྒྱུ་དུ་གང་ཆོ་རྒྱུ་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏེ་ལྷན་རྒྱུ་། དེ་ཆོ་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། རྒྱ་ལྷན་ལྷན་དུ་ལོག་
 བར་རྒྱ། ལྷན་ཉི་ཆེན་པོ་ལས་དག་འབྱུང་། རྒྱ་བ་གཅིག་དུ་ལོག་པར་རྒྱ། ལྷན་སྤྱད་གཉེན་ཉེ་བཟམས་པར་འབྱུང་། རྒྱ་དང་གཉིས་སྤོ་ལོག་པར་
 རྒྱ། རྒྱ་བ་རྒྱུ་ལོ་ཆེ་བར་འབྱུང་།” ཞེས་སོ།

ཞེས་གསུངས། ཉེན་ཞག་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱང་གང་དང་གང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
 རྒྱང་གང་དང་གང་རྒྱ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐོན་འབྲུང་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། “དབང་ཆེན་གྱི་ཉི་རྒྱལ་སྲིད་དེ། རྣམ་ཉི་དོན་རྣམས་ཡང་དག་འབྲུང་། མེ་ཡི་རྒྱང་
 ཉི་རྣམ་རྒྱ་བས།། བཤེས་སྐོམ་དུག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནད།། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་འགྲུང་
 ཞེས།། རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཚོག་གིས་གསུངས།། རྒྱང་གི་ཚོད་དང་སྐྱོད་དང་མོངས།། རོར་
 ཉམས་ཉོན་ཉེ་མོངས་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་ལོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས།། རྙེད་བ་ཐོབ་དང་
 སྤྱད་བྱེད་པའོ།། རྒྱ་ཡི་རྒྱང་ཉི་རྣམ་རྒྱ་བས།། འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་བྱེད་པས།། དེ་
 ཡི་སྐྱོར་བ་མཚོག་གཙོ་བོར།། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔས་གང་གསུངས་པའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཞི་སོགས་འཇམ་པོའི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཆོ། འབྲུང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ས་རྒྱ་གཉིས་དང་། ལྷ་བྱག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཡོན་རྒྱང་ནས་རྒྱ་བའི་
 ཆོ་འགྲུབ་གྱི། མེ་རྒྱང་གཉིས་རྒྱ་བའི་ཆོ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཡས་རྒྱང་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ་
 འབྲིང་ལ། དག་པོའི་ལས་ལ་སྤྲ་མ་ལས་རྫོག་ན་དེ་ལྟར་འབྲུང་བར་གསུངས། འབྲུང་བའི་
 རྒྱང་བཞི་ཉི་འབྲུང་རྒྱང་ལ་བྱའོ།། གཞན་ཡང་རང་གི་སྐྱ་བྱག་གཡོན་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ་འདྲི་
 བ་པོའི་གཡས་ནས་རྒྱ་བ་དང་། རང་གི་སྐྱ་བྱག་གཡས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ་འདྲི་བ་པོའི་གཡོན་
 བས་རྒྱ་བ་ན་དོན་དེ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། གཉིས་ཀ་མཐུན་ན་འགྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་གཉིས་
 ཀར་གནས་པ་ལས་འདྲི་ན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་མ་དེས་བ་དང་། རང་གི་རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་
 པའི་ཆོ་འདྲི་བ་པོས་འདྲི་བ་དང་རང་གི་བྱ་བ་ཚོམ་ཅིན་འགྲུབ་ལ། རྒྱང་བྱིར་རྒྱ་བའི་ཆོ་མི་

1 རྫོ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས། ཁ བདེ་མཚོག་གི་བསྐད་རྒྱུད་སྐོམ་འབྲུང་། རིམ་པར་བྱེ་བ་ལྟ་བུ། ལོག་གངས་མཚོ་ལྔ་པ་ལས་བྱང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་ལྟེ།
 “དབང་ཆེན་གྱི་ཉི་རྒྱལ་སྲིད་དེ། རྣམ་ཉི་དོན་རྣམས་ཡང་དག་འབྲུང་། མེ་ཡི་རྒྱང་ཉི་རྣམ་རྒྱ་བས།། བཤེས་སྐོམ་དུག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནད།། བྱ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་འགྲུང་ཞེས།། རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཚོག་གིས་གསུངས།། རྒྱང་གི་ཚོད་དང་སྐྱོད་དང་མོངས།། རོར་ཉམས་ཉོན་ཉེ་མོངས་པར་བྱེད།།
 དབང་ཆེན་ལོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས།། རྙེད་བ་ཐོབ་དང་སྤྱད་བྱེད་པའོ།། རྒྱ་ཡི་རྒྱང་ཉི་རྣམ་རྒྱ་བས།། འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་བྱེད་པས།། དེ་ཡི་
 སྐྱོར་བ་མཚོག་གཙོ་བོར།། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔས་གང་གསུངས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
 2 མ་དབེར་འཚོམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སྐུ་རིམ་ལྟ་བུ་གསལ་སྐོན་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།

འགྲུབ་ཅིང་། བད་དུ་གནས་པའི་ཆེ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་མ་ངེས་པར་གསུངས་སོ།།

དུག་པ་(རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་)ནི། ཁམས་སླ་བ་རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲེས་པ་
དེས་འདིག་རྟོན་པ་ལ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་དང་རྣམ་པར་འབྱོར་པ་ལ་ཐར་བའི་བྱེད་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་འདིག་རྟོན་པ་ལ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཤེས་ན། འཁོར་
བའི་འཇུག་རིམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས། དེ་ཤེས་ན་རྣམ་པར་འབྱོར་པ་ལ་
ཐར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཤེས། དེ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་སྣོན་པའི་རིམ་པ་དེ་ཤེས་པར་
འགྲུང་རོ།། འོ་ན་རྒྱུ་གི་འདིག་རྟོན་པ་ལ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱུ་གིས་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅན་འཆི་བའི་ཆེ་ས་རྒྱལ་ཐིམ། རྒྱ་མེ་ལ། མེ་རྒྱུང་
ལ། རྒྱུང་སྤང་བ་ལ། རྒྱང་བ་མཆེད་པ་ལ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་
ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་གི་གཡོ་བ་སྤྱ་
མ་སྤྱ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རེ་ཞེན་རེ་ཞེན་དུ་སོང་བའི་སློན་ནས་འབྱུང་། ས་རྒྱལ་ཐིམ་ཞེས་
བ་ཡང་ས་ཁམས་རགས་བས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་རུས་བ་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་ས་
ཁམས་ཡེ་མེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་ཞེས་པ་ཡང་ཀུན་
རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་བཞེན་པའི་རྒྱུ་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་རུས་བ་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་
སྤང་བ་མན་ཆད་དུ་རྒྱུང་སྤྱ་མོ་མེད་པར་སློན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ།། སྤྱི་བའི་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་
གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྤང་བ། དེ་ལས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱི་བ་ཡང་རྒྱུ་གི་གཡོ་བ་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རེ་རགས་རེ་རགས་སྤྱ་
སོང་བའི་སློན་ནས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ཀུན་རྟོག་བཞེན་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་བསྐྱེད་ལ། དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བ་རྣམས་སྤྱི་བ་ལེན་པས་སྤྱི་འཆིའི་
རིམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།། དེ་ནི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྤུན་མོང་བ་ནི་རའོ་སྐྱམ་པའི་རར་འཛིན་མ་རིག་པ་
 ལས་བདག་ལ་ཆགས་ཤིང་། གཞན་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་གི་སློབ་དེ་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཅའ་བཅས་དགེ་མི་དགའི་ལས་གསོག། །ལས་དེའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་རན་
 འགྲོར་འཁོར་བའི་འཁོར་བ་དེ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་རར་འཛིན་མ་རིག་པའི་བཞེན་པའི་ལས་
 རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་ཅིག་གྲེད་རྒྱེན་བྱས་པའི་སློབ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ།། དེ་སྤྱད་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་ལུགས་འདི་ལ། ལས་རྒྱུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་
 བར་མི་བྱའོ།། དེ་ནི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྤུན་མོང་དུ་བྱ་བ་གྲེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་གྲེད་ལས་
 བོ།། སློབ་འཛིན་གྱིས་ཆེ་རིང་དུ་བསྐྱོད་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་རྣམས་དབང་པོའི་སློབ་
 སོ་སོར་འབྲེན་པའི་བྱ་བ་གྲེད། རྒྱུ་སེལ་གྱིས་བཤའ་གཅི་ཁྱ་ཁྱག་རྣམས་སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་
 རྒྱུ་དང་ཁྱུ་དང་ལུ་དང་དུ་འོག་སློབ་གཉིས་སུ་འབྲེན་པའི་བྱ་བ་གྲེད། མཉམ་གཞས་ཀྱིས་¹བཟའ་
 བཏུང་ལ་ལོངས་སློབ་པ་རྣམས་ལྟེ་བར་རོ་མཉམ་དུ་འཇུག་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་དྲངས་མ་རྣམས་
 སྤྱིར་ཁར་འབྲེན་པའི་བྱ་བ་གྲེད་ཅིང་། དྲངས་སྟོགས་འབྲེད་མཁན་ཉིད་ནི་གཏུམ་མོའི་མེས་
 གྲེད་པ་ཡིན་ལོ།། གྲེན་རྒྱས་དེ་སྤྱད་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སློབ་པར་ཤེས་ནས་ལྟེ་དང་རྟེན་
 ཅིག་སྤྱད་ཉེ་ལྡན་པ་²དང་། རློང་བ་དང་། འོག་རྒྱུ་སྤྱིར་དུ་འབྲེན་བ་དང་། ལྷི་རྒྱུ་ནང་དུ་
 རྒྱུ་དང་བ་དང་། དག་སྤྱོད་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གྲེད། ཁྱུ་གྲེད་ཀྱིས་ལུས་སྤྱོད་དང་འགྲོ་
 འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གྲེད། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྡ་རིམ་པ་བཞེན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་
 བ་དང་། རྣ་བས་སྤྱོད་སོས་བ་དང་། ལྷས་བྱི་ཆོར་བ་དང་། ལྷས་རོ་སློང་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་
 རིག་བྱ་སློང་བའི་བྱ་བ་གྲེད། དེ་རྣམས་ནི་འཛིན་ཉེན་པ་དང་། རྣམ་འགྲོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
 སྤུན་མོང་བའི་བྱ་བ་གྲེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲོར་བ་ལ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གྲེད་

1 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་དུགས་པོའི་གསང་བསྐྱེད་དང་བསྐྱབ་ནས་བཅོས།
 2 རིམ་ལྡ་གསལ་སློབ་དུ་བལྟ་ཅེས་གསལ།

ཚུལ་ནི། ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ལ་དོ་རྗེའི་བསྐྱེས་པ་བྱས་པས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྱུང་བས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ལྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དོར་བསྐྱེས་བྱས་པས་བར་དོར་མཚོག་འགྲུབ་ཅེས་སྒྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ།།

བདུན་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་)ནི། རྒྱུད་གི་དོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་དེ་རྣམ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་རི་རྣམ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེ་འབྲེང་བ་ལས། “དེ་བྱིར་འཁོར་བ་སྤངས་དོན་དུ། ཐེག་ལེ་དབྱེ་བའི་གོ་འཕང་གསལ་ཏོ། བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་འབད་ཀྱིས། མ་རིག་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པ། དབུས་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་ཡང་ནི། དེ་བྱེ་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ།”¹ ²བྱིར་འཁོར་བ་དང་ལྷན་པར་དུ་དེའི་བག་ཚགས་སྟོང་བའི་བྱིར་དུ་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་ཉི་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་ལུ་བྱ་བརྒྱུད་དུ་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པའི་མདུད་པ་འབྱེད་བྱེད་ཐེག་ལེའི་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་སོགས་ཚོར་དོ་རྗེའི་བསྐྱེས་པ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་ཤེས་པ་དང་། དགའ་བ་བཞི་སྟོང་པ་བཞིའི་དོ་བོར་གྱུར་བའི་སྐྱེན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱིས་³སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་ལ། རྒྱུད་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་སྐྱོན་སྐྱོམ་དགོས་པར་ཤེས་པ་ནི། རྒྱུད་གི་དོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་ཡིན་ཞོ། དེས་ན་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྐྱེན་མོང་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མི་འབྱུག་པ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྐྱེན་མོང་བ་ཤེས་ན་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་ཅ་བར་ཤེས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྲ་བ་སྤུ་ཐག་ཚོད་པ་

1 ཐེ་བགའ། རྒྱུད་འབྲེང་། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེད་ཀྱི་ཤེད་ཀྱི་ཤེས་ཚུལ་ལེ་ཏུ་བྱུག་པ། ཤིག་གུངས་མཉམ་པའི་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བྱིར་འཁོར་བ་གཞོམ་དོན་དུ། ཐེག་ལེ་གོ་འཕང་གསལ་བར་དབྱེ། བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་འབད་པར་བྱ། མ་རིག་གཞན་ནི་མི་ཤེས་པ། དབུས་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་ཡང་ནི། དེ་བྱེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ།” ཞེས་སོ།།
2 རིམ་སྤུ་གསལ་སྟོན་དང་། དུགས་རྟོགས། ཐགས་པ་བཤད་སྐྱེབ་ཀྱི་གསང་རྟོགས་བཅས་སུ་ཞེས་ཞེས་པའི་ཚེག་སྤང་ཡོད་པ་ལྟར་བརྗོད་བདེ།
3 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དབུས་སུ་མཁས་གྲུབ་དོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་རྟོགས་སོགས་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅས།

ཚོལ་བ་ལ་འདུག་པ་གཅིག་འོང་། འཁོར་བའི་འདུག་རིམ་སྐོན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་རང་
 བཞིན་གཤོ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུང་འཁོར་བ་འགྲུབ་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས། དེའི་གཉེན་པོར་ལུས་ལ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་མཐའ་ཚོད་པ་ཚོལ་བ་ལ་འདུག་པ་གཅིག་འོང་། ལུས་ལ་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་རྒྱུང་བའི་སྐྱུན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྣོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་བདེ་སྣོང་རྒྱུར་ནས་
 སྐོམ་པ་ནི་ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་དམ་པར་བཟུང་བར་བུའོ།།

བཞི་པ་(ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྐྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་)ལ་ལྟ། སྐྱགས་བརྟུ་བ། སྐྱགས་ཀྱི་བད། སྐྱགས་
 ཀྱི་དོན། སྐྱགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྐྱགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་མུང་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱགས་བརྟུ་བ་)ནི། སྐྱགས་གང་ལས་བརྟུ་བའི་གཞི་ནི་རྫོག་གསུམ་ལས། “ལྷ་
 ལི་ཀཱ་ལིའི་མོང་ཁྱེར་ནི། གསང་སྐྱགས་འབྱུང་བའི་ཅ་བ་སྟེ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་སྣང་
 དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་། གསལ་བྱེད་མོ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྟུ་བའི་སྐྱགས་ནི།
 ཨོ་ལྷ་ལྷོ་བརྗོད་ཀྱི་འུ་འུ། ཞེས་པ་སྟེ་བྱ་སྒྲིང་པོ་དང་། བརྗོད་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ་བྱ་ཉེ་སྒྲིང་དང་།
 ཨོ་བྱ་བྱ་སྐྱ་བྱ་ཞེས་སོགས་སྟེ་བྱ་ཅ་སྐྱགས་སོ།། རི་སྣང་བརྟུ་བའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་ཕྱེ་ནམས་
 ལས་རི་སྒྲིང་ཅིག་གསུངས་པ་སྣང་འོ།། འདིར་ནི་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་གང་ལ་རྫོང་བཟམས་བྱ་
 བའི་སྐྱགས་ཨོ་ལྷ་ལྷོ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བརྟུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བརྟུ་བའི་སྐྱགས་སྒྲིང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲིང་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡང་ཡིན་འོ།། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱགས་
 ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རྫོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་ཨོ་སྐྱ་རྫོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྟེ་ས་པོན། ལྷ་གསུང་རྫོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་
 སྟེ་ས་པོན། ལྷོ་སྐྱགས་རྫོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྟེ་ས་པོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

1 ལྷ་བཀའ། ལྷུང་འབྲུམ། 2 རྫོག་གསུམ། རྫོག་པ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༡༩༩༥
 2 མ་དཔེར་རྫོག་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 3 ལྷ་བྱ་དཔར་ཉིད།

སྐྱགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱགས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་ལས་ནི་རང་རང་གི་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡི་
 གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་བྱང་དོན་གྱི་བཟོས་པ་དང་དེས་དོན་གྱི་བཟོས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲུབ་པས་སོ།། འོ་ན་སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་དང་། བྱང་མེད་དང་།
 མ་ཞིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བཏུ་གཞི་དང་བཏུས་པ་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཏུ་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསལ་བྱེད་
 སོ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཉིས་བྱང་མེད་གྱི་ཡི་གེ། རི་ལི་བཞི་མ་
 ཞིང་གི་ཡི་གེ། དེ་ལས་བཏུས་པའི་ཅ་སྐྱགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་མོའི་སྐྱགས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ། མོའི་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་བྱང་མེད་གྱི་ཡི་གེ། མོ་མོ་བུན་མོང་བའི་
 སྐྱགས་ཐམས་ཅད་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ། བཏུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚི་
 སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ། ལྷ་མོ་བྱང་མེད་གྱི་ཡི་གེ། ལྷོ་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱགས་ཀྱི་བརྟེན་)ནི། སྐྱགས་ཀྱི་བརྟེན་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དེ་ཡང་མགོར་ཚི་
 དང་མཐར་སྐྱུ་ལོད་པའི་སྐྱལ་དང་། ཚི་ལོད་ལ་སྐྱུ་མེད་པའི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་
 རྫོག་པའི་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བཏུས་པ་ཞེས་པ་བཞི་དང་། ལྷོང་མོ་ཉེ་
 ལྷོང་ཅ་སྐྱགས་མེད་སྐྱགས་ཞེས་པ་དུ་མ་ཞེས་ལོད་ཀྱང་འདྲར་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་བརྟེན་ཞེས་པ་
 སྐྱགས་ཀྱི་གདངས་ལ་བྱས་ནས། ལྷོང་ལྷོང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་
 གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ལོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་སྟོན་ལས། “བརྟེན་ཡི་
 དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།། རང་བཞིན་བཟོས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ལྷོང་བ་དང་། རྣམ་སྐྱུད་²དང་། དལ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་

1 རྩི་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལུང་གཉིས་པ། རོག་གངས་162བ9 ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་ལྷོང་སྟེ།
 ‘བརྟེན་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།། ཞེས་སོ།།
 2 མ་དབེང་བསྐྱུད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

བདུས་གྲུང་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྐགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
རྒྱུང་སེམས་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས་སྤྱི་གཟུགས་དག་མ་དག་གི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་གྲུང་བ་དེ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྟོན་ལས། “དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུང་བའི་གཟུགས།། ལྷ་རུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་
ལོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་(སྐགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་)ནི། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དུས་གསུམ་མཁའ་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་
དེ་དང་། རྫོགས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་མཉམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྟོན་ལས། “འགགས་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ།། རྟག་དང་ཚད་
པ་རྣམ་སྤངས་པ།། ‘དུས་གསུམ་མཁའ་བ་སངས་རྒྱས་པ།།’ རྫོགས་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་
མེད་མཚན།། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ།། སོ་སོར་རང་རིག་མཚན་ཉིད་དོ།།”² ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ལྔ་པ་(སྐགས་ཀྱི་ཙ་བ་ཨ་མུང་བཤད་པ་)ནི། ལྷ་སྟོན་ལས། “སྤང་བུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་འགྱུར།།
གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ།།”³ ཞེས་ཨ་མུང་དག་ཚིག་མ་ལུས་པའི་ཙ་བར་གསུངས་པའི་
དོན་འཆད་པ་ན། ལྷ་སྟོན་ལས། “འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བྱ་གར་ཤི་ཚིག་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི། ཡང་ཡི་གེ་བརྗོད་པ་གང་དུ་
གང་གི་ཕྱིར་རི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྟན་པའི་རིམ་

1 ལྷ་སྟོན་ལས། རྒྱུང་འབྲུག་ ཅད་དོངས་པ་ལྷང་སྟོན། རེ་ལྷ་གཉིས་པ། སྐག་གངས་༡༩༦༧ ལས་ལྷང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱ་མ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ།
'ལྷ་རུ་ཉེ་བར་མཚན་པ་གང་།' ཞེས་སོ།།
2 ལྷ་སྟོན་ལས། རྒྱུང་འབྲུག་ རི་སྟོན་དོན་ལྷན་དེ་ག། ལྷ་སྟོན་ལས། རེ་ལྷ་གསུམ་པ། སྐག་གངས་༡༩༦༩ ལས་ལྷང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱང་དང་པོ་
དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'འགགས་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད།།' 'དུས་གསུམ་མཁའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི།།' ཞེས་སོ།།
3 ལྷ་སྟོན་ལས། རྒྱུང་འབྲུག་ ཅད་དོངས་པ་ལྷང་སྟོན། རེ་ལྷ་གསུམ་པ། སྐག་གངས་༡༩༦༧

གྲིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའི་ཉོན་ཅིག །¹ "ཅེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ན་བཤམ་རྒྱུད་གྲི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཨ་མུང་དག་ཚིག་མ་ལུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་
 རང་སྤེལ་གསུང་རབ་གྱི་དོན་འཆད་པ་དག་ནི་བླ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ། སྤྱི་པའི་²ལུགས་གྱི་དག་ཚིག་གི་
 དོན་རི་ཚམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པའི་ཚིག་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་
 ཚམ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི་ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཨ་མུང་དག་ཚིག་མ་ལུས་པའི་རྩ་
 བར་གསུངས་པའི་དེས་དོན་གང་དུ་གང་གི་སྤྱིར་རི་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 བོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ཨ་མུང་དག་ཚིག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 རྫོང་དམན་པ་རྣམས་གྲིས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།། དང་དོན་བསྟན་པའི་དེས་གྲིས་དེས་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའི་ཉོན་ཅིག་
 ཅེས་པའོ།། ཨ་མུང་དག་ཚིག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་³དེས་དོན་གང་དུ་གང་གི་
 སྤྱིར་རི་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག །འཇུག་གོ་ཞེས་དང་
 རོ།། གང་འཇུག་ན་དབྲངས་གསལ་གྱི་དག་ཚིག་མ་ལུས་པ་འདི་འཇུག །གང་ལ་འཇུག་
 བ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འཇུག །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འཇུག་ན་ཨ་མུང་སྟོན་དུ་ལྷགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་སོ།། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་འཇུག་ན། ཨ་མུང་སྟོན་དུ་ལྷགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དང་པོར་མིང་། དེ་ནས་ཚིག །དེ་ནས་སྟོན་ཀ⁴། དེ་ནས་རབ་བྱེད། དེ་ནས་འཛིག་ཉེན་
 དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་གྲིས་འཇུག་གོ། ཞེས་

1 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་རྫོང་དཔེན་ལྷན་དེ་ག། སྤྱོད་བསྟན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༢༡བར་ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ན་
 གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བླ་ཀ་ར་ཏའི་ཚིག་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་བརྗོད་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི། ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ་གང་གི་
 སྤྱིར་རི་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ།། ཡི་གེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རོ།། བསྟན་པའི་དེས་གྲིས་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའི་ཉོན་ཅིག །" ཞེས་སོ།།

2 སྤྱི་པའི་ དཔར་རྒྱུད།

3 གསུང་པའི་ རྫོང་མེད་དཔར་ལ།

གསུང་པའི་ དཔར་རྒྱུད། དུལ་སུ་དེས་ལྷ་གསལ་སྟོན་ལྟར་བཤོད།

4 སྟོན་ཀ རྫོང་མེད་དཔར་ལ།

སྟོན་ཀ དཔར་རྒྱུད། དུལ་སུ་ཡོངས་གྲགས་གྱི་འབྲི་སོལ་ལྟར་བཤོད།

གསུང་། དེ་ནི་མི་འབྲུག་དེ་ཨ་མུང་ངག་ཚིག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་
 སྤྱིའི་གཞུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོགས་མི་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ།
 རང་ལུགས་ནི། དངོས་ཐེན་བྱང་དོན་དུ་བཤད་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། དོན་གཉིས་པ་ངེས་
 དོན་དུ་བཤད་ན་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱང་རོ།། གང་འཇུག་ན་དབྱངས་གསལ་གྱི་མཚོན་དོན་དུ་
 ལྟར་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་རྣམས་འཇུག་གོ། གང་ལ་འཇུག་ན་ཨ་མུང་གི་མཚོན་
 དོན་དུ་ལྟར་པའི་མི་ལོགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱུང་ལ་འཇུག་གོ། དགོས་པ་གང་གི་སྤྱིར་འཇུག་ན་
 དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྲེན་པའི་སྤྱིར་འཇུག་གོ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་འཇུག་ན་ས་
 ཚུ་ལ་ཐེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བའི་ཐེམ་རིམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གོ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་ཨ་མུང་ངག་ཚིག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་དེ་ཉིད་སྐོད་བསྐྱུས་སུ་
 ལུང་གསུམ་བྱངས་ནས་བཤད་དེ། “ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ །དོན་ཚེག་ཡི་གེ་དམ་པ་
 ཡིན།། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད།། ཚིག་དུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ།། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་
 ཡི་མཚོག་ །ཚིག་ཀུན་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད།།”¹ ཅེས་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་། དེ་ན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསམ་གཏན་མ་ལུས་པའི་སྐོའི་ས་བོན་ཚིག་ །ཨ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐོའོ། །ཞེས་བྱངས་པ་དང་། “སྤྱིང་གའི་དབྱུས་ན་མི་ལོགས་པ།།
 གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།། མི་འབྱུང་མཚོག་དུ་ཐ་བ་སྟེ།། ཨ་ནི་གཙོ་པོ་
 དམ་པ་འོ།།”² ཞེས་དོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་³གྱི་ལུང་དང་གསུམ་བྱངས་པའི་མཐུན། དེ་
 ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཨ་ཡིག་རིགས་སུ་ལྟར་པ་དང་། ཨ་རྒྱུར་ལྟར་པ་
 དང་། ཨ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་ལུང་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ།།

1 རྗེ་བསྟན་འཇུག་ལྟར་འབྲེལ། དེ་རྫོགས་དཔོན་ལྷན་དེ་ག་ རྫོན་བསྐྱུས། ལེའུ་གསུམ་པ། འོག་གྲངས་ ༢༥༣༧
 2 རྗེ་བསྟན་འཇུག་ལྟར་འབྲེལ། དེ་རྫོགས་དཔོན་ལྷན་དེ་ག་ རྫོན་བསྐྱུས། ལེའུ་གསུམ་པ། འོག་གྲངས་ ༢༥༣༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱང་སྤྲ་
 རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱིང་གི་དབྱུས་ན་མི་ལོགས་པ།། ཞེས་སོ།།
 3 རྒྱན་རྒྱུད་ཀྱི་ རྫོགས་ལྟར་དཔར་མ།

ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་སྤ་བའི་རྣུང་དེ་འོད་
 གསལ་འཆར་བའི་གཞི་མཚོག་ཡིན་པས། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ །རྒྱ་མཚོན་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ན་དོན་ཚེན་ཡི་གེ་དམ་པ་དང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པ་ལ་ཆག་འབྲུང་ལས། “སློག་
 ཚེན་པོ་ནི་ཡི་གེ་མེད།”¹ ཅེས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློག་ནི་མི་ཤིགས་པ་སྤ་
 བའི་རྣུང་ཡིན་ལ། དེ་རྣུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་ཚེན་པོ་དང་། ཡིག་
 འབྲུའི་གཞུགས་སུ་མེད་པ་ན་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་པའི་ཚོག་ཏུ་མེད་པས་ན་ཚོག་ཏུ་
 བརྗོད་པ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱིང་རྣུང་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྣུང་དང་། རྒྱད་པར་དུ་མི་ཤིགས་པ་
 སྤ་བའི་རྣུང་དེ་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྣུའི་གཙོ་པོ་ཡིན་པས་ན། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྣུ་ཡི་མཚོག་
 དང་། མི་ཤིགས་པ་སྤ་བའི་རྣུང་ལས་བྱུང་བའི་རྣུང་གཅིག་མགིན་པར་སོང་སྟེ་གསལ་པོར་སྤྱི་
 བར་བྱེད་པས་ན། ཚོག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་པའོ། ། ཡང་བསྐྱོམས་²སྟོབས་
 ཀྱིས་མི་ཤིགས་པ་སྤ་བའི་རྣུང་དེར་རྣུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་
 རྣུ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་འབྲུང་
 བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པས་ན། “ཨ་ནི་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིང་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་འོ།”³ ཞེས་པ་དང་། “དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཨའི་རིགས་སུ་
 གྱུར་པ་དང་།”⁴ ཞེས་སོགས་སྟོས་སོ། ། མདོར་བསྟུན་ན། བསྐྱོམས་⁵སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་
 པ་སྤ་བའི་རྣུང་དེར་རྣུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་འོད་གསལ་རྫོགས་པར་འཆར་
 བ་རྟོགས་པ་ནི་དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཚུལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་

1 ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བུར།
 2 མ་དཔེར་“བསྐྱོམས་”ཞེས་གསལ།
 3 རྣུ་བསྟན། རྣུང་འགྲེལ། དེ་སྟོབས་དཔོན་སྤྱི་དེ་ག། རྣུང་བསྐྱུས། མེད་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ 2363
 4 རྣུ་བསྟན། རྣུང་འགྲེལ། དེ་སྟོབས་དཔོན་སྤྱི་དེ་ག། རྣུང་བསྐྱུས། མེད་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ 2363
 5 མ་དཔེར་“བསྐྱོམས་”ཞེས་གསལ།

དང་། སྤང་བྱ་མ་ལུས་དག་ཏུ་¹འགྱུར། ཞེས་པའི་དེས་པའི་དོན་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་(དག་དཔེན་སྲོག་ཚེས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། འདུས་པ་སྤྱི་མ་ལས། “ཡེ་ཤེས་ལྷ་
ཡི་རང་བཞིན་དབྱུགས། ། འགྱུར་བ་ལྷ་ཡི་དོ་ཤོ་ཉིད། ། གོང་བུའི་གཟུགས་གྱི་སྤྱང་ནས་
ནི། ། ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་རབ་ཏུ་བཏྱུག། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྷ་པ། ། སྲོག་གི་ཚེས་པ་ཞེས་བྱུང་
བ་ཤད། ། རང་སྤྲུགས་སྤྱིང་གར་བསམས་ནས་ནི། ། སྲོག་ནི་ཐེག་ལེར་གྱུར་བ་བཞག།”²
ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནས་རང་
སྤྲུགས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གདོང་གི་སྣ་ཅེར་འོད་གྱི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམ་པའི་སྲོག་ཚེས་བསྐྱེད་
པ་དང་། སྤྱིང་གར་ཞེས་པ་མན་གྱི་སྤྲུགས་ཐེག་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་བསྐྱེད་ནས། གསང་བའི་
སྣ་ཅེར་རྣམས་ཐེག་བསྐྱོམ་པ་སྐབས་འདིར་མ་བསྐྱེད་པར་བཤད་གྱུར། ལྷང་དེའི་དོན་སྐོན་
གསལ་གྱིས་³བཀའ་བ་སྤྱུར་ན། ཀར་པ་དངོས་གཞིས་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་རྣམས་གྱི་ཐེག་ལེ་
སྲོག་ཚེས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཀར་པ་དང་ཤོ་གཉིས་དང་རིན་ཆེན་⁴ཞེས་པ་ནས་རང་སྤྲུགས་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གདོང་གི་སྣ་ཅེར་འོད་གྱི་ཐེག་ལེའི་སྲོག་ཚེས་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱིང་
གར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀར་པ་སྤྱོད་དང་གཉིས་གྱིས་སྤྱིང་གའི་སྣ་ཅེར་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་ལེའི་
སྲོག་ཚེས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ནོ།། སྲོག་ཚེས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་
སྤྱུར་བཤད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོ་རིམ་ཚོགས་
སྟེ་འོག་ནས་འགྱུར་བ་སྤྱུར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྲུགས་ཐེག་
དང་རྣམས་ཐེག་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུང་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་མེད་གྱུར། རྒྱུང་དབྱེ་མར་
འདུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ན་སྲོག་ཚེས་དུ་བཤད་པ་དང་། གདོང་གི་སྣ་ཅེར་དོར་བཞུས་

¹ སྤང་བྱ་མ་ལུས་དག་ཏུ་ རྫོགས་དཔེར་ལ།
སྤང་བྱ་མ་ལུས་དག་ཏུ་ དཔེར་རྟེན། དབྱུས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྐོན་ལྷར་བཤོད།
² ཐེ་བགའ་རྒྱུང་འབྲུག། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ལྱི་མ། ཡེ་ཤེ་བཙོ་བཞུད་པ། སྲོག་ལྷངས་༡༥༧བཟ
³ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ།
⁴ རིན་ཆེན་ དཔེར་རྟེན།

བྱས་པའི་འོད་ཟིན་གྱི་བསྐྱོམ་པ་ལ་རླུང་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སྲོག་རྩལ་གྱི་རྣམ་
 འབྱོར་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་སྲོག་རྩལ་ཞེས་བཤད་དོ། བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་ཡང་།
 ཅ་རྒྱུད་དུ། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཡུངས་ཀར་གྱི་འཕྲེང་ཚམ། ལྷ་ཡི་ཅེ་
 མོར་ཅན་ཉན་དུ། རྣམ་འབྱོར་གྱིས་ཀི་ཉན་ཏུ་བསྐྱོམ།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་
 པ་ནི་ལྷ་ཅེ་གསུམ་དང་། དེར་བསྐྱོམ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས་། “ལྷ་ཅེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གསང་བ་སྦྱིང་ཁ་གདོང་སྐྱེའི་མིང་།”² ཞེས་དང་།
 “རླུང་དང་སྤྲུམ་དང་རྣམ་རྣམས་ཀྱི། ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད།”³ ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དོ། འོ་ན་ཅེའི་སྤྱིར་སྲོག་རྩལ་ཞེ་ན། སྲོག་ཀི་རླུང་ཡིན་ལ་རྩལ་བའི་སྐད་དོད་ཨ་ཡ་མ་
 ཞེས་པ་འབད་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། མཚུ་⁴རིང་བ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དུས་འཁོར་
 བས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རོ་རྒྱུད་ཀི་རླུང་ཀི་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་
 མའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྲོག་རྩལ་གྱི་དོན་དུ་བཤད། སྲོན་གསལ་ལས་ནི། མཚུ་རིང་བ་
 ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚེ་རིང་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་རླུང་ལ་སྲོག་རྩལ་གྱི་
 དོན་དུ་འཛོག་པའི་སྐད་དོན་གསུངས་སོ། འོ་ན་སྐབས་འདིར་སྲོག་རྩལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་
 དགོས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རླུང་རྣམས་སྦྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་
 སྦྱིང་བ་བཞི་འདྲེན་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་འོ། གལ་ཏེ་སྲོག་རྩལ་གཞན་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 དུ་ཚུགས་ཀྱང་། རྣམ་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་འོག་སྐོ་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་གཉོད་པས་སྦྱིང་གའི་
 ལྟུང་རིམ་ལས་ལྷུང་བའི་སྦྱིང་བ་བཞི་མི་སྤྱིའོ་སྐྱུམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རླུང་དབུ་མར་ལྷུགས་
 ཏེ་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་སུ་ཐེངས་ཐེངས་ཀྱི་བར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐིམ་པར་རྩལ་པོ་ལ་ན།

1 ཐི་བཀག་ལ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་༤༤ན3
 2 ཐི་བཀག་ལ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེུ་ཉིང་བཞི་བ། འོག་གངས་332ན4
 3 ཐི་བཀག་ལ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེུ་བཟུ་བ། འོག་གངས་330ན4
 4 མ་དབེར་མཚུར་ཞེས་གསལ་ཡང་དུས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྲོན་སོགས་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།
 5 མ་དབེར་བཅོམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྲོན་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།

མན་ངག་གི་སྤིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དུག་པ་(ངག་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སློག་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་
 པ་བཤད་པ་དང་། རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་དང་། སློག་
 ཚུལ་བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སློག་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་
 རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྤིང་གའི་སྣ་ཅེར་སྐྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་
 པ། གདོང་གི་སྣ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ། གསང་བའི་སྣ་ཅེར་
 རྩས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤིང་གའི་སྣ་ཅེར་སྐྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་
 སློག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཐིག་ལའི་ཉི་ཅེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། སྐྱགས་འཁོར་བསྐྱོམ་
 ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐིག་ལའི་ཉི་ཅེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་)ལ། གནས་གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཉེན་གང་ལ་
 གནས་ནས་བསྐྱོམ་པ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རི་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་
 པ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་པན་ཡོན་དང་ལྡེ་ལས། དང་པོ་(གནས་གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
 བཅུ་གཉིས་པ་ལས། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ། མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་
 བརྒྱན།། རི་པོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་བསྐྱུབ།།”¹ ཅེས་
 གསུངས་པའི་བང་དོན་གྱི་གནས་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ། གཉིས་པ་(ཉེན་གང་ལ་གནས་ནས་བསྐྱོམ་པ་)ནི།
 ལུས་དབེན་གྱི་གསང་ཆེན་རྫོ་རྗེ་འཆར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་བསྐྱོམ།
 གསུམ་པ་(ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ་)ནི། རིམ་ལྡེ་བསྐྱུས་པ་ལས། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱུད་
 གིས།། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞེར་ཤེས་བྱ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནད་བཞི་ལས། དུས་
 གྱི་གནད་ནི་སྐར་བཤད་ཐེན། ལུས་དང་རྒྱུད་གི་གནད་ནི། རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “སྤྱོད་

1 ལྷོ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་རྫོགས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་ 704བ6 ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་
 ཕྱོགས་མཚོགས། མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།། རི་པོ་ཕྱེ་བོས་དབེན་པ་བྱ།། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་བསྐྱུབ།།” ཅེས་སོ།།
 2 ལྷོ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཞེ དབལ་ལྡན་རྣ་རོ་བ། རིམ་ལྡེ་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་ 326བ3 ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་
 གྱི་ནི།། གནད་ནི་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས། ། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། ། སྐྱབ་པོ་བདེ་བའི་
 ལྷན་འདུག་ནས། ། མིག་གཉིས་སྣ་ཅེར་གཏང་བྲས་པ། ། ལྷ་ནི་ལྷེ་བའི་ཚད་དུ་བཞག ། བླག་
 ལོང་མཉམ་ལ་སྡེ་རྒྱན་སྦྱར། ། སོ་དང་མཚུ་ནི་བདེ་བར་བཞག ། དབུགས་ཀྱི་འབྲུང་རྩལ་
 ལྷོད་ནས་ནི། ། ལྷང་ཟད་ལྷང་ཟད་ཚོལ་བྲལ་ནས། ། རི་ལྷ་བ་བཞེན་འབྲུང་རྩལ་ནི། ། སེམས་
 དཔའི་སྦྱིལ་གྱུང་ལེགས་གནས་པ། ། དེ་ལྷར་སྦྱོད་ལམ་དང་ལྷན་པས། ། ཡི་གེ་གཉིས་ནི་
 ཉག་ཏུ་བཟླ། །”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན། ལྷལ་གྱི་གནད་ནི་སྦྱིང་གའི་དབུས་ཀྱི་ཨ་བ་
 ལྷ་ཉེའི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཁ་ཆེ་ལག་སྦྱིས་བཤད་པ་ལྷར་ཡིན།

བཞི་པ་(དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རི་ལྷ་བྱུང་བསྐྱོམ་པ་)ནི། ཀུ་ཀུ་རི་པས། “དེ་ཡི་ལྷེ་བར་བསམས་
 པ་ནི། ། ‘ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་རྩ་བ་སྟེང་།’ དབྱིབས་ནི་གཏུ་ཁ་སྦྱོར་འབྲ། ། ཉི་མ་ཐབས་ལ་
 ཤེས་རབ་རྩ། །”² ཞེས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྦྱོར་དུ་བཤད། ཞལ་ལྷུང་ལས་ནི།
 དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་བཤད། ཡི་གེ་ནི་ཨ་བྱུང་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པ་
 སྦྱོད་བསྐྱས་དང་རིམ་ལྡན་བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རོ་རྗེ་འབྲེང་བར་རྩྭ་ཡིག་བསྐྱོམ་
 པར་ཡང་བཤད་དོ། །

ལྷ་བ་(དེ་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ཕན་ཡོན་)ནི། མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་ལས། “ཉག་ཏུ་སྦྱིང་ལ་གནས་པ་
 ཡི། ། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་མེད་པ། ། དེ་སྐྱོམ་གྱིད་པའི་སྦྱེ་བོ་ལ། ། དེས་པར་ཡི་ཤེས་
 སྦྱེ་བར་འགྱུར། །”³ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རྗེལ་གྱུ་རིམ་ལྡན་ལས་

1 ལྷེ་བགའ། ལྷུང་འབྲེལ། 3 བཤད་ལྷུང་རྫོང་མེད་མེད་པ། ལེའུ་བྲག་པ། སོག་གངས་394ནལ། ལས་བྱུང་བ་ལྷང་མི་འད་སྟེ། “ཁྱིམ་དུ་བདེ་བའི་བྲག་
 ལྷས་གནས། ། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། ། སྐྱབ་པོ་བདེ་བའི་ལྷན་འདུག་ནས། ། མིག་གཉིས་སྣ་ཅེར་གཏང་བྲས་ནས། ། ལྷ་ནི་ལྷེ་ཡི་
 ཚད་དུ་བཞག ། བླག་ལོང་བསྐྱམས་ལ་སྡེ་རྒྱན་སྦྱར། ། སོ་དང་མཚུ་ནི་བདེ་བར་བཞག ། དབུགས་ཀྱི་འབྲུང་རྩལ་ལྷོད་ནས་ནི། ། ལྷང་ཟད་ལྷང་ཟད་
 ཚོལ་བྲལ་ནས། ། རི་ལྷ་བ་བཞེན་འབྲུང་རྩལ་ནི། ། རོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྱུང་ལེགས་གནས་པས། ། དེ་ལྷར་སྦྱོད་ལྷང་ལྷན་པས། ། ཡི་གེ་གཉིས་ནི་ཉག་ཏུ་
 བཟླས། །” ཞེས་སོ། །

2 ལྷེ་བསྐྱེན། ལྷུང་འབྲེལ། 4 ལྷོ་བ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། རོ་རྗེ་སེམས་སྦྱུང་ཐབས། སོག་གངས་ 330པལ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུ་
 གཉིས་པ་ལྷང་མི་འད་སྟེ། ‘ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་རྩ་བ་སྟེང་།’ ཞེས་སོ། །

3 ལྷེ་བགའ། ལྷུང་འབྲེལ། 7 མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་ལས། ལེའུ་བཞེ་བ། སོག་གངས་394ནལ། ལས་བྱུང་བ་ལྷང་མི་འད་སྟེ། “ཉག་ཏུ་སྦྱིང་ལ་གནས་པ་ཡི། །

གྲུང་། “སྤྲ་དང་ཡི་གེར་ལྡན་པའི་སེམས་།། སྤྲིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི།། རྫོངས་པའི་རབ་རིམ་འཛོམས་མཛད་པའི།། མངའ་བདག་བཙེན་ལྡན་འབྲུང་འབྲུང་ཉེ།།”¹ ཞེས་སྤྲིང་གར་མི་ལེགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམས་པས་རྫོངས་པའི་རབ་རིམ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྲགས་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ་ལས། “བར་པ་སྣ་ཚོ་གས་ནམ་རྟོག་ནམས།། སེམས་ལས་ཡང་དག་འབྲུང་བས་ན།། རམ་ཤེས་སློག་ཅི་འདུ་བའི་རྟོན།། སྤྲིང་གར་སྤྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ།།”² ཞེས་སྤྲིང་གར་སྤྲགས་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས། སྤྲགས་འཁོར་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “སྤྲགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་འཁོར་ལོ་ནི།། དང་པོར་ཚུ་སྐྱེས་འདབ་བརྒྱད་པ།། བྱི་ནང་གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི།། རིམ་པ་ལྡན་པར་³བསམ་གཏན་གྲུ།།”⁴ ཞེས་སྤྲིང་གར་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གསུམ་རིམ་པ་གཅིག་བསྐྱོམ་པ་དང་དེར་ཡི་གེ་འགོད་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “བྱི་རིམ་ཤེས་རབ་དབྱངས་ཡིག་མཚན།། ‘བར་པ་གསལ་བྱེད་ཐབས་བཅས་པ།།’ གཉིས་སུ་མེད་པ་ནང་མར་གནས།། ‘སློགས་མཚནས་རིམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།།’ སྤྲིང་བ་ནམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན།། ‘དབུས་སུ་མི་ལེགས་ཐེག་ལེ་སྟེ།།’ ཨ་ཡིག་དང་བཅས་སློག་གྲུར་གང་།། ཀུན་གྱི་སྤྲིང་པོ་སྤོ་ཞིང་སྤྱད།།”⁵ ཅེས་པར་འདབ་བྱི་མ་བརྒྱད་ལ་ཨ་ཡིག་གིས་མཚན་པའི་

ཐེག་ལེ་གཅིག་ལུ་ཡི་གེ་མེད།། སྐྱེས་བུས་དེ་ནི་བསྐྱོམས་ལྟར་ན།། ཡི་ཤེས་སྐྱེ་བར་གྲུང་པ་མཚོག།།”ཅེས་སོ།།

1 ཐེ་བསྟན། ལྷོད་འབྲེལ། མ་རྟོ་རྟེ་འུ་ལུ་བ། བདེ་མཚོག་རིམ་ལྔ། ཤོག་གངས་པ་པ་པ་ལྟ་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྲ་དང་ཐེག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས་།། སྤྲིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི།། རྫོངས་པའི་རབ་རིམ་འཛོམས་མཛད་ཉེ།། མངའ་བདག་བཙེན་ལྡན་འབྲུང་འབྲུང་ཉེ།།” ཞེས་སོ།།

2 ཐེ་བསྟན། ལྷོད་འབྲེལ། ཞི་དབལ་ལྡན་ལྟ་རོ་བ། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་པ་པ་ལྟ་མི་འདྲ་སྟེ།

3 ལྡན་པར་སྐྱོ་སྤྲིང་དཔར་མ།

4 ཐེ་བསྟན། ལྷོད་འབྲེལ། ཞི་དབལ་ལྡན་ལྟ་རོ་བ། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་པ་པ་ལྟ་མི་འདྲ་སྟེ།

5 ཐེ་བསྟན། ལྷོད་འབྲེལ། ཞི་དབལ་ལྡན་ལྟ་རོ་བ། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་པ་པ་ལྟ་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྲ་དང་ཐེག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས་།། སྤྲིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི།། རྫོངས་པའི་རབ་རིམ་འཛོམས་མཛད་ཉེ།། མངའ་བདག་བཙེན་ལྡན་འབྲུང་འབྲུང་ཉེ།།” ཞེས་སོ།།

དབྱུངས་ཡིག་ཤེས་རབ་སྣང་བ་མཚོན་བྱེད་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། བར་བ་བརྒྱད་ལ་མ་
 ཡིག་དང་སྤྲ་ཡིག་སྤངས་པའི་གསལ་བྱེད་སོ་གཉིས་ཐབས་མཆེད་བ་མཚོན་བྱེད་ཁ་དོག་
 དམར་པོ་དང་། ཉང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་མ་ལོང་གི་ཡི་གེ་བཞི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
 ལྷ་མེད་བ་ཉེར་ཐོབ་མཚོན་བྱེད་ཁ་དོག་ནག་པོ་དང་། དབྱུངས་སྤྲ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
 ཨ་མུང་དང་བཅས་བ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སྤྱིར་གཤི་རྒྱ་ཉེར་རྒྱུ་འདུ་སྤྲ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་དེ་སྤྲ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ཀྱི་སྤྲ་གས་འཁོར་ངེས་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདུས་བ་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ལྟའི་གཞུང་རྣམས་ལས་
 སྤྲ་གས་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་མ་བཤད་ཅིང་། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་བ་རིམ་ལྔ་བསྤྱས་བ་
 གསལ་བ་ལས་འཁོར་ལོ་མེད་པ་དང་། སེམས་དབའ་སྤྲུམ་བཅེགས་དང་། ཅིག་ཅར་བ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་། སྤྲ་གས་འཁོར་མེད་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་མུང་དང་བཅས་བ་
 ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་བ་(གདོང་གི་སྤྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་ཕྱོག་ཚལ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ་)ལ་བཞི། དགོས་བ་ཅིའི་
 ཕྱིར་དུ་རྒྱུང་གང་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱ་བ། གནས་གང་ནས་བྱ་བ། རྒྱུང་སྤྲ་གས་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྤྱོད་ཚུལ། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(དགོས་བ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུང་གང་ལ་རྫོང་བརྒྱས་
 བྱ་བ་)ནི་རྫོགས་རིམ་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་སྤྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུང་བཞི་ལ་
 རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ཐིག་ལེ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷ་སྤྱུབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྷ་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དཔེན་སྟོན་དུ་སོང་ནས་
 སེམས་དབའ་ཀྱི་སྟོང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུང་བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་
 ལྷ་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཡིན་ལོ།།

ལེ་སྟེ།། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(གནས་གང་ནས་བྱ་བ་)ཞི། འོ་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་འདི་ནས་རྫོང་བཟུངས་བྱེད་ཀྱི་
 དེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་
 བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ལུས་ཀྱི་གནད་འདི་ནས་བྱེད་ཀྱི་དེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་
 ཅ་བའི་རྒྱུ་བཞིའི་གནས་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འབད་དེ། དང་སོ་ལ་རྒྱུ་སྐྱེས་དབྱེད་མེད་དུ་སྐྱོད་པ་ཅམ་ཡོད་
 གྲང་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་བྲལ་བས། རི་ཅམ་འབད་གྲང་རྒྱུ་དབྱེད་མར་
 རྒྱགས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་
 དང་རྒྱུ་སྐྱེས་དོ་སོ་དབྱེད་མེད་དུ་སྐྱོད་པ་ཡོད་གྲང་ལུགས་འདིའི་རྫོང་བཟུངས་ཀྱི་གནད་
 ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་ལོ། ། རང་
 ལུགས་ནི། ལྷིང་གའི་མི་འགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྒྱུ་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་
 དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དོ་སོ་དབྱེད་མེད་དུ་སྐྱོད་པའི་དོ་རྗེའི་བཟུངས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེུ་གསུམ་པ་དང་། ལུག་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱུན་ཅིང་། ལྷོད་
 བསྐྱུས་དང་སློབ་དཔོན་སྐྱ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འབྱུང་
 བའི་སྲིད། དེས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་སོ་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བར་དོ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆི་དུས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས།
 དེ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྐྱིང་གའི་མི་འགས་པ་ལ་ཐིམ་དགོས། དེ་ལ་སྐྱིང་གའི་མི་འགས་པ་
 ལ་རྫོང་བཟུངས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱོད་བསྐྱུས་སུ་གང་དང་གང་གི་སྲིད་
 རི་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པའི་རྩལ་གསུམ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(རྒྱུད་སྐྱེས་དབྱེད་མེད་དུ་སྐྱོད་རྩལ་)ཞི། འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འཕགས་
 པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྐྱེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྐྱ་གཞུགས་གང་ལ་བྱེད། དེ་

གྱི་དོར་བཟུམ་གྱི་ད་པའི་ཆེ་རྒྱུ་བཟོ་མེད་དུ་འདོག་པ་ཡིན་ནོ་གསུང། དེ་ནི་མི་འབྲང་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་འབྲུང་འཇུག་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཉི་མེ་
 ཆེག་སྒོར་དུག་བརྒྱ་ལས་མི་རྒྱ་བས། གནས་པ་ཆེད་དུ་མ་བྱས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་
 བཟུམ་མི་ཚང་¹པའི་སྲིད། དེས་ན་ཡི་གེ་གཉིས་གྱི་དོར་བཟུམ་ལ་རྒྱུ་བཟོ་མེད་དུ་བཞག་
 པས་ཚོག་ཀྱང། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བཟུམ་ལ་བར་དུ་གནས་པར་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་མར་
 འགོས་གཉིས་ཀའི་གདམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།། གནས་པའི་ཡུན་ཚད་
 ཀྱང་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ལྡང་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་གི་ཡུན་ཚད་ལས་སྟག་པ་རེ་བཞེད་ཀྱང།
 རང་ལུགས་ལ་རྗེ་འགོས་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་ལྡང་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་གི་
 ཡུན་ཚད་དང་མཉམ་པ་རེ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་(དོར་བཟུམ་གྱི་དཔེ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། བཟུམ་པའི་ཡུལ་རྒྱུང་གི་སྐོ་ནས་
 དཔྱེ་བ། བཟུམ་པའི་སྤྲུགས་གྱི་སྐོ་ནས་དཔྱེ་བ་དང། གནས་གྱི་སྐོ་ནས་དཔྱེ་བའོ། དང་
 པོ་(བཟུམ་པའི་ཡུལ་རྒྱུང་གི་སྐོ་ནས་དཔྱེ་བ་)ལ། ཅ་བའི་རྒྱུང་གི་དོར་བཟུམ་དང། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་
 གི་དོར་བཟུམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་དང། གཉིས་པ་ལ་ལྔ་དཔྱེའོ། གཉིས་པ་(བཟུམ་
 པའི་སྤྲུགས་གྱི་སྐོ་ནས་དཔྱེ་བ་)ལ་རྩེ་རྩེའི་ཡི་གེ་གཉིས་གྱི་དོར་བཟུམ་དང། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
 དོར་བཟུམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཞད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་བཞད། གཉིས་པ་དོ་རྗེ་
 འབྲེང་བ། དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན། རྒྱུད་སྲི་མ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་
 བཞད། གསུམ་པ་(གནས་གྱི་སྐོ་ནས་དཔྱེ་བ་)ལ་སྟེང་སྟོའི་དོར་བཟུམ་དང་འོག་སྟོའི་དོར་བཟུམ་
 གཉིས་སུ་ཡོད། ཁ་ཆེ་ལག་སྒྲིས་དང་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་སོགས་གྱིས་དོར་བཟུམ་གྱི་དཔྱེ་
 བ་ལ། རིགས་དུག་གི་བཟུམ་ལ། ཁོ་པོའི་བཟུམ་ལ། དུག་གསུམ་གྱི་བཟུམ་ལ། མ་ཉིད་གི་
 བཟུམ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལེའུ་²བཅུ་གསུམ་པ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་

1 མ་དཔེར་མི་ཚད་ཅེས་གསལ།
 2 དེ་ནི་ལེའུ་རྫོགས་དབང་ལ།

ཡིན་ལོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གསུམ་གྱི་¹བཟླས་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
 དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཉུག་ཆད་གྱི་མཐའ་བཞི་བྲམ་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷ་བ་ལ་བཤད་པ་དང་།
 ཁོ་ལོའི་བཟླས་བ་དག་བཟླས་སུ་བཤད་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་བ་རྟེན་ལྷུང་འཇུག་
 བས་དུག་གསུམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མ་
 བྱིང་གི་བཟླས་བ་ཡང་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཤད་པས་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱུང་གི་བཟླས་བ་
 མེད་ཅེད་དོར་བཟླས་སུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་རོ།། དེས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་བཟླས་བ་དང་ཐོགས་²
 མེད་གྱི་བཟླས་བ་གཉིས་ནི་དོར་བཟླས་དངོས་ཡིན་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་བཟླས་བ་ནི་ཅ་བའི་
 རྒྱུང་བཞི་ལ་དོར་བཟླས་བྲས་བས། རྒྱུང་རྣམས་སྟེང་གའི་མི་ཤིགས་བ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་
 བ་ལས་སྟོང་བཞི་རིན་པོ་ཆེ་འབྲེན་བར་བྱེད་པས་ན་རིན་པོ་³ཆེའི་བཟླས་བ་ཞེས་བྱའི་རིན་
 འབྲུང་གི་བཟླས་བར་སྟོན་བ་མིན་ལ། ཐོགས་⁴མེད་གྱི་བཟླས་བ་ཡང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྷ་
 ལ་དོར་བཟླས་བྲས་བས་མིག་ལ་ཐོགས་བའི་དབང་པོའི་སྐོ་སོ་སོ་ནས་འབྲུང་འཇུག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུང་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པས་ན་ཐོགས་མེད་གྱི་བཟླས་བ་ཞེས་བྱའི།
 དོན་གྲུབ་གྱི་བཟླས་བར་སྟོན་བའི་མ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་བ་གསང་བའི་ལྷ་ཅེར་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འབྲེང་བར་གསུངས་བའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བརྒྱའི་ལྷ་ཅེ་དང་།
 རང་གི་དོ་རྗེའི་ལྷ་ཅེ་གཉིས་སྲད་མཚམས་སུ་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་འཛིན་བ་ལ་གསང་
 བའི་ལྷ་ཅེར་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་། རྒྱུད་སྲི་མའི་དོན་སྟོན་གསལ་
 གྱིས་བཀལ་བ་ལྟར་ན་ཡི་རྒྱལ་བརྟེན་ནས་སྐོམ་བར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་ཡི་རྒྱལ་བརྟེན་

¹ ལྷ་གསུང་ཕྱགས་གྱི་ ཞེས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལྟར་དག་གས་སྟུང།
² ཐོགས་ དཔེར་རྟེན།
³ བྱེད་པས་རིན་པོ་ རྫོང་མེད་དཔེར་པ།
⁴ ཐོགས་ དཔེར་རྟེན།

བས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ། སྤྱིར་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་བདེ་བས་མཚོན་པའི་སྤྱིར་
 ཏུ་ཡེ་རྒྱལ་བརྟེན་པ་¹དང་། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྣ་སྡུལ་པའི་སྤྱིར་ཏུ་ཡེ་རྒྱལ་
 བརྟེན་པ་དང་། རང་དང་ཡེ་རྒྱའི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྣ་གཉིས་སྟངས་མཚོམས་སུ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་
 འབྲུ་ཅམ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་གསུམ་ལས་འདྲིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་སྟར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ཡང་རྒྱུར་རྒྱ་ཉིར་སྟུང་པའི་ཚེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྟར་རྒྱུར་རྒྱ་
 ཉིར་སྟུང་མ་ལུས་པ་བསྟུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དབེན་ལ་ལོབས་པ་²ན་རྒྱུར་རྒྱ་ཉིར་སྟུང་
 ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདྲིར་སྐོག་ཚེལ་བསྐྱོམ་པ་སྐོག་ཚེལ་སྟུ་མ་གཉིས་
 གྱིས་སྟགས་རྒྱུར་སྟིང་གར་བསྟུས་པ་དེའི་བོགས་འདོན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཚུལ་ནི་སྟིང་གའི་སྟགས་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་དང་། རྫོང་བརླས་བྱས་པའི་མཐར་རྒྱུང་དང་བྱང་
 སེམས་འདུས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟིང་བ་བཞི་ཅམ་འདེན་ལུས་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདྲིའི་ཡེ་
 རྒྱ་དང་སྟོམས་འདུག་བྱས་པའི་ཐིག་ལེ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་མར་སྣ་སྟུ་སྟངས་མཚོམས་སུ་སབ་པ་ལ་
 དཐིགས་པ་བཟུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་ལུ་བ་སྟིང་གའི་
 སྟུང་རིམ་གྱི་དཐིགས་པ་དང་སྟགས་པ་ལས་སྐོག་ཚེལ་སྟུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལས་བདེ་
 བ་དང་སྟིང་བ་བཞི་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་འདེན་ལུས་པ་ནི་འདྲིའི་སྐོག་ཚེལ་བསྐྱོམ་པ་སྐོག་ཚེལ་
 སྟུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བོགས་འདོན་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་ལོ།།

གཉིས་པ་(རྫོང་བརླས་ཀྱི་རྒྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྫོང་བརླས་ཀྱིས་
 སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་འགོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་འགོལ་བ་དེ་ཅ་མདུད་
 འགོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྫོང་བརླས་ཀྱིས་སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་འགོལ་བར་
 བསྟན་པ་)ནི། རྫོང་བརླས་ཀྱིས་སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་འགོལ་ཏེ་དེས་འགོལ་ལུས་

¹ བརྟེན་པ་ རྫོ་སྟིང་དབང་ལ།
² ལུས་དབེན་ལོབས་ རྫོ་སྟིང་དབང་ལ།

གྲིས་སོ།། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་མར་སྤྱིང་གའི་རྩ་འདབ་བཞི་དང་། དེ་ལས་ཐུན་ཚོང་
 བརྒྱད་གྱི་རྩ་དང་། དེ་ལས་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་དང་། དེ་ལས་རྩ་དོན་གཉིས་དང་། དེ་
 དེ་དེ་ལ་སྟོང་སྟོང་སྟེ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་བར་ཆགས་ཤིང་། མཐར་འཛི་བའི་ཚེ་དེ་དག་
 བས་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་དང་ཡུང་སེམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
 ཐིམ་བར་འབྱུང་བར་རྣམ་འཕྲོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 “རྣལ་འཕྲོར་མ་ཡི་རྟོན་གྱིས་ནི། ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱད་ནས་གནས།”¹ ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མགྲིན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་རོ་རྒྱུད་གི་གཡས་
 གཡོན་གཉིས་ནས་མདུད་པ་དེ་དེ་སྟེ་གཉིས་ལས་མེད། སྤྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛི་བའི་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དབའ། རྫོ་རྗེ་སེམས་དབའ་གྲགས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་གང་ན་གནས་པའི་
 ཐད་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛི་བའི་རྒྱུད་གི་གཡས་གཡོན་ནས་སྤུ་བྱ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་བའི་མདུད་པ་གསུམ་
 གསུམ་སྟེ་རྒྱུག་གིས་དམ་དུ་བསྐྱམས་ནས་ཡོད་ཅིང་། ལྷུང་སེམས་གྲུབ་དུ་འཕྲོ་བའི་ཚེ་སྤྱིང་
 གའི་རྩ་མདུད་འོག་མས་བཀག་བས་སྦྲར་ཡང་རྒྱུད་གཞན་གསུམ་ཁྲིད་དེ་རང་གནས་སྤུ་
 སོང་སྟེ་རྒྱས་པ་དང་རྣམ་བར་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འདབ་ནས་རོ་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་
 ལྷགས་ནས་སྦྱ་སྦྱོར་འབྱུང་འབྱུག་གྱེད་པ་དང་། སློབ་འཛིན་འོག་དུ་འཕྲོ་བའི་ཚེ་སྤྱིང་གའི་
 རྩ་མདུད་སྤྱིང་མས་བཀག་བས་རྒྱུད་སྤུ་དང་རྒྱས་སྤུ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་སྦྲར་གྱེས་ཏེ་ཟླ་
 བའི་ཆ་དང་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འདབ་ནས་རོ་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་ལྷགས་ནས་སྦྱ་སྦྱོར་
 འབྱུང་འབྱུག་གྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་ལས། “སྤྱིང་གི་བརྒྱའི་སྐབས་མཁའ་ལ། ཡེ་ཤེས་
 རྫོ་རྗེ་རྟོག་དུ་བལྟགས།”² སྤྱིང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། སློབ་དང་ལྷུང་སེམས་རྒྱུང་
 ཚེན་གནས། དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི། དབུས་སྤུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྲིས།།

1 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྱུང་། 3 བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་མེད་པ། ལུ་རྒྱུག་ས། ཤོག་གངས་37 རྗེ་6
 2 ལྷགས། དབའ་རྗེ་དང་།

དེ་ཡི་ཐུར་སེལ་བཅོམ་བྱས་པས། ལྷོང་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད། དེས་བཅོམ་སྐྱར་ཡང་
 རྣམ་ཐུང་རྒྱ། འོག་དང་ཐུར་སེལ་བྱེན་རྒྱ་དང་། ལྷོང་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད།
 ཅེ་མོ་ལྷ་ལས་རྒྱ་བ་ནི། ཅེ་ལྷ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན། རྒྱས་དང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང་།
 ལྷོས་དང་ལྷོང་དང་མཛའ་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཅེ་ལྷ་ལེས་བྱ། རྫོང་མེད་འོག་ཏུ་གསལ་བར་
 ལྷོག་། ལྷོང་གི་སྟོག་གི་དབྱས་ན་ཡང་། རྫོང་མེད་ལྷོ་བ་མཁའ་དབྱིངས་འགོ། འོག་ཅེས་
 བྱ་བ་རྒྱང་ཆེན་པོ། ལྷོང་ནས་མདུད་པ་ལ་བརྟེན་པས། བཅོམ་ནས་ཡུང་ནི་རྣམ་ཐུང་རྒྱ།
 ཅེ་མོ་རྣམས་ལས་ཅེ་ལྷ་ནི། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང་། བསྟེན་བཀུར་སྟོག་ཤལ་མཆོན་
 པ་སྟེ། ཅེ་ནི་ལྷ་ཡི་མིང་ཡིན་ལོ། ཅེ་ནི་ལྷ་ལས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་། ལྷོ་དང་ཏུས་སྐལ་ཅངས་
 པ་དང་། ལྷོ་བྱེན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོང་རོ། གསུམ་པ་བྱུབ་
 སྟེ། མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་པ་ལ་འོད་གསལ་མཐར་སྲུག་འཆར་དགོས། དེ་ལ་ཨ་ཉི་གི་
 དེས་དོན་སྟོག་ཐུར་གཉིས་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྟེ་དགོས། དེ་ལ་སྟོང་ཁའི་ཅེ་མདུད་
 རྫོགས་པར་འགོལ་དགོས། དེ་ལ་དེ་འགོལ་བྱེད་དོར་བརྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།
 “ཨ་ཉི་དང་བྲལ་སྐྱེས་བྱ་ནི། ཅེ་བ་ཆད་པའི་ཤིང་བཞིན་ལོ།”² ཞེས་དང་། “ཨ་ནི་སྟོག་
 གི་རྒྱང་དུ་བཤད། དེ་བཞིན་ཐུར་སེལ་ཉི་དུ་བརྗོད། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ལྷོང་བ་ནི། དེ་
 བེ་ཨ་ཉི་ཞེས་བྱར་བྲགས།”³ ཞེས་གསུངས་སོ།

1 རྩི་བཀའ། རྒྱང་འབྲམ། ཅེ་བཤད་རྒྱང་རྫོང་མེད་ལ། ཤེའུ་བྱུག་པ། འོག་གཡངས་མཉམ་ལས་ལྷོང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོང་གི་པད་སྐྱབས་ནས་
 མཁའ་ལ། ཡི་ཤེས་རྫོང་མེད་ཏུ་བཞུགས། ལྷོང་དང་འོག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། འོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱང་ཆེན་གནས། དེ་ཡང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་
 ཡི། དབྱས་སྐྱེ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགོས། དེ་ཡིས་མཆོག་དང་བཅོམ་བྱས་པས། ལྷོང་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད། དེས་བཅོམ་སྐྱར་ཡང་རྣམ་
 ཐུང་རྒྱ། འོག་དང་ཐུར་སེལ་བྱེན་རྒྱ་དང་། ལྷོང་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད། ཅེ་མོ་ལྷ་ལས་རྒྱ་བ་དེ། ཅེ་ལྷ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན། རྒྱས་
 དང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང་། ལྷོས་དང་བཏུང་དང་མཛའ་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཅེ་ལྷ་ལེས་བྱ། རྫོང་མེད་འོག་ཏུ་གསལ་བར་ལྷོག། ལྷོང་གི་སྟོག་གི་
 དབྱས་ན་ཡང་། རྫོང་མེད་ལྷོ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་འགོ། འོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱང་ཆེན་པོ། ལྷོ་བ་མདུད་པ་དང་བྲལ་བས། བཅོམ་ནས་ཡུང་ནི་རྣམ་
 ཐུང་རྒྱ། ཅེ་མོ་རྣམས་ལ་ཅེ་ལྷ་ནི། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང་། བསྟེན་བཀུར་སྟོག་ཤལ་མཆོན་པ་སྟེ། ཅེ་ནི་ལྷ་ཡི་མིང་ཡིན་ལོ། ཅེ་ནི་ལྷ་ལས་
 རྒྱ་བའི་རྒྱང་། ལྷོ་དང་ཏུས་སྐལ་ཅངས་པ་དང་། ལྷོ་བྱེན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།” ཞེས་སོ།

2 རྩི་བཀའ། རྒྱང་འབྲམ། ཅེ་བཤད་རྒྱང་རྫོང་མེད་ལ། ཤེའུ་ཞེ་བརྒྱད་པ། འོག་གཡངས་མཉམ་ལས་ལྷོང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨ་ཉི་དང་བྲལ་སྐྱེས་
 བྱ་ནི། ཅེ་བ་ཆད་པའི་ཤིང་བཞིན་ལོ།” ཞེས་སོ།

3 རྩི་བཀའ། རྒྱང་འབྲམ། ཅེ་བཤད་རྒྱང་རྫོང་མེད་ལ། ཤེའུ་བཞི་བརྒྱད་པ། འོག་གཡངས་མཉམ་ལས་ལྷོང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨ་ནི་སྟོག་གི་
 བྱ་ནི། ཅེ་བ་ཆད་པའི་ཤིང་བཞིན་ལོ།” ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(སྒྲིབ་གཤིལ་ཅ་མཁུང་འཕྲོལ་བ་དེ་ཅ་མཁུང་འཕྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི། རོག་མར་
 ཡི་གེ་གསུམ་བུ་དགོས་པས་ཨོ་བུ་བ་ལ་བྲང་དེས་གཉིས་ལས། བྲང་དོན་ནི་ཨོ་ལ་ཨ་
 ཟུ་མ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཟུ་ཨ་ལ་བྱིན་པས་ཨོ་དང་། དེ་ལ་མ་ཡིག་ཐེག་ལེར་བྱིན་
 པས་ཨོ་མོ། དེས་དོན་གྱི་ཨས་སློག་འཛིན་དང་། ཟུས་བྱིན་རྒྱ་དང་། མས་བྲང་སེམས་
 དཀར་པོ་མཚོན་ཞིང་། མཚོན་དོན་དེ་ལྟ་བུ་བྲན་པའི་སློ་ནས་སྐྱེ་བོར་ཨོ་ཡིག་བཀོད་དེ་
 བསྐྱེམས་པས་སློག་འཛིན་བྱིན་རྒྱ་བྲང་སེམས་དཀར་པོ་གསུམ་སྐྱེ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་དབུས་རྒྱ་འྲིར་ཐེམ་པ་ལས། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཨ་བུ་བ་ལ་བྲང་དེས་གཉིས་ལས་བྲང་དོན་ནི། ཨ་
 བྲང་བུ་གཉིས་དང་། ས་སློག་མེད་གཅིག་དེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཨ་བྱི་མ་དབྱི་སྟེ་སྟེ་མ་
 ལ་བཅུག་གི །¹ས་སློག་མེད་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྒྱབ་པས་ལྷུང་ལོ། དེས་དོན་ནི། ཨ་
 གཉིས་ཀྱིས་སློག་འཛིན་དང་། བྱིན་རྒྱ་གཉིས་དང་། སས་བྲང་སེམས་མཚོན་ཞིང་། མཚོན་
 དོན་དེ་ལྟ་བུ་བྲན་པའི་སློ་ནས་མཐོན་པར་ལྷུང་ཡིག་བཀོད་དེ་བསྐྱེམས་པས། སློག་འཛིན་
 བྱིན་རྒྱ་བྲང་སེམས་གསུམ་མཐོན་པ་ལོངས་སློང་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གྱི་རྒྱ་འྲིར་ཐེམ་པ་
 ལས། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་རོ། །གསུམ་པ་
 རྒྱ་བུ་བ་ལ་བྲང་དེས་གཉིས་ལས། བྲང་དོན་ནི། ཉ་ཟུ་མ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཟུ་ཉ་ལ་
 བྱིན་པས་རྒྱ་དང་།² དེ་ལ་མ་ཡིག་ཐེག་ལེར་བྱིན་པས་རྒྱ་མོ། དེས་དོན་ནི། ཟུས་བྱིན་དུ་
 རྒྱ་དང་། ཉས་བྲང་སེམས་དང་མས་སློག་འཛིན་མཚོན་ཞིང་། མཚོན་དོན་དེ་ལྟ་བུ་བྲན་པའི་
 སློ་ནས་སྐྱེང་གར་རྒྱ་ཡིག་བཀོད་དེ། བསྐྱེམས་པས་བྱིན་རྒྱ་བྲང་སེམས་སློག་འཛིན་གསུམ་
 སྐྱེང་གའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གྱི་རྒྱ་འྲིར་བསྐྱེས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་འོད་གསལ་ལྷན་

¹ རྒྱ་དུ་བཤད། དེ་བཞིན་སྐྱེང་སེམས་ཉི་དུ་བཟོད། དེ་གཉིས་གཅིག་སྐྱེང་འཁོར་བསྟེ། དེས་ན་ཨ་ཉི་ཞེས་པར་གྲགས། ། ཞེས་སོ། །
² བཅུག་སྟེ་ཡིན་ནམ་སྟེ།
³ རྒྱ་དང་། རྫོགས་དཔར་ལ།

ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ཡིན་ལོ།། རྫོང་རྗེ་འཕྲེང་བར། དེས་དོན་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མཐར། “རྫོང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡིག་དོན་དང་།། གནས་གྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་
 ལགས་ན།། འདི་རྣམས་དབྱས་ན་བདག་པོ་གང་།། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་གཙོ་བོས་གསུངས།།”¹
 ཞེས་རྫོང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དེས་དོན་དང་། དེ་ཡང་རྩ་འཁོར་གསུམ་
 གྱི་གནས་སུ་བསྐྱེད་བ་རྟོགས་ལགས་ན། འདི་གསུམ་གྱི་ནང་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བདག་པོའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་སོ།། དེའི་ལན་དུ། “ཐུགས་གྱི་ས་བོན་བདག་པོ་སྟེ། ཀུན་གྱི་ནང་
 ན་རྣམ་རྟོག་མེད།། གང་ཕྱིར་གཙོ་བོ་གཞན་རྣམས་ནི།། འགྲིབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པར་
 བྱེད།།”² ཅེས་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐུགས་གྱི་ས་བོན་རྩྭ་ཡིག་གི་དེས་དོན་རྒྱང་གསུམ་
 པོ་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་དབྱས་སུ་བསྐྱེད་བ་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཚན་
 གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་བ་སྟེ་གཙོ་བོའི་མཚན་གྱི་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལས་གཞན་པ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱང་རྣམས་
 འགྲིབ་པ་³དང་། འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ན་གཙོ་བོ་སྟོང་
 གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་དེས་གཞན་མཐིན་པ་དང་སྟེ་པོའི་རྩ་མདུད་འགྲིབ་པ་⁴དང་འཕྲོག་པ་
 སྟེ་འཕྲོལ་བར་བྱེད་ཅེས་སྐྱུར་རོ།། དེ་ནས། “གསུམ་པ་རྣམ་འབྲུང་བ་ཡི་རྟོག་། རྣམ་རྟོག་
 མེད་པ་མད་བྱུང་ཆེ།། ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་ན།། སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་པའོ།།”⁵
 ཞེས་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ན་རྒྱང་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ་

1 སྟེ་བཀའ། ལྷ་འབྲུམ། ཅ བཤད་ལྷ་རྫོང་ལྟེང་ག། ལེ་ལྟེང་གཉིས་པ། འོག་གངས་པ་ལྟེང་ལེ་ལྟེང་ལས་བྱུང་བ་ལྟེང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫོང་རྗེ་གསུམ་གྱི་
 ཐུགས་དོན་དང་།། གནས་གྱི་དབྱེ་བ་འཆར་ལགས་ན།། འདི་རྣམས་དབྱས་ན་བདག་པོ་གང་།། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་གཙོ་བོས་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།
 2 སྟེ་བཀའ། ལྷ་འབྲུམ། ཅ བཤད་ལྷ་རྫོང་ལྟེང་ག། ལེ་ལྟེང་གཉིས་པ། འོག་གངས་པ་ལྟེང་ལེ་ལྟེང་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྩི་མ་གཉིས་
 ལྟེང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཕྱིར་གཙོ་བོས་གཞན་རྣམས་ནི།། སྐྱིབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པ་དང་།།” ཞེས་སོ།།
 3 འགྲིབ་པ་ ལྷ་སྟོང་དབང་མ།
 4 འགྲིབ་པ་ ལྷ་སྟོང་དབང་མ།
 5 སྟེ་བཀའ། ལྷ་འབྲུམ། ཅ བཤད་ལྷ་རྫོང་ལྟེང་ག། ལེ་ལྟེང་གཉིས་པ། འོག་གངས་པ་ལྟེང་ལེ་ལྟེང་ལས་བྱུང་བ་ལྟེང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསུམ་པ་རྣམ་
 འབྲུང་བ་ཡིས་རྟོགས།། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་མད་བྱུང་ཆེ།། ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་ན།། སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

སྤྱིང་གའི་མི་འིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་མ་དུང་ཆེ་སྟེ་སྟོན་
 རྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམ་འཕྲོར་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཅིང་། ཅ་མདུད་གཞན་གཉིས་སྟོན་
 བའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་བསྐྱུས་པ་ལ་དེ་ཅུ་གི་རུས་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། སྤར་ཐུགས་ཀྱི་ས་
 བོན་བདག་པོར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྟོག་ཚེལ་བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་སྤོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིང་གར་མི་
 འིགས་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཉམས་སྤོང་གི་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། རྫོང་བརྒྱས་བྱས་
 པས་ཉམས་སྤོང་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱིང་གར་མི་འིགས་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཉམས་སྤོང་
 གི་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ)འི། སྟོག་ཚེལ་འོག་མ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ལ་མ་བསྟོས་པར་སྐྱགས་ཐིག་
 བསྐྱོམ་པ་ལས་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གང་ཡང་སྤྱིང་གའི་མི་འིགས་པ་ལ་ཐེམ་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་ཐེམ་པ་ལ་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་སྟོང་པོར་སོང་བ་དགོས། སྐབས་དེར་དེ་སྟོང་
 པོར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིང་གར་སྐྱགས་ཐིག་བསྐྱོམས་པས་མི་འིགས་པའི་ཐིག་
 ལེ་གནས་པའི་སྤྱིང་གི་ཅ་མདུད་ཀྱི་པོང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། འོག་གི་ཅ་མདུད་ཀྱི་འོག་གི་རྒྱ་རྒྱུར་
 བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པར་བྱེད་རུས་འཛིང་། ཐེམ་པ་ན་སྤྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ལྟར་འཆར་
 བར་ཞལ་ལུང་། ཀུ་ཀུ་རི་བ། སྟོན་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འོ།།

གཉིས་པ་(རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་ཉམས་སྤོང་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྫོང་བརྒྱས་བྱས་
 པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་སྤོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་²རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུར་ཐེམ་པར་བྱེད་
 ཚུལ་དང་། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྟོར་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་
 སྤོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ)འི། རྣམ་འཕྲོར་པས་རྫོང་བརྒྱས་རྒྱ་བ་དུག་བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ། ཉིན་ཞག་
 གཅིག་ལ་རྒྱུད་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བའི་ཉིན་མཚན་སོ་སོའི་ཐོབ་སྐྱལ་གང་ཡོད་

1 མ་དཔེར་དམིག་རྒྱ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དབུས་སུ་རིམ་ལྡ་གསལ་སྟོན་དང་བསྟུན་ནས་བཅོས།
 2 མ་དཔེར་ཀྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་དབུས་སུ་རིམ་ལྡ་གསལ་སྟོན་ལོགས་དང་བསྟུན་ནས་བཅོས།

ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཆ་སྟོམས་པར་བྱེད། ལྷ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་ཐུན་
 ཚོད་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱང་དུ་ཆ་སྟོམས་པར་བྱེད། ལྷ་བ་གསུམ་པ་ལ་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་
 འཁོར་རྣམས་གསལ་པོར་མཐོང་བར་བྱེད། ལྷ་བ་བཞི་པ་ལ་ཅ་འཁོར་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་བའི་
 རྒྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་མཐོང་བར་བྱེད། ལྷ་བ་ལྔ་པ་ལ་རྒྱང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
 རྟོག་པར་ཚོམ། ལྷ་བ་དུག་པ་ལ་རྒྱང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་
 ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་འགོལ། འདི་ནི་ཐིག་པ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
 བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་(རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུར་ཐིམ་པར་བྱེད་ཚུལ་)ལོ། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་¹དང་པོར་རྒྱང་
 འབྲུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་མོས་ནས་བྱེད་ཡང་། མཐར་
 མོས་སློ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱང་འབྲུང་འཇུག་གནས་པ་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་
 སུ་གཤགས་པ་ལ་ཡིད་འབྲུང་བའི་ཉམས་ཐག་པོ་སླེ་ཞིང་། དེས་རྒྱང་སྐགས་བ་དང་དུ་རྣང་
 བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིམ་བ་དང་པོར་སྤྱི་རྣམ་འགྱོར་
 བསྐྱོམས་པ་བཞིན་ལོ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་ནས་རྒྱང་འབྲུང་
 འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་བརྒྱས་པ་བྱས་པས། མཚམས་ཤིག་ན་རྒྱང་སེམས་འཇུག་པ་
 གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དངོས་གནས་ལ་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུའི་ལམ་ནས་འབྲུང་འཇུག་བྱེད་དོ།
 གསལ་ཏེ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་²རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུར་འཇུད་པ་དང་ཅ་མདུད་འགོལ་བ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཡང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུར་ཐིམ་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱང་གྱི་ནང་དུ་འགོ་བ་མི་འགོག་
 བར་རང་སོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་རྒྱང་ནང་དུ་ཁ་སློང་བྱས་ཏེ་བརྒྱང་ནས་འབྲུང་འཇུག་
 འགོག་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན་སློན་མེད་དེ། སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་རྒྱང་འཇུག་གནས་

1 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་དུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

ལྷང་གསུམ་ཚད་མཉམ་¹པའི་དོར་བཞུས་བྱས་པས་གོམས་པ་ན་རང་ལྷགས་ཀྱིས་གནས་
 བ་ཞིག་འོང་ལ། དེ་ཡང་གནས་པ་ལུན་རེ་རིང་དང་ལྷང་འཇུག་གཉིས་ལུན་རེ་ཟུང་དུ་སོང་
 རྟེ་མཐར་གནས་པ་འབའ་ཞིག་དང་། གནས་རྗེས་སུ་ཐེམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷང་
 སློབ་ལས། “བད་ཡི་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།” རང་བཞིན་བཞུས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།
 མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཚོག་འདི་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་
 གཅིག་གྱུར་པ། འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད།”² ཅེས་དང་། དོ་རྗེ་འཕྲོང་བ་ལས། “དབང་
 པོ་ཡི་ནི་སྐོ་དགུ་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀུན་བསྐྱེམས་པའི། རྩོུ་བཞུས་པ་ནི་མཚུངས་མེད་
 བྱ།”³ ཞལ་ལྷང་ལས་ཀྱང་། “དེ་ལས་རྩོུ་གིས་དབྱུང་བ་དང་། ལྷོ་ཀྱིས་སྤྱད་དང་ཨ་ཡིས་
 གནས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཉིད་རབ་བཟུང་བས། འཇུག་དང་གནས་དང་ལྷང་བ་ལས། རྒྱལ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་རྙེད་འགྱུར་བའི། སོམ་ཉི་ཡིད་གཉིས་མ་བྱེད་ཅིག །”⁴ ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་
 སོ།། འོ་ན་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོར་བཞུས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་འྲུུར་ཐེམ་པ་རི་རྩུར་བྱེད་སྟམ་ན། དེ་
 གོམས་པས་རྒྱང་རྒྱ་འྲུུར་འཇུད་པ་དང་། ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་དོར་བཞུས་
 དང་འབྲེལ། དེའི་ཚེ་རྒྱང་གི་རང་གནས་རྙེད་ནས་དེར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཉེ་དཔེར་ན་འཆི་
 དུས་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དོར་བཞུས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སློར་ཚུལ་)ནི། དོར་བཞུས་ཀྱིས་རྒྱང་དགུ་མར་ལྷགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་བྱས་མོད། འདིས་གཏུམ་མོ་བསྐྱལ་ཉེ་བྱང་སེམས་ལྷུ་བར་བྱེད་

1 ཚད་མཉམ་ རྫོ་སྤྱང་དབང་མ།
 2 རྗེ་བཀའ། རྒྱང་འབྲེལ། ཅ དམོངས་པ་ལྷང་སྟོན། ཤེུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་༡༩༦༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་སྡེ་མ་རྩུང་མི་འབྲས། ‘བད་
 ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།’ ཞེས་སོ།།
 3 རྗེ་བཀའ། རྒྱང་འབྲེལ། ཅ དམོངས་རྒྱང་དོ་རྗེ་སྤྱང་བ། ཤེུ་ཉིད་གཉིས་པ། སོག་གངས་༡༩༦༡ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འབྲས། “དབང་པོ་ཡི་ནི་སྐོ་
 དགུ་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀུན་རྫོགས་པ། རྩོུ་བཞུས་པ་ནི་མཚུངས་པ་མེད།” ཅེས་སོ།།
 4 རྗེ་བསྟན། རྒྱང་འབྲེལ། དེ སངས་རྒྱས་དབའ་ཡེ་ཤེས། འཇུག་དབའ་ཞལ་ལྷང་། སོག་གངས་༡༠བ 3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འབྲས། “དེ་ལ་རྩོུ་
 གིས་སྤྱད་དང་། ལྷོ་ཀྱིས་སྤྱད་དང་ཨ་ཡིས་གནས། དེ་ལ་དེ་ཉིད་རབ་བཟུང་བས། འཇུག་དང་གནས་དང་ལྷང་བ་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 རྙེད་འགྱུར་བ། སོམ་ཉི་ཡིད་གཉིས་མ་བྱེད་ཅིག །” ཅེས་སོ།།

དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་དེ་ལྷ་བའི་བདེ་བས་སྣོང་པ་དེས་བའི་བདེ་སྣོང་སྣོང་བ་ལ་མི་འཐད་
 ལ། བྱེད་བ་ན་དེའི་ཚུལ་རི་སྣུང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྩོམ་ཞེ་འབྲེང་བ་ལས། “གང་སྲིད་མཁའ་འགྲོ་
 རྣམས་སྤྱད་པ།། དེ་སྲིད་སྤྱད་པའི་མཁའ་འགྲོར་བརྗོད།། ལྷེ་བའི་དབུས་ན་རྟག་བཞུགས་
 པ།། ཉི་མ་སྣོང་དང་མཚུངས་པའི་འོད།། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མེ་འབྱུང་བས།། ཀུན་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད།།”¹ ཅེས་བྱེད་ལས་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྲེག་ཅིང་མཁའ་
 འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་འོ་མོ་བདག་མེད་མ་དང་པག་མོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྐྱེད་
 པའི་གཏུམ་མོའི་འོ་མོ་དེ་བསྟན། འོ་ན་གཏུམ་མོ་དེ་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་
 ཉིད་ལས། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བརྟེན། ཡི་གེ་རྒྱ་གིས་བསྐྱེད་ནས་ནི། མེ་ཡི་འཁོར་
 འོ་རབ་སད་བྱེད།།”² ཅེས་རྩོམ་བཞུགས་ཀྱིས་³གཏུམ་མོ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་བར་
 གསུངས། རྩོམ་བཞུགས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རླུང་གཡོས་དགོས་ན། རླུང་རི་
 འདྲ་ཞིག་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞལ་ལྷུང་ལས། “སྣོམ་བརྩོན་གཞུ་
 དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས།། སྐྱེས་མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བས།། ཞལས་བཞུས་ནས་ནི།”⁴
 ཞེས་སྐྱེད་སེལ་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྐྱེད་⁵བར་གསུངས། སྐྱེད་སེལ་གཡོས་པས་གཏུམ་
 མོ་སྐྱེད་བ་དེ་ཡང་ཐབས་གང་གིས་བྱེད་ན། སི་བྱུ་ཏེ་ལས། “ཐབ་ཁྱང་ལྷེ་བའི་དབྱིལ་
 འཁོར་དུ། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས།། ཚངས་པའི་མེ་ཉི་སྐྱེས་མདོར་འབར།།”⁶

1 ལྷེ་བའི་ལྷན་པོ་གྲུབ་པའི་ཉེ་དུས་འཛིན་བཤམས་པ། ལེ་བཟང་ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྟེ། “གང་སྲིད་མཁའ་འགྲོ་མས་
 བསྐྱེད་པ།། དེ་སྲིད་སྤྱད་པའི་མཁའ་འགྲོར་བརྗོད།། ལྷེ་བའི་དབུས་ན་རྟག་བཞུགས་པ།། ཉི་མ་སྣོང་དང་མཚུངས་པའི་འོད།། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མེ་
 འབྱུང་བ།། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།
 2 ལྷེ་བའི་ལྷན་པོ་གྲུབ་པའི་ཉེ་དུས་འཛིན་བཤམས་པ། ལེ་བཟང་ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་
 རྟེན། ཡི་གེ་རྒྱ་གིས་བསྐྱེད་ནས་ནི། མེ་ཡི་འཁོར་འོ་སད་བརྟེན།།” ཅེས་སོ།།
 3 མ་དཔེར་ཀྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སྐྱེ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྣོན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 4 ལྷེ་བསྐྱེད་ལྷན་པོ་གྲུབ་པའི་ཉེ་དུས་འཛིན་བཤམས་པ། ལེ་བཟང་ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྟེ། “སྣོམ་བརྩོན་
 གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས།། སྐྱེས་མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་སྐྱེད་ནས།། ཞལས་བཞུས་ནས་ནི།” ཞེས་སོ།།
 5 ལྷེ་བསྐྱེད་ལྷན་པོ་གྲུབ་པའི་ཉེ་དུས་འཛིན་བཤམས་པ། ལེ་བཟང་ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྟེ།
 6 ལྷེ་བའི་ལྷན་པོ་གྲུབ་པའི་ཉེ་དུས་འཛིན་བཤམས་པ། ལེ་བཟང་ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྟེ། “ཐབ་ཁྱང་ལྷེ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་དུ།།

ཞེས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དབང་ལོ་གཉིས་སྟོར་བའི་བྲེད་ལས་ཀྱིས་ཐུང་སེལ་གཡོས་ནས་གཏུམ་མོ་སྟོར་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དོར་བརྒྱས་ཡིན་ལོ། ། ཐུང་སེལ་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྟོར་བ་དེ་ཅ་རོ་རྒྱུད་དཔུ་མ་གསུམ་གང་གི་ནང་ནས་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྟོར་ཞེ་ན། རོ་རྗེ་འབྲེང་བར། “གཡོན་པ་བྲུང་ཚུབ་རྒྱ་བ་འབབ། གཡས་པ་ཞུག་དང་ཉི་མ་འབབ། །ཤེས་བྱ་དཔུས་སུ་རྒྱུད་རྒྱ་བ། མེ་སད་བྲེད་བར་ཤེས་བར་བྲ།”¹ ཞེས་ཐུང་སེལ་ཅ་དཔུ་མའི་ནང་ནས་བརྒྱས་²པས་གཏུམ་མོ་སྟོར་བར་གསུངས། འོ་ན་འོག་སྟོ་ཐུང་སེལ་ལ་དོར་བརྒྱས་བྲེད་བ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། ལུག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། “འཇུག་པ་དང་ནི་འབྲེད་བ་ཡིས། རྒྱུད་གི་མེ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད།”³ ཅེས་དང་། རོ་བོའི་ཚོས་སྟུ་ལས།⁴ “འབྲེད་དང་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་ཡིས། དག་མོ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྲ།”⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་ཐུང་སེལ་དཔུ་མའི་ནང་དུ་བརྒྱུག་གཏུམ་མོ་སྟོར་ཉེ་སྤྱི་བའི་བྲུང་སེམས་བཞུ་བ་བབས་པ་ལས་དགའ་བཞི་རིམ་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་

ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པ་ཡི། ཚངས་པའི་མེ་ནི་སུམ་མདོར་གནས། ། ཞེས་སོ།

1 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེམ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་བྲེད་པ། ལེའུ་སུམ་ཚུ་བ། འོག་བྲངས་3-237 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔུས་ནི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཡིས་ནི། མེ་སད་བྲེད་བར་ཤེས་བར་བྲ།” ཞེས་སོ།

2 མ་དབེར་རྒྱུས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔུས་སུ་རིམ་རྒྱ་གསལ་སྟོན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

3 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེམ། 5 ལུག་ཆེན་ཐེག་ལེ། ལེའུ་བརྒྱ་དུག་འོག་བྲངས་246 3 ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “འཇུག་པ་དང་ནི་འབྲེད་བ་ཡིས། རྒྱུད་གིས་མེ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད།” ཅེས་སོ།

4 མ་དབེ་གཉིས་ཀའི་ནང་ཚོས་སྟུ་ཞེས་པ་ཡིག་ཅོར་ཡིན་པ་མངོན། དེ་ཡང་རིམ་རྒྱ་གསལ་སྟོན་དུ་རོ་བོའི་ཚོས་ཀྱི་སྟུ་ཞེས་དང་། དུར་ལྷ་ཐའི་བདེ་མཚོག་བསྟོད་ཆེན་གྱི་རང་འབྲེལ་དུ་“དབལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤའི་དོ་རྗེའི་སྟུ་ཞེས་གསལ་ཡང་བསྐྱེད་འཇུར་དཔེ་བསྟར་མ། རྒྱུད་འབྲེལ། རྟེན་གསལ་བཅས་

5 ཞ ར་དོ་བོ་རྗེ་མེ་མཚན་པའི་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་དོན་གྱི་སྟུ་ཞེས་པ་ཞིག་དང་། སྟོན་པའི་སྟུ་ཞེས་པ་གཉིས་ལས་མ་རྟེན། དེ་གཉིས་ཀའི་ནང་གོང་གི་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་བྲངས་པའི་ལུང་ཆོག་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་ལུག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་ལྟེ་གསལ་བཅས་གསུམ་པའི་ནང་རོ་བོས་མཚན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྟུ་ཞེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལྷ་བའི་སྟུ། དོ་རྗེ་གདན་གྱི་དོ་རྗེའི་སྟུ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟུ་ཞེས་སྟུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟུའི་ནང་ལུང་གི་ཆོག་སྟོང་རྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་དུ་གསལ་བ་གསལ་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་རོ།

6 ལུག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་། ལྟེ་གསལ་བཅས། 3 རྒྱ་རོ་བོ་རྗེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟུ། དཔལ་སྟུངས་དཔེ་རྟེན། འོག་བྲངས་267 ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “འབྲེད་དང་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་ཡིས། དག་མོ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྲ།” ཞེས་གསལ།

སྤྱད་པའི་སློབ་པ་ཞི་ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེད། “དེ་
ཡི་མེ་འབར་ཡང་དག་གིས།། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་བཞུ་བར་འགྱུར།། བཞུ་བའི་ཅ་ནི་ཐམས་
ཅད་ལས།། མཚོག་གི་བདུད་ཅི་འཇག་པའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་འཛིན་ལ་སློབ་པ་ལ་ལྟ། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སེམས་དེའི་རང་རྒྱལ་གསུང་རབ་ལས་
གསུངས་པའི་རྒྱལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་མེད་ཀྱི་
རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། རྒྱུ་གྱི་དོན་སྤང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤའ་བ། དེ་རི་བཞིན་དུ་
ཤེས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན)ནི། ལྷིང་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་གནས་
པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་དག་དབེན་གྱི་རྩོ་རྩེའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལོ་ལས་པ། སངས་
རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས། “རིགས་ཀྱི་བྱ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་གི་སེམས་
ལ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །”²ཅེས་པ་དང་། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། “བྱང་རྒྱལ་ནི་རང་
གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ།།”³ ཞེས་དང་། ལྷེ་སྟོང་
གསུམ་པའི་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། “གཅིག་ཕྱུ་འགྲོ་ཞིང་རིང་དུ་རྒྱ།། ལུས་མེད་དབང་པོའི་ཕྱག་
ན་གནས།། གཏུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད།། བདུད་ཀྱི་འཚིང་བ་ལས་སྐྱོལ་
འགྱུར།།”⁴ ཞེས་གསུངས། ལུང་དེ་གསུམ་ཀྱིས་ནི། ལྷན་དང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་

1 ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 1 ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ། ལེའུ་བཞུ་བྱུག་ཤོག་གྲངས་ 2453
2 ལྷེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། 9 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ། བམ་པོ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ 352 ལས་བྱང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིགས་ཀྱི་བྱ་རང་གི་སེམས་ལ་
རྟོག་ཅིང་མཉམ་པར་ཞོག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྣམས་འདི་ཅི་དག་རྫོས་ཤིང་བསྐྱེད་པར་བྱིས་ཤིག །”ཅེས་སོ།།
3 ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 8 རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་ 74 334 ལས་བྱང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་སེམས་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
4 ལྷེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། 8 ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཤོག་གྲངས་ 343 34 ལས་བྱང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཕྱག་ན་གནས།།
གཅིག་ཕྱུ་རྒྱུ་ཞིང་རིང་དུ་འགྲོ།། གཏུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བེ།། ལྷན་ཟེ་ཡིན་པར་ངས་གསུངས་སོ།།” ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་བྲངས་པའི་

གིས་སེམས་དབེན་གྱི་ཚོས་ཅན་སེམས་ཅམ་ལ་དམིགས་གྱི་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་མ་
 དམིགས་ཏེ། དེ་དམིགས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཞེས་
 འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ལོ།། རང་ལུགས་ནི། སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་
 གྱི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དབེན་
 གྱིས་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་དོན་སྲིད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སེམས་གྱི་
 ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་ལོ།།

གཉིས་པ་(སེམས་དེའི་རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་)ནི། སྲོད་བསྐྱུས་སུ་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པའི་མདོ་དང་། བཟང་སྦྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་
 ལུང་དང་། རྒྱད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཚིག་ཅེས་པའི་ལུང་རྣམས་དངས་ནས་སེམས་གྱི་
 རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་འབྲུང་བར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི།
 སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མེད་
 ཀྱི་རྒྱད་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་
 བདེ་བས་སྦོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྦོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཀུས་ལ། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་འབད་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོགས་མི་
 ཀུས་པའི་སྲིད།

བཞི་པ་(རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་བཞི། སྣང་བ་གསུམ་བཤད་པ། རང་
 བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ། སྲི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
 སྐྱེས་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་བདེ་སྦོང་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་གསུམ་
 བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང་། སྣང་བ་གསུམ་

ལུང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་སུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཁྱད་སྐྱེས་སུ་བྱས།

སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།
པར་སྤྱོད་ཐེག་པ་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་
པའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

དང་པོ་(པར་སྤྱོད་ཐེག་པ་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྤྱོད་པས་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་
དང་། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་མ་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དང་།
གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་དང་། ཞེ་སྣང་དང་འདོད་ཆགས་
དང་གཉི་ལྷན་གསུམ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གསུངས།
དེ་ཡང་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ཐབས་ཤེས་
འདྲེས་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྣང་བ་དེ་བདེ་སྣང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྣང་བའི་སློབ་ཤེས་
ཆེ་ལ། མཆེད་པ་དེ་ལས་སློབ་ཅིང་། ཉེར་ཐོབ་དེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།
སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་སྲ་མ་ཁ་ཅིག །གཞུང་གཞན་དུ་སེམས་ཀུན་གཞི་དང་། ཡིད་ཉོན་ཡིད་དང་།
རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཤེས་དུག་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྣང་བ་འཇུག་ཤེས་དང་། མཆེད་
པ་ཉོན་ཡིད་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀུན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་ཉོན་
ཡིད་གཉིས་སོ་སྐྱེས་མངོན་འགྱུར་དུ་ངེས་མི་བྱས་པ་བཞིན་དུ་མཆེད་ཐོབ་གཉིས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་དང་། མཆེད་ཐོབ་དམིགས་
རྣམ་ཤེས་དུ་མི་མཐུན་པ་དང་། མཆེད་ཐོབ་གཉིས་སློབ་ཚོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱུང་དགོས་
པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ།། རང་ལུགས་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཅ་བར་གྱུར་པས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ངོས་འཛིན་
བཞེད་ནས། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་
ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འོད་གསལ་

བ་ལས་བྱུང་བའོ། དེ་ཉིད་ནི་སེམས་དང་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ཙུ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ།¹ ཞེས་
 གསུངས། ལྷང་བ་གསུམ་ག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་
 གཉིས་ཀ་ལའང་འབྲ་བས། ལྷང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀའི་
 མིང་ཐོབ་ལ། དེ་གསུམ་དང་ལྷང་བ་གསུམ་སོ་སོར་སྐྱུར་བ་ནི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་
 ལྷ་ཕྱི་བར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག །སྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསགས་པས་
 ར་སེམས་དང་། རྟེན་དུ་གྱུར་བས་ན་ཡིད་དང་། བརྟན་པར་གྱུར་བས་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷང་བ་དེ་ནི་ལྷང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་ཆང་བས་དེའི་སློབ་ནས་
 དེ་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་མི་རུས་སོ། ། ལྷང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཞན་
 དབང་ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱུངས་
 ཆད་དུ་སྐྱང་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
 བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འབྱུང་། ཡོངས་གྲུབ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀ་ལྷོག་
 བ་བཞིན་² དུ་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་དང་སོ་སྐྱང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆེད་པ་འབྱུང་བ་
 དང་། ཉེར་ཐོབ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྐྱང་མཆེད་གཉིས་ལོག་པའི་ཚོས་མཐུན་ཡོད་པས་
 མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། ལྷང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྐྱང་འདོད་ཆགས་
 གཉི་ལྷག་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི། བདེ་བ་རྒྱུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བར་མ་
 འཇུག་པའི་སློབ་ནས་ཡིན། ཡང་སྟོང་སྟོགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ལྷང་སྟོགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ལྷང་
 སྟོང་ཆ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་གོང་བཞིན་ནོ། ། ལྷང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་གདགས་བྱའི་མིང་རྣམས་པར་སྤྱིན་ཐེག་པ་བ་

1 ལྷ་བཟུང། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་ལྷུང་དེ་ག། ལྷོད་བསྐྱུས། ལེའུ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་༡༦༡༧
 2 ལྷོག་པ་བ་བཞིན་ ལོ་མེད་དཔར་ལ།

དང་སྤྱོད་མོང་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་སྤྱོད་མོང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། བར་སྤྱོད་ཐེག་པར་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། བར་སྤྱོད་ཐེག་པར་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཤད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(རྫོང་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ཀྱི། སྤྱང་བ་དང་།
མཆེད་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། འིན་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་དང་།
སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་རིག་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བར་མ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་སྤྱོད་བསྤུས་
ལས་། “ཨི་ཞེས་པ་དག་གི་སློལ་བརྟེན་པའི་ས་ཐོན་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་
རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྫོགས་
པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་རྩི་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་།
བསྐྱེད་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ། གཡོན་པའི་མིང་ངམ་མཚན་མོའི་མིང་དང་། འཇམ་
པོའི་དངོས་པོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བའོ།”¹ ཞེས་དང་། “ལྷོ་ཞེས་པ་
དག་གི་སློལ་བརྟེན་པའི་ས་ཐོན་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་
ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྫོང་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བཤམ། རིན་པོ་
ཆེའམ། ཉིན་མོའམ། སྤྱིས་པའི་གཟུགས་སམ། གཡས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། རྒྱབ་པའི་རྣམ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སོ།”² ཞེས་དང་། “དག་གི་ས་

1 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་རྫོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག། སྤྱོད་བསྤུས། རེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨི་ཞེས་བྱ་བ་
དག་གི་སློལ་བརྟེན་པའི་ས་ཐོན་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་རྩི་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པ། བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ།
གཡོན་པའི་མིང་ངམ། མཚན་མོའི་མིང་དང་། འཇམ་པོའི་དངོས་པོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བའོ།” ཞེས་སོ།

2 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་རྫོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག། སྤྱོད་བསྤུས། རེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷོ་ཞེས་བྱ་བ་
དག་གི་སློལ་བརྟེན་པའི་ས་ཐོན་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྫོང་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བཤམ། རིན་པོ་ཆེའམ། ཉིན་མོའམ། སྤྱིས་པའི་

བོན་ལྷུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པའོ།།¹ ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་དང་སྐུན་མཚམས་གསུམ་དང་། བརྒྱ་དང་། རྩི་རྩི་
 དང་། རྩི་རྩི་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་དང་། ལུང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ཅིང་གསུམ་
 དང་། གཡོན་དང་གཡས་དང་དབུས་གསུམ་དང་། འཇམ་པ་དང་རྩུབ་པ་དང་འཇམ་རྩུབ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་
 བ་བཞིན་བཤའ་ན། ཀུན་རྫོག་བཞེན་པའི་རྣུང་དང་བཅས་པ་ཐེམ་ནས་རྒྱ་འོད་བཞིན་དུ་
 དུལ་གསལ་བར་སྤང་བས་ན་སྤང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོག་བཞེན་པའི་རྣུང་དང་བཅས་
 བས་སྤོང་བས་ན་སྤོང་བ་དང་། ཉི་འོད་བཞིན་དུ་དུལ་ཆེས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་སྤང་བས་ན་
 མཚེད་པ་དང་། སྤང་བ་བཞེན་པའི་རྣུང་དང་བཅས་པས་སྤོང་བས་ན་ཤིན་དུ་སྤོང་བ་དང་།
 སྤོད་ཀྱི་སྤྲུག་འབྲུག་པོས་ཁྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་ཞིང་། འོད་གསལ་དང་
 ཁད་ཉི་བར་ཐོབ་པས་ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། མཚེད་པ་བཞེན་པའི་རྣུང་དང་བཅས་པ་སྤོང་བས་
 བ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲའོ།། ཡང་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆགས་བྲལ་
 སོགས་གསུམ་དང་། བརྒྱ་སོགས་གསུམ་དང་། ལུང་མེད་སོགས་གསུམ་དང་། གཡོན་པ་
 སོགས་གསུམ་ཀྱི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤའ་བ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་
 དང་། འཇམ་རྩུབ་བར་མ་གསུམ་ཀྱིས་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་དམན་མི་དམན་
 བར་མ་གསུམ་དང་། དུལ་སྤང་རྒྱས་མི་རྒྱས་བར་མ་གསུམ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་(སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤའ་བ་)ནི། སྤོད་བསྐྱུས་ལས། “སྤང་བའི་མཚན་
 ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སྐོན་ཀྱི་དུས་
 སུ་རྣམ་མཁའ་རྗེ་མ་མེད་པ་ལ། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཁྲུབ་

གསུགས་སམ། གཡས་པ་ཞེས་བྲ་བའམ། རྩུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོག་གྱི་གསུགས་སོ།། ཞེས་སོ།།
 1 རྩི་བསྐྱེད། རྩི་འབྲེལ། ཅི་སྐོབ་དཔོན་ལྷུང་དེ་ག། སྤོད་བསྐྱུས། ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༣ ལས་བྱུང་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ངག་གི་ས་པོན་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྐོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ” ཞེས་སོ།།

བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྣོང་བ་དང་པོ་སྟེ།¹ ཞེས་དང་། “སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲབ་པ་བཞིན་དུ། འིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཇི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། དེམ་པ་གཉིས་པ་འིན་ཏུ་སྣོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།”² ཞེས་དང་། “སྣང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་སྤྲུག་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་ཁྲབ་པ། སྤྲ་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟོག་དང་ཚོལ་བ་མི་རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་མེད་³པ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་”⁴ ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། ལུགས་འདི་ལ་སྣོང་བ་བཞི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་⁵གཅིག་འིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་ཙྰ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་གཞན་བཞི་ལས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལན་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། དོས་འཛིན་འིན་ཏུ་མི་གསལ་

1 རྗེ་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་གླུ་དེ་བ། རྗེ་བསྟན་པུས། ལེའུ་བཞི་བ། ཤོག་གངས་༡༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའའི་མ་མེད་པ་ལ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བར་བྱེད་པས་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་སྣང་བ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྣོང་བ་དང་པོ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

2 རྗེ་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་གླུ་དེ་བ། རྗེ་བསྟན་པུས། ལེའུ་བཞི་བ། ཤོག་གངས་༡༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲབ་པ་བཞིན་དུ་འིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཇི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། དེམ་པ་གཉིས་པ་འིན་ཏུ་སྣོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་” ཞེས་སོ།།

3 རྒྱ་བས་མེད། རྗེ་མིང་དབང་མ།

4 རྗེ་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་གླུ་དེ་བ། རྗེ་བསྟན་པུས། ལེའུ་བཞི་བ། ཤོག་གངས་༡༡བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་སྤྲུག་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་ཁྲབ་པ་སྤྲ་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟོག་དང་ཚོལ་བ་མི་རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་མི་གཡོ་བ་” ཞེས་སོ།།

5 བབ་པ་ རྗེ་མིང་དབང་མ།

ལ། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་མ་རིག་བ་ཐུན་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ཉི་འོད་
 དང་། སེམས་རྒྱ་འོད་བཞིན་དུ་སྤང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་། ཡབ་
 སྲས་གཞན་བཞིའི་གཞུང་དུ་ཡང་ངོས་འཛིན་མི་གསལ་བས།² སྟོན་བསྟུས་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་
 འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱུང་གི་ཆར་གྱིས་སའི་རྟུལ་བར་
 སྤང་ལ་སྤང་བ་ལེགས་པར་མནན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་གྱི་དང་བུལ་བ་གཉིས་ཚོགས་
 བ་མང་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དབེར་བཟུང་ངོ་།། དེའི་
 རམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉིན་པར་འོད་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། རམ་སྟོན་ནས་སྟོན་གྱི་སྟེགས་
 འཕྲུག་པོ་མ་སངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་མཚམས་ལ་སྟེགས་པོ་འཕྲུག་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་
 སངས་པའི་འོག་དུ་རྒྱ་འོད་འར་ནས་ཐོ་རངས་ལ་མ་སྟེབ་པའི་བར་དུ་རྒྱ་འོད་གྱིས་ཁྱབ་པ་
 དང་། རྒྱ་འོད་ཀྱང་ཡལ་ཉི་འོད་གྱིས་ཀྱང་མ་སྟེབས་པའི་བར་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའི་
 རང་མདོག་རྗེ་བཞིན་དུ་མི་ཐོན་པའི་རྒྱ་གསུམ་དང་བུལ་བའི་སྐབས་ཤིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས་ཀྱི་མ་ཞི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་དཔེ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། དང་པོ་
 བེ་སྤང་བ་མཆེད་པའི་དཔེ་དང་། གཉིས་པ་བེ་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་དང་། གསུམ་པ་བེ་
 སྤང་བའི་དཔེ་ཡིན་ལོ།། སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་གསུམ་པོ་དེ་
 དང་འབྲེ་བའི་ཉམས་རེ་འཆར་བས་ནམ་མཁའ་གསུམ་པོ་དབེར་བཟུང་ངོ་།། དེ་ཡང་དང་
 པོའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། བར་མའི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བུལ་
 བའི་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཞུགས་ཅན་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་བེ་
 སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྤང་ངོར་སྤར་བ་འད་པའི་སྤང་ཚུལ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་
 གཉིས་སྤང་རགས་པ་གཞན་རྣམས་ལོག་པར་བསྟན། གསུམ་ཀ་ལ་ལུས་དང་རག་མེད་པ་

¹ སེམས་འབྱུང་ དཔར་རྟེན།
² མི་གསལ་ལ། རྒྱ་རྒྱུང་དཔར་མ།
 མི་གསལ་ལ། དཔར་རྟེན། དཔུས་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྟོན་རྟེན་བཞོད།

སྟེ། ཞེས་པས་ནི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ལྷུས་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་དང་རག་གི་
 སྤྲོ་བརྗོད་ལོག་པར་བསྟན། སྤྲོ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ནས་བཞིན་དུའི་བར་དང་། གསུམ་
 པའི་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ནས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་བར་
 གསུམ་ཀྱིས་ནི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཀྱི་སྣང་ངོར་དཀར་ལམ་དམར་ལམ་ནག་ལམ་
 གསུམ་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་དེ་བསྟན། དང་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་
 ཞེས་པས་ལྷུས་སྣང་དེ་གསལ་པོར་བྱུང་བ་དང་། བར་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཞེས་པས་
 སྤྲོ་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན། དང་པོ་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་མ་
 ལྷུས་པ་ཞེས་པས་ལྷུས་སྣང་དེ་སྤྱོད་པས་མཚན་པས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བར་བསྟན། དང་པོའི་དོན་
 དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དང་། བར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་
 ཞེས་པ་དང་། བར་པའི་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་དེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་
 བསྟན། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། ། སྤྲོ་བ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བ་
 དང་། སྤྱོད་དང་ཚོལ་བ་མི་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པ་དང་
 མི་གཡོ་བ་ནི་བྲན་པ་ཉམས་པ་སྟེ། འདྲིས་ཉེར་ཐོབ་བྲན་མེད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་ཞེས་
 པས་ཉེར་ཐོབ་བྲན་བཅས་བསྟན་པར་སེམས་སོ། ། སྟོང་བ་དེ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་དུས་སྤུ་
 རྗོགས་པར་འཆར་ལ། གཉིད་དུས་སྤུ་སྤུ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་མི་སྤྱོད་པས་ཆ་འདྲ་ཅམ་འཆར་བ་
 དང་། ལམ་དུས་སྤུ་ནི་སྟོང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་བཅུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་བར་
 འཆར་ལ། གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཚོད་ཅམ་མི་འཆར་རོ། །

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་
 སོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། མཚེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་བཤད་པ་དང་།
 ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་
 གསུམ་བཤད་པ་)ནི། དེས་སྤྲོ་ལས། “དེའི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ།།” དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་

བར་གྱ། ཆགས་བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་
 འོང་བ་དང་། ལྷ་རན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན། ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཛིགས་པ་དང་།
 འཛིགས་པ་བར་མ་ཞིན་དུ་འཛིགས། སྲིད་དང་སྲིད་པ་¹བར་མ་དང་། ཞིན་དུ་སྲིད་
 དང་ཉེར་ལེན་པ། མི་དགོ་བགེས་དང་སྐྱོམ་ཉིད་དང་། ཚོར་དང་ཚོར་བ་བར་མ་དང་།
 ཞིན་དུ་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་། རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི། སོ་སོར་རྟོག་དང་
 རོ་ཆ་ཞེས། སྲིད་རྗེ་དང་ནི་བཅེ་བ་གསུམ། རོགས་དང་བསགས་པ་ཉིད་དང་ནི། སྐག་
 རོག་ཅེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས། རང་བཞིན་སུམ་ཚུ་ཙ་གསུམ་གང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རང་རིག་སྟེ།² ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་སྟོ། དེ་ལ་རྩུང་དུ་
 འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ། ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་སྲིར་འགྲོ་བ་དང་རྩུང་
 འདུག་པའི་སྟོ་སྟེ། འདི་ཀུན་གྱི་སྲིར་སྲིར་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་བཞིད། ལྷ་རན་ནི་ཡུལ་
 ཡིད་འོང་དང་བྲལ་བས་སེམས་གདུང་བའི་སྟོ། དེ་ལ་རྩུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། ཞི་
 བ་ནི་སེམས་ཞི་བར་གནས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ནི་སེམས་གོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོའོ།
 འཛིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་དང་འཕྲད་པས་སྐྱག་པའི་སྟོའོ། དེ་ལ་རྩུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་གསུམ། སྲིད་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་ནས་ཆགས་པའི་སྟོའོ། དེ་ལ་རྩུང་དུ་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ། ཉེར་ལེན་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་ཀུན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོའོ། མི་དགོ་བ་ནི་དགོ་
 བ་ལ་ཡིད་གཉེས་བ་བའི་སྟོའོ། བགེས་པ་དང་སྐྱོམ་པ་³ནི་བས་དང་བདུང་བ་འདོད་པའི་
 སྟོའོ། ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྲུག་བཏང་སྐྱོམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་རྩུང་དུ་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། རིག་པ་པོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རིག་བྱའི་ལས་ཉེ་དེ་གསུམ་

1 སྲིད་པ་ རྫོགས་དཔར་མ།
 2 རྗེ་བསྟན་ལྷུང་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབས། རིམ་ལྗ། རིམ་པ་གཉེས་པ། སོག་གངས་༧༡ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱ་མ་རྩུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་གྱི། ཞེས་སོ།
 3 སྐྱོམས་པ་ དཔར་རྫིང་།

ལ་རྟོག་པ་གསུམ་མོ།། སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་རིགས་མི་རིགས་དཔྱད་¹པའི་སློབ།། རོ་ཚེ་ཤེས་
 པ་ནི་རང་ངམ་ཚེས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འདྲེས་པའི་སློབ།། སྤྱིང་རྗེ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སློབ།། བརྟེ་བ་ནི་དམིགས་བྱ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བ་
 དང་སྤྱུག་པ་དང་སྤྲད་པར་འདོད་པའི་སློབ།། དེ་ལ་རྒྱུང་དུ་འགྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དོགས་
 པ་ནི་ཡིད་འཕྲིགས་པས་སེམས་ངེས་པར་མི་གནས་པ། བསགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་
 སྤྱད་པའི་སློབ།། སྤྲུག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་འཁྲུག་པའི་སློབ།།

གཉིས་པ་(མཆོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། “ཆགས་དང་
 ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགའ།། དགའ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགའ།། ‘རངས་དང་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་
 དང་།།’ རོ་མཚར་དེ་བཞིན་ཚོད་པ་དང་།། ཚེས་དང་དེ་བཞིན་འཁྲུང་བ་དང་།། འོ་བྱེད་དེ་
 བཞིན་འདྲིའ་བ་དང་།། བརྟེན་དང་བརྟེན་དང་ང་རྒྱལ་དང་།། བྱ་དང་དཔོག་དང་སྟོབས་
 དང་ནི།། སློ་དང་སྤྱན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང་།། དེ་བཞིན་སྤྱན་ཅིག་སྐྱེས་བར་མ།། ཤིན་
 ཏུ་སྤྱན་ཅིག་སྐྱེས་དང་འག །རྣམ་པར་སྐྱེག་དང་ཞེ་འགས་ཉིད།། དགོ་དང་ཚིག་གསལ་
 བདེན་པ་དང་།། མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས།། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྤྱིན་པ་པོ།། བསྐྱེད་དང་
 དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་དང་།། རོ་ཚེ་མེད་དང་སྤྱད་དང་གཏུག །‘མི་བསྐྱེད་པ་དང་གྲུ་ལྷ་ཉིད།།’
 མཚན་ཉིད་བཞི་བརྒྱ་གང་ཡིན་པ།། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྤྲད་ཅིག་སྟེ།།”² ཞེས་གསུངས། དེ་
 ལ་ཆགས་པ་ནི། སྤྲང་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་ནི་སྤྲང་ཐོབ་པའི་ཡུལ་
 ལ་ཞེན་པ་དང་། དགའ་བ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་ནས་སེམས་དགའ་བའི་སྟོ། དེ་ལ་རྒྱུང་
 དུ་འགྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། རངས་པ་ནི་འདོད་དོན་གྲུབ་པས་བདེ་བའི་³སློ་དང་། ཤིན་ཏུ་
 མགུ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྟོ། རོ་མཚར་ནི་སྤྲང་མ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་

1 མ་དབེན་སྤྱོད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དེ་སྤུམ་སུ་རིམ་ལྡེ་གསལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 2 རྗེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འཕྲེལ། རི་མཐོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུག། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༤༡༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱང་གསུམ་པ་དང་
 བཅོ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལྷུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རངས་དང་རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་།།’ ‘མི་སྤྱན་པ་དང་གྲུ་ལྷ་ཉིད།།’ ཅེས་སོ།
 3 བདེ་བས་སྟོ་སྟོང་དབང་མ།

སེམས་པ་མཐོང་བའི་སྒོ། མྱོད་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་ནས་སེམས་གཡེང་བ། ཚིམ་པ་
 བྱི་ཡུལ་དེས་ངོམས་པའི་རྟོག་པ། འབྱུང་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་འཇིག་པ་གསུམ་ནི་དེ་གསུམ་
 བྱུང་འདོད་པའི་སྒོ། བརྟན་པ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར་བའི་སྒོ། བཙོན་པ་ནི་དགོ་པ་ལ་
 གཞོལ་བ། ང་རྒྱལ་ནི་མཐོ་བར་སེམས་པ། བྱ་བའམ་ལས་ནི་ཉལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པ། དགོག་པ་ནི་ལོར་འཕྲོག་པར་འདོད་པ། ལྟོབས་ནི་པ་རོལ་གྱི་དབྱུང་
 འཛོམས་པར་འདོད་པ། ལྟོ་བ་ནི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
 བྱི་ཡུལ་ལ་འབད་བས་སྐྱེར་བའི་སྒོ། དེ་ལ་ཚུང་དུ་འགྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། རྟག་པ་ནི་རྒྱ་མེད་
 བར་དམ་པ་རྣམས་དང་ཚོད་པར་འདོད་པའི་སྒོ། རྣམ་པར་སྐྱེག་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་
 བས་བཞི་བའམ་བཅེ་བར་འདོད་པའི་སྒོ། ཞེ་འགས་པ་ནི་འཁོན་དུ་འཇིག་པ། དགོ་བ་ནི་
 དགོ་བའི་ལས་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་པ། ཚིག་གསལ་ནི་གསལ་པོར་དོན་གོ་བར་སྐྱ་འདོད་
 པ། བདེན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱུར་བར་སྐྱ་འདོད་པ། མི་བདེན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཏེ་
 སྐྱ་འདོད་པ། དེས་པ་ནི་ཡིད་དམ་བརྟན་པ། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཇིག་པར་མི་
 འདོད་པ། སྐྱིན་པ་པོ་ནི་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་པ། བསྐྱལ་བ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་
 དགོ་བ་ལ་བསྐྱལ་བར་འདོད་པ། དཔའ་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་
 པ། རོ་ཚ་མེད་པ་ནི་རང་རམ་ཚོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཇོམ་པའི་
 སྒོ། རྒྱ་ནི་བཙོན་མས་གཞན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ། གདུག་པ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བྱང་བ། མི་
 བསྐྱེན་པ་ནི་གཞན་ལ་མཐོ་འཚོ་བ། བྱ་བུ་ནི་སེམས་མི་བྱང་བའོ།།

གསུམ་པ་(ཉེར་ཐོབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཤད་པ)ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། “ཆགས་པ་བར་
 མའི་སྐྱད་ཅིག་དང་།། བརྗེད་ངས་པ་དང་འབྲུལ་པ་དང་།། ‘མི་སྐྱུར་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་།།’

༡ བཙོན་པར་ དཔར་རྫིང་།

ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།¹ ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བརྗོད་ངས་²བ་ཅི་བཞིན་བ་ཉམས་བ་
 དང་། འབྲུག་བ་ཅི་སྟེ་ག་རྒྱ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་བ་སོགས་དང་། མི་སྐྱ་བ་ཅི་སྐྱ་ཉིང་³མི་འདོད་
 བ་དང་། སྐྱོ་བ་ཅི་ཡིད་སྐྱབ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཅི་དགེ་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་
 ཆགས་སྤང་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སློབ་ལོ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་
 རྣམས་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་བ་ཅི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཅི་སྤང་སྤང་བ་
 གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་བ་ལྟར་དོ་བོ་ཐ་མི་དད་བ་མིན་གྱི། བྱ་རོག་གིས་⁴ཁང་བཟང་
 མཚོན་བ་ལྟར་དོ་བོ་ཐ་དད་བའི་མཚོན་བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་
 སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་དཔོག་བར་
 གསུངས་ཤིང་། དཔོག་ལུགས་ཅི། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་རྒྱུང་གི་གཡོ་བ་ཤས་
 ཆེ་རྒྱུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྒྱུང་གི་
 གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག །དེ་ཡང་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཡེ་ཤེས་གསུམ་འདྲེན་རུས་པའི་རྣམ་འགྲུའ་བས་ཅི་སྤང་བ་གསུམ་མངོན་གྱུར་དུ་ངེས་
 རུས་པས། ཉགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་མིན་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་
 བཞིན་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་དཔོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་བ་(ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེས་ཚུལ་བཤད་བ་)ནི། རིམ་ལྡ་
 ལས། “རྗེ་རྗེ་བཟླས་གནས་རྣམ་འགྲུའ་པ། སེམས་ལ་དམིགས་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།”⁵
 ཞེས་རྗོད་བཟླས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་རྣམས་འདྲེན་པར་གསུངས་ཀྱང་རི་ལྟར་

1 རྗེ་བསྟན་ཀྱི་དཔྱད་པ། རི་མཐོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། རིམ་ལྡ། རིམ་ལ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༤ (༤༡) ལས་རྒྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུང་གསུམ་པ་རྒྱུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། མི་སྐྱ་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་། ཞེས་སོ།།
 2 བརྗོད་ངས་ རྗེ་ཉིང་དཔལ་མ།
 3 རྐྱ་ཉིང་ རྗེ་ཉིང་དཔལ་མ།
 4 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསུངས་ཡང་། དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྡ་གསུམ་སྟོན་སོགས་དང་བསྐྱབ་ནས་བཅོས།
 5 རྗེ་བསྟན་ཀྱི་དཔྱད་པ། རི་མཐོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། རིམ་ལྡ། རིམ་ལ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༤ (༤༡)

འདྲེན་མི་གསལ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། དག་དབེན་ལ་གནས་ནས་སེམས་དབེན་འཛོལ་བ་
 དང་། དག་དབེན་མེད་ན་སེམས་དབེན་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་དེར་དེ་ལས་
 སེམས་དབེན་རི་ལྟར་སྐྱེ་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་དག་དབེན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་
 ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཚུང་རྣམས་མི་ཤིགས་བར་ཞུགས་ནས་
 འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ཤེས་ན། རྟོག་བརྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་
 མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས། སེམས་དབེན་གྱི་སྤོང་བ་རྣམས་འཆར་བ་གོ་
 རུས་ཤིང་། རྟོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “རྟོ་རྗེ་བརྒྱས་པ་རབ་སྤྱོད་བས། རྒྱུ་གི་མཚན་
 ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་རྣམས་རྣམ་པར་གཙོད། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར།”¹ ཞེས་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་བཀག་པའི་སློབ་སེམས་དབེན་
 གྱི་སྤོང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤོང་
 གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་སྤོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྤྱད་རུས་པའི་
 མཚན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤོང་བ་²རྣམས་འདྲེན་ནོ། འོ་ན་མཚན་དེ་ནས་འདྲེན་
 བ་ལ་སྤྱད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་གཞན་གྲོགས་སུ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་སློབ་གསལ་ལས། “དེ་ལ་ཞེན་བས་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་
 དང་། ལྡང་བ་དང་། སྤྱད་པའི་རྣམ་འཕྲོར་གྱིས་ཉག་པར་ཉིན་མཚན་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།”³
 ཞེས་སྤྱད་པའི་རྣམ་འཕྲོར་གྲོགས་སུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རོ་པའི་མན་དག་
 ལས་ཀྱང་སེམས་དབེན་གྱི་སྤོང་བ་⁴རྣམས་འདྲེན་པ་ལ་སྤྱད་པའི་རྣམ་འཕྲོར་འབྱུང་། སྤྱད་
 ཚུལ་ནི་དོན་ལྡན་པར། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་

1 ལྟོ་བཀག་ལ། རྒྱུད་འཇུག་ལ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྗེ་ཕྱེད་པ། ལེའུ་ལེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་326བ6 ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟོ་རྗེ་བརྒྱས་པའི་
 རབ་སྤྱོད་བས། རྒྱུ་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་རྣམས་རྣམ་པར་གཙོད། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།
 2 སྤོགས་པ་ རྫོག་མིང་དབང་ལ།
 3 ལྟོ་བཀག་ རྒྱུད་འཇུག་ལ། 5 དབལ་ལྡན་ལྟོ་བཀག་ལ། སྤོག་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་346བ3
 4 སྤོགས་པ་ རྫོག་མིང་དབང་ལ།

སྐྱེད་ཅིང་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གིས་ཉམས་སྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་ཨི་བའི་སྐྱབས་ཐབས་
 གྱི་འགྲེལ་བ་ལྷ་བ་བས་མཛད་བར་རྗེས་གཞིག་གིས་སྐྱེད་ཅིང་རྗེས་ཅིང་གིས་རིམ་གྱི་དམའ་མོ་
 བས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཞལ་ལྷང་ལས་ཀྱང་། སྐྱེད་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམས་
 པའི་མཚམས་ནས་རྗེས་གཞིག་གིས་སྐྱེད་ཅིང་བྱེད་བར་¹གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲིར་ཡང་
 མི་རྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། འོ་ན་སྐོག་ཚེལ་གསུམ་བསྐྱོམ་བ་དང་། སྐྱེད་
 པའི་རྣམ་འགྲུབ་དེ་ཅུ་གྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྐྱོང་བ་²རྣམས་འཛིན་ཅུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་
 བོ་མི་ཅུས་ཉེ། ཡེ་ཤེས་རྗོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། “རྗོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་
 བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སྲུང་བའོ། །སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སྲུང་
 པའོ། །དེ་སྐྱེ་མའི་དབེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཉེ།”³ ཞེས་དང་། “རི་ལྷར་འོ་མ་དང་ཉིལ་དག་གིས་
 ཡང་དག་པར་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་མར་དང་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱབས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྗོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་མེད་
 པར་རྣམ་པར་⁴ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ཅུས་སོ། །རྣ་ག་དང་ཡིརྣ་ཡང་དག་
 པར་སྐྱོར་བར་མི་ཅུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ། །”⁵ ཞེས་སྤྱིའི་
 ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་

1 བྱེད་པ་ རྫོ་རྗེའི་དབང་མ།
 2 སྐོག་པ་ རྫོ་རྗེའི་དབང་མ།
 3 ཕྱེ་བཀའ། རྒྱན་འབྲུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྗོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ། ཤོག་གངས་31 364 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྗོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་
 སྐྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སྲུང་བའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སྲུང་བའོ། །དེ་སྐྱེ་མའི་དབེས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ། །
 4 རྒྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་ རྫོ་རྗེའི་དབང་མ།
 5 ཕྱེ་བཀའ། རྒྱན་འབྲུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྗོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ། ཤོག་གངས་31 367 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རི་ལྷར་འོ་མ་དང་ཉིལ་
 དག་ཡང་དག་པར་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མེད་པར་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱབས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྗོ་རྗེ་
 དང་། བརྒྱ་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ཅུས་སོ། །གང་གིས་རྣ་ག་དང་ཡིང་ག་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་
 པར་མི་ཅུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ། །” ཞེས་སོ། །

དང་། དེ་ལོག་ན་དེ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བདེ་བ་ཚེན་
 བོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་བདེ་ཚེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྟོན་བསྟུས་
 ལས་སྐྱུ་ལུས་སུ་གསུངས་པས་སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་བ་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་
 བོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱིའི་སྤྱལ་རྒྱ་དེས་པར་དགོས་ཤིང་། འོན་འདི་ཉིང་སྟོན་པ་ལ་
 རིམ་ལྡ་ལས་ཀྱང་། “སྐྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བྱད་མེད་སྐྱུ་མ་ཁྱད་པར་འབགས།།
 ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།། འདོད་ཆགས་
 ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང་།། དེ་ཡི་བར་ཉེ་གསུམ་པོ་ནི།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྟོར་
 བའི་།། རྩོམ་པར་འདུས་ལས་སོ།།”¹ ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། སེམས་དབེན་གྱི་
 སྟོང་བ་² རྣམས་དང་བོར་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བསྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི།
 སྟོས་བཅས། སྟོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་གྱི་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་
 སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག³ །ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་གྱི་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་རིགས་
 ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྤྱལ་སྐྱེ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྐབས་གང་དུ་ཡང་
 ལས་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་གོང་དུ་བྱངས་
 པའི་ཡུང་རྣམས་སེམས་དབེན་གྱི་དབེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ལ་དེས་
 བར་བསྟོས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡང་དགོངས་པར་སོང་སྟུང་བ་
 མེད་དོ།། འོ་ན་ནང་རྩོམ་པར་དང་སྤྱི་སྤྱལ་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ། གསང་
 གནས་གྱི་རྟགས་གྱི་ཅེའི་བར་དུ་བབས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཉེ་བྱང་སེམས་
 ཞུ་བ་རྣམས་ཡུས་གྱི་སྟོན་སྐྱེད་ནས་སྟོང་གར་བསྟུས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་

1 རྩོམ་སྟུན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མཚོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ། རིམ་ལྡ། རིམ་པ་གསུམ་ལ། ཤོག་གངས་༧༥༧
 2 སྟོགས་པ་སྟོ་སྟོང་དཔལ་ལ།
 3 མཁས་པ་གཅིག་སྟོ་སྟོང་དཔལ་ལ།

བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་ཉལ་གྱི་ཚེའི་བར་དུ་ཕབ་པའི་ལུགས་འབྱུང་དང་། དེ་
 ལས་གྲུབ་དུ་སྦྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་ལོག་པའི་ལུགས་སྣོག་གི་དགའ་བ་བཞི་འདྲེན་པར་བྱེད་
 བ་ཅོམ་ཞིག་སྐར་བཤད་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ནས་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་གཞིའི་འཆི་
 རིམ་དང་མཐུན་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྣོང་བ་བཞི་འདྲེན་པས་རྒྱང་རྣམས་ཚུར་སྦྱིང་གར་
 ལྷུང་པར་བྱེད་པའི་རིམ་བ་དང་། ཕྱིར་ལ་གྲུས་པའི་རིམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་འབྱུང་
 དང་ལུགས་སྣོག་གི་སྣོང་བ་བཞི་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་གཉིས་
 རོ་དེའི་དབང་གིས་རྒྱང་རིམ་གྱིས་ཐིམ་བ་དང་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་དབེན་གྱི་སྣོང་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྦྱེ་བ་གང་ཞིག །འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱང་བྱང་
 སེམས་ཐིམ་པའི་གནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྦྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་ཡིན་པར་བཤད་ཐེན་ཅིང་
 འཆད་པར་ཡང་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབགས་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་
 རྣམས་ལས་རྒྱང་ཐིམ་པས་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། སེམས་ཐིམ་པས་སེམས་བྱུང་མཆེད་པ་
 དང་། སེམས་བྱུང་ཐིམ་པས་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བཤད་
 ལ། བྱང་པར་སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས། “རྫོང་དང་བརྒྱ་སྟོམས་པར་ལུགས་བ་ལས་སྦྱི་བོ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ་ཅ་བདུན་ཚི་ཉིས་སྣོང་ལས་བྱང་སེམས་འཇུ་བས་ཆགས་བ་དང་། ཆགས་
 བལ་དང་། ཆགས་བ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་པོ་”²ཞེས་གསུངས། བར་གི་སྟོག་ཚོལ་
 བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རི་ལྷར་བྱེད་པ་དེ་ལྷར་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ལུགས་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་སྣོང་སྦྱང་ནས་སྦྱིང་གར་བསྐྱུས་ཏེ་
 སྣོང་བཞི་འདྲེན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྦྱང་པའི་རྣལ་འབྱོར་

1 ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྣོག་ རྫོང་རྗེའི་དབང་མ།
 2 ཕྱི་བསྟན། རྒྱང་འབྲེལ། རི་སྟོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་བ། སྦྱོང་བསྐྱུས། ལེའུ་དགུ་བ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧བཤ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫོང་དང་བརྒྱ་ཡང་
 དག་པར་འདུས་བ་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་པར་ལུགས་པས་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཐབས་ཅན་གྱི་སྦྱི་
 བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྷ་ལི་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས་རི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷ་ལུས་ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་འཇུ་བར་གྱུར་པས་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་
 དང་བལ་བ་དང་། ཆགས་བ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་པོ།” ཞེས་སོ།

བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། “རང་གི་སྤྱད་ཀྱི་དང་ལྷན་ཅིག་རིམ་པོར་
 འཛིན་པའམ། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།”¹ ཞེས་
 གསུངས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་དང་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་རྒྱུད་དང་
 བྱང་སེམས་སྣོད་གར་སྤྱད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་དབེན་གྱི་སྣོད་པ་རྣམས་ནམ་འདྲེན་རེས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། “གང་ཞིག་ཚུ་སྐྱེས་དོ་རྗེ་སྐྱོད། ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་
 གྱུར་ན། ། ལན་གཅིག་ཅམ་ཞིག་སྐྱོད་ནས་ཀྱང་། ། རྣལ་འབྱོར་སྣོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར།”² ཞེས་ལས་རྒྱ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚུ་སྐྱེས་དང་དོ་རྗེ་གཉིས་
 རྒྱུན་ལྷན་ཏུ་སྐྱོད་བ་མེད་ཀྱང་། ལན་ཅིག་སྣེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣོད་པ་རྣམས་དང་པོར་
 གསར་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དེས་མཚོན་ནས། སྤྱིས་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཀྱང་སེམས་དབེན་གྱི་སྣོད་པ་རྣམས་འདྲེན་ཏུས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལྷང་གི་དོན་
 དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། དོན་གསལ་ལས། བསྐྱབ་པ་འཛིན་པ་དང་། མ་ཞིང་གིས་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་བ་མེད་ཀྱང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་
 ཞེས་འདོད་པ་དང་། བག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེ་དང་། ཨ་རྒྱ་དང་། ཁ་ཆེ་ལག་སྐྱི་རྣམས་དབང་
 ཏུས་སུ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལན་གཅིག་སྐྱོད་ན་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྣོབས་
 ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། རང་སྤྱད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡེ་
 རྒྱ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་དབའི་འོད་གསལ་མཐར་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཏུས་པ་ལྷང་
 འདིའི་དོན་ཏུ་མཛད་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། ། འོ་ན་སྤྱིའི་སྤྱད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་པ་དོར་
 བསྐྱབ་མཐར་སྤྱོད་པའི་མཚོམས་ནས་ཡིན་ན། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། “དང་པོའི་ལས་

1 རྗེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྐོབ་དཔོན་ལྷུ་དེ་ག། སྐྱོད་བསྐྱུས། ཤེའུ་བཅུ་བ། ཤོག་གངས་༡༠༡ན་3 ལས་རྒྱུད་པའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་རྩུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཞིག་པའི་རིམ་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།’ ཞེས་སོ། །
 2 རྗེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྐོབ་དཔོན་ལྷུ་སྐྱབ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༤༤བཟ

ཅན་སེམས་ཅན་ལ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་
 པ། གཞན་གྱིས་མཚོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། དང་པོའི་ལས་པས་རིག་པར་བྱ།”¹ ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། བོད་གི་རིམ་ལྗེའི་ལུང་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསང་བ་བྱུང་བའི་
 ལུང་གིས་ལས་དང་པོ་བས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་སྤངས་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་མཚོན་མི་
 རུས་པས་ཐབས་དེས་བདེ་བ་མཚོན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་བ་ནི་བསྐྱེད་
 རིམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་པས་སོ་སྦྲུལ་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ།
 རིམ་ལྗེར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་
 ལ། གསང་བ་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྣམ་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་འབྲེལ་ལས་དང་པོ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བའི་རྟེན་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་བྱང་སེམས་འཕོ་མེད་
 དུ་འཛིན་རུས་པ། བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དུ་མ་ཞིག་
 དང་ལྡན་དགོས་པས། ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། ཡུལ་དེ་
 ལ་སྐྱིར་རྣམ་སྐྱེས་དང་། ཞིང་སྐྱེས་དང་། སྤྱགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མ་གསུམ་གསུངས་
 ཤིང་གཙོ་ཆེར་ཕྱི་མ་ལ་སྦྲུན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་བརྒྱ་ཅན་དང་། དུང་ཅན་མ་
 དང་། སྤང་པོ་ཅན་མ་དང་། རི་དུགས་ཅན་མ་དང་བཞིར་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་
 ལུས་དང་བསམ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞལ་
 ལུང་དང་སྟོམ་འབྲུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་བ་(དེ་དག་གི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་རྒྱལ་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་དགའ་བ་

1 རྩེ་བལྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མེ་བརྒྱ་བཟོ། གསང་བ་བྱུང་བ། ལུང་དང་པོ། ཤོག་གངས་༡༠ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོའི་ལས་ཅན་
 སེམས་ཅན་ལ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་བསྟོན་པ། གཞན་གྱི་མཚོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། དང་པོའི་ལས་པས་
 རིག་བྱ་བ།” ཞེས་སོ།

2 བྱེ་བྲག་མཚན་ མོ་སྐྱིད་དཔར་མ།

རྣམས་སྐྱེས་པ་ན། བཞི་བ་སྟོན་སྐྱེས་མ་གཏོགས་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་སྟོང་བ་སྟོར་
 བ་ཆེར་མ་བཤད་ལ། འདིར་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་བཞི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་བཞི་གའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་
 བ་ཡིན་ལོ།། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྐྱང་ངོར་དཀར་
 ལམ་དམར་ལམ་ནག་ལམ་གསུམ་གྱི་སྐྱང་བ་འཆར་ཡང་། ངེས་ངོར་དེ་རྣམས་མ་ངེས་གྱི་
 སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་ཡིན་ལོ།། གལ་ཏེ་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ཡོད་ན། སྟོང་བ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་བཞི་བ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ལུས་མན་ཆད་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་པ་ལ་དགོངས་
 གྱི། དབེན་འོད་གསལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱར་ཉེར་ཐོབ་ལ་དང་པོར་བྲན་བ་རྟེན་པའི་
 སྐབས་གཅིག་དང་། བར་དུ་བྲན་མེད་དུ་སོང་བའི་སྐབས་གཅིག་དང་། མཐར་བྲན་མེད་
 སངས་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་བ་བཞིར་བྱེད་པའི་ཆོ་དང་པོ་
 གཉིས་ཉེར་ཐོབ་དང་། རྩི་མ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་ཅིང་གསུམ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཆོ་གསུམ་ག་སྟོང་ཆེན་ཉེར་ཐོབ་དུ་སྐྱད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱིར་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་
 དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱང་འགག་ལུལ་རི་ཅམ་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་འོད་གསལ་དྲངས་ཤིང་འབྲུག་
 བ་ཡུན་རིང་བ་དང་། རྒྱད་པར་ཉེར་ཐོབ་བྲན་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་བྲན་བ་ཉམས་ལུལ་ཆེ་བ་
 ཅམ་གྱིས་²སེམས་ལུལ་གཞན་ལ་གཡེངས་པའི་རྒྱས་པ་ལོག་ནས་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་
 འཇུག་པ་གཅིག་འབྲེན་ཏེ། སྟོན་བསྐྱུས་ལས། “མ་རིག་པ་ལྷགས་³རྒྱ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲེ་བར་མི་བྱེད་དེ། འོད་གསལ་བ་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་

1 མ་དབེན་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྗེ་གསལ་སྐོན་དང་བརྟུན་ནས་བཅོས།
 2 མ་དབེན་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྗེ་གསལ་སྐོན་དང་བརྟུན་ནས་བཅོས།
 3 མ་རིག་ལྷགས་རྫོགས་དབང་ལ།

ཅིང་ཇི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།¹ ཞེས་གསུངས། འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཆེ་ནི་སྣང་ཉིད་
 གྱི་ལྟ་བ་བྲན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གཞན་
 གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་²སྲིད་དུ་འཛོགས་
 དགོས་ཏེ། སྲིད་བསྐྱུས་ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཏོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་
 འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་སྟེ།”³ ཞེས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་
 གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་འབྲ་བའི་སྲིད་དོ།

ལྟ་བ་(དེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱབ་པ་)ནི། ལྟ་བ་དང་རྒྱང་
 གི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱང་
 སེམས་སུ་གྱུར་ནས། དེ་ལས་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བསྐྱེད། དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་
 གི་སྐྱུ་འགྲུབ་ཅིང་། མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་འཆི་བ་
 འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་སུ་གྱུར་ནས། དེ་ལས་བར་དོ་བསྐྱེད། དེ་ལས་གཉིས་གང་ཡང་
 ཏུང་བས་བསྐྱུས་ནས་འགོ་བ་ལྟར་ཐོ་ཚུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 ཉིང་མཚམས་སྒྲིང་ཞིང་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུས་སྒྲིང་བར་འགྱུར་དོ། དོན་བསྐྱུ་ན་བདག་
 འཛིན་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོགས་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས།
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སུ་ཐག་གཅོད་པ་དང་། དེ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ངོ་བོར་མ་བསྐྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱུའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བར་མཐོང་
 བས་ཀུན་ཉོག་གཏོག་གཏོག་བའི་རྒྱང་ཐིམ་པ་ལས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་དེ་ཡང་སྣོང་བ་

1 ལྟ་བསྐྱབ་ཀྱི་དབུ་ལ་ དེ་སྣོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག་ སྲིད་བསྐྱུས། ལུ་བཟུ་ལ། ཤོག་གངས་༡༠༧ན། ལས་བྱང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་དེག་པ་
 ལྟ་བས་སུ་སྐྱུ་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་འཛིན་བར་མི་བྱེད་དེ། འོད་གསལ་བ་ཉིད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་ཇི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དོ།” ཞེས་སོ།

2 མ་གཏོགས་དེ་ རྫོང་ལྷིང་དཔར་མ།

3 ལྟ་བསྐྱབ་ཀྱི་དབུ་ལ་ དེ་སྣོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག་ སྲིད་བསྐྱུས། ལུ་བཟུ་ལ། ཤོག་གངས་༡༠༧ན། ལས་བྱང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མི་གཏོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

བཞིའི་དོ་སོར་མ་བསྐྱེད་ན་ཡོངས་སྐྱའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བར་མཐོང་ནས།
སྤར་བཤད་པ་སྣང་གི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་
བའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང་། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། དང་
པོ་(བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་
དང་། རོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་
པ་)ལ་གཉིས། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་
པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཉན་པ་སོ་རྗེ་འབྲ་ཞིག་
གིས་རྒྱ་ལུས་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་།¹ འཆད་པ་སོས་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།།

དང་པོ་(ཉན་པ་སོ་རྗེ་འབྲ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ལུས་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་)ནི། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་
ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། དབེན་
པ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལེགས་པར་ལོབས་པ། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་དབྱེར་མེད་
ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་སྟེ་ཚོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སློབ་མས་དང་
སོར་སྤོམ་ལུན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས། མཉེས་པའི་འོག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚོན་
པ་དང་། རིག་མ་ལོ་བརྩུ་བྱུག་མ་སྤུལ་ནས། ཁོང་སྟོང་ཁྲིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མེད།། ཅས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟོན་པའི་རྗེས་སུ། ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ལུང་སོ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་
བ་གདབ་པའོ།། འདེབས་ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བཅུ་མས་ཉེ་ལུས་དབེན་གྱི་གསང་ཚེན་
རིགས་གཅིག་གི་བར་དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས་ལྷ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཚན་ཉིད་པ་
མེད་དེ། དེ་ནམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུར་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་གཞི་ནི་འབྲུང་ལུས་རགས་པ་ཅམ་དུ་ཐད་
པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཐད་ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མེད་དེ། རྗོར་

¹ གདབ་པ། རྫོགས་དཔར་ལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འུང་དུ་གཏན་ལ་པབ་ནས་ངག་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་འཆར་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་མཐར་སློབ་པའི་བར་དུ་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྣ་སྐྱུ་མེད་དེ། རྣམ་
འབྱོར་པའི་སེམས་ཀུན་རྫོགས་བརྒྱུད་ཅུས་སྟོང་པའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་ཤེས་
བ་ཅོམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྐྱུ་མཚན་དེས་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱར་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་
དངོས་གནས་ལ་སྐྱུ་མའི་སྣ་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(འཆད་བ་མོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་)ལ་གསུམ། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་སྐྱ་མའི་མན་
ངག་ལ་བརྟོས་དགོས་པར་བསྟན་པ།¹ སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་སྐྱ་མའི་མན་ངག་
ལ་བརྟོས་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། “བདག་བྱིན་རྒྱབས་པའི་རིམ་ཞེས་པ། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱ་མའི་རིན་དག་གིས། མོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་
མིན།”² ཞེས་གསུངས་ལ། སྐྱོད་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། “སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ། སྐྱ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ།
ས་བརྩའི་དབང་སྤྲུག་གི་འང་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།”³ ཞེས་དང་།
བདག་བྱིན་རྒྱབས་ལས་ཀྱང་། “མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚོས། སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་སྐྱོབ་
ནི།། བདེན་ཡང་དེ་ནི་ཤེས་མ་ཡིན།། བདག་བྱིན་རྒྱབས་ལས་ཁ་སྤྱིར་ལྟས།། རྣམ་ཤེས་
རྒྱུད་དང་སྤྲན་པ་ཡི།། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུང་བཤ།། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་མཐོང་།།
སྐྱུ་མའི་དཔེ་ལ་མོངས་ཀྱུར་པ།། བསྐྱེད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པར་ནི།། མོས་པའི་པ་རོལ་

1 བསྟན། རྫོགས་དཔར་ལ།
2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥༥ནལ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་བྱིན་བརྒྱབ་
པའི་རིམ་ཞེས་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱ་མའི་རིན་དག་གིས། མོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན།” ཞེས་སོ།།
3 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་རྫོགས་དཔོན་སྐྱུ་དེ་བ། སྐྱོད་བསྐྱེད་ ལུང་ལྷག་པ། ཤོག་གངས་༥༤ནལ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་སྐྱ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བརྩའི་དབང་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་
ལུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།།

ཕྱིན་པས་ཀྱང་། ལྷ་མའི་བཀའ་མེད་སྐྱུ་མ་ནི། མངོན་སུམ་གྱ་བར་མི་བྱས་སོ། དེ་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱུ་འབྲས་འདོད་པས། ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བྱས་ལ། རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཞོན་
 བས། འབད་པས་ལྷ་མ་མཉེས་པར་བྱ།”¹ ཞེས་དང་། སློབ་གསལ་ལས་ཀྱང་། “ཡོངས་
 སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་། རྫོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། སོ་སོར་རང་རིག་
 པ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ། སུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཟ་མ་རྟོག་གི་ནང་ན་གནས་པ།
 ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སློབ་པ་དང་བྲལ་བ། ཡི་གའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། རྫོག་གི་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་”² ཞེས་
 འབྲུང་། དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལྷ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་
 མཐར་ཐུག་པ་ནི། རིམ་ལྡན་སྲོད་བསྐྱུ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྐྱུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
 ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འབྲུང་། དེ་ནི་རིམ་ལྡན་མི་གསལ་བ་སྲོད་བསྐྱུ་སུ་གསལ་བར་སློབ་
 པས་སྲོད་བསྐྱུ་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། སྐྱུ་གསལ་གྱི་དཀའ་གནས་པལ་ཆེ་བ་ལྷ་མའི་མན་
 ངག་ལ་བསྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་ཡུལ་གྱི་གདམས་པ་ལྷ་མའི་
 མན་ངག་ལ་བསྟོས་དགོས་པ་ནི་གཞན་དང་ཡི་མི་འདྲ་བའི་བསྟོས་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 གཅིག་སྣང་ངོ་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་རྫོགས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་རྫོགས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ནི། རིམ་ལྡན་ལས། “བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་”³པའི་རིམ། གང་གིས་རྙེད་པར་

1 རྗེ་བསྟན་ཀྱི་འབྲེལ། དེ་སློབ་དབུག་ལྷན་དེ་ག། བདག་བྱིན་བརྒྱབ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥༥ ལས་བྱང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཚོས་ཀུན་མི་ལམ་སྐྱུ་འདྲ་
 རྟེན། སངས་རྒྱུ་མ་ཀུན་སྐྱུ་མོད་ཀྱི། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་ལས་བྱིར་བཏུས་པས། དེས་ནི་བདེན་པ་མཛོང་མི་བྱས། གཞུ་ཡི་རྣམ་པའི་ཡིད་རང་
 པའི་ཞོན་ལྷོ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་དང་ཡང་དག་ལྷན། སྐྱུ་མའི་དཔེ་ལ་སློངས་པས་ནི། རང་གི་ཡོ་ཤེས་དེས་མི་མཛོང་། བསྐྱུ་ལ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར།
 རོས་པའི་པ་རོལ་སོན་གྱུར་ཀྱང་། ལྷ་མའི་ལྷུང་དང་བྲལ་བ་ཡིས། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་པ་རྙེད་མི་འབྱུང་། དེ་བས་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སྤངས་ནས།
 སངས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ཡི། རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞོན་པ་ཡིས། ལྷ་མ་བསྐྱིམས་ཏེ་མཉེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

2 རྗེ་བསྟན་ཀྱི་འབྲེལ། ༩ དབལ་ལྷན་ལྷ་བ་བྲགས་པ། སློབ་གསལ། ཤེུ་བཏུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠༠༧ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་སུང་པོ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་རྟོག་གི་ནང་ན་གནས་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སློབ་པ་དང་བྲལ་བ། ཡི་གའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། རྫོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

3 ལྷ་བས་སློབ་པ་དབུག་པ།

མ་གྲུབ་པ། མདོ་ཕྱི་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྲུང། བདག་ལ་བྱིན་
 རྫོབ་ས་རིམ་ཐོབ་པ། གཙུག་པོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་
 རི། ཐེ་ཚོམ་མེད་བར་ཐོབ་བར་འགྲུང།”¹ ཞེས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཚུལ་སྐྱ་མ་ལས་མ་རྟེན་ན་
 གང་གི་བྱིར་དུ་ངལ་བ་བྱས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འདི་ཤེས་ཏེ་བསྐྱེད་ས་
 བས་འགྲུབ་ན་ཚེ་དེ་ལ་དེས་བར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ། ཚེ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱས་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱུང་མཚོག་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གཉིས་ལས་
 ཕྱི་མ་ཚེས་རྟོགས་དཀའ་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་མཚོག་དུ་གྲུང་བ་འདི་ནས་ཅད་བཅད་ནས་
 གཞན་ལ་འབྱེད་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་)ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། “འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་
 མེད་པ་སྟེ། རང་དབང་དུ་མི་འགྲུང་མ་ཡིན། དེ་ཡི་རྒྱ་མི་འོད་གསལ་བ། འོད་གསལ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། སེམས་གང་གིས་མི་བྱིས་པ་རྣམས། འཁོར་བའི་འཚིང་བས་
 བཅིངས་གྲུང་བ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ།” བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་
 གྲུང་།”² ཞེས་ཐ་མལ་པ་ལ་འཚིང་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་སུ་གྲུང་ཏེ། འཁོར་བའི་
 རྒྱུད་གྲུང་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྐྱེ་མའི་³སྐྱེའི་སྐྱུབ་གཞིར་
 གསུངས་པ་དང་། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་⁴ལས། “འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས། མིང་
 པའི་འཁོར་ལོ་འཇུག་པར་འགྲུང། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་བྱིས། རི་སྤིང་བདག་ཉིད་མ་

བརྒྱབ་ས་ དཔར་རྟེན།
 1 ཕྱི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མཐོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥༩ན། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། བདག་ལ་བྱིན་བྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་རིམ། གང་གིས་རྟེན་པར་མ་གྲུང་པས། མདོ་ཕྱི་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྲུང། བདག་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་རིམ་ཐོབ་
 པའོ། གཙུག་པོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཟེ། ཐེ་ཚོམ་མེད་བར་ཐོབ་བར་འགྲུང།” ཞེས་སོ།
 2 ཕྱི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་ མཐོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ ༥༩བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚེག་རྟེན་ལྟར་བདུན་
 གཉིས་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཁོར་བར་འཚིང་བས་བཅིངས་གྲུང་བ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།” ཞེས་སོ།
 3 **རྣལ་འབྱོར་པ་སྐྱེ་མའི་** རྫོགས་དཔར་མ།
 4 མ་དཔེར་བརྒྱབ་ས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྡེ་གསལ་སྟོན་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

མཚོང་བ། གང་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་རང་རིག་བས། རྟོག་གི་བ་ཡི་སྲོད་ལུས་མིན། རང་གི་ལུས་
 ལ་གནས་ན་ཡང་། བསོད་ནམས་རྩུང་བས་མི་རྟེན་དོ།”¹ ཞེས་གསུངས་བ་དང་། རྫོང་རྩེ་
 འཕྲིང་བ་ལས་ཀྱང་། “སྲིད་པོར་གྱུར་བ་རང་སྲོག་ལས། ཁམས་གསུམ་ན་ཞི་གཞན་མེད་
 དེ། སྐྱུ་མ་རྩུང་གི་ཁམས་གསུམ་བ། མི་ལམ་མིས་བ་བཞིན་དུ་མཚོང་།”² ཞེས་ཤིན་དུ་
 སྐྱུ་མ་འདི་རྩུང་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་གཞན་མེད་ཅིང་། རྩུང་གིས་
 བསྐྱབས་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་མི་ལམ་བཞིན་དུ་གསུངས་བ་དང་། ཡང་། “སྲི་
 དང་གནས་དང་འཇིག་བ་དང་། སྲིད་བ་བར་མར་གནས་བ་སྟེ། རི་སྟེད་³འཇིག་རྟེན་
 གྱིས་བཏགས་བ། སེམས་ཀྱི་རྩུང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ལོ།”⁴ ཞེས་དང་། ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་།
 “འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདིར་གནས་བ། དེ་རྣམས་
 རྩུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྩུང་ལས་སྦྲར་ཡང་འགག་བ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་⁵བ་ཡི་སེམས་དེ་
 བོ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་གྱང་། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས། སྲི་དང་ཅེ་
 སྦྲང་སྦྲང་པོ་དང་། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འཕྲོ་བར་འགྱུར།”⁶ ཞེས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པར་
 འཕྲོ་བའི་ཤིན་དུ་སྐྱུ་མ་འདི་རྩུང་སེམས་གཉིས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞིར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་

1 རྩེ་བཅུ་བཅུ་རྩུང་འབྲུལ། དེ་རྩོད་དབན་ལྷུ་དེ་ག། བདག་ཕྱིན་བརྒྱུ་གོག་གྲངས་༡༡༩བ། ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཇིན་
 གྱིས། རི་སྲིད་བདག་ཉིད་མ་མཚོང་བ། དེ་སྲིད་རྟོག་མའི་དུས་ཅན་གྱི། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོར་འཇུག་བར་འགྱུར། རང་རིག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་
 གི་བ་ཡི་ལུས་མིན་ཞིང་། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་མེད་ཀྱི། བསོད་ནམས་དམན་པས་རྟེན་མི་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

2 རྩེ་བཅུ་བཅུ་རྩུང་འབྲུལ། ཅེ་བཤད་རྩུང་རྫོང་རྩེ་ཕྱིང་ག། ཤེའུ་རེ་ལྷ་ག། སོག་གྲངས་༩༡༡ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘མི་ལམ་མིས་བ་བཞིན་དུ་མཚོང་།’ ཞེས་སོ།

3 རི་སྟེད་ རིམ་ལྷ་གསལ་སློབ། གསལ་སློབ་སྟེང་པོ།

4 རྩེ་བཅུ་བཅུ་རྩུང་འབྲུལ། ཅེ་བཤད་རྩུང་རྫོང་རྩེ་ཕྱིང་ག། ཤེའུ་དགྲུ་ག། སོག་གྲངས་ ༩༤༧ན ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྩུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། རི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་བ། སེམས་ཀྱི་རྩུང་ནི་རྣམ་འབྲུལ་ལོ།’ ཞེས་སོ།

5 རྣམ་རྟོགས་ རིམ་ལྷ་གསལ་སློབ། གསལ་སློབ་སྟེང་པོ། དུགས་རྫོགས།

6 རྩེ་བཅུ་བཅུ་རྩུང་འབྲུལ། ཅེ་བཤད་སེམས་པ་ལུང་སྟོན། ཤེའུ་གཉིས་ག། སོག་གྲངས་༡༤༧ན ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྩུང་
 ཤེས་མེད། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདི་གནས་བ། དེ་རྣམས་རྩུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྩུང་ལས་སྦྲར་ཡང་འགག་བ་ཡིན། ཉིན་དང་མཚན་མོའི་
 ཅེ་ཡིས་ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་བར་གྱུར། དེ་རྣམ་འཁོར་བར་སྐྱུག་བཞིན་ཀྱང་། སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བར་དེ་དག་འགྲོ། མི་རྟོག་བ་ཡི་སེམས་དེ་
 བོ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་གྱང་། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། སྲི་དང་ཅེ་སྦྲང་སྦྲང་པོ་དང་། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འཕྲོ་བར་འགྱུར།”
 ཞེས་སོ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་། སྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། འེན་ཏུ་སྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་ཤར་བའི་བར་དོའི་ལུས་དང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་གསུམ་ཡིན། དེའི་དང་པོའི་སེམས་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྲ་མོ་དང་། རྒྱང་ནི་སྲོག་འཛིན་འེན་ཏུ་སྲ་བ་ཡིན་ལོ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་གཉིས་སུ་མི་འབྲུང་ཉེ། རགས་པའི་ལུས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆེ་གཉུག་མའི་ལུས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྩེ་བ་ཏུ་གནས། དེའི་བྱ་བ་འགག་པའི་ཆེ་གཉུག་མའི་ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཆར་བས་སོ། ། གཉུག་མའི་ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བར་དོའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་(དེ་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱ་ལུས་སྐྱབ་རྩེ་ལ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རྒྱ་ལུས་སྐྱབ་རྩེ་ལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྲུང་བ་བཤད་པ། རྒྱ་ལུས་སྐྱབ་རྩེ་ལ་མདོར་བསྟུན་ཉེ་གསལ་བར་བཤད་པ། རྒྱ་ལུས་སྐྱབ་པའི་པན་ཡོན་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རྒྱ་ལུས་སྐྱབ་རྩེ་ལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྲུང་བ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། “རྒྱང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྤར། རྣམ་འབྲོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྲུང་། རྒྱ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། དེ་བས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན། རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་འདི་བཤད་དེ། རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་།”¹ ཞེས་གསུངས་ཉེ་དེའི་ཆེ་གས་བཅད་དང་པོས་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྒྱང་སེམས་གཉིས་རྣམ་

¹ རྩེ་བཅུ་ན། རྒྱང་འབྲེལ། དེ་མཐོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་༥༩བཙལ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེ་གས་རྣམ་གཉིས་ལྟར་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱང་དང་ཡང་དག་ལྡན། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤར་ཡང་ནི། ཞེས་སོ། །

འབྲོར་པའི་ལུས་སྲུ་འབྲུང་བ་དེ་ལ་སྐྱུ་ལུས་ཞེས་གསུང་། སྐར་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་
 རྒྱུ་སེམས་ལས་རྣམ་འབྲོར་པའི་རགས་པའི་ལུས་དེ་དང་པོར་འབྲུང་བར་མ་བཟད་སྤེལ་སྐྱུ་
 ལུས་འབྲུང་ཞེས་པའི་དོན་ལོ།། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་
 གྲེད་པ་དེ་བས་ན་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་འགྲོ་བ་ཀུན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཐེག་
 པ་གཞན་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་ལམ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྲུར་པའི་སྐྱུ་
 མའི་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཤད་ཅིང་། རང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲེ་བར་མཐོང་བ་ནི། གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་
 མཐོང་བའོ།། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། “རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་
 ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་གྱིས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྣའི་སྐྱུར་བཟང་བ་
 དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་
 འདི་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ལོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་
 སེམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་དབེན་དང་། ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མེད་པ་
 ནི་སེམས་དབེན་གྱི་²རྒྱུ་སེམས་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་གཞན་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མི་སྐྱུ་བ་
 པ་དང་། ཅམ་སྐྱུ་མས་ཀུན་ཏོག་དང་། སྤེལ་སེམས་ལུང་པོ་རགས་པ་ལས་བྱུ་བ་པ་གཅོད་དེ།
 མདོར་ན་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལས་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་
 ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་སྐྱུ་བ་ཅེས་བའོ།། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ནི། རྐྱུ་
 མ། རྐྱུ་མ། མིག་ཡོང་། སྤེལ་སྐྱུ། མི་ལམ། བཤག་ཆ། རི་བའི་ཤོང་ཁྲེད། མིག་འབྲུལ། འཇར་

¹ རྩེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་རྫོབ་དཔོན་ལྷུང་དེ་ག། སྐྱོད་བསྐྱུས། ཤེལ་བྲུག་ག། ཤོག་གངས་༤༧བཟ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་སེམས་
 ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་
 བ་ཅམ་གྱིས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྣའི་སྐྱུར་བཟང་བ་དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་
 མཚོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ལོ།།” ཞེས་སོ།།

² མ་དབེན་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སྐྱུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྐོན་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

སེམས་དབེན་གྱི་དཔེ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྤང་
པོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འང་གནས་གང་དུ་འགྲུབ་སོགས་ཞིབ་དུ་ཤེས་དགོས་མོད་ཀྱང་ལེགས་པར་
སྤྱད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་རེ་རེ་ཅམ་བྱུང་བ་ལ་འང་སློ་གྲོས་གཞོན་ཅུ་རྣམས་གྱིས་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་བཞད་གང་སློག་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་(སྐྱུ་ལུས་སྐྱུབ་པའི་པན་ཡོན་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)འི། སྐྱུ་ལུས་སྐྱུབ་
ན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་དང་། “གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས།།”
མཁའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་རྟེན།།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་
བརྟེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མཚན་
དཔེ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མིག་ཤེས་གྱི་ཡུལ་
ལས་འདས་པ་དང་། “སྣ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཚོད།། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུག་བྱེད་
འགྱུར།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་གྱིས་ཐུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་
གྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལོ།། མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་འི། རིམ་ལྡེ་ལས། “བདག་
བྱིན་བརྒྱབ་ཅེས་”³དེ་བཤད་དོ།། སྐྱུ་མར་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི། འདི་ཉིད་ངེས་པར་
མཚོན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་”⁴ཞེས་པ་མན་ཆད་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་བདག་བྱིན་
བརྒྱབས།⁵ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ། དྲི་ཟའི་སེམས་
ཅན། རོ་རྗེའི་སྐྱུ་ཞེས་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་དུ་མའི་སློ་ནས་བསྟུན་དོ།།

གཉིས་པ་སྐྱུ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་ནི་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས།

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥ 339 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས།།’ ཞེས་སོ།།
2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥ 339
3 **རྒྱབས་ཅེས་** རྫོ་གྲིང་དཔར་ལ།
4 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥ 339 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བདག་བྱིན་བརྒྱབ་
ཅེས་དེ་བཤད་དོ།། སྐྱུ་མར་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།། འདི་ཉིད་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱུ་མ་ཉིད།།’ ཅེས་སོ།།
5 **བརྒྱབ།** དཔར་རྟེན།

བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ས་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། ། དང་པོ་(བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ས་བཤད་པ་)ནི། མགོན་པོ་སྤྱི་གཞུང་ལས་ནི། རིམ་ལྡན་སྐྱུ་ལྷུས་ལ་བར་དོར་བཤད་པ་དེ། དེ་གཉིས་བསྐྱེ་བར་བཤད་ཏུ་རྩལ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱེ་བ་རྣམས་ཚིག་ཟིན་ལ་མི་གསལ། སྐྱུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་ལས་རྫོགས་རིམ་ལ་འཆི་བ་དང་ཚོས་སྐྱུ་བསྐྱེ་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱུ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་ཚུལ་བསྟན། སྐྱོན་གསལ་ལས་འཆི་བ་དང་། བར་དོ་ཚོས་ལོངས་གཉིས་དང་བསྐྱེ་ཚུལ་ཅམ་བསྟན། སྐྱེད་བསྐྱུས་ལས། དེའི་སྐྱེད་ཏུ་གཉིད་མི་ལམ་དང་བསྐྱེ་བ་སྐྱེ་བཞི་ཅར་བསྟན། རིམ་ལྡན་བསྐྱུས་པ་ལས། “མི་ལམ་སྐྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུངས།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེ་བར་བྱ།། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཏུ་འགྱུར།།”¹ ཞེས་བ་དང་། སྤྱིད་བར་སྐྱེ་དང་ཞེས་སྐྱུར་བྱངས་པ་སྐྱུར་གཉིད་དང་བསྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་བར་དོ་བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་མདོ་ཅམ་ཏུ་བསྟན། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་ནི་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འཆི་བ་དང་བསྐྱེ་བ་དང་། བར་དོ་དང་བསྐྱེ་བ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བ་བརྐྱེད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གཉིད་དང་བསྐྱེ་བ་བཤད་ནས་མི་ལམ་དང་བསྐྱེ་བ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱེ་བ་དེ་དག་མ་བཤད། རྒྱ་རོ་པའི་མན་ངག་ནག་ཚོ་ནས་བརྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེ་བ་འདི་རྣམས་མ་བྱུང་ལ། རྗེ་མར་བ་ནས་བརྐྱེད་པ་ལ་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གཉིད་དང་མི་ལམ་བསྐྱེ་བ་དང་། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དེ་གཉིས་དང་། བར་དོ་དང་འཆི་བ་དང་བསྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྐྱེད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དེ་བཞི་ཀ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་ནས་བསྐྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གང་གི་ཚེ་བསྐྱེ་བ་གང་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱེ་

¹ རྗེ་བསྟན། རྐྱུད་འབྲེལ། ཞེ་དབལ་ལྡན་རྒྱ་རོ་བ། རིམ་ལྡན་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གྲངས་322བ2 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མི་ལམ་སྐྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུངས།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེ་བར་བྱ།། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཏུ་འགྱུར།།” ཞེས་སོ། །

བ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་བཞིག་ཐོབ་ནས་བསྐྱོམ་བ་)
 བོ། མ་མཐའ་ལོག་སྒྲིའི་སྤ་ཐིག་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འཕྲི་ཐིམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བཞི་
 འདྲེན་བྱས་བ་ནས་མི་སྣོབ་པའི་རྒྱང་འདུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཉིད་དང་མི་ལམ་བསྐྱོམ་བ་
 བསྐྱོམ་ཞིང་། མ་མཐའ་བཤད་མ་ཐག་བ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་དུ་འཆི་བ་དང་། བར་
 རོ་བསྐྱོམ་བ་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་(གནས་སྐབས་གང་གི་ཚེ་བསྐྱོམ་བ་གང་བསྐྱོམ་པ་)འོ། ལུས་དབེན་ནས་བརྒྱང་སྤེ་མི་སྣོབ་
 པའི་རྒྱང་འདུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིད་དང་
 བསྐྱོམ་བ་དང་མི་ལམ་དང་བསྐྱོམ་བ་བསྐྱོམ་ཞིང་། ལུས་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་ལ་
 གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འཆི་དུས་ཁོ་ནར་འཆི་བ་དང་བསྐྱོམ་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱོམ་བ་
 ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་བར་དོའི་དོད་ལ་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྲུབ་བ་གཅིག་དང་།
 ཡིད་དོར་སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་ལངས་ཀྱང་དངོས་གནས་ལ་བར་དོའི་ལུས་བྱུབ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་
 ཡང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱོམ་བ་འདི་ནི་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་འདིས་པས་གང་ཐག་དེ་ལ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་
 སོགས་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱོམ་བ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱོམ་བ་རྣམས་
 གྱི་དབྱེ་བསྐྱུ་དང་། བསྐྱོམ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(བསྐྱོམ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱུ་)
 བོ། བསྐྱོམ་བ་ལ་རྒྱས་པར་སྤེ་ན་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱོམ་བ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་
 གསུམ་གྱི་བསྐྱོམ་བ་དང་། འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱོམ་བ་སྤེ་དབྱུ་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་རྣམས་
 སྤྱིའི་བསྐྱོམ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱིའི་བསྐྱོམ་བ་དང་། སྐྱུ་སྤྱིའི་བསྐྱོམ་བ་དང་གསུམ་དུ་འབྱུང་དོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱོམ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སད་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་དང་བསྐྱོམ་བའི་

༡ རྒྱ་བ་རྫོགས་དཔེ་མཁ

ལྷ་ལྷས་བཤད་པ། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ལྷ་ལྷས་བཤད་པ། འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་
 དང་བསྐྱེ་བའི་ལྷ་ལྷས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ལྷ་ལྷས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
 སད་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། ལྷས་དབེན་ནས་སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་¹བར་གྱིས་
 གཉིད་ལ་མ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞི་བྲངས་པ་རྣམས་སྟོང་བ་
 ཉིད་ལྷལ་ལྷལ་ཅན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་པའོ།། གཉིས་པ་སད་དུས་ཀྱི་
 ལོངས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ཡིད་ངོར་རམ་དངོས་
 གནས་ལ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱར་ལངས་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའོ།། གསུམ་པ་སད་
 དུས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱ་ལྷས་དངོས་སམ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་དེ་
 ཉིད་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་སྤང་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱར་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱིང་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའི་ལྷ་ལྷས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ལྷ་ལྷས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ལས་དང་པོ་བ་གཉིད་
 ཚོས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་སད་དུས་སུ་སྟོང་བཞི་འབྲེན་རྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞིག་
 གིས་²ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་བསྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སད་དུས་སུ་
 སྟོང་བཞི་འབྲེན་མི་རྒྱས་པའི་གང་ཐག་གིས་དེ་སྐྱར་བསྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གཉིད་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་འགོ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་སྐྱ་མོ་མི་སྟོག་པས་གཉིད་དུས་ཀྱི་
 སྟོང་བཞི་ཆ་འབྲེལ་གཏོགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་
 པ་དེ་ལྷས་དབེན་པ་ཡིན་ན་འོག་སྐྱོའི་སྤྱ་ཐིག་ལ་དམིགས་པ་དང་། དག་དབེན་པ་ཡན་
 ཚད་ཡིན་ན་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་དོར་བཞུས་སོགས་སྤྱིང་གའི་སྤྱད་
 རིམ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཉིད་དེ་གཉིད་དུས་དང་ལམ་དུས་སྐྱན་

1 མ་དཔེར་གིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཚིག་འགོས་དང་བསྐྱེན་ནས་བཅོས།
 2 གི་སྐྱོ་སྤྱིང་དཔེར་མ།

མོང་¹བའི་སྟོང་བཞི་དང་ས་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སྟེ་བདེ་སྟོང་སྐྱུར་ནས་བསྐོམ་བར་བྱེད་
 པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་སྟོང་བ་ལ་གཉིད་འབྲུག་དྲགས་ན་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་སྐྱུག་
 འབྲུམས་གཙོད་པའི་མན་ངག་དང་། གཉིད་ཡེ་མ་བྱུང་ན་འོད་གསལ་གྱི་གཞི་གཏོར་བས་
 དེ་ལ་སྟོང་འབྲུམས་གཙོད་པའི་མན་ངག་དང་། གཉིད་སྐྱུར་དུ་སད་ན་འོད་གསལ་གྱི་བར་
 ཚད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སད་འབྲུམས་གཙོད་པའི་མན་ངག་རྣམས་གསུངས་སོ།། གཉིས་
 བ་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་མི་ལམ་
 འཆར་བའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སྟེ་ལངས་བ་དེ་དོ་རྗེ་འཆར་དཀར་པོ་བསྐོམ་བར་བྱེད་པའོ།།
 གཉིད་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བྱས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སད་དུས་སྟེ་མཚོན་བྱེད་དཔའི་
 སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཤེས་ནས་ཆེ་འདིར་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་རྫོགས་པའི་སྐྱུར་ཁྱད་དང་། སྐྱེ་བ་
 བརྒྱད་ནས་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུ་དང་བར་དོ་ལོངས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བུས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་ལ། སྐྱུལ་བསྐྱུར་སྐྱེ་ཚོགས་བྱེད་བ་སོགས་ནི་དགོས་པ་ལས་པའོ།། གསུམ་བ་སད་བ་
 སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དོ་རྗེ་འཆར་དཀར་པོ་བསྐོམ་བ་དེས་མི་ལམ་གྱི་
 ལུང་པོ་དོ་རྗེ་འཆར་གི་སྐྱུར་བསྐོམས་པའི་སྟིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་
 ལྷགས་ཏེ་གཉིད་སད་བར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་བ་(འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་བ་)ལ་གཉིས། བར་དོར་འཆར་རྒྱ་བའི་
 སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆར་རྒྱ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་
 བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(བར་དོར་འཆར་རྒྱ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་བ་)ནི། སྐྱུར་གཞིའི་སྐྱེ་ཤི་
 བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་བ་མཐུན་བར་ལམ་བསྐོམ་བ་ལ་གཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་
 གསུམ་དང་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བ་དང་། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འཁྲེལ་བའི་ལམ་ཁྲེལ་
 ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད། དེ་ནི་ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆར་རྒྱ་བ་གསུམ་ག

¹ ལམ་དུས་སྟེ་སྐོན་མེ་རྫོགས་པའི་ཡིད་འཕྲོག

ལ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཛོགས། །འཆི་བ་དངོས་དང་ལམ་གྱི་
 འོད་གསལ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེ་བ་ནི། ལྷོད་བསྐྱེས་དང་ལྷོན་གསལ་ལས་བར་དོར་འཆོང་
 རྒྱ་བ་ལ་བཤད་དོ། ། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ཆེ་འདྲིར་ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་རི་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་ལྷུང་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་གོས་པ་ལ་འཆད་
 ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་ལ་འཆི་བ་མ་སྐྱངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 རིམ་ལྡོག་ལས། ལྷ་ལྷུས་དང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་
 པར་འཆོང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། བར་སྤྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ཀྱང་ལས་དབང་
 གིས་འཆི་བ་སྐྱངས་པར་གསུངས་ན། ལྷུང་འཇུག་པས་དེ་སྐྱངས་པ་སྣ་ཅི་སྣོས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། ། གཞན་ཡང་ལྷོད་བསྐྱེས་ལས། བར་དོར་འཆོང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་འདི་ལ་ཞིང་ལས་
 དང་ཆོང་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པས་གཡང་བས་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དང་།
 ཡོ་བྱད་མ་འགྱུར་པས་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ལྷུས་ཐོབ་ནས་
 རམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བཞེས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡོ་བྱད་
 གྱིས་མི་འཛོངས་པར་བར་སྤྱིན་ཐེག་པར་ཡང་གསུངས་པས་ལུགས་སྣ་མ་མི་འཐད་པར་
 རྫོགས་སྒྲུབ། རང་ལུགས་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་རྫོགས་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་བྱུང་ན་ལ་བྱུ་
 རྒྱ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་དགོས་པ་སྤྱོད་བསྐྱེས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་
 འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་པ་དེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་ཏུ་སྤྱོགས་པ་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་། ལམ་
 གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེ་སྣམ་པའི་འཕེན་པ་སྤོན་ཏུ་བཏང་། རྫོར་བསྐྱེས་དང་བསམ་གཏུན་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྣོང་པ་བཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་འབྱུང་བའི་འཆི་དུས་ཀྱི་སྣོང་བཞི་བྱངས། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྣོང་སྤྱད་ནས་
 བསྐྱོམ་པ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེ་བའོ། ། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་སེམས་དབེན་གྱི་
 དབའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱོ་མའི་སྤྱོ་

འགྲུབ་པ་ནི་བར་དོ་མོངས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་ལྷན་པ་དེས་ཁམས་རྒྱལ་
 ལྡན་གྱི་སྐྱེལ་པའི་མིའི་ལྷན་པ་ཞུགས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་
 ཞལ་ལྷང་ལས། “བསམ་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི།¹ བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་
 ཚོ།། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྫོགས།། དེ་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་འབྲུགས་ལྡན་པ།། ལོ་
 ལྷ་ལོན་པའི་གྱིས་པའི་གཞུགས།། འགྲུབ་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྫོགས།། དེ་ནས་སྐྱེ་
 གནས་གཞན་དུ་ནི།། འཕེན་བར་བྱེད་ཚེ་སྐྱེལ་པའི་གཞུགས།། ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྫོགས་པར་
 འགྲུང་།”³ ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་བྱ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། ལྷན་དཔེན་ནས་བཟུང་
 སྐྱེ་དག་དཔེན་མཐར་མ་གྱིན་པའི་བར་གྱི་ནལ་འགྲོར་བ་ལམ་གོང་མ་མ་བཤོད་པར་འཆི་
 དགོས་པ་བྱུང་ན་སྐྱིག་རྒྱ་⁴ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་སྐྱམ་པའི་འཕེན་
 པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་སྐྱེ་ལྷན་སྐྱེ་ལྷན་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། སྐྱིང་
 གའི་སྐྱེད་རིམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་དུས་ཀྱི་སྣོང་བཞི་བྱངས། ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་
 འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ནི་འཆི་བ་དང་ཚོས་སྐྱེ་བསྐྱེ་བའོ།། འདི་ལ་ཡང་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 པ་དང་སྣོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས་ཡོད་དོ།། འོད་གསལ་དེ་ལས་བར་དོ་ཡིད་ངོར་སྐྱེ་ལྷན་
 ལྷན་ལངས་པ་བར་དོ་མོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་དང་། བར་དོ་དེས་བསམ་པ་⁵བཞིན་དུ་སྐྱེགས་སྣོང་
 ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་བྲངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བའོ།།

1 གྱི་ནི།། རྫོ་སྐྱིང་དཔར་མ།
 2 མཁའ་འདྲ་ རྫོ་སྐྱིང་དཔར་མ།
 3 སྐྱེ་བསྐྱེན། རྒྱུད་འགྲུལ། དེ་སངས་རྒྱུས་དཔལ་ལོ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་། ཤོག་གངས་ཉལ་ནལ་ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསམ་པ་དེ་
 ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚོ།། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྫོགས།། དེ་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་འབྲུགས་ལྡན་པ།། ལོ་
 ལྷ་ལོན་པའི་གྱིས་པའི་གཞུགས།། འགྲུབ་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྫོགས།། དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི།། འཕེན་བར་བྱེད་ཚེ་སྐྱེལ་པའི་གཞུགས།།
 ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྫོགས་པར་འགྲུང་།” ཞེས་སོ།།
 4 སྐྱིག་རྒྱ་ དཔར་རྫིང་།
 5 བསམ་པ་ དཔར་རྫིང་།

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྟ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྐྱུ་
 ལུས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་པའི་སྣོད་རུང་རུ་བྲ་
 བཟོ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ། རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་
 ཚུལ་། རྒྱུད་སྤྱི་མར་འདྲིན་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་(དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་དང་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་
 པ་ལ་སྣོན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འགོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། བར་སྤྱིན་
 གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་
 དམ་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་ཤིང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཞེས་པ་སྤྲུགས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། རང་སྤྲུགས་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་དེས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་བྱེད་པ་དེའི་སྣོན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་གོགས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་ཤིང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་
 ལུས་ཀྱིས་¹པར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 བསགས་པའི་དོད་ཐུབ་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཤེས་ཚོས་སྤྱིར་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཤེས་སྤྱིབ་²
 སྤྱོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་གསུགས་སྤྱིར་རྒྱ་སྐྱུབ་པ་ལ། མདོ་སྤྲུགས་
 གཉིས་འབྲེལ་མོད་ཀྱང་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འདི་
 རྫོགས་ན་པར་སྤྱིན་ཐེག་པར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་³རྒྱ་
 སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ན་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས། རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་
 རམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འཇུག་ལ། འདིར་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འགྲུབ་པ་ན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་

1 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ།
 2 གཙོ་བོ་ཤེས་སྤྱིབ་ རྫོ་སྤྱིར་དཔེར་ལ།
 3 མ་དཔེར་བཞག་ཅེས་གསལ།

དགོས་པའི་བྱད་པར་ཡང་ཤེས་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་(དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། “འདི་ནི་
རང་འབྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། གཅིག་ཕུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ།། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་
སྟེར་བས།། རྩོམ་སྟོན་དཔོན་དེ་བས་ལྷག་། དེ་ནི་ཡང་དག་མཉེས་བྱས་ཏེ།། ལོ་ལམ་ཡང་
ན་རྩེ་བ་ལ།། ལྷ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལ།། ཅི་བྱས་པས་ཉི་མཚོད་པར་བྱ།། ཅི་འགྲོར་བ་
ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།། ལེགས་པར་བསྐྱབས་ལ་དབྱུང་བྱ་ཞིང་།། ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱུང་
སྲུ་ནི།། ཚོ་ག་ཇི་བཞིན་མཚོད་པར་བྱ།།”² ཞེས་བ་ལྟར་འོད་གསལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་
མས་སྒྲ་མ་ཡུན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚོད་པ་དང་། ཕྱི་
ནང་གི་མཚོད་པས་མཚོད་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་
ངག་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་། སྟོན་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་སྟོན་
མ་དེ་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་
ཚུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་བཤད་པ། མཚོན་
གྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བཅོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་བཤད་པའོ། དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་
གཉིས་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབང་གི་སློབ་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་མ་དེ་ལ།
སྟོན་དཔོན་གྱིས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་འཚད་པ་ནི། རིམ་
པ་བཞི་པ་ལས། “མཚོན་མོ་སྤང་བའི་ཆ་སྟེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྲེད་སྤང་བ་མཚོད་
པ་ཡིན།། ‘མཚོན་མོ་སྤང་བ་ཟོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་ལན་ཅིག་མིན་པར་

1 བས་ དཔར་རྫིང་།
2 རྩོམ་སྟོན་རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབས། རིམ་ལྷ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥ འབྲེལ་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུ་རྩེ་མ་རུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། ཞེས་སོ།།
3 མ་དཔེར་འཚོམས་ཞེས་གསལ།

ལྷན་ཁྲིམ་མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚན་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་
 བྲལ་བ།། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པར་སྐྱ་མ་མཚོག་བཤའ་རྣམ་འབྱོར་བ་ཉིད་ཡུལ།།
 མཚན་གྱི་མཐའ་ཉི་འཛིག་མིན་སྲུང་ནག་ཚོགས་རྣམས་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་།།
 ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐྱད་ཅིག་འདིར་ནི་དྲི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤའ།། སློབ་དཔོན་
 མཚོག་ནི་རབ་རིབ་བྲལ་བས་སློབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཚུབ་བསྟན།། བང་གི་བདེ་བ་རྫོག་
 བྲལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”² ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་
 པར་བྱང་ཚུབ་པ་གཉིས་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་། ཕྱི་ལོ་མངོན་བྱང་དང་ནང་
 གི་མངོན་བྱང་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ཉིད་ཕྱི་ནང་མཐའ་སློང་³བྱེད་ཀྱི་སློབ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོབ་
 པའི་སློབ་སློབ་ཕྱི་ལོ་མངོན་བྱང་དང་། བང་ཤེས་པ་སློང་⁴བྱེད་ཀྱི་སློབ་དཀར་ལམ་དམར་ལམ་
 བཤམ་ལམ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་སློབ་སློབ་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་འཛོག་པ་ལུང་
 གི་དགོངས་པའོ།། དོན་འདི་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “དོ་རྗེ་ཉི་མ་རུབ་ནས་ནི། སྐྱབ་པ་ཀུན་
 ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ།། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི།། བསྐྱོམ་པ་མཚོག་གིས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར།།”⁵ ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་བཤའ་བ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་

1 མ་དཔེར་འཚོམས་ཞེས་གསལ།
 2 ཕྱི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་མངོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ རིམ་ལྷ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གངས་༥༧༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་བ་བཅས་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཚན་མིན་སྐྱད་པ་ཐོབ་པར་དང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།། མཚན་
 མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚན་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པར་སྐྱ་མ་མཚོག་བཤའ་རྣམ་
 འབྱོར་བ་ཉིད་ཡུལ།། མཚན་གྱི་མཐའ་ཉི་འཛིག་མིན་སྲུང་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་།། ཞེས་སོ།།
 3 མ་དཔེར་སློང་ཅེས་གསལ་ཡང་དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སློབ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།
 4 མ་དཔེར་སློང་ཅེས་གསལ་ཡང་དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སློབ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།
 5 ཕྱི་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ་གསལ་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ཤེའུ་བཅོ་ལྷ་པ། ཤོག་གངས་༡༢༥བཤམ་ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོ་རྗེ་ཉི་མ་རུབ་ནས་ནི།།
 སྐྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ།། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི།། བསྐྱོམ་པ་མཚོག་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

དེ་ཉིད་འདྲོཅ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྲིའི་ཐབས་དང་། ཉང་གི་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 རྟོ་ཅ་རྒྱུད་ལས། “བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་འུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ལས་བྱུང་བུ་
 མོ་ཞི། རྫོ་རྗེ་ཚོས་བདག་བསྐྱབ་པར་བྱ། འདི་ནི་གསང་བ་འཛོལ་བྱེད་པའོ།”¹ ཞེས་ཕྱག་
 རྒྱ་རིགས་བཞིར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། “མན་ངག་ཐོབ་པའི་སློབ་
 མ་ཡིས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསྐྱབ། རིམ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར། རི་སྡིད་སྡིང་གར་བྱིན་པའི་
 བར་། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། རྒྱ་བ་
 དང་ནི་མི་རྒྱ་ཉིད། ‘དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།’ བྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།
 ‘རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།’ དབུགས་ཀྱི་རྒྱུང་ནི་མེ་ལོང་ལ། ‘རི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བྱིས་
 འགྱུར་བ།’ དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།”²
 ཅེས་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏུན་གཉིས་གསུངས། རྒྱ་ལུས་པས་བསམ་
 གཏུན་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་འདི་ལ་མར་ལུགས་པ་རྣམས་³ ཀྱིས་རྫོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སེམས་དབའ་
 ལུམ་བཅེགས་བསྐྱོམ་པར་མ་བཤད་ཀྱང་། འགོས་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་དེ་གསུམ་
 བསྐྱོམ་པ་ལེུ་བཅུ་གཅིག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པ་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ན་བཞུགས་
 པ་མན་ངག་ཏུ་ཐོན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། རྒྱུད་འགྲེལ་ན་རི་ལྟར་བཞུགས་ན། ཅ་བར།
 “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། བདག་གི་ལུས་ལ་སྣང་མཚན་བཞག །
 སྡིང་གར་ཡི་གེ་ཨོྲི་བསམས་ལ། ལྟགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱོམ། འགོག་པའི་རྫོ་རྗེ་
 སེམས་ཉིད་དུ། གང་ཚེ་དེ་ལ་སྲེ་འགྱུར་ན། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཚོག་འཛིན་ལ། ཡིད་

1 ཕྱི་བཀའ། རྒྱུད་འཇུག། ༡ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེུ་བཅོལ་ལ། ཤོག་གངས་༡༥༥པེ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་
 རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ལས་བྱུང་བུ་མོ་ཞི། རྫོ་རྗེ་ཚོས་བདག་ཉིད་འདི་ནི། གསང་བ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་བསྐྱབ།” ཞེས་སོ།
 2 ཕྱི་བསྐྱོན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ། རིམ་ལ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གངས་༥༥༩༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྐང་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས།
 བཅུ་བཞི་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།’ ‘རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།’ ‘རི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བྱིས་གྱུར་བ།’ ཞེས་སོ།
 3 མར་ལུགས་རྣམས་ རྫོ་སྡིང་དཔར་ལ།

བཞིན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བྱུང་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་དགྲིལ་འཁོར་དབྱུང་གནས་པར། རྗེ་རྗེ་
 མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། ལྷིང་གར་ཡི་གེ་རྩུ་བསྐྱོམས་ནས། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་
 པར་བཞག །སངས་རྒྱལ་དགྲིལ་འཁོར་དབྱུང་གནས་པར། ཆེ་དཔག་མེད་པ་རབ་ཏུ་
 བསྐྱོམ། ལྷིང་གར་ཡི་གེ་ལྷུ་བསམས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །འདི་དེ་དམ་
 ཚིག་མཚོག་གི་མཚོག །རྗེ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམ་པ། འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་
 ཏེ། སངས་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འགྱུར་བའོ།”¹ ཞེས་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་
 བཤད་པའི་ལྷིང་པོ་བསྐྱུས་ན། ལྷང་མཛད་བཞག་པ་དང་། ཆེ་དཔག་མེད་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱོམ་པ་གསུམ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་
 རིམ་པ་བཞིན་ལོ་དང་ལྷུང་དང་རྩུ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ལོ་དང་
 རྩུ་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་དང་ལྷུ་ཡི་ཐིག་ལེ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་གྱུར་
 པ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་
 བེ་དང་པོར་རྒྱ་རྗེ་རྗེ་རྣམ་རྣམ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཉིད་བསམ་
 གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག །དེ་ནས་གསུང་རྗེ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེ་
 བས་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་ནི་
 སེམས་དཔའ་དགུ་བཅེགས་བསྐྱོམས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མཛད་དེ་ཞལ་ལས་
 རྫོགས་པར་བྱའོ། མདོར་བསྐྱུ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་

1 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ཡེ་ལུ་བཅུ་གཅིག་པ། འགོག་གངས་ཀྱི་འདྲ་རྒྱུ། “སངས་རྒྱལ་དགྲིལ་
 འཁོར་དབྱུང་གནས་པའོ། རང་གི་ལུས་ལ་ལྷང་མཛད་བཞག །ལྷིང་གར་ཡི་གེ་ལོ་ལོ་བསམས་པ། ཐུགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱོམ། དེའི་སེམས་
 འགོག་པའི་རྗེ་རྗེ་རྣུང་། གང་ཆེ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དེ། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་མཚོག་སྐྱབ་པ། ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་དཔལ་ལྷན་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་
 དགྲིལ་འཁོར་དབྱུང་གནས་པའོ། རྗེ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། ལྷིང་གར་ཡི་གེ་རྩུ་བསྐྱོམས་ནས། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །སངས་
 རྒྱལ་དགྲིལ་འཁོར་དབྱུང་གནས་པའོ། ཆེ་དཔག་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། ལྷིང་གར་ཡི་གེ་ལྷུ་བསམས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཐིག་ལེར་གཏོགས་པ་
 བཞག། འདི་དེ་དམ་ཚིག་མཚོག་གི་མཚོག །རྗེ་རྗེ་གསུམ་ནི་མི་བྱེད་བསྐྱོམ། འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
 འགྱུར་བའོ།” ཞེས་སོ།

2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དགྲུས་སུ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་རྫོགས་མོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་དེས་སྐྱོད་པ་རྩ་བ་དུག་ལ་སོགས་པར་སྐྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་བྱུང་བ་ན། ཉང་སེམས་དབང་སྐྱུམ་བཅེགས་སམ་དགུ་བཅེགས་བསྐྱོམ་པ་སྐྱོན་དུ་བཏང་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱུད་རིམ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་སྤྱད་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་རུང་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིས་སྤྱད་ཏུ་བྱས་པས་སྟོང་བ་སྤྲ་མ་གསུམ་གྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ནས་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱུ་རིགས་འབྲ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིམ་ལྡན་ལས། “སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱུངས།”¹ ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་(མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ཆེ་བརྗོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། འོད་གསལ། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ། མངོན་པར་བྱུང་ཚུབ་བ། ཡང་དག་པའི་མཐའ། མི་ཐད་པ་དོ་རྗེ། བདག་མེད་པ་དོ་རྗེ། ཐིམ་གྱིས་གཞོན་པ་དོ་རྗེ། ཞེས་པ་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་སོ། དེ་ལྟར་གྱི་ནང་གི་མངོན་བྱུང་གཉིས་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་གྱི་གདམས་དག་དང་། འོད་གསལ་གྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་ནས་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དང་ཚོས་ལ་སྟོབ་མས་ཆེ་བརྗོད་བྱེད་ཚུལ་ནི། “ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཨེ་མའོ་ཚོས། ཚོས་བཤད་པ་ནི་དོ་མཚར་ཆེ། ཡང་དག་དོན་ནི་དག་པའི་དོན། བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་སྤྱད་འཚལ་ལོ།”² ཞེས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་(རིམ་པ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་)ནི། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། “བསྐྱལ་བ་མཐའ་ལས་རྣམས་སུ་ཡང་། མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་སྐྱིན་པས། ‘སྐྱུར་བ་རྣམ་

1 རྗེ་བལྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུལ། རིམ་ལྡན་རིམ་པ་དང་པོ། འོག་གངས་༤༥བཟ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱུངས།” ཞེས་སོ།
 2 རྗེ་བལྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༤༥ནང་ ལས་བྱུང་བའི་དན་ནང་ཆོག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བྱང་ཚུབ་སེམས་ཁྱོད་སྤྱད་འཚལ་ལོ།’ ཞེས་སོ།

བར་མ་དག་གིས།། བྱང་ཚུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྲུང།།”¹ ཞེས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་རྒྱང་
 བས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པར་གསུངས་པས། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་
 ལྷགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་ན། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་གང་ནས་
 ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་བྱིས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱོར་
 ལམ་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད། ཡང་ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱུ་པའི་སྐྱེ་
 བ་གཅིག་ཐོགས་གྱི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད། ལྷ་
 རབས་པ་ཁ་ཅིག །བརྒྱ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ནས་ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་
 བཞེད་དོ།། དེའི་ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་མེད་གྱི་ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཤིང་། བྱང་སེམས་གྱི་ཚོགས་ལམ་
 ཚེན་པོ་ནས་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་གི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱུ་པའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་གྱི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་
 གནས་སྐབས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་ཤིང་། ལྷགས་གྱི་ལམ་གང་ནས་
 འཇུག་དཔྱོད་པའི་ཚེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ལྷགས་ནས་ཞག་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་
 ས་བརྒྱ་སྲིད་པ་ཐ་མ་དང་ལྷན་མེད་དུ་འགྱུར་བས། ས་བརྒྱུ་པའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཞེས་
 པ་ཉམས་ལ། ལམ་འོག་མ་འདི་ནས་འཇུག་ཅེས་སྟོབ་པ་ཡང་བཞག་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ།།
 ལུགས་གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་འོག་ཏུ་འཚད་པ་ལས་རྫོགས་ཅུས་སོ།། རང་ལུགས་
 འོ།། དང་པོ་ཉིད་ནས་ལྷགས་ལ་འཇུག་ན་བྱང་སེམས་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་
 གང་རྒྱུང་ལ་གནས་པའི་སྐོ་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྐོར་བ་སྒྲ་བའི་དགོས་ཤིང་། བར་

¹ ལྷ་བསྟན། ལྷན་འབྲེལ། རི་སྐོར་དཔོན་རྒྱུ་འོ།། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། འོག་གངས་ཀྱི་བཟུང་ལས་ཀྱི་ལམ་བུ་འདི་ནས་ཚོགས་ཀྱང་གསུམ་པ་རྒྱུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ལ། ཞེས་སོ།།

སྤྱི་ལོ་ཐེག་པའི་མཐར་སྐྱབས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དེའི་མཚམས་ནི་ས་བརྩ་པ་ནས་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་གཅིག་གི་སྐོག་ས་བ་དང་། སྤྱི་བ་ཐ་མ་བ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མའོ། ། འཇུག་
 ཚུལ་ནི། རང་གི་ལམ་དོར་ནས་ཞུགས་པ་མིན་གྱི་ལམ་དེ་ལ་སྐྱབས་གྱིས་སློབ་པ་བཏབ་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་སྐྱབས་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག །ས་བརྩ་
 སྤྱི་བ་ཐ་མ་བ་དེ་ལ་དབང་བཞི་སྟ་གོན་དང་བཅས་པ་བསྐྱུར། ལམ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམས་
 བས་¹སངས་རྒྱས་བར་བཞེད། འགོས་ལུགས་བ་རྣམས་སྐྱུ་ལུས་ནས་འཇུག་པར་བཞེད་
 གྲང་། རང་ལུགས་ནི། རང་ཅག་གི་སློབ་པ་འདི་བར་སྤྱི་བ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱུལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐར་ས་བརྩ་སྤྱི་བ་ཐ་མ་བར་
 གྲུང་པ་དེས་འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་བར་བཞག་པ་ལ། སྤྱི་བ་ས་
 བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་²མེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་བསྐྱུལ་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 འདི་ཅམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་
 རི་སྐྱར་བཞི་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཐེག་པའི་མཚོག་མ་བཀུག་སྟེ་མཚོན་ཕྱེད་གྱི་
 དུས་སུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱུར། དབང་དུས་དེར་སྟོང་བཞི་བྲངས་ཏེ་སྟོང་
 བ་སྐྱ་མ་གསུམ་སྤྱི་མ་ལ་ཐེམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་སློབ་པའི་རྒྱང་
 འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱུར། ལམ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོད་པ་
 སྐྱེད་པའི་མཐར་ཐོ་རངས་ནས་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དུས་སུ་རྗོ་རྗོ་སྟེ་ཕྱེད་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་སྐྱུངས་ཏེ། མི་སློབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་
 བར་སངས་རྒྱས་ལ། དབང་གོང་མ་གཉིས་མ་བསྐྱར་བར་སྤྱི་མ་གཉིས་ནས་བསྐྱར་བ་དང་།
 སྐྱུ་ལུས་མན་ཚད་སློབ་དུ་མ་སོང་བར་རིམ་བ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནས་ཞུགས་ཚོག་པ་ནི་གང་

¹ བསྐྱོམ་ནས་ རྫོ་སྤྱིང་དཔར་མ།
² མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ཕྱ་གསལ་སློབ་སྐོག་སྐོག་དང་བསྐྱོན་ནས་བཅོས།

ཐག་འདི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཁམས་
 ལུ་སྐྱལ་སྐྱར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་བསྐྱུས་ལས།
 “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་¹བཙམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ལྡན་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་
 བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ལ་བཞུགས་ནས་ནམ་གྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་
 མངོན་དུ་མངོད་དེ། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་²བཞེངས་ནས། གདུལ་བུའི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།”³ ཞེས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་
 པ་ལས་ཀྱང་། “ལྡན་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་འདི་བཞེད་ནས།
 སྟོང་བ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད། འཕྲོ་བ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས། བླ་རྒྱ་ནའི་⁴
 ལུ་འགལ་དུ། མི་གཡོ་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དོ་རྗེ། ཉིལ་གྱི་
 གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས། རྒྱལ་བའི་སྐས་ལ་སེ་གོལ་དང་། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་
 གིས་གསུངས་པ། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་
 སྟེ། རྣམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཚོག་གྱུར་པ། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །འོད་
 གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཆེ་རབ་
 དགའ་དོ་རྗེའི་སྐྱེ། ཀུན་གྱི་དབང་ལུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་སྐྱ་དེ་གསལ་བ་དང་།
 དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་། འདི་ལྟར་ནམ་གྱེད་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི་དེ་

1 ཉིད་ཀྱི་ རྫོགས་དཔར་མ།

2 འཛིན་གྱི་ རྫོགས་དཔར་མ།

3 ལྟ་བུ་ལྟར་ ལྷ་དུ་འགྲུལ་ དེ་ རྫོགས་དཔོན་སྐྱེད་དེ་ག། སྟོན་བསྐྱུས། ལུ་བདུན་པ། ཤོག་གངས་༤༠ནས ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ལྡན་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ལ་བཞུགས་ནས་མཚན་གྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མངོད་དེ། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འཕྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པར་མངོད་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།

4 བླ་རྒྱ་ནའི་ རྫོགས་དཔར་མ།

ཉིད་དམིགས།།”¹ ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བའི་གནས་ཐོབ་ནས་ཞེས་པ་རྐང་
 བ་གཉིས་ཀྱིས་པར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 ལས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུར་བཞེངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཚེ་རབ་དགའ་ཞེས་པ་རྐང་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པར་བརྟག་གཉིས་ལྷོ་
 ཀར་གསུངས། དེ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱུ་ཐོབ་པ་
 ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་སློབ་ལམ་
 དུ་དེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་རྗེ་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལ་སློབ་ལམ་དུ་དེས་པར་འཐོབ་
 དགོས་པ་ནི་གང་ཞིག །འདི་གཉིས་དགོས་ན་དགོས་མཉམ་དང་མི་དགོས་ན་མི་དགོས་
 མཉམ་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གྱི་དོ་རྗེ་ལས། “འབར་བའི་སྐྱེད་བ་
 འཇུགས་པ་ཡི།། དཀྱིལ་འཁོར་རབ་དུ་བཞེངས་ནས་ནི།། དོ་རྗེ་སྤྱིང་སོ་དབང་སྤྱིན་སྤྱིར།།
 ཐེག་ལེ་མཚོག་ཉིད།”² ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་
 མ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་བསྟན་ནོ།།

ལྷ་པ་(རྒྱད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རྒྱད་ཕྱི་མར། “རང་དབང་
 རིན་ཆེན་འགག་པ་ཡི།། བཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།།” སེམས་ནི་འགོག་པའི་དོ་

1 ལྷ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། འོག་གངས་པ་༥༠༧༤ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཇུག་ཐོབ་པ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས།། མདོན་པར་བྱང་རྩལ་འདི་བཞེད་ནས།། ལྷོང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མདོན་པར་དགོངས།། ལྷོ་རྒྱ་ནའི་
 རྩ་འབྲས་དུ།། མི་གཡོའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དོ་རྗེ།། ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་གང་བཞེད་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྐྱས་ལ་སེ་
 གོལ་གཏོགས།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ།། ལྷ་མཁའི་
 རོས་ལྟར་མཚོག་གྱུར་བ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང་།། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སྐྱུ་སྐྱེ་བར་འཇུག། དེ་
 ཚེ་རབ་དགའི་དོ་རྗེ་ལོ་སྟེ།། ཀྱང་གྱི་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འཇུག། འདི་ལྟར་སྐྱེ་དེ་གསལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་པའི་གཡོ་བཏང་། འདི་ལྟར་ནས་
 ཕྱེད་དུས་སྤྱི་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྐྱས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས།།” ཞེས་སོ།།

2 ལྷ་བཀའ། རྒྱད་འབྲེལ། ང་དོ་རྗེ་མཁའ་འཕྲོ་ས། ལེའུ་ལྷ་པ། འོག་གངས་པ་༥༥༣༡ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འབར་
 བའི་འབྲེང་བ་འཇུགས་པ་ཡི།།’ ཞེས་སོ།།

རྗེས་འགྲུང།། མཚན་མ་ཉེར་འཛིན་འབྲུང་བར་འགྲུང།། མཚན་མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་
 ལྟར་།། བྱང་ཚུབ་དོ་རྗེས་གསུངས་པ་ཡིན།། སློག་རྒྱ་འདྲ་བ་དང་པོ་སྟེ།། ཏུ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་
 པ་ཡིན།། ‘མཁའ་སྤང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་ཡིན།།’ མེ་མར་ལྟར་འབར་བཞི་པའོ།། སློན་མེད་
 བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི།། ཏུ་བ་ཏུ་སྤང་བ་ལྟ་པའོ།། བཏུན་གྲུང་དོ་རྗེས་ལམ་ནས་ནི།། བམ་
 མཁའི་ཁམས་སྤྱོད་བར་བྱ།།”² ཞེས་སྐྱུ་ལུས་པས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་བསམ་
 གཏན་གཉིས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་གཟུང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད། སྐྱོར་བ་ཡན་
 ལག་དུག་གི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་
 སྐྱོད་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་གཏན་ལ་དབབ་བ་³དང་། རྒྱད་སྟེ་མར་
 གསུངས་པའི་རྗེས་དྲན་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྐྱོད་
 བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་གཏན་ལ་དབབ་བ་)ལ་གསུམ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་
 འཇུག་གི་སྐྱུར་བཞེངས་ཚུལ། བཞེངས་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྤྲུགས་མཛད་
 ཚུལ་། ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུར་བཞེངས་ཚུལ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འགྲུབ་ན་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་འགྲུབ་བམ་མི་འགྲུབ། དང་
 པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ལུགས་སྟོན་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་ཟུང་
 འཇུག་གི་སྐྱུ་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མི་འགྲུབ་ན་སྐྱོད་བསྐྱུས་སོགས་ལས་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་
 པའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོན་ཏུ་སྟོང་བ་གསུམ་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་

1 མཚན་མའི་རྫོགས་དབང་ལ།
 2 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ལ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་༡༥༧བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་སྟེ་གཉིས་
 དང་དགུ་པ་གསུམ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་དབང་མེན་ཚེན་དག་པ་ཡིན།། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།།’ ‘མཁའ་སྤང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་སྟེ།།’
 ཞེས་སོ།།
 3 འབབ་བ་རྫོགས་དབང་ལ།

དང་འགལ་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་སློབ་གི་
 ལྟང་བའི་རྒྱུ་མཉམས་ལས་སྐྱབ་དགོས་པས་སྟོང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་མི་རྟེན་ཅིང་། སྟོན་བསྐྱུས་ལས་སྟོང་བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བར་དོ་འགྲུབ་
 པའི་སྐྱུང་¹གཞིའི་རིམ་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད། དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་
 ལྷང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འགྲུབ་མཚམས་རི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་པར་བགྲིས་ཤིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཆེ་
 ལག་སྒྲི་དང་རྗེ་འགོས་གྲིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་²ལུགས་སློབ་ཏུ་གྱུང་བའི་སྐྱུང་བའི་མཐར་
 ལྷང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་གྲིས་ཀྱང་དང་པོར་སྐྱགས་རིམ་
 ཆེན་མོ་དང་དགྲིལ་ཚོག་དང་ནམ་གཞག་གི་འྲི་ཤ་ནམས་སུ་ཚུལ་དེ་བཀོད་མོད། ལྷིས་རིམ་
 པ་ལྟ་གསལ་བའི་སློན་མེ་སོགས་བཀའ་སྐྱུལ་བའི་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་
 ཐག་ལུགས་སློབ་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་
 གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་ལྡར། “རང་བཞིན་བཅས་འོད་དེ་དང་དེ། རྣམ་
 ཤེས་རྒྱུང་དང་ལྷན་པ་ཡི།། བདག་གྲིན་བརྒྱབས་པའི་རིམ་གྲིས་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་དོན་དུ་
 ལན་འགའ་འགྱུར།། རི་ལྟར་དྲངས་པའི་ཚུ་སྐྱུང་ལས།། ཉ་དག་སྐྱུར་དུ་སྐྱང་བར་འགྱུར།། དེ་
 བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྐྱུ་འཕྲུལ་བྲ་བ་འབྱུང་བར་བཤད།།”³ ཅེས་ཚུ་སྐྱུང་
 ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལས་ཉ་སྟོ་བྱུར་དུ་འཕར་བའི་དཔེ་དང་། སྟོན་བསྐྱུས་ལས་གཉིད་ལོག་
 པ་ལས་སྐྱུར་དུ་སང་བའི་དཔེ་དང་། སྟོང་བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་སྐྱ་མ་གསུམ་རིམ་གྲིས་ཐིམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་

1 མ་དཔེར་སྐྱུངས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྡར་གསལ་སློན་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 2 རིམ་ལྡར་གསལ་སློན་དང་། གསལ་སློན་སྟེང་པོ། དུགས་རྫོགས་སོགས་གྱི་ཚོག་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ན་ལས་ཞེས་པ་ཆད་དམ་སྟེ།
 3 རྗེ་བསྐྱུན་གྱུང་འགྲུལ། དེ་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ། རིམ་ལྡར། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན་3 ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འད་སྟེ། “གསུགས་བཅས་
 འོད་ཟེར་དེ་དང་དེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱུང་དང་ལྷན་པ་ཡི།། བདག་གྲིན་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྲིས་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་དོན་དུ་འང་ལན་འགའ་འགྱུར།། རི་ལྟར་
 དང་བའི་ཚུ་སྐྱུང་ལས།། ཉ་དག་སྐྱུར་དུ་སྐྱང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྐྱུ་འཕྲུལ་བྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།

ཚོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ལ་འགྲིག་གི། ལྷགས་ལྗོག་གི་སྐྱང་བའི་མཐའ་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་སྐྱང་གཞིའི་རིམ་བ་དང་ཡང་ཤེན་ཏུ་མཐུན་པས་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་འཐད་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་ནའང་བྱུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ལྷགས་ལྗོག་ཏུ་སྡོད་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་མི་གཞོད་དེ། དེ་ནི་དེ་གསུམ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་སྐྱེ་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ་གསུངས་པ་མིན་པས་སོ།། གལ་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ལ་བྱང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་སྲིད་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་རིམ་ལྟར་བྱང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་བཤད་པའི། “ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲིན་གྱུར་པ། བྱང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཤད་དོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་མེད་ཀྱང་། “འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་ངན་འདས། རྫོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན། གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ། བྱང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།”² ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེ་དང་། འཁོར་བའི་རྐྱེན་མོངས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་བད་བར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་ནི་དུས་དེར་ཡོད་དོ།། འོ་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་རྐྱེན་མོངས་དང་བཅས་པ་བད་བར་སྤངས་པ་འདི་གང་ལས་ཤེས་སྟུང་ན། དེ་ཡང་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལྷགས་པ་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་མ་

¹ རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་པ་རིམ་ལྗ། རིམ་བུ་ལྟ་ཤོག་གྲངས་༥༠༡ ལས་བྱུང་བ་བྱང་མི་འད་སྟེ། “ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག་པོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་པ། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲིན་གྱུར་པ། བྱང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
² རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་པ་རིམ་ལྗ། རིམ་བུ་ལྟ་ཤོག་གྲངས་༥༤༧

ཐོབ་པས། ཚེ་དེ་ལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་
 བྱས་ན་འཁོར་བར་སློབ་ཅེས་ཉལ་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་སྟར་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་འཁོར་བའི་
 རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འོད་
 གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་ཐར་པའམ་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཟུང་འཇུག་
 པ་ནི་ཐར་པའམ་གྲོལ་བ་པོའི་གང་ཐག་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་(བཞེངས་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྤྲུགས་མངོན་ཚུལ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་སྣ་པས་ཉེར་ལེན་
 དང་། སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་དག་
 པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་ཀྱི་གོ་ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་བྱེན་ས་
 བཞེངས་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་
 བསྐྱོམ་པས་སྟོང་བཞི་བྱངས་ནས་སྟོང་བ་སྣ་མ་གསུམ་གྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་
 དུས་སུ་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་པོ་ཞེས་པའམ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་འཛོལ་བོ།། དེ་ལས་ལངས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་འཇུགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཛིན་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྫོན་གསལ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྣའི་སྐྱུ་ཕུང་པོའི་ཐ་མ་རྟོག་གི་ནང་ན་གནས་
 པར་གསུངས་ཤིང་། སྐྱུ་བྱང་གིས་ཀྱང་། “ཡང་དག་མགོན་པོས་དེ་ཉིད་ནི། །འབད་བས་
 སྤས་ནས་ཕུང་པོ་ཡི།། རིན་ཆེན་ཐ་མ་རྟོག་དུ་བཞག །”²ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་

༡ མ་དཔེར་ལ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སློབ་མོགས་དང་བསྟན་ནས་བཙོས།
 ༢ ལྷོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་རྒྱའི་རྫོ། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་ལ། ལོག་གངས་༡༣༦༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྐང་གཉེས་པ་བྱུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། ‘འབད་བས་སྤས་ནས་ཕུང་པོ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

ལེགས་པར་ཤེས་ན་སེམས་དབང་གསུམ་བཅེགས་བསྐྱོམ་པའི་ངེས་དོན་ལ་ངེས་པ་ཆེན་
 བོ་རྟེན་པ་དང་། བྱུང་འཇུག་པས་ལུས་ལྷ་མའི་སྟེང་ནས་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཅ་བའི་རྒྱུང་
 བཞི་ལ་དོར་བཞུས་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དཀ་གི་ལས་སྦྱབ་པ་དང་། ཡན་ལག་
 གི་རྒྱུང་ལྷ་ལ་དོར་བཞུས་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྷ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་
 ལ་དོགས་པ་ཚོད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་རང་གིས་སྤར་སྟོབ་མ་
 རྒྱུང་བའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་སྟོབ་དུ་མེད་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་བསྐྱབས་ཟིན་གོམས་པར་
 མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། “བྱུང་འཇུག་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི།། སྟོབ་བཞིན་
 བ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་ཆེ།། བྱུང་དུ་འཇུག་པ་བསྐྱོམས་གྱུར་བས།། སྦྱོད་པའང་དེ་དང་གཉིས་
 ལེད་། ལྷ་བྱང་གིས་ཀྱང་། “དེ་ཕྱིར་ལྷ་མའི་ཞབས་ཀྱི་ནི།། དེ་ན་ཕྱིས་འབད་པས་རྫོགས་བྱ་
 རྟེ།། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་གསལ་གྱུར་བ།། དེ་ནས་སྦྱོད་པ་རབ་དུ་བྱ།།”² ཞེས་གསུངས། བྱུང་
 འཇུག་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ནི། ལྷ་འབྱུལ་བྱ་བའི་མངོན་སའས་རྒྱས་པ་དང་། འཁོར་
 བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། བདེན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ།།

གསུམ་པ་(ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རོད་བྱུབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་
 དང་། རོ་བོའི་སྐོ་ནས་བཤད་པའོ། དང་པོ་(རོད་བྱུབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་)ནི། རོ་རྗེ་འབྲེང་བར།
 བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞིའི་དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་
 རེའོ་³ ཞེས་གངས་ཅམ་གསུངས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ། “སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

1 ལྷ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྟེན། རིམ་ལྡེ། རིམ་ལ་ལྷ་པ། ཤོག་གངས་༥༦བཅ
 2 ལྷ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྟོ་ལོ། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གངས་༡༣༦ནང་ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཕྱིར་ལྷ་མའི་ཞབས་
 ཀྱི་ནི།། དེ་ན་ཕྱིས་འབད་པས་རྫོགས་བྱས་ཏེ།། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་གསལ་གྱུར་བས།། དེ་ནས་སྦྱོད་པ་རབ་དུ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
 3 རེ་རེའོ་ ལྷ་སྟེང་དབང་ལ།

གང་བསྟན་པ། ས་གྲུང་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་
 ས་བརྒྱད་པའི་སྟོན་དང་། ངག་དབེན་ས་བརྒྱད་པའི་སྟོན་དང་དགྲུ་པའི་སྟོན་དང་། སེམས་
 དབེན་ས་དགྲུ་པའི་སྟོན་དང་ས་བཅུ་བ་གཉིས་དང་། ལྷ་ལུས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། འོད་
 གསལ་ས་བཅུ་གཉིས་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཉིད་མོས་སྟོན་ནས་བགྲངས་²ན་ས་བཅུ་གསུམ་
 པའོ། ། ཡང་མངོན་བརྗོད་ལྟ་ལས། “དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།”³ “དོ་རྗེའི་ས་སྟེ་
 བཅུ་གསུམ་པ།”⁴ ཞེས་པའི་དོན་ཨ་རྒྱུས་པར་སྤྱོད་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་བ་ལ་ས་བཅུ་
 བ་ཚམ་དང་། བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ས་
 བཅུ་བ་ནི་ས་བཅུ་བ་ཚམ་དང་། བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དཔེ་མེད་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་
 ལམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་དོ་རྗེའི་ས་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི།
 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་དུ་
 བཞེད་ལ། འདི་ལྟར་ན་རྒྱང་འཇུག་ས་བཅུ་བཞི་པར་བྱེད་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུགས་
 སྟོགས་ནས་གསུངས་པའི་ས་ཡི་གངས་པར་སྤྱོད་ཐེག་པ་ལས་མང་ཡང་བཅུ་གཅིག་པ་
 ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་མའི་ས་འདོད་པ་ནི་མིན་ལོ། ། ལྷ་མཆོན་དེས་ན་ལྷ་ལུས་འོད་གསལ་
 སྟོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གསུམ་ག་ས་བཅུ་བ་ལ་འཛོག་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་མ་གཉིས་
 ས་བཅུ་པའི་སྟོན་ལ་འཛོག་པར་པར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་བ་བ་ལ་སྤྲུགས་སྟེ་མེད་གྱི་ལམ་
 བསྟན་ལུགས་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་ཤིང་། མི་སྟོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་
 འོད་ལ་འཛོག་པར་ཡང་ཤེས་སོ། ། དེ་ནམས་གྱི་ལྷ་མཆོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱད་པར་

1 རྟེ་བཀའ། ལྷ་དྲུག་ལ་ 3 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་སྟུམ་ཏུ་ཤ། ཤོག་གངས་༡༠༠༡ ལས་རྒྱང་བཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱིས་གང་
 བཞེན་པ། ས་གྲུང་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།” ཞེས་སོ། །
 2 གངས་པར་སྤྱོད་དཔེ་ལ།
 3 རྟེ་བཀའ། ལྷ་དྲུག་ལ་ ༡ མངོན་བརྗོད་ལྟ་ལ། ལེའུ་སྟུམ་ཏུ་ཤ། ཤོག་གངས་༣༡༠༩ ལས་རྒྱང་བཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསུགས་མེད་པ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ལྡན།” ཞེས་སོ། །
 4 རྟེ་བཀའ། ལྷ་དྲུག་ལ་ ༡ མངོན་བརྗོད་ལྟ་ལ། ལེའུ་སྟུམ་ཏུ་ཤ། ཤོག་གངས་༣༡༠༩ ལས་རྒྱང་བཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོ་རྗེའི་ས་བཅུ་གསུམ་
 པ།” ཞེས་སོ། །

འདྲིལ་སྟེ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐ་མལ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་བརྟན་པོ་
 ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ཤིང་། ལྷོད་བརྟན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྐྱུར་སྐྱུང་བའི་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ས་བརྒྱད་འཕར་ཞིང་དག་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་། ལུས་དབེན་དང་རག་དབེན་གཉིས་ས་དགུ་པར་འདྲིལ་སྟེ། རག་དབེན་གྱི་སྐྱབས་
 ལྷ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། རག་གི་ཅ་བ་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་
 བས་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི། ས་དགུ་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་རག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དབང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་ས་བརྟུ་པར་འདྲིལ་སྟེ། སེམས་
 དབེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུར་སེམས་ལོངས་
 ལྷའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི། ས་བརྟུ་པར་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པས་དམན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུར་
 ལྷུར་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རན་པ་རྣམས་ལུས་སུ་སྐྱུ་མོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་
 དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ལུས་ས་བརྟུ་པར་འདྲིལ་སྟེ། ལྷུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པ་ནི། ས་བརྟུ་པར་དབང་བསྐྱུར་
 དེ་ཐོབ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བརྟུ་པར་འདྲིལ་སྟེ། རོན་གྱི་
 འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིབ་སྐྱོང་བ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་སོང་བའི་ལམ་གྱི་རུས་པ་
 རྫོགས་པ་ནི། ས་བརྟུ་པར་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིབ་སྐྱོང་བ་ལ་རུས་པ་མཐུ་
 ཆེན་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ལྷོབ་
 པའི་ལྷུང་འཇུག་ས་བརྟུ་པར་འདྲིལ་སྟེ། ལྷུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ལམ་གསར་པ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་
 མེད་པ་ནི། ས་བརྟུ་པར་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་གི་ལམ་ལ་གསར་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་དང་
 ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ངོ་ཐོའི་སྐྱོན་ས་བཤད་པ་)ནི། ལམ་སུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱོམས་སྟོབས་

༡ དེས་བརྒྱད་ དཔེ་རྙིང་།

ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱ་ཉླེང་བཅུད་པ་ཐེམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་¹དངོས་སུ་འདྲེན་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་
 ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་རུས་པ་ནས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཚུན་ཆད་སྐྱོར་ལམ་དང་།
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་བྱང་འདུག་མ་ཐོབ་བར་མཐོང་ལམ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།
 སློབ་པའི་བྱང་འདུག་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་སྐྱོམ་ལམ་དང་། དེ་ལ་
 ཡང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱུང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་པའི་ཆ་ནས་
 སྐྱོམ་ལམ་ས་དགུ་ཡོད་དོ།།

གཉེས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མར་གསུངས་པའི་རྗེས་འབྲེན་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཤའ་བ་)འི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་
 ལས་། “རྗེས་འབྲེན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྐྱོམ་པ།། དེ་དང་འབྲ་བར་སློབ་བར་བྱ།། རྗེས་སུ་འབྲེན་པ་
 ཞེས་བཤའ་དེ།། ‘སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལས་སྐྱེ།།’ ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྐྱོམས་འདུག་པས།།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ།། ལོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་འི།། དབུས་སུ་
 གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ།། ཡུད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་གྱེད་པ།། ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་
 བཏགས་པ་ཡིན།།”² ཞེས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོན་ཏུ་བྱུང་
 བའི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྒྲིག་རྒྱུའི་བར་རྗེས་འབྲེན་དང་། དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་གྱེད་ཚུལ་འི། རིམ་ལྡེའི་དམར་འཁྲིད་གསན་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདྲིར་སྐྱས་པ། དོ་རྗེ་འཆང་དབང་དུས་གྱི་ཐ་མ་འདྲིར། དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་སྐྱོས་
 གར་སྐྱུར་གྲངས་ནས། གསུང་གི་སྤང་བ་བསྐྱལ་³བའི་ཡང་ཅེ་འི། དོ་སྟོན་རིམ་ལྡེ་གསལ་

1 ལྟོང་བཞི་ རྫོགས་དཔར་མ།
 2 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས་ལ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ཤེུ་བཙོ་བཙུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བཤའ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུད་པ་བཞི་པ་དང་བཅུ་
 པ་བྱང་མི་འབྲས་སྐྱེ། ‘སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལས་སྐྱེ།།’ ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་གནས།། ཞེས་སོ།།
 3 ལྟུང་ རྫོགས་དཔར་མ།

སྐྱོན་ཞེས་སུ་གྲགས།། དེ་དོན་འགྲེལ་བའི་མཁས་པའི་སྤྲུགས་བཟང་གིས།། གངས་ཅན་
 འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་འཁྲིགས་མོད་ཀྱང་།། ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བར་འཆད་པའི་ལེགས་
 བཤད་གང་།། རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའི་བཤད་སློལ་འདི་ན་མཐོང་།། གང་དེའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུ་
 གཉེར་ལས་འཁྱུངས་ཤིང་།། དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་དགུ་སྟེར་བྱེད་པ།། འདི་སྟེང་
 ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་མཚོག། །དེ་ནི་རྩོམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་བཤོད་དོ།།
 སྐྱོན་ནས་སྤྱད་པའི་རྣམ་དཀར་ལས་འགྲོ་ཅན།། རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་ཤིང་དམ་པའི་མགོན་ལ་
 གུས།། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།། རོས་བསམ་སྐྱོམ་པས་བྱི་
 དོར་བུ་བར་རིགས།། མཁས་པའི་དབང་པོའི་ཞབས་རུལ་མ་བསྟེན་ཅིང་།། ཅ་བཤད་རྒྱད་
 ལ་ལེགས་བར་མ་སྤྱངས་པར།། རང་གར་ཐོམ་འགྲོས་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས།།
 ལྷོགས་འདིར་མི་སྟེང་བརྟུལ་ལྷགས་བཟུང་ན་མངེས།། ཁོ་བོས་ཐོག་མར་སྤྲུགས་འདིར་
 ཞིབ་ཏུ་སྤྱངས།། བར་ཏུ་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་བཤད།། ཐ་མར་སྟེལ་ལེགས་
 ཚོམ་པའི་སྐྱོར་བ་བྱས།། ལེགས་བཤད་འགྲུབ་ལྷན་བྲལ་ལོ་ཤེས་བར་གྱིས།། འདི་ལས་སྤྱང་
 བའི་རབ་དཀར་དགའ་དགའི་ཚོགས།། ཡིད་བཞིན་ལོར་འབྲ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས།།
 རིང་ནས་རིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས།། ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་སྤྱར་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་
 ཤོག། བདག་ཀྱང་ལམ་བཟང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།། འཁོར་བར་མི་གནས་ཞི་བའི་བདེ་
 ཐོབ་ཅིང་།། དེང་སང་རུས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདི།། རྫོགས་སྣོན་རུས་བཞིན་ལེགས་
 བར་གསལ་གྱུར་ཅིག། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་སྟོབས་སྣོན་པ།། ལྷུང་མཛད་མགོན་
 ལོ་མཚུ་ཀུ་ལ་དང་།། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས།། མ་གཡེལ་མ་གཡེལ་རྟག་
 ཏུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག། །ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་རྣམ་པར་

1 མཚུ་ཀུ་ལ་ རྫོགས་དབང་མ།

བཤད་པ་འདི་ནི་གསུང་བའོ་སྟེ་པ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། ཅུང་ཟད་ཁ་འགོངས་དགོས་པ་ནམས་རིམ་ལྔ་
 གསལ་སློབ་གྱི་གསུང་གིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས། མངའ་རིས་སྟོད་གྱི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྟོང་གྲགས་པ་
 བསམ་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་བསྐྱེད་པའི་འོད། །ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབལ་
 གྱིས་དཔེན་གནས་ལྷ་ཅེ་དགོན་གསལ་དུ་སྦྱར་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ།།

༡༡། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ་ར་བཞག་ལ་སྐལ་
བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞག་ས་སོ།།

༡༣༧། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
བ་ཡབ་སྐུ་བ་དང་བཅས་བ་ལ་གྲུས་བས་ཐུག་འཚམ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།།

དེ་ལ་འདིར་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་དུ་བསྟན་པ་
སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྣམ་དུ་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་)ལ་བཞི། རྣམ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནས་
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་
ངོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་བ་མི་འདྲ་བའི་སྐོ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྣམ་
པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་སོ།།

དང་པོ་(ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་)ནི། མངོད་ལས། “རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་།
གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མཐའ་མར་བྱུང་།། དང་པོ་ཤུག་སྐབ་པ་ཡིན།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་རེའི་རྣམ་པ་འདིས་དང་པོར་ཤུག་སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
བར་དུ་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་འདིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་
མེད་དང་པོ་དང་། མར་མེ་མངོད་འདིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་མེད་གཉིས་པ་
དང་། རྣམ་གཟིགས་འདིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་ཏེ་
ཚོགས་བསགས། མཐར་ཐས་གཙང་གི་སྐས་དོན་གྲུབ་ཏུ་འཁྲུངས་ནས་དགྲུང་ལོ་སུམ་
ཅུ་ཅ་ལྔ་པ། དབྱིད་ལྷ་མ་རྒྱུད་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆེས་བཙོ་ལྷའི་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ།
གྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། བསྐྱོམ་ལམ་རྣམས་མངོན་
དུ་བྱས་ཏེ། ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ཤིང་། དེ་ཡང་བདུད་བཏུལ་བ་
ཡན་བྱང་སེམས་སོ་སྤྱིའི་མངོད་པར་འདོད། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བསྐྱེད་ཅུ་པ་ལ་ཐུང་ལས་

1 ལྷ་བསྟན། མངོན་པ། གུ་རྣམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མངོད། གནས་བཞི་པ། འོག་གྲངས་ 146

འདས་ཏེ། མར་མེའི་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་པར་སྤྱོད་དང་སྤྲུགས་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་(པར་སྤྱོད་གྱི་ལུགས་)ནི། ཚོགས་སྦྱོར་དང་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གངས་མེད་དང་པོ་དང་།
 མ་དག་ས་བྱུག་གི་སྐབས་སུ་གཉིས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུམ་པ་
 རྫོགས་ཏེ། མིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་འོག་མིན་སྤྲུག་པོ་བཞོད་པར་སྤྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱུར། རྗེ་རྗེའི་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། ཚོས་སྦྱུ་དང་ཡོངས་སྦྱུ་བརྟེན་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པོ།། དེ་ལྷ་བྱའི་ཡོངས་སྦྱུ་དེ་རེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གསུགས་སྦྱུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས་སྦྱུལ་པའི་སྦྱས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། རྒྱུད་གྲུ་མ་ལས། “ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན།། འཛིག་
 རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཚོས་གྱི་སྦྱུ་ལས་མ་གཡོས་པར།། སྦྱུལ་པའི་རང་བཞིན་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས།། སྦྱེ་བ་མངོན་པར་སྦྱེ་བ་དང་།། དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་།།
 ལྷམས་སུ་འདུག་དང་བལྟམས་པ་དང་།། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁམ་པ་དང་།། ‘བཅུན་
 མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་།།’ དེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་།། བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོར་
 གཤེགས་པ་དང་།། བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི།། བྱང་ཚུབ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
 དང་།། ལྷ་རན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས།། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ།།
 མིད་པ་རི་སྤྱོད་གནས་པར་སྟོན།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་སྤྲུགས་གྱི་ལུགས་ལ། བྱ་སྦྱོད་གཉིས་ལ། ས་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་གྱི་
 འཚོང་རྒྱ་ཚུལ་ལས་ལོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཡོ་ག་དང་གྲུ་མེད་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་

1 ལྷ་བལྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཅུན་བལྟམས་པ་མཁོན་པོ། རྒྱུད་གྲུ་མ། སྐབས་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༤༤བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུང་
 དགུ་པ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཅུན་མོའི་འཁོར་དཔྱིས་རོལ་བ་དང་།།’ ཞེས་སོ།།

པོ་(ལོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་)ནི་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྟུན་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཅེ་
 མོར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་མཛད་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ལྷན་བཞེས་གཉེན། དོན་ལ་
 མཁས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། ཚིག་དོན་གཉེས་ཀ་ལ་མཁས་པ་ཀུན་དགའ་སྦྱང་པོ་སྟེ།
 ལོ་གའི་ལ་མཁས་པའི་མི་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉེས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་འདི་
 ཟས་གཙང་གི་སྐྱུ་སྐྱུ་འབྲུངས་ནས། ཚུ་བོ་ལྷོ་རྒྱ་¹ནའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་བ་སྦྱང་བའི་བར་
 བྱང་སེམས་སོ་སྦྱེ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ལ། དེར་དཀའ་བ་ལོ་བྱུག་ཏུ་སྦྱོང་བ་ན་བསམ་
 གཏན་བཞེ་བ་ཚེན་པོའི་ཚེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་
 གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱོམས་
 པར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཚེ་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ་གོལ་གྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དེ་ལས་བསྐྱངས་ཏེ།² ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་ཅམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་མི་བྱས་སོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རི་ལྷར་བཞུགས་པས་ལས། འོག་མིན་དུ་ཁྱིད་དེ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་དེ་
 ཚུ་བོ་ལྷོ་རྒྱ་³ནའི་འགྲམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་
 བྱུང་བའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་དེས་འོག་མིན་དུ་ཕྱོན་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཅོད་པའི་གྱི་དབང་བསྐྱུར་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་བྱང་ལྷ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་
 སྟེ། མངོན་བྱང་ལྷ་རྗེས་པའི་མཐའ་ལོངས་སྐྱ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཚེན་པོར་སངས་
 རྒྱས་སོ།། སངས་རྒྱས་ནས་ཚོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་བཞེ་མཛད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་ཕྱོན་
 བས་ལོ་གའི་རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་ནས་ཚུ་བོ་ལྷོ་རྒྱ་⁴ནའི་འགྲམ་དུ་རྣམ་
 སྤྱིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་སྐྱུར་ཞུགས། བཞེངས་ནས་བདུད་བཏུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་

1 ལྷོ་རྒྱ་ མ་དཔེ།
 2 སྐྱུར་སྟེ། མ་དཔེ།
 3 ལྷོ་རྒྱ་ མ་དཔེ།
 4 ལྷོ་རྒྱ་ མ་དཔེ།

སོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ།། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྤྱིར་པོའི་ལུགས་
 འོ།། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐར་ལ་བརྟུ་པའི་བྱང་སེམས་
 སྲིད་པ་ཐ་མ་བར་གྱུར་པའི་ཚོ། འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློམས་པར་
 ལུགས་སོ།། དེའི་ཚོ་སྤྱོད་པ་བརྟུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ཅམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་
 མི་རུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རི་ལྷར་བསྐྱེད་ཞེས་གསོལ་བས། སྤྱོད་པ་བརྟུའི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་བཞ་གྱི་དབང་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་བྱང་ལྷ་
 རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་དུ་བརྟུག་རྗེས་པའི་མཐར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤང་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་
 སོ།། སངས་རྒྱས་ནས་ཚོ་འདུལ་རྣམས་བ་བཞི་མཛད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ཅེར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་
 རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཟས་གཙང་གི་སྐྱས་སུ་འཁྲུངས་ཏེ་མཛད་པ་
 བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་དོ།། འོ་ན་མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་
 འོ།། མངོན་བྱང་ལྷ་ལ་སློན་བྱང་སློན་པའི་རྣམ་འདུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྷ་
 དང་། རྗེས་འཇུག་གཏུམ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྷའོ།། དེ་ཡང་
 སྤྱོད་པ་བརྟུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དོན་བྱུབ་ལ་ཚད་བཞ་གྱི་དབང་
 བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ། ཨོྃ་ཅེ་རྟུ་བྲ་ཉི་བེ་རྩ་ཉི་ག་རོ་མི། ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་གྱི་དོན་བསྐྱོམ་དུ་
 བརྟུག་སྟེ། དེས་གྲང་བསྐྱོམས་པས་མཉམ་གཞག་རྒྱ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་
 བརྟུ་བྱུག་རང་བཞིན་རྣམས་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམས་དག་དེ་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དོ།། དེ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པའི་རོ་མོ་

1 མཁས་བྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་ལྗོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལྟར་ན། མཚན་པའི་དེར་མངོན་བྱང་ལྷ་ཞེས་པ་ཆད།
 2 རྩི་རྒྱུད་ལྗོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམས།

བརྟེན་ལོང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་
 བྱེད། དེ་རྗེས་འཇུག་གཏུག་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་ན། ཨོ་ཅི་རྩ་བ་ཉི་ལེ་རྩ་¹
 ཀ་རོ་མི་ཞེས་བརྗོད་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་མཚོན་པའི་ལྷ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྐྱར་པ་ལས། རང་གི་སྣོང་ཁར་རྩེ་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། དེའི་རྗེས་ལ་སྤྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་ལ། ཨོ་ཅི་རྩ་བ་ཉི་ལེ་རྩ་ལྷ་ལི་ཞེས་པའི་སྤྲོགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་དུ་
 བཅུག་སྟེ། དེས་གྱང་བསྐྱོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་བྱང་
 རི་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལོང་། རྗེས་སོབ་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་བྱང་
 རི་བྲལ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྣོང་ཁར་རྩེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་མཚོང་ངོ། དེ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་བརྟེན་ལོང་། མངོན་བྱང་
 དེའི་མིང་ནི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱེད། དེ་
 རྗེས་འཇུག་གཏུག་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་ན། ཨོ་ཅི་རྩ་བ་ཉི་ལེ་རྩ་ལྷ་ལི་
 ཞེས་བརྗོད་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་བྱང་རི་བྲལ་དེ་མཚོན་པའི་ཀླ་ལི་བཅུ་
 དྲུག་ཡོངས་སུ་སྐྱར་པ་ལས། རང་གི་སྣོང་ཁར་རྩེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་བསྐྱོམ་མོ། དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉེའུ་བུ་ཞེས་པའི་སྤྲོགས་དོན་
 བསྐྱོམས་སུ་བཅུག་སྟེ། བསྐྱོམས་པས་སྐྱར་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་
 རང་གི་སྣོང་ཁར་རྩེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྣོང་དུ་རྟོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་སྐྱ་བ་གྲེན་དུ་འབྱེད་
 པའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་ངོ། དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་
 ཀྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་ལོང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་བརྟེན་པའི་རྟོ་རྗེ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་

1 རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
 2 རྩེ་རྩེ་རྩེ་

བ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱུར་ན། ཉིལ་བཟོ་
 ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྣོང་གའི་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་ཉི་དང་པོའི་དོ་རྗེ་
 ཞེས་གྲང་བྱའོ།། དེ་ནས་སྐྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དོན་གྱུ་བ་
 ལ་མིང་གི་དབང་བསྐྱུར་ནས་དོན་གྱུ་བ་ཅེས་པའི་མིང་བརྗེས་ཉེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 འོ་རྗེ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ།། དེ་ནས་བཟོ་ལྷ་ལྷ་ཀོལ་ཉི་ཞེས་པའི་སྐྱགས་དོན་
 བསྐྱོམས་སུ་²བཅུག་པས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྐྱུ་དོ་རྗེའི་དབྱིངས། གསུང་དོ་རྗེའི་དབྱིངས། ཐུགས་དོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་སྣོང་གའི་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ཉེ། དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོ་རྗེའི་རྣམ་སྤྱོད་པ་ལས་བསྐྱུབས་³པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 འོ།། དེ་ནས་བྱ་གྱུ་ཡེ་ཤེས་དོན་ཡོད་གྱུ་བ་པའི་དོ་བོ་བསྐྱེས་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་
 ཉི་དོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱུར་ན། བཟོ་ལྷ་ལྷ་⁴ཀོལ་ཉི་ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྣོང་གའི་དོ་
 རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུ་དོ་རྗེའི་དབྱིངས། གསུང་དོ་རྗེའི་དབྱིངས། ཐུགས་དོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་སྣོང་ཁའི་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པར་བསྐྱོམ་སོ།། དེ་ནས་སྐྱོགས་
 བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དོ་རྗེའི་དབྱིངས་དེ་ལ་ཨོ་ཡ་ཐ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་
 ག་ཏ་ཐ་སྐྱ་⁵ཐ་ཨ་ཏྱ། ཞེས་པའི་སྐྱགས་གྱི་དོན་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་སྟེ་བསྐྱོམས་⁶པས། རང་

1 མ་དཔེར་དཔེའི་ཞེས་ལགས་ཡང་། རྒྱུད་ལྗོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 2 སྐྱོམ་ཏུ་ མ་དཔེ།
 3 མ་དཔེར་སྐྱོབས་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་ལྗོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 4 མ་དཔེར་ལྷ་ལྷ་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་ལྗོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 5 སྐྱི་ རྒྱུད་ལྗོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམ་དཔེར།
 6 མ་དཔེར་སྐྱོམས་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་ལྗོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

གི་སྤྲིང་ཁའི་དོ་རྗེ་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་
 བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་རྣམ་སྤྲང་ཆེན་པོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་
 སོ།། དེ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་སྤྲང་གི་དོ་བོ་བརྟེན་ཤིང་མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་¹མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
 དེ་རྗེས་འདྲུག་གཤུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། མི་ཡ་ཐ་སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཐ་
 སྟ་ཐ་ཨ་ཏྟ། ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་གི་སྤྲིང་ཁའི་དོ་རྗེ་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
 ལས། ཡོངས་སུ་རྣམ་སྤྲང་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་མོ།། སངས་རྒྱས་རྣམ་བྱིན་
 གྱིས་རྫོབས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་
 ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་ནས། ཡོངས་སུ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་
 དུ། སྦྱལ་སྦྱུ་ཞལ་བཞི་བ་གཅིག་རི་རབ་ཀྱི་ཅེར་བྱོན་ནས། ཡོ་གའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
 བ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བདུད་བདུལ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་འོ།།

གཉེས་པ་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། དུས་²འཁོར་བདེ་
 དབྱེས་སོགས་རྒྱུད་གཞན་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། གསང་འདུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གསུངས་
 ལ། དེ་ཡང་འབགས་ལུགས་སྟོན་བསྐྱུས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་ཆེ་བ་ལས་
 གསུངས་ཏེ་གཉེས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ།། དེའི་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་
 ལ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་སྤྲེ་བ་གཅིག་ཐོགས་དང་། ཆེ་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་
 ངེས་པའི་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་བ་གཉེས་ཡོད་པ་ལས། རང་ངའི་སྟོན་པ་འདིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐར་ས་བཅུ་པའི་

1 དང་ མ་དབང་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། དཀྱིས་སུ་རྒྱུད་སྤྲིའི་རྣམ་པར་བསྐྱོད་ནས་བཅོས།
 2 མ་དབང་འདུས་ཞེས་གསལ་བ་མ་དག

བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཚེ་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་
གོལ་གྱི་སྐྱུ་བསྐྱུ་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ཅམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱུ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རི་ལྷར་བཀྱི་ཞེས་གསོལ་བས།
སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཚོག་མ་བཀྱུག་སྟེ། དབང་གསུམ་
པ་དངོས་དབང་བསྐྱུར་ཉེ། མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་རྣམ་བསྟན་ནས་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་པས།
མཚོན་བྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་གྱུར། དེ་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དུ་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱུར་ཉེ།
སྟོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས། མོ་རངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དུས་སུ་དོ་རྗེ་ལྷ་ལུའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས། ཤེས་སྐྱེབ་ལ་ཞེང་ལ་བ་སྐྱུངས་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་
བྱས་ཉེ། མངོན་པར་སངས་རྒྱུ་སོ།། དེ་ལ་བྱུམ་དབང་དང་གསང་དབང་མ་བསྐྱུར་བར་
དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱུར་བས་ཚོག་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྐྱོམ་པར་རྫོགས་རིམ་
བསྐྱོམས་པས་ཚོག་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་ལོངས་སྐྱུ་
འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ཉེ། ལྷལ་སྐྱུ་མི་ཡུལ་དུ་མངོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན།
ཟས་གཙང་གི་སྐྱུ་སུ་འཇུངས་ནས་ཚུ་ཤོ་ལྷོ་རྣམས་འཇུངས་དུ་དཀའ་བ་ལོ་ལྷུག་དུ་སྟོད་
པ་ན། རྒྱ་ཤུག་འབྲུ་གཅིག །ཉིལ་འབྲུ་གཅིག །འབྲས་ཉག་མ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལས་ཁ་
ཟས་རགས་པ་གཞན་མ་གསོལ་བར་མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
སོ།། དེའི་ཚེ་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱུ་བསྐྱུ་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱི་
དཀའ་བྱུང་གྱིས་གདུངས་པའི་ལུས་འདིས་བདུད་བཅུལ་བར་མི་རུས་ཤིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
འདིས་ཤེས་སྐྱེབ་ལས་སྟོལ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཁམ་¹ཟས་རགས་པ་

¹ ཁ་ ལྷན་སྡེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམས་

གསོལ་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་སྣེ་བྱ་
 མོ་ཐེག་ལེ་མཚོག་མ་བཀུག་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་རྗེས་མངོན་
 བྱང་གི་རིམ་པ་བསྟན་ནས་བསྐོམ་དུ་བཅུག་པས་མཚན་ཕྱེད་ན་སྟོང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་
 ཐེག་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལས་སྟོབ་
 པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྟོན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་
 རོ་རངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དུས་སུ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱ་
 ཞིང་སྤྱ་བ་སྐྱངས་ནས། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་འོ།། འོ་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཚོག་
 མོ་དཀྱི་དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་བསྐྱར་བ་སོགས་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བར་
 ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བཏོད་ཀྱས་ཀྱང་། འཚང་རྒྱ་བ་སྤྲུགས་སྤྱ་མེད་
 གྱི་ལམ་ལ་རེས་པར་བསྟོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་འོ།། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 མངོན་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ།། ཐེག་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ།། དམ་པའི་གསུང་
 བཞིན་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི།། རྒྱལ་བ་སྤྲུག་བཅས་དཀྱེས་པའི་མཚོན་པར་འབྱུལ།།
 ཞེས་པ་བར་སྐབས་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱལ་ནས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྤེའི་
 ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་དང་། སྤྲུགས་གྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(མདོ་སྤེའི་
 ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་)འི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་
 བསྟན་ནས། ཞག་བདུན་སྤྲུག་བདུན་འདས་པ་ནས། དུལ་མ་¹རྩ་རྩ་སྤྱིར་དྲང་སྟོང་ལྷུང་²བ་
 རི་དྲུགས་གྱི་ནགས་སུ། འཁོར་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀོ་ལུ་དི་ན་ལ་³དང་། ཏྲ་ཐུལ་དང་།

1 བ་ མ་དཔེ།
 2 ལྷུང་ མ་དཔེ།
 3 ཀོ་ལུ་ཏྲ་ ལྷུང་ཕྱི་ལྷུ་རྣམ།

རྒྱངས་པ་དང་། མིང་ཚེན་དང་། བཟང་ལྡན་ཉེ་ལྷ་སྡེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར།
 དེ་ཡང་དགེ་སློང་འདི་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ། འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ། འདི་ནི་ལམ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་
 འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། དེ་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། དེ་མངོན་དུ་བྱར་མེད།
 ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བཀའ་སྤྲུལ་
 ཉེ། དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྤྱོད་པ་མཐུན་པའི་
 འདུལ་བ་ལྷང་། དན་པ་ཉེར་བཞག །ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་སོགས་འཁོར་
 ལོ་དང་སོར་གཏོགས་སོ། ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་བྱ་རྗོད་སྤང་སོའི་རིང་ཞི་སྤྱད་
 སྤྱོད་པའི་འཁོར་དགེ་སློང་ལྷ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཚེད་དུ་བའི་
 གཏུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཚེན་སོའི་རིགས་ཅན་གངས་མེད་པ་ལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་
 པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་
 རྣམས་དེ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་དང་བརྗོད་བྱ་སྤྱོད་པ་མཐུན་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་རྒྱལ་
 སོའི་མདོ། སལ་ཚེན། ལང་གཤེགས། དཀོན་བཙུན་གསུམ་གྱི་མདོ་སལ་ཚེ་བ་ཡང་འཁོར་སོ་
 བར་བར་གཏོགས་སོ། ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ཚེད་དུ་བྱ་
 པའི་གཏུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་འཁོར་སོ་དང་སོར་གཏོགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་
 ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤྱས་ཟེན་ལ་གསུངས། བར་བར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་སྤྱས་ཟེན་ལ་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་ཞུགས་པའི་

1 བརྗོད་ མ་དཔེ།
 2 ལ་ ལྷན་སྡེ་རྒྱུ་རྣམ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤེ་བ་དང་ལྡན་པའི་
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོད། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་
 གྱི་ལེའུ་ལྷ་བྱ་དེ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་མདོར་
 གཏོགས་སོ།། དེ་ལ་ཐམས་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྤོ་མོ་
 བསྟན་པ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། མཐའ་མ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བྱེད། རང་རྒྱུད་པའི་
 ཞི་འཚོ་¹ཡབ་སྲས་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བར་པ་ལ་བྱང་དེས་གྱི་
 ཚ་གཉིས་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་བྱེད། འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་
 ཞི་འཚོ་²ཡབ་སྲས་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བྱེད་དགོས། སེམས་ཅམ་པ་འཁོར་ལོ་དང་
 པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་བྱེད། དོན་སྤྱོད་པལ་ཆེ་བ་དག་ནི་བདེན་
 བཞིའི་ཚོས་འཁོར་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་མི་འདོད་
 པ་ཡིན་ལོ།། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ། གཟུངས་གྱི་དབང་སྤྱུག་རྒྱལ་
 པོས་ཞུས་པའི་མདོ། མདོ་སྡེ་ལྷུང་འདས་སོགས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་
 མར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་བཀའ་བར་པ་དང་བཅོམ་བྱ་མཐུན་ལོ།། དེ་ལྟར་ན་སངས་
 རྒྱས་གྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་སྤེ་ན། ཉོན་མོངས་གྱི་སྟོན་པ་བརྒྱད་ཞི་བཞི་སྟོང་གི་
 གཉེན་པོར་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཞི་བཞི་སྟོང་། དེ་བསྟུན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 སུ་འདུ། དེ་ནི་ཤུཌི་³པའི་སྤྱིང་པོ་མཚོག་ལས། “མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟན་ལྷུང་བསྟན་
 དང་།། ཚིགས་བཅད་ཆེ་བཅོམ་སྐྱེད་གཞི་དང་།། ཉོགས་བཅོམ་དེ་ལྷ་བྱ་བྱང་དང་།། སྤྱིས་
 རབས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་།། མད་བྱང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤེ།། གསུང་རབ་ཡན་ལག་

1 མཚོ་ མ་དཔེ།
 2 མཚོ་ མ་དཔེ།
 3 ཤུཌི་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་བསྟན་ནས་བཀོད།

བརྒྱ་གཉིས་ཡིན།།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 དགུ། དེ་ཡང་བཀའ་སློང་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྤྱེ་ན་ཞལ་
 བས་གསུངས་པའི་བཀའ། འབྲི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་
 གསུམ། བར་པ་ལ་སྐྱུས་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། གསུང་གིས་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དང་། ཐུགས་ཀྱིས་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དང་གསུམ། འབྲི་མ་ལ་ཡང་ཐུགས་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཀྱིས་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དང་། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཐར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་
 བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། བཀའ་བསྐྱུ་བ་རིམ་བཤགས་མཁམས་ལྟར་བའི་དང་པོ་ནི། སྟོན་བ་དབྱིད་ལྷ་ཐ་
 ཚུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཐུང་ན་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབྱར་ཉ།
 རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མའི་ཐུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་སྤྱིན་བདག་དང་། འོད་སྣང་
 ཆེན་པོས་དགོ་འདུན་ཀྱི་གནས་བཏྟན་མཛད་པའི་དགྲ་བཅོམ་བ་ལྔ་བརྒྱུས་དབྱར་གནས་
 པར་ཁས་བྲལ་སོ།། དེའི་ཆེ་རང་མ་གཏོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་སྐྱམ་སྐྱར་
 བཅེགས་པའི་སྟེང་དུ། ཀུན་དགའ་བོས་འཛེགས་ཏེ། ཞལ་མཉན་ཡོད་དུ་སྤྱོད་པས་ཐལ་མོ་
 སྐྱར་། གདོང་མཆི་མས་གང་སྟན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ཉ། འདི་སྐྱད་བདག་གིས་ཐོས་
 བ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྟོད་བསྐྱུས། དེ་ཡང་མདོ་སྤེའི་སྤེ་
 སྟོད་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གཅིག་གྱང་སྟེག་ཆད་མེད་པར་སྟོལ་ས་བཏོན་
 པའོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་ཀྱིས་སྤེ་མ་བཞིན་དུ་འདུལ་བའི་སྤེ་སྟོད་དང་། དེ་
 བས་འོད་སྣང་ཆེན་པོས་སྤེ་མ་བཞིན་དུ་མདོན་པའི་སྤེ་སྟོད་བསྐྱུས་སོ།། བསྟན་པའི་གཏང་

1 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

2 མ་དཔེར་མཛེགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གཞན་མཁམས་ལྟར་རྗེའི་རྒྱུད་ལྡེ་སྤྱི་རྣམ་པོགས་དང་བསྐྱུ་ན་ནས་དུས་ལྟར་བཅོས།

རབས་ཀྱང་། ལེགས་པར་གསུངས་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། འོད་སྤང་ཀུན་དགའ་
 །ལ་ནའི་གོས་ཅན་དང་། ཉེར་སྤྲས་རྩི་ཉི་ཀ་¹དང་ནག་པོ་པ། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྟན་
 པའི་གཏད་རབས་བདུན། ཞེས་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུའོ། དེ་ནས་བསྐྱུ་བ་གཉིས་
 པ་ནི། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་
 སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་མི་དུང་བའི་གཞི་བཅུ་སྟུང་པ་ལ། དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་བདུན་བརྒྱས་མི་དུང་བའི་གཞི་བཅུ་སྟུན་སྤྱང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་
 གནས་དབྱུང་བྱས་ཏེ། བཟ་ཤེས་གྱི་གསོ་སྟོང་མཛད་པ་དེ་ཡིན། སྤྱིན་བདག་ནི་ཆོས་རྒྱལ་
 སྤྱང་ན་མེད་ཀྱིས་བྱས། དེ་ནས་བསྐྱུ་བ་གསུམ་པ་བྱང་ཚུལ་ནི། སྟོན་དཔོན་ལེགས་སྟན་
 འབྲེད་གྱི་ཉོག་གོ་འབར་བ་དང་། དུལ་བ་སྤྱི་སྡེ་པ་ཐ་དད་བསྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། སྟོན་
 དཔོན་བད་འབྱུང་གི་དགོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་བ་རྣམས་ལས་བཤད་དོ། དེ་ཡང་ལྷགས་གཅིག་
 ལ་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སྟུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལོན་པ་ན། སྟོང་སྤྱིར་སྤྱི་
 པོའི་བྱང་བདུད་སྤྱིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་བཅོམ་པའི་ཆ་བྱང་དུ་སྐྱུལ་པས་དགོ་
 འདུན་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་སྡེ་ནས་འཇུག་ལོང་དུ་གྱུར་པ་ན། དགོ་སྟོང་གནས་མ་བྱ་ཞེས་པས་
 ཚོད་པ་ཆོས་སྤྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་འཆད། སྤྱིན་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་བརྒྱ་
 ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས། ཡང་ལྷགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
 དང་དུག་ཅུ་ལོན་པ་ན་སྟོང་སྤྱིར་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་²པ་ཞེས་བྱ་བ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་
 བརྟན་བཞེས་ལྷང་འདོན་པའི་སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྡེ་བ་བཞེར་གྱེས། དེ་དག་ཀྱང་
 བར་གསེས་གྱི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་ན། འདི་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་བཅུ་³བདུན་པོ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཚོད་པ་ལས། བམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་

¹ རྩི་ཉི་ཀ་ མཁས་བྱུལ་ཇིའི་རྒྱད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམ།
 རྩི་ཉི་ཀ་ དུང་དགའ་ཆོག་མཛོད།

² མ་དཔོན་རྒྱས་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གཞན་མཁས་བྱུལ་ཇིའི་རྒྱད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དུས་ལྟར་བཅོས།

³ མ་དཔོན་གཞན་ཡང་བཅུ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སྤྱི་རྒྱུད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམ་ལྟར་བཞོད།

ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་པ་དང་ས་ནས། སྡེ་བ་བཙུག་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་འཆད། སྤྱིན་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཨ་ཤུ་ཀའ་བྱས་སོ།། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོན་པ་སྡེ་
 བདུན་གྱི་ཐག་བཤད་མཚོ་ཚེན་མོ་དང་། མདོན་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
 ལྟ་བུའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ། མདོན་རྩ་འགྲེལ་དང་། མེ་ཉོག་སྤེད་རྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་
 ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དུག་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ལྟ་
 བུའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ། འཕགས་པས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་དང་། རྩ་བས་
 མཛད་པའི་སྐབས་འགོ་བདུན་ཅུ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆ་དང་། འཕགས་པས་མཛད་
 པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་ཞི་བ་ལྟས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་བཏུས་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་
 ཀྱིས་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་ཆ་འགྲེལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྡེ་ལྟ་
 སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤ་ཀ་ར་ཏ་སྡེ་བརྒྱད་དང་། འབྲེད་
 གཉིས་ཀྱི་པལ་ཆེ་བས་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་ལྟ་བུའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན། ལུང་སའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་མ་གཉོགས་པའི་ས་སྡེ་ལྟ་མ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ཀྱིས་ལྟ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ། གཞན་ཡང་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་
 བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་འགྲེལ། སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་དོན་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་རྩལ་ནི་གདུལ་བྱ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་
 རྩལ་མི་འབྲ་བ་བཞི་ཡོད་པས། རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
 འགྲུང་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་འོགས་སུ་བསྟན་
 པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེས། ལྷུ་མཐམས་

སློབ་པ་བསྐྱུར་བ་འདི་ག་རྟེན་རང་ག་བ་དང་། སློབ་བསྐྱུར་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
རྒྱུ་འབྲེན་པ་སོགས་དང་། དེ་ལེན་ཀྱང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་
དཔྱེད་པ་བ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་རིགས་པས། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཁས་ལེན་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སློབ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གྲུབ་མཐའི་སློབ་
ནས་སྐྱེ་བ་དང་ཐེག་པའི་སློབ་ནས་སྐྱེ་བའོ།། དང་པོ་(གྲུབ་མཐའི་སློབ་ནས་སྐྱེ་བ)ལ་བཞི། རྩེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱེ་བ། མདོ་སྐྱེ་བ། སེམས་ཅོམ་བ། དབུ་མ་པའོ།། དང་པོ་(རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ)ནི། སྐྱེ་བ་ཐ་དང་
ཏུ་བསྐྱབས་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། “ཤར་རུབ་རི་དང་གངས་རི་དང་།། འདི་ག་རྟེན་འདས་
པར་སྐྱ་བ་དང་།། ཉག་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱེ་རྣམས་ནི།། ལྡ་ཚན་དགེ་འདུན་པལ་ཚེན་བ།། གཞི་
ཀུན་པ་དང་འོད་སྲུང་སྐྱེ།། ས་བསྐྱུང་སྐྱེ་དང་ཚོས་བསྐྱུང་སྐྱེ།། མང་ཚོས་གོས་དམར་སློབ་
མར་བཅས།། རྣམ་པར་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ།། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའོ།། རྒྱལ་བྱེད་
ཚལ་གནས་འདི་གས་བྱེད་གནས།། གཞུག་ལག་ཁང་ཚེན་གནས་བཟུན་བ།། ས་སློབ་པ་རི་
དང་བསྐྱུང་བ་བ།། གནས་མ་བྱ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་ནི།། མང་པོས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ།།
ཡུལ་དོན་སློབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གི།། ཐ་དད་སྐྱེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་འགྲུང་།”² ཞེས་ཅུ་བའི་སྐྱེ་བ་
བཞི་ལས་གྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་གསུངས། དེའི་ནང་ནས་གནས་མ་བྱ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་
ཁ་ཅིག་གིས་ཉག་མི་ཉག་གང་ཏུ་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་

1 མ་དཔེར་“རྣལ་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གཞན་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྐྱེ་སྐྱེ་རྣམས་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དུས་རྒྱུས་ལྟར་བཙོས།
2 རྩེ་བསྐྱབས། འདུལ་བ། སུ་སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་སྐྱེ། རྩེ་བ་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་འཁོར་ལོ་ འོག་གངས་ཀྱང་ལམ་ལ་ལས་ལྷུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྐྱེ།
“ཤར་དང་རུབ་དང་གངས་རི་དང་གནས།། འདི་ག་རྟེན་འདས་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱེ།། བཟགས་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་།། ལྡ་ཚན་དགེ་འདུན་པལ་ཚེན་བ།།
གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྲུང་སྐྱེ།། ས་སྐྱེན་སྐྱེ་དང་ཚོས་སྐྱུང་སྐྱེ།། མང་ཚོས་གོས་དམར་སློབ་མ་དང་།། རྣམ་པར་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ།། ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་སྐྱ་བ་ཡིན།། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་འདི་གས་མེད་གནས།། གཞུག་ལག་ཁང་ཚེན་གནས་བཟུན་བ།། ས་སློབ་པ་རིས་དང་སྐྱུང་བ་བ།། གནས་མ་
བྱ་ཡི་སྐྱེ་རྣམས་ནི།། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ།། ཡུལ་དོན་སློབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས།། ཐ་དད་རྣམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།

ཡོད་ཁས་ལེན་ལ། བྱེ་སྐྱེ་པལ་ཆེ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ། སེམས་ཅམ་བ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་བཀག་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤ་
 མོ་དང་། དེར་འཛིན་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད། བྱུང་པར་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་དང་
 མདོ་སྡེ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་གཏོགས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན། བདག་
 མེད་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་སྤྲིབ་ཟད་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་བ་དང་། དེའི་སྤྲིང་དུ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་བསྐྱེད་ཏེ། བསྐྱེད་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པས་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་ཐར་བ་ཐོབ་ཚུལ་གོང་དང་འབྲ་
 བ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྤྲིང་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 སྤྲིང་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པའི་སྤྲིང་དུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་འཁོར་བཅས་
 བསྐྱེད་ཏེ། བསྐྱེད་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད། རང་རྒྱུད་པས་ཚོས་རྣམས་སློ་གཞོད་མེད་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་བ་བཀག་པའི་སྤྲིང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་སྤྲིང་དུ་སྤྲ་མ་བཞེན་
 དུ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་བ་ཐམས་ཅད་
 བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྤྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྤོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་
 སྤྲིང་པོ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་མི་
 ལེན་པས་མདོ་སྡེ་སྤྲིང་པའི་དབུ་མ་བ་ཞེས་བ་དང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་འཕགས་སེང་
 གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་རང་རིག་ཁས་ལེན་ཞིང་། སྤྱི་དོན་
 ཁས་མི་ལེན་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྲིང་པའི་དབུ་མ་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་བཀག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་བ་ཅམ་གྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་
 མི་རུས་ལ། བདེན་བ་གཉིས་ཅར་དུ་འང་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་བཀག་

པའི་ལྟ་བུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་མྱོན་བཟང་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་འཁོར་བཅས་བསྐྱོད་ཏེ། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་
ཉམས་སུ་བྱངས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་པའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའོ།། དང་པོ་(ཐེག་པ་དམན་པ་)ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་གཅིག་བྱའི་བྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དེར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མམ་འབྲས་སུ་ནི་ཐེག་དམན་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དེ་གཉིས་ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
དམན་ལའང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་ཉོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་
གང་གིས་བྱེ་སྐྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་པར་བ་¹གཅིག་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་སྐོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པ། མར་
ཤེས་པ། རིན་འཛུགས་པ། རིན་གཞོ་བ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྐྱེས་
པའི་སྤྱིང་རྗེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ན་སེམས་དང་། དེ་ནས་
སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་འདོད་སྤྱངས་ནས་སྤོབ་འདོད་བྱུང་བ་ན་འཇུག་སྤོམ་ཆོ་གས་བཟུང་སྟེ།
དགག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཙ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་སྤོང་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་
བསྐྱེད་བྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སྤོབ་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་
ལ་ཡོད་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།། ཐེག་དམན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའོ།། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་སྤྱོད་པའི་སྐོ་ནས་བྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་ཉོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ།། འོ་ན་གང་གིས་བྱེ་སྐྱེས་ན། སྤྱིང་

¹ བ་ཆད་པར་སྐྱེས།

བ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་བསྟོན་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་
ལ་མཚོག་དམན་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་སྐྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་སློ་ནས་
ཚོས་སྟོན་མི་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོ་)ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་མཐ་འབྲས་བུ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན། དེ་ལ་
ཡང་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་
ལ་འཇུག་པ་ལས། “བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་དང་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་
པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས། བར་སྤྱིན་ཐེག་
པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ། རྒྱུའི་ཐེག་པ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་
ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་བར་སྤྱིན་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་
ཅེ་ན། ལྷའི་སྐྱེ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པར་བར་སྤྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་
ལམ་ཡིན་པས་ན་པར་སྤྱིན་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་
རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པར། དེའི་རྒྱ་ཅོམ་ལ་དམིགས་པས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་
ཞེས་བྱའོ།། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ། རོ་རྗེའི་ཐེག་པ། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་
པ་དེ་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་ཅེ་ན། གསང་ཞིང་སྤྲུལ་
པས་འགྲུབ་ལ་སྟོད་མིན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་ན་གསང་བ་དང་། ཡིད་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ལས་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྲུགས་ཞེས་བྱའོ།། །ཤེས་རབ་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཤིང་།
ཐབས་སྣང་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་གཉིས་སྟོ་གཅིག་ངོར་མངོན་

¹ རྗེ་བཙུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅུ་མཁན་པོ་འབྲུ་ཀ་ར་ཟམ། རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥ནང་། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་དང་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་འབྲས་བུ་རོ་རྗེའི་ཐེག་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

གྲུང་དུ་ཚོགས་པས་ན་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་
 མཐུན་པར་བསྐོས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ། བ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཐེག་པ་
 ལས་ཐབས་མཚོག་དུ་གྲུང་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ། འདོད་ཡོན་ལ་
 ཚགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་ཚགས་ཚན་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་
 བྱའོ།། ཐེག་པ་དེ་བརྗོད་བྱུང་བའི་རྒྱུད་སྤྲིད་ཚོགས་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྟོན་
 ཅེས་བྱའོ།། དེ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པོ་གང་དུ་གཏོགས་ན་དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས།
 “གསང་སྔགས་མདོ་སྤྲིད་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ཉོན་”¹ ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ཉི་ལས། ཟབ་དོན་
 བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་མདོ་སྤྲིད་སྡེ་སྟོན་ཅེས་གསུངས་པས། རང་གི་ངོ་བོ་མདོ་སྤྲིད་སྡེ་སྟོན་ལ་
 བང་ཚན་སྡེ་བས་འདུལ་བ་དང་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། བར་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ལམ་བཟོད་པ་སྤྱུང་བུལ་གྱི་སྐོ་རྣམ་རིམ་པ་སྡེ་ཡོད་པར་དེས་པ་དང་མ་
 དེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཕྱགས་དང་གླང་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྩ་ལྟ་
 བུས་འགོ་བ་གཉིས་དང་། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ལྟ་བུས་འགོ་བ་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུས་འགོ་བ་གཉིས་སོ།། འོ་ན་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྐོ་
 བས་འབྲེད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་སྐྱོན་ཀུན་ཟང་དང་། ཡོན་ཏྱ་
 ཀུན་རྗོགས་སུ་མཚུངས་པས་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་མཚོག་དམན་ཡོད་པའི་སྐོ་རྣམ་མི་
 འབྲེད། དེ་གཉིས་ཀའི་གདུལ་བྱ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱོད་པ་སྤྱོད་བྱུག་ལ་སྐོབ་པར་མཚུངས་
 པས་སྐྱོད་པའི་སྐོ་རྣམ་མི་འབྲེད། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
 པར་མཚུངས་པས་ལྟ་བའི་སྐོ་རྣམ་མི་འབྲེད། ལམ་བཟོད་པ་སྤྱུང་བུལ་དང་། གདུལ་བྱའི་

¹ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། མཐུན་པར་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༡༡༤བཟ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་མདོ་སྤྲིད་
 ཚུལ་དུ་དཔེ་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

དབང་པོ་ལ་མཚོག་དམན་ཡོད་པའི་སྣོ་ནས་ཀྱང་མི་འབྲེད་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་
 ཚེན་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་གཙོ་བོ་
 ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཚམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་སྣོ་མ་པས་གདུངས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་
 བོ་ནི་བརྟུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་སྣོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་
 རོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་ཡང་ཚོས་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་དོན་
 དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་
 ལུ་སྣང་ནས་དོན་བྱེད་ལ། ཚོས་སྐྱེས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྐྱེ་དང་
 རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་པར་སྤྱོད་ཐེག་
 པར་མེད་ལ། སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡོད་པས། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདིས་སྤྱི་
 བ་ཡིན་ནོ། ། མདོར་བསྡུ་ན་ཤེས་རབ་ངེས་དོར་སྣོང་ཉིད་ངེས་ཤིང་། ཐབས་སྣང་དོར་ཉེན་
 བཞེན་པའི་སྤྱིའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་གཉིས་སྤོ་གཅིག་གི་དོར་མདོན་གྱུར་དུ་ཚོགས་པ་པར་
 སྤྱོད་ཐེག་པ་ལ་མེད་ལ། སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྣོ་ནས་ཡིན་པ་ནི། དོ་རྗེ་གྱུར་གྱི་
 ལེའུ་དང་པོ་ལས། “གལ་ཏེ་སྣོང་བ་ཐབས་ཡིན་ན། དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར། རྒྱ་
 ལས་འབྲས་བུ་གཞན་མེད་སྤྱིར། ཐབས་ནི་སྣོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན། ལྟ་བ་རྣམས་ལས་
 བསྐྱོག་རྣམས་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཚོལ་རྣམས་གྱི། བདག་ཏུ་འདྲིན་བ་སྐྱོག་པའི་
 སྤྱིར་། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་སྣོང་པར་བསྟན། དེ་སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས། བདེ་
 བའི་ཐབས་གྱིས་སྣོམ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣམས་འགྲོར་གྱིས། སངས་རྒྱས་ཉིད་
 དུན་དུང་མི་འགྱུར། སྣོན་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཚོན། མངའ་བདག་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་
 ཅུར་ལྷན། དེ་སྤྱིར་ཐབས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། ཐབས་དེ་སྣོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ལོ། །”¹

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ༨ མཁམས་འཕྲོ་མ་དོ་རྗེ་གྱུར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༣༡ནང་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གལ་ཏེ་སྣོང་བ་ཐབས་ཡིན་

ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདག་འཛིན་དང་
 རྣམ་པ་འགལ་བའི་ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 རྒྱུད་པ་བསྐྱོམས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 རྒྱུད་པ་དེ་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ལམ་ཡང་ཡིན། བདེན་འཛིན་དང་བདེན་
 ལྡན་གཉིས་ཀ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་རྒྱུད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་དེ་ལ་ཚོས་སྤྱིའི་
 རྒྱུ་ལས་གཞན་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྤྱོད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚོས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཚོལ་བ་སྟེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ།། འོ་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་ཐབས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་
 བ། བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དེའི་སྐོར་ནས་བདེ་བས་ངེས་ཏོར་སྟོང་
 ཉིད་ངེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོམ་པའི་ཐབས་སྤང་ཏོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཤར་བའི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡུན་མི་རིང་བར་
 ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལ་མཚན་དཔེས་
 བརྒྱན་པའི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་

ན།། དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར། ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། ། ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན། ། ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ལོག་རྣམས་དང་། །
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀྱིས། ། བདག་ཞེན་བསམ་པ་བརྫོག་པའི་ཕྱིར། ། སྟོང་བར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་
 ལོ་ཞེས། ། ཐབས་ནི་བདེ་བའི་སྟོམ་པ་སྟེ། ། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། ། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར། ། སྟོན་པ་སུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་
 མཚན།། གཙོ་བོ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན། ། དེ་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ། དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ།། ། ཞེས་སོ།།

བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་སྐྱེ་དེ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་མངའ་བདག་
 ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་སྟོན་པའི་གཞུགས་གྱི་སྐྱེ་དེ་རང་གི་རྣམ་
 བ་ཅན་བསྐྱོམས་པའི་ཐབས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ།། བདག་
 སྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དེ་ནི་དེ་ལོ་ན་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མི་འབྲ་བ་གོམས་པ་ལས་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་”¹
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་པར་སྤྱིན་ཐེག་པར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་ལོ་ན་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་
 ལམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ།། གཞུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ན།
 གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྐྱ་ན་མེད་པ་མིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཐབ་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་གཞུགས་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། “བདག་ཉིད་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།”² ཞེས་གསུངས། དེས་
 བ་གཞུགས་སྐྱེ་དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཚོས་སྐྱེ་དེ་ལྟར་
 དགོས་པ་གང་ཞིག །འདི་གཉིས་བྱེད་ན་བྱེད་མཉམ་དང་། འཛོག་ན་འཛོག་མཉམ་བྱེད་
 དགོས་པར་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་བས་ན་བདག་མེད་པ་དང་
 འབྲ་བར་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་”³ ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་སྤྱང་བ་ལས་ཀྱང་། “སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གྱི་སྐྱོ་ནས་
 དང་། སྐྱོན་ལམ་གྱི་སྐྱོ་བས་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ།

1 རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། བདག་སྐྱབ་པ། འོག་གངས་པ་༥༦༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་མི་འབྲ་བ་གོམས་པ་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གོམས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱོམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་”ཞེས་སོ།།

2 རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། བདག་སྐྱབ་པ། འོག་གངས་པ་༥༦༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་ཉིད་གྱི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རང་བཞིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ།” ཞེས་སོ།།

3 རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། བདག་སྐྱབ་པ། འོག་གངས་པ་༥༦༣

གང་གི་ཕྱིར་མ་བསྐྱོམས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་ཉིད་དག་ལ་ཡང་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བ་ནི་རི་ལྟར་སེམས་དེས་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོན་ལམ་གྱི་སྐྱོབས་ཀྱིས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བས། དེ་བསྐྱོམས་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་
 ཞིག་བྱས་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱོམས་པར་མི་བྱ། དེའི་ཕྱིར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་
 ལ་གནས་པས་ཀྱང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། དེ་
 བས་བསྐྱོམས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་”ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
 ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་གསུངས་ལ། དེ་
 བཞིའི་ཁྲད་པར། འཕྲོ་བ་བྱ་འབྲས་བུ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག རྟོགས་
 བ་ལྟ་བུ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་འབྲེད་མི་རུས་སོ། ། འོ་ན་གང་གི་སྐྱོ་ནས་
 འབྲེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཉི་སྟག་ཅན་ཚངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
 གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་རྒྱད། ཞེ་སྦྱང་ཅན་ཁུལ་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་རྒྱད། འདོད་ཚགས་ཅན་དབང་སྐྱུག་གི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱང་མེད་ཀྱི་རྒྱད། མ་དེས་པ་དེ་གསུམ་
 གང་རུང་དང་སྦྱང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་རྒྱུད་གསུངས་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བྲམ་ཟེའི་རིགས། རྗེའུ་རིགས། རྒྱལ་རིགས།

9 རྗེ་བསྐྱོད། རྒྱུད་འབྲེལ། བེ་སྤོལ་དཔོན་ཕྱི་རྒྱ་ར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤྱང་བ། རིམ་བར་ཕྱེ་བ་དང་ཕོ། སོག་གངས་ 1332 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་
 འབྲས་སྟེ། “ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་དང་། སྐྱོན་ལམ་གྱི་སྐྱོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
 མ་བསྐྱོམས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་བདག་ཉིད་དག་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་རི་ལྟར་སེམས་དེས་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐྱོན་
 ལམ་གྱི་སྐྱོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བསྐྱོམས་པའི་ངལ་བས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱོམས་པར་མི་བྱ། དེའི་ཕྱིར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཁས་
 སྦྱང་བར་བྱའོ། དེ་ནི་བསྐྱོམས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་སོ། །

དམངས་རིགས་བཞི་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྲིད་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གསུངས་ཞེས་
 ཟེར་། ཡང་ཁ་ཅིག་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་བཞི་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་
 ལྷའི་བསྐྱེད་ཚོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་གསུངས་ཞེས་ཟེར་མོད་
 གྲང་། རང་སྤྱད་ཞེ་སྟེ་གསུངས་ལ་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་
 ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་ལས། “གསང་སྟགས་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་རྣམ་པ་བཞི་
 སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད། སྦྱོད་པའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་
 སྦྱིར་གྲགས་པ་ཡིན་ཅོ།”¹ ཞེས་དང་། ཁ་སྦྱོར་ལས། “ཚོད་དང་བཟླ་དང་ལག་བཅངས་
 དང་།། གཉིས་གཉིས་འབྲུད་དང་རྣམ་པ་བཞི།། སྲིན་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས།།”²
 ཞེས་དང་། དོ་རྗེ་གྲུང་ལས། “དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། བྱ་³མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་
 ལྷག་ལའོ།། རྣལ་འབྱོར་མཚོག་ནི་སེམས་ཅན་མཚོག། རྣལ་འབྱོར་ལྷ་མེད་དེ་ལྷག་ལའོ།།”⁴
 ཞེས་དང་། དོ་རྗེ་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “འདིར་ནི་གཉིས་པོ་འབྲུད་པ་ཡིས།། རྒྱུད་གྱི་
 དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་དང་།། ཚོད་དང་བཟླས་པར་ཤེས་པར་
 བྲུ།།”⁵ ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བསྟོམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བཟླས་པའི་བདེ་བ་ཅུང་ལམ་དུ་
 བྱེད་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྲས་ནས་སྦྱིའི་སྦྱོད་པ་དང་། རང་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ལས།

1 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཚུ་མཁམ་པོ་བྲུ་ཀ་ར་མཚ། རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ། འོག་གངས་༡༠༥ན། ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་སྟགས་
 འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྟོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་སྦྱིར་གྲགས་པ་
 ཡིན་ཅོ།” ཞེས་སོ།།

2 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

3 མ་དཔེར་ལྷ་མེད་གསལ་ཡང་རིམ་ལྗེ་གསལ་སྟོན་དང་བསྟན་ནས་དུས་སུ་བཅོས།

4 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ར་མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་རྗེ་གྲུང། ལེའུ་བཟུ་གསལ་པ། འོག་གངས་༥༤བུ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དམན་པ་རྣམས་ལ་
 བྱ་བའི་རྒྱུད། བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྷག་པ། སེམས་ཅན་མཚོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་མཚོག། རྣལ་འབྱོར་ཚོད་མེད་དེ་ལྷག་པ།” ཞེས་སོ།།

5 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཆ དོ་རྗེ་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཟུ་གཅིག་པ། འོག་གངས་༥༡བ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་རྣམས་
 དགོངས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས།། རྒྱུད་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་།། ཚོད་དང་བཟླས་པས་ཤེས་པར་བྲུ།།” ཞེས་སོ།།

ལྷི་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད། བསྐྱོམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བཞག་པའི་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱུད་པའི་བདེ་བ་ཅམ་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལ་བཞག་
 གི་སྤྱོད་པ་དང་ནང་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད། བསྐྱོམས་
 པའི་ལྷ་མོ་ལ་བཞག་པ་དང་། རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བཞག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་
 ཅམ་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷི་ནང་གཉིས་ལས་ནང་ལྷའི་
 རྣམ་འབྱོར་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བྱང་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་། ལྷ་དོན་
 གྲུང་། ལྷི་བྱ་བ་དང་ནང་ཉིང་དེ་འཛོན་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པས་ན་སྤྱོད་རྒྱུད། བྱང་གི་རྣམ་
 འབྱོར་ལོན་ཏུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣམ་འབྱོར་དེ་ལས་ལོང་བ་མེད་
 པས་ན། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་དག་གྲུང་རང་རང་གི་གདུལ་བྱའི་
 གཙོ་བོ་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་ལ་མ་དེས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་བསྐྱོམས་པས་འཛོགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་
 གསུངས་པར་དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་ལས་བཞག་པའི་སྤྱིར། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་ལོག་མ་
 གསུམ་ལ་བཞག་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་གསུངས་པར་མ་ཟད། རྒྱུད་
 སྤྱོད་ལོག་མ་རང་ལས་གྲུང་དེ་དག་གི་གཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་བདེ་
 བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། དོན་ཞགས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། “བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་ཁྱོ་
 གཉེར་ཅན་མ་ལ་གཏོད་པར་བྱ་ཞིང་།”² ཞེས་དང་། “གཡས་སྤྱོད་ནས་ལྷ་མོ་སྤྱོད་མ་
 མཛེས་བག་དང་བཅས་ཤིང་ལུས་བཏུད་པར་མཚོག་སྤྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མིག་གཏོད་པར་

1 སྐྱགས་དེས་ཆེན་མོར་མཚོམས་འདིར་བྱ་བཞག་ཆེ་བས་ན་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་གསལ་བ་བཞིན་དོན་དུ་འདྲ་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་མེད་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
 མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པའི་ལོང་བ་དཔྱད།
 2 ལུང་འདི་མ་ཉིད།

བྱའོ།། གཤམ་ཏུ་བརྒྱའི་རིགས་མཛེས་བཀ་དང་བཅས་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རྗེས་
 སུ་མ་ཐུན་ཞིང་། རོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལ་མིག་གཉོད་པར་བྱའོ་”ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་
 རོན་པའི་བདེ་བ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་ལོ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། “དེ་ཡི་གཤམ་སུ་ལྟ་མོ་ལོ།།
 སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྟ་མོ་ཚུང་ཟད་འཇུག་པའི་ཞལ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 འདོམ་གང་བ།། ‘མཚུངས་མེད་སྐྱེ་བེ་རབ་ཏུ་དྲངས།།’ དེ་ལོ་ལྷན་ཐུབ་པའི་ཡུམ།།”² ཞེས་
 པ་དང་། རྣམ་འཕྲོར་རྒྱུད་ལས། ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་ལོ། རོ་རྗེ་ཅེ་མོ་
 ལས། “ལྟ་མོ་རོ་རྗེ་ཅེ་ཅོ་སྟོག །མགོས་འཇུད་རང་གི་ལྟ་མོ་སྟེ། དེ་ཡི་སྟོ་ན་མགོ་བསྐྱར་
 ཞིང་།།”³ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྲག་ན་འཇུག།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྣམ་འཕྲོར་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྣམ་འཕྲོར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་(ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག)ལ། རྒྱ་རྒྱུད་ནང་གསལ་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབང་དང་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག །ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་བཤོ། དང་པོ་(ལྷ་རྒྱུད་ནང་གསལ་ཀྱི་དབྱེ་བ)ལ་གཉིས། རིགས་སོ་སོའི་
 དབྱེ་བ་དང་། རིགས་གསུམ་སྦྱིའི་དབྱེ་བཤོ། དང་པོ་(རིགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ)ལ་གསུམ། དེ་
 བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་རིགས། བརྒྱའི་རིགས། རོ་རྗེའི་རིགས། དང་པོ་(དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་
 རིགས)ལ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་བདག་
 བོའི་རིགས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཡུམ་ཀྱི་རིགས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་རིགས་
 ཀྱི་གཙུག་ཉོར། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མའི་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་

1 ལྷ་དཔེ་མ་རྟེན།
 2 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་། སོག་གངས་1962བ3 ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་པ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཚུངས་མེད་སྐྱེ་
 བེ་རབ་ཏུ་དང་།།’ ཞེས་སོ།།
 3 སྤྲུགས་རིམ་ཚེན་མོའི་ནང་འདིའི་མཚམས་སུ་‘འཇུག་བཅས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བུ་སྟེ།།’ ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱང་དྲངས་ཡོད།
 4 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 རྒྱུད་རོ་རྗེ་ཅེ་མོ། སོག་གངས་1962བ3 ལས་བྱུང་པ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྟ་མོ་རོ་རྗེ་ཅེ་ཅོ་སྟོགས།། ལྷ་རྒྱུད་རང་གི་
 ལྟ་མོ་དེ། དེ་ཡི་སྟོ་ན་མགོ་བསྐྱར་ཞིང་།། འཇུག་བཅས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བུ་སྟེ།། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྲག་ལ་འཇུག།” ཞེས་སོ།། ལ

པའི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པོ་ཉེ་སྤེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྤེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤེའི་རྒྱུད་དོ།།

དང་པོ་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་)འི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ནི་སྟོན་པ་ལྷན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལྷུས་པར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས། ལྷུས་པ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བརྗོད་བྱང་སྟོན་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་གསུངས། དེ་དང་
བརྗོད་བྱ་སྤྱོད་མ་ཐུན་པའི་གསེར་འོད་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ནི་དེའི་སྤེར་གཏོགས་ཡིན་
ལོ།། ཁ་ཅིག་གསེར་འོད་འདི་མདོ་སྤྱོད་དང་། ཁ་ཅིག་མདོ་སྤྱོད་ཐུན་མོང་བར་འདོད་
པ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལ་དཔལ་ཆེན་མདོ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་སྐྱབ་ཐབས། དེ་དག་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་རྒྱལ་པ་ལེའུ་
སོ་དྲུག་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་བཅུས་
པ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་གཅིག་སྐྱབ་ལེའུ་བཞི་པ། ལེའུ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྟོན་ས་མི་ལམ་བཟླ་བ། ཐོག་བསྐྱངས་ཀྱི་ལས་སྟོན། རི་རྩ་ལ་ལྷ་དགའི་སྐྱབ་ཐབས་
སྟོན་པ། ལེའུ་བཞི་པ་སྟོན་པ་ཀུ་རུ་ཀུ་སྟོན་པ་བཞེན་པའི་དབང་སྤུད། གཞོན་སྤྱོད་འཁོར་པོ་
པོ་འཁོར་པོ་འཁོར་གྱི་བསྐྱང་འཁོར་ཁ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་གཅིག་
ཡོད། ཁ་ཅིག་ཤེར་སྟོང་མདོ་སྐྱབ་ལ་སྟོན་བཅུད་འོད་གསལ་རུ་བསྐྱས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་
ལས་རང་ཉིད་སྟོན་པ་ལྷན་སྐྱབ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་
ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་སྐྱས་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོན་པའི་སྐྱབ་ཐབས། བ་དམ་
པས་མཛད་ཟེར་བའི་མདོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོ་ག་རྗེས་གནང་སོགས་ནི་ཁ་གཡར་བ་
འབའ་ཞིག་ཡིན་ལོ།། སྤྱོད་སྤེའི་ཚོ་ག་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སྤྱང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་མདོ་སྤྱོད་སྤེའི་སྤེ

བསྐྱུང་གྲུང་གྲུ་རྒྱུད་དུ་རིགས་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་འདི་ན་གསོ་སྦྱོར་ལེན་པ་སོགས་སྤང་བའི་
 སྤྱིར་ཞེས་གྲུ་རྒྱུད་དུ་བསྐྱུང་བས་ཡིད། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་སོགས་གྲུང་གསུངས་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི། འོད་ཟེར་ཅན་དང་།
 གཟུངས་གྲུ་ལྡ་ཡིན་ལ། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཚོ་ག་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱུ་མ་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་གྲུ་བ་གཅིག་གྲུང་འདུག་པ་འདི་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་།
 ཅ་རྒྱུར་ཐིག་ལའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་འདུག་པས་སྤྲ་མེད་དང་གྲུ་རྒྱུད་ལོར་བའི་སྤྱང་
 རྒྱགས་པ་འབྲ་གསུངས། གཟུངས་གྲུ་ལྡ་ནི། སོ་སོར་འབྲང་ལ། མ་གྲུ་ཆེན་མོ། བསེལ་བ་
 ཚལ་དུ་གསང་སྤྲགས་རྗེས་འཛིན། སྟོང་ཆེན་རབ་འཛོམས་རྣམས་སོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཤུཉི་
 བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་དང་། དེ་དག་གི་ལས་ཁ་ཚར་དང་བཅས་པ་མཛད། རྗེ་ཉ་རི་
 བས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབ་ཐབས་མཛད་པའང་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་ནི། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་རྒྱལ། གཙུག་ཏྲར་གདུགས་དཀར། གཙུག་
 ཏྲར་བྱི་མེད། གཙུག་ཏྲར་འབར་བ་རྣམས་ཡིན། དང་པོ་ནི། རྣམ་རྒྱལ་ལ་སྤྱིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་
 བརྟན་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་ངན་སོང་སྦྱོར་བའི་གཙུག་ཏྲར་རྣམ་
 རྒྱལ་དེའི་ལས་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ་དང་པོ་ཞེས་པ་རྣམ་རྒྱལ་
 གྱི་མཚོད་རྟེན་བྱེད་ཡུགས་དང་། དེའི་ནང་བཞུགས་ཀྱི་ཚོ་ཚོ་འདེབས་ཡུགས་ལ་སོགས་
 པ་སྟོན་པ་གཅིག་ཡོད་དོ། །གཙུག་ཏྲར་གདུགས་དཀར་ལ་གཞན་གྱིས་མི་སྦྱབ་པ་དང་།
 ཚོག་གྲུབ་མ་དང་། ལྷ་ཡུལ་ནས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་གཞི་མེད་པའི་རྒྱུར་བ་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་
 པ་ལས། དེའི་དང་པོ་གཉིས་འགྲུར་བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཅིང་མཚོག་གྲུབ་
 མ་འགྲུར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་འདི་ལ་བྱུང་འགྲུ་མཛས་ཀྱི་གསང་སྤྲགས་རིགས་སྤྲགས་
 སྦྱོར་པོ་ཉེ་སྦྱོར་གི་བཤའ་པ་ཡོད་ཅིང་། ཅ་རྒྱུ་པོ་མིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག །

1 མ་དཔེར་གྱི་ར་མ་གཤམ་རྣམས་ཞེས་གསལ་ཡང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་ལྗོངས་རྣམས་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཅོས།
 2 ཅ་རྒྱུ་པོ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་ལྗོངས་རྣམས།

གཏོར་མའི་ཚོ་ག །སྤང་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག །སྦྱོན་སྤེལ་གྱི་ཚོ་ག་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་སྐྱ་བཅུ་
 བཞི་ཅམ་ཡོད་ལ། རྟོ་རྟོ་གདན་པ། རྟོ་རྟོ་ཚོན་པོ། རྟོ་རྟོ་སྤྱགས་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་ཡང་ཡོད་དོ། །བརྒྱ་སྤྱགས་ཀྱུ་དང་རྟོ་རྟོ་གོ་ཚས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་
 ཚོ་ག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་རིགས་སྤྱི་སྤྱི་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་སྤྱང་བས་མི་འབྲུག་ལ།
 ཅུ་གོ་མི་ལ་ཁ་གཡར་བའི་བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཚོ་ག་དང་། རྒྱ་གར་ནས་ཡིན་ཟེར་བའི་
 ལག་ལེན་གཏོར་སྐྱ་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཐོག་མའི་བཤའ་སྤོལ་སོ་རོག་མགོན་པོ་རྟོ་རྟོ་ས་
 བྱས་པའི་ཚོ་ག་ཡང་ཡོད་དོ། །གཙུག་ཏོར་འི་མེད་ལ་སྤོལ་སྤོལ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་ལུགས་
 དང་མཚོན་ཉེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟོན་པ་ཡོད་ལ། འདི་ལ་སྤོལ་དཔོན་སྤྱན་སྤྱིས་
 རོལ་བས་མཛད་པའི་སྤྱི་བལྟ་བ་དང་། སོ་སོའི་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་གཙུག་
 ཏོར་འབར་བ་ནི། འཇམ་དབལ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུ་དང་སོ་སོགས་སྤྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 གཙུག་ཏོར་ནག་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གཅིག་གིས་བྱས་པར་གདོན་
 མི་ཟེའོ། །ལྷ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་སོ་ཁོ་མའི་སྤེ་ནི་འཇིག་ཉེན་གསུམ་
 རྒྱལ་གསང་བའི་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་མོ་བསྐྱུལ་བྱེད་མའི་གཟུངས་གཉིས་ཡིན། དུག་པ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་སོ་ཉའི་སྤེ་ནི་བརྒྱ་ལ་བ་རིའི་གཟུངས་དང་། རི་
 ཁོང་མ་ལོ་མ་སྟོན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། བདུན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤེ་ནི། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སོགས་སྤྱ་བཀོལ་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱ་དང་གཞོན་སྦྱོན་ཀྱི་རྒྱུད་
 བོ། རོར་སྦྱོན་ཀྱི་རྒྱུད། རྒྱུད་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཆབ་གཏོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་འོ། །
 གཉིས་པ་བརྒྱའི་རིགས་ལའང་། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་པོ། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་བདག་
 པོ། དུམ། ཁོ་སོ་ཁོ་སོ། བཀའ་ཉན་སོ་ཉའི་སྤེ་དང་ལྷ་ལས། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ནི་

ཅུ་གོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤོལ་བ་ཉི་ལུ་པའི་མཛད་བྱང་།

ཆེ་དབག་མེད་ཡིན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མ་དག་པ་ལྟ་ཡུལ་ནས་བྱང་བ་གཉིས་དང་། དག་པ་
 བདེ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་འཆི་མེད་རྩ་སྤྲི་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་བདག་
 སོ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱའི་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 སོ་ལོ་ག་སྟོང་སྟག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་གསུམ་བོད་དུ་མ་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ལས་བདུས་
 པའི་སྟོང་སྟག་གཅིག་པ་ལས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྟ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་
 ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་སྟོན། གཞན་ཡང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་རྟོག་པ་
 བརྒྱུར་འཕྲོ་དང་། སང་གེ་སྤྲི་གཟུངས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་དོ། ། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་
 འབགས་མ་སྟོལ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལེུ་སུམ་
 ཅུ་ཅ་ལྟ་ཡོད་པའི་ལེུ་གསུམ་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྤྱུག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་མ་དོན་གཅིག་ལ།
 ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། འདིའི་ལེུ་གསུམ་པ་བྱ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་དགོས། སྤྱུག་འཆའ་
 ཉེར་གཅིག་མ་ཅན་གོ་མིས་སྒྲ་མེད་དུ་བཟུང་བའི་སྤྱིར་སྤྲུམ་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་དེས་
 ཉེ། འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད་ལྟ་བུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དུས་འཁོར་དུ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱིད་
 བསྐྱུས་སུ་གསང་འདུས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྤེལ་པའི་དོ་རྩེ་དང་འཇམ་དབལ་
 གྲགས་པས་ཡོ་གང་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ནི་ཉ་མགིན་
 ཡིན་ལ། འདིའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བོད་དུ་མ་འགྲུར་ཞིང་། བསྐྱུས་པ་རྩ་ལ་གྱི་བའི་རྒྱུད་འདི་ཡིན།
 བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་སོ་ཉའི་སྤེ་ནི་དབལ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལྟ་ལས། དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཁྲུགས་པ་ཡིན་འདི་ལ་ངན་སོང་སྤྱིར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་
 དོ་རྩེ་མི་འཁྲུགས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བ་གཅིག་ཡོད། བདག་སོ་ནི་སྤྱུག་ན་དོ་རྩེ་ཡིན། འདི་ལ་
 སྤྱུག་ན་དོ་རྩེ་ཅ་བའི་རྒྱུད། བཤད་པའི་རྒྱུད། རྒྱུད་སྤྱི་མ་དང་གསུམ་ཡོད། ཡང་སྤྱུག་ན་དོ་
 རྩེ་འགྲུང་བོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དོ་རྩེ་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཡོད། དོ་རྩེ་རྣམ་

འདྲོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་དུ་མཛད་ནས་གནས་རྩི་
 རྩེ་གདན་དུ་གསུངས་ཞེས་ཟེར། བརྗེ་ཉ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལུགས་ལོ། རྩི་རྩེ་གདན་
 ལོ་བདུད་བདུལ་བ་དང་། མདོན་བར་བྱང་རྒྱབ་བའི་གནས་ཡིན་གྱི། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 བའི་གནས་མ་ཡིན་བས་དེར་རྣམ་འདྲོམས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་བར་མི་བཞེད། འོན་ཀང་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་རབ་ཀྱི་ཤར་སྟོ་རྩི་རྩེ་ལྷུན་པོའི་ཁོང་སེང་། རིག་སྐྱགས་འཆང་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་སོ།། གསུངས་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་
 གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་བཤོངས་ནས་མིང་ལོག་བའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བོད་པའི་ཚོ། འདིག་ཉེན་
 ལ་མི་དགེ་བ་ཆེར་སྐྱུང་བས་སུ་གོ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞེས་ལྷས་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྩི་རྩེ་ལ་བཀའ་བསྐྱེད་བས། ཕྱག་ན་རྩི་རྩེ་རྩི་རྩེ་
 འདྲོམས་ཀྱི་སྐྱུར་སྐྱུལ་ནས་གསུངས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་གནང་
 ལས་འདི་དང་བཅས་པའི་ལེའུ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གཅིག་གསུངས་སོ།། རྩི་རྩེ་རིགས་
 ཀྱི་ཡུལ་ལ་མེ་ལྷེ་འབར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་གཅིག་ཡོད། རྩི་རྩེ་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ལ་བདུད་ཅི་
 ཐབས་སྐྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་གཅིག་ཡོད། རྩི་རྩེ་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པོ་ཉའི་སྟེ་ལ་སྟོབས་
 པོ་ཆེའི་རྒྱུད་དང་། རྩི་རྩེ་མཚུ་ལོན་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཡོད། རྩི་རྩེ་ལུགས་ལྷ་དང་རྩི་རྩེ་
 གཤོག་གོ་རྒྱུད་ཅེས་པ་བརྗེས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རིགས་གསུམ་སྟེ་འདྲེ་བ་ལ། གསང་བ་སྟེ་རྒྱུད་ལེགས་ལྷུ་བ་དཔུང་
 བཟང་གིས་ལྷས་པ། བསམ་གཏན་སྟེ་མ་རྣམས་སོ།། དེའི་དང་པོ་ལས་ནི་ས་ཚོག་ནས་
 དབང་བསྐྱུར་བའི་བར་བྱ་རྒྱུད་སྟེ་འདྲེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཚོག་རྣམས་སྟོན་ཞེང་། རིགས་
 གསུམ་ལ་བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་སྟོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཡང་གསུངས་སོ།། ལེགས་ལྷུ་བ་
 ལས་ནི། ཁྲོ་བོ་ལེགས་ལྷུ་བ་ལ་བསྟེན་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་དང་། དེའི་ལས་ཁ་ཚར་དང་། སྟེ་འདྲེ་

9 མ་དཔེར་རིགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། ལྷགས་རིམ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་དཔུས་ལྷུར་བཅོམ་

རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་རྣམ་གཞག་ལས་སློབ་པ་ཁ་འབྱེད་ས་དགོས་པ་རྣམས་སྟོན། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ནི་པོང་མ་གཉིས་སུ་མ་¹བསྟན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་ཚད་དང་། ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏུན་སྤྱི་མ་ལས་ནི། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏུན། མེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏུན། སྐྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏུན། སྐྱ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏུན་དང་། དེ་དག་གི་སྟོན་དང་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། དངོས་བྱུང་གི་ཚོ་ག །སྤྱིན་སྤྱེག་གི་ཚོ་ག །དེ་གནས་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྟོན།

གཉིས་པ་དབང་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ནི། ས་ཚོག་དང་། ལྷ་པོན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ་ག་རྣམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དབང་དང་པོ་མེ་ཉོག་ཐེང་བའི་དབང་། ཚུ་ཚོད་པན། རོ་རྗེ་འིལ་བྲ། མིང་གི་དབང་། རྗེས་གནང་ལུང་བསྟན་དབྱུགས་དབྱུང་རྣམས་སྤྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་སྐོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་ཡི། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་མི་ཕུང་སྟེ། དཀྱིལ་ཚོག་རྟོར་ཐེང་ལས། དབང་དེ་ཅམ་གཅིག་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉན་བཤུང་དང་ལམ་བསྐོམ་པ་ལ་དབང་བར་གསུངས་ཀྱི། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ། ལྷ་བ་བ་དང་། འཕྱོ་བས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རྗེ་ཉ་རི་²དབྱེ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྐྱམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྗེས་གནང་དབྱུགས་དབྱུང་སོགས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དམ་ཚིག་གསུལ་སྤྱིན་པའི་སློབ་

1 མཁས་བྱུང་རྗེ་རྒྱུད་མྱེའི་སྤྱི་རྣམ་ལས། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ནི། གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དུ་མ་བཤུང་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚོ་ག་དང་། ལེགས་བྱུང་ཏུ་མ་བཤུང་པའི་རིག་ལྷགས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཚུང་བད་དང་། ཞེ་རྒྱས་དབང་འགལ་གི་ལས་རབ་འབྲམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཞོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟན་ན་མཚམས་འདྲིར་མ་ཚད་པས་དག་བཅོས་ཞུས།
 2 མ་དཔེར་རྗེ་ཉ་རི་ཞེས་གསལ་ཡང་། མཁས་བྱུང་རྗེ་རྒྱུད་མྱེ་སྤྱི་རྣམ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དབྱུགས་ལྟར་བཅོས།

དཔོན་གྱི་དབང་མིན་ནོ།། འོ་ན་དམ་ཚིག་གསུམ་སྐྱེན་པའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གང་
 ཡིན་སྟེ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྲན་པའི་སློབ་ནས་སྤྲུལ་ཚད་
 ལྡན་པའི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སློབ་ཉིད་
 བྲན་པའི་སློབ་ནས་སྤྲུལ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་བྲིལ་བུ་འཛིན་པ་བྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་། རང་དོ་རྗེ་
 སེམས་དབང་དང་ཡུམ་དོ་རྗེ་སྟེམས་མར་བསྟོམས་ཏེ་པན་ཚུན་འཁྲུང་པའི་བདེ་བས་སློབ་
 པ་དེས་པའི་བདེ་སློབ་སློབ་པ་སྤྲུལ་རྒྱའི་དམ་ཚིག་སྟེ། དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་
 གི་དོ་བོ་ཡིན་པ་ནི་གྱི་དོར་ལས། “ཤེས་རབ་བརྒྱ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། ལག་པ་དག་གི་ཡན་
 ལག་འཁྲུང།། དོ་རྗེ་བྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྲུང་བ།། སློབ་དཔོན་གྱི་མི་དབང་དུ་འདོད།།”¹ ཅེས་
 གསུངས་པས་བསྟན། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་སྤྲུལ་ས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོ་
 བོ་ནི། དམ་ཚིག་དང་པོ་གཉིས་སྤར་བཞིན་ལ། རང་ལྟ་སྟུ་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་བསྐྱེད་ནས་
 ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་བསྟོམ་པ་སྤྲུལ་རྒྱའི་དམ་ཚིག་སྟེ། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
 དོ་བོ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བུམ་དབང་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་བུམ་དབང་
 དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ལྷ་མེད་ལ་སྟ་ཡབ་ཡུམ་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་བུམ་པའི་ཚུ་དབྱེར་མེད་བུས་ནས་སློབ་མའི་མགོར་སློབ་ཞིང་ཁར་འཕྲུང་
 དུ་བརྒྱག་ནས་བུམ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ནི་སྟ་ཡབ་རྒྱུང་
 ཡུམ་རྒྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྟུ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་བུམ་པའི་ཚུ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
 བུས་ནས་བུམ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རིག་པའི་དབང་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བང་དབང་བསྐྱར་བ་མེད་དེ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་
 སྤྲུལ་ས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སློབ་མ་བྲངས་ཏེ། ཞལ་དུ་བརྒྱག་སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་དོ་

¹ ལྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༥ བརྟག་གཉིས། ལེའུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་ཉ་ནེ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེས་རབ་བརྒྱ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། ལག་པ་དག་གི་ཡན་ལག་འཁྲུང།། དོ་རྗེ་བྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྲུང་བ།། སློབ་དཔོན་དབང་དུ་རབ་ཏུ་བཞུང།།” ཅེས་སོ།།

རྗེ་འཕམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་ཡུང་བ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ལྷ་ར་བསྐྱེད། སྐར་དབང་ལྷ་སྐྱེན་
 བངས་པ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་མེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རོ་བོར་བཞུ་ནས་སྤྱི་བོར་བབས་
 ཉེ་དབང་བསྐྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་ལ་རིགས་ལྡེའི་སྣོམ་བཟུང་མེད་པ་ཡིན་ཉེ། ལྷ་མེད་ལ་མཁམས་པ་ཨ་
 རྩུ་ཀ་ར། ལྷ་བ་བ། འཕྱི་བ་གསུམ་དང་། ཡོ་ག་ལ་མཁམས་པ་འཇུག་བཤེས་གཉེན། སངས་
 རྒྱུས་གསང་བ། གུན་དགའ་སྣོང་པོ་གསུམ་དང་། བྱ་སྤྱོད་ལ་མཁམས་པ་སངས་རྒྱུས་གསང་
 བ། བྱང་ཚུབ་མཚོག་གཉེས་གྱིས་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྣོམ་བཟུང་མ་བཤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་
 བ་གང་ལ་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་དེ་ལ་རིགས་ལྡེའི་སྣོམ་བཟུང་ཡོད། གང་ལ་
 རིགས་ལྡེའི་སྣོམ་བཟུང་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། བྱ་སྤྱོད་
 གཉེས་ལ་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྣོན་དུ་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་མེད་དེ། རང་
 ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ནི་རང་སྣོམ་ལྡན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བྱ་སྤྱོད་གཉེས་ལ་
 རང་སྣོམ་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ལ་མི་བསྣོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉེས་ལ་
 རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་རིགས་ལྡེའི་སྣོམ་བཟུང་མེད་པས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་བྱང་
 སྣོམ་ལས་སྣུག་པའི་སྤྲགས་སྣོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྣོམ་པ་དང་འགལ་
 པའི་ཅ་ལྷུང་ཡང་བྱང་སེམས་གྱི་ཅ་ལྷུང་ཉིད་དུ་དེས་སོ། འོན་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་གཉེས་ལ་རང་
 རང་གི་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཚིག་ཡོད་དེ། ལེགས་གྲུབ་ལས། “ལྷ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་སྣོན་པ་
 བོ། སྤྱོད་པ་རན་པར་གྱུར་ན་ཡང་། དག་གས་ཡང་ན་ཡིད་གྱིས་སུ། བམ་ཡང་སྤྲད་
 བར་མི་བྱའོ།”¹ ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱ་རྒྱུད་ལས་གསུངས། རྣམ་སྤྲང་མངོན་བྱང་
 ལས། “དེ་རིང་པན་ཆད་བྱ་བྱིད་གྱིས། དམ་པའི་ཚོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས། སྤྲོག་གི་

1 རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། མ ལེགས་གྲུབ་གྱི་རྒྱུད། འོག་གངས་123བཤ ལས་བྱང་པའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱང་དང་སོ་རྒྱང་མི་འད་ལྟེ། ‘ལྷ་མ་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྣོན་པ་དང་།’ ཞེས་སོ།

ཕྱིར་ཡང་དེར་བྱིན་ཆད། ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ།¹ ཞེས་སྲོད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
 བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་བ་ལས་མོ་ཆེ་ཡང་། བྱ་སྲོད་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱུང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་
 རུས་ཀྱང་བསྐྱུང་མི་རུས་བ་དང་། འཛིན་པ་ཡང་མི་རུས་བ་ལ་ལྟ་དོ་སྡོམ་པ་དང་། དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་བུའི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དམ་བསྐྱབས་དང་།
 རིག་པའི་དབང་གང་ཡང་མི་བསྐྱུར་ཞིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ཞིང་བསྐྱུང་རུས་
 བ་ལ། རིག་པའི་དབང་ལྡ་བསྐྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་དེའི་སྡེར་དུ་སྐྱབས་
 སྡོམ་འཛིན་ཞིང་བསྐྱུང་རུས་བ་ལ་དོ་རྗེ་སྡོམ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་། ལྷ་མེད་ལ་དེའི་སྡེར་
 དུ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པ་ལ་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཡང་བསྐྱུར་བར་བྱའོ། རྒྱུད་
 སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མེད་དེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་བུར་གྱི་སྲོགས་དང་མཐུན་
 བར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྡོམ་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས། སྐྱུང་གཞི་སྐྱེ་ལི་བར་
 དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྡོམ་བསྐྱེད་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཐེམ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྡོང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྡོང་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་
 ལས་བྱུང་བའི་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། དེ་འདྲེན་པའི་ཐབས་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོད་གྱི་སྒྲ་མ་སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །བྱ་རྒྱུད་ལ་
 མདུན་དུ་སྤྲ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་མེད། སྲོད་རྒྱུད་ལ། རང་སྤྲ་དམ་ཚིག་པར་
 བསྐྱེད་ཅིང་། མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྤྲ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་མེད་དེ།
 ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འཛིགས་པར་དམིགས་ཤིང་ཤིན་དུ་གཙང་བར་

1 ལྡོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཐ རྣམ་སྤྱང་མཛོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་༡༢༤༣༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འད་སྟེ། 'སོག་གི་
 ཕྱིར་ཡང་དེ་བྱིན་ཆད། ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ།' ཞེས་སོ།

བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྟའི་སྤྲེལས་
 པ་མེད་པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྟོག་པ་རབ་དུ་
 སྤྱོད་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་ལ་བདག་བསྐྱེད། ཡེ་
 ཤེས་པ་གཞུག་པ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱུང་
 དང་། ལྷག་རྟོག་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་ཡེ་
 ཤེས་པ་གཞུག་པ་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་གར་པ་ལའང་དག་ནག་
 གི་འགྲེལ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤང་བ་དང་རྒྱལ་བས་ཀྱིན་གྱི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་
 པ་དང་། ཨིན་ལྷ་ཉིས་བྱས་ཟེར་བའི་བདེ་མཚོག་གི་འགྲེལ་བར་ཡང་། ལྷ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་
 བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཚུམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། ། བཞེད་པ་
 དེ་རྣམས་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པ་ལྟའི་རྣམ་འཁྲོལ་དང་།
 སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་རག་ལས་བས། ལྷ་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་དགོས་པར་
 བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་ལེགས་བྱུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སུ། ལྷག་རྟོག་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་ལྷང་བྲངས་ནས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར། ལྷད་པར་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་
 བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཉེ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱུང་དང་ལྷག་རྟོག་དབང་བསྐྱར་
 བའི་རྒྱུད་ལས་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་
 གསང་བས། བསམ་གཏན་སྤྱི་མའི་འགྲེལ་བར་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བྲངས་ཉེ།
 ལྷ་དུག་ཚང་མའི་སྤོ་རྣམ་རང་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 ཀྱི་བྱམས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་དང་དགོས་མ་དཔལ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཚུལ་ལོ་མིས་མཛད་པའི་སྤོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་
 དང་། རོ་བོས་མཛད་པའི་གཏུག་ཉེར་དེ་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་སུ་ལྷ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་

༡ མ་དཔེར་བ་ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྗེ་གསལ་སྤོན་སོགས་དང་བསྐྱེད་རྣམ་དུ་སྐྱེས་ལྟར་བཙོས།

བ་རྣམས་ལ་འདྲ་བ་དག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།། དེར་མ་ཟད་
 བསམ་གཏན་གྱི་མའི། “སྐྱ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ།”¹ ཞེས་བའི་འགྲེལ་པར་གཞི་
 ལ་གཞོལ་བ་ལ། བདག་གི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་རང་སྣང་བསྐྱེད་པ་ལ་གསལ་བར་བཤད་དོ།། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ཀྱི་ལུང་དེ་རང་ལུགས་སུ་ཡང་བྱེད་དགོས་པས། ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་དེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་
 བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་མི་བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། བྱ་རྒྱུད་
 ལ་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་བཀག་པ་མིན་པས་མི་གཞོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་
 མེད་ཀྱང་། དེའི་དོད་དུ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 རྫོགས་པའི་རྫོས་མ་ཟེན་པའི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་མཚན་བཅས་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་དང་།
 དེས་དོར་སྟོང་ཉིད་དེས་ཤིང་སྣང་དོར་རྟེན་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་རྣམ་
 འབྱོར་ནི་མཚན་མེད་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན། ཡང་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་
 གཏན། མེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྐྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་མཚན་བཅས་
 ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། སྐྱ་མཐར་ཐར་བ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནི་མཚན་མེད་ཀྱི་ལྷའི་
 རྣམ་འབྱོར་དོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན། མེར་གནས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན། སྐྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྐྱ་མཐར་ཐར་བ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནོ།།
 དང་པོ་(བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་)ལ་གཉིས། སྟོན་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དངོས་
 གཞིའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(སྟོན་དུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་ཕྱག་
 རྒྱ་འགོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདག་འབྱུང་བ། སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ།

¹ རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། མ་བསམ་གཏན་གྱི་མ། འོག་གངས་པ་པ་ལ་ན་

སྤྱི་རོལ་ཏུ་སོང་སྟེ་ས་ཚུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལྷུས་དང་ཉེ་རེག་བྱ་བ། བང་དུ་འོངས་ཏེ་
 ལྷན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆས་འདུག་བྱས་ནས་བདག་དང་གནས་གཉིས་བསྐྱུང་བའི་བྱིར།
 ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་འགོད་བ་ཞེ། རྒྱུད་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཚོགས་ཞེང་མཚོད་པ་དང་བསྐྱུང་
 འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་དོད་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ཞེ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྣའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཚང་བ་གཅིག་བསྐྱོམ་པ་ལ། ལྷ་དུག་ཚང་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་
 བསམ་གཏམ་སྤྱི་མའི་འབྲེལ་བར་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དྲངས་བ་ལས། “དང་ཕོ་
 ལྷས་བྱ་རྣལ་འབྱོར་བས། རོ་རྗེ་གདན་ལ་གནས་ནས་ཞི།། མཚོད་དང་གསོལ་བ་སྣ་དུག་
 བསྐྱོམ།།”¹ ཞེས་གསུངས། ལྷ་དུག་ཞི་དེ་ཉིད་ལས། “སྣོང་བ་ཡི་གེ་སྐྱ་གཟུགས་དང་།།
 ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དུག་ཡིན་ལོ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྣ། ཡི་གའི་སྣ།
 སྣའི་སྣ། གཟུགས་ཀྱི་སྣ། ཕྱག་རྒྱའི་སྣ། མཚན་མའི་སྣ་དང་དུག་ཡིན་ལོ།། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་སྣ་ཞི། རང་གི་སེམས་དང་གང་རུང་འདྲ་བསྐྱེད་པའི་སྣ་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་གཏམ་
 ལ་བབ་ནས་བསྐྱོམ་བའོ།། ཡི་གའི་སྣ་ཞི་རྒྱ་བའི་སྣེད་དུ་བསྐྱོམ་བྱའི་སྣ་དེའི་གཟུངས་རིང་
 དང་སྣོང་ཕོ་དང་ཉེ་སྣོང་སོགས་བྱིས་པའི་རྣམ་པར་འགོད་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བའོ།། སྣའི་
 ལྷ་ཞི་སྐགས་དེ་རྣམས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བའོ།། གཟུགས་
 ཀྱི་སྣ་ཞི་སྐགས་དེ་རྣམས་ལས་འོད་འཕྲོས་འཕགས་པ་མཚོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས།
 རྒྱུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྣའི་སྐྱ་རྣོགས་པར་བསྐྱེད་བའོ།། ཕྱག་རྒྱའི་སྣ་ཞི་སྤྱི་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རྒྱ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྣམ་འཛོམས་གཟུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། རོག་གྲངས་༡༫༤བཅུ་ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ།
 “དང་ཕོ་ལྷས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་བས།། རོ་རྗེ་གདན་ལ་གནས་ནས་ཞི།། མཚོད་དང་གསོལ་བས་སྣ་དུག་བསྐྱོམ།།” ཞེས་སོ།། གཟུང་དུ་བསམ་
 གཏམ་སྤྱི་མའི་འབྲེལ་བར་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དྲངས་བ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཡང་དེར་མ་རྟོག་པས་རྣམ་འཛོམས་གཟུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་
 བྱུང་བ་ལྷངས་སུ་བགོད་ཡོད།
 2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རྒྱ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྣམ་འཛོམས་གཟུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། རོག་གྲངས་༡༫༤བཅུ་ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “སྣོང་
 དང་ཡི་གེ་སྐྱ་གཟུགས་དང་།། ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དུག་ཡིན་ཏེ།།” ཞེས་སོ།།
 3 ཏུང་ ཞེས་པ་འདི་ཡིག་སྟོན་ཡིན་ནམ་སྟེ།

བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སྲུ་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་ཕྱག་རྒྱས་ཤིན་ཤིས་བརྒྱབས་
 པའོ།། མཚན་མའི་ལྷ་ནི་ལྷ་དང་སྲགས་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ།། དེ་ལྟར་ལྷ་དྲུག་གི་བསྐྱེད་
 ཚོག་རྫོགས་ནས། གསལ་སྤང་འདོན་པའི་སྤྱིར་སྲོག་ཚེས་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་འོ།། དེ་ཡང་
 འདིར་བཤད་པའི་སྲོག་ཚེས་དང་། ལྷ་མེད་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་ཚེས་གཉིས་མིང་མཐུན་
 ཡང་དོན་མི་འདྲ། དུས་མི་འདྲ། དགོས་པ་མི་འདྲ། ཚུལ་མི་འདྲའོ།། དོན་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་
 མེད་ཀྱི་གསང་འདུས་སྲུ་སྲོག་ནི་རྒྱུད་དང་། ཚེས་བ་ནི་རིང་དུ་བསྐྱེདས་པ་ཞེས་ཆེ་བསྐྱེད་
 བའི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ན་སྲོག་ནི་རྒྱུད་དང་། ཚེས་བ་ནི་རོ་རྒྱུད་
 ལ་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་འདུག་པ་ལ་བཤད། འདིར་ནི་སྲོག་རྒྱུད་དང་། ཚེས་བ་
 རོག་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་རྒྱུད་དང་རྣམ་རྟོག་སྤྱི་རོལ་དུ་འགོ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་སྐྱོམ་པ་ལ་
 བཤད་པའི་སྤྱིར། དུས་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་མེད་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དུས་ཁོ་ན་དང་། འདིར་མཚན་
 བཅས་ཀྱི་དུས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དགོས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་མེད་དུ་ནི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་སྤྱད་
 པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྒྱུད་སྤྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་བ་བཀག་ནས། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འགོ་བ་
 བཅད། དེའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚུལ་མི་འདྲ་
 སྟེ། ལྷ་མེད་ལ་རྒྱ་རྒྱུའི་ཡར་སྐྱ་མར་སྐྱ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་ཉེན་ལ་སེམས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྒྱུད་སྤྱིར་འགོ་བ་བཀག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས། རོག་པ་ཡུལ་
 ལ་མི་འདུག་པར་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་ལ་ཡིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་སྲོག་ཚེས་
 སྐྱོམ་པས་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་བསྐྱེད་དེ། ཡིད་བརླས་དང་འུབ་བུའི་བརླས་པ་བྱའོ།། དེའི་
 ཚུལ་ཡང་བསམ་གཏུན་སྤྱི་མ་ལས། “སྐྱ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ།། གསང་སྲགས་
 མི་འགྲུང་གཞི་ལ་གནས།། ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་སྲགས་བརླས།། ངལ་ན་བདག་ལ་
 ངལ་སོས་ཤིག །”¹ཅེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏུན་མཉམ་པ་སྟེ་མ་བཏང་བའི་

1 རྟོག་པ་རྒྱུད་འདུམ། མ་བསམ་གཏུན་སྤྱི་མ། རོག་གངས་པ་ལ་ལྟ་ན་ལས་ལྷན་ལྷན་ཆོག་རྒྱ་མ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། ངལ་ན་བདག་ལ་

ངང་ནས་བརྒྱུ་བ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བདག་གི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་དང་།
 གཞན་གྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ལྟ་དུག་ལྟན་པའི་ནལ་འབྱོར་
 བསྐྱོམ་པའོ།། གཉིས་པ་ནི་མདུན་དུ་རང་འབྲེལ་སྣ་བསྐྱེད་པའོ།། སེམས་ལ་གཞོལ་བ་ནི་
 ལྟ་དེའི་ཐུགས་ཁར་རང་གི་སེམས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའོ།། སྐྱ་ལ་གཞོལ་བ་
 རི་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་བརྒྱུ་བའི་སྐྱགས་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་པའོ།། བརྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡི་གེའི་
 གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་བརྒྱུ་བ་དང་། སྐྱ་ལ་དམིགས་པའི་བརྒྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཡི་གེའི་གཞུགས་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པའི་འུབ་བུའི་བརྒྱུ་བ་དང་།
 ལྷན་ནང་དུ་བསྐྱམས་ནས་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བར་རང་གི་སེམས་སྐྱགས་གྱི་གཞུགས་
 ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པའི་ཡིད་གྱི་བརྒྱུ་བའོ།། གཉིས་པ་ནི་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་
 ཐུགས་ཁར་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱགས་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་པའི་གདངས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་
 པའི་འུབ་བུའི་བརྒྱུ་བ་དང་། ལྷན་ནང་དུ་བསྐྱམས་ནས་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བར་ཡི་གེའི་
 གདངས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པའི་ཡིད་གྱི་བརྒྱུ་བའོ།། བྲངས་ནི་ལེགས་བྱུབ་ལས།
 “ཡི་གེ་བཙོ་ལྷ་མན་ཆད་ལ།། སྤྱིར་ནི་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ།། དེ་ཉིད་འབྲུམ་ཐག་བརྒྱུ་བ་རྫོང་
 བྲ།། ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ།། བརྒྱུ་བ་རྫོང་སུམ་འབྲུམ་བརྒྱུ་བར་བཤད།། ཡི་གེ་
 དེ་ལས་མང་བ་ལ།། ཞི་ཐག་གཅིག་ནི་བརྒྱུ་བའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།། བརྒྱ་
 བའི་ཆེ་གཉིད་སྐལ་དང་སྤྱིད་པ་དང་ལུད་པ་དང་བཤད་གཅི་བྱུང་ན་མལ་ནས་ལངས་སྟེང་
 བ་བཞག་ནས། འཆག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བྱས། མལ་དུ་འདུག་སྟེ་སྤྱར་ཡང་མགོ་ཚུལ་དགོས་
 བར་ལེགས་བྱུབ་ལས་གསུངས་སོ།།

ངལ་སོ་ཤིག །ཅེས་སོ།།

༡ རྟེན་གཤམ་ ལྷན་འབྲུམ། མཁམས་བྱུབ་ཀྱི་ལྷན། ཤོག་གངས་༡༠༢ན། ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཙོ་ལྷ་མན་ཆད་གངས་རྒྱུས་ལ།། སྤྱིར་ནི་
 ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ།། དེ་སྟེང་འབྲུམ་ཐག་བརྒྱུ་བ་རྫོང་བྲ།། ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ།། བརྒྱུ་བ་རྫོང་སུམ་འབྲུམ་བྱ་བར་བཤད།། དེ་བས་ཡི་གེ་མང་
 བ་ལ།། རྫོན་དུ་བསྐྱེན་པ་ཞི་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

མེ་¹གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རང་སྣང་གསལ་བའི་ཐུགས་ཁར་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་འོང་
 མར་མེ་ལྟ་བུའི་དབུས་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྤྲུགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ།། སྤྱོད་གནས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ནི། རང་སྣང་གསལ་བའི་ཐུགས་ཁར་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྤྲུགས་
 པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ།། འདི་གཉིས་ནི་རང་གི་སྤྲུགས་འདོན་བ་ཉན་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱོ་
 བ་མིན་གྱི། གཞན་གྱི་སྤྲུགས་བཏོན་བ་ཉན་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱོ་བ་ཡིན་པས། བསྐྱོས་བཞོད་
 ཡན་ལག་བཞིའི་ཡིད་བསྐྱོས་དང་མི་འདྲའོ།། སྤྱོད་མཐར་ཐར་པ་སྟེང་བའི་བསམ་གཏན་ནི།
 དེ་གསུམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའོ།། དེ་སྣང་ཡང་། བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་
 ལས། “གསང་སྤྲུགས་མེར་གནས་དངོས་ལྷབ་སྟེར།། སྤྱོད་གནས་རྣམ་འབྱོར་སྟེང་བར་བྲན།།
 སྤྱོད་མཐར་ཐར་པ་སྟེང་བ་ཉིད།། འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན།།”² ཞེས་གསུངས་སོ།། རྒྱ་
 བོད་མཁས་པའི་གསུང་གིས་བཀའ་བ་བཞིན། དགོངས་པ་བཅའ་ནས་གསལ་བར་བཤད་
 པ་འདི། རྒྱ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལྟ་བུའི་མིག་གཅིག་སྟེ། སྤྱོད་བསྐྱོ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་
 ཅེད་འཛོམས་འཛོད།། ཅེས་པ་འདི་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་རྒྱུད། བསྐྱོའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད། རྟོ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་)ནི་རྣམ་སྤང་མདོན་བྱུང་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་
 (བསྐྱོའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་)ནི་རྟོ་མཁྱིལ་གྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བོད་དུ་མ་འགྱུར། གསུམ་པ་
 (རྟོ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་)ནི་ལག་ན་རྟོ་རྟེན་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ།། དབང་
 དམ་ཚིག་དང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

1 མ་དབེར་མེར་ཞེས་གསལ་ཡང་། སྤྲུགས་རིམ་ཚེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱོན་ནས་དུལ་ལྟར་ལོངས།
 2 རྟོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། བསམ་གཏན་གྱི་མ། འོག་གྲངས་397ནུལ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་སྤྲུགས་མེ་གནས་དངོས་ལྷབ་སྟེ།།
 སྤྱོད་གནས་རྣམ་འབྱོར་སྟེང་བར་བྲན།། སྤྱོད་མཐར་ཐར་པ་སྟེང་བ་ཉིད།། འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རྒྱུད་རྣམས་ལས་རྗེ་ལྷར་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པའོ། དང་པོ་(རྒྱུད་རྣམས་ལས་རྗེ་ལྷར་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་)ནི། ཡོ་གའི་རྒྱུད་ལ། ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་སྤྱི་ལ། བཤད་
 རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ། འོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དཔལ་མཚོག་དང་སྤོང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་
 དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་སྤང་གཞིས་ཐོབ་བྱ་རྣམ་སྤང་གི་ལོ་འཕང་དེ་བསྟན། དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་
 རྒྱུས་པ་ན་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དུམ་བུ་བཞི། དེ་མན་ཚད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ལྟོན་པར་བྱེད། དུམ་བུ་བཞི་ནི་དོ་རྗེ་དབྱིངས་དང་། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འགྲོ་
 འདུལ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུའོ། དེ་ལ་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། གཉིས་
 པ་དོ་རྗེའི་རིགས། གསུམ་པ་བརྒྱའི་རིགས། བཞི་པ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཡིན། འོ་ན་རིགས་
 ལྷ་ཡོད་པ་ལས། བཞི་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་སློ་རྣམ་ལས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་བཞག་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་དོ། དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་
 ལས་ནི་ནང་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུམ་བུ་བཞིའི་
 རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱས་པ་དང་། མ་ཚང་བ་
 ཁ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན། དེའི་ཡང་སྤྱི་མས་ནང་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་
 འཛིགས་ཤིང་། བརྒྱས་པ་དང་མཚོད་པ་སོགས་སྤྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དུམ་བུ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་
 སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱས་པ་དང་། མ་ཚང་བ་ཁ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན། དེ་ལྷར་ནང་
 རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནང་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་
 གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལྷར་ཡིན་ཡང་། བལ་པའི་གདུལ་བྱ་
 ལ་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། འོ་ན་དུམ་བུ་བཞིའི་ལམ་འདི་

གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། གདུལ་བྱ་གཅིག་གིས་རིམ་
 གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་འགྲུ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དཔལ་མཚོག་གི་
 འབྲེལ་པར། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་སྐྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལམ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལམ་དང་། གཉི་ཕྱག་དང་ལོག་ལྷ་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འོད་དཔག་མེད་
 གྱི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། སྤག་དོག་དང་སེར་སྤྲ་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པའི་གདུལ་
 བྱ་ལ་དོན་གྲུབ་གྱི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་པར་གསུངས་པས། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་
 ཐ་དད་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད། ཡང་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་དུམ་བུ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་པ་
 བཞིན་ངོ་པོ་ཉིད་གྱི་སྐྱུ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ། སྐྱལ་སྐྱུ་བཞི་དང་སྐྱོར་བ་དང་། ཡང་
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། སོར་རྩོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྐྱོར་
 བ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། སྐྱིན་པ་ཤེས་རབ། བཙུན་འགྲུལ་ཉེ་མར་ཕྱིན་
 བཞི་དང་སྐྱོར་བ་བཤད་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་སྐོ་ནས་བཤད་པའོ། དུམ་བུ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ་དང་
 པོ་སྐྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག། ལས་རྒྱལ་མཚོག་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གསུམ་
 བཤད་པ་ནི་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལ་དཔོངས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གསུངས། རྒྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཚན་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ། དུམ་བུ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ནས།
 རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། གཟུངས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཚོས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལས་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྐྱབས་སུ། དང་པོ་སྐྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་སོ། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་དུམ་བུ་དང་པོ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་
 ཚོས་མཐུན། གཉིས་པ་ཕྱགས་དམ་ཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཚོས་མཐུན། གསུམ་པ་གསུང་
 ཚོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཚོས་མཐུན། བཞི་པ་འབྲིན་ལས་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཚོས་མཐུན་

སྐྱོར་བས་སྣ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་སྤྱུགས་གསུང་མཛད་པ་རྟེ་བཞི་ཡོད་པ་དུམ་བུ་བཞི་དང་
 སྐྱུར་བའོ། ། ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 པར་བསྐྱོམ་པར་རྒྱུད་རྩི་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཞུངས་སྤུབ་ལས་མ་གསུངས་པས། རྣམ་
 གུང་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་གུང་ལྟའི་རིམ་པས་སྣ་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལོ། ། དེ་འབྲའི་སྣ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱུག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཚང་
 བ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྣ་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་
 རས་བྱུག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་དགོས་ཀྱི། རྩོགས་རེ་བ་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཉེ། བྱུག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པའི་དགོས་པ་ནི་སྣ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐྱུ་གསུང་སྤྱུགས་མཛད་
 པ་འཕྲིན་ལས་བཞི་དང་། དམ་ཚིག་པའི་སྐྱུ་གསུང་སྤྱུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཞི་
 དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེ་བའི་ཚེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བདག་མདུན་གཉིས་ལ་འབྲ་བའི་བྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་དཔལ་མཚོག་ལས། “གང་ལ་གང་གིས་རྒྱས་གདབ་པ། དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་
 ཉིད།”¹ ཅེས་དང་། ཅེ་མོ་ལས་ཀྱང་། “ཀུན་གྱི་གོང་མའམ་འོག་མ་ཡིས། ཉེ་ཚེ་བ་དེ་སྤང་
 བར་བྱ།”² ཞེས་གོང་མ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་། འོག་མ་དམ་ཚིག་པ་ཉེ་ཚེ་བ་རྒྱས་འདེབས་སྤང་
 བར་གསུངས་སོ། ། བྱུག་རྒྱ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་སྤང་བུ་གཞིའི་བྱུག་རྒྱ་བཞི། སྐྱོར་བྱེད་ལམ་གྱི་
 བྱུག་རྒྱ་བཞི། སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་བྱུག་རྒྱ་བཞི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་
 པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བུ་བ་དང་བཞི་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་དུམ་བུ་བཞི་དང་སྐྱོར་བ་
 ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་དུམ་བུ་དང་པོས་སྐྱུ་བྱུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྟན། གཉིས་
 པས་སྤྱུགས་དམ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྟན། གསུམ་པས་གསུང་ཚོས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལམ་བསྟན། བཞི་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྟན་ལོ། ། དུམ་

1 ལུང་འདི་མ་རྟེན།
 2 རྩི་བཀའ་ལྷན་འབྲུམ། 9 རྒྱུད་རྩི་ཚེ་ཅེ་མོ། འོག་གངས་944བ6 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འབྲ་སྟེ། “ཀུན་གྱི་གོང་མའི་འོག་མ་ཡིས། ཉེ་ཚེ་བ་དེ་སྤང་
 བར་བྱ།” ཞེས་སོ།

བྱ་བཞི་པོ་དེ་དེས་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་བསྟན་པར་བྱེད་ཅིང་ཅུ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ཕྱག་ཆེན་གཙོ་ཆེ། གསུངས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་
 དམ་རྒྱ་གཙོ་ཆེ། ཚོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ཚོས་རྒྱ་གཙོ་ཆེ། ལས་
 ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ལས་རྒྱ་གཙོ་ཆེ་ལོ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྟངས་གི་
 རྒྱ་ཕྱག་ཆེན། ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་
 འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་མཛད་པ་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན།
 དེ་མཚོན་པའི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་སྟངས་གི་སྤྱིར་བཏོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་།
 རྣམ་སྟངས་གི་ཐུགས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བཏོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལག་པའི་
 འདུ་བྱེད་དང་། རང་སྟངས་གསལ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་དུ་རྣམ་སྟངས་གི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་
 བཏོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་སྟངས་གི་སྤྱིར་བཏོད་པ་དང་མཐུན་པའི་
 ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཞི་ནི་མཚོན་བྱེད་སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། ཡིད་དོར་རང་གི་ལུས་རྣམ་
 རྟེན་གྱི་སྤྱིར་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་བ། ཡིད་དོར་རང་གི་ཡིད་རྣམ་སྟངས་གི་ཕྱག་མཚན་
 དུ་གསལ་བ། ཡིད་དོར་རང་གི་དག་རྣམ་སྟངས་གི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་གསལ་བ།
 ཡིད་དོར་རང་གི་ལུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་སྟངས་གི་སྤྱིར་གསལ་བའི་སློབ་ནས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་དེའི་གོ་འཕང་ལ་བཏོད་པ་བཞི་ནི། མཚོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
 རྟེན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་བཏབ་ཚུལ་ལོ། འོ་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་གོ་རིམ་རི་ལྟར་
 དེས་ཤེ་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་པོའི་ལུགས་ནི་དང་པོར་དམ་རྒྱ། དེ་ནས་
 ཚོས་རྒྱ། དེ་ནས་ལས་རྒྱ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་དེ། བསྟོད་
 འབྲེལ་ལས། “དམ་རྒྱས་སྐྱབ། ཚོས་རྒྱས་བཏོད། ལས་རྒྱས་ལྟ་སྟོན་ལས་ལ་སྐྱོད། ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ།”¹ ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་

¹ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

སངས་རྒྱལ་གསང་བ་དང་ལྷན་བཞེས་གཉེན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་དང་པོར་ལྷན་ཆེན། དེ་ནས་
 དམ་རྒྱ། དེ་ནས་ལས་རྒྱ། དེ་ནས་ཚོས་རྒྱ་རྒྱས་འདེབས་པར་བཞེད་དོ། ། ཀུན་དགའ་སྣོད་
 པོའི་ལུགས་གྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དེས་པ་ནི། རང་དང་ལྷན་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་གསང་དུ་
 རང་དང་ལྷན་དབྱེར་མེད་བསྐྱབས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པས་དམ་རྒྱ་
 དུས་དང་པོར་བསྟན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་ནས། དག་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
 མ་སོང་བར་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལས་ལ་བསྐྱལ་མི་རུས་པས། ཚོས་རྒྱ་གཉེས་
 པར་བསྟན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་དང་། དག་རྒྱས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་གྲུབ་
 བས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལས་ལ་བསྐྱལ་རུས་པས་ལས་རྒྱ་དུས་གསུམ་པར་
 བསྟན། རང་དང་ལྷན་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་གཉེས་མེད་གྱི་དོན་ལ་རབ་དུ་གནས་དགོས་ན།
 ལྷོན་དུ་རང་དང་ལྷན་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཉེས་མེད་གྱི་དོན་ལ་གནས་པ་མེད་པས་
 ལྷན་ཆེན་དུས་བཞི་པར་བསྟན་པའོ། ། ལྷོན་དཔོན་སྤྱི་མ་གཉེས་གྱི་ལུགས་གྱི་གོ་རིམ་དེ་
 ལྟར་དེས་པ་ནི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་པོངས་སྣོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེའི་ཉེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས།
 ལྷན་ཆེན་དུས་དང་པོར་བསྟན། ཚོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ལྷ་རྣམས་ལས་ལ་སྐྱོར་མི་
 རུས་པས། དམ་རྒྱ་གཉེས་པར་བསྟན། ཚོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་རྒྱས་ནས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་
 པའི་ལྷ་ལས་ལ་སྐྱོར་རུས་པས། ལས་རྒྱ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན། གཞན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
 གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ཏུ་ཅུའི་སྣོན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་དགོས་པས། ཚོས་རྒྱ་
 དུས་བཞི་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉེས་པ་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ། ལམ་སྣོན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྲུ་བ་དང་།
 ལྷོད་དུ་གྲུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྣོན་པ་དག་པར་བྲུ་བ་དང་། དམ་ཚིག་ལ་གནས་ནས་སྣོན་
 དུ་བསྟེན་པ་རི་ལྟར་བྲུ་བ་དང་། བསྟེན་པ་ལས་སྲུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཚིག་མངས་སྲུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། གསང་སྐྱགས་གྱི་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་

བར་བྱའོ།། དཔལ་ལྷན་ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་ནལ་ས་ཀུན་གྱི་དོན།། མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་ལེགས་
བར་བཀའ་བ་བཞིན།། མདོ་ཅམ་གོ་སྤེའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས་པ་འདི།། ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་དོན་
རྟོགས་པའི་མན་ངག་མཛོད།། ཅེས་པ་འདི་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

བཞི་བ་ནལ་འཕྱོར་སླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནལ་གཞག་ལ་གཉིས། སླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ་དང་། མཚན་དོན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་
པའོ།། དང་པོ་(སླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ་)ནི། ནལ་འཕྱོར་སླ་མེད་པའི་རྒྱུད་དང་།
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མིང་གི་ནལ་གངས། བ་རྒྱུད། ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད། ཐབས་རྒྱུད། མཁའ་འཕྱོ་
པའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ནལ་ས་མིང་གི་ནལ་གངས། བ་རྒྱུད། ནལ་འཕྱོར་པའི་རྒྱུད། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྒྱུད། མཁའ་འཕྱོ་པའི་རྒྱུད་ནལ་ས་མིང་གི་ནལ་གངས་ཡིན་ལོ།། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ནལ་ས་ཀྱི་
ཐ་སྙད་ནི་སླ་མ་སྤྲ་མ་ནལ་ས་ཀྱིས་མཛད། ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་དང་ནལ་འཕྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་
སྙད་ནི་སྤོམ་འབྱུང་ལས། “ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་ནལ་ས་ཀྱི་ནི་ཚད།། གྲེ་བ་སྤྲག་ནི་དུག་ཏུ་དེས།།
དེ་བཞིན་ནལ་འཕྱོར་མ་རྒྱུད་གངས།། གྲེ་བ་སྤྲག་ནི་བཅུ་དུག་གཤམ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པས་
བསྟན། ཐབས་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་དེ་མེད་འོད་ལས་གསུངས། མཁའ་འཕྱོ་
པ་དང་མཁའ་འཕྱོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་དོ་རྗེ་སྤིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “མཁའ་འཕྱོ་མ་
དང་མཁའ་འཕྱོ་པ།། རྒྱུད་ནལ་ས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མོ་སྟེ།།”² ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་དོན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་)ལ། དོགས་པའི་གནས་དགོང་
པ་དང་། དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(དོགས་པའི་གནས་དགོང་པ་)ནི། གལ་
ཉེ་སླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ན། རྒྱུད་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་

1 ལྷོ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཁ བདེ་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྤོམ་འབྱུང་། ལེའུ་ཉེད་གཉིས་པ། འོག་གངས་༤༩༡ན་༣ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནལ་
འཕྱོར་རྒྱུད་ནལ་ས་ཀྱི་ནི་ཚད།། གྲེ་བ་སྤྲག་ནི་དུག་དེས་ཉེ།། དེ་བཞིན་ནལ་འཕྱོར་མ་རྒྱུད་གངས།། གྲེ་བ་སྤྲག་ནི་བཅུ་དུག་གངས།།” ཞེས་སོ།།
2 ལྷོ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཆ དོ་རྗེ་སྤིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། འོག་གངས་༥༡བེ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ཡི་རྒྱུད་ནི་
མཁའ་འཕྱོ་པ།། རྒྱུད་ནལ་ས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མོ་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

སྲུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་མིན། ཡིན་ན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་གསུམ་དེ་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཐབས་ཤེས་
 གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་འགལ། མིན་ན་འདུས་པ་སྤྱི་མར། “ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་སྦྱོམས་འཇུག་པ།། རྣམ་འཕྲོར་ཞེས་ནི་བཤའ་བ་ཡིན།།”¹ ཞེས་རྣམ་འཕྲོར་
 རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་རྣམ་འཕྲོར་གྱི་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་སྦྱོར་བ་ལ་བཤའ་བ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤའ་བ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་
 སོ་།། དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་)ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར་
 ལ། རྫོང་བྱེད་སྦྱེའི་ཁྲད་པར། བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་ཁྲད་པར། རྗེས་སྦྱོར་རྣམ་དག་²གི་ཁྲད་
 པར། ལུ་བ་པོ་གདུལ་བྱའི་ཁྲད་པར་རོ། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སྦྱང་གཞིར་
 བྱས་པ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་འདུས་པ་ལྟ་བུ། གསང་བ་མཚོག་གི་དབྱེས་པ་
 བ།། སྦྱང་གཞིར་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བདེ་མཚོག་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཀ་
 སྦྱང་གཞིར་བྱས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཅ་
 རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤའ་རྒྱུད་གྱུར་
 ལས། གསང་བ་མཚོག་གི་དབྱེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བཤའ་རྒྱུད་སི་བྱུ་ཅར་གཉིས་ཀ་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་ཁྲད་པར་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲད་པར་
 དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲད་པར་རོ། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ལྟ་ཐོས་བྱས་པའམ་འཁོར་ཕོ་

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད་པ། ཤོག་གངས་༡༥༠ན།
 2 ལྱེད་བརྫོང་རྣམ་གཞག་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་སྡེའི་སྡེའི་སྡེ་རྣམས། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤའ། ས་སྐྱ་བཀའ་འབྲུམ་ཞོད་ཀྱི་ཀྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་
 གསུམ་སྦོན་འགྲེལ་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་བྱེད་བྱེས། ཅ རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཚོག་འགྲེལ་རྒྱུད་བཤའ་བ་ལྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་
 ལྱེད། རྒྱུད་སྡེའི་སྡེ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྦོང་ཐུན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དབྱེས་སུ་རྗེས་སྦོང་རྣམ་དག་ཅེས་པར་དག་བཅོས་ལུས།

ཚོགས་ཤམ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོ་ལྷ་མོས་བྱས་པའམ། འཁོར་མོ་
 ཚོགས་ཤམ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྤར་ལྟར་རོ། ། གཉིས་པ་ལེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཚན་
 ཉིད་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། བླ་ཐིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་དོ། ། གསུམ་པ་རྗེས་སྟོན་རྣམ་དག་¹གི་ཁྱད་པར་ལེ། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཚེད་ཀྱི་རྣམ་
 དག་²སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། ཅའི་རྣམ་དག་³སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་དོ། ། བཞི་བ་ལྷ་བ་པོ་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ལེ། ལྷ་བ་པོ་ལྷ་པོས་ལྷས་པ་མ་རྒྱུད། ལྷ་
 མོས་ལྷས་པ་མ་རྒྱུད། གཉིས་ཀས་ལྷས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ། དཔེར་ན་བཟླ་གཉིས་
 ཀྱི་ཉག་པ་དང་པོ་བདག་མེད་མ་དང་། གཉིས་པ་དོ་རྗེ་སྤོང་པོས་ལྷས་པ་ལྷ་བྱའོ། ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། དང་པོ་རྗོད་བྱེད་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷ་ན་འཁོར་
 ལོ་བདེ་མཚོག་དེ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་དུ། གསང་
 བ་མཚོག་གི་དབྱེས་པ་དང་། ། ལྷ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤམ་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་སྤྱི་མ་ལས་
 འདི་སྤྱད་བདག་ཐོས་དང་། ལྷ་མོང་བའི་བཤམ་རྒྱུད་མི་སྤུ་ཁར་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྗེས་སྟོན་རྣམ་དག་⁴གི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 དེ་ལྷ་ན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གྲང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་ལྷ་བ་པོ་

1 རྟེན་བརྗོད་རྣམ་གཞག་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་སྟེའི་སྟེའི་སྟེ་རྣམ། བཟླ་གཉིས་རྣམ་བཤམ། ས་སྤུ་བཀའ་འབྲུམ་ཁོང་གི་ཀྱི་དོ་རྗོད་ལྟར་
 གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་རྣམ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འབྲེལ་ཐོན་གྱིས། ཅ་རྒྱུད་བཟླ་གཉིས་པའི་ཚོག་འབྲེལ་རྒྱུད་བཤམ་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་
 རྟེན། རྒྱུད་སྟེའི་སྟེ་རྣམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བྱུན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དཀྱིལ་སུ་རྗེས་སྟོན་རྣམ་དག་ཅེས་པར་དག་བཅོས་ལུས།
 2 རྣམ་གཞག་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་སྟེའི་སྟེའི་སྟེ་རྣམ། བཟླ་གཉིས་རྣམ་བཤམ། ས་སྤུ་བཀའ་འབྲུམ་ཁོང་གི་ཀྱི་དོ་རྗོད་ལྟར་
 རྒྱུད་གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་རྣམ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འབྲེལ་ཐོན་གྱིས། རྒྱུད་བཟླ་གཉིས་པའི་ཚོག་འབྲེལ་རྒྱུད་བཤམ་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་
 རྟེན། རྒྱུད་སྟེའི་སྟེ་རྣམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བྱུན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དཀྱིལ་སུ་རྣམ་དག་ཅེས་པར་དག་བཅོས་ལུས།
 3 རྣམ་གཞག་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་སྟེའི་སྟེའི་སྟེ་རྣམ། བཟླ་གཉིས་རྣམ་བཤམ། ས་སྤུ་བཀའ་འབྲུམ་ཁོང་གི་ཀྱི་དོ་རྗོད་ལྟར་
 རྒྱུད་གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་རྣམ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འབྲེལ་ཐོན་གྱིས། རྒྱུད་བཟླ་གཉིས་པའི་ཚོག་འབྲེལ་རྒྱུད་བཤམ་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་
 རྟེན། རྒྱུད་སྟེའི་སྟེ་རྣམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བྱུན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དཀྱིལ་སུ་རྣམ་དག་ཅེས་པར་དག་བཅོས་ལུས།
 4 རྟེན་བརྗོད་རྣམ་གཞག་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། བོད་དུ་གསལ་བའི་གཞུང་དེ་དག་ལ་བསྟན་ནས་དཀྱིལ་སུ་དག་བཅོས་ལུས།

གཤམ་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གསང་འདུས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་ལྷ་བ་པོ་ལྷ་པོས་བྱས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་
 ལྷས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་
 བང་དོན་དང་། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེས་དོན་དུ་
 བྱེད་ཅིང་དེ་གསུམ་ཀྱི་འཛོམས་བྱེད་སོ་སོར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁས་ལྷངས་ནང་
 འགལ་བའི་སྤྱིར། ཡང་ནག་པོ་སྤྱོད་པས། “བསྐྱེད་དང་རྫོགས་འགྲུབ་རིམ་པ་ཡིས།། ལྷ་པོ་
 འགྲོར་བསྐྱེད་པར་བརྟན་པ་སྟེ།། རྫོགས་པ་ལྷ་པོ་འགྲོར་མ་དུ་བརྫོད།།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་པ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་དུ་མངོན་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། འདུས་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་ལྷང་གི་དོན་ཡང་
 ལྷ་མའི་སྐྱ་སྟོང་གཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་པ་རྒྱུད་དང་། གདོད་མ་ནས་རྫོགས་
 བར་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་མ་
 རྒྱུད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྟོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལེ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་དང་། ཐབས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ནི་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ནི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་མེད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་
 གཅིག་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྐོར་རྒྱུང་པ་ཡིན། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ།། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་

¹ རྩེ་བཅུ་གྲགས་ཀྱི་འགྲེལ་ ཐབས་པོ་སྤྱོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ཤོག་གྲངས་ ༣༤༤༥༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུང་དང་པོ་ཚུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱེད་དང་རྫོགས་འགྲུབ་རིམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

མེད་པའི་དོན་ནི་དེ་མེད་འོད་ལས། “རང་གི་དངོས་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀུམ་འབྲོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དེ།”¹ ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
 “ཉེ་ཡིག་གིས་ནི་སྦྱང་རྗེ་ཆེ།། བརྗེས་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་དེ།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་རྒྱུད།། དེ་ནི་བདག་གིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།”² ཞེས་ཀྱི་དོར་ཀྱི་ལུང་དང་། “ཐབས་
 ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཀུམ་འབྲོར་མིན།། ཤེས་རབ་གཅིག་ལུས་ཀྱུར་བ་མིན།།” ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་སྦྱོམས་འཇུག་པ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུམ་འབྲོར་གསུངས།།”³ ཞེས་དུས་
 འཁོར་ཀྱི་ལུང་དང་། “ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོམས་འཇུག་པ།།”⁴ ཞེས་སོགས་འདུས་བ་
 ཟུམ་མའི་ལུང་དང་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ།། འོ་ན་པ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་
 གཉིས་སུ་འདོག་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱེད་ན། བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་སྟ་སྟ་བཞིན་ལག་གི་ཀུམ་བ་ཅན་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སློབ་ནས་སོ་སོར་འདོག་པའི་པལ་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་མོད་
 གྲང་། གཙོ་བོར་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སློབ་ནས་ཁྱད་པར་བཞག་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་
 གཞུགས་སྐྱའི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་
 མི་འཆད་པར། ཚོས་སྐྱའི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྦོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་
 བདེ་སྦོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དངོས་སམ་
 སྦྱར་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚོས་སྐྱའི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱ་བདེ་སྦོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མ་བཟད། གཞུགས་སྐྱའི་རིགས་མཐུན་
 ཀྱི་རྒྱུད་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་བརྗོད་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད། ཤོག་གྲངས་༡༤༧༧ ལས་བྱུང་བའི་རྩེ་མེད་སྟེ། “རང་གི་དོ་
 པོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཉིད་དེ་” ཞེས་སོ།།
 2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་བརྗོད་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད། ཤོག་གྲངས་༡༤༧༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུད་ཀྱི་ས་
 གཉིས་ལྷན་པའི་སྟེ། “ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྒྱུད།། དེ་ནི་ད་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།” ཞེས་སོ།།
 3 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་བརྗོད་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད། ཤོག་གྲངས་༡༤༧༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྩེ་མ་གཉིས་
 ལྷན་པའི་སྟེ། “ཐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ཀུམ་འབྲོར་མིན།། ཤེས་རབ་གཅིག་ལུས་ཀྱུར་མ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
 4 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་བརྗོད་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད། ཤོག་གྲངས་༡༤༧༧

དངོས་སམ་སྒྲིབ་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ནི། རྫོང་རྩེ་གྲུང་ལས། “བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རི་ལྷར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལགས། རྫོང་རྩེ་འཛིན་
 གྱིས་གསུངས་པ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཐབས། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ། །
 ལུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་རབ་སྦྱར་བས། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་
 ཅེས་བྲ།”¹ ཤེས་གསུངས། རོན་ནི་ལུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་
 དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱོར་བས་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཐབས། ཚོས་ཀྱི་སྦྱེའི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱ་འདི་ནི་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་སྟོན་
 པས་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་པའོ། ། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ཡིན་པ་ནི་
 མཁམས་འབྲེ་རྒྱ་མཚོ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་བུ། དེ་དང་དེ་ཡི་ཚོག་དབྱེ་
 ཤེས་།། འོད་གསལ་སྦྱ་མ་བདག་གིས་ནི། སྦྱ་མ་འཛིག་ཉེན་ལ་བཤད་དོ། །”² ཤེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བཤད་དོ། ། ཤེས་བྱང་འོ། ། གང་ཏུ་ན་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 རྣམས་སྟེ། གང་ན་སྦྱ་མའི་སྦྱའོ། གང་ལ་ན་འཛིག་ཉེན་ཉེ་དེའི་གདུལ་བྲ་ལའོ། གང་
 གིས་ན་སྟོན་པ་བདག་གིས་སོ། ། རི་ལྷར་ན་སྟོང་པ་སྦྱ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འོད་
 གསལ་ཉེ། སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་པས་སྦྱ་མའི་སྦྱ་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་གིས་སྦྱབ་ན་རྒྱུད་
 དེར་གསུངས་པའི་དེ་དང་དེའི་ཚོ་གའི་དབྱེ་བ་སྦྱེ་བྱུང་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པས་སོ། །
 ཤེས་པའོ། ། པ་རྒྱུད་དམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན་འདོད་ཚགས་ཐབས་རྒྱུད། ཞེ་སྤར་ཐབས་

1 ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༥ མཁམས་འབྲེ་མ་རྫོང་གྲུང། ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ། ལོག་གངས་༥༤བཟ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རི་ལྷར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་སྟུང་པར་བཞི། རྫོང་རྩེ་འཛིན་པས་བཀའ་སྦྱལ་པ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཐབས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་
 མའོན་པར་བརྗོད། ལུག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་སྦྱར་བ་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྟེན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྫོང་གྲུང། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་
 བཤད།” ཅེས་སོ། །

2 ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༧ མཁམས་འབྲེ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་ལྷ་བཙུ་པ། ལོག་གངས་༥༩བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་ཚུང་མི་འདྲ་
 སྟེ། “དེ་དང་དེ་ཡི་མཚོག་ཡེ་ཤེས་། ཤེས་སོ། །

རྒྱུ་དེ་གཉི་ལྷན་གྱི་ཐབས་རྒྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་
གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྩོ་རྩོ་ཨ་ར་ལི་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་ལོ་ཆེས་གསུངས། གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་ཅན་གྱི་
གཤམ་དམར་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གསུམ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཅ་རྒྱུ་རེ་དང་
བརྟམ་པའི་རྒྱུ་རེ་ཡོད། དེ་ལ་ནག་པོའི་ཅ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཤོ་ཤོ་གཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང་།
ཚད་དེ་ཅམ་ཡོད་པའི་དམར་པོའི་ཅ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅན་བཞུགས། དེ་གཉིས་
ལས་བརྟམ་པའི་ནག་པོའི་རྒྱུ་ལེུ་བཙུ་བརྒྱུ་པ་དང་། དམར་པོའི་རྒྱུ་ལེུ་དགུ་པ་
གཉིས་པོ་དུ་འགྲུ། དེ་བཞིན་དུ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡང་ཅ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་རྩོག་པ་སྐྱམ་བརྒྱ་
དང་ཤོ་ཤོ་ག་འདུམ་ཡོད་པ་ལྷན་ཅན་བཞུགས་ཤིང་དེ་ལས་སྤང་བའི་རྩོག་པ་བརྟམ་པ་
པོ་དུ་འགྲུ། རྩོག་བརྟམ་འདི་ཡང་ཅ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་གསུངས་པའི་རྩོག་པ་སྐྱམ་བས་
གསུངས་པའི་བསྐྱམ་རྒྱུ་མིན་གྱི། ལྷན་ཅན་ལ་ལི་ཉ་བརྒྱ་གྲིས་རྒྱས་པ་ལས་ལྷན་དུ་
བཞོལ་ཉེ་ལྷན་གྱི་ལྷན་བསྐྱམས་ནས་བྱོན་པར་བཤད་ཅིང་། དེས་པར་ན་ཅ་རྒྱུ་
རྒྱས་པའི་དུམ་བུ་སྟེ་དུམ་འཁོར་གྱི་དབང་མདོར་བསྟན་བཞིན་འོ། དེའི་བཤད་རྒྱུ་རྩོག་
པ་གསུམ་པ་ཉེུ་ལོ་པའི་རྩོག་པ། རྩོག་པ་གཅིག་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩོག་པ། གཤམ་ཆེ་ཚོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྩོག་པ། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་ལེུ་ཅེས་པ་ལེུ་བཞི་ཡོད་པ་
གཅིག་རྣམས་ཡོད། རྩོག་པ་བརྟམ་ནི། དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པའི་རྩོག་པ། གཉིས་པ་
ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་རྩོག་པ། གསུམ་པ་སྐྱགས་བརྟམ་པ་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྩོག་པ།
བཞི་པ་སྟེ་ནུམ་འབྱོར་བསྐྱམ་པའི་རྩོག་པ། ལྷན་པ་གྲིས་སྐྱེའི་རྩོག་པ། དུག་པ་སྐྱེན་བསྐྱེད་
གི་ལས་ཀྱི་རྩོག་པ། བརྟམ་པ་ལས་སྟོར་གྱི་རྩོག་པའོ། ཅ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ལ་ནི་འདིགས་བྱེད་
དམར་པོ་གཅིག་པ། རོ་ལངས་བརྒྱུད་བསྐྱོར། ལྷ་དགུ་ལ། བརྟམ་གསུམ་ལ། ཞེ་དགུ་ལ་སྟེ་
ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་གོང་མ་ཆག་ལ། རྩོག་བརྟམ་ལས་རོ་ལངས་བརྒྱུད་བསྐྱོར་དང་། ཞེ་

དགུ་མ་གཉིས་གསལ་བར་བསྟན་ནས། བཅུ་གསུམ་མ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་།
 འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཉོག་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱིས་བཤད་ལ། རྗེ་གསེང་རིམ་རྣམས་འགྱུར་བཞིན་པའི་
 རིམ་པ་ཡང་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པའོ།། ལྷོན་པ་གང་གིས་གསུངས་ན། བཙུན་
 ལྷན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་བདུད་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དོ་རྗེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། གཤེན་རྗེའི་གྲོང་སྲུགས་མཁར་སྐོ་མེད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་སོ་གཤེན་རྗེ་
 ཚོས་གྱི་རྒྱལ་སོ་ཞེས་པ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེས་ཉོག་པ་གཅིག་པ་སོ་རྒྱུས་གྱི་ཉོག་
 པར་བཤད་དོ།། ཞུ་བ་སོ་བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་པག་མོས་ཞུས་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ།
 འཇིགས་བྱེད་རང་གི་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་རོ་ལངས་མས་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། “དཔལ་
 ལྷན་སྐྱ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མས།། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བདུད་ཞུས།།”¹ ཞེས་འབྲུང་
 ཞིང་། རྗེ་རྗེ་རོ་ལངས་མ། ལྷ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མ་གསུམ་རྣམས་
 གངས་སུ་གསུངས་པས་སོ།། དུས་ནི་གཉིས་ལྷན་གྱི་དུས་དབང་ལྷུག་བདུལ་བའི་ཚེ་
 གསུངས་པ་དང་། ཚེད་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་གསུངས་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་སྤང་། གནས་ནི་
 ལྷ་མེད་གྱི་རྒྱུད་པལ་ཚེ་བ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་པས། འདི་
 ཡང་དེར་གསུངས་པར་མངོན་ལ། གསང་བའི་གནས་ནི་བཅུ་ལོ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་རྣ་ག་ལ་བཞུགས་ནས་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིང་གཞིའི་ཚིག་དུས་འཁོར་འགྲེལ་
 ཚེན་དུ་བྲངས་པ་ལས། “རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོའི་བརྒྱུད་གནས།།”² ཞེས་གསུངས། དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་དང་གཞོན་ལུ་རྗེ་རྗེས་མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད་གྱི་
 དཀའ་འགྲེལ་དང་། དག་ནག་གི་འགྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤང་བ་དང་། རིན་ཚེན་སྐྱོན་

1 ལྷ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མ་རིགས་ལྷན་པར་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་ཅི་མེད་འོད། ལེའུ་བཞི་ལ། སོག་གངས་ཉ་ན་ལ་ན་གཞུང་དུ་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཞེས་
 འབྲུང་ཡང་དེར་མ་རྗེད་པས་འགྲེལ་ཚེན་ཅི་མེད་འོད་དུ་དེ་དང་གཅིག་པ་ཞིག་སྤང་བས་དེར་ཞུངས་བཅོལ་ཡོད།
 2 ལྷ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མ་རིགས་ལྷན་པར་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་ཅི་མེད་འོད། ལེའུ་བཞི་ལ། སོག་གངས་ཉ་ན་ལ་ན་

མེ་གཉིས་ཡོད། དེའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འདྲིན་དང་བྱི་མ་ཤེར་པས་མཛད་ཅེས་བྱ་རྟེན་
 རོ་ཆེ་གསུངས། སྐྱབ་ཐབས་ལ། དམར་ནག་གཉིས་ལའང་དཔལ་འདྲིན་དང་། འགྲོ་བཟང་
 སྦྱང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། འདིགས་བྱེད་ལ་ནི་ལ་མི་ཉ་བརྗོད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་རོ་ལངས་བརྒྱན་བསྐྱོར་དང་། ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། ཨ་མོ་ལྷ་བརྗོད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་ལྷ་དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། དཔལ་འདྲིན། ལྷོ་ལྷ་རྒྱ། ཞི་བ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཡེ་
 ཤེས། སློབ་དཔོན་འཇམ་པའི་དབྱངས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་
 ཡོད། དེ་ཡང་དཔལ་འདྲིན་གཅིག་ཅེས་བ་ལྷ་ཡབ་རྒྱུད་ལ་གོ་དགོས་པས་ལྷ་རྣམས་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་མི་འདྲའོ། བོད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ། གྲགས་ཆེ་བ་རྩ་སྐྱོ་ཞང་གསུམ། གཉོས་
 དང་མལ་ཉེ་སྡེ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་ལུགས་མཚོག་ཏུ་བྱེད་པས་རྩ་ལོ་རྩེ་བ་རང་
 གི་གསུངས་ནས། “མངོན་རྟོགས་རིམ་བ་སྡེ་ཡང་ཡོད།”² ཅེས་གསུངས་པའི་མངོན་
 རྟོགས་སྡེ་ནི་འདིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། དཔལ་གཅིག་ཞལ་ཕྱག་རྩེ་གསུམ་པ། བརྒྱ་གསུམ་མའི་མངོན་རྟོགས་
 རྣམས་སོ། ། བརྒྱ་གསུམ་ལ་ནི། བརྗོད་ཉ་བེ་རོ་ཅོ་ན་དགྲི་ཉས་སྐྱབ་ཐབས་རྟོ་རྟོ་འོད་ཅེས་བ་
 མཛད་ཅིང་། རྩ་ལོ་རྩེ་བ་རྟོ་རྟོ་གྲགས་དང་། གཉོས་ལོ་རྩེ་བ་ཡོན་ཉན་གྲགས་ལ་སོགས་
 པས་ཀྱང་སྐྱབ་ཐབས་མཛད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱ་དགོས་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ལྷངས་
 ཀྱང་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱགས་བརྟུ་བ་བྱང་བ། བསྐྱེ་
 བ་རྣམས་བྱས་ནས་གདན་བརྒྱ་དྲུག་གི་སྦྱང་དུ་སྐྱ་བརྒྱ་གཉིས་མོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། གཙོ་བོ་འདིགས་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤེས་སོ། ། མ་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན་བརྟག་གཉིས། བདེ་མཚོག་ །དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་

1 མ་དཔེར་སྐྱོ་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བཙོས།
 2 ལུང་འདི་མ་རྟོན།

བ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་བརྟུག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྩལ་དུ་བཏོན་
 བས་འཆད། བདེ་མཚོག་གིས་སྤྱི་ལས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱུའི་བརྟུག་ཐབས་དང་། བསྐྱེན་ཚུལ་ལ་
 སོགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་བས་འཆད། དུས་འཁོར་གྱིས་ནང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱ་སྟོང་
 གཟུགས་དང་སྟོར་རྒྱུའི་མཚོག་མི་འགྲུང་གི་བདེ་བ་རྩལ་དུ་བཏོན་བས་འཆད་དོ།། གྱི་རྟོར་
 ལ་ཡང་ཅ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། རྩོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དང་གསུམ། ཅ་རྒྱུད་གསུང་བའི་
 གནས་ནི་རྩོ་རྩེ་འབྲེང་བའི་འགྲེལ་བར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་གསུངས་པར་བཤད། གྲུ་མ་རྩི་
 རུས་ལན་གཅིག་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་གསུངས་ནས་འོག་མིན་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་
 དུའང་གསུངས་པའི་ལུགས་བཤད། གང་ལས་བརྟུས་པ་ནི་འབྲུམ་ལྷ་དགེས་པ་རྩོ་རྩེ་ཞེས་
 པའི་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བརྟུས་པའི་བསྐྱེས་རྒྱུད་དེ་བརྟུག་གཉིས་སོ།། བཤད་རྒྱུད་ལ་ཅ་
 རྒྱུད་རྒྱས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ཡང་ཡིན་པ་སྤྱད་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་།
 བསྐྱེས་པ་བརྟུག་གཉིས་འདྲིའི་སྤྱན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་སོ་སྤྱོད་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་གྲུང་གཉིས། རྩོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་མཐོ།། སོ་སྤྱོད་ནི་བདེ་དགེས་སྤྱན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ལ། འདིས་
 གྱི་རྟོར་གྱི་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྷ་ཞལ་གཅིག་སྤྱད་གཉིས་
 བ་ལུམ་མེད་དང་། སྤྱད་བརྟུ་དུག་པ་དང་། ལྷ་བརྟུ་བདུན་གྱི་དགྱེས་འཁོར་དང་། བདག་
 ཉིད་ལྷ་མོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དགྱེས་འཁོར་སོགས་དང་། སྟོན་པ་དང་འདུ་བའི་གནས་སོགས་
 དང་། སྤྱིན་བྱེད་དབང་གི་ཆ་ཡང་རུང་བད་བསྟན། རྩོགས་རིམ་ནི་སྤྱིར་རྩའི་རྣམ་གཞག་
 དང་། རྒྱུད་པར་ཅ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་གཏུམ་མོ་གསུངས་པ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་
 བས་གསུངས་པའི་གཏུམ་མོའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རྩོགས་གཉིས་ཀྱི་

༡ བ་དཔེར་‘ཀམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔལ་དགྱེས་པའི་རྩོ་རྩེའི་དཀའ་འབྲེལ་རྩོ་རྩེའི་ཚོག་བརྟུ་བ་ཞེས་པའི་མཛད་བྱང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བཅོས།
 ༢ བདག་མེད་མ་ལྷ་ མཁམས་སྤྱབ་རྩའི་བརྟུག་གཉིས་རྣམ་བཤད།
 ༣ ཅ་བའི་ བ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། དོན་ལ་རྩའི་ཞེས་ཡིན་དགོས་པར་སྤྱང་བས་དཔུས་སུ་དག་བཅོས་ཞུས།

སློབ་མཁན་གྱི་དོན་གྱི་བཤམ་རྒྱུད་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལྟོ་དེ་དག་གོ། གྲུང་གིས་འཆད་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡན་ལག་དུག་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཚིངས། ཁྱོ་
 བཅུ་འཛིན་བསྐྱེད་འཁོར། འབྲུང་བ་དེམ་བཅེགས་བསྐྱོམ་ཚུལ། ལུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ། སྐྱུ་གསུང་
 སྐྱུགས་ཀྱི་གྱིས་སློབས་བ། སེམས་དབང་སྐྱུམ་བཅེགས་སོགས་འཆད། རྫོགས་རིམ་ལྟོ་
 ཅ་རྒྱུད་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ལོག་ཀུན་དུ་འཆད་ཅིང་། གྲུབ་
 ཆེན་མཆོ་སྐྱེས་དང་། རྩོམ་པས་གྱི་དོན་རྗེས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དུག་གི་ནུམ་གཞག་གྲུང་
 གྲུང་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའོ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཚུལ་རྒྱས་བར་བ་རྒྱུད་ལས་ཤེས་དགོས་
 མོད་ཀྱང་། “ཇི་སྟེང་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་དང་། ཇི་སྟེང་བར་མའི་སྲིད་ཡིན་པ།”¹ ཞེས་སོགས་
 འབྲུང་བས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་བ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་བཤམ་པའི་སློབ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། གྲུང་ཚུབ་སེམས་དབང་དོན་རྗེ་
 སྟོང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྒྱ་རོ་བས་མཛད་པའི་ཚིག་གི་
 སྟོང་པོ་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལ་སོགས་བ་རྒྱུད་འདི་དུས་གྱི་འཁོར་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་
 དང་ཚུལ་མཚུངས་བར་འགྲེལ་བའི་སློབ་དང་། སེམས་འགྲེལ་གྱི་སློབ་གསུམ་ཤམ་ལྟ་ལ་
 བས་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཐེབས་པའི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་བཏུ་བྱུབ་ནམས་གྱིས་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་
 རྣམས་སོ། ལྷི་མ་ལ་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོན་རྗེས་སློབ་མ་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྐྱེས་གྱིས་མཛད་
 པའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་ཅན་དང་། གྲུབ་ཆེན་བེན་པའི་སློབ་མ་རྩོམ་པའི་ལུགས་གྱི་མན་རག་
 འཛིན་པ་མཁས་པ་མི་ཐུབ་སྐྱུ་བའི་འགྲེལ་བ་ཀུ་སྐྱུ་ཉི་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་ལྟོ་
 དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་བརྟེན་གཉིས་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། བདེ་མཆོག་
 ལ་ཡང་ཅ་བའི་རྒྱུད། བཤམ་པའི་རྒྱུད། ལྷོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དོ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་
 མངོན་བརྗོད་རྒྱས་པ་ལོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་སྐྱུ་གསུམ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་བཏུས་པ་འབྲུམ་

1 ལྷོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 2 བརྟེན་གཉིས། བརྟེན་པ་གཉིས་པའི་ལེུ་གཉིས་པ། ལོག་གྲངས་ 1472

ཕྱག་གཅིག་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལས་བདུས་པ་ལོ་ལོ་ག་བདུན་བརྒྱ་དང་། ལེའུ་ལྷ་བཅུ་ཅ་
 གཅིག་ཡོད་པའི་བདེ་མཚོག་ཉུང་དུའི་རྒྱུད་འདི་དང་གསུམ་སོ།། བཤད་རྒྱུད་ནི་སྐར་རྒྱལ་
 ལྷ་བས། “མཁམས་འཕྲོ་འབྲུང་བ་ཀུན་སྦྱོང་དང་།། དེ་བཞིན་མཚན་མཚོག་ལྷ་མའི་རྒྱུད།།
 ‘ཁ་སྦྱོང་རྒྱུད་དང་བཞི་པོ་ནི།།’ བཤད་པའི་རྒྱུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་སྟོན་འབྲུང་། མངོན་བརྗོད་ལྷ་མ། རྗེ་རྗེ་མཁམས་འཕྲོ། ལྷ་
 འབྲོར་མ་ཀུན་སྦྱོང་། ལུག་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་སོ་སྣུ་ལ་དང་ལྡོ།། བཤད་མོ་མངོན་འབྲུང་ནི་
 མངོན་བརྗོད་ལྷ་མའི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་དེའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་འབྲུང་བ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འདུག་པས་ལོགས་སུ་མི་བཟང་། འོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ནི་མཁམས་
 འཕྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་མ་འབྲོར་མ་བཞི་ཞེས་སྦྱོར་བ། ཉེ་དུ་ག་མངོན་འབྲུང་རྣམས་སོ།། འོ་ན་
 བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། བཤད་
 རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་བརྒྱུད་བ། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་
 རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཆད་བ། ལུག་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་བརྒྱུད་བ)འི། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་
 འཆད་པའི་དོན་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་རྗོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་མ་ཡིན་ལ། རྗོགས་
 རིམ་ལ་ནི་བདེ་མཚོག་གི་སྐྱོར་དུ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་དང་། འདུས་པའི་ལམ་རིམ་
 བ་ལྟེན་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཉེ། མཁམས་འཕྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། “སོ་སོར་སྦྱུད་དང་དེ་བཞིན་
 དུ།། བསམ་གཏན་སྟོན་ཚོལ་འཛིན་པ་དང་།། ‘རྗེས་སུ་འབྲུང་དང་ཉིང་འཛིན།།’ སྦྱོར་བའི་
 མཚན་ཉིད་རྣམ་དུག་གོ།།”² ཞེས་དང་། “རང་གི་སྦྱོ་ནི་སྦྱོ་མ་མཉམ།། ‘བདག་གི་རྒྱ་བསམ་

1 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། བ་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་དཀའ་རྒྱལ་མི་ཐུབ་ལྷ་བ། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་ཤེས་ལེ་བེ་ལེ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 ཀྱང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཁ་སྦྱོང་རྒྱུད་དང་བཞི་པོ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
 2 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཁ མཁམས་འཕྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་ཤེས་ལེ་བེ་ལེ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཀྱང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘རྗེས་སུ་འབྲུང་དང་ཉིང་འཛིན་ཉེ།།’ ཞེས་སོ།།

ནི་སྤྲོ་མོ་དང་།། རྩོལ་མེ་བཟླས་རང་མཚན་ཉིད་དོ།། རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་
 གཏེར་།། དེ་ལས་ལྷག་མ་རྩུང་འཇུག་གོ། །"ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྩོལ་མེ་བཟླས་པའི་རང་
 གོ་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བ་དང་པོ་རྩོལ་མེ་བཟླས་བ་དང་། སེམས་གྱི་གཏེར་ནི་རིམ་བ་གཉིས་
 བ་སེམས་དམིགས་དང་། རང་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་དང་མཉམ་ཞིང་རྩོགས་དཀའ་བས་ན་སྤྲོ་མོར་
 བྱུང་པའི་བདག་གྱིན་རྣམས་ནི་རིམ་བ་གསུམ་བ་སྐྱེ་ལུས་དང་། རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ནི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྤར་བཤད་པ་བཞི་ལས་ལྷག་མ་ནི་རྩུང་འཇུག་སྟེ་རིམ་བ་ལྔའོ།།
 གཞན་ཡང་ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རྩོགས་རིམ་རྣམ་འགྲོའ་ཆེན་པོ་དང་། འིལ་
 བྱ་བས་མཛད་པའི་རིམ་བ་ལྔ་བ་དང་། འག་པོ་བས་མཛད་པའི་རིམ་བ་བཞི་བ་སོགས་
 གྲུང་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པའོ།།

གཉིས་བ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་གྱི་རི་ལྗང་འཆད་བ་)ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མངོན་བརྗོད་
 གྱིས་རི་ལྗང་བཤད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་འཆད་རྩུལ་ལ་སྤར་ན་སྐྱེའི་བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ།
 གསུང་གི་བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ། བྱགས་གྱི་བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ། གསུམ་ལ་སྟེ་ཉེར་
 བརྒྱད་ཉེར་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 དང་། ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཤད་དེ། སྟོན་དུ་གཞལ་
 ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་རྩེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་སུ་གསུངས་སོ།། རྩོགས་རིམ་འཆད་
 རྩུལ་ལ་སྤར་ན། ལེའུ་བཞི་བར། བདག་གྱིན་བརྣམས་གྱི་རིམ་བ་གསུངས་པར་འིལ་བྱ་བས་
 བཤད་ལ། བཅུ་བཞི་བར་རིམ་བ་བཞི་བ་ནས་གསུངས་པའི་གཏུམ་མོའི་རྩོགས་རིམ་དང་།
 ཉེར་ལྔ་བ་དང་ཉེར་བྱུག་བ་གཉིས་ཀར་ལྷ་ཨི་པའི་རྩོགས་རིམ་རྣམ་འགྲོའ་ཆེན་པོ་བཤད་
 དོ།། གཉིས་བ་རྩོལ་མེ་མཁའ་འགྲོས་རི་ལྗང་བཤད་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་བ་དང་བཅུ་བཞི་

༡ ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༡ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་བརྒྱུད་ས། འོག་གངས་༡༥ (༤༣༢) ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་བ་ལྷུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 'བདག་གྱིན་རྣམས་འདི་སྤྲོ་མོ་དང་།།' ཞེས་སོ།།

བ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བཅུ་གཅིག་པར་གཏུམ་མོའི་རྣམ་
 འཕྲོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཙུ་བར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།། གསུམ་པ་སྐྱོམ་འབྱུང་གིས་རི་ལྷར་བཤད་པ་ནི་ལེའུ་
 དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་ལྷས་པའི་ལན་དུ་ལེའུ་གཉིས་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་
 དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་མཐུན་ཡུལ་དང་། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པས་མཐུན་ཡུལ་གསུམ་
 དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་ཞིང་། ལྷ་ཨི་བ་ལྷར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་
 དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་སུ་གསུངས་སོ།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་ལེའུ་གསུམ་
 པར་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 འབྱུང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱང་འཇུག་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དང་། ལེའུ་ལྷ་པ་དང་དུག་
 པར་དོར་བཞུས་དང་། ལེའུ་ལྷ་པར་སྤྱིང་ཁར་སྤྲགས་ཐིག་བསྐྱོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་།
 སྤྱིང་ཁའི་བུམ་པ་ཅན་དང་། སོ་གཅིག་པར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གཏུམ་མོའི་གནད་
 ཆེ་བ་རྣམས་སྟོན། ཡང་སོ་གཅིག་པར་བྱུག་རྒྱ་མ་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། བཞི་པོ་རེ་
 རེ་ལ་རོལ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་བཞི་ཡང་གསུངས་སོ།། བཞི་པ་ཀུན་སྐྱོད་གྱིས་རི་ལྷར་བཤད་
 པ་ནི། ལེའུ་དང་པོ་ནི་བཅུ་བཞི་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྟན་
 ཞིང་། རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་སུ་གསུངས། རྫོགས་རིམ་
 ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་རྣམ་
 འཕྲོར་ཆེན་པོ་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་པའི་བཤད་རྒྱུད་སོ་སྤུ་ལས་རི་ལྷར་བཤད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་
 བདེ་མཚོག་ཞལ་གསུམ་བྱུག་དུག་པ་ལྷ་ཉེར་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་།
 ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གསུངས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏུམ་མོའི་རྣམ་
 འཕྲོར་དང་། དེ་ལས་དགའ་བཞི་འབྲེན་ཚུལ་སོགས་སྟོན། ལུ་བ་པོ་ནི་ཐག་མོས་ལུས་པར་

བདེ་མཚོག་བསྟོན་འགྲེལ་དང་། རྒྱལ་ལོ་རྩོམ་ཞུས་པར་ལྷ་བ་བས་བཤད། གསུངས་པའི་
 གནས་ལྷོ་རབ་གྱི་ཅེ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་གནས་འཇོམ་བྱའི་སྤིང་ཡིན་པར་མངོན་
 བརྗོད་འགྲེལ་བར་བཤད། དང་པོར་རི་རབ་གྱི་ཅེ་དང་སྤིང་འབྲས་སྤྲངས་སུ་གསུངས་པར་
 ཞིན་ལྷོ་ཉིས་མཚན་པར་གྲགས་པའི་ཅ་རྒྱུད་འགྲེལ་བར་བཤད། དུས་ནི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་
 མཚོ་ལས། “ཚོད་པའི་དུས་གྱི་སའི་ནང་དུ། བཅོམ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པས་འདི་གསུངས།།
 །འུ་ཀྱ་མེད་གཤམ་གསུངས་པའི་རྒྱུད།།”¹ ཅེས་ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་
 དོ།། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱལ་ལོ་རྩོམ་བདེ་མཚོག་
 བསྟོན་འགྲེལ་མཚན་ལ། འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་འབགས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་མཚོག་གི་བཤད་སྟོལ་ཤིན་ཏུ་དར་ཞིང་། དེ་ནས་
 བརྒྱུད་པ་ལ་ཐོད་དུའང་སྐད་གཉིས་སྤྱི་བའི་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བཞི་ཅེས་བྱུང་བར་
 བཤད་དོ།། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལོ་ལོ་ཀ་རྟོང་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་
 དང་། དེ་ལས་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུས་རྒྱུད་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དེའི་ཅ་
 རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྲངས་སུ་རྒྱལ་ལོ་རྩོམ་པ་བཟང་པོ་ལ་གསུངས། དེས་རྒྱུད་
 བསྐྱུས་ནས་སྤྲོགས་བམ་དུ་བྱིས་ཤིང་། འགྲེལ་བ་སྟོང་སྤྱོད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 ལ་ལ་སོགས་པའི་མི་ལ་བསྟན་ནས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུ་
 བ་བཞེདས། དེ་ནས་སྤྱི་ལྷོ་དབང་ལ་སོགས་པ་དུག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཅ་རྒྱུད་བསྟན།
 དེའི་རྩོམ་སུ། “ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོས།། དང་སྟོང་རྣམས་ནི་སྤྲོན་དོན་དུ།། འཇམ་
 དབྱངས་མི་བདག་གྲགས་པ་ནི།། །འཇམ་རྣ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་།།”² ཞེས་ཅ་རྒྱུད་ལས་
 ལུང་བསྟན་པ་ལྷོ་རིགས་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་ལོ་བརྒྱར་འཇམ་ཆེར་ཅ་རྒྱུད་

1 ལྷོ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། 18 མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ། ལུང་གཉིས་ལ། ཤོག་གྲངས་366-367
 2 ལྷོ་བསྟན་རྒྱུད་འགྲེལ། 8 རིགས་ལྡན་པར་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་ཤི་མེད་ལོད། ལུང་གསུམ་ལ། ཤོག་གྲངས་736-737

བསྟན་ཅིང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་བདུས་ནས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཚིགས་བཅད་སྟོང་སྟུང་ཅུ་བ་མངོན།
 དེ་ནས་སྤྱི་བསྐྱུས་དཀར་པོས་ལོ་བརྒྱུད་བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྟན་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མེད་འོད་
 སྟོང་ཐལ་བཅུ་གཉིས་བ་མངོན། རྒྱུད་འགྲེལ་གཉིས་འབགས་ལུལ་དུ་བྱོན་ཚུལ་ལ་ལྷགས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྩ་བའི་ལྷགས་ནི། ཅི་ལྷ་བརྗེ་ཉམ་ཤམ་རྣམས་བྱོན་ཏེ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབའ་ལ་གསལ། སྤྱི་བརྒྱུད་དུ་ཕེབས་ནས་བརྗེ་ཉམ་ཞུ་ཅུལ་གསུངས། དེས་
 དུས་ཞབས་བ་ཆེན་པོ། དེས་དུས་ཞབས་བ་ཚུང་བ། དེའི་སྟོབ་མཚུ་གི་རྟེ། ལྷ་མགོན། ཅ་
 མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་བ་དང་གསུམ། མཚུ་གི་རྟེ་ལ་བལ་པོ་ས་མན་ཏ་ལྷོ་རྩ་ཉམ་གསལ།
 གཉིས་བ་འགྲོ་པའི་ལྷགས་ནི། དུས་ཞབས་བ་ཆེན་པོས་ཤམ་རྣམས་བྱོན་བ་ལམ་བར་དུ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྒྱུད་འགྲེལ་གཉིས་གསུངས། དེས་དུས་ཞབས་བ་ཚུང་བའམ་རྒྱལ་
 སྤྱི་བརྗེ་ལྷོ་བར་གྲགས་བ་ལ། དེས་ཁ་ཆེ་ལྷ་མགོན་ལོ། བོད་ལུལ་དུ་བྱོན་ཚུལ་ལ་འགྲོ་
 བ་ལྷར་ན་ལྷ་བ་མགོན་པོས་བོད་དུ་བྱོན་ཏེ། གྲུབ་བ་དཀོན་མཆོག་བསྐྱུངས་ལ་རྗེ་གསལ་བར་
 གནང་། དེ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་སྟོ་སྟོན་གནས་ལ་བཅེགས། གྲུབ་ཆེན་ལུ་མོ། སྤྱི་བརྗེ་ལྷ་
 བརྗེ་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་འོད། ལམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་འཇམ་དབྱངས་གསར་མ། ལྷ་མ་ལྷ་
 ལོ་སྟེ། འདི་ནས་རྩ་འགྲོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་རྒྱུད་པར་སོང་། རྩ་བ་ལྷར་ན་རྩ་ཚོས་རབ་
 གྱིས་བལ་པོར་བྱོན་ནས་ས་མན་ཏ་ལྷོ་ལ་གསལ། དེ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་རྩ་ལེ་ཤེས་སེང་
 གོ། རྩ་འབྲུམ་སེང་། ལྷ་མ་ལྷ་ལོ། རོང་བ་ཤེས་རབ་སེང་གོ། ལྷ་མ་རྗོ་རྗོ་རྒྱལ་མཆོན། ལུ་
 རིན་པོ་ཆེ། ཚོས་ཀྱི་དབའ་བ། རྗོ་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་བར་དུ་བརྒྱུད། རྒྱུར་
 བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྱི་རོ་ལྷ་བ་འོད་ཟེང་། ཅ་མི་སངས་གྲགས། འོད་སྟོན་
 རོ་རྗོ་རྗོ་རྒྱལ་མཆོན། འོད་སྟོན་གྲོས་བརྟན་བ། ལོ་རྒྱུ་བ་མཆོག་ལྷན་སོགས་མང་དུ་བྱོན་པར་

༡ ལྷོ་སྤྱི་དེའི་གསུགས་སུ་དབང་ཡིན་ནམ་བརྟན་གོ་ཞེས་དབྱེད་གཞི་ཞིག་བཞོད་འདུག་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་རྗོ་རྗོ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མེད་འོད་དུ་དབྱུས་
 ལྷར་གསལ་བས་དེ་ཉིད་ལྷངས་དག་བར་སྤང་།

སྒྲུང་རོ།། རྒྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་གསུམ་རྣམ་དགྲེ་དང་།། རྒྱད་པར་མ་རྒྱུད་དུས་འཁོར་བདེ་
དགྲེས་གྱི།། ཅ་བཤད་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་བྱུང་ཚུལ་སོགས།། རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་
གསུང་བཞེན་ལེགས་པར་བཀོད།། ཅེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་འདུས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་
པ། འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་བྱུང་ཚུལ། མན་ངག་དེ་བོད་དུ་
བརྒྱུད་ཚུལ། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལོ།། དང་པོ་(འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)
ནི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཤོ་ལོ་གཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་གཅིག་དང་། དེ་
ལས་བསྐྱུས་པ་ཤོ་ལོ་ག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ལེུ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་དང་
གཉིས་སོ།། དང་པོ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གསུངས་པ་སྤྲིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཆེ་དང་ཤེས་རབ་དམན་
པས་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཁོང་དུ་ཚུད་མི་བྱས་པའི་དོན་དུ་སྲ་མ་ལས་ཚིག་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི།
སྲ་མ་སྤྲི་མའི་ཅ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་མིན་ལོ།། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་བའི་དོན་ལ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་རྣམས་
གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་སྟོང་པོ་ལ་ཅ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་ལ་བསྟོས་ནས་ཅ་བར་
བཞག་པ་གཅིག་དང་། དང་པོའི་བདག་པོ་ལ་ཅ་བའི་བདག་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་དབང་
གིས་རྒྱུད་སྤྲི་མ་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཅ་བ་དང་འགྲེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུ་བཤད་རྒྱུད་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།། དང་པོ་ནི་འདུས་
པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་འདུས་པ་ལེུ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་
འདི་ལེུ་བཙོ་བརྒྱད་པའི་ཅ་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ལེུ་བཙོ་བརྒྱད་པ་དེ་
བཙུ་བདུན་པོའི་རྒྱུད་སྤྲི་མ་ཡིན་ཚུལ་ལ་སྲ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་ཡིན་ཏེ། ལེུ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ལས་
སྤྲིས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྲིར་ཟེར་རོ།། འོ་ན་ལེུ་གཉིས་པ་ནས་
བཙུ་བདུག་པའི་བར་ལེུ་དང་པོའི་རྒྱུད་སྤྲི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྤྲིས་བྱུང་ཞིང་དེའི་
དོན་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྲིར། རང་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྤྲིས་བྱུང་

ཞིང་ལེའུ་བཅུ་བདུན་སོའི་སྤུན་མོང་གི་དཀའ་བའི་གནས་མཚན་དོན་སོགས་དང་། ལེའུ་
 སོ་སོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ངེས་ལན་ང་གསུམ་གྱི་སློབ་ས་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་རོ་བའི་རྒྱུད་
 གྱི་མའི་འབྲེལ་བ་དང་སྡོད་བསྐྱུ་ལས། དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་ཅ་རྒྱུད་དང་ལེའུ་བཅུ་བདུན་
 སོ་རྒྱུད་གྱི་མ་དང་། བཙུན་བརྒྱུད་བ་དེ་ཡི་ཡང་གྱི་མར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེའི་
 ལེའུ་བཅུ་བདུན་སོའི་ཅ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། སྤྱིར་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་པས་སྐྱ་བཤའ་དུ་ཡོད་པའི་
 ཚ་ནས་བཞག་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདུས་བ་དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་ཀུན་གྱི་
 ཅ་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རང་ལུགས་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་དང་ལེའུ་བཅུ་བདུན་སོ་གཉིས་རྣམ་འཕྲོར་རྒྱུད་ཅེས་པའི་
 མིང་འདོགས་མཐུན་བ་དང་། འདུས་པའི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་དབང་གི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་
 དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་ལེའུ་བཅུ་བདུན་གྱི་བ་ལས། “སྤྱགས་རྒྱུད་བདག་སོས་
 ཤེས་བྱས་ཏེ།”¹ ཞེས་སོགས་དང་། “དོ་རྗེའི་ཚོགས་བྱི་བར་བྱ།”² ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན་པར་གསུངས་པའི་སློབ་ས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་ནི། དོ་རྗེ་སྤང་བ། དགོངས་བ་ལུང་
 སྟོན། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བདུས། ལྷ་མོ་བཞེས་³ ལྷུས། ལྷའི་དབང་སོས་ལྷུས་ལ། རྒྱུད་
 གྱི་མ་སྡེ་བཤའ་རྒྱུད་བྱུག་ལ་བསྟོས་ནས་འདུས་བ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་སོ་དེ་ཅ་རྒྱུད་དུ་བཤའ་
 བ་སྟུ་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་གྱི་མ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་བཤའ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཡིན། དོ་རྗེ་
 སྤང་བ་སོགས་གཞན་སྡེ་འདུས་པའི་བཤའ་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་འདུས་པའི་རྒྱུད་མིན་ནོ། །དེའི་
 ལྱད་པར་ནི་རྒྱུད་གྱི་མ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་འཆང་གིས་གནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་
 འདུ་ཐེབས་གཅིག་ལ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་ལེའུ་བཙུན་སོ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 གཞན་སྡེ་དེ་མིན་ཏེ། གནས་ཐ་དད་དུ་གཤུལ་བྱ་ཐ་དད་ལ་དུས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། 3 གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་གྱི་ཤོག་གངས་73ལ9
 2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། 3 གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་འགོས་འགྱུར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་གྱི་བཀའ་འགྱུར་དབང་བསྐྱུར་མ། ཤོག་གངས་4ལ313
 3 མ་དབེར་བཞི་ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དཀྱུས་སྡེ་བཙུན་སོ་

སྤྱིར་། འདུས་པ་ལྷེ་སྤྱོད་པ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ནི་དོ་རྗེ་སྤྱིར་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བའི་
 རྒྱུད་གཉིས་ཡིན་ནོ།། ལོ་ན་བཤད་རྒྱུད་རྒྱལ་གྱིས་ཅ་རྒྱུད་གྱི་དོན་ཅམ་ཏུ་བཏོན་ནས་འཆད་
 ཚུལ་དེ་ཡོད་པས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དོ་རྗེ་སྤྱིར་བས་ཅ་རྒྱུད་གྱི་སྤྱིར་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་
 དོན་སྐས་པ་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་ཞིང་། ལེ་ཏུ་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་གཞིའི་ལེ་ཏུ་དེའི་
 མཐའ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་རྩ་སྤྱིལ་ཏེ། དེས་བསྟན་པའི་དབང་ལ་ཚོ་གཉི་ལུ། བསྐྱེད་རིམ་
 ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ། རྣམ་འབྱོར་རྒྱལ། རྣམ་འབྱོར་བཞི། ཉིང་དེ་འདྲིན་གསུམ་གྱི་ཚིངས་
 དང་། རྗོགས་རིམ་ལ་རིམ་བུའི་སྟོན་པ་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་མེད་
 པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ།། དཔྱོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ནི་ཅ་རྒྱུད་གྱི་དོན་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཏུ་བཟུང་
 ཏུ་མི་རུང་བ་རྣམས་བསྟན་ནས་བྲང་དོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་དོན་སྐས་པ་དང་།
 དཔྱོངས་བཤད་གྱི་དོན་རྣམས་བཤུལ་བའི་སྟོན་པ་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པ་བཤད་རྒྱུད་གཞན་
 ལ་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ།། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་མེད་གྱི་ཅ་རྒྱུད་
 རྣམས་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱན་བཏུན་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་
 མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ།། ལྷ་མོ་བཞིས་ལྷས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་ཚོལ་གསལ་བར་སྟོན་ཞིང་།
 གཟུངས་དཀྱིལ་དང་། རིན་ཚེན་ཁ་དོག་ལུའི་དོན་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་
 གཞན་ལ་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ།། ལྷའི་དབང་པོས་ལྷས་པས་ནི་སྤྱིར་གཞིའི་ཨེ་མི་གྱི་
 དོན་རིམ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སོགས་སྤྱིར་གཞིའི་སྤྱི་དོན་གྱི་དོན་འཆད་པ་
 ནི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཆེ་བའི་ཁྱད་
 པར་ཏུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་བརྗོད་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་
 སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་རྒྱུད་འདྲིར་འདུས་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ལས་
 ཀྱང་། “ཨེ་མའོ་ཤིན་རྩ་རྟེན་དཀའ་བ།། ‘བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།།’ རྒྱུད་གྱི་

སྤྲི་མའི་སྤྲི་མར་གྱུར། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འིན་
 ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་འདི་ལ་སྤུན་བཞིའི་རྣམ་འཕྲོར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་འབྲི་
 འདོན་དང་། མཚོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་དོ་རྗེ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་འབྲ་བར་བསྟམས་ནས་
 བྱུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་སྐབ་པ་པོའི་དབང་པོ་དེ་གང་གིས་མཐོང་ཐོས་
 བྲན་རེག་དང་། དད་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་དོ་
 རྗེ་འཆང་དང་འབྲ་བར་བསྟམས་ནས་བྱུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་
 ལུང་ལས་ཀྱང་། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད། ‘གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་
 བ་།’ ལོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་ལོ།”² ཞེས་བསྟུགས་ཤིང་། བསྟན་པའི་སྣང་པོ་གནས་མི་
 གནས་ཀྱང་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་བྱེད་པར་དེར་གསུངས་ཏེ། “འདི་དོན་ན་
 བར་འཕོ་བྱེད་པ། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་།
 གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་ན། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
 ལུབ་པ་སུ། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།”³ ཞེས་དང་། རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་དུ་བྱུང་བར་མ་
 བདེ། རྒྱུད་གཞན་དམར་ནག་གི་སྐོར་ལས་ཀྱང་བསྟུགས་ཏེ། “རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་
 རྟེན། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།”⁴ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསང་བ་བྱུབ་པ་ལས་ཀྱང་།

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 འདུས་པའི་རྒྱུད་ལྗེ་མ། ཤེུ་བཙོ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་ཀྱང་འབར་3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་པ་ལྷུང་མི་
 འབྲ་སྟེ། ‘བྱང་ཚུབ་སྐབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།’ ཞེས་སོ།
 2 མ་དཔེར་དང་བར་ཞེས་གསལ་ཡང་གཞུང་གཞན་རིམ་ལྗེ་གསལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དུས་སྟོན་བཙོ་བར་
 3 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲུམ། དེ་ལྟ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། འོག་གངས་ཀྱང་འབར་3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་
 གཉིས་པ་ལྷུང་མི་འབྲ་སྟེ། ‘གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།’ ཞེས་སོ།
 4 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲུམ། དེ་ལྟ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། འོག་གངས་ཀྱང་འབར་3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་མི་འབྲ་སྟེ། “འདི་དོན་
 ན་བར་འཕོ་བྱེད་པ། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཡང་། གནས་པ་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། བརྒྱུད་པའི་རིམ་
 པ་འདི་ཆད་ནས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལུབ་པ་སུ། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།
 5 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཆེ་ལོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་བྱེ་བ་བཙོ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་ཀྱང་འབར་3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་མི་འབྲ་སྟེ།
 རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འདུས་པ་སྟེ། བྱུང་བར་མ་བྱུང་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་། རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 གཤམ་ཆེ་
 གཤམ་ཆེ་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་སོ། རིམ་པར་བྱེ་བ་བཙོ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་ 333

“དབལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཚོག་གཞན་མེད། །འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གྱུར། །སྤྲིང་
 སོ་ལས་ནི་སྤྲིང་སོ་མཚོག་ །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྤྲིང་མེད་ལྟོ། །བསྟན་དང་བཤད་པ་རྣམ་གཞན་
 ལས། །རྫོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད། །འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ཡིས་
 དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་འགྲུབ། རེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཙོད་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་
 བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཉོག་ །དབལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས། རྣམ་
 རྟོག་དུ་མས་བཏགས་པ་ཡི། རྫོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ། མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་བརྟེན་
 པ་དང་། སྤྲིག་རྒྱུའི་རྩེ་ལ་འབྲུང་བ་བཞིན།”¹ ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་གྲུང་རྩེ་ལ་ནི། རྒྱལ་སོ་ཡི་རྣམ་ལྷན་ཉི་དང་།
 སྤྲིང་རྣམ་འབྱོར་མ་དང་། ས་བདག་གི་སྤྲིང་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་པོད་འདི་
 ར་མི་སྤྲིང་ལ། དབལ་མགོན་བདེ་བ་ཆེན་སོ་མཚོག་གཞན་པ་རྣམ་རྟོག་ཞེ་ཞེ་ཞེས་པས་འདུས་པའི་
 དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡང་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལེའུ་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་མཛད་འདིས་
 འདུས་པའི་སྤྲིང་གཞི་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་ལ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་དང་སོར་ཡི་
 གོ་འགོད་པ་བསྐྱེད་རིམ། གཉིས་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ཉིད་མཚོན་
 བར་བྱེད་པ། གསུམ་པ་དེ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་
 བ། བཞི་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་སོ་མཛོན་པར་གྲུང་རྩེ་ལ་བསྐྱོམ་པ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་
 བོ། །གསང་བ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་གྲུབ་སྤྲིང་ཞེས་གྲགས་པའི་སྤྲིང་གཞན། ཐམས་ཤེས་གྲུབ་པ།
 གཉིས་མེད་གྲུབ་པ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ། དངོས་པོའི་གསལ་བ་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ།
 ལྡན་ཅིག་སྤྲིང་གྲུབ་རྣམས་ཉེ་དུག་སོ་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་མོར་གྲགས་ལ་སྤྲིང་སོའི་སྤྲིང་གྱི་བམ་

¹ རྟེན་གསུམ་རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་བསྟན་བཟླ་གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་སོ། །ཤོག་གྲངས་ ༥༣༤ ལས་གྲུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབལ་ལྡན་འདུས་ལས་
 མཚོག་གཞན་མེད། །འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འགྱུར། །སྤྲིང་སོ་ལས་ཀྱང་སྤྲིང་སོ་མཚོག་ །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྤྲིང་མེད་ལྟོ། །བསྟན་དང་བཤད་པའི་
 རྣམ་གཞན་པ། །རྫོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད། །འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་འགྲུབ། རེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་
 གཙོད་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཉོག་ །དབལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་
 བཏགས་པ་ཡིས། རྫོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ། མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་དོག་པ་དང་། སྤྲིག་རྒྱུའི་རྩེ་ལ་འབྲུང་བ་བཞིན།” ཞེས་སོ། །

ཟེ་ཚེན་པོའི་དོ་ཉའི་ཡང་སྤྱི་ཚོ་དང་། དེར་མ་ཟད་མི་ཉི་པའི་ཨ་ནས་ཀྱི་ཚོས་ཚོན་ཉི་ཤུ་ཅ་
 འུག་གི་ཡང་སྤྱི་ཚོར་སྤྲང་སྟེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་གོ་བ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཚེའོ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱིས་འདུས་པའི་དོན་
 འགྲེལ་པར་མཛད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་མདོ་བུས་དང་མདོ་བསྟེ། རྫོགས་རིམ་ཉིད་སྟོན་
 པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྤྱད་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་རིམ་པ་ལྟ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 འགྲེལ་དང་བཞི། འུ་ཀྱ་བ་ཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སེམས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྤྱད་གཅིག །
 འཕགས་པ་སྐྱས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཚུང་ཟད་སྟོན་
 པ་སྟོན་བསྐྱས་སྟོན་མེ། རྫོགས་རིམ་ཉིད་སྟོན་པ་བདག་གིན་རྒྱབས་ཏེ་གཉིས། ལྷ་བྱང་
 གིས་མཛད་པ་ལ་དབང་ལ་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ། བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་རྫོགས་
 རིམ་ཚུང་ཟད་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རྫོགས་རིམ་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་
 དེ་གསུམ། རྫོགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
 ཐབས། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་སྟོར་བ་ཡན་ལག་འུག་གི་གཞུང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ག་
 ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ཏེ་གསུམ། ཡབ་སྐས་ལ་ཁ་གཡུར་
 བའི་གཞུང་ལ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ལ་ཁ་གཡུར་བ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ། དབང་
 བཞིའི་དོན་གཏུན་ལ་འཕེབས་པ། འུག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་གཏུན་ལ་དབབ་པ། ལྷ་མཛད་ཀྱི་
 སྐྱབ་ཐབས་དང་ལྟ། འཕགས་པ་སྐྱ་ལ་ཁ་གཡུར་བ་ལ་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་
 པ། འདུས་པའི་རོ་བསྟེག་གི་ཚོ་ག །ཡ་ར་ལ་སྐྱ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ། འུ་ཀྱ་
 བ་ཤེས་གཉེན་ལ་ཁ་གཡུར་བ་ལ་སྟོན་བསྐྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད། ལྷ་བྱང་ལ་ཁ་
 གཡུར་བ་ལ་རིམ་སྤྱིའི་འགྲེལ་པ་ལོར་བུའི་སྤྱིང་བ། རིམ་སྐྱ་དོན་གསལ། རིམ་པ་སྐྱ་ཁོང་
 དུ་བསྐྱབ་གསུམ། རྫོགས་པའི་ཞབས་ལ་ཁ་གཡུར་བ་ལ་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་ཅ་བ་རང་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་ཡོད། ཡབ་སྐས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་གཞུང་ལ། ལྷ་རོ་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་

མའི་འགྲེལ་བ་དང་རིམ་ལྗོད་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཡོད། རིམ་ལྗོད་གཞུང་ཆེ་བ་གཅིག་
 ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་རོ་བ་ལ་ཁ་གཤམ་རོ། ཨ་ལི་ཀ་ཀུ་ལ་ཤས་མཛད་པའི་དོ་རྗེ་སྲེང་བ་ལེའུ་རེ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཞེ་བཞི་པའི་སྲེང་ཡན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཅིག་ཡོད། རིམ་ལྗོད་འགྲེལ་བ་རིན་
 བོ་ཆེའི་སྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤུའི་བ་ལ་ཁ་གཤམ་བ་གཅིག་ཡོད། བི་བྱུ་ཏུ་ཚུལ་མཛད་པའི་
 མདོར་བྱས་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། མདོར་བྱས་དང་བཅས་པའི་རིམ་ལྗོད་འགྲེལ་བ་རྣམས་འོད་
 ཅེས་པ་ཨ་བྱུ་ཀ་རས་མཛད་པ་དང་། ཉག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེ་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་
 མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཡོད། རིམ་བ་གཉིས་བ་སེམས་དམིགས་མ་གཏོགས་པའི་རིམ་
 བ་བཞི་མདོར་བྱས་དང་བཅས་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་འཕྲོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བ་ལྷུ་བ་
 དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་གཅིག་ཡོད། རིམ་བ་ལྗོད་དཀའ་འགྲེལ་བཙོན་འགྲུས་དཔལ་
 བཤེས་གཉེན་དང་ཁ་ཆེ་ལག་སྦྲིས་མཛད་པ་ཡོད། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་བ་ཐབས་གྱི་
 འགྲེལ་བ་ཏུ་སྐྱ་ག་ཏུ་རྒྱུ་ཏུ་དང་། ལི་ལ་བརྗོད་གྱིས་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད། ལྷོན་གསལ་
 གྱི་འགྲེལ་བཤད་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལྷོན་མ་རབ་གསལ་དང་། ལྷགས་རྗེ་
 དཔལ་ཞབས་གྱིས་མཛད་པའི་རབ་ཏུ་ལྷོན་གསལ་གཉིས་ཡོད། ཀུ་མ་རས་མཛད་པའི་
 ལྷོན་གསལ་གྱི་མདོར་བཤད་སྦྱིར་གི་མེ་ཡོང་དང་། ཀུ་ལ་རྣ་རས་མཛད་པའི་ལྷོན་གསལ་
 གྱི་བཤད་སྐྱུར། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་མཛད་ཟེར་པའི་ལྷོན་གསལ་གྱི་དཀའ་བ་བསྐྱུས་
 པའི་བཤད་པ། ལྷུ་དེ་བས་མཛད་ཟེར་པའི་ལྷོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་གཅིག་གྱུར་
 ཡོད། དེ་ལྟར་སྦྱིར་ལྷོན་གསལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱུག་ཡོད། འབྲུ་ཀ་ར་མལྲ་ས་མཛད་པའི་
 དཔོངས་བ་ལུང་ལྷོན་ནས་འབྲུང་པའི་དོར་བརྒྱས་གྱི་བཤད་པ་དང་། ལྷོན་བདུན་རྣམ་པར་
 དཔོལ་བའི་བཤད་པ་གཉིས། ལྷ་དབྱུངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་
 ལམ་གྱི་རིམ་ལ། ལྷ་གཙན་འདྲིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དཔྲིལ་ཚོག་ལྷུང་
 འཇུག་གསལ་བ། ཉག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་དཔྲིལ་ཚོག་དང་། དོ་

རྗེ་སེམས་དཔའི་མཚོད་ཚོག་གཉིས་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡབ་སྲས་ལྟའི་རྗེས་འབྲང་
 གི་གཞུང་དོ།། སློབ་དཔོན་སླེབ་དོར་གྱིས་རྒྱུད་གྱི་སྐྱེད་གཞིའི་བཤའ་བ་ཙམ་མཛད་ཀྱང་
 དེས་གཉིས་གྱི་ལམ་གྱི་བཤའ་སློབ་བྱུང་བ་ཕྱི་བ་གཏུན་ནས་མི་སྤང་ལ། དེའི་སློབ་མ་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་འདུས་པའི་དོན་
 བཤའ་པའི་དེས་བ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཞེས་གྲགས་སོ།། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཉིད་
 གྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་དེས་ལ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཙུ་དགའི་དགྱིལ་
 འཁོར་སྟོན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། དབང་ལ་དགྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཙུ་བ།
 རྫོགས་དེས་ལ་སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་
 གསུངས་པའི་ཞལ་ལྷུང་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་ཞལ་ལྷུང་ལས། རྫོགས་དེས་གྱི་སྐབས་སུ་
 རྒྱུད་གྱི་མ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལས་གསུངས་པའི་སློབ་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་བསམ་
 གཉིས་སོར་ཉེ་ཡན་ལག་སྤྱི་མ་བཞི་འཆད་པར་བྱེད་དེ་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་དེས་དུ་
 འཛོག་པའི་ལུགས་སོ།། གཞན་ཡང་རྫོགས་དེས་གྱི་སློབ་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་དང་། དོ་རྗེ་
 སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བཏུས་ནས་བཤའ་སྤང་དོ།། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་
 པོས་འདུས་བ་ཡོ་གར་བཀའ་བའི་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མཛད། སློབ་དཔོན་འཁྱི་བས།
 ཅ་རྒྱུད་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱིམ་པའི་མེ་ཉོག་ཅེས་བ་མཛད། དེས་འཆད་ཚུལ་ལ་ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་
 དང་པོས་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་བསྟན། དེ་སོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུད་
 ལ་བཞི་ཡོད་བ་ལེའུ་བཙུ་དྲུག་གིས་འཆད་དེ། གསུམ་ལྡན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་བསྟན་བ་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་ཉེར་སྐྱབ། རྫོགས་ལྡན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་སྐྱབ་པ། དགའ་བ་ཙམ་གྱི་ལེའུ་
 བཞིས་སྐྱབ་བ་ཚེན་པོ་བསྟན། རྒྱུད་གྱི་མ་ནི་དེ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།། ཞེས་འཆད།
 འདིས་དེས་བ་དང་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཙུ་དགའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་
 རྫོགས་དེས་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དེས་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། འཕགས་ལུགས། དུས་

འཁོར་གྱི་ལུགས་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཅིག་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེའུ་བདུན་པའི་
དོན་དུ་འཆད། དེ་སྟེན་ན་སྤྱིར་འཕགས་ལུགས་དུ་འདུས་པའི་བཤད་སློབ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་
བྱུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་
གྲགས་ཆེ་ཞིང་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ལོ།

བཞི་པ་མན་ངག་དེ་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། རོ་རྗེ་འཆང་། ལུག་ན་རོ་རྗེ། ཨི་རྩུ་ལུ་ཉི།
སྤྱི་ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་འབྲོར་མ། ས་བདག་གི་སྤྱ་ཀམ་ལ། དཔལ་ལྷན་ས་ར་ཏ་པ། མགོན་པོ་
སྤྱི་སྤྱི་བ་གྱི་བར་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད། སྤྱི་སྤྱི་བ་གྱིས་འཕགས་པ་ལྷ། འུ་ཀྱ་བཤེས་གཉེན། སྤྱིའི་
བྱང་ཚུལ། རྩ་བ་གྲགས་པ་སྟེ་བཞི་ལ་གདམས། རྩ་བས་སློབ་པའི་རོ་རྗེ་ལ། དེས་གྲུབ་ཆེན་
ནག་པོ་སྤྱོད་པ་ལ། དེས་སློབ་དཔོན་དྲི་མེད་སློ་གྲོས་དང་ས་འདྲེས་བ་གཉིས་ལ། ས་འདྲེས་¹
བཅུན་མོ་ཅན། མངོན་ཤེས་ཅན། འུ་རྩི་བ། དཔལ་སྤྲུལ། མར་མེ་མངོན་བཟང་པོ་སྟེ་ལྷ་ལ་
གདམས། དྲི་མེད་སློ་གྲོས་གྱིས་ལུ་བ་དུ་ལ་སྟེ་འདི་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ལ་གདམས།
དེ་ལ་སྟོ་གྲག་གི་མར་བས་གསན་ཉེ། སྤྱིར་མར་བ་ལ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་གྱི་བཤད་
སློབ་བདུན་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། ཁ་ཆེ་རྩོ་ན་ཀ་ར་དང་སྟན་དུ་རྒྱ་ལོ་བ་ལ་སློབ་གསལ་
གསན་སྤང་ནའང་། བོད་དུ་སློབ་གསལ་གྱི་བཤད་པ་མ་ཚུགས། རིམ་གྱི་གདམས་ངག་
གི་དང་རྒྱས་ཆེ་བར་བྱུང་སྤང་ལོ། རོ་རྗེ་པོ་ཆེ་འགོས་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་
ལོ་ན། སྤྱིར་བརྗེ་ཉའི་སྤྱི་མ་བདུན་ཅུ། མཁའ་འགོ་མའི་སྤྱི་མ་གཉིས་ཉེ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
བརྟེན། ལྷན་པར་དུ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཅད་གཙོད་པ་ལ། ལྷ་ག་ལའི་མཁས་པ་
མངོན་ཤེས་ཅན། ཟ་རྟོར་གྱི་མཁས་པ་བཅུན་མོ་ཅན། ཀོང་ཀ་ནའི་མཁས་པ་སྤྱིན་གྱི་
འུགས་ཅན། ཁ་ཆེ་ཁྱི་བརྟན་གྱི་མཁས་པ་ཚུ་རྩ་དེ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་གྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་པ་རྩོ་ན་ཀ་ར། བལ་པོ་མཐེལ་གྱི་ཅ་ཏ་དུ། བལ་པོ་རྫོང་གི་རྒྱ་ག་ཀོ་ལེ། བརྗེ་

1 བས་ ཞེས་པ་མཚམས་འདིར་ཡོད་བཞིན་བདེ།

ཉ་ས་ར་ཉ་པ། རྩོམ་གྲུབ་ལྷན་མཁས་པ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྩོམ་ཞེས་གྲི་ག་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་
 མཁས་པ་དེ་ལྷན་གྲུབ་རྣམས་བསྟེན། སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་བོད་དྲུང་གསལ་བོ། དེ་
 རྣམས་ལ་འདུས་པའི་དབང་བཀའ་བཤའ་བཀའ་རྣམས་རྩོགས་པར་གསལ། དེའི་ནང་ནས་
 གྲུང་བཅུ་མོ་ཅན་མངོན་ཤེས་ཅན། རྣམ་པོ་དམ་ཚིག་རྩོམ་གསུམ་ལ་མཚོག་གི་སླ་མར་
 མཛད་ཅིང་། གདམས་ངག་གྲུང་དེ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། སླ་མ་འདི་
 ལ་འདུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྷགས་པས་སྤྱི་ཚེའི་སྣོད་སྣོད་བར་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་བཞི་
 བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དེའི་ནང་ནས་གྲུང་གཞུང་བཤའ་ལ་མཁས་པ་མང་ར་བ་སེང་གེ་རྒྱལ་
 མཚོན། འགྲེལ་བསྐྱེགས་ལ་མཁས་པ་མགའ་ཚོས་གྱི་ཤེས་རབ། རྣམ་གྲངས་ལ་མཁས་པ་
 རྩོག་དགེ་སེར། སྣོད་ཐུན་ལ་མཁས་པ་དབྱུང་བ་བཟེ་དགའ་སྟེ་བཞི་རྒྱུད་ཞིང་། བཤའ་རྒྱུ་
 ཡང་དེང་སང་གི་བར་དུ་གནས་སོ། མང་ར་ལ་རྩོག་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་གསལ། དེ་ལ་རྩོག་
 ལུ་ཞེས་གྲགས་པ་ཉི་མ་སེང་གེ། དེ་ལ་སློབ་ཅད་ཅ་ཉི་མ་ལྷུམ། དེ་ལ་རྩོག་ལྷུང་དེ་མ་དང་།
 ཐུར་ལྷ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱབས་གཉིས། ཐུར་ལྷ་བ་ལ། ཐང་སྟེ་བ་འཕགས་པ་སྤྱབས། དེ་ལ་
 གསེར་སྤྲིངས་པ་གཞོན་ལུ་འོད། དེ་ལ་ཀུན་མཁྲེན་ཚོས་སྤྱོད་ཟེར། དེ་ལ་ཀུན་མཁྲེན་
 འཕགས་འོད། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཚེན་གྲུབ། དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་སླ་མ་
 དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚོན། དེ་ལ་སྤྱོད་བསྐྱུར་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། དེ་ལ་མཉམ་མེད་
 རྩོམ་བཅུ་མོ་ཅན་མངོན་པོ་འོ། དེ་དང་བུ་སྟོན་ཞབས་གྱི་སློབ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་
 ལུ་བསོད་ནམས་དང་། ལོང་གསུམ་བདེ་ཚེན་པ་ཚོས་གྱི་དཔལ་བ་གསུམ་ལ་རྩོམ་གྱིས་
 འདུས་པའི་དབང་བཀའ་བཤའ་བཀའ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྩོགས་པར་མཛོལ། རྩོམ་
 ལ་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ཐུ་བོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྲུང་། འདུས་པའི་བཤའ་པའི་བཀའ་བབས་སུ་གྲུང་
 པ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། དེ་ལ་རྩོམ་ཞེས་སྤྱི་བུ་དཔལ། དེ་ལ་རྒྱུད་པ་ཚོས་
 རྩོམ་གྲུང་གྲགས་པ་དང་། རྩོམ་བཅུ་མོ་ཅན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་གྱིས་གསལ། དེ་གཉིས་ལས་དངོས་

སམ་བརྒྱད་པའི་སྐོ་ནས་འཕེལ་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པའི་ཚིག་དོན་འདྲི་བའི་དགེ་འདུན་
དགོན་མཚོག་གིས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་འདི་གང་བར་བྱས་སོ།།

ལྷ་པ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་གྱི་དོན་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་པོ་རིམ་བ་གཉིས་བོགས་
འབྲིན་གྱི་སྒྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལོགས་སུ་འབྱུང་བས། འདིར་སྒྲོད་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་དབང་
གི་རྣམ་གཞག་དང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་གཉིས་བཤའ་
བར་བྱའོ།། དེའི་དང་པོ་(སྒྲོད་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་རྣམ་གཞག)ལ་དུག། ལྷགས་གྱི་འཇུག་སྐོ་དབང་
བསྐྱར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད།
གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་མའི་མཚན་ཉིད། གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་མཚན་ཉིད། དེར་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བའི་དབང་གི་གངས་དང་དམ་ཚིག་། རི་སྐར་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་གའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

དང་པོ་(ལྷགས་གྱི་འཇུག་སྐོ་དབང་བསྐྱར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ)ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྱགས་ལ་
འཇུག་པ་ལ། དེའི་འཇུག་སྐོ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་སྐྱེ་དང་མཐུན་པར་མཐོས་པ་གཅིག་དགོས་
ཏེ། དོ་རྗེ་སྒྲོབ་པ་ལས། “དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཉལ་ཏུ་
གནས་ཏེ། ང་ཡིས་རི་བཞིན་དོན་བཤའ་བ། དེ་སྤྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན།། ཐོག་མར་
སྒྲོབ་མ་གང་གི་ཆེ། སྒྲོ་སྐབ་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། རྗེ་གསུམ་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས་ཏེ། དེ་ཡི་ཆེ་ན་སྒྲོད་དུ་འགྱུར།”¹ ཞེས་པ་དང་། ལྷག་ཆེན་ཐེག་པ་ལས། “དང་པོར་
རི་བཞིག་གང་ཆེ་སྒྲོབ། ལན་གཅིག་དབང་རྣམས་གྱི་ནི་བསྐྱར། དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤའ་
བ་ཡི། དེས་བར་སྒྲོད་དུ་གྱུར་བའོ། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། རྗེ་མ་བཅོམ་ལ་
མར་མེད་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་
བ་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོབ་མ་ཞི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱུལ་བར་འགོ། དེ་བས་འབང་

1 ཐེག་པ་ལས་རྒྱུད་འབྲུག། 3 བཤའ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་པ། འཇུག་ཉིས་ལ། ཐོག་གངས་374ན3

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ལྷ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ལྷ།”¹ ཞེས་དང་། ཡང་རྗེ་རྗེ་མེད་པ་ལས།
 “རི་ལྷ་མེད་མེད་ལོ་མ་ནི། ས་ཡི་སྣོད་དུ་བཞག་མི་བྱ། དེ་བཞིན་རྣམ་འགྲུབ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུད་། སྣོད་མིན་ལ་ནི་སྣོད་མི་བྱ། སྣོད་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། འདི་དང་པ་རོལ་དུ་ནི་
 ལུང་། སྣོད་མིན་མན་ངག་རབ་བཤད་ན། སྣོད་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར།”²
 ཞེས་དབང་གིས་སྣོད་རུང་དུ་མ་གྲུས་པར་སྐྱབས་ཀྱི་གསང་བ་སྣོན་པ། དཔོན་སྣོད་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་རྗེ་རྗེ་སྣོད་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། ལྷ་མ་ལ་བཅུ་བ་ལས།
 “བཏན་ཞིང་དུ་ལ་ལ་སྣོད་གོས་ལྷན། བཟོད་ལྷན་དང་ལ་གཡོ་སྐྱ་མེད། སྐྱབས་དང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྣོད་བཤེས། ལྷོང་བཅེར་ལྷན་ཞིང་བསྐྱབ་བཅོས་མཁས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་
 ཤེས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་ལ་མཁས། སྐྱབས་བཤད་པ་ཡི་སྣོད་བཤེས། རབ་
 ཏུ་དད་ཅིང་དབང་པོ་དུས།”³ ཞེས་དང་། གྲུང་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཁས་བཟླས་པ་
 ལྷན། ཅ་བའི་ལྷང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང་།”⁴ ཞེས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྷན་པོ། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མ་རྟེན་ན་སྣོད་དཔོན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་དང་། རང་ལས་སྣོན་ཤས་ཚུང་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་གཅིག་རྗེ་རྗེ་སྣོད་དཔོན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྟེ་མ་

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༥ བུག་ཆེན་ཐེག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༤༤༥ ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་དེ་ཞིག་སྣོད་མ་ལ། དབང་རྣམས་ལན་ཅིག་བསྐྱར་བ་ཡིས། དེ་ཆོ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། དེས་པར་སྣོད་དུ་གྱུར་བའོ། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། འུ་མ་བཅོམ་ཡང་མང་མེད་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་རྒྱུས་ཀྱིས། དབང་བསྐྱར་མེད་ལ་གསལ་གྲེད་པ། སྣོད་དཔོན་སྣོད་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམལ་བར་འགྲོ། དེ་བས་འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ལྷ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ལྷ།” ཞེས་སོ།།

2 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༥ བུག་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་མེད་པ། ལེའུ་མེ་ལྷ་པ། འོག་གངས་༥༡༥ན་༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱུད་པའི་བཞེ་བ་དང་རྒྱུག་པ་གཉིས་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣོད་མིན་དག་ལ་སྣོད་མི་བྱ།” འདི་དང་པ་རོལ་དུ་ནི་ལུང་། ཞེས་སོ།།

3 རྗེ་བསྐྱབ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༥ རྗེ་སྣོད་དཔོན་ཏུ་དབྱངས། འོག་གངས་༡༠༣༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱུག་པ་དང་བརྒྱུད་པ་གཉིས་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས།” རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་དབང་པོ་དུས། ཞེས་སོ།།

4 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། མཁའ་འགྲོ་མ་རྗེ་རྗེ་གྲུང། ལེའུ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་༤༤༥ ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་ཞིང་བཟླས་པར་ལྷན། ཅ་བའི་ལྷང་བ་འཛོམས་པ་ལོ།” ཞེས་སོ།།

ལས། “དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིག་པ་མེད་
པ་ཡོད་མ་ཡིན།། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཡང་ནི་ལེགས་བྱས་ནས།། ལུ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྲུང་བའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་(གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་རྗེ་སྐྱོབ་མའི་མཚན་ཉིད་)ནི། གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱོབ་
མ་ནི་ལས་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱུངས་པ་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སོགས་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། “སྐྱོབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།། རྣམ་འགྲུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོད་
དུ་འགྲུང།།”² ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ། “དད་ཅིང་སྐྱེ་མ་ལ་ཡང་གུས།། ཏུག་ཏུ་དགོ་བའི་
ལས་ལ་གནས།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་
པ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་སྐྱོས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་
ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོབ་མ་བཟང་།།”³
ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་(གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོད་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པའི་བྱམ་དབང་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐྱོད་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པའི་དབང་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་རས་བྲིས། རུལ་ཚོན། བསམ་གཏན། བང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་བཞི་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་རྩ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་

1 རྗེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ན་བད་མ་དཀར་པོ། རོན་དམ་བསྟེན་པ། འོག་གངས་༤བཟ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅོད་ལྡན་དབང་གིས་སྐྱེ་མ་
སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཡང་ནི་ལེགས་དབྱེད་ནས།། ལུ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྲུང་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
2 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཐེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་༣༡༡བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱ་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“སྐྱོབ་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།།” ཞེས་སོ།།
3 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཐེང་བ། ལེའུ་དེ་ལྡན། འོག་གངས་༣༡༡བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱ་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དད་ཅིང་སྐྱེ་མ་ལ་ཡང་
གུས།། ཏུག་ཏུ་དགོ་བའི་ལས་ལ་གནས།། གཉིས་མེད་རྒྱ་ཡང་མེད་པ་དང་།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་
པ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་སྐྱོས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་ལྡན།། དད་པ་
ཆེན་པོའི་སྐྱོབ་མ་བཟང་།།” ཞེས་སོ།།

དགྲིལ་འཁོར། རོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཉེ་སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་བདུན་
 ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བསམ་གཏུན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་དང་དགྲིལ་ཚོག་
 རོ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་སྤྲི་རྣམ་འཕྲོར་ཤིན་ཏུ་བཏུན་པ་དང་། སློབ་
 མ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་རྩལ་ཚོན་གྱིས་བྲི་བའི་ཡོ་བྱང་མ་རྟེན་པའི་དཔོན་སློབ་བྲེ་བྲག་
 པ་ལ་དམིགས་བསམ་ཡིན་གྱི། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ལོ། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་
 ཐོག་མའི་སློབ་རུང་གི་དབང་བཅོས་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 བཅོས་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་དེའི་བྱ་བས་རས་བྲིས་དང་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 བཤད་ལ། རས་བྲིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱར་
 བའི་གོ་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་སྐྱེ་མ་དང་ཡུབ་ཆེན་དེའི་བྱ་བ། དག་དབང་
 གཤམ་པ། སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན། ཨ་བྱ་ཀ་ར་རྣམས་ཀྱིས་རས་བྲིས་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་ལས་དང་པོ་
 པའི་ཐོག་མའི་སློབ་རུང་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྩལ་ཚོན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ། “དགྲིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ལས་ལ་མཁམས།”¹ ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། སློབ་མའི་ངོས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤོགས་སུ་ཟང་ཟིང་གཏོང་བའི་སློ་
 མང་བས། དེའི་སློ་ནས་ཀྱང་སློབ་མའི་རྒྱུད་སློབ་རུང་དུ་བྲེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 སྤྱིར་རོ། རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དགྲིལ་དང་། ལུས་དགྲིལ་གཉེས་ཀ་རང་གི་ངོ་པོ་
 སློས་བཅོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉེས་ལ་སློས་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་གཉེས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་གསར་དུ་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་སློ་ནས་
 ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་མ་ལས་སྤྱི་མ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱ་བས། “བཅོས་མ་གཉེས་ཀྱི་
 རོ་བོ་གང་། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཡིན། མཁམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། ཡང་

¹ སྤོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཀ རྗེ་བཙུན་རོ་རྗེ་སྤོང་པོ། རོ་རྗེ་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་པ། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ 393

དག་དོན་མཐོང་གོལ་སྤྱིར་རོ།།”¹ ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རས་གྲིས། རྩལ་ཚོན། བསམ་གཏན། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་འདུས་པ་སོགས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དུས་འཁོར་བའི་དབང་རྫོགས་པ་ནི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ནར་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་དུ། “དབང་བདུན་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།། དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ།།”² ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་རྣ་རོ་བསམ། “དབང་བསྐྱར་བ་བདུན་པོ་འདི་ནི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤངས་ནས། གཞན་རས་གྲིས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།།”³ ཞེས་རས་གྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་བཀའ་ཅིང་། དེས་བསམ་གཏན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིགས་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ལྷ་པ་(དེར་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བའི་དབང་གི་གངས་དང་དམ་ཚིག་)ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་སུ་རི་ཅམ་བསྐྱར་བའི་དབང་གི་གངས་ལ་བུམ་དབང་དགུ། གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་བཞི་བ་སྟེ་བརྟུ་གཉིས་སུ་ཡོད། བུམ་དབང་དགུ་ཡོད་དེ། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་ལས། “མེ་ཉོག་རྩུ་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། རྩོ་རྩེ་བྱིལ་བུ་མེ་ཡོང་ཉིད།། མིང་དང་སློབ་དཔོན་རྩེས་སུ་གནང་།།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དབང་གི་གོ་

1 རྩོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མ རྩོ་བ་དཔོན་རྩོ་རྩེ་བྱིལ་བུ་ལ། འཁོར་ལོ་སྦྱོམ་པའི་དབང་མདོར། འོག་གངས་37འབཇ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུད་སྤྱི་མཉམ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་དོ་སྙོལ་དང་། དེ་ནི་གསུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད།། ཅེས་སོ།།

2 རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། 7 དབང་མདོར་བསྟན་ལ། འོག་གངས་7འབཇ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་བསྐྱར་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་ནི།། དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

3 རྩོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ རྩོ་བ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་རྒྱུད། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་ལ། འོག་གངས་737འབཇ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་བ་བདུན་པོ་ནི། རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རས་གྲིས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

4 རྩོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རྩོ་བ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་རྒྱུད། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་ལ། འོག་གངས་737འབཇ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མིང་བ་རྩུ་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། རྩོ་རྩེ་བྱིལ་བུ་མེ་ཡོང་དང་།། མིང་དང་སློབ་དཔོན་རྩེས་གནང་ཞེས།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་ལོ་ལྷུང་འཇུག་བསྐྱོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་སྣོན་དུ། འོད་
 གསལ་བསྐྱོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་འགོ་དགོས་
 ཉེ། ལྷུང་འཇུག་གི་སྣོན་དུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་སྣོན་དུ་དབེན་གསུམ་སྐྱུ་ལུས་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པའི་
 སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་འགོ་དགོས་ཉེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་གྱི་སྣོན་དུ་དབེན་གསུམ་སྐྱུ་ལུས་དང་བཅས་པ་འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར། གསང་
 དབང་གི་སྣོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལྔ་རགས་བསྐྱོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བུམ་དབང་
 བསྐྱར་བ་འགོ་དགོས་ཉེ། དབེན་གསུམ་སྐྱུ་ལུས་དང་བཅས་པའི་སྣོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལྔ་
 རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར། བུམ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྣོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་འཇུག་པ་འགོ་དགོས་ཉེ། བུམ་དབང་ལ་སོགས་པའི་གསང་ཚིག་ལྷུང་པར་ཅན་སྣོན་ག་པ་
 ལ་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་སྣ་རྣམས་དང་སྤྱི་ནང་གི་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བུས་
 པ་འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དེའི་སྣོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་
 མཚོན་པ་འགོ་དགོས་ཉེ། བསྐྱབས་ཤིང་མཚོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སློབ་མ་འཇུག་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་མཚོན་པ་དེའི་སྣོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཚོན་གྱིས་
 བྲིས་པ་དེ་འགོ་དགོས་ཉེ། ཚོན་གྱིས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གཞིར་བུས་ནས། དེ་ལ་
 དམ་ཚིག་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྲངས་
 བས་བསྐྱེམ་དགོས་པའི་སྤྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་དེའི་སྣོན་དུ་ཐིག་གདབ་པ་དེ་
 འགོ་དགོས་ཉེ། ཐིག་མ་བཏབ་ན་ཚོན་སའི་གནས་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་གཏོགས་¹པའི་སྤྱིར།
 ཐིག་འདེབས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ས་ར་ཉ། འག་པོ་སྤྱོད་པ། ཨ་མུ་ཀ་ར།

1 **རྟོགས་**་ཡིན་ནམ་སྐྱམ། ལྷགས་རིམ་ལས། “ཐིག་མ་བཏབ་ན་གནས་ངོས་མི་ཐིན་པའི་ཕྱིར་”ཞེས་དང་། ཉུ་ར་རྣ་ཐའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཚོ་གའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདུན་ཅའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། “ཐི་མ་བཏབ་པ་ལ་ལྷག་གནས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ངེས་ལུབ་པ་མི་སྤིད།”ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར།

བེ་རྒྱ་ཉི་ཅ་རྒྱ་རྣམས་གྱིས་དང་པོར་ལས་ཐེག་བཏབ་ནས་སྤྱིས་ཡེ་ཐེག་འདེབས་བར་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཐེག་ལས་ཐེག་གྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་དཔེར་ན། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཚིག་པ་གྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་ཡིན་པས། དང་པོར་ལྷ་
 དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱུན་བྲངས་ནས་གཞུག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།
 ལས་ཐེག་འདེབས་པའི་དུས་དེ་ལ་ཡང་། ཡེ་ཐེག་ནམ་མཁའ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས། དེ་
 གཉིས་འདེབས་པའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་དང་དགྱིལ་
 ཚོག་མང་པོ་ལས་སྟ་གོན་གྱི་འོག་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་འདེབས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་མེད་པ་ལས། ལྷ་གོན་གྱི་སྤོན་དུ་འདེབས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་
 བྱང་གིས་སྟ་གོན་གྱི་གོང་ས་ཚོ་གའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདེབས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་ལྷ་བ་
 བས་སྟ་གོན་གྱི་ལྷ་གང་དུ་འོང་བའི་གནས་དེར་བྱིའི་བྱུག་པ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 དང་། མི་ཐུབ་རྒྱ་བས་ཀྱང་། “དགྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ངེས་པ་ཡིས།། དགྱིལ་འཁོར་དེར་ནི་བྱི་
 ལྷའམ།། ཡང་ན་ཚོན་གྱིས་བྱུག་པར་བྱ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགྱིལ་འཁོར་གང་དུ་
 འོང་བའི་གནས་དེར་བྱིའི་ཐེག་ལེ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་སུ་འགོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐེག་མ་
 བཏབ་ན་ཚོན་སའི་གནས་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་གཏོགས་²པའི་སྤྱིར་རོ།། ཐེག་འདེབས་པའི་
 སྤོན་དུ་གཞི་དེར་སའི་ཚོ་ག་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་སའི་སྤོགས་དེར་
 དགྱིལ་འཁོར་རྒྱང་མི་རྒྱང་གི་ས་བཟླ་བ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞིར་རྒྱང་བ་ན་ས་དེ་
 མངོན་མི་མངོན་གྱི་བདག་པོ་ལ་བསྐྱངས་ནས་གནང་བ་ཐོབ་པ་གཅིག་དགོས་པས་ས་
 བསྐྱང་བ་དང་། བསྐྱངས་པའི་ས་དེ་ཡང་སྐྱངས་ཤིང་དག་པ་གཅིག་དགོས་པས་རྗེས་

1 རྗེ་བསྟན་རྒྱུད་འགྲེལ། 2 མཁའ་ས་མཚན་པོ་དཔལ་རྒྱལ་དཀའ་རྒྱུ་བ། སྤྱིར་ཐབས་ཡོངས་གཞུང་། ཤོག་གྲངས་ 936བ3 ལས་བྱུང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་
 ལྷ། “དགྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ངེས་པ་ཡི།། དགྱིལ་འཁོར་དེ་ནི་བྱི་ལྷའམ།། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་བྱུག་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།།
 3 ལུགས་ཤེས་ཚེན་མོར་ཐེག་མ་བཏབ་ན་གནས་ངོས་མི་ཐེན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཞིགས་ན་ཏོགས་ཡིན་ནམ་སྟེ།

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་སྤྲུང་བ་དང་། སྤྲུངས་པའི་ས་དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་
 གྱི་གཞིར་བཟུང་བ་གཅིག་དགོས་པས། ས་བཟུང་བ་དང་། བཟུང་བའི་ས་དེ་ཡང་བསྤྲུང་
 ཞིང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཅིག་དགོས་པས་རང་ཉིད་སྤྱི་ཚུལ་འཕྲོར་བསྐོམས་པ་དང་།
 སྐོ་བ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོད་གསལ་དབབ་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དགྱིལ་འཁོར་འདེགས་པ་
 དང་། ལངས་ཉེ་ང་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་སྐོར་བ་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་བསྐོ་སྟེ་སྤྲུངས་སྤྲུངས་བྱེད་
 བ་དང་། བཀའ་བསྐོ་མི་ཉན་པའི་བགོགས་ལ་སྤྲུང་གདབ་བྱས་ནས་སྤྲུང་ཡོད་ཀྱི་བགོགས་
 ཚུམས་གཞེས་པ་དང་། རྩ་གྲུང་སོགས་བསྐོམས་¹པའི་སྐོ་ནས་བགོགས་གསར་དུ་འཇུག་
 བ་སྐོག་པ་སྟེ། བགོགས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚོ་ག་དགོས་སོ།། མདོར་ན་ས་བཏབ་པ། བསྤྲུང་
 བ། སྤྲུང་བ། བཟུང་བ་བསྤྲུང་ཞིང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐོ་ནས་ཚོ་ག་བྱས་པ་གཅིག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། བརྗེ་ཉ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་
 གཉེན་རྣམས་གྱིས་རས་བྲིས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་ས་བཏབ་བསྤྲུང་སྤྲུང་
 གསུམ་མ་གསུངས་ཤིང་། འོན་ལ་དབྱུད་པ་ནའང་དགོས་པར་མི་སྤྲང་ལ། འོན་ཀྱང་དགྱིལ་
 འཁོར་གང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དེར་སྤྱི་ཚུལ་འཕྲོར་རྫོགས་པར་བསྐོམས་པ་ནས། གསར་དུ་
 འཇུག་པའི་བགོགས་བསྐོག་པའི་བར་གྱི་ས་བཟུང་བ་ནི་ཨ་རྒྱུས་བསམ་གཏམ་གྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རས་བྲིས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
 དབང་བསྐྱུར་བ་དང་རང་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ལ་དགོས་པར་རྗེའི་དགྱིལ་ཚོག་ལས་
 གསུངས་སོ།། ལྷ་གོན་ནི་དངོས་²གཞིའི་སྤེར་གཏོགས་ཀྱི། ལྷ་གོན་དང་སྤྱ་སྤྱུག་གནས་ནི་
 རབ་གནས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྤྱ་བྱང་གི་དགྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་། མར་མེ་མཛད་
 བཟང་པོའི་དགྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ལས། ས་སྤྱ་སྤྱུག་གནས། ལྷ་སྤྱུག་གནས།

1 སྐོམས་ མ་དཔེ།
 2 མ་དཔེར་དགོས་ཞེས་གསལ་བ་ཡིག་ཅོར་ཡིན་པར་སྤྱུམ།

བུམ་པ་ལྷ་ག་གནས། སྒྲོན་མ་ལྷ་ག་གནས་དང་བཞི་གསུངས་ཤིང་། བཞི་ཀའང་སྟ་གོན་གྱི་
སྐབས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། ས་ལྷ་ལྷ་ག་གནས་ནི་ས་ཚོག་གི་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་།
སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་པ་འག་པོ་སྒྲོན་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལྷ་བྱ་དང་། ས་ཚོག་གི་སྐབས་
སུ་མེད་ཅིང་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལྷ་བྱ་དང་།
གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྗེ་བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། བཤད་སྟོལ་ཆེན་པོ་
གསུམ་ཡོད་དོ།། ལྷ་ལྷ་ག་གནས་ནི་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་ནས་དེས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
བུམ་པ་ལྷ་ག་གནས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ་བུམ་པ་ལྷ་ག་གནས་
དང་། དེ་ནས་སྒྲོན་མ་ལྷ་གོན་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། བུམ་པ་ལྷ་ག་གནས་སྟ་གོན་གྱི་
སྐབས་ནས་བྱས་ན་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲོན་མ་ལྷ་ག་གནས་ཀྱང་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་ཉིད་ཏུ་
བྱས་ན་འཐད་པར་མངོན་ནོ།། དེ་ལ་སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞི་དེར་
དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་པའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་ཆེད་ཡིན། ལྷ་ལྷ་ག་གནས་བྱས་པའི་དགོས་
པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དོན་ཏུ་
འབྱོན་པར་སྟོན་གསན་དབབ་པའི་སྲིང་ཡིན། བུམ་པ་སྟ་གོན་ལ་གཉིས་ལས། ལས་བུམ་
སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲོན་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མཚོན་རྗེས་རྣམས་ལ་
བགོགས་བསངས་པའི་སྲིང་ཏུ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་
སྒྲོན་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་མ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་པའི་སྟོན་ཏུ་རྒྱུད་དག་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་སྲིང་ཏུ་ཡིན་ནོ།།
ས་བསྐྱར་བ་སྐྱར་བ་ཐིག་ཚོན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོན་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པའི་ས་ཚོག་དང་།
སྟ་གོན་གྱི་ཚོག་གཞན་རྣམས་ནི་རས་གྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་རང་བདག་འཇུག་ལེན་པ་

9 རྒྲོན་མ་ཅིང་། མ་དཔེ།

དང་། གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་དུས་སྐབས་
 བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྗེ་སྐྱེང་བ་དང་། སྐབ་ཆེན་དཔལ་
 འཛིན་གྱི་དག་ལག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམས་སྐབ་དག་མདུན་ཐ་མི་དང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐབ་
 ཆེན་ས་ར་ཉ་པ་དང་རྟ་རི་ཀ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དང་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད། སྐབ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཞི་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་སྐབས་སྐད་
 རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ལྟ་
 དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེ་བ་དང་། སྐར་བསྐྱོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁམ་
 བཏེག་པ་དང་། ལྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེ་བ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འདུག་པ་དང་པོ་ནི།
 རང་དང་དམ་ཚིག་པའི་ལྟ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཁའི་འོད་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཅིག་
 དུ་གྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་པ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་བཅེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཁར་བཏབ་
 པས་སྐྱབ་པའི་འོག་དུ། རང་གི་ལུགས་ཁའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གཞོན་མཛེས་
 བཀྱག་སྟེ། མདུན་དུ་བཀའ་འོད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྱིར་དུ་
 འཕྲོན་པར་བསྐྱལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོས་པ་ལས་གཞོན་མཛེས་ཀྱི་ལུགས་མཚན་དོ་རྗེ་དེ་
 དོ་རྗེ་ལུགས་ཀྱུར་གྱུར་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་བཅེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
 ཁར་བཏབ་ནས་དམ་ཚིག་པ་རྣམས་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་ལྷག་
 པ་ལས། “དོ་རྗེ་གསང་ཆེན་མད་པོ་ཆེ། ཁྱོ་བའི་རྒྱལ་པོ་བཀྱག་ནས་ནི། བསྐྱེམ་ན་དེ་ལ་
 མཚོན་པར་བྱ།”¹ ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་རྗོགས་པར་
 གྱུར་བ་འདུས་ནས། རམ་མཁམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་བཀྱག་སྟེ། གནས་རི་ལྟ་

1 ལྟོ་བཀའ་ལྷན་འདུས། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེན་བཅུ་ལྷག་ལ། ལོག་གསང་ཉ་༤༠ནས་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོ་རྗེ་གསང་བ་མད་ལྷན་
 ཆེ། ཁྱོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས་སངས་རྒྱུས། ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་མཚོན་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

བ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱས་ཏེ་མཚོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་
 གྱིས་བསྟན་ཏོ།། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཁའི་རྩུ་སྟོན་པོའི་འོད་
 ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་འོ་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འོག་མིན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
 བཞུགས་པ་ལ་འདོད་ཡོན་ལྷ་འབྲུལ། མ་ལུས་འགོ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་མཛད།། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོའི་སྟེང་གི་ཐད་དུ་སྐྱུན་བྲངས་ནས་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་
 གཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྐྱོམ་བྱ་སྟེ། རྗེ་རྗེའི་རིགས་སོགས་གང་ཡིན་པ། སིལ་
 ལྷན་ཏེ་ཡི་སྟོན་རྣམས་བསྐྱོམ།”² ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། བདག་ཉིད་
 གྱིས་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། བོད་
 དུ་བྲངས་པའི་ལྷའི་སྟེང་དུ་སྟོན་གོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 བསྐྱེ་བ་སྟེ་བྱག་བསྐྱེས། དེ་ནི་གང་དུ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རས་གྱིས་དང་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་སོ།། གྲུབ་ཆེན་རྣེ་རི་ཀ་པའི་ལུགས་གྱིས། “གསང་སྟེ་དམ་
 ཚིག་པ་རྣམས་དང་།། ལམ་མཁར་གནས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ།། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
 བཀུག་བྱས་ཏེ།། དགྱིལ་འཁོར་བྱག་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱ།”³ ཞེས་ས་ཚོག་གི་སྐབས་སུ་དམ་
 ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་
 གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་འབྲེན་གཉིས་ཏེ་བྱག་བསྐྱེས་
 སོ།། བྲེང་བར་གཞན་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་སྟོ་
 གོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གཞུག་པ་མ་གཏོགས། ཡེ་ཤེས་པ་གསང་དུ་སྐྱུན་བྲངས་པ་མ་བཤད་

1 མ་དཔེར་བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
 2 ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུལ། ཅ གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། འོག་བྲངས་། ༡༣༧༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་
 ལམ་མཁའི་ཁམས།། ཡོངས་སུ་གང་བར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ།། རྗེ་རྗེའི་རྗེ་ཡིས་སིལ་སྟན་དང་།། ཏེ་སོགས་དམ་ཚིག་སྟོན་ཚོགས་བསྐྱོམ།།” ཞེས་སོ།།
 3 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

བས་ལྷ་བསྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་སོ།། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉ་པ་ནི་སྣ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་ཚིག་
 བ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། རྩལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གསར་དུ་སྦྱར་
 བྱངས་ནས་བསྐྱེམ་བར་བྱས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྐྱེས་སུ་བཞེད། ལ་ལི་ཉ་བརྗོད་གྱི་
 ལུགས་ཀྱིས་སྣ་གོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས། རྩལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་
 གཞུག་པ་སྟེ་གསུམ་བསྐྱེས་སུ་བཞེད། ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་དང་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་
 ཀྱིས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་སྟེ་གཉིས་བསྐྱེས་སུ་བཞེད། ཉིན་
 མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་གང་དང་ཡང་མི་བསྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་བཤད་
 བོ།། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྩལ་ཚོན་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ནི། ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐྱུ་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ། “དབུས་སུ་རྣམ་
 བར་སྐྱང་མཛད་གནས།། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའང་གི།།”¹ ཞེས་དང་། གསུང་དཀྱིལ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ། “མདོར་ན་ཕྱག་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི།། ཚོ་ག་བཞིན་དུ་གི་བར་བྱ།།”² ཞེས་པས་
 བསྟན་ལ། སྐྱུ་དཀྱིལ་དང་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་
 བསྟན་དགོས་ཏེ། ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པའི་མཚམས་སྐྱུར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྲིད། ཞེས་ལེ་ཏུ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པར་གསུངས་ལ།
 གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ན། ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་སྟོན་པའི་
 གཞུང་གཞན་མེད་པའི་སྲིད། དུམ་གྱི་བརྒྱུར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་སྟོན་པའི་གཞུང་
 ཡང་ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐྱུ་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ། “དོ་རྗེ་གསང་བར་རབ་བསྐྱོམ་ནས།།
 མཚོད་པ་སྤྲུགས་ཤེས་པ་ཡིས་བྱ།།”³ ཞེས་དང་། གསུང་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ། “ཡོངས་

1 རྗེ་བཀའ་ལློན་ཆུང་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པ། འོག་གངས་ཉ་ན་ནན་ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྐྱང་
 མཛད་གནས།། ཕྱག་རྒྱ་དོ་རྗེའི་གནས་བུའོ།། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའང་གི།།” ཞེས་སོ།།
 2 རྗེ་བཀའ་ལློན་ཆུང་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པ། འོག་གངས་ཉ་ན་ནན་ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མདོར་ན་ཕྱག་རྒྱ་
 ཐམས་ཅད་ནི།། ཚོ་ག་བཞིན་དུ་གི་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
 3 རྗེ་བཀའ་ལློན་ཆུང་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པ། འོག་གངས་ཉ་ན་ནན་ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོ་རྗེ་གསང་བར་རབ་

སྲུ་གསལ་བར་ཚོ་ག་བཞིན།། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བྱས་ནས་ཞི།། དེ་ནས་གསང་བའི་
 མཚོན་པ་བྱ།།”¹ ཞེས་དང་། ལེའུ་བཞི་པ་ལས། “བྱད་མེད་རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་བ།།”²
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན། བྱད་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་དང་སྐྱར་བ་ནི་སྐྱ་བྱང་གི་བཞེད་པ་དང་། མཚོན་པའི་སྐབས་དང་
 སྐྱར་བ་ནི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ།། རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ཡང་བསངས་
 སྐྱངས་རང་རང་གི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེམས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའང་ཨ་མུ་
 ཀ་ར་དང་། ངག་དབང་གྲགས་པ། སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རས་བྱིས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་གི་གཞུང་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་མཚོན་པ་མ་གཏོགས་བསྐྱབ་པ་མ་བཤེད་པ་ནི་
 རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
 ཡང་བྱེད་པ་གོ་རུས་པ་ལ་དགོངས་པའོ།། ཁ་ཅིག་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་
 ཚོ། རས་བྱིས་ཀྱི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད། ལྱིས་ནམ་
 མཁའ་བཏེག་པའི་ལྷ་རས་བྱིས་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་གཞུག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རབ་གནས་བྱེད་པའི་ཚོ། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་
 བཏེན་བཞུགས་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིར་དང་། རས་བྱིས་ཀྱི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་མ་སྐྱུང་བར་
 དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོན་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྲིར་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 རྩལ་ཚོན་ལ་རྩལ་ཚོན་བྱིན་གྱིས་ཚོབ་སྟེ།³ དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་ནས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སྲུ་
 རྩལ་ཚོན་གྱི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་བྱུང་ནས། དམ་ཚིག་པ་ཏེན་དང་བཏེན་པ་བསྐྱེད་དགོས་པར་

བསྐྱེམ་པའི།། མཚོན་པ་སྲགས་ཤེས་པ་ཡིས་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

1 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། འོག་གངས་ ༡ 3 3 ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་མ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘ཡོངས་སྲུ་གསལ་བར་ཚོ་ག་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།

2 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། འོག་གངས་ 12 3 ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཏེན་མོ་མངོས་ཤིང་མདངས་
 བཟང་བ།།” ཞེས་སོ།།

3 རྩེ་བཀའ་སྟེ། མ་དཔེ།

འགྲུང་བའི་སྤྱིར་དང་སྐྱ་གཟུགས་དང་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ན། མི་བསྐྱོད་པ་ཚུ་དབང་
 གི་རྗེས་སུ་རིན་འབྲུང་ཙོད་པཏ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚེ། མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱང་ནས་རིན་འབྲུང་
 དམ་ཚེག་པ་བསྐྱེད་དགོས་པར་འགྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ནི་བདག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་བཞིན་ནོ།། ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
 གཞི་ནི། དེལ་བྱ་བས། “འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
 མེད་པའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དོ་རྗེ་སློབ་
 དཔོན་གྱི་ལུས་སྐྱབ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྣ་རྣམས་བསྐྱབས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སློབ་མ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་
 སྤེ་བའི་སྤྱར་བསྐྱོམས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ།། དོན་དེ་ནི་དེལ་བྱ་ཞབས་
 གྱིས་། “དང་པོར་རེ་ཞིག་འཁོར་ལོ་གསུམ།། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་རང་ཉིད།། དེ་ནས་
 སློབ་མ་བདག་འདྲར་བསམ།།”² ཞེས་པས་བསྐྱར་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 མཚོན་པ་ལ་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་པ། གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་
 པ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་པ། དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 མཚོན་པ་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཚུ་བཞི་དང་ཉེར་སྟོད་ལྟ་འདོད་ཡོན་ལྷ། རྒྱལ་སྤིང་སྣ་
 བདུན་ལ་སོགས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། རང་མཚོན་བདུད་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་
 འབྲུལ་བ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཉེར་སྟོད་འདོད་ཡོན་ལྷ། ལྷག་སྐྱེད་དང་སྟོམས་པར་
 ལྷགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཚེན་གྱིས་མཚོན་པ་དེ་ཡིན། བཞི་པ་ནི་ལྷག་སྐྱེད་དང་སྟོམས་
 པར་ལྷགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཚེན་པོས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་

1 རྗེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། མ་སློབ་དཔོན་རོ་རྗེ་དེལ་བྱ་པ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གངས་37ལམ།
 2 མ་དཔོར་སྐྱེད་ཅེས་གསལ་ཡང་གཞུང་གཞན་སྐབས་རིམ་ཚེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱར་ནས་དུས་རྒྱུས་ལྟར་བཅོས།
 3 རྗེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། མ་སློབ་དཔོན་རོ་རྗེ་དེལ་བྱ་པ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གངས་330ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་
 ཀྱང་གཉིས་པ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བདག་ཉིད་རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རང་།། ཞེས་སོ།།

དབྱེར་མེད་གྱི་མཚོན་པ་དེ་ཡིན་ནོ།། བསྐྱབས་ཤིང་མཚོན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དེར་འཇུག་
 པའི་ཚོ་ག་ལ་ཆས་སུ་འཇུག་པ། འུན་གྱིས་སློབ་པ། ཅི་བ་ཅིས་ལན། སུན་མོང་དང་སུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སློམ་པ་བཟུང་བ། རྣལ་འབྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། གསང་བར་གདམས་
 བ། ཡ་མན་ཉ་གི་ད་སོགས་གྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ་ག། །མེ་ཉོག་སྤུལ་ཉེ་བསྐྱོར་བ་བྱས་
 བས་བྱུག་བྱ་བ། དམ་ལ་བཞག་པ། ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ། བར་སྣང་གི་ཁ་དོག་ཅི་བ། བདེན་
 སློབས་བརྗོད་པ་དང་། སློབ་མ་རྣམས་སྣང་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྤུལ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞེད་དེ་དགྱིལ་འཁོར་
 དུ་བཅུག་པ་གཉིས་འདི་དབྱུད་དགོས་པ་དང་། མེ་ཉོག་སྤེང་བའི་དབང་དང་། མིག་དར་
 བསལ་བ་དང་། སྤྱི་ནང་གི་དགྱིལ་འཁོར་སློབ་པ་སྟེ་བཅུ་བདུན་ཡོད། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་
 བས་སློམ་པ་བཟུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་
 པ་གཉིས་དང་། མེ་ཉོག་སྤེང་བའི་དབང་རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་
 རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆས་སུ་འཇུག་པ་ནས་གསང་བར་གདམས་པའི་བར་
 རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་སློབ་འགོ་དང་། དེ་མན་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ།།

དུག་པ་རི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་གའི་མཚོན་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི། བུམ་དབང་།
 གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་། དབང་བཞི་པའོ།། དང་པོ་(བུམ་དབང་)ལ།
 སུན་མོང་བ་དོ་རྩེ་སློབ་མའི་དབང་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་
 རོ་།། དང་པོ་(སུན་མོང་བ་དོ་རྩེ་སློབ་མའི་དབང་)ལ་ལྟ། ལྷ། ཙུང་པཏ། རོ་རྩེ། ཅིལ་བྱ། མིང་མིག་
 སུར་མེ་ལོང་གི་དབང་རོ་།། སུན་མོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྷུང་སྟེ་བཞི་ཀའི་སུན་མོང་བ་
 དང་། རིགས་ལྡེའི་སློམ་བཟུང་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་དབང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་
 ཅེས་བྱའོ།། སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྷུང་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་ལ་མེད་ཅིང་།

༡ འདི་དབྱུད་དགོས་ ཞེས་པ་འདི་མཚན་དུས་སུ་ཤོར་བར་སྣམ་པས་དབྱེད།

གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་རིགས་སྣའི་སྣོན་པ་བཟུང་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱར་བའི་དབང་ཡིན་པས་
 དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། སློབ་མས་སླ་མ་ལ་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སླ་
 མས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སློན་ལས་དབང་བསྐྱར་དགོས་པས།
 དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་ལོ་དེ་ལ་སླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཉིས་སུ་ཡོད། སླ་མས་
 རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་
 བ་རྣམས་མ་ཐེན་གྱི་བར་དུ་འཛོག་པས། དབང་རེ་རེའི་མཐར་སློབ་མ་ལ་བསྐྱེལ་བ་སོགས་
 མི་བྱེད་ཀྱི། གསར་དུ་སྐྱེན་ཤངས་པའི་དབང་ལྷ་རྣམས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་
 ལྟར་དབང་རེ་རེའི་མཐར་སློབ་མ་ལ་བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།། དེ་ལ་ཚུ་དབང་གི་དོ་ཤོ་
 བོ་བུམ་པ་མགོ་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་བུམ་ཚུ་གཏོར་བ་དང་། འཕྱང་དུ་བཅུག་པ་ཅམ་ལ་མི་
 འཛོག་གི། སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་རྣམས་བུམ་ཚུ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་
 པ་ལྷ་བ་ལས་འཕྱང་བའི་བུམ་པའི་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུས་ཡང་བསྐྱབས་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། གསར་དུ་
 སྐྱེན་ཤངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མཛད་པར་སོས་ནས། དངོས་སུ་
 སླ་མས་བུམ་པ་སྤྱི་བོར་བཞག །བུམ་ཚུ་གཏོར་ཞིང་ཁར་འཕྱང་དུ་བཅུག་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཕྱང་པོ་གནས་བསྐྱར། ཞེ་སྤང་གི་དེ་མ་སྤྱངས། ཚོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས།
 མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་
 པ་ཚུའི་དབང་འོ།། དེས་མཚོན་ནས་རིན་འཕྱང་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་། འོད་དཔག་རྫོ་རྗེའི་
 དབང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱི་དབང་། རྣམ་སྤྱང་མིང་གི་དབང་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ།། མིག་ཕྱར་མེ་ལོང་གི་དབང་ནི། མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་དང་བྲལ་ནས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱེན་ཕྱེ་སྟེ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དཔེར་བྱས་ནས་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་།

༡ མ་དབང་སྣོར་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སྤྱི་ཚུལ་སྤྱི་ཚུལ་འཕྲོག་ལོད་ལྷན་གྱི་དབང་།

ལྷན་པར་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་ལྷགས་པའི་རྩོམ་མེས་མེས་པོ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་
 བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་སུ་བཞུགས་པའོ། ། འདིར་
 བང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་སྐྱེ་མ་དང་གཙུག་པོ་མ་མི་དད་པའི་ཕྱགས་ཀའི་སྤྱོད་ལོད་ཟེར་གྱིས་
 སློབ་མ་བྱངས་ཏེ་ཞལ་དུ་ལྷགས། སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་རྩོམ་མེས་ལམ་ནས་ལུས་གྱི་བརྒྱུར་
 ལྷགས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འཁོད་པའི་བར་རོ། ། གཉིས་པ་རྩོམ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་
 བའི་ཚུལ་ལ་ཡོ་ག་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱེ་མེད་གྱི་ཕྱགས་གྱི་ངོས་
 འཛིན་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། གསང་དབང་མཚོག་བསྐྱར་བ་དང་།
 གསང་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བའོ། ། དང་པོ་(གསང་དབང་མཚོག་བསྐྱར་བ་)ལ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གཏུལ་
 བྱ་དབང་པོ་རྟོན་པོ་ལ་གསང་དབང་མཚོག་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་ལ་གསང་
 དབང་ཅམ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། གསང་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བའི་གཏུལ་བྱ་
 དེ་ལ་གསང་དབང་མཚོག་བསྐྱར་བར་སློབ་གསལ་དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། གསང་དབང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་དེའི་
 ལུ་ཞབས་གྱིས། “ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་བྱང་ཚུབ་སེམས། གསང་བ་གང་ཡིན་དེར་དབང་
 བསྐྱར་།”¹ ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་ཏོ། ། གསང་དབང་མཚོག་བསྐྱར་བ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
 བརྒྱུད་པ་ལས། “མིག་ཡངས་བརྟན་པའི་སློབ་ལྟན་པས། ལུ་བ་སྐྱངས་ནས་བར་བྱ།”²
 ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན། གསང་དབང་ཅམ་ནི་ལེའུ་བརྒྱུད་ལྷག་པ་ལས། “གསང་བ་
 སྤྱིན་པ་བརྟན་པར་བྱ། གཤམ་བཤམ་ཡང་ན་ལུ་བཤམ་རུང་། ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བསྐྱགས་

1 ལྷོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མ ལྷོ་བ་དཔོན་རྩོམ་མེས་ལུ་ལ། འཁོར་ལོ་སྤྱིམ་པའི་དབང་མདོར། འོག་གངས་མཉམ་པོ་བ། ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཚོག་
 ཀར་གྱི་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་བ་གང་ཡིན་དེ་དབང་བསྐྱར།’ ཞེས་སོ། །
 2 ལྷོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱུད་ལ། འོག་གངས་མཉམ་པོ་བ་ཅ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མིག་ཡངས་ལུ་བ་སྐྱངས་
 བས་ནི། བརྟན་པའི་སློབ་དང་ལྟན་པས་བཟུང་།” ཞེས་སོ། །

ནས་ཅི།། རྫོང་རྫོང་སློབ་ཅི་བཟའ་བར་བྱ།། འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྙིང་མི་དགའ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཞིང་། རྫོང་རྫོང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ཡང་། “བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རིན་ཆེན་འབར་སྤྱང་བས།། མ་ལུས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ལུས་བསྐྱམས་ལ།། རྣམ་དག་རྫོང་རྫོང་ལས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ།། རྫོང་རིན་ཆེན་སྤྱིར་དབབ་དབང་བསྐྱར་རོ།།”² ཞེས་ཟུགས་ཀྱི་མེད་ལྡན་ལས་ལྷན་པ་ལྟར་རོ།། གསང་དབང་མཚོག་གྱང་ཟུགས་ཀྱི་གསང་ཐེག་ལེ་ལས། “རྫོང་རྫོང་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེད།། རང་གི་ཁར་ནི་རྫོང་རྫོང་བཞག །སེམས་དབང་ཆེན་པོས་དངས་བྱས་ནས།། སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་བདེ་བ་ཐོབ།། འདི་ནི་མཚོག་ཏུ་གསང་བ་སྟེ།།”³ ཞེས་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྟར་སྤྱི་མཐུན་ལས་བཞག་དེ་ལྟར་བྱས་ན་གསང་དབང་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལ་རྒྱ་མ་ཡེད་ལུ་མ་སོ་སོ་ལས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་གཉིས་གཉིས་སུ་བཞག་དོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། བཞག་རྒྱུད་རྫོང་རྫོང་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་བྱི་བ་བྱིས་ལན་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་གས་རིག་མ་དང་སྟོམས་བར་ཞུགས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་པོ་ནས་ལོར་བུའི་བར་ལབ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་ནས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལེ་ལུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། “རྣམ་པ་འདི་བཞི་གསང་ཆེན་ཏེ།། རྫོང་རྫོང་ཅན་ཅི་ཀུན་གྱི་གསང་།། སྤྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བུད་མེད་གསུགས།། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་སྤྱིར་གནས་པའོ།།”⁴ ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན།

1 རྫོང་རྫོང་སློབ་ཅི་བཟའ་བར་བྱ།། འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྙིང་མི་དགའ།། “བྱིན་ནས་གསང་བ་ཡང་དག་བཅུམ།། ལུ་བཞག་ཡང་ན་བཞག་བཞག་བྱང་།། མའོན་པར་བསྐྱུགས་ནས་ཚོ་ག་བཞིན།། རྫོང་རྫོང་སློབ་ཅི་བཟའ་བར་བྱ།། འདི་རྣམས་དངོས་གྲུབ་རྙིང་མི་དགའ།།” ཞེས་སོ།།

2 རྫོང་རྫོང་སློབ་ཅི་བཟའ་བར་བྱ།། འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྙིང་མི་དགའ།། “བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རིན་ཆེན་འབར་སྤྱང་བས།། མ་ལུས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ལུས་བསྐྱམས་ལ།། རྣམ་དག་རྫོང་རྫོང་ལས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ།། རྫོང་རྫོང་ལས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ།། རྫོང་རྫོང་ལས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ།། རྫོང་རྫོང་ལས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ།།” ཞེས་སོ།།

3 རྫོང་རྫོང་སློབ་ཅི་བཟའ་བར་བྱ།། འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྙིང་མི་དགའ།། “རྫོང་རྫོང་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེད།། རང་གི་ཁར་ནི་རྫོང་རྫོང་བཞག །སེམས་དབང་ཆེན་པོས་དངས་བྱས་ན།། སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་བདེ་བ་ཐོབ།། འདི་ནི་མཚོག་ཏུ་གསང་བ་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

4 རྫོང་རྫོང་སློབ་ཅི་བཟའ་བར་བྱ།། འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྙིང་མི་དགའ།། “བྱིན་ནས་གསང་བ་ཡང་དག་བཅུམ།། ལུ་བཞག་ཡང་ན་བཞག་བཞག་བྱང་།། མའོན་པར་བསྐྱུགས་ནས་ཚོ་ག་བཞིན།། རྫོང་རྫོང་སློབ་ཅི་བཟའ་བར་བྱ།། འདི་རྣམས་དངོས་གྲུབ་རྙིང་མི་དགའ།།” ཞེས་སོ།།

དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ནི་དོ་རྗེ་སྤངས་པ་ལས། “བཞི་པ་དོན་ནི་དམ་པོ།”¹ ཞེས་
 དང་། “བཞི་པ་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ།”² ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “བཞི་པ་དེ་
 ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།”³ ཞེས་པ་དང་། དོ་རྗེ་སྤངས་པ་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམས་པ་
 ཡི་ཏོ། མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།”⁴ ཞེས་དང་། རིམ་བུ་པའི་དབང་ཚོགས་ལ། “རིག་པ་
 གསུམ་པ་དེའི་སྒྲ་མ། འདི་ནི་མན་ངག་ལས་ཤེས་བྱ།”⁵ ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་དོ་རྗེ་
 སྤངས་པའི་ལུང་དེས། རང་འདོད་ལྟ་ཡང་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་བྱ་དབང་བཞི་པ་བྱུང་འདུག་ཡང་ཡུམ་ཞལ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་
 ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ཞིང་། རིམ་བུ་པའི་དབང་ཚོགས་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་དང་གནད་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། མདོར་བསྟན་པ་སྤྱི་ལྟ་ལས། “བབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་ནས་ཏོ། ཚིག་
 གི་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་བྱ།”⁶ ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཁ་
 སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་བྱི་བྱུང་འདུག་སྟེ། སྒྲ་མས་སྐྱོབ་མ་ལ་ཚིག་གིས་བརྟེན་སྐྱེད་པའི་
 སྐོ་ནས་བྱུང་འདུག་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐོད་རུང་གི་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་
 དོན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་འདུག་ལ་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐོད་རུང་གི་
 དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཡན་ལག་བདུན་ནི་བརྗེ་ཏ་ངག་དབང་གྲགས་པས།
 “ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། སྐྱེད་བཅེས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་

འདྲ་སྟེ། “སྤྲུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བྱུང་མེད་གཞུགས། མེམས་ཅན་དོན་སྐྱོད་ཕྱིར་གནས་པོ།” ཞེས་སོ།

1 ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤངས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་374ན3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཞི་པའི་དོན་ནི་དམ་
 པོ་ཏོ།” ཞེས་སོ།

2 ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤངས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་374ན3

3 ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤངས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་374ན3

4 ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤངས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་374ན3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 བསྐྱོམས་པ་ཡི། མན་ངག་ལས་ནི་འདྲེ་མི་ཤེས།” ཞེས་སོ།

5 ཤེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ སྐོབ་དཔོན་དོ་རྗེ་རིམ་བུ་ལ། འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གངས་344ན3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “རིམ་པ་གསུམ་པ་དེའི་སྒྲ་མ། མན་ངག་གིས་ནི་འདྲེ་ཤེས་བྱ།” ཞེས་སོ།

6 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད། ཡན་ལག་བདུན་བཤད།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་སྟུང་རྟོ། དེ་
 སྟུང་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རབ་ཆེ་འདྲིང་འཚང་རྒྱ་བ་དང་།
 འབྲིང་བར་དོར་དང་སྐྱེ་བ་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཐ་མའང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་
 ཚུན་ལ་མཚོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ར་ཉ་ས་ཐོད་པའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གསང་བ་མཛོད་ཀྱི་
 ལུང་བྲངས་པ་ལས། “དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་ཀྱིན་ལྡན་ན། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་
 འགྲུབ། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ།”² ཅེས་དང་། བེ་
 ལུ་ཉི་ཅ་རྣམས་ཀྱང་། “མི་བསྐྱོམས་གྲུར་གྱང་མེད་ན། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་འགྲུབ།”³
 ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱུང་བས་མ་གོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣོམ་འགྲུང་ལས་
 རི་སྟུང་ཉེར་བ་བསྟན་པ་བཞིན། “ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཚོག་འདོད་ན། སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་
 བཏང་ཡང་རུང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སྤེལ། ཉག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བར་བྱ།”⁴
 ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་བཤད་པའི་དབང་གི་དོན་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིག་སྟེ་
 བསྟན་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རིགས་དྲུག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སྐྱུལ་པའི་
 ལྷའི་འཁོར་ལོ་དངོས་གནས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རིགས་
 དྲུག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སྐྱུལ་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རིགས་དྲུག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དེ་

1 རྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། བེ་སྟེ་ཉ་འག་གི་དབང་བྱུག་གསུངས་པ། ཡན་ལག་བདུན་གྱི་འགྲུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འོངས་
 རྒྱུད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། རྟེ་དང་རྟེ་ས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འགོག་པ་མེད། ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ཞེས་སོ།།

2 རྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ར་ཉ། ཐོད་པའི་དཀའ་འབྲེལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། འགྲུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྐྱིན་ལྡན་ན། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་འགྲུབ། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། མ་བསྐྱོམས་པར་ཐོབ་དངོས་གྲུབ་
 ཐོབ།” ཅེས་སོ།།

3 རྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རྟེ་བསྟེ་ཉ་ཆེན་པོ་བེ་སྟེ་ཉི་ཅ་རྣམས་ལས་གསུམ་འདོད་མེད། འགྲུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་བསྐྱོམས་
 ལྷུང་གྱང་སྐྱུང་མེད་ན། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉེད་ནའོ།” ཞེས་སོ།།

4 རྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ར་བདེ་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྟོམ་འབྲུང་། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། འགྲུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅི་སྟེ་
 དངོས་གྲུབ་མཚོག་འདོད་ན། སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྤེལ། འཆི་བར་མཉམ་པར་འགྲོ་ཡང་སྤེལ། ཉག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བར་བྱ།” ཞེས་སོ།།

འགྲོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམས་པའི་སྣོད་རྒྱུ་རྒྱུ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པས། རྣམ་
 དབང་ནི་གཙོ་བོར་སྐྱེལ་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པ་དང་ས་བོན་འཛོག་གྲེད། ཇི་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 བས་གཙོ་བོར་ལྷན་ཀྱི་དེ་མ་དག་གྲེད་ཡིན་ལོ། ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐྱེལ་པའི་
 སྐྱུའི་སྐྱེལ་སྣོད་ཉིད་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་མ་ལྷན་པར་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆ་ཤས་སྐྱེལ་བ་གཅིག་དངོས་གནས་སྐྱེལ་ཡོད་
 ལ། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་རྣམས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱེལ་སྐྱུའི་སྐྱེལ་སྣོད་ཉིད་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆ་ཤས་སྐྱེལ་བ་དེ་འགྲོ་
 དགོས། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱེལ་བ་པའི་སྐྱེལ་སྣོད་ཉིད་ཉོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆ་ཤས་སྐྱེལ་
 ལྷན་པ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམས་པའི་སྣོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆུ་དབང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུར་
 བས་ཉོན་མོངས་པ་སྤེལ་བྱི་མ་སྤངས། སྤང་བོ་ལྷ་གནས་བསྐྱུར། ཡེ་ཤེས་ལྷ་མངོན་རྒྱ་
 གྲེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ས་བོན་འཛོག་། རྣམ་དབང་གི་སྐྱབས་སུ་སྐྱེལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེལ་བྲངས་
 བས་སྐྱོབ་པའི་ལྷན་ལ་བསྐྱེལ་བ་ལ། ལྷ་མས་མཚོན་པ་ལ། སྐྱོབ་མས་བདག་གིར་བྱས་
 པས་རིམ་བཤེས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྐྱོ་ནས་
 མོངས་སྣོད་པ་དེ་འབྱུང་། དབང་དང་པོ་མེ་ཉོག་གྲེད་པའི་དབང་བསྐྱུར་བས། རང་ཉིད་མིང་
 འདི་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུར་བའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛོག་། མི་བསྐྱོད་
 པ་ཆུའི་དབང་གི་རིགས་དེ་ལ་སྐྱེལ་གྲེད་ཀྱི་དེ་མ་འཁྲུང་པར་གྲེད། རིན་འབྱུང་ཚོད་པའི་ཀྱི་
 དབང་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རིགས་བདག་གིས་དབྱུ་བརྒྱན་པ་དང་གཙུག་ཉོར་སོགས་
 འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་འཛོག་། འོད་དཔག་མེད་རྣོ་རྣོའི་དབང་གིས་སྐྱེལ་བའི་སྣོད་གཉིས་སྐྱེལ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་འཛོག་། འོན་ཀྱང་དེ་མ་བྱུའི་དབང་གིས་གསུང་དབྱངས་
 ཡན་ལག་རྒྱུག་ཆུའི་སྐྱོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་རྣམ་པ་འཛོག་། རྣམ་སྤང་

མིང་གི་དབང་གིས་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 མཚན་གྱི་རུས་པ་འཛོལ། མེ་ལོང་དང་མིག་ཟུར་གྱི་དབང་གིས་མིག་གི་མེ་ལོང་འགྱུར་པ་
 དང་། ལྷོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པ་དང་། ལྷིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 ཉོགས་པ་དང་། ལྷན་པར་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་འབྲུགས་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་ཉོགས་པའི་རུས་པ་འཛོལ། །དོ་རྗེ་སྤོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྤོབ་དུ་
 རིགས་བཞིའི་རྗེས་གནང་སྤྱིན་པས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བརྒྱའི་རིགས་ལ་སོགས་པས་
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རུས་པ་འཛོལ། །སྒྲགས་གྱི་རྗེས་གནང་སྤྱིན་པས་རིམ་པ་དང་
 བོའི་སྐབས་སུ་སྒྲགས་སྒྲོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། བརྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་ཉེན་པའི་
 དངོས་གྲུབ་ལྷན་པར་ཅན་རྣམས་འགྱུར་པར་བྱེད། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་
 སྤྱིན་པས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཚོས་གྱི་དུང་འབྲུད་པ་དང་། སྒྲགས་གྱི་ལྷན་
 འདོན་པ་དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་གྱི་སྐྱ་སྐྱོག་པ་དང་། ལྷོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པ་
 དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་སྤྲིག། །ལུང་བརྟན་རྗེས་
 གནང་གིས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བརྟན་འབྲུང་བའི་རུས་པ་འཛོལ། །ཡང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་
 བར་དོ་དང་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དངོས་གནས་
 ལྷ་ཡོད་ལ། དེའི་སྤོབ་དུ་སྐྱ་མཚན་དབེས་སྤྱིས་པའི་དག་བ་སྐྱུ་མའི་སྐུ་དེ་འགོ་དགོས། དེའི་
 སྤོབ་དུ་མཚན་དབེས་བརྒྱན་པའི་མ་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་དེ་འགོ་དགོས། དེའི་སྤོབ་དུ་དབེན་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་འགོ་དགོས། དེའི་སྤོབ་དུ་རིམ་པ་དང་བོའི་
 སྐབས་སུ་མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་བོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐུ་བསྐྱོམ་པ་དེ་འགོ་
 དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་སྤོད་རུང་དུ་གསང་དབང་བསྐྱར་བས། གསང་དབང་ནི་གཙོ་
 བོར་ལོངས་སྤྱིའི་རུས་པ་དང་ས་བོན་འཛོལ་བྱེད། རི་མ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ངག་

གི་ཤི་མ་དག་གྲེད་ཡིན་ནོ། ། ཡང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་གནས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྡོམ་དུ་སྣོན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྡོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་
 འགོ་དགོས། དེའི་སྡོམ་དུ་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྡོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པ་དེ་འགོ་དགོས། དེའི་སྡོམ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྣོན་མའི་འོད་གསལ་དུ་
 སྐྱེད་པའི་ཚོས་སྐྱེ་བསྐྱོམ་པ་དེ་འགོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་སྡོང་རྒྱུད་དུ་ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱེད་བས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི་གཙོ་བོར་ཚོས་སྐྱེའི་ས་བོན་
 དང་། ལུས་པ་འཛོག་གྲེད། ཤི་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཡིད་ཀྱི་ཤི་མ་དག་གྲེད་ཡིན་
 རོ། ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྤར་བ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། མངས་སྡོད་
 རྟོགས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྡོད་པའི་མི་སྡོམ་པའི་རྒྱང་འཇུག་དངོས་གནས་
 སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་སྡོམ་པའི་རྒྱང་འཇུག་དེ་འགོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་སྡོང་
 རྒྱུད་དུ་དབང་བཞི་བ་བསྐྱེད་བས། དབང་བཞི་བ་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱང་འཇུག་འབྲུབ་པའི་ལུས་
 པ་དང་ས་བོན་འཛོག་གྲེད། ཤི་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ལུས་རྣམས་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 ཤི་མ་དག་གྲེད་ཡིན་ནོ། ། དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དོན། བའད་རྒྱུད་ཆེན་
 པོ་རྒྱལ་གི་བཟལ་ཚུལ་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱང་ཚུལ་དང་། སྡིན་
 གྲེད་དབང་གི་རྣམ་བའད་མཐའ་ཚོད་བར། རྒྱུད་པ་ཡབ་སྐུས་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་
 བཞོད་ན། སྐལ་བཟང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ད་ལོངས་ཤིག ། ཅེས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆིགས་
 སུ་བཅད་པའོ། ། །

གཉིས་པ་དབང་དུས་སུ་ཁས་གྲངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་
 ལྟར་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པའི་སྤྱིར་དུ་ཅ་རྒྱུད་
 བཅུ་བཞི་དང་སྡོམ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གང་ལ་བཞེན་

ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་པོ་ལ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་ཚོས་སྐྱབ་པའི་
 རྒྱུགས་དང་། ཚོས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་དགག་པའི་སྲིད་དུ། “གང་སྲིད་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡི།། དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་
 འབྲང་གསུངས།། དེ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི།། ཅུ་བའི་ལྷན་བ་དང་པོར་བཤད།།”¹ ཅས་
 དབང་བསྐྱར། ལྷན་བཤད། མན་ངག་མཛོས་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། སྐད་པར་བྱས་ཏེ་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། ཚོས་
 སྐྱབ་པའི་རྒྱུགས་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་རྒྱུགས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུགས་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡང་དག་པའི་རྒྱུགས་ལ་དོ་རྗེ་རྗེས་སྐྱབ་དང་། དང་ལྗན་གྱི་སེམས་ཅན་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ། “དོ་རྗེས་སྐྱབ་ལ་
 ཁྲིས་ནས་ནི།། ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན།།”² ཞེས་སྐྱབ་ལ་གཅིག་ལས་དབང་བསྐྱར་
 ཐོབ་པའི་དོ་རྗེ་སྐྱབ་ཡིན་པ། སྐགས་གྱི་སློམ་པ་དང་ལྡན་པ། དེར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཞེ་སྐད་
 གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས། དེའི་སློབ་བརྗོད་བྱས་པ། དེས་ཐོས་ནས་དོན་གོ་བ་སྟེ་ཚོས་སྐྱ་
 དང་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་སྲིད་དུ། “སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི།། སེམས་སྐྱབ་འབྲིན་
 བ་བཅུ་གཉིས་པ།།”³ ཞེས་ཐེག་ཚེན་གྱི་སློབ་རྒྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་དད་པ་
 ལ། དེའི་འདུན་པ་ལོག་འདོད་གྱིས་སེམས་སྐྱབ་འབྲིན་པའི་ཐབས་བྱས་པས་ལོག་ནས་
 ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 རྒྱུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་སྲིད་དུ། “གདུག་ལ་ཉག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་

1 རྗེ་བསྐྱར། ལྷན་འབྲེལ། ཟེ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྷན་བསྐྱབ་པ། འོག་གངས་ཀྱང་ལེན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འད་
 སྟེ། ‘གང་སྲིད་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།
 2 རྗེ་བསྐྱར། ལྷན་འབྲེལ། ཟེ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྷན་བསྐྱབ་པ། འོག་གངས་ཀྱང་ལེན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འད་
 སྟེ། ‘ཁྲིས་པས་དོ་རྗེ་སྐྱབ་ཀྱི་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
 3 རྗེ་བསྐྱར། ལྷན་འབྲེལ། ཟེ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྷན་བསྐྱབ་པ། འོག་གངས་ཀྱང་ལེན།

བཟོ། བྱེད་པ་འདི་ནི་བརྩུ་བར་འདོད།།”¹ ཅེས་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་སྐྱ་མ་ལ་སྟོན་པ་
 དང་། བསྟན་པ་བཞེག་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མངོན་སྟོན་གྱི་བའི་ཡུལ་གདུག་པ་ནམས་
 ལཱ་མཛེའ་བར་ལུས་ངག་གིས་བྱམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་
 བའི་བཅའ་བ་མཛེད་དོ།། གསུམ་པ་ཚོས་ལ་ལུང་གི་ཚོས་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་གཉིས་
 ལས་ཤིང་དང་སོ་ལུང་གི་ཚོས་ལ་བརྟེན་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ། ཚོས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སྟོ་
 བས་དང་། འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་སྟོ་བས་དང་། སྟོང་
 མིན་ལ་གསང་བ་བསྐྱབས་པའི་སྟོ་བས་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས། དང་སོ་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ།
 “བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི།། ‘ལུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད།།”² ཞེས་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་སྟོ་མ་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཤེས་
 བཞིན་དུ་འགལ་བར་བྱས་པ། ཁྱད་དུ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཡོད་པ་སྟེ། ཚོས་གསུམ་
 དང་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛེད་དོ།། གཉིས་པ་དགག་པའི་
 སྤྱིར་དུ། “རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ།། ཚོས་ལ་སྟོན་པ་དུག་པ་ཡིན།།”³ ཞེས་
 རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གསང་སྐྱབས་དང་། གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བཀའ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་
 པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་། ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་
 ལྟུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛེད་དོ།། གསུམ་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ། “ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་
 སེམས་ཅན་ལ།། གསང་བ་སྟོགས་པ་བདུན་པ་ཡིན།།”⁴ ཞེས་དབང་བསྐྱུར་ནས་སྟོན་པར་

1 རྟོ་བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། ཟེ་སྟོབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྟུང་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་༡༦༤༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འད་
 སྟེ། ‘གདུག་པ་ཉག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པ།’ ཞེས་སོ།།
 2 རྟོ་བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། ཟེ་སྟོབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྟུང་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་༡༦༤༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འད་
 སྟེ། ‘ལུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།’ ཞེས་སོ།།
 3 རྟོ་བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། ཟེ་སྟོབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྟུང་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་༡༦༤༧
 4 རྟོ་བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། ཟེ་སྟོབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྟུང་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གངས་༡༦༤༧

མ་བྱས་པར་གསང་བ་བསྐྱབས་པ་ལ་མ་དང་པར་སྐྱེ་བ། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ། བྱམ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་བསྐྱབས་པ་དེས་གོ་བ། གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཚེན་པོ་མེད་པ་
 ལྟོ། ཚོས་བྱུག་དང་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། གཉིས་
 བ་རྫོགས་པའི་ཚོས་ལ་ལམ་གྱི་རྟེན། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་ཡོད་
 བ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་སེམས་
 ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་
 སློང་།། བཞི་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།”¹ ཞེས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
 ལ་དམིགས་ནས། འདི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ན་སྦྲུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱམས་
 བ་བཏང་ཞིང་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “ཚོས་གྱི་ཅ་བ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་།། དེ་སློང་བ་ཞི་ལྟ་བུ་ཡིན།།”² ཞེས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་
 དུ་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སྦྲུམ་ནས་སློན་སེམས་བཏང་ན་ཀུན་དགེས་མ་ཚང་ཡང་
 ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་།
 རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་གང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བྱང་སོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “བྱང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་དགཉིད།། དེ་ལ་
 བརྟེན་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན།།”³ ཞེས་རང་གི་བྱང་སོགས་ལ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་བསམ་བསམ་
 གཤུང་བར་བྱས་ཏེ། ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡུལ་སློང་ཉིད་དང་པོ་ནས་སློང་བ་དང་།

1 ལྟོ་བསྐྱབ། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྟུང་བསྐྱབས་པ། ཤོག་གངས་༡༧༤༧
 2 ལྟོ་བསྐྱབ། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྟུང་བསྐྱབས་པ། ཤོག་གངས་༡༧༤༧
 3 ལྟོ་བསྐྱབ། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས། ཅ་ལྟུང་བསྐྱབས་པ། ཤོག་གངས་༡༧༤༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུད་མེ་ལྷུང་མི་འདྲ་
 ལྟོ་སློང་པར་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན།། ཞེས་སོ།།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྟོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་
 ཕྱིར་དུ། “རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ།། སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་བ་ཡིན།།”¹ ཞེས་
 སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་སྟོང་ཞིང་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་
 བཅའ་བ་མཛད་དོ།། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “མིང་
 སོགས་བྲལ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ།། དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ།།”² ཞེས་ཚོས་བདག་
 མེད་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱུངས་པར་ཞག་གཅིག་འདས་ཏེ་ཀུན་དགེས་
 ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལམ་
 གྱི་གཞི་དམ་ཚིག་དང་། ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་གཞི་དམ་
 ཚིག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “དམ་ཚིག་ལ་ནི་
 རི་བཞིན་རྟེན།། མི་བསྟེན་པ་དེ་བཅུ་གསུམ་པ།།”³ ཞེས་ཚོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོའི་
 སྟོན་མོའམ་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་སོགས་ཚོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ། དམ་རྣམས་བཟའ་
 བཏུང་ལ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་པ་ན་མི་གཅང་བའི་བསམ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཐོས་ནས་དང་དུ་
 མི་ལེན་པར་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། དེ་ནི་ལྷ་མེད་
 གྱི་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་ནི་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཅི་ཞིག་གྲ། བསྐྱོམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ནི། ཞེས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་གྱི་ནང་
 དུ་གནས་ནས་སྟོང་ཅིང་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དོ།། གཉིས་པ་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་
 བྱེད་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱང་

1 ཕྱི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟེ་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༤བཟ
 2 ཕྱི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟེ་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༤བཟ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཚད་སོགས་མ་ཡིན་
 ཚོས་རྣམས་ལ།། བརྟག་པ་ལས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ།།” ཞེས་སོ།།
 3 ཕྱི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟེ་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྐྱུས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༤བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྟེན་ལ་ཅུང་མི་འདྲ་
 སྟེ། “དམ་ཚིག་རི་བཞིན་རྟེན་པ་དག།” ཅེས་སོ།།

མེད་ལ།། ལྷོད་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ།།”¹ ཞེས་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འཛིན་པའི་དོ་རྗེ་པག་
 མོ་ལ་སོགས་པ་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྣོད་
 གིས་སྐྱོན་གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་ཅིང་ཀུན་དགེས་ཚང་ན་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་
 གི་ཅ་རྒྱུད་དང་། བུད་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་སྐྱོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་ཀུན་
 སྣོད་གིས་བུད་མེད་སྤྱི་ལ་སྣོད་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་གོ་ཞིང་ཀུན་དགེས་
 ཚང་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཏུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། ཀུན་
 དགེས་ཚང་མ་ཚང་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། བྱ་བ་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྲོད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཚད་ཏུ་ཕྱིས་སྐྱོད་འདོད་དང་། བྱ་བ་དེས་
 དགའ་ཞིང་མགུ་བ་གཉིས་པོ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མེད་ན་ཅ་རྒྱུད་ཏུ་
 མི་འགྱུར་རོ།། ཡང་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། རོ་ཚད་ཁྲིལ་ཡོད་མེད་པ་དགོས་
 ལ། གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ན་ཅ་རྒྱུད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ་སྣོམ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཅའ་
 བ་མཛད་པ་ནི། དང་པོ་ནི། “ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱི་ལེན་པ་དང་།”² ཞེས་པ་སྟེ་རིག་མ་
 ཡོངས་སྤྱི་མ་སྤྱདས་པར། རང་གི་མཐུ་ཚམ་གྱིས་རིག་མ་བསྟེན་ཅི་ཞེས། སྟོམ་པོ་གཉིས་
 པ་ནི། “དེ་ཡི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན།”⁴ ཞེས་པ་སྟེ་ལྷའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། མ་དང་
 པའི་མདུན་ཏུ་དང་། ལྷན་པར་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་སྐྱོད་ནའོ།། སྟོམ་པོ་གསུམ་པ་ནི། “སྣོད་
 མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་།”⁵ ཞེས་པ་སྟེ། དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་མ་དད་པ་ལ་
 གྱིས་སྤྱོད་དང་སྤྲོགས་བམ་དང་། ལྷན་དུག་ལ་སོགས་པའི་གསང་རྣམས་སྟོན་པ་དང་། ལུག་

1 ཤེ་བཟླ། ལྷན་འབྲེལ། མི་སྣོད་དཔོན་ཉ་དབངས། ཅ་རྒྱུད་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་༡༢༤བ།
 2 ཤེ་བཟླ། ལྷན་འབྲེལ། མི་སྣོད་དཔོན་ལྷ་སྤྲུལ། སྟོམ་པོའི་རྒྱུད་པ། འོག་གངས་༡༡༠བ། ལས་བུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་
 པ་དང་།” ཞེས་པོ།
 3 བརྟེན་ མ་དཔེར་འདི་རྟེན་གསལ་ཡང་། བརྒྱ་དཀར་པོའི་སྟོམ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཚེར་འབྲེལ་སོགས་སྤྱི་བསྟེན་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ཉིད་དག་པར་
 ལྷན་བས་དུས་སྤྱི་བཞོད།
 4 ཤེ་བཟླ། ལྷན་འབྲེལ། མི་སྣོད་དཔོན་ལྷ་སྤྲུལ། སྟོམ་པོའི་རྒྱུད་པ། འོག་གངས་༡༡༠བ།
 5 ཤེ་བཟླ། ལྷན་འབྲེལ། མི་སྣོད་དཔོན་ལྷ་སྤྲུལ། སྟོམ་པོའི་རྒྱུད་པ། འོག་གངས་༡༡༠བ།

རྒྱ་འཛིང་བ་སྟོན་པའོ།། སྟོམ་པོ་བཞི་པ་ནི། “ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོད་པ་དང་།”¹ ཞེས་པ་
 སྟེ་ཚོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མེད་སྟོན་མེད་དུས་སུ་དེར་ཞུགས་པ་ན། ལྷའི་
 ད་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ་དང་། ཡོན་བདག་གི་ཚོགས་བསགས་པའི་ཡིད་
 གྲེད་ཀྱིས་གནས་དགོས་པ་ལ་བར་ཚུན་དག་ཚོད་པ་དང་ཐ་ན་ཐལ་མོ་བརྟེན་པ་ཅམ་གྲེད་
 བའོ།། སྟོམ་པོ་ལྔ་པ་ནི། “དད་ལྡན་ལ་གཞན་ཚོས་སྟོན་དང་།”² ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་བ་ན། གུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་གྲེད་པའོ། སྟོམ་པོ་
 སྟུག་པ་ནི། “ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས།”³ ཞེས་པ་སྟེ་གསང་སྟགས་སུ་འབྱེན་
 པའི་ཉན་ཐོས་པའི་ནང་དུ་ཞག་སྟུག་གནས་པར་གནང་བ་ལ། ཞག་བདུན་འདས་པའོ། དེ་
 ཡང་སྟོག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སློང་བའི་ཕྱིར་དུ་ནི་ཉེས་པ་
 མེད་དོ།། སྟོམ་པོ་བདུན་པ་ནི། “བརྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ད་རྒྱལ་གྲེད།”⁴ ཅེས་པ་སྟེ། ལྷའི་
 སྐྱུ་བ་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་ད་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྟོན་
 བའོ།། སྟོམ་པོ་བརྒྱད་པ་ནི། “དད་པ་མེད་ལ་ཚོས་སྟོན་དང་།”⁵ ཞེས་པ་སྟེ་དབང་གིས་མ་
 སྦྱོན་པའི་སྟགས་ལ་མི་དད་པ་ལ་དབང་བསྐྱེད་བའོ།། སྦྱོན་ཡང་སྟགས་ལ་མི་དད་པར་
 ཕྱིའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་ལ་སྟགས་ཀྱི་གསང་བ་བསྟན་པའོ།། སྦྱོར་བ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་
 བོ། དམ་ཚིག་སྐྱེད་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་ནས་མི་ལེན་པ་ལ་དབང་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་ཞུད་
 པར་ཅན་མེད་པར་བསྟན་ནས་གོ་བ་ན་སྟོམ་པོའོ།། བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པ་
 བོ། གྲངས་དང་དུས་དང་མཚན་མ་གང་དུང་གི་བསྟེན་པ་དང་སྦྱོན་བསྟེན་དང་། ལྷའི་རྣལ་

1 སྟེ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། ཟི་སྟོན་དཔོན་རྒྱ་སྟུག་། སྟོམ་པོའི་རྣམ་པ། འོག་གྲངས་༡༥༠བ།
 2 སྟེ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། ཟི་སྟོན་དཔོན་རྒྱ་སྟུག་། སྟོམ་པོའི་རྣམ་པ། འོག་གྲངས་༡༥༠བ།
 3 སྟེ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། ཟི་སྟོན་དཔོན་རྒྱ་སྟུག་། སྟོམ་པོའི་རྣམ་པ། འོག་གྲངས་༡༥༠བ།
 4 སྟེ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། ཟི་སྟོན་དཔོན་རྒྱ་སྟུག་། སྟོམ་པོའི་རྣམ་པ། འོག་གྲངས་༡༥༠བ། ལས་རྒྱུད་བརྩམ་མི་འད་སྟེ། “བརྒྱན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ད་
 རྒྱལ་གྲེད།” ཅེས་སོ།།
 5 སྟེ་བརྟན། རྒྱད་འབྲེལ། ཟི་སྟོན་དཔོན་རྒྱ་སྟུག་། སྟོམ་པོའི་རྣམ་པ། འོག་གྲངས་༡༥༠བ། ལས་རྒྱུད་བརྩམ་མི་འད་སྟེ། “དད་པ་མེད་ལ་ཚོས་སྟོན་
 པའོ།” ཞེས་སོ།།

འབྱོར་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ལ་འཇུག་ན་སློམ་
 བོའོ།། སློམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ལས་དགོས་མེད་དུ་འདའ་བ་ནི། དཔེར་ན་དགོ་སློང་རྩོ་
 རྩོ་འཛིན་པས་སྡེན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ན། མེ་རེག་གི་དུས་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་རུང་བ་མི་བྱེད་
 བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འབྲ་དེ་ལ་སྐྱགས་གྱི་སློམ་པོ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་
 རོ།། འདི་གསུམ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་སློམ་པོ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། དེ་
 ལྟར་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་། སློམ་པོ་བརྒྱད་
 དམ་བཅུ་གཅིག་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱས་ཏེ། ལམ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་
 ལ་འབད་ནས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱུང་འཇུག་རྩོ་རྩོ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

འདིར་སྐྱས་པ། བརྗོད་བྱ་རང་བཞིན་མཛེས་པའི་ལུགས་བཟང་ལ། རྗོད་བྱེད་སྟེལ་
 ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྦྱང།། མཁམས་ལ་འཇུམ་དཀར་ཅི་ཡང་སྟོན་བྱེད་པའི། ལྷུང་
 བཟང་ཡིད་འཕྲོག་འདི་འབྲ་བདག་གིས་རྟོན།། གང་ཡང་སྐྱག་དོག་བྱུག་རྒྱུའི་རབ་རིབ་
 གྱིས་།། སློ་མིག་ཁེབས་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་གྱིས་ནི། མཁམས་པའི་ལེགས་བཤད་
 འབྲན་རྩོ་བལ་འདི་ཡི།། མཛད་བྱུང་སུན་ཚོགས་རི་ལྟར་གཞོད་པར་རུས།། དེ་ལྟ་བུར་
 མཁམས་དང་ལེགས་བཤད་ལ།། སྐྱག་དོག་ཅན་རྣམས་སྤང་བ་ངང་རྩོམ་ཡིན།། དེ་སྤྱིར་དེ་
 ལ་བདག་གིས་ཅི་བསྐྱེད་མཆིས།། དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བདེན་པའི་དབང་པོ་མཛོད།། ལྷུང་
 བའི་བསྟོན་པ་ལྟ་བུརྒྱུའི་མཐར་སོན་ཞིང་།། མཁམས་ལས་རྫོངས་པ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་དུས་
 འདིར།། དབང་དུ་གྱུར་པའང་ཤིན་ཏུ་རྟོན་དཀའ་ན།། ད་ཀོ་ཅི་བྱ་རྩ་བརྒྱད་སྟོ་མ་མཁེན།།
 རྩོ་རྩོ་འཆང་དབང་དུས་གྱི་ཐ་མ་འདིར།། དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་སློམ་གང་སྐྱུར་སྤངས་ནས།།
 འདུས་པའི་ལམ་བཟང་རིང་དུ་གསལ་མཛོད་པ།། བརྒྱད་པ་ཡབ་སྐྱུར་རྣམས་ནི་སྐྱག་གི་
 ལུལ་།། ལྷོད་སྡེ་སྡེའི་རྣམ་བཞག་འདིར་འབད་པས།། བདག་གི་རྩོམས་ཆེན་ཚོགས་གཉིས་
 བསགས་པ་དེས།། ལྷུང་བའི་དབང་པོ་སློ་བཟང་སྐྱས་བཅས་གྱི།། ལུགས་མཚོག་སྤིང་

ཅེའི་བར་དུ་སྤྱིན་གྲུང་ཅིག །བདག་གྲང་དེང་ནས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཟུ། མཁས་ལ་བརྟུན་ཅིང་
 རོས་ལ་བཙོན་བ་དང་།། བསྟན་ལ་གྲུས་ཤིང་འགྲོ་ལ་སྦྱིང་བཅེ་སོགས།། བན་ཚུན་འགྲན་
 བ་བཞིན་དུ་འཕེལ་གྲུང་ཅིག །ཅེས་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐལ་བཟང་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱུད་
 བ་ཡབ་སྐུ་གྲུང་སྤོས་རྣེད་བ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་ཁ་འཕོར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་དང་། བདེ་དཔྱེས་
 དུས་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཚེན་དང་། ལྷགས་ཤིང་ཚེན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་སྤོས་ཏེ་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས། མང་མོས་ཚོས་
 གྱི་སྤྱོད་ཅན་དོ་རྗེའི་སྤོབ་དཔོན་ཚོས་ལྷན་སྐྱོ་གྲོས་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་ལས་སྤྱེས་པའི་བཙོན་པ་བསོད་ནམས་མིང་ཅན་
 གྱིས་དབེན་གནས་བྱམས་པ་སྤིང་དུ་བསྐྱིགས་པའོ།། །།

༩ རྒྱུ་རྒྱུན་དང་པོ།

དེ་ཉིད་ཞེ་དགའའི་ཚེངས་རྒྱལ་འཕྲོད་དག་རིམ་དང་པའ་ཚེན་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཀོད།

ཨང་།	རྗེ་རྒྱལ་ཕྱོད་དག་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	པའ་ཚེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	ཅ་ཚིག་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཚན་མས།
༡	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཚིག་མེད།
༢	སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	བཅེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་རྗེ་རྗེར་གསལ་བ། ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་ཞིང་རྒྱལ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༣	བཀའ་འཁོར་ལོ་ལྷན་གཙོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྤྱད་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལོ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤	འཁོར་ཁོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྤྱད་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	གཤེན་རྗེ་གཤེན་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། ཚར་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༥	བཤེགས་ལ་ཕྱར་བྱས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བཤེགས་ལ་ཕྱར་བྱས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་གྱིས་འོག་གི་གཙོད་མཛེས་ལ་ཞེས་པ་ནས། གཤེན་འགྲུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༦	ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	རྟུ་གྱུར་སོགས་ཀྱི་བསྐྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	རྟུ་གྱུ་རྟུ་རྟུ་ཞེས་པ་ནས། ལོ་ལྷ་རྟུ་ཞེས་པའི་བར།
༧	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༨	རྗེ་རྗེའི་སའི་ཚ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྗེ་རྗེའི་ཚ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྗེར་པའི་རང་ལས་སྤྱད་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ཚོགས་རྗེ་རྗེར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩	ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་ཁོར་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྒྲི་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྒྱལ་ལ་སྤྱ་ཚོགས་རྗེ་རྗེའི་གདན་ཞེས་པའི་བར།
༡༠	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པའི་དེ་ཉིད།	དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། རང་རང་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༡༡	ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་པས་བསྐྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷས་ལ་བསྐྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ལྷགས་ཀའི་རྗེ་སྒྲིན་མོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ནས་ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་སུ་གཙོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བར།
༡༢	དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྲོགས་ཉིད་ཞེས་པའི་བར།
༡༣	ཉེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཕྱང་བའི་དེ་ཉིད།	ཉེ་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཕྱང་བའི་དེ་ཉིད།	གདན་དབུས་མའི་སྤེང་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། སྤེང་ནས་སྤེང་ཏུ་བཅེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།

19	ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ ཉིད།	ཟླ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཚ་ཐམས་ ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
19	ཡི་ཤེས་ཅོམ་ལ་སློམས་པར་ འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ཡི་ཤེས་ཅོམ་ལས་མཉམ་པར་ འཇོག་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ འདོ་ཞེས་པའི་བར།
19	ས་མོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་ དེ་ཉིད།	ས་མོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ ཉིད།	ཟླ་བའི་སྤྲིང་དུ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་བྱར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ཐེམ་ ཞེས་པའི་བར།
19	བྲག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱལ་ པའི་དེ་ཉིད།	བྲག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་ དེ་ཉིད།	དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བརྗོ་ལྷན་འོ་ཉུ་ ཞེས་པའི་བར།
19	སྐྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ པའི་དེ་ཉིད།	སྐྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་ དེ་ཉིད།	རྩོ་རྩེ་ཡི་གོ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཅན་བཟའ་ཅན་དུ་ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
19	སྐྱལ་སྐྱར་བརྒྱུར་པའི་དེ་ཉིད།	དང་འོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་ མེམས་སུ་བརྒྱུར་པའི་དེ་ཉིད།	རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཅན་བཟའ་ཅན་དུ་ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
20	ཤུམ་རྟེན་གྱི་དེ་ལྟེ་ལ་འཁོར་དུ་ བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཤུམ་རྟེན་གཞལ་ལས་ཁང་དུ་ བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ཤུམ་གྱི་མཉམ་བུ་ཅེས་པ་ནས། ཚ་སོ་སོར་གྱུར་ ཅེས་པའི་བར།
20	ཤུང་སོ་གཤེགས་པར་སྐྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	ཤུང་སོ་ལྷ་རིགས་ལྷར་བསྐྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱི་གཅོག་ཅེས་པ་ནས། དོན་གྲུབ་ཀྱི་བྲག་མཚན་ ལོར་བུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
20	ཁམས་གཤེགས་པར་སྐྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	ཁམས་བཞི་ཤུམ་བཞིར་བསྐྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	ལྷེ་བར་ཤུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས། ལྷོ་ལ་མའི་བྲག་མཚན་ཐ་མ་ རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
20	མིག་སོགས་སེམས་དཔའ་ སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་སོགས་ས་སྤྱིར་སོགས་སུ་ བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས། བྲམས་པའི་བྲག་མཚན་ཐ་ མ་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
20	གཞུགས་སོགས་སེམས་ མར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཤུམ་ལྷ་རྩོ་རྩེ་མ་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ དེ་ཉིད།	མིག་གི་སྐྱོར་ཞེས་པ་ནས། དེག་བྱ་རྩོ་རྩེ་མའི་བྲག་མཚན་ ཐ་མའི་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
20	ཡན་ལག་ཁོ་བོར་སྐྱོམ་པའི་ དེ་ཉིད།	ཡན་ལག་ཁོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ ཉིད།	ལག་པ་གཡས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
20	སྐྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པའི་དེ་ ཉིད།	སྐྱ་བྱིན་རྒྱལ་བུ་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྐྱ་བོར་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་འོ་ཉུ་ཞེས་པའི་བར།
20	གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པའི་ དེ་ཉིད།	གསུང་བྱིན་རྒྱལ་བུ་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ལྷའི་དབུས་སུ་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་འོ་ཉུ་ཞེས་པའི་ བར།

29	ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་ དེ་ཉིད།	ཐུགས་བྱིན་རྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱིང་གའི་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉེ་ཞེས་པའི་བར།
29	དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་སྐྱ་ གསུང་ཐུགས་བྱིན་མོང་བྱིན་ བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད།	སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་མོང་བྱིན་ བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད།	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉེ་ཞེས་པའི་ བར།
30	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ ཉིད།	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་ཞེས་པ་ནས། ལུས་རྒྱས་ པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར།
31	ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའི་ དེ་ཉིད།	ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ ཉིད།	དེའི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་པ་ནས། ཆེས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ ཅེས་པའི་བར།
32	རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ དེ་ཉིད།	རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ལྡན་གང་བར་ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
33	རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དེ་ཉིད།	རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་རིན་འབྲུང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉེ་ཞེས་ པའི་བར།
34	མཚོང་བའི་དེ་ཉིད།	མཚོང་བའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཚང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉེ་ ཞེས་པའི་བར།
35	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ ཉིད།	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལོ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ ཞེས་པ་ ནས། རིམ་པ་དང་སོའི་བྱེད་ལའོད་ཅེས་པའི་བར།
36	གཤེགས་པ་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ ཉིད།	གཤེགས་པ་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སྐྱུན་མ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས་ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་ དང་སོའི་བྱེད་ལའོད་ཅེས་པའི་བར།
37	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	རྗེ་རྗེ་མ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལྱིར་དབྱུང་རང་ གནས་སུ་འཁོད་པ།
38	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ ཉིད།	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	བྱམས་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས་ཞེས་པ་ནས་བྱང་སྤོའི་ གཡོན་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར་རོ།
39	ཁོ་ལོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	ཁོ་ལོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	གཤེག་རྗེ་གཤེད་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས་ཞེས་པ་ནས། སྐར་བྱོན་ནས་འོག་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར།
40	ཐུག་མཚན་སྤོ་ལོ་སྤོ་བ་ པའི་དེ་ཉིད།	སྤོ་ལོ་སྤོ་བ་པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཆེག་མེད།

༩༡	ཐིག་ལེ་ལྷ་མོའི་དེ་ཉིད།	འོག་སྐོར་ཐིག་ལེ་ལྷ་མོ་བསྐོར་བའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཚིག་མེད།
༩༢	རྫོ་རྗེའི་བརྒྱས་པའི་དེ་ཉིད།	ཡིད་བརྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཚོ་ལྷ་རྫོ་རྗེས་པའོ། ལྷ་དང་མཚུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྐྱ་ཕྱངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱས་པའོ།
༩༣	དག་གི་བརྒྱས་པའི་དེ་ཉིད།	དག་བརྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཚོ་ལྷ་འབྲུག་མོ་གསལ།
༩༤	གཙོ་མོ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད།	གཙོ་མོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད།	ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཞེས་བ་ནས། ལྷ་དྲ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩༥	བསྐྱུལ་བས་བསྐྱང་བའི་དེ་ཉིད།	ཞུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་བ་ལས་བཞེད་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ནས་ཚང་མེད་པ་བཞིའི་ཞེས་བ་ནས། མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩༦	མཚོན་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མཚོན་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མི་བསྟོད་རྫོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་བ་ནས། མཉེས་ཤིང་ཚེས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩༧	ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད།	ཉེ་བསྐྱུའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྫོ་རྗེས་བ་ནས། ཡོ་ག་སྤྱོད་ཉེ་ཞེས་པའི་བར་རོ།
༩༨	ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏུན་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཁ་ཟས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཚིག་མེད།
༩༩	ལུས་རྟམ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་བརྟམ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཚིག་མེད།
༡༠	དངོས་བྱུབ་རྒྱུ་ལྷན་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་བྱུབ་རྒྱུ་དུ་སྐྱུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཚིག་མེད།
༡༡	དངོས་བྱུབ་འགྲིང་སྐྱུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་བྱུབ་འགྲིང་སྐྱུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཚིག་མེད།

ས་ལོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང། ལྷག་མཚན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང། ལྷ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་མོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ཞེ་དགུའོ་ཞེས་མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ཞེས་པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་གསུངས་མོ།

༥ རྒྱུ་རྒྱུན་གཉིས་པ།

བསྐྱར་འབྲས་རེའུ་མིག

༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་གི་བསྐྱར་འབྲས་རེའུ་མིག

ཨང།	སྐོར་སྐྱོད་དབང་མ།	ཤོག་གྲངས།	དབང་རྒྱུད།	ཤོག་གྲངས།	
1	ཙོང་ཁ་པ་	༡བ༣	བཙོང་ཁ་པ་	༡བ༣	༡།༤
2	གཟུང་ཞིག	༣བ༣	བཟུང་ཞིག	༣བ༡	༤།༦
3	ཤེལ་བུ་	༣བ༤	ཤེལ་བུར་	༣བ༣	༤།༡༡
4	ལྷོ་རྒྱ་	༤བ༤	ལྷོ་རྒྱ་	༤བ༤	༦།༡༠
5	ལྷོ་	༥བ༣	ལྷོ་	༤བ༣	༦།༡༦
6	བརྒྱལ་བའི་	༥བ༥	བརྒྱལ་བའི་	༥བ༣	༦།༡༤
7	སྐོམ་བརྒྱལ་	༤བ༣	བསྐོམ་བརྒྱལ་	༥བ༤	༤།༤
8	བརྗོད་དེ།།	༤བ༣	བརྗོད་དེ།།	༥བ༤	༤།༣༠
9	ལྷུར་རྒྱ།།	༤བ༣	ལྷུར།	༥བ༥	༡༠།༣
10	ཞེ་ལྷོ་	༤བ༤	འདྲི་ལྷོ་	༥བ༥	༡༠།༥
11	གསུམ་ནི།	༤བ༥	བཞི་ནི།	༤བ༡	༡༠།༦
12	སོགས་ནི་	༦བ༡	སོགས་བཞི་ནི་	༤བ༣	༡༠།༡༣
13	སེམས་དཔའ་	༦བ༥	སེམས་དཔའི་	༤བ༤	༡༡།༥
14	སྐོམ་བརྒྱལ་	༦བ༤	བསྐོམ་བརྒྱལ་	༤བ༤	༡༡།༤
15	སྐོམ་བརྒྱལ་	༦བ༡	བསྐོམ་བརྒྱལ་	༤བ༡	༡༡།༤
16	གང་ལ་ནི།	༤བ༣	གང་ལ་ན་	༦བ༥	༡༣།༡༤
17	གྲུར་ཅིག	༡༠བ༣	གྲུར་ཅིང།	༤བ༣	༡༥།༡༤
18	བརྒྱ་ཐོག་ཆེན་སོ་སྐྱེས་	༡༠བ༣	བརྒྱ་པ་ཐོག་ཆེན་དང་སོ་སྐྱེ་	༤བ༣	༡༥།༡༦
19	དབང་པོ་སྐྱེ།	༡༠བ༣	དབང་པོས་ཉ།	༤བ༣	༡༥།༡༦
20	དཀོན་མཆོག་	༡༡བ༡	དཀོན་ཅོག་	༤བ༥	༡༦།༣
21	སྐོམ་པ་	༡༡བ༤	བསྐོམ་པ་	༡༠བ༤	༡༦།༡༥
22	སྐོམ་པ་མི་འཛིག་པ་	༡༣བ༡	བསྐོམ་པ་མི་འཛིག་པ་	༡༠བ༤	༡༦།༡༥
23	ཡིན་གྱི།	༡༣བ༣	ཡིན་གྱིས།	༡༠བ༥	༡༦།༡༤
24	བསྐྱེམས་པ་	༡༣བ༥	བསྐྱེམ་པ་	༡༡བ༡	༡༤།༣
25	བརྗོད་དང་	༡༣བ༤	རྗོད་དང་	༡༡བ༣	༡༤།༤

26	རིགས་བཟོས་	༡༩ནམ	རིགས་བཟོས་	༡ནནམ	༣༠༡༥
27	ཞེས་བས་ཀྱི་	༡༩བལ	ཞེས་བ་ཀྱི་	༡ནབ༩	༣༡༡༠
28	ལྷགས་ལྷ་	༡༥ནམ	ལྷགས་ལྷས་	༡ནབ༩	༣༡༡༦
29	དེ་གཉིས་	༡༥ནལ	དེ་ཉིད་	༡ནནམ	༣༡༡༣
30	དུ་ལྷོ་	༡༥ན༩	དུ་ལྷོ་	༡ནནམ	༣༡༡༩
31	ལྷ་རྒྱ་	༡༥བམ	ལྷ་རྒྱ་	༡ནནལ	༣༡༡༦
32	བཀའ་ལ་ཉོན་	༡༥བམ	བཀའ་ཉོན་	༡ནནལ	༣༣༡༡
33	ལྷ་ཀ་	༡༥བམ	ལྷ་ཀ་	༡ནནལ	༣༣༡༡
34	བསྐྱེད་	༡༥བམ	སྐྱེད་	༡ནན༩	༣༣༡༣
35	བརྟུང་བ་	༡༥བ༩	བརྟུང་བ་	༡ནབ༡	༣༣༡༥
36	སྐྱར་ཡང་	༡༥བ༩	སྐྱར་རང་	༡ནབ༡	༣༣༡༦
37	རྣམ་	༡༩བ༡	རྣམས་	༡༩ནམ	༣༩༡༥
38	བསྐྱེད་བ་	༡༩བམ	བསྐྱེད་བ་	༡༩ནམ	༣༩༡༩
39	སྐྱོངས་ཤིག་	༡༦ནམ	སྐྱོངས་ཤིང་།	༡༩བམ	༣༥༡༡
40	ཤིས་	༡༦ན༩	ཤི་	༡༩བ༩	༣༥༡༤
41	ལྷ་ལྷ་	༡༦ན༩	ལྷ་ལ་	༡༩བ༩	༣༥༡༩
42	མེད་བས་	༡༦བམ	མེད་བར་	༡༥བལ	༣༦༡༣
43	རྣོགས་རྣོག་	༡༩ནལ	རྣོག་རྣོག་	༡༩བ༡	༣༩༡༣
44	བདག་གཉིས་སུ་འཛོལ་བའི་མ་རིག་པ་ངོས་ འཛོལ་བར་བྱེད།	༡༩བ༡	བདག་གཉིས་སུ་འཛོལ་བར་བྱེད།	༡༩བམ	༣༩༡༦
45	ཅེས་	༡༩བམ	ཞེས་	༡༩བམ	༣༩༡༦
46	ལྷིས་	༡༩བ༩	ལྷི་	༡༩བ༩	༣༩༡༤
47	ལྷིས་	༡༩བ༩	ལྷི་	༡༩བ༩	༣༩༡༦
48	ལྷིས་དོན་	༣༠ནམ	ལྷི་དོན་	༡༦ནམ	༣༠༡༩
49	དེ་ན་	༣༠བ༡	དེ་ནི་	༡༦ན༩	༣༠༡༤
50	ཅེ་ཡང་	༣༡བ༡	ཅེ་ཡང་	༡༦ན༩	༣༡༡༡
51	གཙོ་བོ་	༣༡བལ	གཙོ་བོ་	༡༦བ༡	༣༡༡༦
52	ཞེས་བའོ།།	༣༣ན༡	ཞེས་བའོ།།	༡༦བམ	༣༣༡༣
53	བབས་	༣༣བ༩	བབ་	༡༩ན༩	༣༣༡༤
54	ལྷག་པ་	༣༣ན༩	ལྷག་མ་	༡༩བལ	༣༩༡༤
55	བསྐྱེད་ཐེན།	༣༩ནམ	བསྐྱེད་ཐེན།	༣༠ན༩	༣༥༡༣
56	ས་གཞིར་གྱུར་	༣༩ནམ	ས་གཞིར་གྱུར་	༣༠ན༩	༣༥༡༤

57	བཟུ་པོ་	༡༧༩༩	བཟུ་པ་	༡༠བ༡	༣༩༧
58	རྩ་རྩོ་	༡༧བ༡	རྩ་རོ་	༡༠བ༧	༣༩༧
59	ས་གཞིར་གྱུར་	༡༧བ༡	ས་གཞིར་གྱུར་	༡༠བ༧	༣༩༧
60	དྲུལ་ཚོག་	༡༧༩༡	དྲུལ་འཁོར་	༡༡༩༣	༣༡༧
61	དེ་བཞིན་	༡༩༩༡	དེ་བཞི་	༡༡༩༡	༣༡༧
62	གཞི་ལས་	༡༧༩༩	གཞི་ལ་ས་	༡༣བ༩	༧༡༧
63	རྫོགས་ལ་	༡༧བ༡	རྫོགས་པ་	༡༧༩༡	༧༡༧
64	ཚད་ཅེ་ཅམ་	༡༧བ༩	ཚད་ཅམ་	༡༧༩༧	༧༡༧༩
65	སྒང་པ་	༡༧བ༡	སྒང་བ་	༡༧བ༧	༧༣༧༡
66	རྟ་མིག་	༣༠༩༧	རྟ་མིག་	༡༧༩༧	༧༧༧༩
67	སོགས་བུལོ།།	༣༠༩༩	ཞེས་བུལོ།།	༡༧བ༡	༧༧༧
68	མེད་པར་	༣༠བ༧	མེད་པར་	༡༧བ༧	༧༧༧༠
69	འབྲས་ས་	༣༡༩༡	འབྲས་	༡༧བ༩	༧༧༧༡
70	འབྲས་ས་	༣༡༩༡	འབྲས་	༡༩༩༡	༧༧༧༡
71	མེད་	༣༡བ༡	འཕྲེད་	༡༩༩༧	༧༩༧༩
72	མེས།	༣༡བ༣	མེས།	༡༩༩༩	༧༩༧༧
73	མོ་ལུལ་	༣༡བ༧	མོ་ལུལ་	༡༩བ༡	༧༩༧༡
74	འཇུག་པ་	༣༡༩༧	འཇུག་པ་	༡༩བ༧	༧༡༧༡
75	གཞག་	༣༡༩༩	གཞག་	༡༡༩༡	༧༡༧༧
76	འཛམ་བུ་	༣༡༩༣	འཛམ་བུ་	༡༡བ༡	༧༡༧༡
77	མེད་	༣༣བ༩	མེད་	༡༧༩༡	༧༩༧༡
78	ཁྱད་གསོད་པའི་	༣༧༩༣	ཁྱད་ཏུ་སད་པའི་	༡༧༩༧	༧༠༧༧
79	ཁྱད་གསོད་	༣༧༩༧	ཁྱད་སོད་	༡༧༩༧	༧༠༧༧
80	གསོད་	༣༧༩༧	སོད་	༡༧བ༡	༧༠༧༡
81	སེམས་པ་	༣༧༩༧	སེམས་དཔའ་	༡༩༩༣	༧༡༧༡
82	ཚེན་པོས་	༣༧༩༩	ཚེན་པོ་	༡༩༩༧	༧༡༧༩
83	སྐྱེད་	༣༧༩༩	བསྐྱེད་	༡༩༩༧	༧༡༧༩
84	འབྲུང་བ་སྟེ་རྒྱུ་ཏུ་བཞུགས་པ་	༣༧བ༧	འབྲུང་བ་སྟེ་རྒྱུ་ཏུ་བཞུགས་པ།	༡༩བ༡	༧༡༧༩
85	བརྒྱུང་བའི་	༣༧བ༧	བརྒྱུང་བའི་	༡༩བ༡	༧༡༧༧
86	མཚོག་གི་སྐྱུར་	༣༡༩༧	མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུར་	༣༠བ༣	༧༧༧༡
87	འགོགས་པའི་	༣༡བ༣	འགོགས་པའི་	༣༠བ༩	༧༧༧༣
88	གསལ་བའི་	༣༧༩༡	གསལ་བའི་	༣༡༩༣	༧༧༧༧

89	ཡོད་དོ།།	3156	ཡོད་དེ།	3156	46173
90	མཁའ་སྤང་མེ་བྱིར་ལྟ་བུའི་	6054	མཁའ་སྤང་ལྟ་བུའི་	3396	4614
91	དེ་ནས་	6954	དེས་ན་	3693	60176
92	དང་ནི་	6936	བར་ནི།	3696	6911
93	ཆོས་སྤྱ།	6953	ཆོས་སྤྱར་	3653	6917
94	རིམ་གྱི་ཐ་མལ་བར་	6393	རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་	3493	6914
95	འགགས་པ་	6396	འགག་པ་	3493	6917
96	རིམ་གྱི་ཐ་མལ་བར་	6394	རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་	3496	6313
97	ལྷར་རིམ་གྱི་	6357	ལྷར་ནས་རིམ་གྱིས་	3494	6314
98	རྩམ་ཏེ་	6353	བརྩམ་ཏེ་	3457	6310
99	སྲིག་རྒྱུའི་	6697	སྲིག་རྒྱུའི་	3456	6613
100	བྱེད་གཞུགས་	6653	བྱེད་གཞུགས་	3696	6417
101	ཅོམ་འབྲུབ་	6656	ཅོམ་ལས་འབྲུབ་	3696	6416
102	ཚྭ་	6457	ཚྭ་	3654	6613
103	མི་འཐད་དོ།།	6456	མི་འཐད་དེ།	3693	6610
104	རྫོགས་པ་ལ་	6293	རྫོགས་པ་ལ་	3493	6910
105	སྤྱོད་པའི་	6253	སྤྱངས་པའི་	3157	6617
106	ཞུགས་པ།	6693	ཞུགས།	3653	60130
107	གཉེས་ལོ་	6693	གཉེས་གལོ་	3653	6913
108	བརྩེ་པ་ཡལ་གྱིར་	6656	བརྩེ་པ་ལ་གྱིར་	6096	6913
109	རིལ་བུ་	6656	རིལ་མོ་	6096	6913
110	མོ་མོར་	4053	མོ་མོ་	6054	6313
111	ཡི་ཤེས་གྱིས་	4996	ཡི་ཤེས་གྱིས་	6994	63176
112	སྤྱོད་	4954	སྤྱང་	6956	66176
113	དེ་ལྟར་	4353	དེ་ལྟ་	6393	6216
114	སྤྱོད་གནས་	4656	སྤྱོད་གནས་	6693	6613
115	སྤྱབས་གྱིས་	4456	སྤྱོབས་གྱི་	6654	6014
116	བྱིན་བརྒྱབས་	4456	བྱིན་རྒྱབས་	6497	6010
117	འཕྲོ་ཞིང་	4657	འཕྲོ་ཞིང་	6496	6917
118	སེམས་དབང་	4653	སེམས་དབང་	6457	6910
119	མ་ལ་	4656	མ་ལས་	6453	6913
120	ཡིན་གྱི།	4293	ཡིན་གྱིས།	6456	6916

121	མ་བཏབ་པས་	༥༦༧	མ་བཏབ་པར་	༧༦༧	༡༣༡༥
122	ཆེ་ལྗེ་	༥༦༧	ཆེ་བ་དེ་	༧༦༧	༡༣༡༣
123	བསྟན་པའི་	༥༦༧	སྟན་པའི་	༧༦༧	༡༣༡༦
124	ཁི་གྲིས་	༥༦༧	ཁི་གྲིས་	༧༦༧	༡༣༡༤
125	ཨུས་	༥༦༧	ཨས་	༧༦༧	༡༣༡༡
126	པའ་	༥༦༧	པའེ་	༧༦༧	༡༣༡༣
127	ལྷ་ལྗེ་	༥༦༧	ལྷ་ཏེ་	༧༦༧	༡༣༡༧
128	མོན་བྱང་	༧༦༧	མོན་བྱང་	༧༦༧	༡༣༡༤
129	ཟང་མོ་	༧༦༧	ཟབ་མོ་	༧༦༧	༡༣༡༦
130	སྟོན་	༧༦༧	སྟོན་ས་	༧༦༧	༡༣༡༣
131	སྟོས་	༧༦༧	དགོས་	༧༦༧	༡༣༡༣
132	ཆང་སྟེ།	༧༦༧	ཆང་ཏེ།	༧༦༧	༡༣༡༣
133	དོ་ལ་	༧༦༧	དེ་ལ་	༧༦༧	༡༣༡༣
134	ཡིན་གྲི།	༧༦༧	ཡིན་གྲིས།	༧༦༧	༧༡༡
135	མ་རྟེག་	༧༦༧	མ་རྟེག་	༧༦༧	༧༣༡༥
136	བྱ་བ་སྐྱབ་	༧༦༧	བྱ་བ་སྐྱབ་	༧༦༧	༧༤༡༠
137	གྲིས་	༧༦༧	གྲི་	༧༦༧	༧༤༡༧
138	མིན་པར་ལེས་	༧༦༧	མིན་པར་དག་ལ་ལེས་	༧༦༧	༧༤༡༦
139	མཚམས་	༧༦༧	འཚམས་	༧༦༧	༧༤༡༧
140	ལྟོད་	༧༦༧	བལྟོད་	༧༦༧	༧༤༡༥
141	བཏྟན་པའི་	༧༦༧	བཏྟན་པའི་	༧༦༧	༧༤༡༧
142	སྐྱབ་ལྗེས་	༧༦༧	སྐྱབ་ལྗེས་	༧༦༧	༧༤༡༥
143	སྟོས་	༧༦༧	བསྟོས་	༧༦༧	༧༤༡༦
144	དོན་དུ་བྱས་	༧༦༧	དོན་བྱས་	༧༦༧	༧༤༡༣
145	ལྟོད་གྲིས་	༧༦༧	ལྟོད་གྲི་	༧༦༧	༧༤༡༣
146	མོན་	༧༦༧	མཚོན་	༧༦༧	༧༤༡༦
147	མོན་	༧༦༧	མཚོན་	༧༦༧	༧༤༡༡
148	བཏྟགས་པར་	༧༦༧	བཏྟགས་པར་	༧༦༧	༧༤༡༥
149	དེར་དངོས་	༧༦༧	དེར་སྐྱ་དངོས་	༧༦༧	༧༤༡༤
150	ལྟོ་གྲི།	༧༦༧	ལྟོ་གྲི།	༧༦༧	༧༠༡༡
151	ལོད་གསལ་བྱང་འཇུག་	༧༦༧	ལོད་གསལ་ལས་བྱང་འཇུག་	༧༦༧	༧༠༡༣
152	ལྟོ་གྲི།	༧༦༧	ལྟོ་གྲི།	༧༦༧	༧༠༡༣

153	ལྷག་	༥༡༣༥	དག་	༥༤བ༤	༡༠༡༡༣
154	སྤུམ་ལས་	༥༡བ༤	གསུམ་ལས་	༥༥ན༣	༡༠༡༡༤
155	ལྷོ་	༥༡བ༤	ལྷོ་	༥༥ན༣	༡༠༡༡༤
156	ལྷན་གཅིག་	༥༡བ༥	ལྷ་གཅིག་	༥༥ན༤	༡༠༡༡༣
157	ལྷོ་	༥༡ན༧	ལྷོ་	༥༥ན༤	༡༠༣༡༣
158	ཉམས་སྣོབས་	༥༡ན༤	ཉམ་སྣོབས་	༥༥བ༣	༡༠༣༡༤
159	ལྷག་པར་	༥༡བ༥	ལྷག་པ་	༥༤ན༧	༡༠༤༡༥
160	ལྷོ་ལྷོ་	༥༡ན༧	ལྷོ་ལྷོ་	༥༤ན༣	༡༠༤༡༠
161	ལོ་ལས་	༥༡ན༣	ལྷོ་ལས་	༥༤ན༣	༡༠༤༡༤
162	ལོང་ལྷོ་	༥༡ན༣	ལོང་ལྷོ་	༥༤ན༤	༡༠༤༡༤
163	ལོན་	༥༡ན༤	ལོན་	༥༤ན༥	༡༠༤༡༥
164	གཉིད་	༥༡༣བ༥	ཉིད་	༥༤བ༣	༡༠༥༡༤
165	འབྲས་ཆེན་	༥༡༣བ༤	འབྲས་ཆེན་	༥༤བ༤	༡༠༥༡༥
166	ཞེས་པར་ས་	༥༤ན༣	ཞེས་པ་རས་	༥༤བ༤	༡༠༦༡༤
167	དྲེལ་མཚོག་	༥༤ན༣	དྲེལ་མཚོག་	༥༤བ༤	༡༠༦༡༥
168	འབྲས་ཆེན་	༥༤ན༣	འབྲས་ཆེན་	༥༤བ༤	༡༠༦༡༥
169	ཁོ་བུ་	༥༤བ༧	ཁོ་བོ་བུ་	༥༤ན༣	༡༠༦༡༤
170	བརྗོད་	༥༤བ༣	བརྗོད་	༥༤ན༥	༡༠༧༡༧
171	ལྷན་པར་	༥༤ན༤	ལྷན་པ་	༥༤བ༤	༡༠༧༡༤
172	ལྷོ་	༥༤ན༤	ལྷོ་	༥༤བ༥	༡༠༧༡༣
173	མངོན་རྫོགས་	༥༤ན༤	མངོན་རྫོགས་	༥༤བ༥	༡༠༧༡༣
174	ནས།	༥༤བ༧	ནི།	༥༤བ༥	༡༠༧༡༤
175	བསྐྱེད་པ་ནས་	༥༤བ༧	བསྐྱེད་པ་ན་	༥༤བ༤	༡༠༧༡༤
176	མ་གཡེངས་	༥༤བ༤	མ་ཡེངས་	༤༠ན༣	༡༠༧༡༥
177	སྣོག་པར་	༥༤ན༧	སོག་པར་	༤༠ན༤	༡༠༧༡༥
178	ཅེས་པའི་	༥༤བ༣	ཞེས་པའི་	༤༠བ༣	༡༠༨༡༤
179	ཅེས་པའི་	༥༤བ༤	ཞེས་པའི་	༤༠བ༤	༡༡༠༡༧
180	ཅེས་པའི་	༥༤བ༤	ཞེས་པའི་	༤༠བ༥	༡༡༠༡༣
181	ཅེས་པ་	༥༤བ༥	ཞེས་པ་	༤༠བ༥	༡༡༠༡༤
182	ཅེས་པའི་	༥༤ན༣	ཞེས་པའི་	༤༡ན༧	༡༡༠༡༠
183	ཅེས་པའི་	༥༤ན༣	ཞེས་པའི་	༤༡ན༣	༡༡༠༡༣
184	དེ་ཉིད། ཡོངས་སུ་	༥༤ན༤	དེ་ཉིད། དེ་ཡོངས་སུ་	༤༡ན༣	༡༡༠༡༤

185	ཅེས་པའི་	༡༧༩༥	ཞེས་པའི་	༡༧༩༩	༡༧༠༡༠༦
186	ཅེས་པའི་	༡༧༩༦	ཞེས་པའི་	༡༧༩༯	༡༧༡༡
187	ལུག་མཚན་མ་ལོར་བྱ་	༡༧༧༡	ལུག་མཚན་ལོར་བྱ་	༡༧༩༥	༡༧༡༯
188	ཅེས་པའི་	༡༧༧༯	ཞེས་པའི་	༡༧༧༡	༡༧༡༧༠
189	ཅེས་པའི་	༡༧༩༩	ཞེས་པའི་	༡༧༧༯	༡༧༡༧༡
190	བསྐྱེད་པའི་	༡༧༩༯	བསྐྱེད་པ་	༡༧༧༥	༡༧༡༯
191	བསྐྱེད་པའི་	༡༧༩༥	བསྐྱེད་པ་	༡༧༧༦	༡༧༡༦
192	བསྐྱེད་པའི་	༡༧༩༥	བསྐྱེད་པ་	༡༧༧༦	༡༧༡༧
193	མཐོང་བ་ལྷུང་ཅེས་པའི་བར་ལྷ་བ་	༡༧༧༩	མཐོང་བར་ལྷ་བ་	༡༧༩༩	༡༧༡༧༩
194	བསྐྱེད་པ་	༡༧༧༯	ལྷུང་བ་	༡༧༩༯	༡༧༡༧༧
195	བགྲངས་པ་	༡༧༩༩	གྲངས་པ་	༡༧༩༦	༡༧༡༧
196	བསྐྱེད་པ་	༡༧༧༩	ལྷུང་བ་	༡༧༧༯	༡༧༡༧
197	བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད་	༡༧༩༩	བྱང་རྒྱལ་པ་འདི་དེ་ཉིད་	༡༧༩༩	༡༧༡༧
198	ལྷོ་བ་	༡༧༧༯	ལྷོ་བ་	༡༧༧༡	༡༧༡༧༧
199	སོགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་	༡༧༧༥	སོགས་པའི་ལས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་	༡༧༧༡	༡༧༡༧༧
200	གོ་སྐྱེད་པ་	༡༧༧༩	བགོ་སྐྱེད་པ་	༡༧༧༥	༡༧༡༧༧
201	གསུང་ལྷོ་སྐྱེད་པ་	༡༧༧༦	གསུང་བསྐྱེད་པ་	༡༧༩༩	༡༧༡༧༩

༤ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་སྐོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་གི་བཟུར་འབྲས་རེུ་མིག

ཨང་།	རྫོགས་པའི་དབང་མཁུ་	ཤོག་གྲངས་།	དབང་རྒྱུད་།	ཤོག་གྲངས་།	
1	ལྷུང་བཅས་	༩༧༡	ལྷུང་བཅས་	༩༩༩	༡༧༡༧
2	ཐོག་ལེ་	༩༧༥	ཐོག་ལེས་	༩༩༯	༡༧༡༧༯
3	ལྷོ་བ་	༯༧༩	ལྷོ་བ་	༩༧༥	༡༧༡༧
4	གསུང་འཛིན་	༥༧༡	བསྐྱེད་འཛིན་	༯༩༦	༡༧༡༯
5	ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་	༥༧༡	ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་	༯༩༦	༡༧༡༦
6	དགའ་བའི་	༡༩༯	དགའ་བའི་	༥༧༩	༡༧༡༦
7	སྐྱེད་པ་གཞི་	༥༧༡	སྐྱེད་པ་གཞི་	༯༧༡	༡༧༡༧
8	གསུགས་སྐྱེད་པ་	༤༩༡	གསུགས་སྐྱེད་པ་	༯༧༯	༡༧༡༧༩

9	འོག་མ་དང་	༤༩༩	འོག་མ་གསུམ་དང་	༤༧༥	༡༩༡༡༥
10	རྒྱ་ཉིར་	༡༩༩༩	རྒྱ་ཉིར་	༤༧༩	༡༩༥༡༥
11	མི་རྒྱ་	༡༩༩༧	མི་རྒྱ་	༤༧༥	༡༩༥༡༠
12	བརྒྱབ་པ་	༡༩༧༩	བརྒྱབ་པ་	༤༧༩	༡༩༥༡༦
13	དེ་ལྟར་	༡༩༧༤	དེ་ལྟར་	༤༧༧	༡༩༥༡༠
14	ཨ་བུ་	༡༧༧༧	ཨ་བུ་	༡༠༩༧	༡༩༥༡༩
15	ཞིག་	༡༥༧༥	ཅིག་	༡༠༧༤	༡༩༤༡༥
16	ལྷི་	༡༤༩༥	ལྷི་	༡༡༩༧	༡༧༠༡༤
17	རྒྱ་འཆིའི་	༡༤༧༩	རྒྱ་འཆིའི་	༡༡༩༤	༡༧༠༡༩
18	རྒྱ་ཉིའི་	༡༤༧༩	རྒྱ་ཉིའི་	༡༡༧༡	༡༧༠༡༥
19	གཉིས་སུ་ཡོད་	༡༡༩༧	གཉིས་སུ་ཡོད་	༡༡༧༤	༡༧༡༡༡
20	ཞལ་ཆེག་	༡༡༩༤	ཞལ་ཆེགས་	༡༩༩༡	༡༧༡༡༧
21	རྒྱང་འབབ་དང་།	༡༩༩༩	རྒྱང་འབབ་པ་དང་།	༡༩༩༤	༡༧༩༡༤
22	མཚན་མོ་	༡༩༩༥	མཚན་མོ་	༡༩༧༩	༡༧༩༡༥
23	དུས་	༡༤༧༡	དུས་	༡༩༧༧	༡༧༩༡༤
24	འགོག་བྱེད་	༡༤༧༥	གོགས་བྱེད་	༡༩༧༤	༡༧༩༡༡
25	རིམ་གྱིས་	༡༤༩༥	རིམ་གྱི་	༡༩༩༧	༡༧༩༡༡
26	རྒྱ་ཉི།	༡༤༧༧	རྒྱ་ཉི།	༡༩༧༩	༡༧༧༡༤
27	རགས་པ་	༩༠༩༩	རག་པ་	༡༩༧༤	༡༧༥༡༡
28	ལྷི།	༩༠༧༩	ལྷིས།	༡༧༩༩	༡༧༥༡༡
29	བཤང་པ་	༩༡༩༡	བཤང་པ་	༡༧༩༤	༡༧༤༡༡
30	བརྩ་བ་ལུས་	༩༡༧༩	བརྩ་བ་ལ་ལུས་	༡༧༧༤	༡༧༤༡༡
31	འཕོ་འབྲུགས་	༩༩༩༩	འཕོ་འབྲུག་	༡༥༩༧	༡༧༥༡༡
32	བབས་པ་	༩༩༩༩	བབས་པ་	༡༤༩༡	༡༧༥༡༡
33	ཞབས་ལྷི་	༩༩༧༧	ཞབས་ལྷིས་	༡༤༧༩	༡༧༤༡༤
34	སྲ་ཉི།	༩༧༧༧	སྲ་ཉི།	༡༡༩༥	༡༥༠༡༡
35	གཟུང་རྣམ་	༩༤༩༧	བཟུང་རྣམ་	༡༩༩༤	༡༥༩༡༠
36	མིག་རྒྱུའི་	༩༤༧༡	མིག་རྒྱུའི་	༡༤༧༩	༡༥༩༡༥
37	སྲ་	༩༤༧༤	སྲ་	༡༤༧༤	༡༥༩༡༡
38	སངས་རྒྱས་ལྷིས་	༩༡༩༡	སངས་རྒྱས་ལྷི་ས་	༡༤༩༡	༡༥༩༡༤
39	སྲས་པ་དང་། ལྷི་མའི་	༩༡༩༩	སྲས་པ་དག་པ་སྲ་མའི་	༡༤༩༩	༡༥༩༡༩
40	བཏུས་	༩༡༩༧	གཏུས་	༡༤༩༩	༡༥༩༡༩

41	གསུམ་གྱི་	༢༧༧	གསུམ་གྱིས་	༡༤༧༡	༡༥༧༡
42	ལག་སྒྲི།	༢༧༥	ལག་སྒྲིན།	༡༤༧༥	༡༥༥༡༣
43	དང་མོ་བའི་	༢༧༧	དང་མོ་བའི་	༢༠༧༣	༡༥༥༡༡༣
44	དང་མོ་བ་ནི་	༢༧༥	དང་མོ་བ་ནི་	༢༠༧༧	༡༥༥༡༡༦
45	གཟུང་རྣམ་	༢༠༧༡	བཟུང་རྣམ་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༤
46	ལྷ་བ་དེས་	༢༠༧༢	ལྷ་བ་དེས་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༤
47	གཟུང་རྣམ་	༢༠༧༢	བཟུང་རྣམ་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༡༠
48	ལྷ་བ་དེས་	༢༠༧༢	ལྷ་བ་དེས་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༡༡
49	གཟུང་རྣམ་	༢༠༧༢	བཟུང་རྣམ་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༡༡
50	གཟུང་རྣམ་	༢༠༧༢	བཟུང་རྣམ་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༡༢
51	ལྷ་བ་དེས་	༢༠༧༢	ལྷ་བ་དེས་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༡༣
52	གཟུང་རྣམ་	༢༠༧༢	བཟུང་རྣམ་	༢༡༧༢	༡༥༥༡༡༣
53	ལྷ་བ་དེས་	༢༠༧༧	ལྷ་བ་དེས་	༢༡༧༧	༡༥༥༡༡༧
54	གཟུང་རྣམ་	༢༠༧༧	བཟུང་རྣམ་	༢༡༧༧	༡༥༥༡༡༧
55	ལྷ་བ་དེས་	༢༠༧༦	ལྷ་བ་དེས་	༢༡༧༥	༡༥༥༡༡༦
56	གཟུང་རྣམ་	༢༠༧༦	བཟུང་རྣམ་	༢༡༧༥	༡༥༥༡༡༦
57	རྗེ་དཔ་	༢༡༧༢	བརྗེ་དཔ་	༢༡༧༥	༡༥༥༡༡༦
58	བསམས་ནས་	༢༡༧༦	བསམས་ནས་	༢༡༧༡	༡༥༤༤
59	སེམས་བྱུང་	༢༡༧༡	སེམས་འབྱུང་	༢༡༧༦	༡༥༤༡༡༡
60	བཏང་སྒྲིམས་གྱི་	༢༡༧༢	བཏང་སྒྲིམ་གྱི་	༢༡༧༥	༡༦༠༡༧
61	སྒྲི་བ་	༢༡༧༧	སྒྲིམ་བ་	༢༡༧༢	༡༦༠༡༦
62	ལྷིས་	༢༡༧༦	ལྷི་ས་	༢༡༧༧	༡༦༠༡༡༡
63	ཚེན་	༢༡༧༧	མཚེན་	༢༡༧༡	༡༦༠༡༡
64	དཀར་མོ་མ་ལ་	༢༠༧༡	དཀར་མོ་ལ་	༢༡༧༢	༡༦༠༡༦
65	ལྷ་སྤེལ་དབང་མོ་	༢༠༧༧	ལྷ་སྤེལ་ན་བའི་དབང་མོ་	༢༠༧༢	༡༦༠༡༧
66	རིག་ལྗོད་	༢༤༧༢	རིགས་ལྗོད་	༢༠༧༢	༡༦༠༡༢
67	འགྲིང་བག་	༢༤༧༦	བའགྲིང་བག་	༢༠༧༥	༡༦༠༡༡༠
68	བསྒྲིམ་	༢༠༧༧	སྒྲིམ་	༢༤༧༡	༡༦༠༡༡༦
69	གཟུང་འཛིན་	༢༠༧༡	བཟུང་འཛིན་	༢༠༧༧	༡༦༠༡༥
70	དགའ་བ་	༢༠༧༢	དགའ་ལ་	༢༠༧༥	༡༦༠༡༦
71	དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྗོད་ཡི་	༢༠༧༧	དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལྗོད་ཡི་	༢༠༧༦	༡༦༠༡༤
72	མོ་མོ་	༢༠༧༥	མོ་མོ་	༢༡༧༥	༡༦༠༡༥

73	འཇུང་པས་	༤༡ན	མཇུང་པས་	༩༩ན	༡༢༡༡
74	འཇོག་པ་ནི་	༤༩ན	འཇོག་པ་ལ་ནི་	༩༩ན	༡༢༩༡
75	དབང་གིས་	༤༩ན	དབང་གི་	༩༩ན	༡༢༩༡
76	འབབ་པ་	༤༩ན	འབབ་པ་	༩༩ན	༡༢༩༡
77	མཉམ་བཞག་	༤༩ན	མཉམ་བཞག་	༩༩ན	༡༢༩༡
78	རྒྱ་ཉིང་	༤༩ན	རྒྱ་ཉིང་	༩༩ན	༡༢༩༡
79	བྱས་	༤༩ན	བྱས་	༩༩ན	༡༢༩༡
80	འདུ་མེད་	༤༩ན	འདུ་མེད་	༩༩ན	༡༢༩༡
81	རྟོགས་	༤༩ན	རྟོགས་	༩༩ན	༡༢༩༡
82	རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་	༤༩ན	རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་	༩༩ན	༡༢༩༡
83	ཕྱ་	༤༩ན	ཕྱ་	༩༩ན	༡༢༩༡
84	མ་སྐྱ་གྱི།	༤༩ན	མ་སྐྱ་གྱི།	༩༩ན	༡༢༩༡
85	གཟུང་དང་	༤༩ན	གཟུང་དང་	༩༩ན	༡༢༩༡
86	གཟུང་དང་འཇོག་	༤༩ན	གཟུང་དང་	༩༩ན	༡༢༩༡
87	རྒྱ་བའོ།	༤༩ན	རྒྱ་བའོ།	༩༩ན	༡༢༩༡
88	གཉེས་པར་	༤༩ན	གཉེས་པར་	༩༩ན	༡༢༩༡
89	གཉེས་པར་	༤༩ན	གཉེས་པར་	༩༩ན	༡༢༩༡
90	ཅེས་	༤༩ན	ཅེས་	༩༩ན	༡༢༩༡
91	ཅེས་	༤༩ན	ཅེས་	༩༩ན	༡༢༩༡
92	རེས་མོ་ས་	༤༩ན	རེས་མོ་ས་	༩༩ན	༡༢༩༡
93	ལྷི་	༤༩ན	ལྷི་	༩༩ན	༡༢༩༡
94	བསྐྱོམ་པ་	༤༩ན	བསྐྱོམ་པ་	༩༩ན	༡༢༩༡
95	ལྷོ་ཏུ་	༤༩ན	ལྷོ་ཏུ་	༩༩ན	༡༢༩༡
96	ལྷོ་བའི་	༤༩ན	ལྷོ་བའི་	༩༩ན	༡༢༩༡
97	གསུང་བའི་	༤༩ན	གསུང་བའི་	༩༩ན	༡༢༩༡
98	ལྷོ་གྱི།	༤༩ན	ལྷོ་གྱི།	༩༩ན	༡༢༩༡
99	ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་	༤༩ན	ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་	༩༩ན	༡༢༩༡
100	ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་	༤༩ན	ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་	༩༩ན	༡༢༩༡
101	རིན་ཆེན་	༤༩ན	རིན་ཆེན་	༩༩ན	༡༢༩༡
102	རིན་ཆེན་	༤༩ན	རིན་ཆེན་	༩༩ན	༡༢༩༡
103	གསང་ཆེན་	༤༩ན	གསང་ཆེན་	༩༩ན	༡༢༩༡
104	ལྷོ་པར་	༤༩ན	ལྷོ་པར་	༩༩ན	༡༢༩༡

105	ཉིད་ལ་རྒྱུད་གི་གདངས་	༦༥བ༦	ཉིད་ལ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གི་གདངས་	༦༥བ༦	༣༠༥༡༡
106	ཕྱི་རོལ་གྱི་ངག་ཡིན་ལ།	༦༥ན༥	ཕྱི་རོལ་གྱི་ངག་ཡིན་ལ།	༦༥ན༥	༣༠༥༡༡༡
107	དེ་ནི་ལེ་ལུ་	༦༥ན༦	དེ་ལེ་ལུ་	༦༥བ༦	༣༠༥༡༣༠
108	ཐོགས་	༦༥བ༣	ཐོག།	༦༥ན༣	༣༠༥༡༦
109	བྱེད་པས་རིན་པོ་	༦༥བ༤	བྱེད་པས་ན་རིན་པོ་	༦༥ན༤	༣༠༥༡༩
110	ཐོགས་	༦༥བ༥	ཐོག།	༦༥ན༤	༣༠༥༡༡༠
111	བརྟན་པ་	༥༠ན༤	བརྟེན་པ་	༦༥བ༣	༣༡༠༡༣
112	ལུས་དབེན་ལོ་བས་	༥༠ན༦	ལུས་དབེན་ལ་ལོ་བས་	༦༥བ༣	༣༡༠༡༦
113	བཟོལ་	༥༡ན༡	འཕྲོལ་	༦༥ན༣	༣༡༡༡༣
114	བདུན་	༥༡བ༣	མདུན་	༦༥བ༣	༣༡༡༡༣
115	བཞུགས།།	༥༡ན༥	ཞུགས།།	༥༠ན༣	༣༡༡༡༤
116	འཛེལ་	༥༡བ༡	མཛེལ་	༥༠ན༤	༣༡༡༡༤
117	ལྷུང་	༥༡༣བ༡	ལུང་	༥༠བ༦	༣༡༤༡༡༣
118	རྩེ་དང།	༥༡༣བ༣	རྩུ་དང།	༥༡ན༡	༣༡༤༡༡༦
119	འགྲིབ་པ་	༥༤ན༤	འགྲིབ་པ་	༥༡བ༡	༣༡༥༡༡༣
120	འགྲིབ་པ་	༥༤ན༥	འགྲིབ་པ་	༥༡བ༣	༣༡༥༡༡༣
121	ཆད་མཉམ་	༥༤ན༡	ཆད་མཉམ་	༥༡བ༥	༣༡༥༡༡
122	འདུད་	༥༤བ༡	འདུད་	༥༡ན༣	༣༡༥༡༡༣
123	སྤོར་	༥༥ན༣	སྤོར་	༥༡བ༣	༣༡༤༡༡༣
124	ཕྱི་	༥༥ན༣	ཕྱི་	༥༤བ༡	༣༡༡༡༡༡
125	ཕྱོག་པ་བ་བཞིན་	༥༠བ༣	ཕྱོག་པ་བཞིན་	༥༤ན༤	༣༡༤༡༡༣
126	རྒྱ་བས་མེད་	༥༡བ༤	རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་མེད་	༥༡ན༡	༣༡༥༡༡༠
127	ཕབ་པ་	༥༡བ༥	ཕེབས་པ་	༥༡ན༡	༣༡༥༡༡༣
128	མེམས་འབྱུང་	༥༣ན༡	མེམས་འབྱུང་	༥༡ན༣	༣༡༥༡༡
129	མི་གསལ་ལ།	༥༣ན༣	མི་གསལ།	༥༡ན༣	༣༡༥༡༣
130	མེད་པ་	༥༤བ༤	མེད་པ་	༥༤ན༦	༣༣༠༡༣
131	འཕྲད་	༥༤ན༤	ཕྲད་	༥༤བ༤	༣༣༠༡༡༣
132	སྐྱོམ་པ་	༥༤ན༦	སྐྱོམས་པ་	༥༤བ༥	༣༣༠༡༡༦
133	མ་ཐོབ་ལ་	༥༤བ༣	མ་ཐོབ་ལ་	༦༠ན༡	༣༣༡༡༣
134	བདེ་བས་	༥༤ན༤	བདེ་བའི་	༦༠བ༡	༣༣༡༡༤
135	བརྩོལ་བར་	༥༤བ༤	བརྩོལ་བར་	༦༠བ༥	༣༣༡༡༠
136	བརྗེད་དེས་	༥༥ན༣	བརྗེད་དས་	༦༡ན༣	༣༣༡༡༤

137	བརྗེད་ངེས་	1293	བརྗེད་ངས་	6973	23317
138	མུ་ཉིད་	1294	མུ་ཉིད་	6974	23319
139	ལྷི་	1197	ལྷི་	6975	23313
140	སྟོགས་པ་	1198	སྟོང་པ་	6976	23319
141	སྟོགས་པ་	1199	སྟོང་པ་	6977	23321
142	བྱེད་པ་	1199	བྱེད་པར་	6978	23411
143	སྟོགས་པ་	1199	སྟོང་པ་	6979	23416
144	སྟོང་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་	1199	སྟོང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་	6980	23419
145	སྟོགས་པ་	1199	སྟོང་པ་	6981	23414
146	མཁས་པ་གཅིག།	1199	མཁས་པ་ཁ་ཅིག།	6982	23417
147	ལུགས་འབྲུང་དང་ལུགས་ལྡོགས་གི་	1199	ལུགས་འབྲུང་དང་ལུགས་ལྡོགས་གི་	6983	23416
148	བྱི་བྲག་མཚན་	1199	བྱི་བྲག་གི་མཚན་	6984	23416
149	མ་རིག་ལུགས་	1199	མ་རིག་པ་ལུགས་	6985	23417
150	མ་གཡོས་པ་དེ་	1199	མ་གཡོས་པ་དེ་	6986	23413
151	གདབ་པ།	1199	གདབ་པ་དང།	6987	23414
152	དེར་	1199	དེ་	6988	23410
153	བསྟན།	1199	བསྟན་པ།	6989	23417
154	འབྲངས་པ་	1199	འབྲང་པ་	6990	23416
155	རྒྱལ་	1199	བརྒྱལས་	6991	23419
156	རྣམ་འབྲོར་པ་ལྷོ་ལྷོ་	1199	རྣམ་འབྲོར་པ་ལ་ལྷོ་ལྷོ་	6992	23419
157	ཅི་སྤྱད་	1199	ཅི་སྤྱད་	6993	23417
158	གཞི་ལམ་	1199	བཞི་ལམ་	6994	23414
159	རྒྱལ་ཅེས་	1199	བརྒྱལ་ཅེས་	6995	23419
160	བརྒྱལས་	1199	བརྒྱལ།	6996	23419
161	རྒྱ་བ་	1199	རྒྱ་བར་	6997	23419
162	གི་	1199	གིས་	6998	23419
163	ལམ་དུས་སུ་སྟོན་མོང་	1199	ལམ་དུས་སུ་སྟོན་མོང་	6999	23417
164	སྟུང་	1199	སྟུངས་	7000	23417
165	བྱི་རྒྱ།	1199	བྱིས་རྒྱ།	7001	23413
166	མཁས་འདྲ་	1199	མཁས་འདྲ་	7002	23411
167	སྟོན་རྒྱ་	1199	སྟོན་རྒྱ་	7003	23410
168	བསམ་	1199	བསམས་	7004	23419

169	གཙོ་བོ་དེའི་སྐྱེ་བ་	༡༠༥བལ	གཙོ་བོ་དེའི་སྐྱེ་བ་	༡༤ན།	༣༥༡།༡༤
170	བས་	༡༠༦ན༥	བས་	༡༤ན༤	༣༥༡།༥
171	ཟེར་འགྲེད་	༡༠༦བ༥	ཟེར་འགྲེད་	༡༤བ༣	༣༥༡།༡༦
172	མར་ལུགས་རྣམས་	༡༠༦ན།	མར་ལུགས་མ་རྣམས་	༡༥ན༦	༣༥༠།༡༣
173	ཆེ་བརྗོད་	༡༠༤བ༣	ཆེ་བརྗོད་	༡༦བ།	༣༥༣།༡༤
174	གྲལ་ཟེན་	༡༡༠ན༤	གྲལ་ཟེན་	༡༦བ༦	༣༥༣།༡༡
175	ཐམ་མ་	༡༡༠ན༦	ཐམ་མ་	༡༦ན།	༣༥༣།༡༥
176	བཀའ་བའི་	༡༡༠བ།	དཀའ་བའི་	༡༦ན༣	༣༥༣།༡༦
177	ཐམ་མ་	༡༡༠བ༤	ཐམ་མ་	༡༦ན༣	༣༥༤།༣
178	བསྐྱོམ་ནས་	༡༡༠བ༦	བསྐྱོམས་ནས་	༡༦ན༥	༣༥༤།༦
179	ཉིད་གྱི་	༡༡༡བ༣	ཉིད་གྱིས་	༡༦བ༤	༣༥༥།༣
180	འཛིན་གྱི་	༡༡༡བ༤	འཛིན་གྱིས་	༡༦བ༦	༣༥༥།༦
181	ལོ་རྒྱུ་ལོ་	༡༡༡བ༦	ལོ་རྒྱུ་ལོ་	༡༦ན།	༣༥༥།༤
182	གྱི་རྗོ་རྗོ་	༡༡༣བ༣	གྱི་རྗོ་རྗོ་	༡༦བ།	༣༥༦།༡༠
183	མཚན་མའི་	༡༡༣བ༥	མཚན་མའི་	༡༦བ༣	༣༥༦།༡
184	འབབ་མ་	༡༡༣ན༣	དབབ་མ་	༡༦བ༦	༣༥༦།༤
185	ས་དཔའི་	༡༡༤ན༤	སད་པའི་	༡༤བ༣	༣༥༦།༡༦
186	རིན་ལྗང་	༡༡༤བ༤	རིམ་ལྗང་	༡༤བ༦	༣༥༦།༡༠
187	རེ་རེ་	༡༡༤བ༣	རེ་རེ་ས་རེ་	༡༧ན༣	༣༥༧།༡༦
188	གྲངས་	༡༡༤བ༥	བགྲངས་	༡༧ན༥	༣༥༧།༤
189	དེ་ས་བརྒྱད་	༡༡༦བ༣	དེས་བརྒྱད་	༡༧བ༤	༣༥༧།༣
190	སྣོང་བཞི་	༡༡༦ན༥	སྣོང་མ་བཞི་	༡༧ན༤	༣༥༨།༡
191	སྣལ་	༡༡༦བ༦	བསྣལ་	༡༧བ༣	༣༥༨།༡༦
192	མཚུ་ཀལ་	༡༡༤བ༤	མཚུ་ཀལ་	༡༧ན༣	༣༥༧།༡༦

ཕྱི རྒྱུན་རྒྱུན་གསུམ་པ།

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་། རྒྱ་དཔེ།

- ༡ འདུས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལྷན་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ། སྐོར་དཔོན་སྐྱེའི་སྐོས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུན་འགྲུལ། རི ༡༣༡ན༤-༡༣༡ན༥)
- ༢ ལྷན་འགྲུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྐོས་པའི་ཐབས་མདོ་དང་
བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ། མཐོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་མཛད། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུན་འགྲུལ། རི ༡༡ན༣-༡༥བ༡)

བོད་དཔེ།

- ༡ རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། མཁས་
གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(པོད། པ་སྐྱེ་འབྲུམ་དཔར་མ། ༩༣༧-༤༤༤)
- ༢ རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་།
རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྐོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལོ་ལོ་སྐོར་པའི་ཟེན་མོ་འགའ་ཞིག་
ལྷོགས་གཅིག་ཏུ་བཞོན་པ། པ་བོད་ཁ་བ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད།
(པོད། ག་ཤིང་དཔར། ༤-༡༩༩)
- ༣ རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག་ པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། རྫོ་སྤིང་དཔར་མ། ༩༣-༡༡༡)
- ༤ རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོའི་སྙིང་པོ། པཎ་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད། ག་ཤིང་དཔར། ༩༤༤-༩༥)

- ཕ   རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་གྱི་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་
 བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མངོན།
 (མོད། ཆ ལྷ་འབྲུམ་དབར་མ། 9-923)
- ཆ   དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་རྣམ་འབྱོར་སློབ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་བ་རིན་
 པོ་ཆེའི་སྲེང་བ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མངོན།
 (མོད། བཅུ་བ། འབྲུལ་དབར། 333-362)
- ཇ   དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྐལ་བཟང་འཇུག་དོགས། ཁྲི་ཆེན་སློབ་བཟང་
 བསྟན་བ་རབ་རྒྱས་གྱིས་མངོན།
 (མོད། 7 ཤིང་དབར། 334-351)
- ༨   དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བཅུན་
 ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མངོན།
 (མོད། 10 ཤིང་དབར། 3-399)
- ༩   དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློབ་མེ། མཁས་གྲུབ་ལོར་
 བཟང་རྒྱ་མཚོས་མངོན།
 (མོད། 11 ཤིང་དབར། 999-1003)
- 10   དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉེར་མཁོ་གཅེས་བསྡུས་སློབ་གསལ་ཀུན་པམ། དག་དབང་
 འཇམ་དབྱངས་སློབ་སློབ་གྱིས་མངོན།
 (མོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་བ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- 11   དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སློབ་གསལ་བྱང་བའི་རེ་སློང་གནད་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་
 ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མངོན།
 (མོད། 12 ལྷ་འབྲུམ་དབར་མ། 249-104)

- ༡༢ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ། རོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
 (ལོད། དང་པོ། ཤིང་དཔལ། ༤༡༩-༡༣༩)
- ༡༣ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བརྗེད་བྱང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱལ། ཞ་དམར་བ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད།
 (ལོད། ག་དཔེ་གཟུགས། ༣༡༡-༤༥༡)
- ༡༤ དབལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྟ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ཁྲིད་དམིགས་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱེད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལྷང་། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (ལོད། ཎ ཤིང་དཔལ། ༡༣༡-༡༠༣བཟ)
- ༡༥ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཞལ་ཤེས་སློ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད། དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་སློ་སློས་ཀྱིས་མཛད།
 (ལོ་ཉ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་བ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བུང་།)
- ༡༦ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (ལོད། དང་པོ། ཤིང་དཔལ། (༤༠༡-༤༡༡))
- ༡༧ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་གསང་ཆེན་སྤྱར་ལམ། ལྷང་སྐྱེད་ག་དབང་ཚོས་ལྷན་གྱིས་མཛད།
 (ལོད། ག་ ཤིང་དཔལ། ༡༣༡-༤༦༤)
- ༡༨ རིམ་བ་དང་པོའི་ནང་དོན་གསལ་བྱེད་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར། ལྷང་སྐྱེད་ག་དབང་ཚོས་ལྷན་གྱིས་མཛད།
 (ལོད། ཅ ཤིང་དཔལ། ༡༣༡-༡༣༤)
- ༡༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་ཟེན་གྱིས། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
 (ལོད། ཆ ལྷ་འབྲུམ་དཔར་མ། ༤༤༡-༡༠༡༠)

- 30 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྣང་པོ། སུར་སྟོབ་དག་དབང་བྱམས་པའི་མཛད།
 (མོད། གསུམ་པ། ཞིང་དཔར། 1-64)
- 31 གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ། འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་རྗེས་མཛད།
 (མོད། ཎ ཞིང་དཔར། 12-134)
- 32 གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་གནད་དོན་ཀུན་གསལ། ཚོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་
 སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད།
 (མོད། དང་པོ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་དེབ་ཐེང། 11 མོད་དང་པོ། དེབ་གཞུགས། 304-313)
- 33 གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དམར་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་རྩལ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱ་མའི་
 གསུང་བཞེན་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད་པ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྫོ་རྗེས་མཛད།
 (མོད། དང་པོ། ཞིང་དཔར། 303-302)
- 34 གསང་བ་འདུས་པའི་སྐགས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བ་སོ་དག་
 དབང་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྐྱབ་གིས་མཛད།
 (མོད། གཉིས་པ། ཚོས་ཚལ། 1)
- 35 སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ།
 སུར་སྟོབ་དག་དབང་བྱམས་པས་མཛད།
 (མོད། ཎ ཞིང་དཔར། 414-637)

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞི་བ།

འདུས་པའི་རིམ་ལྗེའི་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དབེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

རྒྱ་དབེ།

- ༡ དབེའི་གསལ་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་བུ་བ། ལྷ་རོ་བས་མཛད།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༤-༩༩༩)
- ༢ རིམ་ལྗེའི་དཀའ་ལྟོང་། སྐོར་དཔོན་དམ་ཚིག་རྩོམ་མཛད།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༧-༡༩༩༧)
- ༣ རིམ་ལྗེའི་དཀའ་ལྟོང་དོན་གསལ་བ། སྐོར་དཔོན་བཙུན་ལྷུ་ས་བཟང་པོ།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༧-༡༩༩༩)
- ༤ རིམ་ལྗེའི་དཀའ་ལྟོང་། སྐུ་བསྟན་གསལ་བས་མཛད།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༧-༡༩༩༧)
- ༥ རིམ་ལྗེའི་ལྟོང་བ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྐོར་དཔོན་ལྷུ་ས་བཟང་པོ།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༧-༡༩༩༧)
- ༦ རིམ་ལྗེའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣམས་ལྷུ་ས་བཟང་པོ། སྐོར་དཔོན་ལྷུ་ས་བཟང་པོ།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༧-༡༩༩༧)
- ༧ རིམ་ལྗེའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། བཙུན་ལྷུ་ས་བཟང་པོ། ལྷུ་ས་བཟང་པོ།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༧-༡༩༩༧)
- ༨ རིམ་ལྗེའི་རྣམས་ལྷུ་ས་བཟང་པོ། སྐོར་དཔོན་རོལ་པའི་རྩོམ་མཛད།
(སྐུ་བསྟན། རྒྱ་དབེའི་ལྷ་ལྷོ་ཞོག་གངས་༡༩༩༧-༡༩༩༧)

༤ རིམ་ལྡེའི་བཤད་བཞོན་བྱའི་སྤེང་བ། སློབ་དཔོན་ལྷུ་བྱའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་མཛད།
(ལྷེ་བསྟན། རྒྱད་འཕྲེལ། ཆི། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༠༡-༡༥༠༢)

༡༠ རིམ་བུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ། དཔལ་རྣམ་ལོ་བས་མཛད།
(ལྷེ་བསྟན། རྒྱད་འཕྲེལ། ལི། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༠༣-༡༥༠༤)

༡༡ རིམ་བུ་བ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད།
(ལྷེ་བསྟན། རྒྱད་འཕྲེལ། རི་ སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༠༥-༡༥༠༦)

༡༢ རིམ་བུ་ལའི་དཔོན་ལྷུ་བྱའི་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་བ། འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐྱེས་པས་མཛད།
(ལྷེ་བསྟན། རྒྱད་འཕྲེལ། ཅི། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༠༧-༡༥༠༨)

ཐོད་དཔེ།

༡ མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་བུ་ལའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བྱུང་འདུག་ལོར་ལའི་བང་མཛོད།
པཎ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (ཐོད་ལ། བཀས་ལྷན་དཔར་ལ། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༠༩-༡༥༡༠)

༢ རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཐབས་ལམ་རིམ་བུ་ལའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སྲུ་
ལེན་ཚུལ་ཁྲེར་བདེ། འཛམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད།
(ཐོད་ལ། ལིང་དཔར། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༡༡-༡༥༡༢)

༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པོ། ལུང་སྟོན་དག་དབང་
བྱམས་པས་མཛད། (ཐོད་གསུམ་པའི་སྟེ་ཆོན་པ། པེ་ཅིང་དཔར་ལ། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༡༣-༡༥༡༤)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་དག་རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་གྱི་གནད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐབས་ལོན་
གསལ་བའི་ཉི་མ། པཎ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད།
(ཐོད་ལ། བཀས་ལྷན་དཔར་ལ། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༡༥-༡༥༡༦)

༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ། རིམ་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཐབས་ལོན་ལོར་བྱའི་
སྤེང་བ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད། (ཐོད་ལ། འབྲི་བྱང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། སོག་གངས་མཁའ་མཉམ་པཎ་༡༥༡༧-༡༥༡༨)

- 6 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་བདེ་ཆེན་བདུད་རྩིའི་
སྤྱང་པོ། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(འོད་ཁ། འཁོར་དཔལ་། འོག་གྲངས་ ༣༧-༣-༥༧)
- 7 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྡེ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཟ་མ་
ཏོག་གི་ཁ་འབྲེད་པའི་ལྡེ་མིག་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོས་མཛད།
(འོད་རྒྱལ་སྤེ་ཀུན་བཏུས་འཕ། སྤེ་དགེ་དཔལ་མ། འོག་གྲངས་ ༡- ༣༥)
- 8 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྡེའི་ཁྲིད། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྗེ་རྗེས་མཛད།
(འོད་དང་པོའི་སྤེ་ཆེན་ད། འཁོར་དཔལ་། འོག་གྲངས་ ༣༠༤- ༣ ༣༡)
- 9 རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ། ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད།
(འོད་ཅ། ཏུག་བཏུན་ཐུན་ཆོགས་སྤིང་གི་དཔལ་མ། འོག་གྲངས་ ༣༡༡- ༤ ༣༤)
- 10 རིམ་ལྡེའི་དོན་བསྟུས་ཡིག་རྒྱུད། ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།
(འོད་ཏ། འཁོར་དཔལ་། འོག་གྲངས་ ༥༣༧- ༥ ༣)
- 11 རིམ་པ་ལྡེའི་དོན་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(འཁོར་དཔལ་། འོག་གྲངས་ ༡༣༡- ༦ ༣ ༣)
- 12 རིམ་ལྡེ་བསྟུས་པའི་ཟེན་གྱིས། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ལྷོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(འོད་ཆ། བཏུས་སྟུན་དཔལ་མ། འོག་གྲངས་ ༡༡༧- ༧ ༧༧)
- 13 རིམ་ལྡེ་བསྟུས་གསལ་གྱི་ལྷོ་ཀ། ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད།
(འོད་ཆ། ཏུག་བཏུན་ཐུན་ཆོགས་སྤིང་གི་དཔལ་མ། འོག་གྲངས་ ༥༤- ༧ ༣ ༣)
- 14 གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྡེ་སྤེར་ཁྲིད་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་འཁྲུལ་པའི་འོད་གྲུལ་
ཞེས་བྲུ་བ་མར་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བ། ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད།
(འོད་ཅ། ཏུག་བཏུན་ཐུན་ཆོགས་སྤིང་གི་དཔལ་མ། འོག་གྲངས་ ༣༠༥- ༨ ༣ ༤)

- ༡༥ རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བྱུང་བའི་ཐ་མ་ཉོག་དགེ་སྲོང་རིན་ཆེན་གྱུབ་གྱིས་མཛད།
 (མོད་རྒྱུད་སྤྲེལ་གྱུར་བཅུས་འདུག་སྤྲེལ་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༦༠༩-༦༤༡)
- ༡༦ རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་གསར་བ་ཡི་གེ་མེད་པའི་རོ་སྲོད་ཡུ་མོ་ལྷགས། རྒྱལ་ཁམས་པ་ལྷུ་རྒྱུས་མཛད་པ།
 (མོད་རྒྱུད་སྤྲེལ་གྱུར་བཅུས་འདུག་སྤྲེལ་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༣༦-༤༡)
- ༡༧ རིམ་ལྡེའི་ཐེན་གྱིས་ཐོར་བྱ། མི་པམ་དགེ་ལེགས་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།
 (མོད་རྒྱུ་ལིང་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༣༤-༣༧)
- ༡༨ རིམ་ལྡེ་གསལ་སྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བཟུང་བྱུང་བའི་བཞུགས་པ་ཐབ་དོན་སྤྲོད་པའི་ཉི་མ། འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (མོད་ཆུ་རོང་ཐོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༡༡༡-༩༤༡)
- ༡༩ རིམ་ལྡེ་གསལ་སྲོན་གྱི་ལྷ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཁ་སྐོང་། དགོན་མཚོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད།
 (མོད་ཉི་མུ་མཛད་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༤༩༡-༤༧༦)
- ༢༠ རིམ་ལྡེ་གསལ་སྲོན་གྱི་བཞུགས་པའི་བཞུགས་པའི་འདེབས་ཁ་སྐོང་། ལྷོ་བཟང་ཉི་མུ་མཛད་གྱིས་མཛད།
 (མོད་དུ་ལག་གྱིས་མཛད་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༩-༤༣)
- ༢༡ རིམ་ལྡེ་གསལ་སྲོན་གྱི་ཐེན་གྱིས་མེ་ཉོག་སེལ་པ། དབལ་མང་པའི་ཉི་མུ་མཛད་གྱིས་མཛད།
 (མོད་ལཱ་ལིང་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༤༠༤-༤༩༤)
- ༢༢ རིམ་ལྡེ་གསལ་སྲོན་གྱི་བཞུགས་པའི་ཐེན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་ཐེགས་ལ། ལྷོ་བཟང་ལྷུང་ཉོགས་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་གྱིས་མཛད།
 (མོད་ལཱ་ལིང་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༣༧༩-༣༩༩)
- ༢༣ རིམ་ལྡེ་གསལ་སྲོན་གྱི་ས་བཅད་རྩོམ་ཆེན་ཆོས་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་རིག་སྤྲེལ།
 འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (མོད་ཆུ་རོང་ཐོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔེ་སྤྲེལ་གྱི་མཛད་སྤྲེལ་༩༤༤-༤༣༤)

- ༡༩ རིམ་ལྗེའི་གསལ་བྱེད། མཁས་བྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
 (མོད་ཆ། བཟུམ་ལྷན་དཔར་མ། འོག་གངས་༡-༢༥)
- ༢༥ གསལ་འདུས་འཕགས་སྐོར་ལས་རིམ་ལྗེ་འགོ་སྟོན་གསལ་བྱེད་ཡིག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ། ཏུ་ར་རྒྱ་
 བས་མཛད། (མོད་ཅ། ཏྟག་བརྟན་བླུན་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་དཔར་མ། འོག་གངས་༣༣༩-༣༤༠)
- ༢༩ གསལ་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྗེ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
 (མོད་ཉ། བཟུམ་ལྷན་དཔར་མ། འོག་གངས་༣༠༥-༣༣༩)
- ༣༢ གསལ་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྗེའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་
 མ་ཏོག་རིན་ཆེན་བྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
 (མོད་ཟ། རོལ་པར་མ་ལྗེ་ལི་བསྐྱར་དཔར་བརྒྱབ་བ། འོག་གངས་༣༥-༩༩)
- ༣༦ གསལ་འདུས་རིམ་ལྗེའི་ཁྲིད་ཡིག་གུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད།
 (མོད་ག་འིང་དཔར། འོག་གངས་༤༡༠-༤༤༠)
- ༣༩ གསལ་འདུས་རིམ་ལྗེའི་ཐེན་གྱིས་སྣང་པོའི་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། གུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད།
 (མོད་ག་འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། འོག་གངས་༣༠༩-༣༩༣)
- ༣༠ གསལ་འདུས་རིམ་ལྗེའི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སློན་མེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
 (མོད་ཇ། བཟུམ་ལྷན་དཔར་མ། འོག་གངས་༡-༩༤)
- ༣༡ གསལ་འདུས་རིམ་ལྗེའི་བཤད་བ། ལྷུ་ལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་མཛད།
 (མོད་ཆ། འིང་དཔར། འོག་གངས་༡༣༡-༡༤༣)
- ༣༣ གསལ་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བཅད་དང་རྫོགས་རིམ་རིགས་ལྗེ་གསལ་སློན་གྱི་ས་བཅད་
 གསལ་ཆེན་ལམ་གྱི་སྣང་པོ། བྲག་གཡལ་སློབ་བཟང་ལོ་རྒྱུ་ལེས་རབ་ཀྱིས་མཛད།
 (མོད་ཉ། བྲག་གཡལ་བྲུ་དགོན་གྱི་དཔར་མ། འོག་གངས་༩༠༡-༩༡༢)

- ༣༣
གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྟོན་མའི་སྟོང་པོ་བལྟས་པ་སྐལ་ལྷན་དབྱེས་
བྱེད། གཤགས་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱིས་མངོད།
(མོད་ཀ་ རྫོག་ཐུང་དཔར་མ། ཤོག་གངས་༡༢༩-༡༣༡)

- ༣༤
གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་འབྲེར་བདེ།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་རྫིས་མངོད།
(མོད་ཀ་ རྫོག་ཐུང་དཔར་མ་བསྐྱར་དཔར་མ། ཤོག་གངས་༡༤༥-༡༥༠)

- ༤ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གཞིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་སྐོ་འབྲེད་པའི་སྡེ་མིའག་རིན་ཆེན་གྲུབ་གྱིས་མཛད།
 (མོད། བ ལོལ་དབང་ལ། སོག་གཏངས་༤༣-༡༠༡༩)
- ༡༠ རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་ལྷན་པར་གཞིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ། དཔལ་མང་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
 (མོད། ཤིང་དབང་། ཅ སོག་གཏངས་༡-༡༩༤)
- ༡༡ བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷན་གཞིའི་ཐེན་ཐེན་སྤྱི་བྱས་པ། བཀའ་ཚུལ་སྐོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
 (མོད། ང ཤིང་དབང་། སོག་གཏངས་༡-༡༤)
- ༡༢ བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལྷན་གཞིའི་བཀའ་ཚུལ་བཟང་པོ་བཟང་གིས་གྱིས་མཛད།
 མོ་ཉ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་གྲང་འདིར་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།
- ༡༣ བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལྷན་གཞིའི་སྐོ་གསལ་མགུལ་རྒྱལ། སྐོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (མོད། ཆ ཤིང་དབང་། སོག་གཏངས་༡༢༡-༡༢༤)
- ༡༤ གསལ་སྤྲུལ་པའི་ལ་ལ་འཕྲིན་པའི་སྡེ་སྐོ་དུ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མིང་གི་ལྷན་གཏངས། སྐོང་དོལ་སྐོ་མ་དག་དབང་སྐོ་བཟང་གིས་མཛད།
 (མོད། དང་པོ། ཤིང་དབང་། སོག་གཏངས་༤༡-༡༡༠)

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ།

བཀའ་ཚུལ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག

བོད་དང་པོ། ༡༧༽

- ༡ འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཡ་རྒྱལ་ཚབ་ཚོད་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉེ་ཉ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིགས་སྟུ་བཅད་བ་དད་པའི་བད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད། (སེར་དབར། ༡༡-༦)
- ༢ རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབལ་རྣམ་དཔྱོད་མཚོག་གི་སྒྲེའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་དད་པའི་རོལ་ཅེད། (དབེ་རིང་། ༡༡༡༡-༡༤༩༩ སེར་དབར། ༡༡-༩༩)
- ༣ རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་བཙུན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་པའི་མགྲིན་རྒྱུ། (དབེ་རིང་། ༡༡༡༡-༡༠༣༥ རྫོགས་པའི་དབར། ༡༡-༡༣༡ སེར་དབར། ༡༩-༣༡)
- ༤ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ལུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། (དབེ་རིང་། ༡༡༡༡-༣༩༩ རྫོགས་པའི་དབར། ༡༡༣༣-༣༡༩ སེར་དབར། ༡༡༡༣-༩༠༣)
- ༥ གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་རྫོགས་པའི་རྫོགས་པའི་ལྷོན་པ་མས་རྫོགས་བྲག་རི་འཛོམས་པའི་ཐོ་བ། (རྫོགས་པའི་དབར། ༡༡༡༤-༣༡༡ སེར་དབར། ༡༩-༣༤-༩༩)

པོད་གཉིས་པ། །ཁ།

- ༡ རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་ལེའུ་གསུམ་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། (དབེ་རིང་། ལ། ༡༣༡-༤༤༦ ལྷོ་དབར། ལ།-
༡༡༠ སེར་དབར། ལ།-༡༤༥)
- ༢ རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་ལེའུ་བཞི་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། (དབེ་རིང་། ལ། ༡༣༡-༡༣༤ ལྷོ་དབར། ལ། ༡༡༡-༡༤
སེར་དབར། ལ། ༡༤༤-༡༤༤)

པོད་གསུམ་པ། །ག།

- ༡ ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོའ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱེད་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་
དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཡུམ་དོན་གསལ་པའི་
སློན་མེ། (དབེ་རིང་། ལ། ༡༣༡-༡༤༤ ལྷོ་དབར། ལ།-༡༤༡ སེར་དབར། ལ།-༤༤༠)

པོད་བཞི་པ། །ང།

- ༡ རྣམ་པར་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་
གསལ་སློན་མེ། (དབེ་རིང་། ལ། ༡༣༡-༡༤༤ ལྷོ་དབར། ལ།-༡༤༡ སེར་དབར། ལ།-༤༤༠)
- ༢ རྣམ་པར་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་
གསལ་སློན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། (དབེ་རིང་། ལ། ༡༣༡-༡༤༤ ལྷོ་
དབར། ལ། ༤༤༤-༤༤༤ སེར་དབར། ལ། ༤༤༤-༤༤༤)

པོད་ལྷ་བ། །ཅད།

- ༡ རྣམ་བཤད་སྣང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། (དཔེ་རིང་། ཅ༡ན༡-༥༦༤ གློ་དཔར། ཅ༡-༡༡༤ སེར་དཔར། ཅ༡-༡༣༤)
- ༢ རྣམ་བཤད་སྣང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པ་དང་དུག་པ་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད། (དཔེ་རིང་། ཅ༡ན༡-༣༤༦ གློ་དཔར། ཅ༡ན༡-༣༠༤ སེར་དཔར། ཅ༡༣༥-༣༩༤)
- ༣ རྣམ་བཤད་སྣང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད། (དཔེ་རིང་། ཅ༡ན༡-༣༦༤ གློ་དཔར། ཅ༡༠༢-༣༥༤ སེར་དཔར། ཅ༡༣༠-༣༥༤)
- ༤ གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་བར་འབྱེད་པ་ལེགས་བར་བཤད་པའི་སྣང་པོ། བཀའ་ལན་གྱིས་རྣམ་བར་འབྱེད་པ་ལྷན་ལའི་འཕྲིང། (དཔེ་རིང་། ཅ༡ན༡-༥༦༤ གློ་དཔར། ཅ༡༤༡-༣༥༩ སེར་དཔར། ཅ༡༤༤-༤༩༡)
- ༥ རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་གྱི་སྒྲ་འོད། (དཔེ་རིང་། ཅ༡ན༡-༤༤༥ གློ་དཔར། ཅ༡༤༣-༤༥༤ སེར་དཔར། ཅ༤༩༩-༥༣༡)
- ༦ བཏ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དོན་བདུན་ཅུ་རྩ་དུ་བཀོལ་བའི་ལེགས་བཤད་གློ་གསལ་དགའ་སྟོན། (སེར་དཔར། ཅ༥༣༤-༥༣༡)
- ༧ ཚོས་ཇེ་གམ་པའི་གསུང་ཤོག་ཚོས་ཇེ་ཇེ་བཅུན་པ་ལ་གནང་བ་དང་། གམ་པའི་རྩོད་ལན་གཉིས་ཁ་གཏང་སྒྲིགས་པའི་ལན། འབྲས་སྤངས་ཚོས་ཇེ་བསོད་ནམས་གྲགས་བས་མཛད་པའི་རྣམ་དབྱེ། (སེར་དཔར། ཅ༥༣༤-༤༠༤)

པོ་དང་རྒྱལ་པོ། །ཆ།

- ༡ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཚིག་འོར་རབ་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམས་བཤད། (དབེ་རིང་། ཚ། ༡༣༡-༡༤༥ ལྷོ་དབར། ཚ། ༡༡༥ སེར་
དབར། ཚ། ༡༣༠)
- ༢ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཚིག་འོར་རབ་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་རྣམས་བཤད། (དབེ་རིང་། ཚ། ༡༣༡-༡༤༥ ལྷོ་དབར། ཚ། ༡༡༡-
༡༥༥ སེར་དབར། ཚ། ༡༣༡-༡༤༠)
- ༣ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཚིག་འོར་རབ་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་རྣམས་བཤད། (དབེ་རིང་། ཚ། ༡༣༡-༡༤༥ ལྷོ་དབར། ཚ། ༡༥༡-
༡༦༤ སེར་དབར། ཚ། ༡༣༡-༡༤༠)
- ༤ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཚིག་འོར་རབ་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་རྣམས་བཤད། (དབེ་རིང་། ཚ། ༡༣༡-༡༤༥ ལྷོ་དབར། ཚ། ༡༤༤-༡༤༥
སེར་དབར། ཚ། ༡༤༤-༡༤༥)
- ༥ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་
པ་རྣམས་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཚིག་འོར་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་
པའི་རྣམས་བཤད། (དབེ་རིང་། ཚ། ༡༣༡-༡༤༥ ལྷོ་དབར། ཚ། ༡༤༥-༡༤༥ སེར་དབར། ཚ། ༡༤༥-༡༤༥)

༤ ཤེས་རབ་གྱི་པ་འོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
 པའི་འགྲེལ་བ་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཚིག་འོར་རབ་གསལ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པ་དང་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡༣༡-༡༧༩ ལྷོ་དཔལ།
 ཆ༣༩༣-༣༩༩ སེར་དཔལ། ཆ༣༩༥-༣༩༩)

༥ ཤེས་རབ་གྱི་པ་འོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
 པའི་འགྲེལ་བ་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཚིག་འོར་རབ་གསལ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡༣༡-༣༤༣ ལྷོ་དཔལ།
 ཆ༣༩༥-༣༩༦ སེར་དཔལ། ཆ༣༩༧-༤༠༠)

པོད་བདུན་པ། །༤༽

༡ དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་སློན་མེ། (དཔེ་རིང་། ཇ༡༣༡-༤༡༥ ལྷོ་དཔལ། ཇ༡-༩༠༩
 སེར་དཔལ། ཇ༡-༩༩)

༢ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བརྒྱལ་ལན་ཟབ་དོན་ཡང་གསལ་སློན་མེ། (དཔེ་རིང་། ཇ༡༣༡-༤༤༧ ལྷོ་
 དཔལ། ཇ༩༠༤-༩༥༩ སེར་དཔལ། ཇ༩༩༩-༤༠༠)

༣ ལྷ་ཁྱིད་པོ་པ་བཞི་ལྟ་བུ་ཕྱི་ལོ་ཐེགས་པ། (སེར་དཔལ། ཇ༤༠༡-༤༩༠)

པོད་བརྒྱད་པ། །༥༽

༡ སོ་ཐར་རྩལ་ཁྱིམས་གྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་གྱི་ཉི་མ་ལས་
 རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་རྣམ་འབྲེད་གྱི་འགྲེལ་བ། (དཔེ་རིང་། ཉ༡༣༡-༡༤༤ ལྷོ་དཔལ།
 ཉ༡-༡༤༥ སེར་དཔལ། ཉ༡-༩༩)

- ༡ སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་
ལུ་བ་སྦྱར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣༡-༣༣༣༤ རྫོང་དཔར། ༩༡༤༦--༩༣༦ སེར་
དཔར། ༩༩༣༡-༩༩༤)
- ༢ སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་
གཞི་བཙུ་བྱུག་གི་འགྲེལ་བ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣༡-༤༠བ༣ རྫོང་དཔར། ༩༩༣༤-༣༤༩ སེར་དཔར།
༩༩༥༤-༤༩༩)
- ༣ འདུལ་བའི་དུས་ཚིགས་མཁས་བའི་གསུང་རྒྱན་དེ་མ་མེད་བ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣༡-༣༤བ༣)
- ༤ ལྷོ་མ་བ་གསུམ་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་སྦྱོར་གསུམ་ལོར་བུའི་བྱི་དོར། (དཔེ་
རིང་། ༩༡༣༡-༤༤བ༤ རྫོང་དཔར། ༩༤༡༥-༤༥༦ སེར་དཔར། ༩༤༤༣-༤༤༧)
- ༥ འདུལ་མཛོན་སྐོར་ནས་བྱུང་བའི་དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་
དུས་ཚིགས་བཀལ་ལན་དེ་མོ། (རྫོང་དཔར། ༩༣༤༣-༣༤༤ སེར་དཔར། ༩༤༩༣-༤༤༩)
- ༦ དུས་ཚིགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་བསྟན་པའི་ཚུ་རྒྱན། (རྫོང་དཔར། ༩༣༤༦-༤༡༤ སེར་དཔར།
༩༤༤༣-༤༤༩)
- ༧ ལྷོ་མ་གསུམ་ལོར་བུའི་བྱི་དོར་བསྐྱེད་བ། (སེར་དཔར། ༩༤༤༩-༤༤༩)

ཐོད་དགུ་བ། ༡༩༡

- ༡ ཚོས་མཛོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་བཤད་བཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་དང་པོ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣༡-༤༤༤ རྫོང་དཔར། ༩༡-༤༩ སེར་དཔར། ༩༡-༥༤)
- ༢ ཚོས་མཛོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་བཤད་བཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་གཉིས་བ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣༡-༣༤༤༩ རྫོང་དཔར། ༩༤༩-༡༡༤ སེར་དཔར། ༩༥༤-༡༣༤)

- 3 ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་གསུམ་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༥༠༣༩ གློ་དཔར། ༡༡༡༥-༡༡༥ སེར་དཔར། ༡༡༣༢-༡༡༩)
- ༤ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་བཞི་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༩༡༣༩ གློ་དཔར། ༡༡༤༡-༡༡༥ སེར་དཔར། ༡༡༣༠-༡༩༩)
- ༥ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་ལྔ་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤༣༩ གློ་དཔར། ༡-༡༤༡-༡༤༩ སེར་དཔར། ༡༡༩༥-༡༡༡)
- ༦ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་དྲུག་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤༣༩ གློ་དཔར། ༡༡༤༥-༡༤༩ སེར་དཔར། ༡༡༣༣-༡༤༡)
- ༧ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་བདུན་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤༣༣ གློ་དཔར། ༡༡༤༡-༡༤༡ སེར་དཔར། ༡༡༤༣-༡༤༡)
- ༨ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་བརྒྱད་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤༣༥ གློ་དཔར། ༡༡༤༣-༡༤༥ སེར་དཔར། ༡༡༤༣-༩༡༩)
- ༩ ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་དཔྱོད་བའི་དཀའ་འགྲེལ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤༣༩ གློ་དཔར། ༡༡༤༡-༩༩༤ སེར་དཔར། ༡༩༣༠-༡༤༥)

ཐོད་བཅུ་པ། །།

- ༡ ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤༣༩ གློ་དཔར། ༡༡-༡༡༥ སེར་དཔར། ༡༡-༡༣༡)

- ༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐར་པམ་སྟོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག (དཔེ་རིང་།
ཐ༡༣༡-༡༩༩༣ ལྷོ་དཔར། ཐ༡༡༦-༩༢ སེར་དཔར། ཐ༡༣༤-༣༡༡)
- ༢ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐལ་བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག (དཔེ་རིང་། ཐ༡༣༡-༢༣༦ ལྷོ་དཔར།
ཐ༩༢༥-༣༦༠ སེར་དཔར། ཐ༣༡༩-༢༣༡)
- ༣ དམ་པའི་ཚོས་ལྷན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་རྒྱལ། (སེར་དཔར། ཐ༢༩-༥༣༡)
- ༤ བཙུག་ལྷན་འདས་རིག་བྱེད་མའི་སྐབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས། (ལྷོ་དཔར།
ཐ༣༦༡-༣༦༣ སེར་དཔར། ཐ༤༣༩-༥༣༤)

པོད་བཅུ་གཅིག་པ། །།

- ༡ བཀའ་གདམས་གསང་རྩིང་གི་ཚོས་འབྲུང་ཡིད་གྱི་མཛེས་རྒྱན། (དཔེ་རིང་། ད༡༣༡-༡༢༩༦ ལྷོ་
དཔར། ད༡-༩༠༠ སེར་དཔར། ད༡-༩༩༤)
- ༢ རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་པན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྲུང་གནས། (སེར་དཔར།
ད༩༣༠-༣༡༤)
- ༣ དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་པའི་ཚོས་འབྲུང་དད་པའི་འབབ་སྟེགས། (དཔེ་རིང་། ད༡༣༡-༩༤༦ ལྷོ་
དཔར། ད༩༠༡-༩༣༦ སེར་དཔར། ད༩༩༠-༩༢༠)
- ༤ མཁས་པ་དང་རྒྱན་པོ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཙུན་དགེ་ལུགས་ལེགས་བཤད་བསྐྱེད་ཀའ་པོའི་རྒྱན་པོ།
(དཔེ་རིང་། ད༡༣༡-༡༡༢ ལྷོ་དཔར། ད༩༣༤-༩༤༠ སེར་དཔར། ད༩༢༡-༩༦༢)
- ༥ བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ། (ལྷོ་དཔར། ཐ༣༤༥-༣༤༩ སེར་དཔར། ད༩༦༥-༩༤༤)
- ༦ བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ། (སེར་དཔར། ད༩༤༦-༩༤༩)

ཨ་   གྲུལ་རབས་འཕུལ་གྱི་ལྗེ་མིག་གམ་དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་དེབ་གསར་མ། (མཛོ་དབར། ༥༡༧-
༣༩༩ མེར་དབར། ༥༣༩༩-༥༠༡)

པོད་བརྒྱ་གཉིས་པ། །ཀ།

༡ དབུ་མའི་སྐྱེ་དོན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་ཐབ་དོན་རབ་གསལ་སློན་མེ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༡༡-༡༥༡༡)

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བདུན་པ།

ལ་སྐབས་ཇི་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

དོན་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་སྐྱེ་མའི་བཞིན་ལག་གར།།
མཚན་དཔེའི་འཇུག་སྐྱེག་ཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གཤེགས།།
དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་མགོན།།
མི་ཤིགས་ཐིག་ལེར་མཚོག་གི་དགའ་སྟོན་མཛོད།།

ཤིན་ཏུ་ཞི་དབྱིངས་སྟོས་མེད་སྟོས་པའི་གར།།
རི་སྙེད་རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་སོགས།།
སྤྱི་ཚོགས་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་སྟོན།།
སྟོ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོར་སྙིང་ནས་བྱས།།

མཐའ་བྱུག་ཚུལ་བཞིའི་འབྱུང་རྒྱལ་གཡོ་བའི་སྟོང་།།
རིམ་གཉིས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་གཉེར་བཅིངས་པ།།
སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གསང་ཆོག་མ་དོས་སྐྱུང་།།
ས་སྙེད་དོ་ཇི་འཆང་གིས་སྐྱུར་བྱུར་གཏམས།།

དེ་ལྟའི་ཟབ་དོན་རིམ་བཤེན་གཉིས་པའི་དབྱིངས།།
མཁས་མཚོག་གཞོན་ལྷ་སྐྱེལ་བའི་གད་རྒྱུངས་འདི།།

རྒྱུད་སྟོན་དག་སྟོང་ལྷན་བསྟན་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱིས།།

རྒྱ་སྐྱུང་དབང་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་མཐུས།།

རྒྱལ་ཀུན་སྟེང་རྗེའི་དཀར་འཇུག་ག་ལུང་རུལ།།

མཚན་དཔེའི་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་གར།།

འདིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་བསྟན་འདིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི།།

ཞབས་སེན་སྲིད་ཞེའི་དགའ་སྟོན་རྟག་རོལ་ཤོག །

སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་མ་རོས་སྐྱང་།།

དབྱར་གྱི་དཔལ་མོ་དཔལ་དུ་འདིན་བ་བཞིན།།

བཤད་སྐྱབ་རྣམས་སྲིང་འབྲུམ་དུ་གྲོད་པ་ལ།།

མཁས་གྲུབ་གདེངས་ཅན་གྱེ་བས་རོལ་མཛེས་ཤོག །

ཕྱོགས་བཅུའི་སྟོ་གསལ་ཁྲིམས་ལྡན་ངང་མའི་ལྷ།།

སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་མཚོ་ཆེན་ལ་འདུས་ནས།།

མདོ་སྐྱགས་ཚོས་སྟོད་བཅུ་ཡི་མགྲིན་རྗེའི་དབྱངས།།

འགོ་བ་ངལ་གསོའི་དབྱིད་དུ་རབ་འཕེལ་ཤོག །

དཔལ་ལྡན་རིག་སྐྱགས་འཆང་གི་སྟེ་འདིར་ཡང་།།

དོ་རྗེའི་དབྱངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རབ་རྒྱས་ཤིང་།།

མི་སྲིད་སྐྱ་སྐྱགས་སྐྱག་རྒྱ་མཚོག་གི་གར།།

བྱང་རྒྱལ་དོ་རྗེའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་ཤོག །

རྒྱ་སྐྱོད་གྱིས་མཚོན་བདག་སོགས་འགོ་ཀུན་ཀྱང་།།
 གཉུག་མའི་རྣམ་འགྱུར་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་གར།།
 གཅིག་མིན་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྩོ་རྩེའི་དབྱིངས།།
 གདོད་མའི་རྒྱལ་ས་སྐྱུར་དུ་མངོན་བྱེད་ཤོག །

རིན་ཅེན་གསུམ་གྱི་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་།།
 རང་བཞིན་སྟོང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་ཞིང་།།
 བདག་གི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་མཐུས།།
 སྟོན་པའི་དོན་ཀུན་བདེ་ལྷག་སྐྱུར་འགྲུབ་ཤོག །

དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཆོ་བརྒྱུ་བརྒྱེ་ཏེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་མོ་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དེབ་གཟུགས་སུ་སྐྱུ་གཤེགས་རྒྱུད་
 སྟོད་སྒྲགས་རམས་བ་དགེ་སྟོང་ཐུབ་བསྟན་བཅོམ་འགྲུས་ཅན་ནས་རྒྱ་འགོའི་མཐུན་འགྱུར་འོག་
 རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་སྲར་སོར་ཡ་སྐྱབས་
 རྩེ་བ་པོང་ཁ་བྱམས་བ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ཐོག་
 སྐབས་བསྐྱུན་ཆོག་སྣ་ཅུང་ཟད་བསྐྱུར་ཏེ་བཀོད་པའོ།། །།

ཡསྟུབས་རྗེ་ཁྱིམ་གྱི་འཆང་གིས་མཛད་པའི་དབང་བྱང་སློབ་ཚིག་

ལྷ་བ་ལས་འོངས་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་མི་ཤིགས་འོད་ལྗེའི་ལང་ཚོ་འབར།
 མཚོག་གི་འཕྲིན་ཡིག་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་ཚལ་ལ་བྱང་བ་བསྟུས།
 མཉམ་བ་ཅེ་མོས་མཉམ་པའི་བསྐྱབས་བཞེད་མཁའ་ཁྲབ་ལོར་བྱའི་སྐྱ་དབྱངས་ཅན།
 དབལ་ལྷན་འདུས་པའི་དབལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ས་མ་ཇ་ལ་སློབ་གྲོས་ལྟེ།
 རི་སྐྱེས་ཁྱོད་ན་ལ་ར་རྩ་དང་གསེར་རིའི་དབྱས་ན་སྐྱུན་པོ་བཞིན།
 གངས་ཅན་འདི་ན་སྐྱ་བའི་བྱ་མཚོག་སློབ་བཟང་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ཅལ།
 ཟབ་མོའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཀྱན་མཁྱེན་ཀྱན་དགའ་དོན་འགྲུབ་བཟོ་རྟེན།
 དེ་ལ་དད་པའི་སྦྱིམ་བ་མི་སྦྱོར་དུད་ནས་འགོ་བ་མིན་བ་སྟུ།
 བསེལ་སྡོངས་མཁས་སློབ་ཀྱི་བ་རྣམ་གཞོན་བྱ་སྟོན་ཁ་ཚེའི་སྐྱལ་པའི་གར།
 མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྐྱ་ལ་མི་འཛིགས་སྟོབས་བ་གཟེངས་སུ་མཛོ།
 བསོད་ནམས་གསུང་པའི་སྐྱ་ཞུང་སྐྱ་ཞིབ་རྣམ་དཔྱོད་མཚོག་གི་སྟེ།
 གསུང་རབ་སྐྱེ་དང་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་གནས་སྐྱང་བྱེད་ཉི་མའི་རིགས།
 རོག་མར་སྐྱུངས་ཤིང་བར་དུ་བཤད་ལ་ཐ་མར་བརྩམས་པའི་བྱང་བར་གྱིས།
 འོ་མའི་ཚུ་གཉེར་གནས་དུ་འཕྱུར་བར་ལྷ་ཟེར་འབྱམས་སྐྱག་ཞུགས་འདྲ་དེས།
 སྐྱེ་བྱའི་དབྱང་གཉེན་སྐྱེ་དང་བྱང་བར་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེད་མཐར་བཞེས།
 ལྱང་ཉོགས་བསྟན་བ་སྐྱེ་དང་བྱང་བར་ཞུ་སེར་རིང་ལུགས་སྐྱོགས་བརྩུར་འཕེལ།

རིས་མེད་དགོ་འདུན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྤེལ་འདི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་མཛེས།།
 རྒྱུད་ལྗེའི་ལུས་ཅན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྒྱ་སྤོར་རྣམས་ཀྱང་དགོ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བ་འདི་ནི་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་བཏུག་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསང་འདུས་
 བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དཔར་བྱང་སློན་ཚིག་ཏུ་ཁྱི་བྱང་སྐྱུལ་མིང་གློ་
 བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཕམ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འབོད་པས་སྐུར་བ་
 སྤྱི་རྒྱ།

